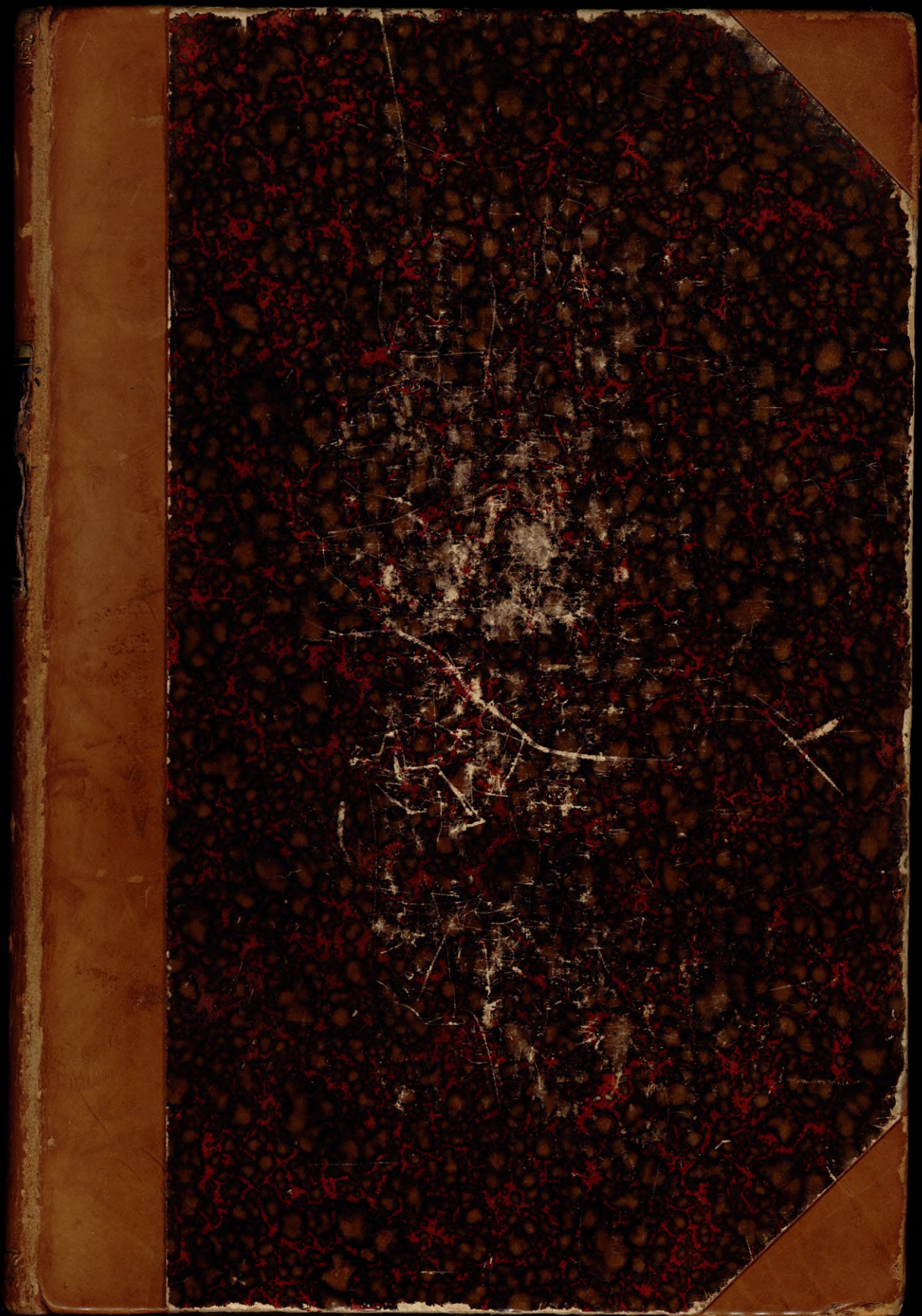

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

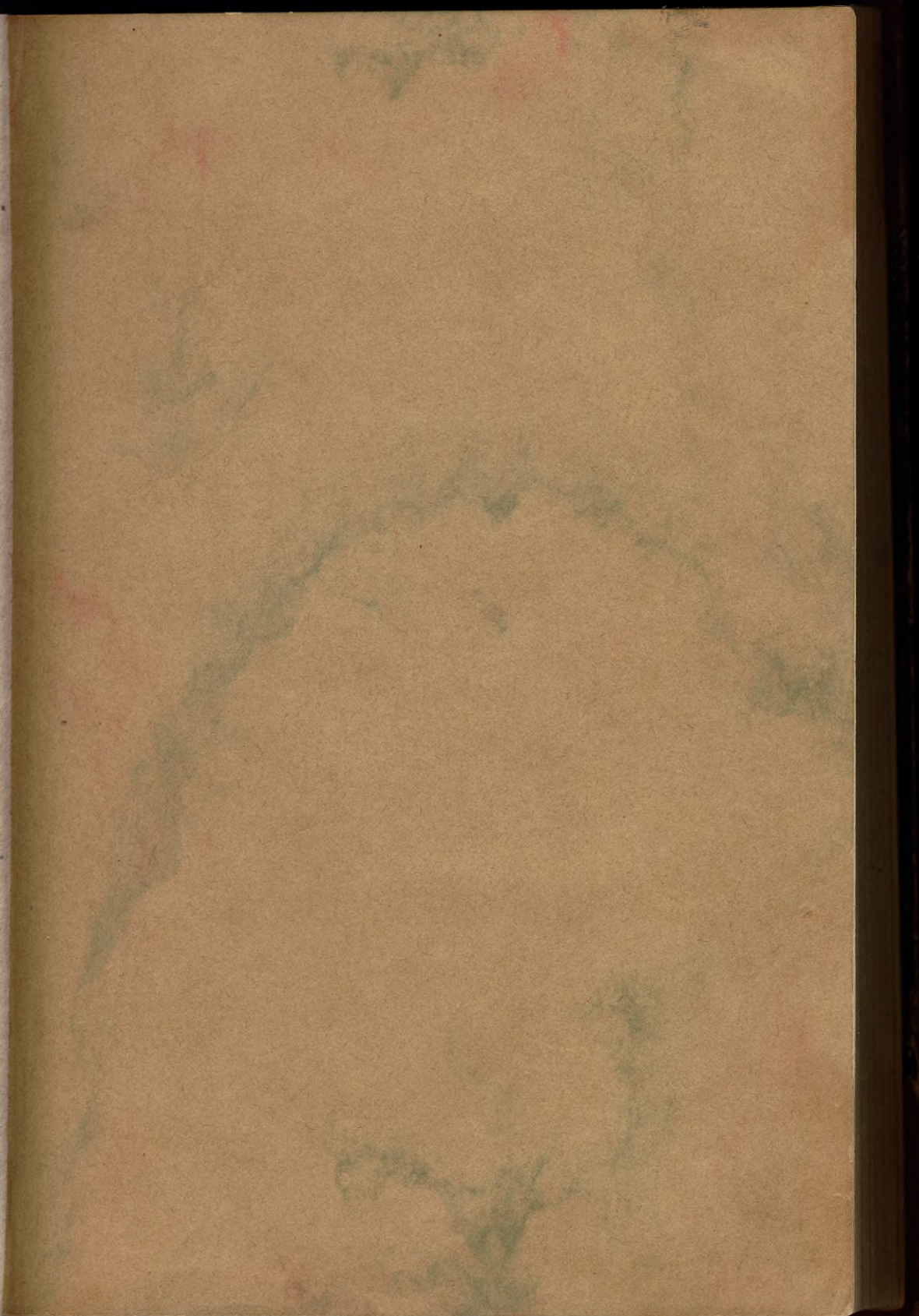

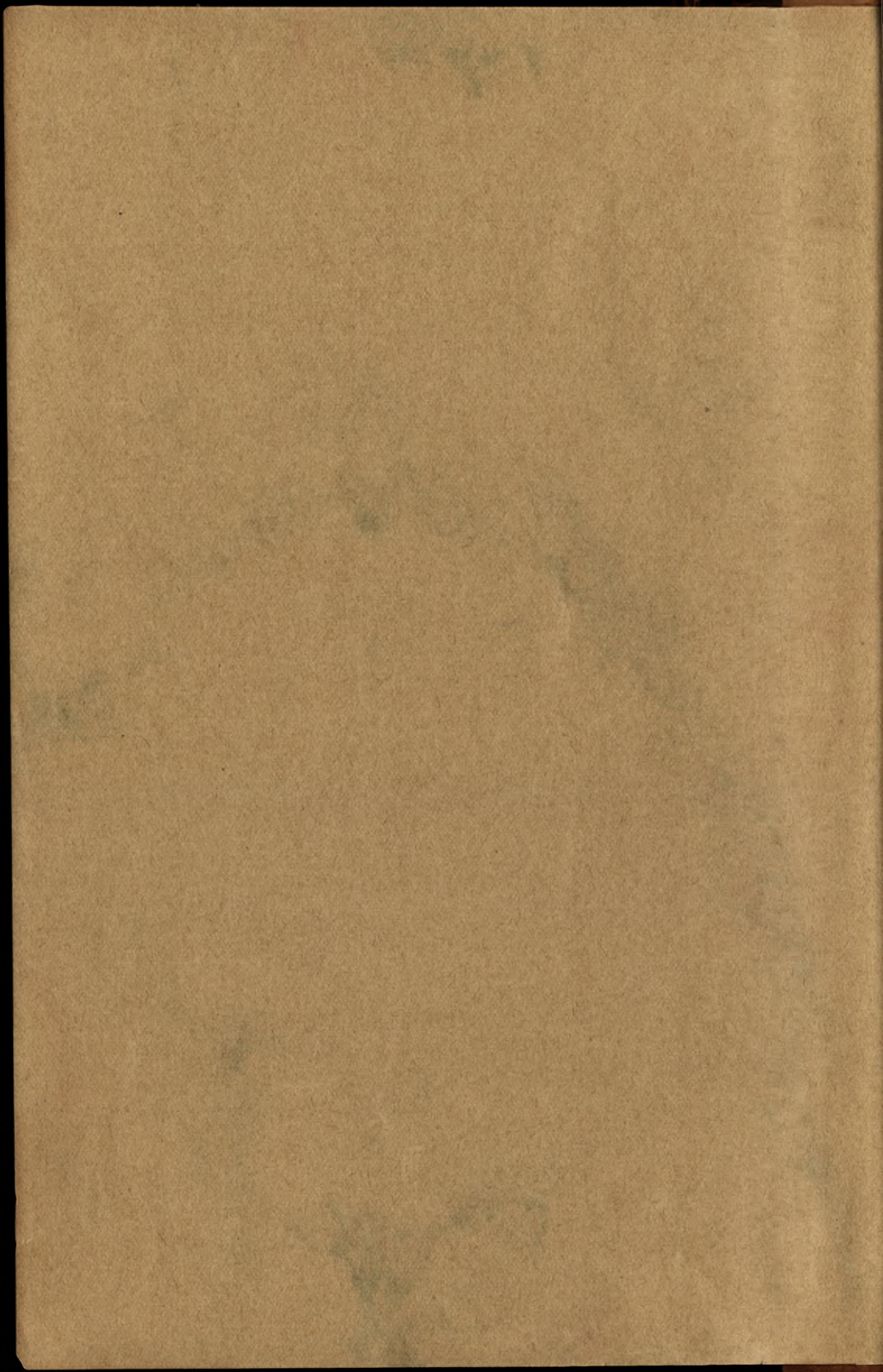

Allmänna Sektionen

Kommunalväs.
Sv.
Stockholm

STOCKHOLMS STADSBÖCKER

FRÅN ÄLDRE TID

ANDRA SERIEN

TÄNKEBÖCKER

1.

1474—1483

samt

BURSPRÅK

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

STOCKHOLMS STADS
TÄNKEBÖCKER 1474—1483

samt

BURSPRÅK

Utgifna af

Kungl. Samfundet för
utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia
med understöd af samfundet Sankt Erik

genom

EMIL HILDEBRAND

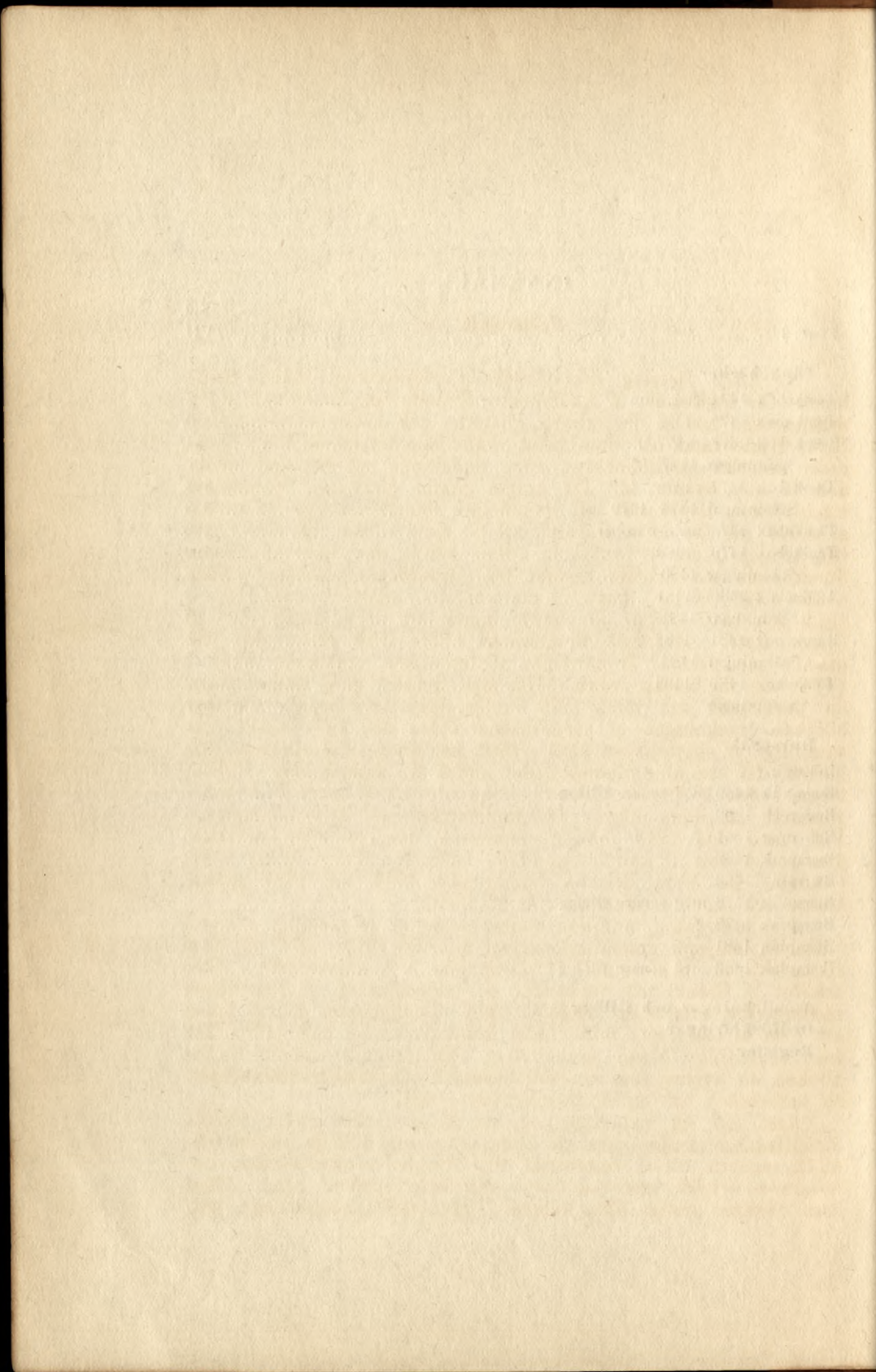
STOCKHOLM 1917
IVAR HÆGGSTRÖMS BOKTR. A. B.
BILBOKAR

HIS HILDBAND

INNEHÅLL.

	Sid.
Förord	VII.
 Tänkeböcker.	
Tänkebok 1474 maj, juni	1.
Tänkebok 1475—1476	6.
Tänkebok 1476—1477	54.
Stämningar 1477	97.
Tänkebok 1477—1478	104.
Stämningar 1478, 1479	158.
Tänkebok 1478 maj—oktober	168.
Tänkebok 1479—1480	192.
Stämningar 1480	238.
Tänkebok 1480—1481	243.
Stämningar 1481	289.
Tänkebok 1481—1482	295.
Stämningar 1482	347.
Tänkebok 1482—1483	352.
Stämningar	417.
 Burspråk.	
Inledning	421.
Burspråk 1459 med senare tillägg	427.
Burspråk 1460	435.
Burspråk 1461	440.
Burspråk 1462	442.
Burspråk 1463	448.
Burspråk 1476 med senare tillägg	456.
Burspråk 1478	469.
Burspråk 1481	476.
Burspråk 1482 med senare tillägg	486.
 Anmärkningar och tillägg	 497.
Ordförklaringar	500.
Register	507.

FÖRORD.

År 1872 föreslog den dåvarande sekreteraren i Kungl. Samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia amanuensen hos K. Vitterhets-, Historie- och Antikvitetsakademien Hans Hildebrand, att Samfundet skulle låta trycka de ännu bevarade svenska stadsböckerna från medeltiden och förslaget bifölls den 19 nov. samma år. Då början skulle göras med Stockholms stadsböcker, utverkades af Stockholms stadsfullmäktige ett anslag af 6,000 rdr för detta ändamål att på vissa villkor utgå med 1,000 rdr årligen under ett antal år. Man kände den tiden af sådana Stockholms stadsböcker endast två jordeböcker, omfattande åren 1420—1498 (början), samt två skotteböcker, omfattande åren 1501—1510 och 1516—1525. I planen ingick att äfven utgifva den af Olavus Petri redigerade tänkeboken 1524—1529, ehuru den föll utanför medeltiden. Tryckningen af den äldsta jordeboken (1420—1474) tog sin början redan 1873, men arbetet gick långsammare än beräknadt och först 1876 förelåg densamma färdig. Därefter började tryckningen af jordebokens andra del (1474—1498) och samtidigt af skotteboken 1501—1510 men först 1889 utkommo två häften, det ena af jordeboken, det andra af skotteboken. Redaktören, sedan 1879 riksantikvarie, hindrades likväl snart af ämbetsgöromål att ägna någon sammanhängande tid åt fortsättningen. Vid hans död 1913 förelåg emellertid i restryck eller korrektur återstoden dels af jordeboken 1474—1498, dels af skotteboken 1501—1510. De båda delarna fullbordades 1914 och 1915 genom andre arkivarien i riksarkivet L. M. Bååth.

I sammanhang med den undersökning af de offentliga arkiven i Stockholm, som genom riksarkivet utfördes 1902—1903, uppdrog riksarkivarien Hildebrand åt dåvarande e. o. amanuensen i riksarkivet S. Clason att verkställa en undersökning af Stockholms rådhusarkiv, som också utfördes 1902. Det lyckades därvid denne att i en af rådhusets arkivlokaler återfinna en hel rad stadsböcker från medeltiden, bland annat elfva som förlorade ansedda tänkeböcker, en volym, som innehöll burspråk och kämnärsräkenskaper, en ämbetsbok och en skottebok 1460—1469.

Det föll sig naturligt nog, att K. samfundet under sådana förhållanden skulle önska att återupptaga och fullfölja planen från 1872, numera likväl begränsad till Stockholms stadsböcker, som ensamma erbjödo material för en rätt lång följd af band. Hvad som närmast ansågs böra komma i fråga voro tänkeböckerna, med

hänsyn till deras mångskiftande innehåll. För att ekonomiskt möjliggöra företaget, som borde fortgå vid sidan af den ordinarie publikationen af Historiska Handlingar, vände sig K. samfundet till samfundet Sankt Erik, som genom en donation af grosshandlaren Johan Unman snart komme att förfoga öfver ett rätt betydande kapital, och den 30 mars 1915 träffades mellan båda samfunden en öfverenskommelse, enligt hvilken samfundet Sankt Erik på vissa villkor skulle lämna ett årligt anslag till utgifvande af Stockholms medeltida stadsböcker. K. samfundet vände sig därjämte till Stockholms stadsfullmäktige med förfrågan, huruvida dessa vore benägna att till ett visst pris pr ark inlösa ett antal exemplar af de blifvande publikationerna och stadsfullmäktige förklarade sig den 21 dec. 1915 villiga därtill. I ekonomiskt afseende synes sålunda företaget vara tryggadt. På framställning af K. samfundets nuvarande sekreterare och skattemästare åtog sig undertecknad att sätta detsamma i gång och första bandet föreligger nu.¹⁾

Stockholm torde ha ägt femton band tänkeböcker från medeltiden. De bevarade banden till och med det, som slutar med ämbetsåret 1507—1508, äro nämligen på frampärmen signerade med bokstäfver, men det äldsta bandet af dessa, som börjar med 1474 (1475), är märkt med bokstafven *C*. Man synes då ha skäl att antaga, att det funnits två, numera förlorade band, signerade *A* och *B*, som likaledes innehållit tänkeböcker. Hur långt tillbaka i sådant fall dessa gått känner man icke. Ha banden varit af ungefär samma storlek som de närmast följande, skulle man föras tillbaka till midten af 1460-talet. I hvarje fall hänvisas en gång (1478) till tänkeboken 1469 (se här efteråt sid. 180). Utom banden *A* och *B* saknas numera det band som skulle varit signeradt *K* och omfattat ämbetsåren 1500—1503. Tänkeböckerna för åren 1508—1510 saknas likaledes. De böra ha varit förenade i ett band, som förmodligen varit märkt *M*, då de förts af samma stadsskrifvare, som de närmast föregående och bandet 1504—1507 är signeradt *L*. Med maj 1511 tillträdde en ny stadsskrifvare och de band, i hvilka de af honom förda tänkeböckerna äro bundna, sakna bokstafs-beteckning.²⁾ De nu bevarade tänkeboksbanden äro alltså följande: *C*: åren 1474(1475)—1478; *D*: åren 1479—1483; *E*: åren 1484—1488; *F*: åren 1489—1491; *G*: åren 1492—1494; *H*: åren 1495—1497; *I*: åren 1498—1499; *L*: åren 1504—1507, hvartill komma de tre osignerade banden: 1511—1514^{31/7}; 1514^{24/7}—1517 samt 1518—1520, sammanlagdt alltså elfva band i behåll och fyra förlorade.

¹⁾ Jämf. för det föregående den utförliga framställningen af S. BERGH i »Kungl. Samfundet för utgifvande af handskrifter rörande Skandinaviens historia under första århundradet af dess tillvaro» (bihang till Hist. Handlingar, del 25).

²⁾ Det andra af dessa band har på det öfvervikta pergamentsomslaget en stor bokstaf, liknande *K* eller *R*. Det torde dock vara senare dritradt och passar ej i serien, då bandet *K* bör ha omfattat ämbetsåren 1500—1503 och bokstafven *R*, om den varit ursprunglig, förutsätter, att tänkeböckerna 1508—1510 varit för delade på flera band, hvilket ej är antagligt, och närmast föregående band, såsom redan nämnts, saknar bokstafs-beteckning.

Tänkeböckerna äro förda efter ämbetsår. Enligt stadslagen skulle årligen i slutet af april ombyte ske af sittande borgmästare och rådmän och det nya ämbetsåret började med maj. 1475 års tänkebok t. ex. omfattar sålunda tiden från maj 1475 till och med april 1476. Ett och annat undantag förekommer dock. Af de i denna del tryckta tänkeböckerna fortsätter sålunda 1476 års till och med 9 maj 1477 och 1481 års till och med 11 maj 1482. Hvarje band innehåller ett antal afslutade tänkeböcker med tre undantag. Det band, som börjar med ämbetsåret 1511, slutar med 1514 ^{31/7}, nästa band börjar med anteckningar 1514 ^{24/7} och det sista bandet från medeltiden slutar med december 1520.¹⁾

Under en följd af år ha tänkeböckerna den latinska titeln »Liber memorialis de excessibus et zaköre seu aliis causis per» . . . , hvarpå följa de för året sittande borgmästarnes namn samt namnen på fogde och kämnärer. En ny stadsskrifvare tillträdde under loppet af 1487 och han har under fyra år rubriken »Thette är stadzens thänckieboock om sachöre och andre ärande, som rantzakede äre medh» etc. eller något liknande, men från och med 1491 saknas hvarje dylik titel och endast årtal samt de för året tjänstgörande angifvas; till dessa kommer från 1495 äfven namnet på stadsskrifvaren. En tredje stadsskrifvare inträdde 1511. Hans första tänkebok har titeln »Liber memorialis de excessibus seu de zachöre» etc., men de följande sakna sådan rubrik och en ny tänkebok skiljer sig stundom knappast från den föregående utan namnen på de tjänstgörande gå nästan i ett med texten. Den yttre redigeringen har med tiden blifvit allt sämre.

Medeltidens tänkeböcker i Stockholm äro skrifna på dubbelvikta folioark och äro flera eller färre sammanförda i band af pergament eller färskinn. Bladen ha i början af 1790-talet paginerats (hvarannan sida) af borgmästaren C. F. Ekerman, som därom gjort vederbörlig anteckning utom i två band, hvilkas paginering dock likaledes torde härröra från honom. Antalet paginerade sidor uppgår till öfver 4,200. I tryck torde de kunna rymmas i fem eller sex band.

Tänkeböckerna från medeltiden, liksom för öfrigt långt fram i tiden, innehålla om hvart annat alla slags protokoll, magistratsprotokoll, kriminalprotokoll, civilprotokoll, småprotokoll och äfven hvad man kunde kalla polisprotokoll, försåvidt som de upptaga förseelser mot allmän ordning, slagsmål m. m. d. Först i de sista banden träffar man en och annan anteckning om någon tilldragelse af allmännare intresse, någon historisk händelse, en eldsvåda, invigningen af ett kapell, uppträdande af en påflig legat m. m. d.

Tänkeböckernas text, sådan den föreligger, är att betrakta som en renskrift, låt vara att vissa delar af de två sista stadsskrifvarnes anteckningar äro så illa och slarfvigt förda, att de i och för sig göra intryck af koncept- eller memorialprotokoll. Stadsskrifvaren har tydligen haft att tillgå anteckningar på lösa blad eller lappar

1) Om Tänkeboken för ämbetsåret 1478 se längre fram sid. XIII.

och dessa ha utan tvifvel åtminstone i somliga fall hållits honom tillhanda genom någon af parterna eller ha tillkommit under förhandling med dem.¹⁾ Här af förklaras åtskilliga förhållanden i tänkeböckerna. Anteckningarna ha icke alltid införts i kronologisk ordning, utan ett tidigare datum kan följa på ett senare. En anteckning har vidare införts på ett som lämpligt ansedt ställe, hvarefter andra anteckningar måst inpassas ofvanför stundom med finare stil, då det befunnits svårt att eljes få plats för dem. Samma anteckning kan upprepas på två olika ställen, hvilket kunde gå så mycket lättare för sig, om den föreliggande anteckningslappen, såsom stundom händer, endast varit daterad »eodem die». Ej så sällan äro anteckningarna afbrutna eller förekommer endast en rubrik, hvilket kan bero på att anteckningen kommit bort eller aldrig inlämnats i fullständigt skick. Slutligen finner man då och då instuckna mellan läggen lösa lappar med fullt renskrifna anteckningar, hvilka antingen blifvit glömda eller inkommit för sent för att kunna inpassas på riktigt ställe.

Vid sidan af tänkeböckerna, sedan dessa börjat föras, fördes af samma stadsskrifvare fortfarande äfven en jordebok. I den samma intogos framför allt anteckningar om fastighetsförvärf, men äfven öfverenskommelser mellan makar om s. k. tredje penning, d. v. s. ett slags inbördes testamenten, någon gång äfven en arfsuppgörelse, tomtbeskrifning eller dylikt. Den senare jordeboken, åtminstone från 1475 — om 1474 se en anmärkning längre fram — och till början af 1498 löper sålunda parallellt med motsvarande års tänkeböcker. Samma anteckningar böra gifvetvis ha legat till grund för införseln i tänkeboken och i jordeboken, men man finner, att anteckningarna i den senare vanligen äro utförligare, meddela rikare upplysningar och sålunda icke äro att betrakta som extrakt ur tänkeboken. Å andra sidan förekomma i jordeboken upprepade gånger luckor utan några anteckningar, för den tid, som i detta band är i fråga, mellan $\frac{25}{9}$ — $\frac{2}{12}$ 1475, $\frac{8}{7}$ — $\frac{20}{11}$ 1476, $\frac{7}{12}$ 1476— $\frac{19}{4}$ 1477, $\frac{25}{8}$ — $\frac{11}{10}$ 1477, $\frac{11}{10}$ — $\frac{15}{11}$ 1477, $\frac{23}{2}$ — $\frac{13}{4}$ 1478, $\frac{22}{8}$ — $\frac{19}{10}$ 1478, $\frac{24}{7}$ — $\frac{20}{9}$ 1479, $\frac{20}{8}$ — $\frac{3}{7}$ 1480, $\frac{25}{9}$ — $\frac{20}{11}$ 1480 och slutligen afbrytas de samtida anteckningarna med november 1482 och återupptagas först med april 1487.²⁾ Däremot är det sällsynt, att en anteckning i jordeboken saknar motsvarighet i tänkeboken. N. 813 i den förra har formen af en tänkeboksanteckning, som blifvit afglömd; n. 814 och 828 saknas; n. 839 innehåller endast en tomtbeskrifning; n. 890—898 saknas, men motsvarande parti af tänkeboken finns icke längre; n. 921 och 973 saknas. Man finner vidare, att anteckningarna i tänkebok och jordebok ej alltid ha samma datum och det kan ju vara ovisst, åt hvilckendera anteckningen vitsord bör lämnas. Olikheterna sträcka sig någon gång ända till årtalet. De under 1492 instuckna anteck-

¹⁾ S. CLASON, Stockholms återfunna stadsböcker från medeltiden, Hist. Tidskr. 1913, sid. 125 f., har uttalat en snarlik uppfattning.

²⁾ För de mellanliggande åren ha senare några få anteckningar införts.

ningarna i jordeboken 1224—1226, som där hänföras till 1482, återfinnas först i 1483 års tänkebok, hvilken väl i detta fall bör ha vitsord.

* * *

Stadsskrifvaren, när tänkeböckerna börja, hette Ingevald, ej att förväxla med den ofta nämnde rådmannen Ingevald Torstensson. Det förekommer därjämte en Ingevald skrifvare (»skrifvare vid Svartbrödra» sid. 360), som väl får anses som en tredje person; stadsskrifvaren tyckes vara ganska angelägen att utsätta hela sin titel. I jordeboken 1420—1474 under 7 september 1472 heter det, att borgmästarna bådo »mik Ingevallo» inskrifva ett bref i jordeboken. Den äldsta anteckningen med hans piktur är från 27 april 1472.¹⁾ Hans företrädare, Nicolaus, omtalas i tänkeboken 1474 under 9 maj som död. Våren 1487 omtalas Ingevalds död.

Stadsskrifvaren Ingevald har en rund, ganska jämn och i allmänhet rätt vårdad piktur — undantag förekomma visserligen — och skiljer sig därigenom fördelaktigt från efterträdarne. Afven hans språk är betydligt mera vårdadt än deras men företer i öfrigt samma oregelbundenhet och brist på följdriktighet i ordformer, böjningar och stafning, som den slutande medeltidens svenska i allmänhet, beroende naturligtvis på saknaden av hvarje grammatisk undervisning och af alla förebilder i tryck. Det kan nästan tagas som regel, att samma ord äfven i samma stycke stafvas på ett par olika sätt. Oregelbundenheten gör blott så mycket större intryck, som man här kan följa samma skrifvare sida efter sida under en rätt lång följd af år. Vokalljuden ha för honom icke haft någon distinkt tonfärg utan glidit öfver det ena i det andra. Så är fallet med *a* och *o*, *e* och *i*, *e* och *ä*, äfven i obetonade slutstafvelser, *e* och *ö*, *i* och *y*, *o* och *u*. En viss konsekvens kan man måhända iakttaga i bruket af *y* i ord, där normalformen har *i*; *y* är stundom försedt med en punkt ofvanför, men då detta icke iakttages med konsekvens ens i samma ord, har vid återgifvandet i tryck något afseende ej därvid kunnat fästas. Konsonanterna skrivas enkla eller dubbla utan någon mening, t. ex. *f* och *ff*, *c(k)* och *ck* eller *kk*, *l* och *ll*, *n* och *nn*, *p* och *pp*, *s* och *ss*, *t* och *tt*. För *s* i början eller ini ord användes formen med den långa stapeln, för *z* den neddragna, en trea liknande formen. De båda bokstäfverna ha återgifvits med vanligt *s* och *z*, hvilka tecken emellertid ge ett annat, mera modernt intryck än originalet. En och annan gång åtföljes det långa *s(ss)* af det *z*-liknande bihanget; detta har ej vid tryckningen återgifvits. Som en egendomlighet må anmärkas, att *s* i början af ord stundom återgifvits med *z*. Så är särskildt fallet med ordet *saker* (sakören), men äfven stafningen *saker* förekommer. Bokstafven *h* tillägges naturligtvis här och hvar alldeles omotiveradt.

1) Upplysning meddelad af amanuensen NILS ÖSTMAN.

Hvad de särskilda bokstäfverna angår äro *a* och *o* ibland omöjliga att skilja åt. Det ej så sällan förekommande ordet *hor* skrives en och annan gång *haar*, hvad än meningen må ha varit därmed, åtminstone har jag ej kunnat läsa annorlunda. Prepositionen *i* och räkneordet *1* betecknas med ett neddraget vanligen krökt streck. Det har återgifvits med *i*; *u* betecknas med *v*, *w* eller *u*. För *å* finns intet särskildt tecken; det återgifves af skrivaren med *a* eller *aa*; *ä* betecknas vanligen med *a* med en punkt öfver, stundom är *a* streckadt. Det återgifves i trycket med *ä*. *ö* betecknas på samma sätt vanligast med *o* med en punkt öfver men stundom är *o* streckadt. I båda fallen återgifves det med *ö*.

Vid korrekturläsningen har någon gång ett i korrekturet utglömdt *h* efter annan konsonant eller en utglömd konsonant vid dubbelskrifning o. s. v. ej alltid blifvit insatt, då med den ytterliga inkonsekvens, som i sådana fall utmärker skrivaren, det ansetts fullständigt likgiltigt. På samma sätt förhåller det sig med skrifningen *oc*, *ok*, *och* eller *ock*; ej sällan träffas i samma stycke två eller tre af dessa former. Korrigeringarna med en text på gammalsvenska måste i alla fall blifva många nog.

Under ofvan angifna förhållanden blir återgifvandet af vissa förkortningar tveksamt. De oftast förkortade ändelserna äro *-en* (*-in*), *-er* (*-ir*), *-es* (*-is*), *-et* (*-il*). Utskrifna finner man både *e*-former och *i*-former, ej sällan af samma ord. Jag har efter inhämtadt råd bestämt mig för att vid dylika förkortningars upplösning begagna *e*-formerna, äfven om i samma stycke *i*-former möta; en dylik inkonsekvens är endast i öfverensstämmelse med skrivarens plägsed. Förekommer alltså i de angifna ändelserna *i*, är ordet så utskrifvet; förekommer *e*, är antingen ordet så utskrifvet eller har förkortning förefunnits.¹⁾

Förkortningssystemet är för öfrigt enkelt. De vanligaste förkortningarna äro en *x*-liknande släng nedåt och en släng uppåt. Den förra kan beteckna (i svenska ord) *-a* eller *-e*, *-es* eller *-is*, *-ens*; någon gång, såsom i *gard*, är hela ordet utom första bokstafven förkortadt. Den senare förkortningen kan beteckna *e* eller *i*, *er* eller *ir*, *re* eller *ri*. Det händer till och med, att den i strid med alla förkortningsregler betecknar *ni* (i namnet *Magnis*). Med samma tecken förkortas stundom namnen Ingemar, Ingvar, Valdemar. Det har i den tryckta texten återgifvits med *-er* (Ingemar o. s. v.), men det är möjligt, att skrivaren menat *a*. Förkortningen för ordet *mark* har utom på de första sidorna konsekvent återgifvits med *mark*, förkortningen *mæ* med *medh*, ehuru det befunnits att skrivaren någon enstaka gång själf har utskrifvit ordet *meth*.

I afseende på ordböjningen må endast anmärkas, att genitivändelse ej sällan saknas, hvilket, i synnerhet när ett par sådana genitiv följa på hvarandra, stundom kan vålla någon tvekan i afseende på meningen. Vid förkortningar — det gäller särskildt för-

¹⁾ Genom förbiseende har på ett par ställen *is* kommit att kvarstå i namnet *Andrisson*.

kortningen af *-sons* i personnamn — har jag sökt följa skrifvaren i hans inkonsekvenser, d. v. s. stundom utsatt ändelsen, stundom icke. Som dativform på nyssnämnda ord förekommer emellanåt *-sone* utskrifvet, men i andra fall saknas ändelsen *-e*. Vid förkortningar har jag återgifvit ordet utan denna ändelse. Förekommer alltså *-sone* i trycket, beror det på att skrifvaren använt denna form. Som en egendomlighet hos stadsskrifvaren Ingevald må för öfrigt anföras dativformerna på *-emo* (dragaremo, borgmästaremo o. s. v.). Infinitivmärket *ath* drages ej sällan ihop med det personliga pronominet: *athi*, *athe*.

I den tryckta texten har modern interpunktion införts. Stor bokstaf har användts i början af namn på personer, orter eller lokaler i hufvudstaden. Yrkesnamn ha i allmänhet tryckts med liten begynnelsebokstaf; en och annan inkonsekvens förekommer emellertid därvid. Dubbelt *f* i början af ord eller stafvelser har förenklats. I öfrigt har originalets text återgifvits så noggrant som möjligt. Marginalanteckningar förekomma här och hvar i originalet, t. ex. *saker*, *lag* o. s. v. När anteckningen ej innehållit något mera, har dess förekomst ej angifvits. I marginalen förekomma stundom äfven andra märken, hvilkas betydelse undgått mig och som därför ej kunnat återgifvas. Siffrorna i den tryckta textens marginal hänvisa till originalets pagina. Till jordeboken ha hänvisningar gjorts, så ofta anledning därtill gifvits.

* * *

I föreliggande första del ingå tänkeboksvolymen C i dess helhet samt volymen D med dess årgångar utom den sista, som gäller ämbetsåret 1483. Volymen C börjar enligt stadsskrifvarens rubrik med ämbetsåret 1475, som emellertid afbrytes med anteckningar för den 27 juni (sid. 9), hvarpå följa 11 oskrifna blad och därefter åter en tänkebok 1475. Det visar sig emellertid, att det i förra fallet i själfva verket är fråga om 1474. De båda borgmästarne, Ludvig Vesman och Nils Persson, liksom de båda kämnärerna, Ingevald Torstensson och Joan Styng, tillhöra nämligen ämbetsåret 1474—1475 och fastighetsanteckningar, som förekomma, tillhöra 1474 enligt jordeboken, som för den korta tid tänkeboken för detta år omfattar dessutom har anteckningar för 6 juni och 13 juni, hvilka ej i densamma förekomma. Jordeboken för 1474 innehåller dessutom tre anteckningar för augusti, en för september och en för december. Hvarpå dessa oregelbundenheter bero är ej bekant. Tänkeboken 1475—1476 upptager sid. 11—91, hvarpå fem tomma blad följa; tänkeboken 1476—1477 sid. 93—165, hvarpå sex tomma sidor följa; sid. 166—173 upptages af förteckning på stämningar («citaciones»); tänkeboken 1477—1478 upptager sid. 175—259, hvarpå förteckning på stämningar följer sid. 270—281; tänkeboken 1478—1479 afbrytes med oktober 1478 och upptager sid. 283—314; de följande läggen, som skulle innehållit senare delen af ämbetsåret, saknas numera.

Volymen D har på frampermen en senare gjord påskrift: 1479, 1480, 81, 82, 83. På permarnes insidor förekomma några betydelselösa, delvis utplånade anteckningar. Tänkeboken 1479—1480 upptager sid. 3—75, men första bladet innehåller anteckningar om frånvarande eller senkommande vid rådssammanträdena under förra delen af ämbetsåret 1479. Sid. 80—85 innehåller förteckning på stämningar. Sid. 89—165 innehålla tänkeboken 1480—1481, sid. 170—176 förteckning på stämningar, sid. 177—270 tänkeboken 1481—1482, sid. 274—279 förteckning på stämningar, sid. 281—404 tänkeboken 1482—1483 och sid. 406 förteckning på stämningar.

Så vidt jag kunnat finna, har stadsskrifvaren Ingevald själf fört samtliga dessa tänkeböcker. Pikturen är visserligen på olika ställen gröfre och finare, mera vårdad och mera vårdslös men torde dock härröra från samma hand.

Några anmärkningar och tillägg ha vidfogats texten, likaså ett antal ordförklaringar. I afseende på det åtföljande personregistret må endast erinras, att hänvisningar med siduppgift till stämninglistorna endast skett, när där upptagna namn ej annorstädes i texten förekomma. Hänvisningarna i personregistret äro ej absolut fullständiga, men de, som saknas, torde vara betydelselösa. Att identifiera alla Stockholmsborgare med samma namn har ej varit mig möjligt och misstag i det hänseendet torde alltså finnas. Inkonsekvenser förekomma dessutom här och hvar i anordningen af detta första register till en serie tänkeböcker, hvilket till benäget öfverseende anmärkes.

* * *

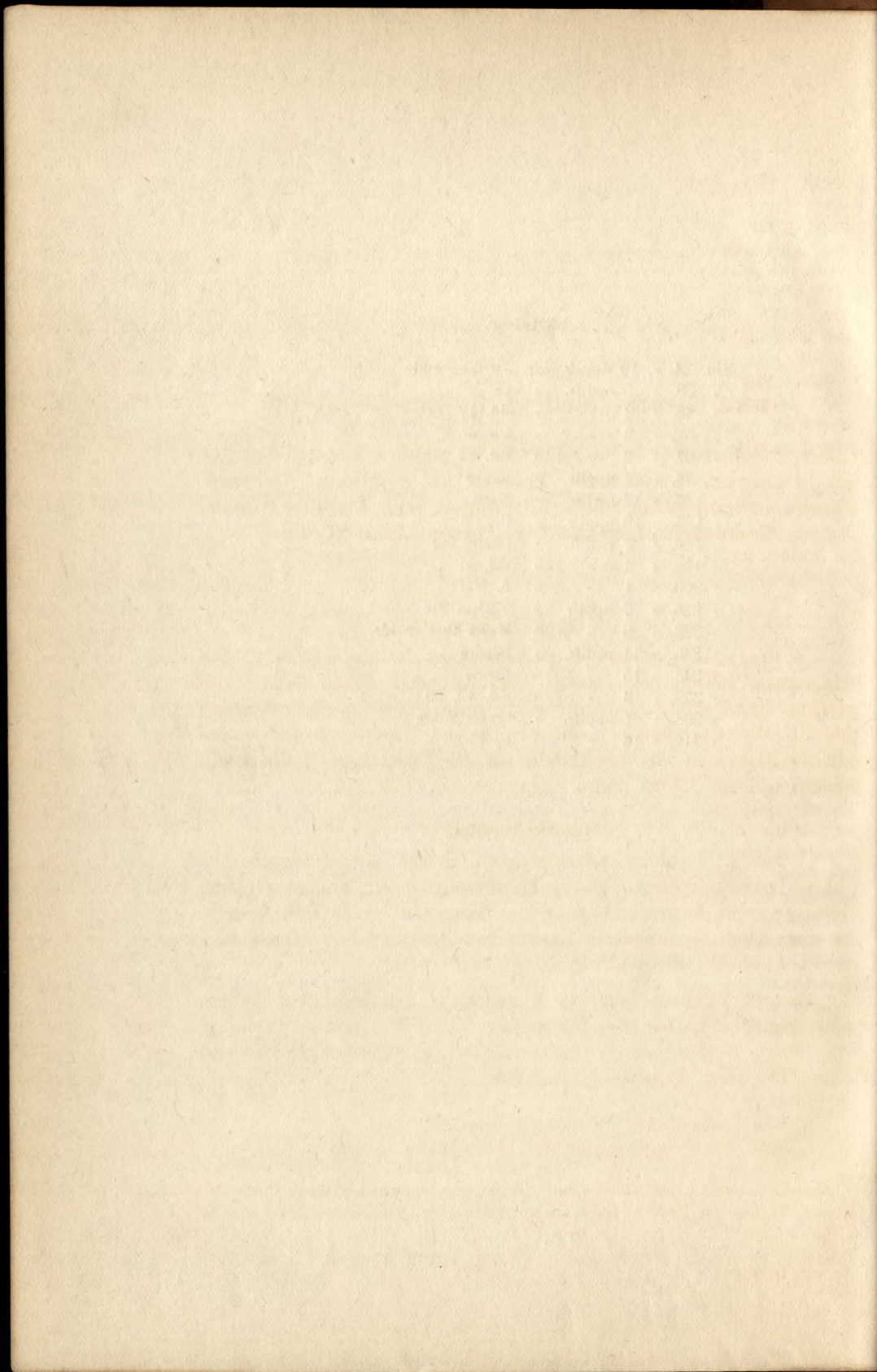
Det har befunnits lämpligt att i detta första band af Stockholms stads Tänkeböcker äfven medtaga de från medeltiden bevarade Burspråken. De äldsta burspråken (1459—1463) falla visserligen till tiden utanför tänkeböckernas ram men de sammanhänga med de följande (1476—1482) och dessa sammanfalla med de ämbetsår, som föreliggande band omfattar. Ett par af sistnämnda burspråk ha visserligen fått tillägg från senare årtionden af medeltiden men dessa äro odaterade. Hela samlingen är dessutom af det ringa omfång, 4—5 tryckark, att den ej lämpligen kan utgifvas separat och lika litet lämpar den sig att utgifvas i sammanhang med Stockholms återstående stadsböcker, ämbetsboken eller räkenskapsböckerna. Jag får för öfrigt hänvisa till inledningen här längre fram sid. 421—426.

Stockholm i november 1917.

Emil Hildebrand.

Rättelser.

Sid. 34, r. 19	uppfir.	<i>läs:</i>	Jwnkkaswnda
» 38, » 5	nedifr.	»	pa
» 48, » 2	»	»	sid. 17
» 58, » 2	»	»	stycke
» 62, » 2	»	»	sid. 22
» 86, » 2	uppfir.	»	Kraka
» 126, » 12	nedifr.	»	Niels
» 133, » 19	uppfir.	»	iiij (4)
» 150, » 7	nedifr.	»	[feste] lag
» 156, » 1	»	»	sid. 41
» 200, » 1	»	»	n. 903
» 225, » 7	uppfir.	»	Eodem die
» 228, » 8	»	»	Kokx thet saalde,
» 245, » 11	nedifr.	»	bögare
» 246, » 15	»	»	for:ne
» 253, » 3	»	»	sid. 49, 59
» 268, » 1	uppfir.	»	broscriffuare
» 416, » 16	»	»	iiij (3)

1474.

Anno domini mcdlxx quinto [o: quarto¹].

**Liber memorialis de excessibus et zaköre seu aliis causis
per dominum Lodeuicum Vesman et dominum Nicolaum
Person proconsulum (sic!). Prefectus vero Aruidus Olsson.
Camerarii: Ingeual Torstinsson, Joan Styng.**

Hanis smidh.

3.

[4 maj]. Feria quarta proxima post festum beatorum apostolorum Philippi et Jacobi tha loth vnge Hanis smith vpp gambla Hanis smidh sith hws östan mwr belegit medh träbygning och all sin tilbehörlisse medh alla lösöra. Therefore haffuer for:ne gamble Hanis smidh bepliktadh sik ath födha vnge Hanis smidh medh math ok ööl til dödra daga²).

Henrik Lassaw.

[7 maj]. Sabbato proximo post festum sancte crucis inuencionis tesse epter:ne Mattis Martinsson consul, Andres Jenson, Mikel Swartte, Laurens Gwnnarsson, Hanis Stub giordo therres eedh, ath thet klede, som Henrik Lassaw hade faath aff Jacob Grvnd borgare i Lubbeke war mal äthith och forrwtheth.

Loduik Winman zaker vj (6) mark, ty han satte win olofflika moth lagin. *Tenetur*³) vj (6) mark.

Benct Kog zaker vj (6) mark fore oqwedins oordh han gaff longe Gregurs. *Tenetur* ij (2) mark.

1) Jämf. angående året Förordet till denna del.

2) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 1, n. 802.

3) *Tenetur* = är skyldig. Verbalformen användes t. o. m. som adjektiv (= skyldig). Jämf. t. ex. längre fram: »Tesse epter:ne gingo lagh medh Hanis Falkinsten, ath han var Tydeke Mönik engte meer *tenetur* än forscriffuat staar» m. fl. st.

Magnis skreddare.

[9 maj]. Feria secunda proxima post dominicam cantate loth Gerd Verderman vpp Magnus skreddare eth stenus medh trebygning och allom tillagom, belegit pa Swartbrödra gatu¹).

Euert pansseremakare.

4. Eodem die giorde skipper Thomas vitterlighet fore borgamestarene ok raadet, ath Euert pansseremakare är honom skylloger viij (8) mark oc vj (6) öre fore kyrssedrank. The sama peninga gaff for:ne Thomas her til kirkione.

Aruidh Olsson.

Eodem die besatte Aruidh Olsson inne medh Andres Jonsson radman the v^o (500) mark, som han är skylleger Dyderik Wikow.

Laurens i Wedela i Tyllinge sockn gaffs lös fore then hestin som Mattis Fynne talade til honom.

Her Germund bödh vpp silff pantt iij:e (3:e) tidh.

Hanis fan Asken.

Eodem die komo fore sittande borgamestarene i rettin Jenis Olsson vidh Sudre porth, Mattis Hermansson och giordo vittherliget, athe tilkallade och nerwaro pa then tiidh hustrv Birgitta Meyenborgx gaff lös the besetningh, c (100) mark, som hon hade besatt inne medh Hanis Otte pa Hanis fan Askens vegna. The sama c (100) mark skal Hanis fan Asken amama(?).

Inga Nic. scriffuares.

Eodem die sagdo borgamestarene fore retto, ath hustrv Inga, Nic. scriffuares effteliffua, haffuer engte ath tala effter thenne tidh til stadhin eller Ingeuall om Nicolai lön, forty hon hade meera opburet i hans lön effter hans dödh, än henne medh retto tilborde.

5. Olaff Biwr zaker vj (6) mark fore kniffdrag, som han drogh aath Hanis skreddare Wordberg. *Tenetur* ij (2) mark.

Laurens Skalme.

[14 maj]. Sabbato ante festum Eri regis et martiris giorde Laurens Skalme, borgare i Aabo, Jenis Mangsson consul och Mikel clensmit pa sina vegna mäktoga fore rettin ath inkreffia oc vpbera all hans vtestande giäld.

¹) Jämf. a. a., sid. 2, n. 803.

Andres Person kniffuasmit zaker vj (6) mark, ty han släpte eeldin lös i sin smidia om nätter tiidh. *Tenetur* i (1) mark.

Erik kniffuasmit zaker vj (6) mark, ty han släpte eeldin lös i sin smidia om nätter tiidh. *Tenetur* i (1) mark.

Pedher Japsson aff Haga zaker xl (40) mark for olaga köpslaghan. *Tenetur* i (1) mark.

Peder Ragualsson hans stalbrodher zaker xl (40) mark fore olaga köpslagan. *Tenetur* i (1) mark.

Magnis Eriksson.

[21 maj]. Sabbato infra octauas ascencionis domini tha loth Mattis Olsson aff Vlffsby vp her Magnis Eriksone en fierdedeel i Lasse Moors stenus, huilkin deel honom war tilfallen i arff epter hustrv Anna.¹⁾

Laurens slagtare zaker xij (12) mark, ty han stak sina husquinno i laareth. *Tenetur* ij (2) mark.

Birgitta Vyans(?) zak xij (12) mark, ty hon stak sina husquinno. *Tenetur* ij (2) mark. 6.

[23 maj]. Feria 2:a infra octauas ascencionis domini tha bödh Jacob Custe vp iij:e (3) tiidh eth stenus östan mwr beleget.

Eodem die bödh Ingeuall Torstinsson vp pa hustrv Elzaby fan Askins vegna en deel iij:e (3:e) tiidh i thet stenus, som Tielffue nw besitter.

Hardenakka hustrv zak iij (3) mark fore swarlösa. *Tenetur* i (1) mark.

Olaff fiskare i Jacob Custe grend zaker xlvij (48) mark fore iij (4) saaremaal han giorde Pauall fiskare. *Tenetur* vj (6) mark.

[25 maj]. Feria quarta ante festum pentecostes Andres aakare zaker iij (3) mark, ty han körde pa brone. *Tenetur* i (1) mark.

Eodem die kendes Anna, ath hon stal pa Gripsholm en kle-diskiortil, en skynkiortil. Effter ty malsigianden Jeppe Pedhersson badh fore henne, tha skal hon stupas och mysta eth öra, siden forswera stadhin.

Swen Helsing.

[28 maj]. In vigilia pentecostes loth Daniel vp Swen Helsing ena tomt belegin geen moth sancta Katerine gyllestuffw.

Hanis Aktorp zaker xl (40) mark fore olaga köpslagan. *Tenetur* xx (20) mark.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 2, n. 805.

7.

Vxor Lucia Hoppeners.

Eodem die loth hustrv Katerin Enewaldz vp hustrv Lucia, Laurens Hoppeners epteliffwa, allan then erffwadeel, som henne tilfallin war effter framlidna Laurens Hoppener, Gud honom nade, medh swa foroord, ath for:na hustrv Lucia skal fornögia for:na hustrv Katerine xxvij (27) mark peninga och eth stycke brvnt leysk; thermedh skal for:na hustrv Lucia bittala all giäld.

Magnis Olsson.

[8 juni]. In vigilia corporis Christi tha loth Hanis fan Raalen vp Magnis Olsson i (1) gard belegin östan mwr.

[13 juni]. Feria 2:a ante Botolphi tha vordo broder Mattis och broder Benct zaki xlvij (48) mark fore iiij (4) blanade the giordo oc blodwite. Hwardere *tenetur* viij (8) mark.

Ingemund zaker xl (40) mark, ty han slog en man. *Tenetur* iiij (4) mark.

Twe skipmen zake xxiiij (24) mark, thy the slogo om kwl watu tunnar. *Tenetur* vj (6) mark.

Eodem die kendes Andres Junckare, ath han stak Lasse Bagga til dödba, Niels Swenssons tienare, ty dömpdes han til swerd.

Eodem die kendes Jenis Haquonsson, thet han stal fra her Laurens Axelssons skipman ena kysto medh harnisk oc klede, ty dömpdes han til reep. *Pie memorie*¹).

Mikel Nielsson clen-smid.

8.

Eodem die loth Olaff Olsson knapen wp Mikel Nielsson clen-smid ena tomt belegin pa Norremalm nidhan fore sancte Jacobs tomt oc westan fore Helgeandz hws tomt oc östan fore Algot gulsmidz tomt, Almenningx gatwn ther i millom, som löper fraa Stora almenningx gatwne oc nidher til siön, huilken tomt som är pa lengdenä fra sancte Jacobs tomt ok nidher til syon xl (40) alna fore vthen paalaner.²)

Her Olaff Johannis.

[20 juni]. Feria 2:a ante festum decem milium militum wordo borgamestarene oc raadit swa eens, ath her Olaff Johannis skal bliffua stadzsins cappellan och halda forsta messone, som honom retteligan tilbör.

¹) Anteckningar om dödsdomar åtföljas en lång följd af år af utropt eller reflektionen *pie memorie*, hvarmed torde åsyftas att anbefalla den dömde till from hågkomst i böner.

²) Jämf. a. a. sid. 3, n. 807.

Hanis tymberman zaker vj (6) mark, ty han skiöth swinabaggen. *Tenetur* ij (2) mark.

Hanis tymberman zaker xl (40) mark fore olaga köpslagan. *Tenetur* viij (8) mark.

Jenis Japsson vestan till.

[27 juni]. Feria 2:a infra octauas sancti Johannis baptiste kom fore rettin Jenis Japsson vestan til och gaff syna hustrva hustrv Margareta hwan tridie pening bade i lösa och fasto, teslikes gaff hon och sinom kere husbonda for:na Jenis Japsone hwan tridie pening bade i lösa ok fasto, alth hwartere maa andro medh lagom giffua.

Ingeuall Torstinsson bödh vpp lös panth iij^e (3:e) tiidh.

Peder Andersson consul bödh silff panth iij^e tiidh.

Hanis Wlff skal lata koma Borkord Winman i rettin fore olaga köpslagan eller bliffua zak xl (40) mark, epter thet han kom honom ecke i rettin. *Tenetur* x (10) mark. 9.

Andres Junckare hustrv wistes aff by innan solasäther. Är hon her sidan, tha skal hon stwpaslaas.¹⁾

¹⁾ Kring det första lägget i handskriften, som innehåller det föregående, är stucken en lapp med en anteckning daterad »feria 2:a et crastino vndecim milia virginum», d. v. s. måndagen och dagen efter 11,000 jungfrurs dag, som först 1481, liksom 1470, inträffade på en söndag.

1475—1476.

11. **Anno domini mcdlxx quinto.**

**Liber memorialis de excessibus et zaköre seu aliis causis
per dominum Magnum Eriksson et Benedictum Smaalenninge.**

Prefectus vero Aruidus Olsson.

Camerarii: Olaff Matsson, Peder Andersson.

Her Magnis Eriksson.

13. [6 maj]. Sabbato infra octauas ascencionis domini vitnade tesse epter:ne Mattis Hermansson, Lasse Laurensen, Jacob Benctson, Mikel Swarte, Berend Jenssen, Olaff Jenssen fore rettin i radz[stuffu]ne, swa ath Peccow hade mwrath thet stenhwset, som han saalde her Magnis Erikson, ena alin in pa Stora almenningx gatwne ok halff annan alin in vppa then Litzsla almenningx gatwne, som igen war stängdh. Thet vildo the halla medh therres eedh ath swa war.

Peccow.

Eodem die gik Peccow lagh, swa ath han aldre nogan tiidh wiste nogra rännta wara i sith hws, som Synnedagx almosane tilhörde, huarken forre eller siden han hade kiöpt huseth aff Hanis Kröpelins arffua, och engte aff thet breffuet, som Nic. Lybbenhwse, almosane forstandare, ther vppa háde. Medh honom sworo

Gödert perlastyckare, Magnis Person, Henrik Albrictsson, Godskalk Frankie, Henrik kniffuasmit.

Andres Olssons vxor.

Eodem die tha vorth högboren forste her Nic. Stwre medh borgamestarene och raadet i fogodins Aruid Olssons nerwaro ok sagdo fore retto, swa thet hustrv Elin, vnge Andres Olssons hustrv aff Vpsala, skal ecke epter thenne tidh pligtog wara ath swara

Andres Karlssone om then rogin, som han kraffde aff henne pa Joan Nielssons vegna. Vill han therom til nogan tala, tha kreffwe Joan Nielssons hustrv ok epteliffua. Ty bleff hustrv Elin Andres Karlsson qwith.

Benct Hanssons vxor.

Eodem die sagdes Benct Hanssons hustrw fore retto aff, ath hon skal fornögia Per Olsson the x (10) marck, som han, hennis bonde, bleff belatin vppa, i hans kemmeri, innan solasäther vidh hennis vj (6) marck.

14.

Jacob Custe.

[8 maj]. Feria 2:a infra octauas ascencionis domini bödh Jacob Custe vpp iij:e (3:e) tiidh eth stenhüs beleget östan mwr vidh Jacob Campe hws.

Skipper Jenisse vxor, Erik Nielsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath skipper Jenisse hustrv och Erik Nilsson skulo sälia hwset, som them i millom staar i träta, och bittala hwariorom sina peninga igen, som ther vppa tala, teslikes Andres Karlssone the peninga, som han haffuer giffuet vppa sama huseth.

Arwid Olssons stiuffson.

Eodem die komo for rettin Folmar fan Lwnden, Laurens swerdslipare, huilke som woro Laurens Persons barna formyndara, ok kungiorde for radet, ath Arwid Olsson, barnsins stiuffadher, hade i therres begges nerwaro och ahöra forwissath ok loffuat sinom stiuffsone Laurens Persons son c (100) marck stokholmeska i goda bittalan fore hans fädherne, bade fore lösth ok fast, tha han wordher sielf sin malsman ok kan them forstaa, och til then tidh skal Aruid Olsson besörgia honom medh födha ok kledher oreknath.

Andres Karlsson.

15.

Eodem die giorde Erik Nielsson Andres Karlsson pa sina vegna myndog ok fultmektog ath sälia och forestaa allan then deel, som honom tilfalla kan i thet stenhuseth östan til beleget är.

Ingemer Olsson i Norre Liwstra i Werendöö sockn saker xij (12) marck fore saremaal han giorde Nic. Andrisson i Collewik och swa iij (3) marck fore thet han hiog hans festa lös. *Tenetur* ij (2) marck.

Nic. Andersson i Kollewik i Nyakirkio sockn zaker xij (12) marck fore thet han slog Clemit i hoffwdet. *Tenetur* ij (2) marck.

Her Laurens Hemingi.

[13 maj]. In vigilia pentecostes komo fore rettin Mikel Jansson aff Pargassa sockn, neste erffvinga epter her Olaff, cappelano aath sancti Öryans, som nyligan i nest forlidna plago dödh bleff, Gudh honom nade, och loto her Laurens Hemingi, her Arend och Mattis Martinsson, huilke som woro for:ne her Olaffs executores, ledoga ok lösa fore alth ytermera tiltal eller amaning om thet arff, som them tilfiöll epter for:na framlidna her Olaff, ok kendos sik thet redeligan och alth opburet haffua. Ty äro for:ne exsecutores quit och frij fore alth tiltal i tesse motto til ewig tidh.

16.

Joan Swensson consul.

[20 maj]. Sabbato trinitatis tesse tilnempde ath besee then humblan, som Joan Suensson war sendh aff Prizssen medh skipper Möleman: forst kemmenärane Olaff Matsson, Per Andersson, medh them Hening brvgare, Göteka fan Bomelin, som the ok giordo, komo neste radzstuffue dag fore rettin igen och sagdo, ath for:ne humble var rwtin ok fordörffuat gotz.

Göteka fan Bomelin.

[22 maj]. Feria 2:a post festum sancte trinitatis komo fore rettin her Mattis Erics prebendatus, som hade warit Göteka fan Bomelins pigha scriftafadher, och hennis kötzsligen fadher Ärneka Poye i Vlfisby sockn i Norrebottn, kungörande, athe sama pighan bleff dödh aff retta sott, pestilentia, och ekki aff hwggom. Ty sagde fornemde Ärneka Poye aldre epter thenne dag vilia tala till Göteka fan Bomelin eller hans arffua om synne dotters dödh.

Benct Kog.

Eodem die loth her Magnis Eriksson vpp skipper Benct Kog eth stenhws vestan mwr beläget¹⁾.

Mattis Jansson, Andres Ragualsson.

17.

Eodem die loth Mikel Japsson i Fastaraby i Tenale sockn aff Nylandh ok hans swoger Pedher Hansson i sama by Mattis Jansson och Andres Ragualsson quitta, ledoga ok lösa fore thet arff, som them tilfiöll epter Nic. Japsson, Gudh honom nade, huilken födh war i for:na Fastareby, ok kendos the sik vpboret haffua aff for:na Mattis Jansson ok Andres Ragualsson alth thet them medh retto

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, s. 6, n. 815.

borde ath erffua epter therres for:ne broder Nic. Japsson. Ty loto the them ledoga ok frij fore alth hendemera tiltall om for:na arff bade fore födda ok ofödda till ewig tiidh.

Laurens Olsson i Hölesta zaker iij (3) marck, ty han saalde twem kötmangarom en oxa. *Tenetur* i (1) marck.

Hic cessat prefectus Aruidus Olsson. Et conuerso sedit Pedher Ragualsson.

Per Olsson.

Eodem die sagdes Pedher Olsson fore retto, ath han skal bittala Andres Karlsson sina peninga igen, som han hade her int-satt i rettin, swa framth ath han will sitia her pa bencken medh dandemen i radzstuffwne, ty athe äro borth kompne pa then tiidh [han] hade nyckelin aath bordet, ther the woro insatte ok gömde.

Raadet.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath alle the, som forsuma sin wordh, the skulo panttas stragx om morghonen epter tha the haffua forswmath vorden. 18.

Worden.

Eodem die wordo och borgamestarene, raadet swa eens, ath tha engte herskap är i byn eller främande folk, skulo ath mynsta gaa i wordh hwaria nath pa gatwne xij (12) men medh skioldh ok hatt, fwlla wäria, och the skulo ecke gaa vtaff wordin, for än wordscriffuaren haffuer teknat vpp them.

Laurens gulsmit.

[24 maj]. In profesto corporis Christi kom fore rettin hustrv Birgitta i Kyriaws by i Näffw sockn och kendes, ath hennis magh Laurens gulsmit hade henne wel fornögt och bittalet alth thet arff, som henne tilfiöll epter hennis dotter hustrv Anna, for:na Laurens gulsmitz hustrv, till takka, swa ath henne wel atnögde. Ty loth hon sin for:na magh Laurens gulsmit ledogh ok lös fore alth hendemera tiltal om for:na arff fore sik och alla sina arffua bade födda ok ofödda till ewig tiidh.

Olaff Stensson, Jenis Erwastesson.

Eodem die vitnade tesse epter:ne ok sworo: Swen Jonsson i Lamalaby i Kymeta sokn, Andres Laurens ibidem, Laurens

19. Mikelsson, Jenis Henricsson i Wretaby i sama sockn, ath Jenis Person war fultmektogher gör pa sins faders och modhers vegna opbera ok anama alth thet arff, som hans fadher ok modher tilfioll epter therres son Ingemar Person, Gudh honom nade, huilket arff for:ne Jenis Person kendes fore rettin redeligan och alth opburet haffua epter sin framlidna broder Ingemar Person. Ty loth han sins for:nes broders testamentarios Olaff Stensson ok Jenis Ervastesson qwith, ledoga och lösa om for:na arff til ewig tiidh fore alth hendermeera tiltal bade fore födda ok ofödda.

Eodem die sagde Per stadztienare medh ena öghat stadhenom tienist.

Arwidh Olsson.

[27 maj]. Sabbato infra octauas corporis Christi tha loth hustrv Gezeka van der Heydes vpp Aruidh Olsson sith stenhws vestan mwr belegit i millom stadzsins stenhws ok Jacob Custe hws medh the trebygning ther tilhörer nidher til siön qwitt ok frit fore v^c (500) marck til euerdelica ego engte vndhantaget annat än stadzsins tomt widh sion belegin är, ther skal Arwid aarligan göra stadenom rett aff, swa lenge honom tekkes haffua henne¹).

Laurens skinnare.

Eodem die loth Laurens skinnare vpp Olaff Systersone pa Byakirkione wegna sin gard, som han hade bygt pa kirkione tomt.

20.

Tyle Marget.

Eodem die wordo borgamestarene och radet swa ens, ath Tyle Marget skal innan nestkomanda viij (8) daga aff stadin til sin bonda eller bliffua slaghin til stwpona for sith böffweri skuld.

Dragaremo.

[29 maj]. Feria 2:a infra octauas corporis Christi sagdes for retto, ath engin dragare skal bera ööl fraa noghan embitzsman widh hwardsdere iij (3) marck.

Vxor Birgitta Olaff Sweders.

Eodem die bödz Henrik Albrictsson vidh xij (12) marck bryta aff alth thet han hauer olagligan bygt pa hustrv Birgitte Olaff Swedhers heman.

¹) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 6, n. 816.

Mester Benct, prepositus Arosiensis.

Eodem die vordo borgamestarene och radet swa eens, athe loto lesa for verdog herre mester Benct domproest i Westeraars i kirkioherrans her Swens nerwaro all the erende, som lydde pa the träta, som doctor Cortt Rogge ok Joan Suensson pa K[orn]torg hado sich i millom om en mwr i millom begges therres hws beleghin.

Mattis Thomasson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Mattis Thomasson skal bliffua viidh thet som honom tilforende worth fore retta affsagt om gaardin, swa ath hans breff skulo bliffua vidh magt, huilket til mynnes forre är och vpteknat i stadzsins tänkiebok.

21.

Laurens Mangsson zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* i (1) marck.

Peder Ragualsson i Wyby i Biörnlunda socn.

Eodem die kom Peder Ingeualsson (sic!) i Wyby i Biörnlunda sockn fore rettin ij:e (3:e) tiidh och bödh sik til swars medh then bondhan, som hade klandat hestin fore Jenis skreddare, huilken ecke kom till swars medh honom.

Raadet.

[1 juni]. In octaua corporis Christi vordo borgamestarene, radet swa ens, ath östan til skal paalas epter gambla mwren ok ecke längher.

Michel Helsing zaker clx (160) marck for thet han grep ok banth en man vthan brwth. *Tenetur* x (10) marck, them togh fogodin Peder Ragualsson til sik.

Stadzsins bygning.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet swa ens, ath Jeppe Nielsson ok Joan Styng skulo staa fore stadzsins bygning, bade vpera peninga ok vtgiffua.

Vinkiällaren.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet swa ens, ath Jacob Custe ok Clemit Benctsson skulo vara forstandare fore vinkiällaren.

Per Japsson.

[3 juni]. Sabbato proximo post festum sancti Marcellini tha loth Karll Ingeualsson vpp annat [sin?] Pedher Japsone sith sten-

22.

hus östan mwr beleget i millom Hanis Holmgerssons hws ok Zander Lexons hws, alth fritt ok quitt, medh helan mwr fra grvdena och öffuarst, saa ath engin haffuer ther magt ath leggja sina sparra eller ankkara in vthan medh hans goduilia, ok kendes for:ne Karl Ingeualsson sick väl fornögden wara then sista pening medh then forsta.

Olaff Jönsson.

Eodem die giorde Olaff Person ok Benct Albrictsson therres eedh, athe nerwaro, tha Olaff Jönsson fick Olaff Henricksson viij (8) mark peninga til lana.

Benct beltare zaker vj (6) marck fore olaga bygning ok ther-medh skal han bryta aff thet han olaglica bygt hauer innan xiiij (14) daga viidh sina xij (12) mark. *Tenetur* i (1) marck.

Peder, Mattis kopperslagare dreng, zaker xxiiij (24) mark, ty han slog Laurens, Jenis kopperslagare dreng. *Tenetur* i (1) marck.

Laurens, Jenis kopperslagare dreng, zaker vj (6) mark, ty han haardrog Mattis kopperslagare dreng. *Tenetur* i (1) marck.

23. Pawal Göteka zaker iij (3) marck fore sin swin. *Tenetur* i (1) mark.

Twre dragare zaker iij (3) mark for sin swin. *Tenetur* i (1) marck.

Her Magnis Eriksson.

[29 maj]. Feria 2:a prox. ante festum Marcellini tha vitnade tesse epter:ne, Joan Suensson, Hanis Lambriktsson, Staffan Vesgöte radmen, Zander Lexon, Jenis Olsson, Olaff Jönsson, Tord mwra[mästa]re, Magnis mwra[mästa]re, Jenis mwra[mästa]re fore rettin, athe voro tillbidne ath ransaka om thet stenhusest, som Peccow saalde her Magnis Eriksons, huilket som for:ne Peccow olaglica bygt hade pa stadzsins almenning, hwat thet skulde kosta ath bryta nidh ok vpmwra pa nya, som the ok giordo ok endrekteliga offuerwogo, swa ath for:na hws skal meera kosta ath bryta ok opmwra än the c (100) marck, som her Magnis Eriksson haffuer inne medh sik aff the peninga, som Peccow skulde haffua i bittalan aff for:na her Magnis Eriksson. Ther swarade ok her Magnis swa til: han loth mik thet vpp friitt ok qwitt. Epter thet ath Peccow ecke kan fria mik thet ok är vpdömpt, fore then skuld han haffuer mwrat pa Almenningx gatwna, tha vil jak nögdogt hafua nogan skada ther vty.

Hanis Jönsson zaker iij (3) marck fore olidna, ath han ecke kom till swars medh Per Henekasson. *Tenetur* i (1) mark.

Olaff Kok zaker iij (3) mark fore sin swin. *Tenetur* i (1) mark. 24.

Eodem die gjorde Claus Tyske sin brodher Hanis fan Merling myndog ok mektog pa sina vegna ath anama och vpbara alth thet arff, som honom tilfiöll i Reffla effter fadher och modher.

Joan gulsmitt.

Eodem die kom fore sittianda borgamestara, her Magnis Eriks-son, her Nic. Pedersson, som tha satt fore her Benct Smalenninge, fogodin Peder Ragualsson, radene endeels nerwarande, Ingwar dieckn, forstandare i Siälakoren, medh ena lösa scriff, som pa ena renta i Joan gulsmittz hws lydde, ther han inne boor. Tha loto for:ne borgamestara, fogodin, raadet ransaka bökenere. Tha hittes for:na Joan gulsmittz hws bescriffuet i jordabokene,¹⁾ swa ath thet war Jeppe skreddare lagligen vplatidh, tha Jacob Sidilman honom thet saalde fritt ok qwitt vthan räntta. Ty dömpdes the scriffen ogill och dödh, och epter thet ath for:ne Ingwer dieckn hade engin breff, skiäl eller beuisingh annan än the lösa scriffenä, tha [skal] fornempde Joan gulsmitt eghe, niwta ok sik til gagns brwka obehindrat ok hans arffua och epterkomanda sama hws fritt ok qwit til euerdeliga ego vten forsagda rentto.

Haquon Torkelsson, Jeppe Hanssons dreng, zaker vj (6) marck, 25.
ty han drog kniff til her Magnis Erikssons dreng. *Tenetur* ij (2) mark.

Vxor Elin Mattis Bredholtz.

Eodem die komo fore borgamestarene och raadet Mattis Bredholtz ärfwinger, forst hans syster hustrv Margit Jenisse dotter i Mwdesby i Parggasse sockn i Findland och swa hennis maagher Jenis Staffansson, borgare i Aabo, och kendos sik til takka vel fornögda wara fore alth thet arff, som them tilfiollet war effter Mattis Bredholth, bade for lösth ok fasth, och tilstodo gaffwor ok testamente, som han hade giffuet och stycktedh pa sitt ytersta. Ty loto the hans epteliffwa hustrv Eline ledoga ok lösa fore alth tiltall bade fore födda ok ofödda, swa ath hon ok hennis arffwa mago ok skulo for:na ärfwedelar eghe, niwta och brwka sik til gagns friith och qwitt och obehindrat fore hwars mans tiltal til ewig tiidh.

Henrick Jönsson ner Enewald skreddare zaker xl (40) marck fore ena pigha, som han legrade. *Tenetur* x (10) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1420—1474, s. 291.

Ingeborg i Graabrödra grendh zak vj (6) mark, ty hon slog Mikel skomakare pigho. *Tenetur* i (1) mark.

Olaff sekkiedragare zaker iij (3) mark for sin swin. *Tenetur* i (1) marck.

Olaff skomakare zaker iij (3) mark for sin swin. *Tenetur* i (1) marck.

Olaff Stensson.

26. [14 juni]. Feria quarta proxima post festum sancti Eskilli tha loth Skiärlag Nielsson i Brenneboda i Kymeta sockn Olaff Stensson ok Mattis Hermansson ledoga, lösa, frij ok qwitt for alth hendhermera kraff, tital ok aamanan om thet arff, som honom tilfallet war effter hans stiu[f]son Laurens Jensson, Gudh honom nade, til ewig tiidh, bade for födda ok ofödda, i nerwaro Ingemer Olsson i Ärmedale ok Andres Nielsson i Sekkiesare, Martin Trossen i Täffwesare.

Margit Pedhers dotter zak xij (12) mark, ty hon slog Valborge. *Tenetur* i (1) marck.

Valborg Olaffs dotter zak vj (6) mark, ty hon haardrog Margareta. *Tenetur* i (1) mark.

Staffan Nielsson zaker iij (3) mark, ty han var laghin nidherfello. *Tenetur* i (1) mark.

Hanis Holmgersson.

[19 juni]. Feria 2:a proxima ante decem milium militum tha kiesto borgamestarene ok raadet Hanis Holmgersson til forstandare i Siälagardin medh Ingwar dieckn.

Arwid Olsson.

27. Predicto die i högborens forste wor kere höffwitzsmans her Stens Stwres nerwaro, alla radzsins, een deels aff menoghetenes nerwaro stodh Arwidh Olsson, som tha hade warith fogode, fore rettin oleydet ok ofelath fiärde tiidh offwerbögdog ath swara till retta allom them, som honom medh retto nogat vildhe eller hade tiltala, och spordes vppenbarlika fore: [är] her noger, riik ellir fatig, som jach haffuer giorth orett, tha staar jach än nw her till swars fore my herre, borgamestarene, raadet ok vill plega honom alth thet rett är ok lagin giffua. Och effter ty ath engin kom, som Arwidh Olsson hade nogat skylla eller tiltala, tha loth wor kere höuitzman her Sten Stwre sin forna fogode Arwidh Olsson a ty vegna ledog ok lös fore alth hendermera tital til ewig tiidh.

Raadet.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet i fogodins Per Ragualssons nerwaro swa eens, ath twe lekmen skulo haffua laas ok nyckla medh aaldermannen, bysittiaremo, klerckerieth i Helge licame gylle fore gyllessins peninga, silffuer och alla andra klenodia, som i Helge likame gylle äro.

Mattis kopperslagare.

Eodem die badho borgamestarene, raadet mik Ingeuallo scriffwa her' i bokenä, hurw som renliffwes man brodher Laurens, prior aath Swartbrödra, ok Mattis kopperslagare wordo medh retto atskyldede om thet arff, som tilfiöll brodher Laurens Johannis efter Joan kopperslagare, huilket ok som them i millom aareth tillforende bleff affsagt, swa ath for:ne brodher Laurens prior skal aldre efter thenne dag nogat tiltal haffua til for:ne Mattis kopperslagare om for:na arff pa brodher Laurens Johannis vegna, som framliden är, Gudh honom nade, vthan han skal lata sik nögia aath the xxviij (28) marck, som han opburet hade i for:na brodher Laurenses liiffstiidh. Och ther medh skal ok magh fornempde Mattis kopperslagare pa sina hustrva vegna ego, niwta ok obehindrat behalda alth thet han fick medh synne hustrva epter Joan kopperslagare och broder Laurensse, Gud begges therres siel nade, mynne och meera, bade lösth ok fasth, hwat thet hälst kan wara, a thy forrörda vegna friit ok qwitt fore brodher Laurens priori ok hans eptekomanda ok hwars mans tiltal til ewig tiidh.

Eodem die vitnade ok sworo tesse epter:ne Andres Ragualsson, Hanis verkmeistere, Peder Mangsson, Mattis kopperslagare, Olaff tunnabindare, Peder Long, ath Karll Nielssons epteliffwa war dieknans Peder Japsons modhersyster, som i Strengenäs bleff slagin, och engin är hans nermare ärffwinge än hon.

Pedher Olsson.

[21 juni]. Feria quarta proxima ante decem milium militum stodo tesse epterscriffne fore rettin redhaboe ath gaa lagh medh Per Olsson, ath han ecke loth vntföra eller vntkoma drengenä, som slogo i häl Olaff tunnabindare pa maket vestan til:

Andres Gudmunsson	Per fiskare
Magnus Symonsson	Jenis Släng
Gotskalk Franke	Symon akare
Greurs Ragualsson	Henric offuerskärare
Jenis badzstuffwkarl	Joan Person
Helsing carnifex	Tegne skreddare.

Tha loth for:ne Olaff tunnabindare hustrv Peder Olssone edhin vpp.

Laurens tymberman.

Eodem die vitnade Nic. Mangsson, Andres Gudmundsson for rettin och Jenis Andrisson, athe hördo Laurens tymberman swa sigia om raadet, ath haffuer Gudh satt them ther in i radzstuffene, han kome them ther vth; haffuer hin andre satt them ther in, han kome them ther vth.

Litzsle Andres.

Eodem die vitnade tesse epterscriffne

Dan Jönsson	Siwrd carnifex
Olaff Helsing carnifex	Joan Amundsson
Greurs Ragualsson	Laurens skreddare

fore rettin, swa athe woro nerstadde, tha Henrick stadztienaren tog vpp litzsle Andres medh Jenis Olssons hustrva Ermegaard, ok athe sago, thet doren woro stängh om them, och tha Ermegaarde barn, som pa gatwne war, vilde in i bodenä, tha trengde Henrick stadztienaren sik in medh for:na vitne, huilke som sago, ath for:ne litzsle Andres lagh i sängenä medh lösth nesteklede i skiorttane ok skwffuet hwsonär nidher om knän ok hon war i särkkienom, ok tha bödh litzsle Andres stadztienarenom Henricke i (1) marck ok swa ij (2) marck, vppa thet han skulde dylia thet medh honom.

30. Pedher kötmangara hustrv zak iij (3) marck fore sin swin. *Tenetur* i (1) marck.

Magnis Graabo zaker iij (3) marck fore sin swin. *Tenetur* i (1) marck.

Laurens tymberman zaker xl (40) marck, ty han talade olofflica pa alth radet i gyllestwffwne, ok swa xij (12) marck, fore thet han kallade Per Olsson skalk. *Tenetur* xx (20) marck.

Joan Laurensson knapen i Mädelösa zaker xxiiij (24) marck fore saaremaal, som han giorde Jenis swerdslipare hustrv. *Hoc restat usque ad tempus.*

Jenis swerdslipare hustrv.

[26 juni]. Feria 2:a ante festum sancti Petri apostoli tha giorde Jenis swerdslipare hustrv eedh pa helgedomane, ath hon ecke kallade Joan Laurensson i Mädelösa tiwff. Med henne sworo

Swen Olsson	Swerkel fiskare
Thomas fiskare	Swen Jonsson
Jenis Allefrvar(?)	Jenis Jwte.

Ingeual Torstinsson, Joan Styng.

Eodem die budho Ingeuall Torstinsson och Joan Styng vpp ijje (3:e) tiidh alla the pantta, som the hado faath i sith kiämmeri fore stadzsins zaköre.

Eodem die bödh Olaff Persson vp panth ijje (3:e) tiidh, som han hade aff Swen Swensson.

Otte Torbiörnsson ¹⁾

31.

[1 juli]. In profesto visitacionis Marie virginis tha vitnade velboren man Lyndorm Biörnsson i radzstuffwne fore verdoga fädher medh Gudi archiebiscop Jacob aff Vpsala, biscop Hanis aff Strenge-näs, biscop Lydeka aff Westeraars ok fore högborna herrär ok forsta wor kere höffuitzman her Sten Stwre, her Niels Stwre, her Götzstaff Karlsson, her Ywar Axelsson, her Greurs Matsson, her Eskil Ysacsson, her Twre Jönsson, her Staffan Vlfsson, her Karl Knutsson, her Götzstaff Vlsson, her Fadher Olsson, her Ake Jönsson, her Jahan Cristiernsson, her Ywar Gren, her Tordh Bonde Philpusson, her Nic. Fadhersson, her Hanis Aakesson riddara, Arwidh Trvllle, Knwt Pose, Olaff Biörnsson lagman i Wermeland, Jenis Knwtsson, Benct Algotsson, Biörn Benctsson, Laurens Thomasson, Philppus Olsson a vapen ok i alla borgamestarene ok radzsins nerwaro, swa ath Otte Torbiörnsson hade sagt fore honom, thet han hade faath breff pa Wermeland, ath engin skulde haffuat ok vpbera skattin annar än han.

Eodem die fore verdoga fädher biscopa ok högborna herrer riddara och frelsemen, som forne äro, tha sporde högboren forste wor kere höffuitsman her Sten Otte Torbiörnsson til, hwarfore han tog moth hans forbudh aff the Prizsare fara skip ok gotz. Tha swarade Otte Torbiörnsson: jak hade myket folk, jak kunde ey annars hallath, ok siden myne tienara hadho taget thet, tha motte jak bespisa slottet thermedh ok fela them fore mik.

32.

Item sporde högboren forste wor kere höuitzman Otte Torbiörnsson til, om än han hade faath honom land ok län til Elffwensborg swa myket, ath han motte beridhat medh effter skåliga fortärning. Tha swarade Otte Torbiörnsson: jak kunde ecke offwergiffwa folket, effter thet ath myna fyender boddo mik swa ner, meen, kere herre, jak bidher edher erligheet, ati for edhert verdoga voldh seer nadeligan til mik ok varkunsamer edher offuer myna ofornwmpsteliga gerninga.

¹⁾ Om Otte Torbjörnsson jämf. framställningen hos STYFFE, Bidrag till Skandnaviens historia, IV, sid. CX ff. Se äfven längre fram sid. 28.

Tiil huilket wor kere höuitzsmā swarade: Otte, jak haffuer offta therom talath til edher ok sport edher til, om än I vilde vidherlegga them therres skada, och thermedh haffuer jach ok swa lēge hafft edher vthan torn ok biwyar, ath jak mentte thet noget skulde leggja sik vth fore edher. Tha haffuer engin budhet nogat them fore therres skada pa edra vegna ok engin lagt sik vth fore edher, budeth hwarkin meer eller mynne, ok sielffue haffue I ok engte budhit til bātringh. Jak haffuir dagligan nestan faath therres sendebodh ok scriffuilsse, swa ath vidherfars them engin rett fore therres skada, tha vilio the vidhergōrath ok retta therres skada vp aff rikinsens inbyggjare hwar the kunno. Kenne Gudh, ath jak haffuer til thenne tiidh wānth edher all ting til thet betzsta bade medh ordhom ok scriffuilssom. Ecke haffuer jak varith ellir är edher skada moth retto begerande. Jak kan nw engalunda lengher fordragath. Hwat rettin ok laghin giffua, thermedh lather jag mik atnōgia.

[4 juli]. Feria tertia infra octauas beatorum apostolorum Petri et Pauli effter for:na velbördoga herra, riddares och friborna frälsemanna endrekteliga samtal i borgamestarenes ok radzsins nerwaro tha wordo tesse epterscriffne velborna men tilnempde ath ransaka, om än the vildo wāria eller fälla for:na Otte Torbiörnsson fore forrörda erende ok zaker honom tillagdes om for:na Danzekare skip ok gotz ok om thet war hans tilstädilsse eller ey, ath for:na gotz kom til Elffuānsborg; forst friborne men:

ber Joan Slaweka	Lasse Karlsson
Olaff Ingeualsson	Erik Greursson
Benct Person	Lasse Jönsson
ok tesse epterscriffne xij (12) borgara	
Jenis Andersson	Olaff Stensson
Olaff Valdemarsson	Andres Jönsson
Peder Skytto	Lasse Laurensen
Mattis Hermansson	Hanis Otte
Mikel Swartte	Laurens Hoppener
Olaff Mikelsson i portin	Erik Philppusson.

34. Tha sporde wor kere höuitzsmā her Sten tesse for:na til, om än the vildo wāria for:na Otte Torbiörnsson ellir fällan, en tiidh, annan tiidh, tridie tiidh, fore forrörda zaker och erende. Tha gingo bade friborne men och borgara, som i nempdenä woro, offuer ena sidho och therom ransakade. Siden komo the in igen fore rettin och swarade swa ther till, athe ecke kundo wārian, effter ty som han sielf bekendes, ath han tog fra the borgarene i Danzeke skip

ok gotz moth rikinsens forbudh. Tha swarade erlig herre her Göstaff Karlsson: epter thet athe gode men [ecke] kunno wära honom, tha giffua laghin, ath for:ne Otte Torbiörnsson haffuer förbrvttet lifffuet. Tha anamade vor kere höffuiztsman her Sten stragx domen ther vppa.

Hustrv Ingrid Nic. Torkelssons.

[5 juli]. Feria quarta infra octauas beatorum apostolorum Petri et Pauli tha komo for rettin her Magnis Eriksson ok Olaff Valdemarson och loto vpp hustrv Ingride, Niels Torkilssons epteliffua, en kellare belegin vndher sancte Olaff hws, som är then swdre kiällaren nordhan for:ne hustrv Ingride hws, fore xxx (30) marck stokholmeska reda peninga, fore huilken kellare the for:ne her Magnis Eriksson och Olaff Valdemersson voro forstandare ok testamentarii effter hustrv Ingegerde framlidna, Gudh henne nade, och voro fultmektoge ath sälia for:na kiällare henne till siälarycht. Her pa gaff hustrv Ingrid Nic. Torkelssons vth sin fridskilling, effter ty som laghin giffua. Therefore maa hon ok skal ok hennis eptekomanda arffua for:na kiällare egho, niwta ok brwka sik til gangs frij ok qwitt til ewig tiidh och obehindrath fore hwars mans tiltal.¹⁾ 35.

Henrick Korkie.

[8 juli]. Sabbato proximo ante septem fratrum kom Henrik Korkie aff Haw sockn for rettin ok kendes sik opburet haffua effter sin framlidna son Nils Henriksson alth thet arff, som honom tilfioll effter honom, aff hans testamentariis Hanis Otte, Benct Kog, Pawal Böste. Ty loth [han] for:na testamentariis ledoga ok lösa fore alth hendhermera tiltal till ewig tiidh om for:na arff.

Her Tord Bonde Philppusson.

Eodem die sagdes fore retto, athe x (10) ogxa, som her Tord Bonde hade bittalath Joan Swensson radman, them skal Joan Suensson anama fore ix (9) gylla ogxa, epter thet athe x (10) for:na ogxa, som han tilforende hade opburet, wore ecke gylle ogxa, som her Tord Bonde sielff tilstoodh, och ther till skal her Tord fornögia Joan Swensson xvj (16) gylla ogxa. Nar Joan Suensson bliffuer them bittaleth, tha haffuer han engte tiltal til the c (100) marck, som her Tordh war honom skyllogher. Och kunno the ecke forlika sik om breffuet, som lydher pa the xxxij (33) marck, tha skulo the therom fore vor kere höwitzman her Sten Stwre.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 7, n. 817.

36.

Lasse Laurensso, Olaff Mikelsson.

Eodem die Swen, som köpte skippet aff Findwiidh fodermarsk, stooth til fore rettin, ath Lasse Laurensso hade atte i sama skippet xx (20) marck ok Olaff Mikelsson i portin besatte ther inne xv (15) marck.

Ingeual Torstinsson.

Eodem die bödh Ingeual Torstinsson vp besetning iij:e (3:e) tiidh, som hustrv Katerina Ketils hade inne medh sik pa Peder smitz vegna i Danzeke, huilken besetning som rörde pa hustrv Birgitte Karl Jonssons vegna.

Raadet.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet swa eens, ath solde-närane, som till Vyborg woro, skulo ecke haffua lön, fore thet the vthe woro, längher än til pascha, som näst forliden war.¹⁾

Joan Strossenborg zaker xij (12) marck, ty han slog Cristine Philpuse. *Tenetur* ij (2) marck.

Jacob Moyses.

[15 juli]. Sabbato proximo ante festum sancte Marie Magdalene stooth Ingeuall stadzseriffuare fultmektoget gör pa hustrv Grete Hanis fan Askens vegna, ok loth vp Jacob Moyses ena tomppt belegin pa Sudremalm.²⁾

37. [17 juli]. Feria 2:a ante Magdalene tesse epter:ne tilnempde ath bese thet eemyska öolith, som i vynkiällarene er komet:

Herman Lyntorp	Lasse Laurensso
Hanis smit	Engleka Zanderson.
Jacob Benctsson	Jacob Moyses
Folmer van Lunden	Peder Skytto
Bertil smit	Öryan Vynman
Hanis Dyngxstad	Jenis Olsson.

Tha fwnno for:ne eth fath falz godz, som war säntt hiit aff Lybeka fore eemysth ööl ok var lybeske conwenta näpligan swa gott, ty brendes thet vp pa Stoorra torget, huilket som war ok mä[r]kt medh swadana märke offuer sprwndet³⁾ —.

Joan Swensso.

Eodem die sagde Joan Swensso fore rettin, ath her Götzstaff Karlssons pantta staa ner her Laurens Hemingi, ok koma the bortt,

¹⁾ Jämf. om de ryska fientligheterna STYFFE, bidrag till Skandinaviens historia IV, sid. XXXIX.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 7, n. 818.

³⁾ Ej återgifvet här.

tha vill han engte swara ther till. *Factum est in presencia perfecti Petri Raqualsson.*

Raadet.

[24 juli]. Feria 2:a ante festum sancti Olai tha wordo fogodin, borgamestarene ok raadet swa eens, ath thet öolith, som forfalsket warth i swa motto, ath thet saaldes fore eemyst ööl och thet war lybbest taffel beer, thet skal alth brennas. Teslikes skal thet myrram brennas, som Jacob bagare¹⁾ — —

Graabrödra.

[2 augusti]. Feria quarta proxima post festum sancti Olai tha sagdes fore retto, ath then halffideelin, som Laurens Person, Gudh honom nade, gaff till Graabrödra i thet stenhuse, som han sielf besatt i Grabrödra grendh, thet skall bliffua viidh the gaffuor fore hans siälagagn, epter ty som stadzsins preuilegia innehalda ok mäden han thet sielf gaff i sin liiffs tiidh. Vill Pelle Person thet lösa epter hustrv Cecilia dödh, tha skal han wara nempmaste fore peningana.

38.

Pelle Person.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet swa eens, ath Pelle Persons gaardh skal bliffua viidh spitalen.

Erik Andersson i Westeraars zaker xl (40) marck, ty han lagde loppa järn i fatidh medh annat järn. Therefore *tenetur* i (1) fath järn.

Litzsle Andres.

[7 augusti]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Laurencii tha vitnade tesse epterscriffne fore rettin ok giordo therres eedh, swa ath thet war them vitterliget, ath litzsle Andres hade wertzskap medh Ärmegaardhe, Jenis Olssons hustrv, primo

Dan Jensson	Joan Amundsson
Siwrd carnifex	Olaff Helsing
Laurens skreddare	Henrik stadztienare.

Ty worth litzsle Andres zaker xx (20) marck. *Tenetur* x (10) marck.

Eodem die bar Ärmegaard stenane ok wystes siden aff by.

Bygningen i stadin.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath engin träbygningh skal knytas högre än viij (8) alna ok ther offuan vppa bygges medh skwtbråde ecke högre än twa alna högt.

39.

¹⁾ Meningen ofullbordad.

Karll Ingeualsson.

Eodem die kom fore rettin Claus Gramso, fultmektoger pa hög-boren forste her Erik Axelssons vegna, ok loth Karl Ingeualsson ledogh ok lös fore ena summa peninga, som Karll Ingeualsson hade warith skyllog for:na her Eric Axelsson.

Peder fiskare zaker iij (3) marck, ty han kastade sten i hamp-nenä. *Tenetur* i (1) marck.

Hanis Holmgersson.

[12 augusti]. Sabbato proximo ante festum assumptionis Marie virginis tha stodh Hanis Holmgersson vpp i rettin ok talade til skipper Herman tymberman, swa ath honom woro tilscriffne aff Lybbeka in i hans skip iij (4) torre t[unn]ar. Tha kendes skipper Herman fore rettin, ath Hanis Holmgersson hade ecke meera anamet aff hans skip än en tor tunna.

Erik Stongenberz zaker xlvij (48) marck fore saarmaal, som han giorde skipper Herman tymberman. *Tenetur* iij (4) marck.

Skipper Herman tymberman zaker xlvij (48) marck fore the saaremaal, som han giorde Erik Stongenberz. *Tenetur* v (5) marck.

Mattis Joan Haquonssons dreng zaker xxiiij (24) marck fore tw saaremaal, som han giorde enom skomakare dreng. *Tenetur* iij (3) marck.

Jacob bagare.

40. [19 augusti]. Sabbato infra octauas assumptionis Marie virginis kom Jacob bagare fore rettin medh synne hustrva Eline ok gaff henne hwan tridie pening bade i lösa och fasto, teslikes gaff ok hon hwan tridie pening i löso ok fasto, alth thet som hwarttere maa andro medh lagom giffua.¹⁾

Hustrv Anna i Lyndöö.

[21 augusti]. Feria secunda proxima ante festum sancti Bartolomei tha kom hederlig man her Swen kirkioherren fore rettin medh eth mäktabreff, som Jenis Geeth ok hans hustrv Gertrudh hado vtgiffuet, swa ludande, ath han war fultmektoger pa therres vegna ath lata hustrv Anna i Lyndöö vp thet stenus, som the saaldo henne. Ther medh loth ok for:ne her Swen epter sama be-falan hustrv Anna i Lyndöö for:da stenhws, huilket som belegit är

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 8, n. 819.

pa Swartbrödra gatu, friit ok qwitt, tog epter ty som stadzsins rätt ok preuilegia vtvisa.

Eodem die kendes tiwffwen Andres Matsson, ath han hade stulet iij (3) siilff skedher ok viij (8) alna brwnth klede, en alin hwitt ängilst, i (1) marck peninga aff hustrv Margareta Olaff Japssons. Ty dömpdes han till rep. *Pie memorie.*

Her Niels Person.

[26 augusti]. Sabbato proximo post Bartholomei tha giorde her Nic. Person vitterliget fore rettin, ath han hade besatt nogra peninga her i stadin, som Danow Spärkalla(?)¹) tilhöra.

Synnedagx almosan.

Eodem die kiendes hustrv Birgitta Meyenborgx, ath Synnedagx almosan hauer inne i Hanis Ottes hws aarlige rentta ij (2) marck peninga. 41.

Hanis Otte.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Otte skal engte bittala Hanis fan Asken eller hans hustrv Birgitta Meyenborgx aff the cliiij (154) marck, som han kendes ath igen stodho obittalade aff hwseth, forre än Syndagx almosan faar sina rentta, som i sama hwseth [är] obittalath.

Her Benct Smalenninge.

[28 augusti]. Feria 2:a proxima post festum sancti Bartholomei tha bödh her Benct Smaalenninge vpp eth stenhws iije (3:e) tiidh.

Her Benct Smalenninge.

Eodem die loth Hanis skreddare vpp her Benct Smaalenninge ena stenbodh, som belegin är vndher for:na her Benct Smaalenninges hws vestan mwr, frij och qwitt, fore xlvij (48) marck til euerdelica ego.²)

Her Johannis Arnaldi.

Eodem die kendes her Johannis Arnaldi, som war hema i clostred pa Tiwedid, ath han myste xxvj (26) stycke gyllena, sina book ok ena skiedh ok sina kaapa pa Norre malm i en kiällare, som medh offuerwald toghos fra honom, huilket Magnis Symonssons tienara röffuade.

¹) Delvis otydligt namn.

²) Jämf. a. a. sid. 8, n. 820.

Eodem die sattes i rettin aff for:na gwll vij (7) wngherska gyllena, iij (3) postulatus, en rensk gyllenä. Ther aff fik meister Mikell iij (3) gyllena fore sith arbeite, tha han vth rättade Magnis Symonssons dreng¹⁾.

42.

Folmer fan Lunden.

Eodem die loth hustrv Birgitta Meyenborgx vpp Folmer fan Lwnden ena smidhia medh hws ok grwnd, belegin westan mwr nest swnnan fore the tompenä, som her Joan Swensson aff honom köpte, fore iij^c (250) marck stocholmeska, som bittalade woro iij (3) aar til forende honom ok hans arffuom, alth thetta for:na friit ok quitt til euerdelica egho. Tesse woro ther offuer ok skattade for:na smidia ok hws medh grvndenä fore for:na summa peninga iij^c (250) marck, forst Hanis Lambrixtsson, Joan Styng, Mattis Martinsson radmen ok Hanis Skymblepening.

Staffan Vesgöte.

Eodem die bödh Staffan Vesgöte vpp pannt iij:e (3:e) tiidh.

Her Martin Frome.

Eodem die bödh Jacob fan Hawen vpp pa her Martin Fromes vegna eth hws iij:e (3:e) tiidh.

Henrik Mwlle.

Eodem die loth Karll Ingeualsson vpp Henrik Mwlle kötman-gare ena bartompt belegin pa Norremalm nest vidh broändhan, som man gaar til sancta Clara, huilka mesther Knwt fordom atte²⁾.

Röffwarene.

43.

[30 augusti]. Feria quarta proxima post festum sancti Bartholomei tha kendes Karll Gudzormsson skomakare ok then andre Magnis Symonssons tienare, athe hado swept i ena kapa en hofftyge säk heem til Jenis Gwnnersson i Eneköpunge ok i sama säkkin lagho vj (6) wnggerska gyllena ok en rensk gyllenä.

Eodem die stodo fore rettin for:ne Karll Gudzormsson ok hans stalbrodher Mattis Pedersson ok Peder skomakare, pa Graabrödraholm hema, ok woro bekende, athe hado röffwath for:na gwll ok skiedh ok breffwera ok ena kaapa fraa her Johannis Arnaldi vppa Norremalm i en kiällare. Ty dömpdos the till swerd. *Pie memorie.*

¹⁾ Orden »Theraff — dreng» senare tillskrifna.

²⁾ Jämf. a. a. sid. 9, n. 821.

Eodem die sagdes Magnis Symonsone fore retto, ath han skal lata koma the vij (7) gyllena hiit i rettin, som äro heem til Jenis Gwnnarsson i Eneköpunge, eller therom skal talas till honom.

Her Thomasse degia.

Eodem die sagdes her Thomasse forsyia til stwpona, epter thet hon släpte eldin lös, som skadin aff kom, ok ther medh skal hon ryma stadin. Komber hon i stadin igen, tha skal hon vtrettes epter ty som tilbör.

Sälaköparene.

Eodem die sagdes fore retto, ath sälaköparene skulo engin köp-slagan annan bedriffwa än sääl, kopper ok järn ok engin fiisk, meer än the behöffwa ath fortära i therres hws, wiidh hwardsdere xl (40) marck.

Pedher Skytta.

Eodem die sagdes Pedher Skytta for retto, ath han skal fornögia Swen Helsing the peninga, som for:ne Swen haffuer vtgiffuet pa thet stenhuset som foordom Joan gulsmitt atte, belegit pa Köp-manna gatw, ok thet som offuer är skal bittalas rettom arffwom, ok thermedh skal Peder Skytta behalda hwset fore sitt retta egith. 44.

Meneka.

[2 september]. Crastino sancti Egidii tha gik Meneka Stenbrink lag sielf vj:e (6:e), swa ath han Magnis Akesson, borgamestare i Westeraars, engte [var] skylloger. Tesse sworo medh honom

Olaff Hemingsson

Göteka fan Bome[lin]

Joan gulsmitt

Hanis tymberman

Hanis Kraka.

Niels Staffansson sutor.

Eodem die tha loth hustrv Ragnild Osinbrygges vpp Niels Staffansson twa gaarda belegne östhan mwr i Kerkowes grendh, öfwerste trebygningen nest nidhan fore Hanis smith, fritt ok qwitt, medh hws, grvndh ok allom tillagom, som thet nw vpbyggt är, fore cxliij (143½) marck stocholmeska. Aff tesse for:na summa skal for:ne Niels Staffansson giffua til Helgeandz huset lx (60) marck, som hustrv Ragnild gaff ther in pa sina stiwffdotters wegna, ok haffuer han theraff reda vtgiffuet xxiiij (22½) marck. Än skal han giffua til forscriffna Helgeandzhws xxxviij (36½) marck och haffuer hustrv Ragnild Osynbrygges til forende opbureth lxxx (80) och iiiij 45.

(3½) marck, ok äro forne twa gaarda pa lengdenä xxiiij (23) alna, pa breddenna twerth offuer tomptenä xiiij (13) alna. Melismen Mikel Swartte, Berend Jenson.

Claus Graabo.

[4 september]. Feria 2:a ante festum natiuitatis Marie virginis bödh Claus Graabo vpp iij (3:e) tiidh ena tompt och en kellare.

Olaff Jenson.

Bödh Olaff Jenson vp iij:e (3:e) tiidh ena tompt belegin pa Norremalm.

Eodem die kendes Claus, Thomas Anderssons tienare, ath han stal iij (3) alna leysk, som Peder Ragualsson fogodin loth leggja i rettin pa disken. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie.*

Eodem die kendes Könika dödgreffwaren, ath han slog i häl Swen Serkienso. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie.*

Katerina, Jenis Knutssons, zak xx (20) marck, ty hon stak Laurens Gracia. *Tenetur* v (5) marck.

46.

Hanis Hogben.

[13 september]. In profesto exaltacionis sancte crucis tha kom Hanis Hogben fore rettin ok kungiorde, thet Hanis Degner war honom skylloger xl (40) marck och Gerd Bödeyker ij^c (150) marck.

Jenis Eriksson.

[16 september]. Sabbato infra octauas sancte crucis exaltacionis tha giorde Olaff Eriksson sin broder Jenis Eriksson myndog ok mäktogh vppa sina wegna ath lösa allan sin erfuedeel, bade möderne ok fäderne, som han hade giffuet til Nadendal closter, huilket som belegit är i Lukkares by i Maska sockn i Findland.

Claus skomakare.

[18 september]. Feria 2:a ante festum sancti Mathei apostoli loth Elaff skomakare Claus skomakare vpp en gard, som belegin är vestan mwr i millom Jenis Jwte ok Mattis skomakare gard, fore xxx (30) marck, som är vppa lengdenä xv (15) alna och bred-din vppa bade sidhor xj (11) alna¹).

1) Jämf. a. a. sid. 9, n. 822.

Raadet om klerkkerith.

Eodem die wordo fogodin Peder Ragualsson, borgamestarene och radet swa ens, ath huilken som legher nogan gard aff klärkiener, han skal aarlīga giffua skwt aff renttonä, ok siden skal affslaas i husa leganä swa myket som vtgiffs aff renttonä och i skutidh, som for:uat staar.

Jacob fan Hawen.

47.

[20 september]. In profesto sancti Mathei apostoli tha loth Jacob fan Hawen vpp synom barnom, broder Pedher fan Hawen ok Hanis fan Hawen, eth stenhws, belegit i Mattis Martinssons grend, medh alla trebygning ok twa gaarda nidhan fore ok i sama grendenä, frij och qwitta til euerdelica ego¹).

Jacob fan Hawen.

Eodem die loto for:ne brodher Pedher fan Hawen ok Hanis fan Hawen therres for:na kere fader Jacob fan Hawen frij, qwit, ledog ok lös fore alth tiltal fore therres möderne, bade löst ok fast, till ewig tiidh²).

Henrik groffsmit zaker iij (3) marck fore tw embete. *Tenetur* i (1) marck, thet gaffs till kirkione.

Jenis Snare.

[23 september]. Sabbato proximo post festum sancti Mathei loth Hanis Segenbade vpp Jenis Snara en kellare medh grvdenä belegin westan mwr ok ena tomtpt belegin pa Norremalm frij ok qwitt til euerdelica ego³).

Skipper Laurens aff Pryssen zaker xl (40) marck, ty han slog Hening skipman. *Tenetur* v (5) marck.

Hening skipman zaker xl (40) marck, ty han slog skipper Laurens pa gylles stuffwne. *Tenetur* v (5) marck. 48.

Ingeual stadzscriffuare.

[25 september]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Michaelis bödh Ingeuall stadzscriffwa[re] vpp silffpanth iij:e (3:e) tiidh.

1) Jämf. a. a., sid. 9, n. 823.

2) Jämf. a. a. sid. 10, n. 824.

3) Jämf. a. a. sid. 10, n. 825.

Clemit Benctsson.

Eodem die loth Jacob Moyses vpp Clemit Benctssone ena halffua tomt, som han köpte aff Hanis fan Askins hustrv, huilken belegin är pa Swdremalm¹).

Birgitta medh taskane zak iij (3) marck, ty hon bar stärktan dwk i forbude. *Tenetur* i (1) marck.

Magnis Symonsson.

[27 september]. FERIA quarta ante festum sancti Michaelis tha bar Magnis Symonsson i rettin v (5) vngerska gyllena och en postulatus gyllenä, som röffwaren Karll Gudzormsson hade gömt hem til Jenis Gwnnersson i Eneköpunge.

Jenis Andersson zaker xij (12) marck, ty ath han oc hans dreng drogo kniff aath Hanis Dingxstad. *Tenetur* iij (4) marck.

Hanis Rysse.

49. [30 september]. Sabbato et crastino sancti Michaelis tha sporde högboren forste her Sten Stwre, wor kere höuitzsmän, Hanis Rysse till, om än [han] wilde fullfölgia sina klagan, epter ty som hans mektebreff wtwisar, om Otte Torbiörnsson. Tha swarade Hanis Rysse: haffuer han giort moth laghin oc edhert budh, tha maa I ther effter retta honom. Jak kan wel gyssa: then betre medh krop, som ecke haffuer koo. Thetta giordes i erliga och welborna manna nerwaro her Nic. Stwres, her Götzstaff Karlssons, her Gregurs Matssons, her Aake Jönssons, her Jahan Cristiernssons riddare, Eric Karlssons a wapin oc i alla radzsins nerwaro.

Eodem die kom fore rettin ok fore for:na högborna forsta ok herrer Peder Jwte, her Stens tienare, som til forende hade tienth Otte Torbiörnsson, oc sagde, ath Otte Torbiörnsson bödh oc badh honom föra bade skip oc gotz till Elffwensborg, som han hade tagit fraa skipparen ok köpmen aff Danzeke, oc ther aff tog Otte hwat honom täcktes oc rätt byte medh sina tienara.

Hanis Otte.

Item kopparen, som Hanis Otte fich epter Martin Fynne i Eneköpunge, är tw skippund oc viij (8) lispund, eth marck pund. Theraff gaff Hanis Otte for:ne i (1) marck i wmgäld.

¹) Jämf. a. a. sid. 11, n. 826.

Skipper Benets hustrv.

50.

[9 oktober]. Feria 2:a proxima post festum sancte Birgitte tha kom fore sittande borgamestarene her Magnis Eriksson, her Benct Smaleninge, radene nerwarande, Adhelin Mikels dotter oc fultmektog pa sina systers vegna Anna Mikels dotter oc loth hustrv Katerina, skipper Benctz epteliffua, ledoga oc lös om thet arff, som them badhom tilfallet war epter framlidna skipper Benct therres brodher, Gud honom nade, oc kendes sik fornögda oc bittalath wara til takka pa sina oc sina systers vegna bade fore löst ok fast. Thermedh skal oc maa for:na skipper Benets hustrv ath bliffua fore them oc therres arffua oc eptekomanda frij oc qwith fore alth tiltal om forrörda arff til ewig tiidh.

Jahan scriffware.

Eodem die wordo borgamestarene oc radet swa eens, ath Jahan scriffuare skal byggia enga trebygningh vthan medh skotbråde viidh gatwne offuer thenne nestkomande winttren oc stragx om Valborga messo skal han bryta aff och lata mwrath.

Staffan Vesgöte.

Eodem die sagdes for retto, ath Staffan Vesgöte oc hustrv Ramfrid skulo bliffua viidh the forlikning, som them imillom giordes tilforende i Ingeuall Torstinssons, Andres Jonssons oc Joan Styngx nerwaro.

Item fete Hanis smit zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan, som han giorde moth radzsins forbudh. *Tenetur* v (5) marck. 51.

Hanis Degners *computacio post obitum eius.*

Item in deme jare durent cccclxxiiij (1474) des sundages na sunte Olefes dage [31 juli] starff Hans Degner borgher tom Holme. So van armodes weghene an sinen nalatene guderen gink sin husvrouwen Margrete vp den radstowen vnde antwordede slotele vp den disk vor den ganssen rat vnde gink van erue vnde egen, alle guder, los vnde vast, Got siner selen gnade, in sodaner mate se noch to schulden ofte vnschulden nicht antwerde wolde.

In deme jare der na anno lxxv^o (75) do worden genomt wt deme rade beschedene manne Hans Lambrechson, Inghewolt Torsthenson, van der menheit Hans Valkinsten, Peter Rater, scholden ransaken wes van sinen nalatene guderen na were, erue, egen, inghedome, rede gut, los vnde vast, wes dar were to antwordende

- den gennen den salighe Hans Deghener schuldich bleff, de int jar vnde dage na der stat beschreuen rechte der vp spreken, vmme dat ere se mit rechte bewisen konden. So vunden se it so vor en gut myddel alle schult vnde vnschult to delende eneme jeweliken
52. to na sineme parte, also hir na schreuen steit i peninge:

Item hyr vp eschede de werdighe vadher Marinus de legate vp iij^c (300) vnde xxx (30) marck.

Item Marquart Grwel cxij (112) marck.

Item doctor Cord Rogge erkedeken to Vpsal... xiiij (13½) »

Item hyr wart betalt en verdepart van allen

na latenen reden guderen in al..... xxxvj (36) »

Item noch wort dessen vorschreuen to vunden an schulden salighe Hans Deghener wte standene vtwiseinge siner boke int erste:

Bischop Ketel..... iij^c (300) marck.

Item konynk Kersten..... i^c (100) »

Item Wilken Insel lv (55) »

Item Cornelius Jacobsson xxxviiij (37½) »

Item her Niels Otsson ij (2) punt korns

Item Maties Grvel v (5) marck

Item Niels Dobbin *tenetur* ix (9) »

Item Henynk Grapengeter eschede vp clx (160) marck

Hans Suderman vp..... cxxx (130) »

Hans Hamborch vp cxx (120) »

Hans Sudorn vp xl (40) »

Hyr vp rede betalt xxxvj (36) »

53. Item noch an schulden her Nigels Cristierson iij^c (300) »

Item konynk Kersten i^c (100) »

Item Vilken Insel..... lv (55) »

Item Johan van Ville xxvij (27) »

Item her Greurs Bencstson iiij (4) »

Item Peter Smit to Danseke..... x (10) »

Item Albrict Wurre xviiij (18) »

Item Albricht van deme rade to Vesteraars eschede vp iij^c (300) vnde xl (40) marck

Item Wastene kloster xlvi (45) »

Item Anders Nielsson lx (60) »

Item Clemet Bencstson vp vij (7) »

Item Albrecht vorschreuen vnde den ander dar negest wart vornoget ok rede vp..... xxxvj (36) »

- Item noch an schulden also nascreuen steit
- Item salige her Niels Cristiernsson iij^cxviiij (318) marck
- Item konung Kersten..... c (100) marck
- Item Vilken Insel..... lv (55)
- Item Cornelius Japsson..... xxxviiij (37½) »
- Item Matties Gruel..... v (5) »
- Item Peter Stal vnde den anderen hir na stan, 54.
 eschede dit Peter Stal..... cxx (120) »
- Item Gert Beddiker vp..... ij^c (200) »
- Item Joan Bonde to Arboge..... xxviiij (27) »
- Item Jacob Vrker..... x (10) »
- Item Ingwar deckn..... xxxviiij (37) »
- Item Anders Nickelsson xl (40) »
- Item Herman Achtorp xiiij (14) »
- Item hir vp wart eme an reden gude xxxvj (36) »
- Item an schulth to vunden salige biscop Jöns
 [o: Ketel?] iijj^c (350) »
- Item konung Kersten..... i^c (100) »
- Item Vilken Insel..... lv (55) »
- Item Albrecht Wurre..... xviiij (18) »
- [4 oktober]. Item dit vorscreuen in al war in geschreuen
 anno lxxv (75) vp sunte Franciscus dach. *Deo laus.*
- Item Knwt gultsmit zaker xl (40) marck, ty han giorde ena ✓
 pigha medh barn. *Tenetur* x (10) marck.
- Item bödh Joan Swensson vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh. 55.
- Hanis Holmgersson bödh vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.
- Öryan Andersson zaker xl (40) marck, ty han slogh Hanis ✓
 rekiere i gylles stuffwne. *Tenetur* v (5) marck.
- Hanis Fa[l]kinsten zaker xl (40) marck for olaga köpslagan.
Tenetur v (5) marck.
- Olaff dragare zaker vj (6) marck fore oqwedins ordh, som
 han gaff Henrik bergxman. *Tenetur* ij (2) marck.
- Lasse dragare zaker vj (6) marck fore en blanath han gaff
 Henrik bergxman och swa zaker iij (3) marck fore tw embeite.
Tenetur iij (3) marck pro toto.
- Henrik bergxman zaker iij (3) marck, ty han brwkar tw embeite. ✓
Tenetur i (1) marck.

Mattis Hermansson zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan.
Tenetur v (5) marck.

Pedher Olssons *computacio*.

56. Anno domini mcdlxx quarto [1474] festo beatorum apostolorum Philippi et Jacobi [1 maj] tha giorde Pedher Olsson, som tha war kemmener, forsta reeso rekenskap¹). Tha dolde han inne medh sik the spisning, som aff Calmarna reesa [kom] medh stadzsins bardzsa. Anno domini mcdlxxo quinto in vigilia assumptionis Marie virginis [14 augusti] fore the stoora träta schuld, som Pedher Olsson och Staffan Vesgöte hado sik i millom, tha giorde och Pedher Olsson annan tiidh rekenskap och dolde än tha for:na spisning, som medh bardzsone kom aff Calmarna reesa fraa herradagin. Anno eodem feria tertia proxima ante festum vndecim milia virginum [17 oktober], effter thet ath Pedher Olsson wilde engalunda haffua kerlik oc eendräkt medh Staffan Vesgöte, ok them drogh ecke offuer eth rekenskapin, tha giordo the bade tridie tiidh rekenskap²), tha dolde och for:ne Pedher Olsson for:na spisning, som kom aff Calmarna reesa medh bardzsone. Tha kom the scripten fram, som Jap Torstinsson, som war kökemestare pa bardzsone, loth scriffua vppa then tiidh han antwardadhe fraa sik spisningenä, och ther stoodh redheligan vty scriffuath hwat thet war, meer ok mynne, som Pedher Olsson anamade, och lagdes stycke fra stycke. Tha lop summan femtio sex marck aff thet som han dolde. Therefore wordo borgamestarene, raadet och fogodin Pedher Ragualsson, swa eens, ath Pedher Olsson skal vntwika radzstuffwne och ecke epter thenne tiidh bliffua ther sittiande fore tolka oärliga zaker schuld, och badh han ödmyukligan fogodin,

57. borgamestarene och raadet, athe skuldo ecke lata lidha honom openbara skam och neesa, som han hade fortienth, swa ath hans wordnat, hustrv och barn, skuldo ther ecke lidha smädilsse fore, och widherkendes, thet han hade swa illa forseeth sik och sagdes aldre vilia noghan tiidh begera ath biwda sik noghat framdeles meer ath sittia i radzstuffwne och badh fogodin, borgamestarene och radet om wenskap, athe skuldo fordraga honom rettin. Item staar och her effter scriffuat hwat som Pedher Olsson dolde aff the spisninge, som igen kom fra Calmarna medh bardzsone, som forst är:

Item viij (7½) leste thoma tunnar

Item i (1) tunna lagx

¹) Peder Olsson var enligt Stockholms stads ämbetsbok kämnär ämbetsåret 1473—74.

²) Jämf. Stockholms stads räkenskaps- och burspråksbok sid. 329—331.

- Item ij (2) tunnar torsk
 Item ij (2) tunnar kiöth
 Item j ($\frac{1}{2}$) tunna ströming
 Item en fierdung lagx
 Item en tunna ströming
 Item än en tunna kiöt
 Item vij (7) tunnar ärtyr
 Item ij (2) tunnar miöl
 Item än iiij ($3\frac{1}{2}$) leste thoma tunnar
 Item iiij (4) thom winfath
 Item iiij (4) tunnar malith malth
 Item ij (2) fath malith malth
 Item en tunna hagragryn
 Item ij (2) skippund geddor
 Item än ix (9) tunnar och i (1) lest thoma tunnar
 Item än xvj (16) thoma tunnar
 Item iij (3) tunnar mynne än iij (3) leste ööl
 Item tw prisk fath medh ööl
 Item j ($\frac{1}{2}$) lest thoma tunnar
 Item een deel lösa geddor
 Item viij (8) skippund rökt koköth ok fläsk til hopa
 Item ij ($1\frac{1}{2}$) tunna win
 Item i (1) tunna miödh.

58.

Till thes bätre visso, om swa wore, ath noger wilde ther vppa ath tala, tha är sama scriffin, som kökemästaren Jacob Torstinson loth scriffua spisningenä wty, sömath och fäst til vidhermälis wiidh thetta sama bladet¹).

Item staar och framdeles her i bokenä scriffuat, hurw Staffan Vesgöte och Joan Styng motto gaa lagh fore Andres Karlssons peninga som och Peder Olsson dolde²).

Raguald Camp.

59.

[18 oktober]. Feria quarta proxima ante festum vndecim milia virginum gik Raguald Camp sielf vj:e (6:e) lagh, thet han war

¹) Vid bladet är sydd listan på spisningen med titeln: »Thenne scriptin ludher pa then spisning, som Pedher Olsson dolde pa then tidh bardzsan kom igen af Calmarna». Innehållet öfverensstämmer med texten med undantag af några poster krut och vaper, koppar- och tennkannor m. m., som ej kunde räknas till »spisningen». Listan är skriven på yttersidan af ett hopviket blad, som på insidan innehåller några öfverstrukna utgiftsposter.

²) Se sid. 51, 52.

Erik i Nybbela engte skylloger och ecke heller slog honom. Medh honom sworo

Per Olsson

Nic. Person

Mattis Andersson

Laurens Skultte.

Hanis Falkinsten.

Kendes Hanis Rysse fore rettin, ath [han] hade opburet aff Hanis Falkinsten xij (12) faath aam sääl och Albrict Gulborg iij (4) sääl aam, fatidh fore vj (6) marck, pa Tydeke Mönikes vegna. Tesse epter:ne gingo lagh medh Hanis Falkinsten, ath han var Tydeke Mönik engte meer *tenetur* än forscriffuat staar. Medh honom sworo

Andres Gudmundsson

Mikel Eriksson

Jenis Gwnnersson

Raguall Jensson

Sten Bagge. Ty är han honom a ty wegna quith fore alth tiltal.

Pedher Swin.

[23 oktober]. Feria 2:a prox. ante festum beatorum Symonis et Jude komo fore rettin Jenis swerdslipare, Henrik fan Linden, Swen Jonsson, Herman Holth och kungjordo, athe woro nerstadde och vtoffuer thet byte, som giordes i millom Pedher Swin och Ingride i Geraby i Mwstasare sockn och Folke Clemitzson i Jwrkkaswnda om thet arff, som them tilfalleth war effter hustrv Katerine, Pedher Swins hustrv, som framliden war, Gudh henne nade, i swa motto ath for:ne Pedher Swin hade fornögt och bittalath for:na arffwingia well til takka, swa ath them atnögte bade fore lösth och fast. Her vppa war Henrik fan Linden. fultmektoger pa for:na hustrv Ingride och Folkes wegna ath lata pa therres vegna Pedher Swin, alla hans arffua och eptekomanda ledoga och lösa fore alth hendermeera tiltal om for:na arff til ewig tiidh.

Hanis skreddare, badewärdh.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis skreddare skal epter thenne tiidh engte ath swara til Hanis bädkiare gield, ty ath hans brodher war her i stadin och anamade arffuet, effter siden natt och aar war forlidet.

Holmstin i Torstinsboda i Frötwna sockn zaker xvij (18) marck, ty han slog Erick i Bredawiik. *Tenetur* iij (3) marck och honom släpte Peder stadztienare.

Erick i Bredawiik i Frötwna sockn zaker xij (12) marck, ty han slog Holmstin i Torstinsboda. *Tenetur* ij (2) marck.

Hustrv Margit Andres bagares.

Eodem die sagdes fore retto, ath hustrv Margit, Andres bagares epteliffua, skal bittala aff oskiptom deel all giäld, som lagin giffua, innan natt och aar. Siden skulo hennis stiuiffbarn gaa til bytes medh henne om therres fädernä, aff ty som tha igen bliffuer, tog swa ath hennis bytes breff, som ludher vppa therres mödhernä, skal bliffua fast och wiidh fulla magt och teslikes testemente breffuet, som therres fadher for:ne Andres bagare loth scriffua i sitt ytersta. 61.

Henrik Nielsson.

[25 oktober]. FERIA 4:a ante festum Symonis et Jude tha talade Peder Brwn, borgare i Wlfsby, till Henrik Nielsson i Säwensara om eth widherlagh, swa ath han skulde haffua loffuat for en, som kallades Henrick pilth. Tha hade for:ne Henrick Nielsson breff och bewisning och medh honom vitnade ock Olaff Hinsesson, swa ath han war ther fore wordher i Tornöö sockn medh twa tolffter, swa ath han aldre loffuade ther fore. Tha sagdes fore retto, ath for:ne Henrik Nielsson haffuer engte ath swara honom ther till och will noger tala om sama ärende til honom, tha late koma sin breff fore i Aabo.

Tesse epter:ne skulo lata scriffua mantaleth:

Östre quarttere	Vestre quarttere
Villam Mörth	Jenis Erffwastesson
Nic. Bagge	Erik Philppusson
Sudre quartere	Innan mwr
Jacob Benctsson	Mattis Hermansson
Olaff Hemingsson	Magnis Graabo.

Andres Person kniffwasmith zaker iij (3) marck, ty han forswmade sin wordh. *Tenetur* i (1) marck. 62. ✓

Pedher Swin.

Eodem die sagdes fore retto, ath Peder Swin skal bliffua ledogh och lös fore thet tiltal, som Clemit Möra hade till honom om sin brodthers arff, effter thet ath han hade engte aff honom.

Olaff Person i Byrkeby.

[30 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum omnium sanctorum swor Nic. i Sponga, Erik i Äkby, athe hördo hustrv Birgitte Wrongx oordh i Watzstenom, swa ath hon fulleligan tilstodh, thet Olaff Person i Byrkeby hade henne wel bittalath, badhe fore hästin och annath, thet han hade aff henne borgath, swa ath engin medh retto haffuer a ty wegna nogath tiltal till honom.

Botill Drokkins.

Eodem die loth Haquon Drokkinn vpp sina syster Botille en trägardh medh hws och grwndh, som beleighin är nidherst i Lybbenhws grendh, huilken henne war tilbythter, i tesse godha manna nerwaro Hanis Lambriktsson och Erik Jonsson, Olaff Waldemersson, Herman Holth, Hanis Wlff, Berend Jensson. Ther till skal for:ne Haquon Drokkinn giffua sina kere syster Botille x (10) marck reda peninga. Thermedh skulo the sik lata pa badhe sidhor atnögia, som them är fore retto affsagth til en ända.

Haquon Drokkinn.

Eodem die loth Botill Drokkinn vpp sinom brodher Haquon Drokkinn then gardin, som hon nw besytther, frij och qwith medh hws och grwndh, som han nw belägin är i Lybbenhus grendh, til euerdeliga ego.

Claus Graabo.

[6 november]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Martini loth Jacob Custe sinom swagh Claus Graabo eth stenhws bredha wiidh hans eghit hws belegit.

Laurens Haquonsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Laurens Haquonsson haffuer engte effter thenne tidh ath swara Olaff Hemingsson om thet gotz, som forgikx i Mälare pa for:na Laurens Haquonssons skip i Staffans och Aaswidz nerwaro, ty ath thet staar til forende scriffuat i stadzsins tenckebook, swa athe woro therom atskilde til en ändha her fore retto.

Her Hanis Danske.

Eodem die sporde fogodin Per Ragualsson her Hanis Danske till, om än han hade noghan skyllingh eller tiltal til noghan her i stadhin innan radz eller vthan radz. Tha swarade [han]: the haffua

alle giorth moth [mig] som erlige dande men. Jach will altid gerna wara them till vilia och kerlik, forst myn herre her Sten, borgamestarene och radet, teslikes alla inbyggjara, som i Stocholme äro, ä hwar jach är, antige inlendes eller wtlendes. Thermedh gaff fogodin, borgamestarene, radet honom til all mystikkie fore malsigiande bön skuld om thet brödhet, som han hade tagit om nattenä fra bagharen i skympperwiis. 64.

Grabrödra, Andres Karlsson.

[8 november]. Feria quarta ante festum sancti Martini sagdes fore retto, ath Grabrödra kirkiowerendenar och Andres Karlsson skulo lagligan opbiwda thet stenhusest, som alles therre är, huilket som är belegith östan mwr, och sidhan thet bliffuer saalth, tha skulo the gaa effter partetal till bytes.

Joan kötmangare zaker xij (12) marck fore twa blanade, ty han slog Andres Karlssons pygo. *Tenetur* iiii (4) marck.

Litzsle Tyle zaker xl (40) marck fore olaga köpslaghan medh vpstädhers borgara. *Tenetur* x (10) marck.

Laurens kötmangare.

[13 november]. Feria 2:a proxima post festum sancti Martini tha bleff Laurens kötmangare godh therefore, ath the träbygningen, som kloster jomfrune tilhörer i sancti Nicolai porth, skal affbrytes, stragx som borgamestarene ok raadet thet begera.

[15 november]. Feria quarta post Martini tha kendes Andres Hansson, som war födh i Säländh, ath han stal vppa Helgeandz holmen vtaff brwdhasängenä ij (2) silkes örnagaath och eth lyste lakan, swa gott som xij (12) öre, ty dömpdes han til rep. *Pie memorie*. 65.

Benct Kog.

Eodem die gik Benct Kog sielf xij:e (12:e) lagh, ath han hade ecke saalth Ryssome harnisk. Medh honom sworo

Hanis Wlff

Jacob Mangsson

Jacob offuerskärare

Biörn Hansson

Andres dieckn

Villam Mörth

Pedher Swin

Tielfue Östinsson

Nic. Kylmerawte

Hanis Stub

Olaff Person.

Olaff Hinsseson.

[18 november]. Sabbato ante festum sancti Clementis stodh Olaff Hinsseson fore rettin i wor kere höuitzsmans her Stens nerwaro, borgamestarenes och radzsins, och forwilkorade sik fridlösan bade i Suerge, Norge och Danmarck och alla hönskastädherner swa medh skiäl, ath spörs thet innan x (10) aar her effter, ath han haffuer saalth Ryssener harnisk eller wäria och ath han aldre forwarade Ryssener, thet the skuldo wara gripne, therefore woro tesse epterscriffne redabone ath gaa lagh medh honom: Hanis smit

Jacob Bencdsson	Per Mangsson
Nic. bergxman	Kölmerawta
Paul skreddare	Henrik dragare
Mester Berend	Martin skinnare
Henrik Nielsson	Laurens tunnabindare.

66.

Staffan Vesgöte.

[27 november]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Andree tha besatte Staffan Vesgöte inne medh Nic. Dobbin c (100) marck pa hustrv Eline Peder dieckns vegna.

Henrik Zerkenso.

Eodem die gik Henrik Zerkenso lagh sielf xij:e (12:e), ath han ecke hade saalth Ryssome harnisk eller wäria. Medh honom sworo

Lydeke skipman	Nic. Hagwlan
Lasse Nielsson	longe Greurs
Hanis verk mestare	Nic. Bagge
Olaff Clausson	Jacob styreman
Henrik bagare	Mattis Jensson
	Henrik dragare.

Augustinus zaker vj (6) marck fore en bladh. *Tenetur j* (½) marck.

Peder Skytta.

[2 december]. Sabbato ante festum sancte Barbare tha loth Mattis Martinsson vp Pedher Skytta then halffua delin i thet stenhuse, som Holmger, Joan gulsmitz son, tilforende atte, beleget på Kiöpmanna gatw¹).

Andres Jonsson.

[4 december]. Feria 2:a ante festum sancti Nicolai bödh Andres Jonsson vpp en gard iij:e (3:e) tiidh.

¹) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 11, n. 827.

Hustrv Birgitta Karll Jonssons.

Eodem die kom Nic. Ragualsson, radman i Berwen, fore fogodin Per Ragualsson, borgamestarene her Magnis Eriksson, her Benct Smalenninge, radene nerwarande, ok loth hustrv Birgitta Karl Jonssons effteliffua ledog och lös fore alth hendermeera tiltal och amaningh om the peninga bade lösth och fasth, som honom och hans brodher biscop Olaue i Island tilfaldne woro i arff her i stadin medh husalego och mynne och meera, hwat thet hälst kan wara til ewig tiidh, bade pa sina och sins for:na brodhers vegna biscop Olaue och fore begges therres arffua och eptekomanda, effter ty som hans broders mäktabreff ther vppa lydde medh hengiande incigle. Tesse epter:ne gode men hado warith offuer therres forlikning: Jenis Mangsson, Hanis Lambriktsson, Jeppe Nielsson, Joan Styng radmen, Falkinsten, Marquard Krwel, Laurens Japsson skomakare, Godskalk skomakare, swa ath thet är them nw i millom aatskilth til en fulkomen ända.

67.

Hustrv Margareta Jenis Japssons epteliffua.

Eodem die kom Jenis Person fore rettin och loth hustrv Margareta, Jenis Japssons epteliffua, lödoga ok lösa for alth hendermeera tiltal och amaning om thet arff, som honom tilfalleth war epter Jenis Japsson, Gud honom nade, til ewigh tidh och kendes sik wel til takka bittalath wara och fornögdh, badhe fore löst ok fasth, i tesse epter:ne goda manna nerwaro: Ingeuall Torstinson, Mattis Martinsson radmen, Jenis Erwastesson, Hanis bagare och Olaff Fynnes.

Communitas deputata ad providendum de bonis istius ciuitatis.

68.

Eodem die tha nempdes tesse epter:ne gode men till ath wara fultmektoge pa menoghetines vegna bade göra och lata, ner swa behoff är oc borgamestarene, radet them tilsigiande worda:

Raguald Camp	Engleka Zandersson ²⁾
Nic. Bagge	Mikel klensmith
Olaff Stensson	Knut gulsmid ³⁾
Olaff Valdemersson	Hanis Otte
Jenis Andersson	Per Bagge
Magnus Graabo	Laurens Hansson ⁴⁾
Andres Jensson ¹⁾	Erik Philppusson

1) Vnge Andres Jerlesson struken. 2) Olaff Eriksson struken. 3) Joan gulsmid struken och Knut gulsmid öferskrifven. 4) Mattis Hermansson struken.

Laurens tymberman	Staffan Skalme ¹⁾
Jacob Benctsson	Jacob offuirskärare
Mikel Swartte	Jacob Otter
Joan skreddare	Skybblepening ²⁾
Herman Lyntorp ²⁾	Falkinsten ²⁾
Claus skreddare ²⁾	Olaff Hemingsson. ²⁾

Tesse for:ne wordo swa eens fore borgamestarene oc raadet kungörande ath effter thenne tiidh skal engin husman eller husquinno haffua koo eller swin her i stadin. Then som hws haffuer maa haffua ena koo, tog innestängda om nättener;

Item ath enga pygor skulo och haffua köpslagan;

Item ath enge embetzmen eller lösa quinnor skulo halla vppe bryggestool;

Item och ath enga pighor skulo nogat köpslaga pa gatwne.

Ingeuall Torstinsson.

69. [11 december]. Feria 2:a proxima ante festum sancte Lucie kom fore rettin hustrv Birgitta, Karll Jonssons eptelifua, och satte til pantta sinom swagh Ingeual Torstinsson ena bartompt, som begin är nidhan fore for:ne Ingeualdz stenhws och till mälthebodhanner, fore xxx (30) marck peninga, som pa lengdenä är xix (19) alna.

Olaff Biwr.

Eodem die vordo borgamestarene, radet och fogodin Peder Ragualsson swa ens, ath Helge andz huseth skal bliffua bittalath aff then laxen, som Olaff Biwr tilhörer, fore the summa peninga, som han är Helge andz huset skilloger.

Vxor Cristin Storbäkes.

Peder Andersson consul bödh [vpp] hustrv Cristine Storbäkes hws ij:e (3:e) tiidh.

Laurens Jwte tymberman zaker xl (40) marck, ty han tog medh wälle ena yxe fraa Laurens tymberman. *Tenetur* v (5) marck.

Olaff, Nic. Hermanssons dreng, zaker xij (12) marck, ty han slog Olaff beltare. *Tenetur* ij (2) marck.

[13 december]. Feria quarta ipso die et festo sancte Lucie tha nempdes tesse epter:ne xij (12) men til ath ransaka om tiwff-

¹⁾ Olaff Mikelsson maior struken och Staffan Skalme öfverskrifven.

²⁾ Senare tillskrifven.

nadin, som war i handom taghin medh Lasse, som hade tiänth

Joan Graaben, primo

Olaff Valdemarsson

Algoth Vesgöte

skipper Zone

Henrik Mwle

Andres fiskare

Joan kötmangare

Laurens Gunnersson

Claus Olsson

Jahan i portin

Laurens tymberman

Mattis Nielsson

Jusse Jwte.

70.

Tesse for:ne xij (12) men gingo wth och ransakade och komo in igen ock sagdo for rettin, athe engalund kundo ath wäria honom fore tiwfnath.

Henrick Mwle zaker iij (3) marck, ty han brwker ij (2) ämbete. *Tenetur* iij (3) marck.

Olaff Andersson zaker vj (6) marck, ty han drog kniff aath skipper Symon, och swa zaker iij (3) marck fore nattabollir. *Tenetur* ij marck.

Inguar dieckn.

[16 december]. Sabbato O, sapientia¹⁾ sagdes for retto, ath Jenis Mangsson skal medh tweggia manna vitne settia til retto in til Hanis Vlff eller annarstadz thet gotz, som Ingware dieckn war affdelth i bittalning epter Hanis Degnar.²⁾

Mwstin Pinnows.

Hanis Fymmerling

Henrik Vinman

Mattis Jensson

Hanis Vlff:

Cort Quinstad

Herman Berendes

Öryan Vinman

tesse for:ne smakade mwstin, som Hening Pynnow sende hiit, oc sagdo for rettin, ath han är ecke godh fore Gobbins mwst än sidher rensk mwst.

Torbiörn, her Stens fogode, zaker xxiiij (24) marck, for thet han slog frv Fenissa iiij (4) blanade. *Tenetur* iij (3) marck, stadzsins ensak, ty ath fogodin Per Ragualsson gaff till konungx zakenä.

71.

Herman Messeman zaker xij (12) marck, ty han talade olofflika til Olaff Matsson fore rettin. *Tenetur* iiij (4) marck.

¹⁾ O, sapientia, quae mihi indicat nativitatem Domini lyda begynnelseorden till den första af de sju stora julantifonerna, begagnades därföre äfven i kalendern och hör till den 17 december, som 1475 inföll på söndag.

²⁾ Anteckningen i Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 12, n. 828 för den 16 december saknas.

Herman Messeman zaker xl (40) marck for olaga köpslaghan.
Tenetur x (10) marck.

Raadet.

[19 december]. Feria 3:a ante festum natiuitatis domini tha anamade borgamestarene och radet pa the helge kirkios vegna eth silffbeltte, som Hanis Laurensen hade giffuit her till Byakirkione och till Graabrödra closter i Vpsala, huilket som vogh ij (2) lödoga marck och eth lodh, ther löntto the mwramestarene mädher.

Gambla tafflan.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa ens, athe gambla tafflan, som her staar i Byakirkione, skal i Gudz äro till Vpsala closter, fore ty ath thet är altzting fatigth aff then stoora branden, oc beradhe raadet engte meer aff them fore tafflana än then halffua deelin i Hanis Laurensens belte.

Her Loduik.

72. Eodem die anamade borgamestarene ok raadet aff her Loduik Vesman pa Byakirkiones vegna eth silff beltte, som Andres Nilsson, radman i Berwen, gaff her til kirkiones bygning, huilket som vogh iij (3) lödoga marck silff v (5) lodh mynne, ther lönttes mwramestarene medh.

[1476].

[15 januari]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Henrici tha kendes Jenis Olsson, som födh är i Skaane, ath han slog i häl Per Japsson beltare, ty dömpdes han til swerd.

Eodem die kendis Mikel Laurensen, ath han slog i häl Mattis Persons tienare, ty dömpdes han til swerd.

[20 januari]. Crastino sancti Henrici kom hustrv Elin offuerskiärarens iij:e (3:e) tiidh fore retto medh sina lagamen, Henrik fan Linden, Olaff Person, Martin smidh, och vilde gaa lag fore the iij (4) marck peninga, som Niels Ragualsson, radman i Berwen, skyltte henne fore. Tha fordrog han henne edhin ok loth henne ledoga och qwitt fore alth ytermeer tiltal eller amanan, ty han ther engin bewisningh vppa hade.

Godskalk Hake.

73. [22 januari]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Erii translacionis kom erlig man Joan Suensson, radman i Stocholm, fultmektoger giord, i borgamestarene och radzsins nerwaro, her Magnis Eriksson, her Loduik Vesman, Clemit Benctsson och Jenis Mangs-

son, fore rettin i radzstuffune oc loth vpp Godskalk Hake skomakare pa Nic. Ragualssons vegna, radman i Berwen, ena tompst belegin pa Swartbrödra gatw i allo motto frij oc qwitt, som breffueth ther vppa ludher medh längd och bredh, til euerdelica ego¹⁾.

Byakirkione och Sielekoors hwset.

Eodem die loth Mikel Swartte vpp erligom manne Hanis Holmgerssone pa Byakirkione och Sielakoors vegna fore sina kere framlidna hustrv hustrv Katerina siel och therres begges föräldra siälur eth stenhws, som belegit är i sancti Laurencii grendh, medh trägaardin nest nidhan fore, friit och quitt, medh hws och jord til euerdelica ego. Tha är huset och trägaardin pa lengdenä xxxij (31^{1/2}) alin, bredlekin epter ty stenhuset sielfft tilsiger. Melismen Olaff Mikelson i portin, Laurens Hoppener, Berend Jenson i for:ne Mikel Swartes nerwaro.²⁾

Grabrödra.

Eodem die loth for:ne Mikel Swarte vpp gambra brodher Jacob vppa alla conuentins vegna til Graabrödra closter en [gaard] belegin vestan mwr nest nidhen fore Pedher Wya gaard medh hws och jord, fritt och quitt, til euerdeliga ego effter stadzsins preuilegia inneholdillsse, som är vppa breddenne som gatwner vppa bade sidhor tilsigia, vppa lengdenä xvij (18) alna. Melismen Andres Botuidsson, Haquon Drokkin, Berendh Hake i Mikell Swarttes nerwaro.³⁾

74.

Biörn Hansson.

Eodem die sagdes fore retto, ath epter thet skipper Biörn for i landh medh Nic. Hoffmans och fleres therres godwilia, som pa skippet woro, och ath foresee alles therres betzsta och i hans fraawaro driffuo vpp styremannen Per Olsson om nätther tiidh och gingo i hans frawaro till segels, tha haffua the engte tala till honom om then skada the fingo.

Paul Biörnsson.

Eodem die sagdes for retto, ath Pauall Biörnssons breff skulo bliffua viidh magth. Thermedh skal Mattis i Hwninggaby bittala honom the xvij (18) liispundh kopper, som han är honom skilloger, och tha han bleff honom then kopper skylloger, tha galth skippun-det xx (20) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 13, n. 829.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 14, n. 830.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 14, n. 831.

Nic. Olsson zaker iij (3) marck fore nattaboller. *Tenetur iij* (1) marck.

75. Amund Jonsson, Swen Helsingx dreng, zaker vj (6) marck, for thet han haardrog Raguald Jonsson pa Strand, och saa vj (6) marck, ty han kalladhe Berend Hake skiögiansson. *Tenetur ij* (2) marck.

Mikel Olsson kendes, ath han slog i häl Marchus, Lasse Thomassons dreng, ty dömpdes han till swerd. *Pie memorie.*

Nic. bergxman dragare zaker xij (12) marck, ty han t[unn]ade ööl pa kyndelmessodagh. *Tenetur i* (1) marck.

Jenis patynemakare zaker vj (6) marck, ty han skiöff ena kerling. *Tenetur ij* (2) marck.

Lasse Person fiskare zaker xij (12) marck, ty han t[unna]de ööl om kyndelmesso dagh. *Tenetur i* (1) marck.

Jenis Erwastesson cum vxore.

- [5 februari]. FERIA 2:a proxima ante festum sancte Doretee virginis tha komo tesse epter:ne gode men fore rettin vppa hustrv Katerina Jenis Erffuastessons hustrv vegna fultmektoge, Villam Mörth, Tielffue Östinsson, Magnis mwramestare, Peder Tordsson, Laurens Japsson, Nic. Mangsson, och loto vpp Jenis Erffwastesone pa hustrva Katerina vegna hwan tridie pening bade i lösa och fasto, alth thet hwarttere motte andro effter laghin giffua. Teslikes loth och then for:ne Jenis Erwastesson vp them, som vppa hustrv Katerina vegna woro fultmektoge, hwan tridie pening bade i lösa och fasto, om än hustrv Katerina kan liffua sins kere husbondas for:ne Jenis Erffuastessons liffue länggher.¹⁾

Her Benct Smaleninge.

Eodem die vordo borgamestarene och raadet swa eens, ath epter thet her Benct Smaleninge begerar brwka the peningane til en tiidh, som äro insatte i rettin pa Fredagx almosane vegna, tha skal han anama them och brwka sitt betzsta medh them till en tiidh, som forrörth är, och giffua almosane ther rentta aff, som skäligheth är.

Staffan Olsson kendes, ath han stal aff skipper Zone eth lispund vagx och xij (12) öre peninga, ty dömpdes han till reep. *Pie memorie.*

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 15, n. 832.

Jenis Clausson, her Aruidz dreng pa Stäket, zaker xij (12) marck, ty han hiog Clemet. *Tenetur* iij (3) marck.

Godskalk Frankke zaker xij (12) marck, ty han slog Anna tenögha. *Tenetur* ij (2) marck.

Laurens Japsson.

Eodem die kom Pedher Kok fore rettin velfortencokter, medh synne hustrva jaa, samtyckio och godulia hustrv Ingegerde och loth vpp sinom kere stiwffsone Laurens Japsone allan sin och synne for:na kere hustrvas deel bade hws och jordh, som han fick medh synne hustrv, hustrv Ingegerde, alth samans fritt och quitt till euerdeliga ego, engte vndatageth annath än en boodh, som belegin är vnde sama gaardin, som är vij (7) alna long, som for:ne Pedher Kok ok hans hustrv Ingridh (!) skulo och magho sik till nytta egha och brwka medh jordenä och vppa longlek, som forrörth är. Fore alth thet andra kendes for:ne Pedher Kok sik vell fornögd och bittalat wara. 77.

Skipper Pawal zaker vj (6) marck fore kniffdrag och xij (12) [marck] zak, ty han slog Pappegwyane. *Tenetur* vj (6) marck.

Hanis Swartte.

Eodem die loffuades Hanis Swartta ath fara och kreffia Pynnows gield innan pascha och ecke längher och engin köpens katt driffwa wiidh the brwth, som ther tilhöre.

Ragnilde, som skipper Zones dreng skyltte fore tiwffnadh, förbödz ath bliffua her i stadhin och ecke hellir pa malmana. Hennis koo skulo kemmenärane anama. 78.

Peder Japsson kötmangare drengin zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* iiij (4) marck.

[21 februari]. Feria quarta proxima ante carnispriuii kendes Jenis Tordsson, ath han slog i häl Peder Alffsson, ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie*.

Mikell Swarte.

[2 mars]. Sabbato carnispriuii komo for rettin Botuid grita-giutare, Hanis bagare, fultmektoge pa hustrv [Margareta] vegna i Eslehammar i Leenbo sockn, huilken som war hustrv Katerine Mikell Swarttes hustrv syster och neste erffwinge, och loto vpp Mikell Swartta alth thet, som henne tilfioll efter framlidna hustrv Katerina Mikell Swarttes, badhe löst och fast, fore huilket hon ken-

des sik fornögd och bittalath til ewig tiidh fore sin halffua deel wara och till takka.¹⁾

Mattis kopperslagare zaker xxiiij (24) marck, ty han slog sin dreng ofärdogh. *Tenetur* vj (6) marck.

Mattis Kraka.

79. Eodem die tesse epterscriffne loffuade fore Mattis Kraka medh samende handh i swa motto, ath han skal innan Mikelmesso nestkomande koma her vppa radzstuffwne medh sina bewisning, ath han är ecke fäst ellir giffit i Norge. Komber han och ecke och vrsaker sik ther for innan, tha skulo the lata koma her i rettin c (100) marck stocholmeska.

Tesse loffuade fore honom primo

Pedher Jonsson

Staffan Nielsson

Herman Holth

longe Staffan

Andres Person

vxor Ingeborg Olaff Erikssons.

Ingeuall Torstinsson.

[11 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam reminiscere tha besprakade Ingeuall Torstinsson en kiällare belegin vndher hans hws medh tompthenä nidre i grendenä, som nw egher Helghe likame gylle, och satte han tha ther vppa i rettin v (5) marck örtogher.

Kopperslagarene.

Eodem die forböd z kopperslagaremo vidh huars therra xij (12) marck, athe ecke efter thenne tiidh skulo slaa nogath koppersmide aath gestom och aath engom vthan borgarom och sin eghin kopper.

Eodem die bödh Ingeuall scriffuare vpp gulpanth iij:e (3:e) tiidh.

80. Tiuffwen Pedher Japsson kendes, ath han stal aff Lasse Jenson vj (6) marck peninga. Fore malsigiandes, modherne(?), dandamanna oc dandequinna bö n skuld [tha] vnttes honom swerdet. *Pie memorie*.

Magnis Andersson, Laurens kötmangare dreng, zaker xx (20) marck, ty han hiog Henrik Mwille i hoffwdet. *Tenetur* vj (6) marck.

Ingeuall Torstinsson.

Eodem [die] wordo borgamestarene, radet i fogodins nerwaro swa eens, ath Ingeuall Torstinsson skall besettia kiällaren och tompthenä, som han til forende besprakade.

¹⁾ Jämf. anteckningen i Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 15, n. 833, efter hvilken ett ord ifyllts.

Herman Sothwse feste vj (6) manna lagh, ath han ecke haffuer brwkath olaga köpslagan medh Vplenningom, lagen nidherfellog, ty är han zaker xl (40) marck.

Byakirkion.

[23 mars]. Sabbato letare tha loth Torstin Andresson vpp Olaff Systersone pa Byakirkione vegna sin gaardh, then hans hustru Margit, Jeppe RödZ dotter, gaff i sin liifs tiidh här till Byakirkione fore sik och sina föräldra.

Eodem die loth Jacob Mangsson vp pa Karl Ingeualssons vegna Olaff Stenssone ena tomt fri och quitt, som beegin är vppa Stalbakkan nest nordan fore Andres sadilmakare, fore en marck oc femtio marck stockholmeska, huilken som är pa lengdenä vestan till xxxj (31) alin, nordan till xxvij (28) alin och eth quarttere, östan till xxvij (26½) alin, sunnan till xxxij (32) alna och eth quarttere. Thermedh skal och for:ne Olaff Stensson haffua frii gangh till brvnnen och byggia till brvnnens behoff hwan tridie pening, nar han thes behöffuir. Melismen Jacob Karlsson, Jacob Mangsson, Berend Jenson, Mikell Swartte¹.

81.

Henrik Mwlle.

Eodem die sagdes Henrik Mwlle fore retto, ath han skal ecke byggia the tomtenä pa malmen högre än hwsa högt och medh engte annat än skutbrädhe vidh sina xij (12) marck.

Lasse Laurensen bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Mikell Laurensen bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Skipper Jenisse vxor.

Eodem die vitnade tesse epterscriffne

Mattis Nielsson

Andres dieckn

Nic. Hoffman

Per Olsson

Per Romwlaw

Andres laxekarll

athe hördo, thet Halstins hustrw modher i Kariis satte skipper Jenisse hustrv eth laxafiske till rentto, swa länge thet hon kunde lösa thet igen fore xl (40) marck.

82.

Her Staffan Vlfsson.

[30 mars]. Sabbato passionis tha besatte Olaff Japsson pa her Staffan Vlfssons vegna i Karl Ingeualssons gaard xiiij (14)

¹) Jämf a. a., sid. 16, n. 835. Anteckningen n. 834 se här längre fram sid. 89 under 1477 17 mars.

swara ängliska nobla, som woro i eth korss, til thes han bliffuer bittalath.

Her Sten Stwre.

[8 april]. Feria 2:a post dominicam palmarum tha antwara Peder Skytto wore kere höwitzsman her Sten Stwra pa disken xxxvij (37) silffskedher, som Hanis Jwte hade faath honom til göma, och v (5) gwlringa och eth silffbeltte, som hörde till her Joan Slaffweka ok staaar till pantta, huilka skeder och ringa som hörde till Hanis Jwta, som medh omynne skyldes fra her Sten ok vtaff fögedith i Hälsingialand vthen rekenskap. Item skedhanär wogo viij (8) lödoga marck, item ringgane x (10) lätta nobla.

Andres Jonsson consul.

83. Eodem die sagdes fore retto, ath engin fönster öre skal göres efter thenne dag aff Andres Jonssons boodher i sancti Nicolai porth äro.

Andres Twffuesson kendes, ath han stal fra Jenis Person i Trondemn ena silff skiedh och vj (6) styckie smaatt silffuer, ty dömpdes han til rep, *pie memorie*, huilken födh war i Skaane i Lundh.

Eodem die kendes Peder Jenson thet han rymde borth fra sin husbonda broder Hanis medh ena silffskedh, ty worth han stwpa slaghin och therefore ath hon war fangin honom til göma.

Joan Swensson consul.

Eodem die sagdes fore retto, ath Joan Suensson skal byggia sina tomt widh Sudre porth sik til gangx, efter ty som lagliget och vppa lysth är.

Gregurs skynnare.

84. Eodem die komo fore rettin her Mattis Erici prebendatus, Magnis Otter, Andres Jonsson radmen, Nic. Jwte, Peder skynnare, Gerd pwngamakare borgare och kungörande, ath i therres nerwaro tha gaff Gregurs skynnare synne elskeliga hustrv Birgitte hwan tridie pening, bade i lösa och fasto, alth thet som hwartere motte andro medh laghom giffua. Teslikes gaff och forn:a hustrv Birgitta sinom kere bonda Gregurs skinnare hwan tridie pening bade i lösa och fasto.¹⁾

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 27, n. 837. Anteckningen n. 836 se här längre fram sid. 54 under 11 maj.

Magnis mölnare.

Eodem die vordo borgamestarene och raadet swa ens, athe ingelund vilia haffua Magnis mölnare bisittiande vidh sudre quarn i millom bade stadz portana. Thetta sagdo borgamestarene brodher Laurens Phillippi och Magnis Olsson sislamannenom aath sancte Clara tha stragx fore rätto *in presencia prefecti Petri Ragualsson.*

Dragarene.

[12 april]. Feria 2:a quasimodo geniti forbödZ dragaremo vidh sex marck ath sla i nogra mees meer än iij (3) lispund kopper och forbödZ them vidh sex marck ath sla nogan kopper saman i voghuset eller vppa brona.

Olaff, Cristiärn offuerskiärares dreng, zaker iij (3) marck, fore thet han doblade, idem(?) *tenetur.*

Mikel Vesgöte.

Eodem die komo fore rättin renliffues men broder Erick organista och brodher Laurens Zandersson, fultmektoge vppa alla conuentes vegna aath Graabrödra, ok loto vpp Mikel Vesgöta ena stenbodh belegin vppa Longa gatune offuan vppa then kellaren, som her Magnis Eriksson ok Olaff Waldemarsson til forende saaldo hustrv Ingride, for:na Mikel Vesgöta hustrv, och vndher sancti Olaffs hws fore femtio marck stocholmeska, som Graabrödra hadho redeligan vntfanget ok vpboret.

85.

Suen Helsing.

[24 april]. Feria quarta proxima post quasimodo geniti gik Suen Helsing sielff vj:e (6:e) lagh, ath han war Hanis Fälzskap engte skilloger. Medh honom sworo

	Olaff Olsson
Nic. Kylmerawte	Olaff Stök
Torkel Jensson	Nic. Haly.

Olaff skomakare mercator.

Eodem die bödz Olaff skomakare mercatori viidh xl (40) marck ath haffua efter thenna tiidh noghan eeldh i the kölnane, som han haffuer.

Jacob Torstinsson Pose.

[27 april]. Sabbato proximo ante festum beatorum apostolorum Philippi et Jacobi tha kom Jacob Pose, Joan Hanssons maagh, fore rettin, kendes och tilstoodh, ath han hadhe rättelighan och bestheligan alla spisningenä och t[unn]a trä, mynne och meer, hwath

86.

thet hälst war, som Pedher Olsson kemmenären til sik anamadhe aff bardzsone, tha hon kom heem aff Calmarna reesa.

Högboren forste wor kere höuitzsman her Sten.

Eodem die sporde högboren forste wor kere höuitzsman her Sten Stwre borgamestarene ok raadet till, om än thet war them nogat vitterliget eller medh therres mynne giorth, thet Peder Olsson togh ena tunna pipper wtaff hwset wiidh wogenä, ther hon war insatt ofortwllath. Tha swarade alle borgamestarene och radet och sagdo, ath thet war giortt uthan therres vitskap och mynne och aff engom hade han ther loff till. Haffuer han thet giortt vppa sin eghin oordh, tha swari sielffuer. Will noger ther tala vppa, tha haffuo wii ther medh engte till görande.

Eodem die ransakade erlige ok welborne men Nic. Clausson, her Joan Slaweka, her Benct Cristiernsson och borgamestarene och raadet om the peningane, xxv (25) marck örtoger, som Andres Karlsson hade satt i rettin, huilka som Pedher Olsson owittandes borttog wtaff rettin, hwat thet war dulsmaal eller ey. Tha fwnno 87. the thet swa fore retto, ath thet war dwlsmaal och en stoor tiwffnadh, ty han tog them bortt owittandes och dolde them inne medh sik.

I wor kere höffuitzsmans her Stens nerwaro.

Eodem die ransakade erlige ok velborne men for:ne Nic. Clausson, her Joan Slaweka, her Benct Cristiernsson, borgamestarene och radet om the spisningenä, som kom aff Calmarna resa, huilkin summerath och lagd war fore lvj (56) marck, fore huilka spisning Peder Olsson ecke giorde rekenskap, huat thet war dwlsmaal eller ey. Tha fwnno the thet swa fore retto, ath thet war dwlsmaal och en stoor otroheith moth stadhin. Ther medh är han en otro man ok en meenedhare.

Eodem die feste Joan Styng xij (12) manna lagh fore the xxv (25) marck, som Andres Karlsson satte i rettin, ath han ecke forkom them.

Eodem die feste Staffan Vesgöte och xij (12) manna lagh fore sama for:na xxv (25) marck.

Jacob Custe.

[29 april]. Feria 2:a proxima ante festum beatorum apostolorum Phillippi et Jacobi tha bödh Jaco[b] Custe vpp iije (3:e) tiidh eth hws östan til belegit.

Pedher Swin.

Eodem die kom fore rettin Pedher Swin vel fortenccker ok loth vpp Siälakorenom sin gaard medh grvndenä och alla bygningh offwan och nidhan medh lengd ok bredlek, medh all sin tilbehörlsse fore sina framlidna föräldra, sik ok sina eptekomanda siälagagn, frij ok quitt til euerdeliga ego epter sin dödh medh swa forordh, ath han maa ok skal sama gaardh effter sin eghin vilia radh[a] ok styra, swa lenge hans liifs tiidh är.

88.

Herman Kreffueta.

Eodem die stodo vpp i rettin her Magnus Eriksson, Jenis Mangson, Hanis Lambriktsson, Ingeuall Torstinsson, fultmektoqe vppa brodher Eskils vegna, och loto vpp Herman Kreffueta iij^e (250) marck i thet stenhusest, som Hanis Degnar tillforende besatt, fritt ok quitt, medh synne kere systher Margareta til hielp ok medhgiff til euerdelica ego.

Hanis Hwffwendal.

Eodem die kom fore rettin Villam fan Bomelen ok giorde Hanis Hwffwendal pa sina vegna myndog ok fultmektog in at kreffia anama ok vpbera all framlidna Henrik Kokx vtstandande gielld.

Joan Styngh.

Eodem die stodh Joan Styngh fore rettin sielff xij:e (12:e) redaboen och vilde gaa lagh fore the peninga, xxv (25) marck örtoger, som Andres Karlsson hade satt i rettin, swa thet han aldre forwslade them och aldre satte in i dysken smaa peninga fore örtoger eller nogan tiidh togh nogra peninga vt aff rettin vthan borgamestares ok radzsins vitskap ok mynne. Tesse epherscriffne stodo redabone ath swäria medh for:na Joan Styngh, primo

Claus skreddare
mester Berend
Erik Karlsson
Pedher skinnare
Andres Karlsson
Algot Vesgöte
Mattis Nielsson.

Olaff Mikelsson
Peder Skytta
Lasse Bagge
Hanis Fymmerling
Storbiörn skinnare
Arwid Olsson

89.

Tha stodh Peder Olsson fore rettin ok loth honom edhin vp. Ty är for:ne Joan Styngh ledog ok lös a ty wegna fore alth hendermera tiltal til ewig tiidh.

Staffan Vesgöte.

Eodem die stodh Staffan Vesgöte fore rettin sielf xije (12:e) och vilde gaa lagh fore the peninga, xxv (25) marck, som Andres Karlsson hade satt i rettin, örtoger, swa thet han aldre forweslade them eller satte in smapeninga vtaff rettin vthen borgamestarene och radzsins witskap eller mynne. Tesse epterscrifne stodo redhaboe ath sweria medh honom

Germund Olsson
 Laurens Hoppener
 Henrik Mangsson
 Jenis Laurensso
 Hanis Otte
 Jenis Hemingsson
 Benct Kog

Jenis Japsson
 Jacob Mangsson
 Mikel Swarte
 Gregurs Mangsson
 Ragual Pamppe
 Daud Esbiörnsson
 Laurens Swensson
 Olaff Persson.

Tha stodh Peder Olsson fore rettin ok loth honom edhin vp. Ty är for:ne Staffan ledog och lös a ty vegna fore alth hendermeera tiltal til ewig tiidh.

90. Thenne for:ne lagh, som Joan Styng ok Staffan Vesgöte stodo fore rettin redhaboe at göre, thet giordes i högborens forste vor kere höuitzsmans her Sten Stwres, her Ake Jenssons och alla radzsins nerwaro et *in presencia prefecti Petri Ragualsson*.

Pedher Olsson.

Eodem die stodh Pedher Olsson i for:na högborna herra her Stens ok her Akes nerwaro, borgamestarene ok radzsins, fore rettin ok bekendes sina gerninga, swa thet han hade forwäslath och giorth dwlsmaal pa the xxv (25) marck, som Andres Karlsson hade satt i rettin, och bekendes ath han dwlde och ecke giorde rekinskap fore the spisenengenä, som igen kom aff Calmarna resa, huilka han til sik anamade ok bleff reknadh ok offuerlagd effter kökemestarens script for femtio ok vj (6) marck, huilken script som är insömath her i bokenä nogat til forende, om än noger ther vppa tala vilde. Ther medh fioll han til föga ok badh her Ake Jensson, borgamestarene ok alth radet at bidia fore sik, thet han skulde faa högborens forste vor kere höuitzsmans her Sten Stwres venskap fore therres bön schuld, swa ath han [ecke] skulde worda skamferath. Tha fore therres bön, hans hustrv skuld och hans barn schuld tha gaff högboren forste vor kere höuitzman her Sten honom venskap i swa motto, ath han aldre effter thenne dag skal vara noghan aff raadet i mothe hwarkin medh ordom eller gerningom, antige inlendes

eller vtlandes, vidh the plikt, som ther tilhörer, ok kan han ecke haffuat enliga medh sik, tha staar thet erendet alth vppet ok haffui sielff skadhan. Thermedh sagdes honom ath han skal vntuika radzstuffune, til thes borgamestarene ok radet haffua ther om budh efter honom. 91.

Staffan Person zaker vj (6) marck, ty han slog Olaff Olsson, än zaker xx (20) marck, ty han hiög for:na Olaff Olsson i hoffwdet. *Tenetur* vj (6) marck.

Hanis kopperslagare zaker xx (20) marck, for ty han hiog sin dreng Peder i kymbeneth, ok xvij (18) marck fore annat saara-maal ok kniffdraget, ok bleff stragx ther efter dödh.

Peder kopperslagare drengin slogh Hanis kopperslagare, swa thet han bleff innan nat och aar dödh aff hans handawerk. Fore hans fatigdom skuld ok efter thet han gjorde nödwäria *tenetur* v (5) marck.

1476—1477.

Anno domini mcdlxx sexto.

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre per dominum
Lodeuicum Vestman et Nicolaum Person proconsulibus.
Camerarii vero illius anni: Erik Jonsson, Mattis Martinsson,
prefectus Per Ragualsson.**

95. [11 maj]. Sabbato ante festum sancti Erics regis et martiris loth Olaff skomakare köpman vpp Henrik myntare en gard medh hws och jordh belegin vestan mwr i Mattis Martinssons grenth.¹⁾

Niels Bagge.

Eodem die loth Henrik myntare vpp Nic. Bagga sama for:na gard, som Olaff skomakare köpman loth honom vpp tilforende, fore sith fasta fädherne, som belegit är i Biwrsängh i Pargasse sockn, thet skal Henrik myntare for:ne anama til sik fritt ok quitt.

Hanis Fymerling.

Eodem die kom Joan Styng fore rettin, fultmektoget pa her Martin Fromes vegna, och loth vpp Hanis Fymerling en gard, belegin bak fore mester Berends fan Borkens hws.²⁾

[13 maj]. Feria 2:a ante festum Erics regis tha bödh Olaff Stensson vpp iij:e (3:e) tiidh en kellare, belegin vnder Per Tords-
sons hws pa Köpmanna gatw.

Eodem die bödz Joan Styng viidh iij (3) marck ath bryta sina badzstuff vtaff innan viij (8) daga nestkomanda.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 17, n. 836.

²⁾ Jämf. a. a.. sid. 17, n. 838.

Her Benct Smalenninge.

Eodem die sagdes fore retto, ath her Benct Smalenninge bör engte ath swara till then skadhan, som Dyrik Wikhoff fick pa thet fath emyst öl, som vtlack pa her Benct's skip, och ecke eller til the twa tunnar salth, som vtskoldes aff sama ölfatidh, ty ath skipmennenä kastade hakane pa laggin aa thet fatidh, som spiltes, och ecke lagdo togen om kring, ty war thet skipmennenä forsymilse ok thy bör them ther swara til then skadan the giordo Dyderik Vikhoff i the motto. 96.

Til mynnes: litzsle Thomas, Jenis Anderssons dreng, slog Olaff Olsson, Hanis Dyngxstadz dreng, eth saramal pa halsin. Zaker xij (12) marck. *Tenetur* iij (4) marck.¹⁾

[15 maj]. Feria quarta ante festum sancti Eri regis et martiris sagdes fore retto, ath som Magnis Persons vidhertal hade warith medh Jenis bagare, tha han gaff sik in medh honom ok gaff honom sin gardh, thet skal bliffua widh makt, som thet war giort i dandemanna nerwaro Ragual Campes, Berend Jenssons, Henric Perssons, gamble Andres bagare, Nic. Lybbehuse, och ther medh skal Jenis bagare bösörghia honom medh math ok öl till dödre daga.

Eodem die sagde hustrv Metta Ingemundz vpp sitt borgareskap.

Her Mattis Petri.

[25 maj]. Sabbato et festo sancti Vrbani tha loth her Magnis Eriksson vpp her Mattis Petri ena tomt, beegin pa Norremalm i millom hustrv Birgitta Spees tomt ok Peder Kopmans tomt fraa almenninghen ok nidher til sion, som er pa bredlekin — ²⁾ 97.

Östre quartere

Joan Lyndorm Euert Dyreng

Sudre quartere

Jacob Benctsson Engleka

Vestre quartere

Jenis Erffwastesson litzsle Olaff Mikelsson

Innan mwr

Jenis Andersson Lasse Bagge:

Tesse for:ne skulo lata scriffua mantalet medh word-scriffwarenom.

¹⁾ I margen: *Zaker Erik* (?).

²⁾ Meningen ofullbordad. Anteckningen i Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 18, n. 840 hör till 1477. Se längre fram sid. 105 under 17 maj.

Sven Helsing.

Eodem die kom Jeppe Nielsson fore rettin, fultmektoget pa broder Andres Wikhoffs vegna, ok loth vpp Suen Helsing ena stenbodh, belegin bak fore Clemit Benctsson, fore xxx (30) marck.

Laurens kötmangare zaker iij (3) marck, ty han bygde i forbude moth borgamestarene vilia.¹⁾

Nic. medh Knwt skreddare är zaker xx (20) marck, ty han slog Olaff skomakare drengin. *Tenetur* v (5) marck.

Twe *cum socio*.

Jenis, Knut skreddare dreng, feste vj (6) manna lag, ath han ecke slog Olaff skomakare drengin. *Tenetur* iij (3) marck.

Jenis Andersson.

98. [27 maj]. FERIA 2:a proxima ante festum pentecosten tha loth Olaff Stensson vpp Jenis Andersson en kiällare, belegin pa Köpmanna gatwna, vnder Pedher Tordssons hws, then nämmast är Almenningx gatwne, fore lxxv (65) marck til euerdelica ego.²⁾

Eodem die swor Jenis Jonsson, Knwt skreddare tienare, ath han ecke kastade eller slog Olaff skomakare drengin. Medh honom

Hanis Martinsson	Joan skreddare
Olaff Henricsson	Paul Andersson
Jenis Nilsson.	

Per Mangsson.

Eodem die loth Hening brvghare vpp Per Mangsson ena tomt, belegin vestan mwr nidhan fore Hanis skinnare, then nidre deelin som är xvj (16) alna long ok xvij (18) alna bredh fore xxx (30) marck och j (½) tunna lagx, fritt ok quit til euerdelica ego.

Henrik Person Zerkensoo.

Eodem die loth Hening brvghare vpp Henrik Pedersson ena tomt, belegin westan til näst niden fore Hanis skinnare, then öffre deelin xvj (16) alna long ok xvij (18) alna bredh, fore xxx (30) marck ok j (½) tunna lagx fritt ok quit til euerdelica egh[o].³⁾

¹⁾ Anteckningen öfverstruken.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 19, n. 841.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 19, n. 842, 843.

Greurs Laurenssohn hema ner Benct Brink zaker xij (12) marck fore thet han slog en botnakarll. Fogodin togh honom til sik. *Tenetur* ij (2) mark.¹⁾ Tilgiffuet fore Gudz skyld.

Eodem die badh malsigianden Jahan fan Campes hustrv fore 99.
 tiwffwen Erik Nielsson i Lösta, som stal armborsthet, ty war han slagin widher stupona ok beholth lifwet.

Eodem die giorde skipper Hening sin eedh, ath Bertil, som doo hem til honom, skyltte engte Heming Mangsson fore sin dödh i sith ytersta i aahöra Hanis Klubbagarpp, Gudh honom [nade].

Olaff Stensson.

[29 maj]. FERIA quarta ante festum pentecostes loth Joan Lyndorm vpp Olaff Stensson ena bartompt medh twa kiällara, begun pa Kiöpmanna gatw nest östan fore Herman fan Ördens hws.²⁾

Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Hinssesson skal bittala Olaff Haquonsson iij (3) tunnar salth, som hans brodher Henrik Person gaff honom i testament, wiidh sina iij (3) marck innan solsäter.

Henrik Taweste.

Eodem die stooth Henrik Taweste ok bödh sik til retto iij:e (3:e) tiidh medh Benct Fadersson.

Item en lös quinna, som stak synder höginden fore Calmara Sytke, zak et *tenetur* iij (4) marck.³⁾

Östre quarttere

Euert Dyreng Andres Jensson

100.

Swdre quarttere

Jacob Benctsson Erik Jensson

Westre quarttere

Jap offuerskiärare Olaff Eriksson

Innan mwr

Olaff Stensson Jenis Andersson:

Tesse for:ne tilnempde ath wara quarttere mestara.

1) Det föregående öfverstruket.

2) Jämf. a. a., sid. 21, n. 845. Anteckningen n. 844 se sid. 64 under 15 juli.

3) Tyckes vara senare tillskrifvet.

Tesse epter:ne skulo leggia rotetalet:

Radet

Jenis Mangsson	Hanis Falkensten
Peder Jensson	Hening brwgare ¹⁾
Clemit Benctsson	litzle Olaff Mikelsson
Swen Helsing	Mattis Hermansson.

[29 maj]. Feria²⁾ quarta ante festum pentecostes tha vitnade Andres Olsson fore rettin, ath han hörde tessin oloffliken ordh, som Euert pantzeremakare talade til Olaff Matsson, swa sigiandes: far for i^M (1000) falladewel och kyss mik i röffwenä. Feria 2:a ante festum corporis Christi [10 juni] tha vitnade Henrik stadztienare samuledis, som forscriffuat staar.

Her Magnis Eriksson.

[1 juni]. Sabbato pentecostes kom her Magnis Eriksson borgamestare medh synne käre hustrv hustrv Elzaby for sittande borgamestara, radene nerwarande, wel fortенekt medh beradno modhe pa bade sidhor — —³⁾

101. Item twa Fynna zake xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* iiij (4) marck.⁴⁾

Predicto die befaltto borgamestarene i radzsins nerwaro Olaff Matssone nycklane till byssahwset.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet swa eens, ath stoop reenskt win skal sätias fore iiij (3½) örtog, stoop rwmmeny fore iiij (4) örtoger, thet gott är.

Laurens botnekarll.

[8 juni]. Sabbato sancte trinitatis kom Staffan beltare fore rettin, fultmektoger pa Peder i Elffwenäs vegna, och loth vpp Laurens botnakarll alth thet arff, som for:na Peder i Elffwenäs tilfioll epter for:na Laurens botnekarlls hustrv Ingride, Gudh henne nade, alth samans fritt ok qwith, obehindrat epter thenne dag fore hwars mans tiltal til ewig [tidh].

Longe Greurs bödh vp lös pantt tridie tiidh.

Eodem die vordo borgamestarene, radet swa ens, ath stadz portana skulo lesas, tha viij (8) slaar, mäden sampningen är.

102. Alexius zaker xij (12) marck, for thet han hiög Per Matsson, her Stens tienere. *Tenetur* iiij (4) marck.

¹⁾ Jacob Jensson struken. ²⁾ Följande stycka på en lös lapp instucken vid sid. 99. ³⁾ Anteckningen icke utförd. ⁴⁾ I margen: *Zaker E.*

Peder Matsson, her Stens tienare, zaker vj (6) marck fore kniffdrag. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die forbödz Torkel Jensson, ath hans hustrv skal her epter berä gwl, silffuer, korell eller graskin, och fore thet hon haffuer i the motto brwthet til thenne tidh, skal han bliffua i kemmenärane mynne. *Tenetur* i (1) marck.

[10 juni]. Feria 2:a sancte trinitatis vordo borgamestarene, raadet swa eens, ath Hanis fan Asken skal bidha til swars epter hustrv Birgitta Meyenborgx til sancti Johannisse tidh xiiij (14) daga her epter.

Magnis mölnare.

Eodem die worth högboren forste her Erik Axelsson i her Laurens Axelssons nerwaro swa eens medh borgamestaremo och raadet om Magnis mölnare, swa ath hwat honom bör göra systrome aath sancte Clara, thet göri them, thet honom bör göra medh stadhonom, thet göri, thet ware sik huat thet heltst kan wara.

[15 juni]. Sabbato infra octauas corporis Christi tha kom fore rettin i fogodins Pedher Ragualssons nerwaro Erik Person i Skiärna pa Eenhörne och kendes, ath Hanis Ysagreem köpswenen hade honom fornögth och till nöge bittalath honom fulla mansbooth epter hans dödha brodher, diecknen Joan Pedersson, och gaff honom fore the zak ledog och lös fore sik och allom sinom arffuom ok epterkomanda til euigh tidh fore alth ytermera tiltall om for:na drap och malsigiande rett.

103.

Olaff Mikelsson östan till.

Eodem die loth Andres Jonsson och Jenis Japsson vpp Olaff Mikelsson en gardh östan mwr beegin medh kiällarom och all sin tilbehörlsse¹).

Jenis Olsson, Jap Olsson.

[17 juni]. Feria 2:a infra octauas corporis Christi komo for rettin Niels Olsson ok Henrik Olssons hustrv Margit, Benct Olssons erffwingia, och loto Jenis Olsson ok Jap Olsson ledoga ok lösa for alth ytermera tiltal om thet arff, som them tilfioll epter for:na Benct Olsson, til ewig tiidh ok kendes alth redeligan opburet haffua.

¹) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 21, n. 846.

Per Jensson.

Eodem die gik Per Jensson i Norköpfung lag sielf tridie, ath han ecke medh samande handh tog humblan, j ($\frac{1}{2}$) skippund, medh Lassa, som rymdhe aff Norköpungh. Medh honom sworo Torgils Östensson i Suderköpfung, Kiätil Person i Norköpfung.

104. Erik Person skomakare stodh fore rettin ok kendes, ath han hade twa laghgiffto hustrvar, ty dömpdes han til swärdh. *Pie memorie.*

Eodem die vordo borgamestarene ok radet swa eens, ath Clemit Benctsson och Jenis Andersson skulo bliffua höuitzmen fore folket, som till Calmarna reesa skulo medh wor kere höuitzsmän her Sten Stwre¹).

[19 juni]. Odinsdagin nest fore sancti Johannis baptiste gik Jacob Moyses lag sielf xij (12), ath epter Lasse Paulsson war engin gulring, ey annat än en forgilth silff ringh. Medh honom sworo

Jacob offuerskiärare	Jenis Andersson
Swen Siwrdsson	Staffan Skalme
Olaff Halin	Per Swedher
Claus skreddare	Hanis Laurensen
Andres Person	Öryan Andersson
	Olaff Olsson.

Ty är han ledog och lös fore alth tiltal a ty wegna, om forna Lasse Paulssons arffua vilia honom nogat tiltala om nogan gulring.

105. Eodem die giorde Cortt Qwinstadh och Öryan Winman, Mattis Winman therres eedh pa helgdomane, swa ath thet wynet, som Pynnow hade sentt her Loduik, her Nic. Person och Hanis Holmgersson, ath thet giorde ecke fulth fore reenskt win och war ganska onth, theslikes giorde och Hanis Fymerling sin eedh ok Hanis Vlff.

Öryan Vinman, Henrik Vynman²).

Eodem die bödz Per Andresson vidh iij (3) marck ath bittala Öryan Winman thet wyneth, som han hauer vtfaath til stadzsins behoff.

¹) På en lös lapp omslutande sid. 95—118, med dateringen: *Anno domini mcdlxx sexto* på baksidan, står: »Thetta epter:na fingo kemmenärarene til Calmarna resaa til skips behoff: ena kannan om ij kanner rwm; item iij grytar ok twa kätzlar». — Härefter följer i tänkeboken en utstruken anteckning: »Hanis Ysagreem zaker xxx marck, stadzsins ensak. Tenetur xv marck» samt orden »Hanis Ysagreem xxx marck» och i margen »fogodin».

²) Huruvida »Henrik Vynman» skall hänföras hit eller till föregående stycke är ej fullt tydligt.

Hanis Laurensson zaker xx (20) marck, fore thet han hiog Benct Hansson i hoffwdet. *Tenetur* iij (3) marck, stadzsins ensak, fogodin gaff sin zak til¹⁾.

Eodem die loto Jenis Ketilsson, Biörn Benctsson, Hanis Person vpp her Hanis, Jenis beltare son, ena tomtt belegin vidh hans gard med hws ok kiällare.

[26 juni]. Feria quarta infra octauas sancti Johannis baptiste kendes Olaff Valdemersson haffua opburet xl (40) marck redha peninga pa Syndagx almosane wegna aff Hanis Otte.

Hanis fan Asken.

Eodem die vorth högboren forste, wor kere höuitzman her Sten Stwre i her Niels Stwra nerwaro swa eens medh borgamestarene, raadet, ath epter thet Willam kom ecke til swars medh Hanis fan Asken eller hans hustrw Birgitta Meyenborgs om the besetning, som Hanis Otte hade inne medh sick, som igen stoodh obittalath pa for:na Hanis Ottes hws, innan then tiden, som them war forelagt, pinsdaga, i högborens her Ywer Axelssons nerwaro, tha skal for:ne Hanis fan Asken therefore nw anama till sich for:na besatta 106. peninga och haffuer for:ne Villam nogat tiltal medh retto til for:na Hanis fan Asken, tha är han wiss nog och til swars i Aabo.

Eodem die sagde högboren forste her Sten Stwre till borgamestarene ok raadet, ath hwat edher bör aff thet gotz, som oscriffuat och ofortwllat och vndhan lönes, epter laghin, thet will [jag] ecke wegra edher.

Eodem die befaltte högboren forste, ath borgamestarene, raadet skulo vara högbornom herra her Nic. Stwre höroge och lydoge i hans fraawara, om nogat pa komber.

Laurens Swensson zaker xl (40) marcker, for thet han stak Wernar i näsone. *Tenetur* v (5) marck²⁾.

Gudmund Nielsson felade och ledade borgamestarene, raadet fore gesta gotz och ey fore borgara gotz.

Joan gulsmitt.

[1 juli]. Feria 2:a et in profesto visitacionis Marie virginis loth hustrw Katerina Jacob skreddares op Joan gulsmitt eth sten-

¹⁾ I margen: *zaker, ensak. E.*

²⁾ I margen: *zaker E.*

hws medh all sin tilbehörlsse fritt ok qwitt, som beleet är vidh byakirkiogardin¹).

Eodem die sagde Martin stadhenom tienist ok giorde sin eedh.

107.

Jenis Mangsson consul.

Eodem die loth Magnis Otter vpp Jenis Mangsson en alin jordh pa hustrv Anna Blankenstens vegna²).

Otte gulsmit zaker xl (40) marck, fore thet the grepo Hanis gultsmit vten borgamestare loff. *Tenetur* x (10) marck³).

Cristiern Clausson zaker xl (40) marck i tweböte, ty han hiog mester Bärendh. *Tenetur* ij (2) marck.

Hanis gulsmit feste lag sielf iij:e (3:e), ath han ecke arbeitade.

[3 juli]. Feria quarta et crastino visitacionis Marie virginis tha swor Hanis gulsmit sielf iij:e (3:e), medh honom Lydeka skipman, Joan Laurensen, ath han aldre giorde gulring eller saalde gulring til sith egith behoff aff sith egith gwł i Mattis gultsmitz bodh.

Lasse dalakarll.

Eodem [die] Lasse dalakarll, Albrict tymberman, Hanis Skaate, som boor i Lybeka, giordo therres eedh, ath for:ne Lasse dalakarll kom i landh blotter til Reffla, tha Henrik Friare skip forgiks, swa ath han engte vntsatte vtaff thet gotzeth, som pa thet skippet war. Item än sworo medh honom Cleus styreman aff Lybbeke, Swen Jonsson, Paual skipman.

Mattis kopperslagare dreng zaker, fore thet han slog Hanis kopperslagare. *Tenetur* v (5) marck.

108.

[8 juli]. Feria 2:a ante septem fratrum kom fore rettin Olaff Torstinsson, radman i Arboga, kungörande, ath Swen Siwrdsson war wel forlikther medh honom om thet erendet, som tywer skedde, ath hans son Ingeuall drwnknade vtaff hans hesth i Sudreström, i erliga manna nerwaro Joan Styng, Jacob fan Hawen, Ingeuall Torstinsson radmen, Hanis Falkensten, Andres Gudmundsson borgara, Peder Haquonsson borgare i Arboga, swa ath aldre engin epter thenne tiidh, huarken födh eller ofödh, skal haffua magt ther pa ath tala.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 23, n. 849.

2) Jämf. a. a., sid. 12, n. 848.

3) I margen: zaker E.

Her Erick Axelsson.

Eodem die kom velboren quinna frw Birgitta i Hammarsta och loth opp erligom och högbornom herra her Erick Axelsson riddare alla sina egedelar, bade löst och fast, hwar thet helst är, innan stadz eller vthen, och gaff honom thet alth i wald, swa ath hon skal huarken sälia, giffua eller byta vthan hans mynne, vitzskap och tilstädilsse. Ther medh bepligtade forne her Erick Axelsson sik till ath haffua henne ok alth thet henne tilhörer i hegn och forswar¹).

Eodem die sagdes fore retto, ath mester Berend bardskiärare skal lata sik nögia aath the forlikning, som giordes i millom honom och Karll Ingeualsson.

Greurs Holm zaker xij (12) marck, for thet han slog Laurens 109. Mangsson, Hanis bagare dreng. *Tenetur* ij (2) marck.

Laurens Mangsson zaker xij (12) marck, for thet han slog Greurs Holm. Item än same Laurens Mangsson zaker xij (12) marck, for thet han kallade Cort skipmans hustrv forwnnen hora. *Tenetur* ij (2) marck.

Stjärnenbärg.

[10 juli]. Feria quarta et ipso die et festo septem fratrum sagdes fore retto, ath epter thet Herman Messeman tog sin gudz pening och gull igen, som han gaff pa skipper Stjärnenbärgx skip, tha skal Stjärnenbärg bliffua widh sitt skip och ecke Herman Messeman.

Laurens Björnsson.

[13 juli]. Sabbato ante festum sancte Margarete virginis kom fore rettin Laurens Björnsson, borgare i Arboga, kungörande fore radet hurw hans dreng Olaff drwnknade jämppt till Klohammer, torsdagin nest fore nest epter (sic!) septem fratrum, swa ath han fioll vidhe vppen offuer bordh, widh thet han satt och swff, och ath thet hende tywär vthen noghers mans handawärkan.

Niels Clausson.

Eodem die giorde Per Ragualsson vitterligt, ath vor kere höuitzsmän her Sten Stwre hade vnth och forlentt Nic. Clausson litzsla 110. tollen.

¹) Om fru Birgittas egendomstransaktioner jämf. STYFFE, Bidrag till Skandnaviens historia, IV, sid. CXIII ff. och här nedan sid. 73.

Eodem die kiendes tiwffuen Pedher Eriksson, ath han stal ena kysta och ena saardwks tröya aff en köpswen, ty dömpdes han till rep. *Pie memorie.*

Staffan Skalme zaker xij (12) marck, fore thet han slog Henric vegare. *Tenetur* iiij (4) marck.

Henric vägare zaker vj (6) marck, fore thet han slog Staffan Skalme¹⁾. Gaffuo till Ysagrim.

Olaff, Henrik Mwlle dreng, zaker vj (6) marck, fore thet han drog kniff aath Joan kötmangare ok²⁾ lagin niderfelloj iij (3) marck ok swa vj (6) marck fore haardrag. *Tenetur* iij (3) marck.

Joan kötmangare zaker xij (12) marck, fore thet han slog Olaff, Henric Mwlle dreng. *Tenetur* ij (2) marck.

[15 juli]. Feria 2:a ante Magdalene bödh Thomas Aktorp vpp iij:e (3:e) tidh löss panth, ena kysto, eth armborst, ett swärdh.

Eodem die loth Karll Martinsson vpp Ingwer dieckn ena tomt, belegin pa Sudre malm fore xxv (25) marck.

Nic. bergxman zaker xl (40) marck, ty kan grep Nic. skipparen vthan borgamestare loff. *Tenetur* v (5) mark³⁾.

111. Eodem die loth her Elaff i Brenna[kirkio?] ok hans broder Peder Elaffson vpp Olaff Mikelsone i Grabrödra grenth eth litid stenhws och ena tomt, belegit niden for Ingeual Torstinssons hws.⁴⁾

Stiernenberg.

Eodem die kom skipper Stiernenberg fore rettin annan tiidh medh Herman Messeman. Tha kendes for:ne Herman Messeman, ath han tog igen sin gudz pening aff Stiernenberg, en gylnenä och en skilling och i (1) örtog swensk, som han gaff Stiernenbergx kok, ty skal Stiernenberg bliffua viidh thet, som honom til forende var affsagt fore retta.

[20 juli]. Ipso die et festo sancte Margarete tha giorde Pedher Jwl, Siffuast Olsson i Corppa, Andres Jonsson i Corppa therres eedh pa helgedomane, ath her Andres i Kaakedal i Jwmland eller hans tienare huarken slojo, bastade eller bundho, grepo nogan.

1) Det föregående öfverstruket.

2) Det följande senare inpassat.

3) I margen: zaker E.

4) Jäm. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 20, n. 844.

Her Loduik.

Eodem die giorde Joan Olsson i Berkieby i Swnga sockn her Loduik Vesman myndog och mektog ath scriffua til Berffwen epter thet arff, som honom kan tilfalla epter Andres Nielsson.

Jenis kopperslagare dreng Nic. zaker xxiiij (24) marck for thet han stak en annan dreng. *Tenetur* ij (2) marck¹⁾. Then gaffuo bor[gamesta]re quitt.

Bertil maalare.

112.

[24 juli]. In profesto sancti Jacobi apostoli tha leydadhe och felade borgamestarene, fogoden Per och endels aff raadet Bertill maalare fore gesta peninga och ecke fore borgara gotz eller peninga.

Mattis klokkare zaker vj (6) marck fore wodhaboth fore sin son epter Thomas Laurenssons dödh och malsigiandenom vj (6) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Vnge Renholth Hening brvgares dreng zaker xl (40) marck, ty han gik ecke lakin fore gestegotz, som honom war forelagt, och swa iij (3) marck. *Tenetur* viij (8) marck.

[31 juli]. In profesto vincula Petri Marget Tyles zak xij (12) marck, ty hon slog Frögdenborgh. *Tenetur* ij (2) marck²⁾.

Frögdenborg zak xij (12) marck, ty hon slogh Tyle Marget. *Tenetur* ij (2) marck.

Pedher Hansson i Ägnöö³⁾.

[3 augusti]. Sabbato proximo ante festum sancti Sixti bödh Per Andersson consul (radman) vpp panth iije (3:e) tiidh.

Paul Tymme zaker xij (12) marck, ty han slog Jenis offuer- 113. skiärare drengin. *Tenetur* iiij (4) marck⁴⁾.

Thomas tunnabindare zaker xl (40) marck, ty han hade lenge arbeithet i stadhin⁵⁾. Borgamestarene gaffuo till, ty han worth borgare.

Vnge Magnis mwramestare zaker xxiiij (24) marck, ty han slog Jenis tymberman. *Tenetur* ij (2) marck⁶⁾.

Botuid mwramestere zaker ij (2) marck.

1) Det föregående öfverstruket.

2) I margen: *Zak E.*

3) Ingen anteckning följer.

4) I margen: *Zaker E.*

5) Det föregående öfverstruket.

6) I margen: *Zaker E.*

Jenis Andersson, Greurs swerdslipare dreng, zaker xxiiij (24) marck, for thet han slog Jenis Eriksson. *Tenetur* ij (2) marck¹⁾.

Jenis Eriksson zaker xl (40) marck, for thet han slog Jenis Andresson i öganin²⁾. Then anamade Per Ragualsson for ij (2) marck, then anamade fogotin til sich.

Raguald Laurensen gaffs til bade vordh och waku fore hans olderdom.

[12 augusti]. Feria 2:a ante festum assumptionis tha bödz aakaremo vidh vj (6) marck ath bittala her Benct Smaleninge the tw fath järn, som the hado forförth honom, innan solasäther.

114. Jacob Laurensen i Lula zaker xl (40) marck, ty han hade wegith och saalth fisk medh orett bisman. *Tenetur* viij (8) marck.

Eodem die loth Per Ragualsson vpp Magnis Olsson ena bar-tompt, som — —³⁾

Peder Andersson consul bödh vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Sten Bagge.

Eodem die tha leyde och felade borgamestarene, raadet och fogodin Pedher Ragualsson Sten Bagga i iij (3) aar omkring nest-komande fore gesta gotz ok ecke fore borgara gotz.

Magnis Olsson.

Eodem die loth Peder Ragualsson vpp Magnis Olsson ena tomt, som han hade faath i danaarff, huilken belegin är niden fore Vathu-brinken i millom sancte Birgitte tomt och Byakirkione tomt, fore x (10) marck, huilken som är x (10) alna longh.

Olaff, Henrik Mwllre dreng, zaker xij (12) marck fore thet oloff-lica tal, som han hade til Joan kötmangare, swa sigiande, ath han hade flaget sielff dödh lamb och saalth i bodhenä. *Tenetur* iij (3) marck.

115. [19 augusti]. Feria 2:a ante Bartholomei bödh Andres Hiorth vpp en gaard iij (3:e) tiidh.

Eodem die vordo borgamestarene, radet swa eens, ath Jeppe Nilsson, Jap fan Hawen, Joan Styngh, Suen Helsingh skulo om torsdag nestkomande wara offuer rekenskapin, som lidher pa Helge licame gylle, medh them Andres Jonsson.

¹⁾ I margen: *Zaker, ensok.*

²⁾ Det följande senare tillagdt. I margen: *Zaker, fogodin.*

³⁾ Ofullbordad mening.

Marchus dragare zaker xij (12) marck, fore thet han slog Jeppe Kydelingx hustrv. *Tenetur* i (1) marck¹⁾.

Jesper Norby²⁾.

[26 augusti]. Feria 2:a infra octauas Bartholomei tha bödh hustrv Botil vpp silff panth iij:e (3:e) tiidh.

Jenis Erffuastesson.

Eodem die kom hustrv Elin, Mattis Anderssons hustrv, och loth Jenis Erffuastesson ledog och lös for thet arff, som henne war tilfalleth epter hustrv Katerine, for:ne Jenis Erffuastessons hustrv, Gudh henne nade, och kendes hon sik fornögda wara badhe fore lösth, fast. Ty är for:ne Jenis Erffuastesson och hans eptekomande frij och qwitt fore alth hendermera tiltal til ewig tiidh bade fore Mattis Andersson och alla hans eptekomanda.

Eodem die vitnade Olaff groffsmit, Andres mwramestare, athe 116. hördo thet Nic., Swerkel fiskare brodher, kallade Lasse Laurensen forwnnen horonson, och ath han satt och swa for skotidh.

Niels, Swerkel fiskare brodher, zaker xlvij (48) marck, fore thet han kallade Lasse Laurensen forwnnen horensen och haardroghen. *Tenetur* v (5) marck. Pro quo Villam Mörth, Martin Nielsson — —³⁾.

Mwramestara.

[28 augusti]. In profesto decollacionis sancti Johannis sagdes Jenis mwramestare fore retto, ath han skal stragx her epter begynna ath täkkia kirkione. Komer noger forswmilsse eller skadi ther vty, tha skal han ok hans medhkomppana retto kirkione vpp sin skada igen. Och ther medh skal Jenis mwramestare for:ne senda the andra budh, athe ofortöffradh koma heem, huilke som nu bortta ärä.

Skipper Nic. Olsson.

Eodem die vntte fogodin Peder Raguallsson medh borgamestarane och radzsins samtyckio, ath skipper Nic. Olsson skal fore sin fatigdom skyld skippa till Lybeka ij (2) leste lagx, och fintz thet ath han meera inskipper, tha skal thet gotzet bliffua forgiort.

1) I margen: *Zaker E.*

2) Ingen anteckning om Jesper Norby.

3) De sista orden från *pro quo* senare tillagda, men meningen ofullbordad. I stället för *v marck* ursprungligen *x marck*.

Erick Hansson zaker xij (12) marck fore kniffdragh. *Tenetur* ij (2) marck¹⁾.

117. Erik Jonsson zaker xij (12) marck fore kniffdragh. *Tenetur* ij (2) marck.

Erik glasmestare laghin nidherfellog, for thet han slog quinnone. *Tenetur* i (1) marck.

Raadet.

[31 augusti]. Sabbato ante festum sancti Egidii tha vordo borgamestarene, radet i fogodins Per Ragualssons nerwaro swa eens, ath klerckenä skulo ecke ringa til helge licame messo.

Erik Person.

Eodem die giorde Erik Person i Lula sockn i Wybaby sin eedh, ath han ecke war dole Albrict skilloger j ($\frac{1}{2}$) tunna lagx pa Peder Biörnssons wegna, som dödh bleff.

Her Germund.

Eodem die vordo borgamestarene, radet i fogodins Per Ragualssons nerwaro swa eens, ath her Germund skall lata täkkia the bygningenä vestan till, som lenge haffuer staadh i forbudhi, tog swa ath haffuer han bygt sitt droprwm in pa nestboandom, swa thet gör them skada, tha skal han bryta aff alth thet them komber til skada och forfang pa droprwms vegna.

Pedher Ragualsson.

[1 september]. Dominica proxima ante festum natiuitatis Marie virginis tha antwardadhe Pedher Ragualsson her Jenis Olai till Helge licame altare til forsta messone en forgyllth kalk ok eth messorredhe. Tha sagde her Jenis Olai for borgamestarene her Nic., her Loduik i Peder Jenssons nerwaro, ath til the messone wor till forende twa kalka medh messo rede. Nw äro ther tre kalka.

118. [2 september]. Feria 2:a proxima ante festum natiuitatis Marie virginis tha bödh gamble Laurens skomakare vpp en gard iij:e (3:e) tiidh.

Hanis Hwffwendal skal göra lag sielf vj:e (6:e), ath han är Hanis Otte engte skylogher.

[4 september]. Feria quarta ante festum natiuitatis Marie virginis tha bödh Peder Andersson consul vpp pantt iij:e (3:e) tiidh, lös pant.

¹⁾ I margen: *Zaker E.*

Eodem die vitnade Hanis Brwns skippare och hans styreman, ath Hanis Brwn borgade then liiij (54) pakka aff sin swogh i Danzeka, som Jacob Benctsson tog till sik.

[9 september]. Feria 2:a proxima post festum natiuitatis Marie virginis tha kerde en quinna pa Olaff Booman, huilken som bleff syntt och hade iij (3) blanade.

Hanis Benctsson.

Eodem die talade Hanis Benctsson, borgare i Aabo, til Raguald Camp om viij (8) tunnar salth, huilket erende som vpsattes, til thes then gamble mannen eller hans vissa budh komber, som ther pa tala bör medh retto epter her Jenisse redhaswen Karll — — 1)

[16 september]. Feria 2:a proxima post festum sancte crvcis exaltacionis tha bödh Nic. Mangsson vpp iij:e (3:e) tiidh then gaardin, som han haffuer til pantta aff hustrv Dorotea, Ängleka Froenlowes.

119.

Eodem die bödh Mikel klensmit vpp en gaardh iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die bödh Joan Haquonsson vpp sith hws medh trägaardin iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die stodh fore rettin Joan Haquonsson groffsmit velfortäncker medh beradno mode ok synne kere hustrvas Eline jaa ok samtyeckio ok loth vpp sinom kere swagh Henrick groffsmit sith stenus, som han nw sielff besitter, och en trägaardh, ther twers offuer gatune belegin är, och allan sin smidhie redskap och alla lösöra medh grvndenä ok kiällaren och bodher, som then litzle gaardin tilhöre, alth samans fritt ok qwitt, engte vndantaget, annat än silffuer och redha peninga, som for:ne Joan Haquonsson ok hans hustrv Elin skulo göra sith siälagagn mädher, ok the litzsla stwffwn, som i trägardin är, och windhen ok kokastenin, noyer höginde, en vpredh sängh, ena grita, en tenkanna, en ständeka, som the skulo sik til gagns ok nytta haffua, mädhan the liffua, vndantaget ok tompin, som stenuset staar vppa. Swa lenge som Henrick besitter huset, tha skal han aarliga giffua Siälakoorens forstandarome lega aff tompenä, ok epter for:na Joan Haquonssons och hustrv Eline liffs tiidh skal for:ne Henrick groffsmith ok hans hustrv Lykka anama til sik stuffwna, vindhen ok kokastenin i then litzsla trägardin ok behalda siden allan gaardin medh grvndenä ok kiällaren fritt ok quitt, the ok therres eptekomanda arffua, til euerdelica ego medh for:na hus ok lösöra, som forrörth är, thog medh swa skiäl

120.

1) Ofullbordad mening.

ok foorordh, ath for:ne Henrick groffsmit ok hans hustrv Lykka skulo vppehaldra ok besörgia therres fadher Joan Haquonsson och therres modher hustrv Eline medh math ok ööl til dödra dagha epter skiäligheet. Her vppa gaff for:ne Henrik groffsmit vth sin fridskilligh, epter ty som lagin giffua. Ty maa han ok skal for:na hws och gard medh sama foroordh, som forrört är, ega, niwta och brwka, teslikes hans arffua ok eptekomanda sik til nytto till euerdelica ego obehindrat fore huars mans titalan.

Storbiörn Ketilsson.

Eodem die leyde ok felade fogodin, borgamestarene ok raadet Storbiörn, her Loduiks tienare, fore gestagotz eth aar om kring.

Eodem die loth Elzaby, Per Olssons dotter, Hanis Skymblepening ledog ok lös fore alth tital om sitt fädherne ok mödherne, kendes sik thet alth redeligan anamet och vpboret haffua bade mynne ok meera.

[23 september]. Feria secunda proxima post festum sancti Mathei apostoli et ewangeliste tha vitnade Jeppe Nie[l]sson och
121. medh honom Ingeual Torstinsson, athe hördo aff klärckenär aath sancte Öryans, ath Olaff mölnare legde kosth eth aar omkring aath sancte Öryans for x (10) marck och äcke meer. Siden gaffs honom kost ther fore Gudz skuld til dödra dagha. Epter hans liiffs tiidh tha¹⁾ skuldo alla hans eghedelar bliffua viidh gardin, som hans hustrv tilstodh.

Olaff Matsson.

Eodem die berette Olaff Matsson, hurw Herman Messeman hade scriffuat fore Olaff Matsson och Herman Kleholth fortörnade Olaff Matsson i Lybeka och Henrik Grymholt loth hindra for:na Olaff Matsson medh bödla och byiaswäna och berette Olaff Matsson, ath Staffan Vesgöte badh honom bliffua i mynne, swa sigiande: huat ligger magt vppa iij (3) marck? Och bödh for:ne Henric Grymholt ok Herman Sothuse Olaff Mattissone, ath han skulde gaa kringom worffrv kirkiogaardh medh eth brynnande wogxliws, som skulde väga iiij (4) marck pund, huilket Olaff Matsson sagde engalund göra. Ty satte Olaff Matsson borghan, ath Herman Messeman skulde engte hinder eller forfang göres aff sielffuom Olaff Mattissone.

¹⁾ Orden: »tha hitted ecke en pening effer honom, som hans eghin hustrv sielf tilstodh» öfverstrukna och det följande tillskrifvet.

Helge licame gille.

Predicto die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath Jacob fan Hawen och Hanis Holmgersson aa radzsins vegna skulo regera och foresee Helge licame gilles nytto medh klärckerith, aathe(?) och haffua laas nyckla medh ther fore gyllesins eghor. Peder Skytto skal wara medh them aa menoghetenä vegna. 122.

Martin skipman zaker vj (6) marck, for thet han slog stegare drengin. *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die loth Elzaby Pedhers dotter vpp Pedher Pomare verk mestare alla thet arff aff lösöra, som henne war tilfallet epter fadher och modher, ok kendes sik ther fore vel fornögda ok bittalath vara till takka, swa ath henne wäl aatnöger. Ty ma for:ne Peder thet ego och brwka ok hans arffua fritt och qwitth til euerdelica ego.

[25 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Micaelis tha sagdes fore retto, ath Enewald skreddare skal fornögia Cristiärn baardskiärare sith pantzare innan xiiij (14) daga nestkomande viidh sina iij (3) marck.

[28 september]. In profesto sancti Michaelis archangeli tha sagde Nic. Hermansson, fore sittande rettin, ath Laurens Hoppener, Gudh honom nade, hade taget ena gull kiädha swa godh som — —¹) lätta gyllenä och stak henne i synne taska och dolde henne. Hade han liffuat, han skulde haffua staath therefore een ondh rätt. 123.

Eodem die lagdes hustrv Lucia, Laurens Hoppeners epteliffua, dagh fore om thet tiltall, som Nic. Hermansson hade till henne pa Laurens Hoppeners vegna, swa ath hon skal koma her til swars innan xiiij (14) daga nestkomande effter xx (20) dag jwla medh sina bewisning.

Joan Swensson consul.

[30 september]. Feria 2:a proxima post festum sancti Micaelis archangeli tha bödh Joan Suensson consul vpp en gard medh grwndh och bygning, belegin nest swannan fore Hanis Lambrixtsson.

Pedher Jensson consul.

Eodem die stodh vnge Hanis smith for sittande rettin i radzstuffwne i fogodins Pedher Ragualssons nerwaro och kendes, ath han hade redeligan anamet och opburet aff erlig man Pedher Jensson

*) Siffran fattas.

radman alth thet silffuer, som han hade haft til göma efter hans fadher Hanis smith. Thet vitnade och tha stragx for rettin hans frände fethe Hanis smith.

124.

Pedher Ragualsson.

Eodem die, tha the lybbeska breffuen wordo läsin for högboren forste her Sten Stwre, wor kere höuitszman, och erliga herra och forsta her Niels Stwre, her Götzstaff Karlsson, radene mestadelin nerwarande, stooth fogodin Pedher Ragualsson i rettin och sagde: är her nogher köpman eller köpswen jach haffuer giorth offuerrätt och moth laghin antighen om twll eller annor erende, thet ware sik huat thet hälst kan wara, som olagliget är, tha staar jach her for my herre och tesse flere goda herrar och menoga raadet och vill wara offuerbögdog ath plegha swa myket, som rätt är. Tha war engin aff the köpswena eller köpmen, som nogat skyllade for:ne Peder Ragualsson. Teslikes gjorde Pedher Skytta och Cornelius¹.)

Eodem die stodo borgamestarene her Loduik, her Nic. Person fore for:na erliga forsta och herrer och pa alla radzsins vegna redhabone och talade til köpswenane, som fore rettin stodho, om the hado nogat tiltal til raadet, swa ath noger aff them hade giorth them nogan orätt eller moth laghin i nogre motte, en tiidh, annan tiidh, tridie tidh. Tha sagdo for:na köpswena engta haffua skylda nogan i raadet huarken borgamestara eller radmen.

Herman Messeman.

125.

Eodem die stoot Herman Messeman fore wor kere höuitszman högboren forste her Sten Stwre, her Nic. Stwre, her Götzstaff Karlsson, radene nerwarande, och bekendes, ath han hade scriffuat fore Olaff Matsson til Lybeka, ok therefore bleff Olaff Matsson behindrat i for:na Lybeka.

Eodem die sagde högboren herre her Götzstaff Karlsson, ath thet Herman Messeman worth zaker i Olaff Matssons kemmeri, thet är lagligan giorth, epter ty som ransakat är medh lagin.

Eodem die sagde her Götzstaff Karlsson fore retto, ath epter ty Herman Messeman hauer forscriffuat Olaff Matsson til Lybeka, tha är han zaker xl (40) marck. *Tenetur idem* (?)²).

Eodem die feste Olaff Matsson lagh sielf vj:e (6:e), ath han ecke kallade Herman Messeman smöghiansson.

¹) Meningen möjligen afbruten.

²) I margen: *Zaker, ensak.*

Eodem die loffuade Pedher Jensson och Jeppe Nielsson fore Herman Messeman.

[2 oktober]. Feria quarta ante festum sancti Francisci sagdes 126.
for retto, ath Nic. bryggare skal bittala Ingeuall Torstinsson i (1)
öre innan xiiij (14) daga viidh sina iij (3) marck.

Olaff Matsson.

[5 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancte Birgitte
tha giorde Olaff Matsson sin eedh, ath han aldre kallade Herman
Messeman horenssoon eller skögiensson. Medh honom
Swen i Hönse(?) Mikel Suarte
Biörn laxekarl Staffan beltare
Jap Hansson.

Frv Birgitta.

[5 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancte Birgitte
kom erlig quinna frv Birgitta i Hammersta fore rettin radzstuffwne
i nerwaro her Niels Stwres, her Götzstaff Karlssons och radzsins,
bekendes, ath hon hade bebreffuat och giffuet til doomkirkione i
Vpsala sin gaard Hammarsta tilforende, for än hon hade giffuet
sik til högboren forste her Erik Axelsson thet staar hon fülleligan
til epter hennis breff innehallilse, som ther pa giffuen äro.

Lasse Bagga pigha.

[9 oktober]. Feria quarta proxima ante festum Kalixti tha
bekendes Margit in presencia domini Gogstaffui Karlsson, ath Peder
patinamakare haffuer leghat medh henne eth aar, och forst bar hon 127. ✓
honom ena kanna miödh — tha swarade Per patynemakare, thet
var ecke meer [än] eth stoop miödh¹⁾ — ok swa x (10) marck reda
peninga, som hon togh vtaff hans Lasse Bagga²⁾ kysto, och hon
loth honom in. Tha tog han sielf v (5) boltta lärufft ok kendes
hon, ath hon togh iij (4) flesk och iij (4) tunnar miöl, som hon
fich forna Pedher patinamakare, och forst hade han wärdschap medh
henne nidre wiidh siön i ena boodh, och kendos the badhin, athe
lago til hopa i tre nätter i Lasse Bagga hws, och hon sagde, athe
baaro badhin miöleth i hans bodh.

Eodem die gaffs the besetning lös pa Martin Fynna vegna,
som bleff dödh i Eneköpung, huilka som Olaff Matsson hade besatt
ner Hanis Otte i kopper.

1) »Tha — miödh» på en lös lapp.

2) »Lasse Bagga» öfver raden.

Kwnt gest.

Eodem die vitnade och sworo Arwiidh Olsson och Greurs Hwitt, athe hördo, thet borgamestaren Andres Mwnk, Hanis, Ketil, Biörn Bagge, Nic. scriffua[re] hado sagt fore them, ath Kwnt gest, her Stens skipman, hade fastadh ok bött epter Peder mölnare, som han tog aff daghom i Aabo.

128. [12 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancti Kalixti tha stoodh tiwffinnan Marget, Lasse Bagga piga, fore rettin och vrsakade then gamble mannen Per patynemakare fader och sagde, ath hon ecke saag anama honom nogat aff tiwffnadin.

[14 oktober]. Feria 2:a Kalixti ipso die stoodh tiwffinnan Margareta till, ath Pedher patynemakare brött syndher nykelen och han loth göra en annan nykel till for:na Lasse Bagga boodh. Item än stoodh tiwffinnan till, ath for:ne Peder patinemakare togh hennis mödoom.

Hanis bödkiare.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet swa ens och sagdo fore retto, ath Hanis bödeker arffua skulo bittala hälfftenä medh for:na Hanis bödeker hustrv och swa skal Hanis Wordborg skreddare göra lag sielf vje (6) fore sik, ath han haffuer engte aff Hanis bödekers peninga eller egedelar. Tha badho borgamestarene for:ne Hanis göra lagh fore sik. Tha sagde han: gaar aldre lagh. Therfore sagdo borgamestarene fore retto, ath Hanis skreddare skal fornögia klärkenom sina geddor medh pantt¹ eller peninga innan solasäther.

Cristoffer Vyse xl (40) marck, fore thet han lopp medh wapn ok wärio i hans skip Pedher Kopmans. *Tenetur* (5) marck¹).

129. Pedher Kopman zaker vj (6) marck fore oqwedins oordh. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die sagdes fore retto, ath her Eric Ottessons breff skal bliffua wiidh [makt] om then rekenskap, som gör är i millom honom och Peder Staal, men bleff nogat forswmath pa then tiidh, ransake the sik i millom.

[16 oktober]. Feria quarta proxima ante festum vndecim milia virginum tha vitnade Habraam fore rettin, ath Peder patinemakare bar Lasse Bagga nyckell til honom och badh honom göra

¹) I margen: *Zaker E.*

honom färdogan. Om morgonen ther efter tog forne Per patyнемakare nickelen igen aff Habraam klensmit. Tha¹⁾ sporde borgamestarene quinnone til: sik sannindenä, som tw will forwara thina siäl. Tha swarade hon: alth thet jak haffuer sagt til forende, thes staaar jach fulleligan till.

Eodem die. Epter thet ath Pedher patinemakare kendes ecke viidh sina gerning, tha nempdes tesse xij (12) men epterscrifne, huat the vildo wäria honom eller fälla honom. Tha gingo the offuer ena sidho som är

Mattis Japsson

Olaff skreddare

Joan kötmangare

Habraam smit

Hanis Jönsson

mester Öryan

Jusse Jwte

Bertil maalare

Andres Hansson

Hanis Nilsson

Joan Lindorm

Esbiörn skreddare.

Tha komo the igen fore rettin och sagdo, athe engalunde kundo epter hans bekenillsse wäria honom, ty dömpdes han till reep. *Pie memorie.* Och quinnan Margit dömpdes epter hennis eghin bekenillsse fore tiwfnadin i graffwenä. 130.

Eodem die sagde Olaff Halin fore rettin, ath han tröste ekki gaa lag fore thet tiltaleth, som kemmenärane hado til honom om quinnone, ty badho borgamestarene bliffua honom i kemmenärane mynne.

Eodem die sagdes Hanis Wordborg annan tiidh fore retto: epter thet han ekki vill gaa lagh fore Hanis bödkiares peninga, tha skal han bittala Hanis Lambriktsson pa prestins vegna fore geddoner innan solasätter viidh sina vj (6) marck.

Skipper Symon.

Eodem die kom for rettin Henrik Olsson aff Örbominne sockn och giorde sin frända skipper Symon myndogan ok mektogan pa sina vegna ath tala pa thet arffuet, som honom kan tilfalla efter hustrv Margarete Clemit Fynnäs, huilken som war hans sisther, bade om fadher och modher.

Vxor Ragnild Osenbrygges.

131.

Eodem die vitnade och tygade tesse epterne Mattis Martinsson, Eric Jensson radmen, Joan Lyndorm, Jap Mangsson fore sittiande rettin, athe hördo thet Vlff i Culla i Rialle soen vrsakade

1) Det följande senare tillskrifvet.

hustrv Ragnil, Berend Osenbrygges epteliffua, fore thet tiltall, som Bertill maalare och Peder skinnare hade til henne om viij (8) fath jern, och sagde, athe viij (8) fath järn, som hustrv Ragnild fich aff mik, them köpte hon aff mik, och gaff mik redeliga bittalan, och sagde for:ne Vlff och kendes, ath han hade faath the sama viij (8) fath järn aff sina syster i bittalan fore sin deel i gardenom epter sin fadersbroder Andres fiskare, och sagde, ath hustrv Ragnild hade engte medh then sama gardenom til görande huarken vp at berande eller vtgiffua. Ty är hon, hennis eptekomanda a thy vegna ledoga och lösa fore alth tiltal till ewigh tiidh.

Pedher Olsson.

[19 oktober]. Sabbato proximo ante festum vndecim milia virginum sagdes fore retto, ath Pedher Olsson skal staa fore the peningane, v (5) marck, som kiärllinga sonen tilhöre, och anama pilthen til sik, fore ty kiärllingen kan ecke wel forstaa sik sielff än sidher mere honom.

132. [23 oktober]. Feria quarta proxima ante Symonis et Jude tha sagdes fore retto, ath Hanis Vordborg skall bliffua viidh thet honom forra war affsagt fore retto, ther skal thet och nw bliffua wiidh.

Olaff Hemingsson.

Eodem die wordo borgamestare, raadet, fogodin Peder Ragualsson saa eens, ath Olaff Hemingsson och Pedher Körtingh skulo pa bade sidhor koma therres vitne fore inna[n] atta [daga] epter Dysatingx marknaden nestkomande, ok ther skulo the sättia loffuan fore.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Vorborgh skal fornögia Hanis Lambrictsson pa prestins vegna fore geddoner innan xiiij (14) daga viidh sina iij (3) marck.

Eodem die bödz Jenis i Horn viidh sina iij (3) marck ath bryta sina kölna aff innan viij (8) daga nestkomande.

Mattis Greursson.

Eodem die kom Mattis Greursson i Mora i Ländboo sockn fore rettin och hade her Staffan Vlffsons breff, ludhandes, ath Peder Andersson hade bittalat honom fore skiplego iiij (4) tunnar salth och eth anckare fore iij (3) marck peninga fore twa resaar, annan til Righa och annan til Norrebotn, huilket for:ne her Staffan hade

ransakat pa Frötwna tingh, swa ath for:ne Pedher Andersson hade thet vtgiffuet for skiplego, som forrörth är, och ther atskylde medh retto.

[26 oktober]. Sabbato proximo ante Symonis et Jude Olaff Andresson, Esbiörn skreddare dreng, zaker xij (12) marck fore thet lasteligeth tal han hade til Olaff skreddare. *Tenetur* iij (4) marck. 133.

Laurens Mangsson skreddare drengin zaker xij (12) marck fore thet lasteligt tal, som han hade til Olaff skreddare. *Tenetur* iij (4) marck.

Olaff Henriksson skreddare zaker xij (12) marck, fore thet han hiog Olaff Andersson i hoffwdet. *Tenetur* ij (2) marck.

Ertman Bryning giorde sin eedh, ath [han]ecke war Öryan Olsson meera skylloger än iij (3) öre peninga, som han lagde her fram i rettin. Them anamade Mattis Martinsson, Öryan fik them.¹⁾

Tesse skulo scriffua mantalet:

	Östre quarttere
Andres Jönsson	Euert Dyring
	Sudre quarttere
Jenis Laurensen	Mikel Jönsson
	Vestre quarttere
Magnis Halstinsson	Peder Jwte ²⁾
	Innan mwr
litzsle Staffan	Ärneka.

[30 oktober]. Feria quarta proxima ante omnium sanctorum tha vordo borgamestarene, raadet swa ens, ath kemmenarene skulo sigia Swen Helsing til och biwdha honom viidh hans iij (3) marck, ath han ecke bygde brwnnen, annars än som stadzsins jordabok tilsiger. 134.

Olaff Stensson.

[4 november]. Feria 2:a proxima ante Martini tha bödh vpp Olaff Stensson Karl Ingeualssons gard medh hus ok jordh iij:e (3:e) tidh.

Raadet.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet saa ens, ath stadtienarene skulo i morgon gaa kringom stadhin och sigia till, ath hwar man skal lata tagha in syn swin innan synnedag nestkomande. Huar som misther sin swin sidhan, haffue ther engte pa ath tala.

¹⁾ De tre sista orden senare tillskrifna.

²⁾ Joan kötmangare struken.

Raadet.

Eodem die vordo borgamestarene, radet swa ens, ath her Niels Person skal ecke her effter haffua nogat win faltt eller lata tappa ok sla stragx ryskaner nider ok lesa kiällaren igen.

Jenis Nielsson feste xij (12) manna lagh fore thet manslaget, Nic. Bagge lagde honom till.

Laurens Haquonsson.

135. Eodem die sagdes fore retto, ath Laurens Haquonsson haffuer engte ath swara till then humblan, som Aruidh Olsson köpte aff Detmer predikare dreng, epter thet ath han fick engte aff humblan.

Olaff Stensson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Stensson skal anama til sik aff Joan Lyndorm hwset ok gardin epter hustrv Sigride, Martin Lyndorms, ok testamenta breffuet ok swa myket aff silffret, som obittaleth är, som Joan Lyndorm haffuer medh sik, ok thermedh skal han göra for:nes hustrv Sigride sielagagn thermedh, som honom är befalath.

Katerin papeguya zak fore iij (3) saar, som hon stak Hans Klinkeraadh i armen, fore hwa[r]tere xij (12) marck. For henne loffwade Joan Styng, Joan Swensson. *Tenetur* v (5) marck, fogodin helfftene.¹⁾

Inga Mattis gulsmitz.

[9 november]. Sabbato proximo ante festum Martini sagdes fore retto, ath Mattis gulsmit skal huart aar giffua iij (3) marck i rentto aff therres gard, som staar pa stadzsins tomt.

136. Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath Claus Wyse skal hwart [aar] giffua iiij (4) marck i rentta aff the bygning han haffuer viidh Sudre porth ok thet han är stadenom skylloger thet skal han vth giffua.

Eodem die stodh Jenis Nilsson sielf xij:e (12:e) [redhoben ath?] gaa lag fore then mannen, som Nic. Bagge skyltte honom fore. Medh honom

Peder Gunnarsson
Magnus Person
Mikel aakare
Andres aakare

Henric Mulle
Jeppe Andersson
Jahan Person
Olaff Stök
Paul kni[fua]smit

¹⁾ I margin: *zaker ensak E.* — Orden »fogodin helfftene» senare tillskrifna.

Nic. groffsmit
Swerkil fiskare

Andres Pung
Aaswidher.

Epter thet han stoodh swa redaboen fore rettin ok vilde göra sin eedh medh the xij (12) for:ne, ath han aldre var viliande eller vollande Cort aakares dreng dödh, tha loth for:ne Nic. Bagge honom then edhin vpp.

Henric i Rörstrand zaker xxiiij (24) marck, fore thet [han] hiog Jap, Erik kniffwasmitz dreng, tw saar. *Tenetur* x (10) marck, fogodin gaff til sancta Clara sin deel.¹⁾

Per carnifex zaker iij (3) marck fore tw embete, ty han säl öl. *Tenetur* i (1) marck.²⁾

Henrik i Rörstrandh zaker än xxiiij (24) marck, fore thet han hiog Erik kniffwasmit ij (2) saar.³⁾

[16 november]. Sabbato proximo ante festum Clementis tha kom Mikel Swarte fore rettin, fultmektoget pa her Haluardz vegna, canic i Vesteraars, ok loth vpp Karll Ingeualssons formyndarom Olaff Stensson, Jap Mangsson, Villam Mörth, Laurens Rödhehusa ena besetning, som är then litzsla gardin i for:na Karll Ingeualssons gard, som for:ne her Halwardh hade fore xxx (30) marck svenska, huilka summa, xxx (30) marck, Mikell Swarte kendes sik redeligan vntfanget haffua aff for:na formyndarom.

137.

Joan kannegiutare.

[18 november]. Feria 2:a ante festum sancti Clementis bödh Joan Styng vpp tridie tiidh Joan kannegiutare tomt pa Norremalm belegin.

Eodem die sagdes fore retto, ath Nic. Hawerland skal fornögia Symon Fränzel i (1) tunna lagx medh pant eller peninga innan fiortan daga vidh sina iij (3) marck.

Haqon Dwsing giorde lagh allena, ath han war ecke Per Ols-son skylloger i (1) marck peninga.

Radet.

Eodem die vordo borgamestare, radet i fogodins Per Ragualssons nerwaro saa eens, ath Karllagilleth skal haffua sith altare vidh pilaren jämth til Helge licame koor, engin bygning om kring.

¹⁾ I margen: *zaker ensak E.* — Orden »fogodin — deel» tillskrifna.

²⁾ I margen: *zaker E.*

³⁾ Några bokstäfver följa, som möjligen kunna läsas: *post habetur.*

138.

Swen Helsing.

Eodem die sagde Hanis Vordborg til Swen Helsing: tw skall bewisath medh engom dandemanne.

Erik Jönsson.

[20 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Clementis tha loto Karl Ingeualssons formyndare Olaff Stensson, Jap Mangsson, Villam Mörth, Laurens Rodehusa wp Erik Jenson pa Köpmanna gatw Karl Ingeualssons gardh fore cl (150) marck medh hws ok jordh, allom tilaghom. Ther pa haffuer for:ne Erik Jönsson bittalath xxx (30) marck stocholmeska. Framdelis skal for:ne Erik Jönsson bittala cxx (120) marck, som igen staa, huilket nw är alth bittalat til takka.¹⁾

Hanis Hake barn.

Eodem die vitnade Joan Swensson consul, swa ath tha han war kemmenäre, tha hado borgamestarene, radet honom befalath, ath antwarda Lasse Hiessa Bertil Gramsow hws pa Hanis Haka barna wegna, jomfrv Hellenborg, som til pautta stoodh fore ij^e (200) marck, ok rentta, som ther tilhörer, effter ty breffuet vtwisar, huilket for:ne Joan Swensson sagde ok vitnade, ath han ok swa giorde.

Olaff Person.

139. Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Person skal fornögia — —²⁾ i Vndaröö eth näresk lakan, innan solasäther viidh sina iij (3) marck.

Joan Lyndorm.

Eodem die vordo borgamestarene, radet swa ens, ath Joan Lyndorm skal göra hustrv Sigride her Martins forstandarom rekinskap for alth thet han effter henne opburet haffuer til oretta ok vthen befalan, ok antwarda thet fraa sik formyndaremo, bade löst ok fast, hwat thet helst är, viidh sina xl (40) marck. Skal han her effter engte bekymbra sik thermedh ok thet befaltto borgamestarena kemmenaremo ath sigia honom.

Peder Biörnsson, Jenisse dreng, i Nempna i Österhaninge sokn zaker xij (12) marck, for thet han stak synder kledin pa Olaff möl-

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 23, n. 850. — De sista orden från »huilket» senare tillskrifna.

2) Namnet saknas.

nare son i Lydinge, ok fore thet han kallade honom tiwff. *Tenetur* ij (2) marck.¹⁾

[27 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Andree apostoli komo for rettin Mattis Mattisson, borgare i Naden-dal, och loth vpp Jenis vegare alth thet arff, som honom tilfioll efter hans syster Cristine, Jenis veghare hustrv, Gudh henne nade, och kendes for:ne Mattis Matsson, ath for:ne Jenis veghare hade honom til takka wel fornögth, ty loth han honom ledog ok lös om for:na arff fore sik och alla sina arffua ok eptekomanda fore alth hendermeera kraff ok ti[]tal til euerdelighen tiidh. 140.

Radet om Karllagillet.

Eodem die vordo borgamestarene och raadet saa eens, ath al-mosa altaret, som tilhörer Karllagillet, skal bliffua standande, som thet nw opmwrat är, tog saa ath therres aalderman skal betenckia the helga kirkio medh swa myket, som Gudh skiuther honom och brödröna i hog, til hielp ok bygning.

Hanis Otte.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Otte skal kreffia Siwrd Rölekason the xij (13) marck, som han bittalade her Magnis Eriks-son pa for:na Siwrd Rölekasons vegna, och engte tale therom til her Magnisses hustrv, ty her Magnis befaltte Hanis engte vpbära pa hans vegna.

Eodem die sworo och giordo tesse epterscriffne therres eedh:

Dydrik Bokaw

Mattis Andersson

141.

Jacob Clausson

Hanis Friis,

ath Hanis Rostenborg, som födh är i Danzeka, affhende ecke skipper Baltazar sitt liiff medh sin vilia eller beradno mode, forty ath skipperen slog honom i hoffwdet medh en tinstake, swa ath liwseth sloknade; i thet sama lop och skipperen epter for:da Hanis Rostenborg och fioll swa offwan pa kniffuen.

Eodem die sagdes fore retto, ath Lasse Bagge skal bittala Al-briect Jönsson then säk humbla, som han fick aff Ingeual Torstins-son fore x (10) marck, ok om the halffua marck peninga skal han bliffua i Ingeualdz mynne.

Mattis repa[slaga]re zaker iij (3) marck fore nattaboller. *Tenetur* i (1) marck.

¹⁾ I margen: *zaker E.*

Anna Magnisse dotter zak vj (6) marck, ty hon hardrog Margit Henrickx dotter godamaltidh. *Tenetur* ij (2) marck.

Margit Henrickx dotter zak xij (12) marck, ty hon stak Anna ginom armen. *Tenetur* ij (2) marck.

142.

Olaff Stensson.

[2 december]. Feria 2:a ante festum sancti Nicolai bödh Olaff Stensson vpp eth stenhws medh twa kellare iij:e (3:e) tiidh.

Siwrd kötmangare.

Eodem die kom fore rettin hustrv Cristina, Niels skomakare epteliffua, ok kungiorde, ath hon hade giffuit sik in till sin maag Siwrd kötmangara, bade medh löst ok fasth, vndantagith thet som hennis son, her Pedher i Skaa, tilhörer, ok tha stragx fore rettin loth for:na hustrv Cristin vpp for:na Siwrd kötmangare sinom maag allan sin deel, bade löst ok fast, friit ok qwitt til euerdelica ego i swa motto, ath for:ne Siwrd kötmangare skal besörgia for:na hustrv Cristina medh födha, math ok ööl, til dödra daga, ok vordher Siwrd forstekkoth, tha skal hans hustrv foresee sina modher medh math ok ööl, swa lenge begges therres lifftiidh tilsigher.

Mattis Swndensorgx vxor.

Eodem die wordo borgamestarene, radet swa eens, ath Mattis Syndensorgs hustrv skal göra hwan annan woordh till en tiidh, swa lenge Mattis kan faas widher.

Eodem die vordo borgamestarene, radet swa ens, ath stadztienarene skulo sigia them til, som offuer synenä woro om bygningenä medh Hanis Jönsson, saa athe skulo komo her til retto om odinsdag nestkomande.

143.

Olaff Griis dragare zaker vj (6) marck, ty han slog ena dragare hustrv. *Tenetur* ij (2) marck.¹⁾

Andres Person zaker vj (6) marck, ty han slog Anna Koks Skipper Symon lofuade fore honom. *Tenetur* ij (2) marck.¹⁾

[7 december]. Eodem die in profesto conceptionis Marie virginis tha stoodh Magnis Otter for rettin, fultmektoget pa Greurs Huitz vegna, ok loth vpp Jenis i Horn eth hws medh alla bygning, belegit moth Sudre porth²⁾.

Jacob Rwnge tunnabindare zaker iij (3) marck fore nattabollir. *Tenetur* i (1) marck.

¹⁾ I margen: *zaker E.*

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 24, n. 851.

Hanis Stywekin tunnabindare zaker iij (3) marck fore natta-
bollir. *Tenetur* i (1) marck.

Pedher Bedekin tunnabindare zaker iij (3) marck fore natta-
bollir. *Tenetur* i (1) marck.

Peder Andresson bödh vpp silff pantt iij:e (3:e) tiidh.

[11 december]. Feria quarta ante festum Lucie tha vordo
borgamestarene, raadet swa ens, ath hustrv Ramfride altare skal
bliffua standande i thet rwmeth, som thet nw staar, och swa medh
skiäl ath bygningen therom kring skal byggias in bättre.

Suen Helsing.

144.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet swa ens ok sagdo for
retto, ath Suen Helsing skal engte swara Godskalk Franka pa Da-
niels och hans syskane vegna, ty han haffuer engen beuisningh.

Birgitta, Olaff tymbermans hustrv, zak iij (3) marck fore
nattabollir. *Tenetur* i (1) marck.

[14 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Thome
förbödZ Raguald skomakare hustrv vidh sina xij (12) marck nogat
öl bryggia til salu epter thenne dagh, ecke swa lenge hennis bonde
brwkar gerningenä.

[16 december]. Feria 2:a ante festum sancti Thome tha bödh
Jenis vidh Sudre porth vpp panth, lös pant, iij:e (3:e) tiidh.

Tesse vitnade, ath Pynnows hws fordörffwade Hanis Jönssons
hws:

Per Skytto	Mattis Hermansson
Mikel Swarte	Hanis smit
Jacob Gresow	Berend Jönsson.

Nic. clensmit zaker iij marck fore tw embeite och saa zaker
xx (20) marck for thet hoon han giorde här Loduik Vesman.¹⁾
Thet gaff her Loduik til fore radzsins bön skuld ok radet fordrog
honom.

Eodem die bödz Olaff Olsson, Laurens Suensson friidh viidh
liiff ok gotz. 145.

[18 december]. Feria quarta proxima ante festum sancti
Thome stoodh Hanis Vlf fore rettin och kendes, ath honom war
vitterliget, thet Borkord Winman köpte eth fath win aff Hanis fan
Dalen.

¹⁾ De föregående orden öfverstrukna.

Eodem die vitnade Lasse fiskare, Pedher spisman, Laurens fiskare gäst, Peder Japson, Erick siälekarll, athe hördo the oordh, som Staffan Vesgöte dreng hade om thet saltidh, som Jenis Laurensson förde aff Lybeka, swa ath drengin hade sagt, ath Staffans salth, som fördes aff Lybeka, war v ($4\frac{1}{2}$) leste och v ($4\frac{1}{2}$) leste skippades här vpp pa brona, iiij (4) leste fördes i Staffans boodh ok j ($\frac{1}{2}$) lest skulde drengin haffua, och tha saltidh vpsattes, tha togh drengin stragx aff halffua lestenä en tunna, ok sagde drengin: än tog han är myn husbonde, tha vill jak ey annat sigia än sannyndenä therom.

Eodem die tha sagde bro Laurens vicarius, ath han haffuir engte stämt Mattis Thomasson hwarkin fore biscop ellir andrestadz och engte haffua thermedh at görande.

Item tunnabindaren feste lag sielf vj:e, ath han ecke slogh quinnone.

Erik Gislesson feste lag sielf vj (6:e) om miödhen.

146. Olaff tymberman zaker fore iiij (4) blanade xxiiij (24) marck. *Tenetur* iiij (4) marck.

Peder, Jap Mangssons dreng, zaker xij (12) marck fore saaremaal ok xl (40) marck fore gylles rettin. *Tenetur* v (5) marck. *Pro eo fideiussit*¹⁾ Magnis Otter.

Hanis Vlff feste lag sielf vj (6:e) fore Swerkel fiskare skuto.

[1477.]

[7 januari]. Crastino epiphanie domini tha vordo borgamestarene, raadet swa eens, ath östan til i millom her Magnis Erikssons hus och tornit skal affbrytes och paalas nw i fasto nestkomande.

Raadet.

Eodem die vordo borgamestarene och radet swa eens, ath alle the, som vppen windoge haffua ok gatubodher, skulo schota aff xl (40) marck, efter som lagin giffua, som offta lysth är pa bur-spraket, aff hwaria xl (40) marck xiiij (13) öre i (1) örtog.

[20 januari]. Feria 2:a et crastino sancti Henrici leygde och felade fogodin Per Ragualsson, borgamestarene, radet en drapare, som Jenis — —.²⁾

¹⁾ *Fideiussit* (eller *fidedixit*) = lofvade.

²⁾ Meningen ofullbordad.

[22 januari]. Feria quarta proxima ante festum sancti Eri regis translacionis tha vordo borgamestarene, raadet swa ens, ath vordscriffuaren skal scriffua mantalet pa köpswenane.

Mattis Eskilsson smidzdrengin zaker forst xij (12) marck i tweböte ok saa vj (6) marck bade for saarmalet och blanadh, ath han slog Mattis Laurens son smitzdrengin. *Tenetur* i (1) marck. 147.

[27 januari]. Feria 2:a proxima ante festum purificationis Laurens Staffansson, borgare i Vpsala, zaker xij (12) marck fore eth saaremaal och xij (12) marck fore twa blanade, som han giorde Magnis klokkare. *Tenetur* iij (3) marck.¹⁾

Stamme Pedher Andersson tog til sik alla zakenä fore then skadhan, som Mikel kötmangare dreng giordes.

Eodem die loffuade her Jenis Olau scolasticus fore sin dieckna Erick Andree, swa ath han skal bliffua i stadzsins hefftilse, til thes man seer hurw to[r]nwektarenom gaar.

[8 februari]. Sabbato proximo ante festum sancti Sigfridi sagdes fore retto, ath Joan kötmangare skal fornögia Olaff Matsson medh full pantt innan xiiij daga²⁾ viidh sina vj (6) marck.

Olaff Hemingsson, Per Körting.

[10 februari] Feria secunda proxima ante festum sancti Sigfridi wordo borgamestarene, radet swa ens, ath Olaff Hemingsson ok Pedher Körtingx erende skal besta, til thes wor kere höuitzman her Sten ok her Nic. Stwre sielfwe vtrettat ok ära ther vt-offuer, och pa hwat stadh the äro them fore retto begerande, tha skulo the koma til swars, ok ä pa hwat tiidh thet kan henda, tha skulo the koma fore vthan alla gensign ok hielperede. Jenis Mangsson ok Jacob Custe loffuade fore Olaff Hemingsson. Staffan Vesgöte, Ingeuall Torstinsson loffuade fore Pedher Körtingh. 148.

Swen Nielsson screddare drengin zaker xx (20) [marck for] eth saaremaal han slog Olaff Olsson i hoffwdet, och ther kom be[n]lösning vty, ok swa xxiiij (24) marck fore tw saaremaal, som ecke kom benlösning i, och vj (6) marck saaradwlen fore lythet. Fore thenne for:na zaköre loffuade Botuid gritagiutare, Laurens gultsmit, Joan skreddare medh samande handh ok fore lekiare lönin loffuade the ok medh alth tital. *Tenetur* v (5) marck.

¹⁾ I margen: zaker E.

²⁾ Solasäther skrifvet öfver xiiij daga.

Eodem die vordo borgamestarene ok raadet swa eens ok sagdo fore retto, ath Mattis Krake loffuesmen skulo lata koma the c (100) marck i rettin innan xiiij (14) daga wiidh therres iij (3) marck.

[12 februari]. Feria quarta ante carnispriuii stodh Erik Gislesson sielf sette, medh honom Pelle Persson

	Hanis Biörnsson	Olaff Vitingsson
149.	Ketil Basse	Peder Swedher

ok vilde gaa lag, ath han ecke tog litzsle Moyses til sik om sina bittalan fore the peninga, som Mikel Vesgöte var honom *tenetur* fore miodh. Tha loth Mikel Vesgöte honom eedhin vpp.

Eodem die kom Arwidh Olsson fore rettin ok beclagade sik fore fogoden Per Ragualsson, borgamestarene ok raadet, hurw han war fortörnat aff Fröderik skreddare, i swa motto ath for:ne Frederik gjorde köp medh honom om klede, swa ath Arwidh skulde haffua dag pa alth thet han hade medh honom köpslagat, til thes han kome heem igen fraa marknadenä. Tha sporde for:ne Arwidh Olsson Frederik til, om han wiste nogra goda wega wisa honom, ther han motte faa c (100) marck reda peninga pa silff ok gulpanth. Jaa, sagde Frederik, jak vill läggia mik win ther om ok forhörat medh myna goda wenner ok vill jach saa bestellath, at I skole faa them, ner jak haffuer panttane. Medh sama foorordh ok goda tro tha fick Arwiidh honom panttane, bade gull och silff, ok sagde til Frederik: jak haffuer loffuat peninga vt at giffwa, forre än jak färdes. Jaa, sagde Frederik, I skole i morgom faa peningane eller edre pantta igen. Tha wäntte Arwid forst then dagin offuer, swa annan, tridie ok fierde och i the dagane kunde Arwid ecke koma til tals medh honom. Tha afftansong war vtthe om jwla afftanen och alth war mörkt, tha gik Arwidh i for:da Frederiks herberge, ther han geste ner Folmar fan Lwnden, ok sporde honom til, om han skulde faa peningane eller panttane igen. Ney, sagde Frederik, I faa enga pantta igen, forre än jak haffuer myna peninga, xij (11½) marck peninga. Tha bleff Folmer fan Lunden goodh ok loffuade bade fore klede ok peninga, som Arwidh Olsson var Frederik skreddare skylloger, vppa thet ath Arwiidh skulde stragx faa sina panta igen. Tha kraffde Arwidh sina panta igen. Tha swarade Frederiik jach vill forra wara till tals therom medh myna radmen. Ther medh beholt Frederik Arwidh pantta medh wälle fra jwla afften ok til odinsdagin nest fore fastalaghen. Item fore for:na wälle tha vorth fornempde Frederiik zaker fore wället x (40) marck. *Tenetur x (10) marck*¹⁾.

¹⁾ I margen: *zaker E.*

Laurens skreddare zaker fore iij (3) saaremaal, som han giorde Henrik Griis. *Tenetur* iij (3) marck.

Olaff Biwr.

[3 mars]. Feria 2:a post dominicam reminiscere kom Folmer fan Lunden, fultmäktoger pa Hanis skreddares Worborgx vegna, ok loth vpp Olaff Biwr eth stenhws vestan mwr beleget nest breda vidh her Benct Smalenninge fore iij^e (300) marck.

Pa for:na tiidh tha loth for:ne Folmer fan Lunden vpp Olaff Biwr allan then erffwedeel, som fioll epter for:na Olaff Biwrs hustru broder Frederik, bade löst ok fast, pa for:ne Hanis skredderes vegna.

Katerina fyrhana zak iij (3) marck fore nattabuller. *Tenetur* 151.
i (1) marck.

Henrik skreddare aath Swartbrödra zaker fore iij (3) saaremaal, fore hwarttere xij (12) marck, ty han slog Lasse Lydekesson, ok swa feste vj (6) manna lag, ath han ecke bekendes thet han slog Olaff Thomasson iij (3) saar. *Fideiussit pro eo* Clemit Benctsson. *Tenetur* v (5) marck.

Lasse Lydekesson zaker vj marck, ty han slog Henric skreddare. *Tenetur* ij marck.¹⁾

Jacob pwwppamakare.

Eodem die gaffuo borgamestarene ok raadet Jacob pwwppamakare frij och qwitt fore wordh ok waku, skuth ok allan twnga fore hans aalderdom skuldh.

Frederik köpswenen zaker xl (40) marck, ty han giorde ena piga barn. *Tenetur* viij (8) marck.

Tesse loffuade fore draparen, som slog skipperen i häl, medh samande [hand]:

Öryan Vinman	Hanis Hogben
Claus skreddare	Hanis Fälskap
Dyrik Ollehorst	Claus kökemestare
Albrict Sluttare	Henric Vernar

ok skulo the staa i for:na liffte till pinsdaga.

Item vitnade Magnis Otter, Per Andersson, ath Lasse Perman sagde swa: jak spör huarken epter fogode eller borgamestare. Ther-

¹⁾ Anteckningen öfverstruken.

fore zaker xx (20) marck. *Fideiussit* Jeppe Nilsson, Andres Laurensson, Niels Mangsson. *Tenetur* v (5) marck.¹⁾

Prior Laurens.

152. [10 mars]. Feria 2:a prox. post dominicam oculi kom erlig man Folmer fan Lunden ok loth vpp renliffues manne brodher Laurens Stenoni, priori ordine Predicatorum, eth stenhws, belegit norden fore for:na Folmer fan Lwndes hws, friit ok qwitt, til klostred, engte vndhan taget annath än en litin stenbodh ok en kiällare, som Folmare tilhörer, och visth hwseth skal Folmar i sin tiidh brwka sik til nytto till then tiidh for:ne brödher kunno faa saalth for:na hws. Och for:na stenhws är giffuet medh for:na Folmers stiwwfson broder Henrik Gesmar.

Bödils peninga.

Tesse skulo gaa epter bödils peninga: Knwt Friis ok Olaff Biwr.

Raadet.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath paa-laner wiidh Graabrödra skulo vptagas vppa bade sidhor.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet swa eens, ath effter thet malsigiandhen Haquon Drokkin badh fore tiwffuen som stal hans drengh peningane vtaff, tha skal han stwpslaas, ok forty ath han är en vitlinge, ok miste eth öra, ok siden ryme stadhin. *Hec sunt facta in presencia prefecti Petri Ragualsson.*

153. Eodem die wordo borgamestarene ok raadet, fogodin Per Ragualsson swa eens, ath quinnan, som hade dolth ok gömth thet stolna gotzet, som skipper Zone myste, skal fore the gerningane och swa fore thet hon kom i stadin igen, siden hon hade forsworeth stadin, till stwponä.

Eodem die sagdes fore retto, ath Claus skreddare skal bliffua wiidh sina besetning epter Swrman, som döde i Aabo, ok Lydeka krögare skal söka Claus Grottes peninga aff Swremans arffua.

Olaff Greursson zaker vj (6) marck, ty han haardrog Henrik sekkiedragare. *Fideiussit* Jeppe Nilsson. *Tenetur* i (1) marck.

Henrik sekkiedragare zaker vj (6) marck, ty han haardrog Olaff Greursson. *Fideiussit* Ingeual Torstinsson. *Tenetur* i (1) marck.

¹⁾ I margen: zaker E.

Laurens skreddare zaker vj (6) marck fore pust. *Pro eo fideiussit* Olaff sartor. *Tenetur* ij marck.

Ingeual Torstinsson.

[12 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam letare tha sagdes fore retto, ath Ingeual Torstinsson haffuer engte ath swara Benct Haralssons moder om kornet, ty Benct Haralsson saalde Ingeual kornet, ok fick sina reda ok bittalan.

Hielmeka.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet ok fogodin Pedher Ragualsson swa eens, ath Hielmeka skal wara wordscriffware.

[15 mars]. Sabbato letare wordo fogodin, borgamestarene ok raadet swa eens, ath her Ywar Axelssons landboor skulo koma her til retto om therres erende ok skada stragx epter sädes thiman nestkomande.

Villam rakare zaker xl (40) marck, fore thet han giorde ena pigha barn. *Tenetur* v (5) marck. 154.

Joan Swensson, Andres Jonsson skulo wara ner i gultzsmidz embeitet ok forlika Meneka ok Ingeual gulsmitt om kiädenä.

Folmer fan Lundens dreng zaker xl (40) marck, ty han giorde ena piga barn. *Tenetur* x (10) marck.¹⁾

Jenis Nielsson offuerskiärare zaker xl (40) marck, ty han tog mödhomen aff ena pyga. *Pro eo [fideiussit]* Mikel klensmit, Laurens kannegiutare. *Tenetur* v (5) marck.

Karll Martinsson feste vj (6) manna lag, ath han ecke viste, thet quinnan, som ner honom war, hade warith byn forbudet eller en tiwff.²⁾ Tilgiffuet. Gaffs quitt.

Innan manedag nestkomande skal Marquard Grvel — —³⁾

Mikel Jönsson.

[17 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam letare tha loth Arwidh Olsson vpp Mikel Jönsson en gaardh i Hanis Däne grend medh en kellare vndher Hanis stenhws fore c (100) marck.⁴⁾

Eodem die bödh Andres Jonsson vp gwlpantij: (3:e) tiidh.

1) I margen: *zaker E.*

2) Det följande senare tillagdt.

3) Meningen ofullbordad.

4) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 16, n. 834.

Badzstuffwner.

155. Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa ens, ath kiemenärane skulo forbiwda malmbona effter thenne tiidh ath eelda badzstuffwner viidh therres iij (3) marck ok swa vj (6) marck ok pantte them stragx vth eller säty badzstww karllin i sysekebwreth.

Her Magnis Erikssons vxor.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet swa eens, ath hustrv Elzaby, her Magnis Erikssons epteliffua, skal hwartt aar giffua stadenom iij (4) marck fore thet rwmeth, som mantolin staar vppa niden fore hennis hws wiidh brone.

[19 mars]. Feria quarta proxima post dominicam letare tha worth Andres Jensson zaker xl (40) marck, fore thet han giorde sina pigo barn. *Tenetur* x (10) marck.

Longe Laurens skomakare zaker xl (40) marck fore haar(!). *Tenetur* vj (6) marck.

Jacob bagare.

[22 mars]. Sabbato proximo ante dominicam passionis tha vilkorade sik Jacob bagare fore rettin ath mwra vpp then mwren, som i millom Andres Jonsson ok honom är, innan sancti Michels dagh nestkomande swa färdog ok fultkomplig, som Andres Jonssons breff vtwisar.

Laurens kötmangare feste lag sielf iij:e (3:e), ath han ecke saalth t[unn]a ööl vtgardes ellir brwkat köpslagan. *Tenetur* iij (3) marck.

Radet om bagarene.

Eodem die vordo borgamestarene, raadet saa eens, ath engin bagare skal haffua sitt — —¹⁾

156. [24 mars]. Feria 2:a post dominicam passionis tha bödh Hanis Hogben silff pantt vpp iij:e 3:e tidh.

Eodem die bödh Andres Jonsson vpp ena stenboodh ok gwł pant iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die kom erlig man Jenis Mangsson radman fore rettin, fultmektoger pa bro Findwid Laurencii vegna aff Swartbrödra aardon, och loth vpp Jenis i Horn allan sin deel, som forne [Jenis] i Horn ok hans framlidna hustrv hustrv Birgitta Enbiörns dotter

¹⁾ Meningen ofullbordad.

hade honom giffuet och bebreffuat i thet stenhwseth, som beleet är i millom Watubrinkkin ok Sko[maka]re brinkkin millan Martin Knwlla hws ok hustrv Katerine Longabiörns hws, friit ok obehindrat fore hwars mans tiltal til ewig tidh. Thermedh döddes breffuet tha stragx inne fore rettin, som Jenis i Horn ok hans framlidne hustrv hustrv Birggitta hade giffuet bro Findwiid Laurencii.

Eodem die gaffs Ingeborg ner Mikel Laurens son frij ok qwitt fore allan stadzsins twnga, i swa motto ath hon skal tiena for sin barning.

Joan Staffansson zaker iij (3) marck. *Tenetur* i (1) marck.

[14 april]. Feria 2:a quasimodo geniti tha sagdes fore retto, ath Magnis i Vndarö skal fornögia ok bittala Helgeandz huset, epter ty som dombreffuet vtwisar, alth thet han är skylloger Helgeandz hwsene.

Per Jensson, mester Laurens.

157.

Eodem die loth meister Laurens orgamestare vpp sinom maag Peder Jenssone allan halffua deelin i thet stenhuset, som han nw sielf besitter, til medhgiff medh sina dotter, badhe hws ok grvndh, rettan halffua deelin, som forrörth är.

Eodem die sagde Jenis Mattisson, Jenis Anderssons gest, oppenbara fore retten till Erik Jonsson, kemmenären: swa döo tw dandeman, som hon war piga, tha jak forst hade värdschap medh henne. Fore thet lastelica taleth zaker xl (40) marck. *Tenetur* x (10) marck.

Än forne Jenis Matsson skal lata koma them fore, som världzskap hade medh pygonä, for än han atte barnet medh. Kan han them fore koma, bliffue zaklös, kan han ok ecke, tha swari til zakiene. Quit.¹⁾

Eodem die sagdes fore retto, ath Niels Mangsson skal behalla then gaardin, som han nw besitter, eller sälian, om honom tekkes, ok fates honom nogat i summane, tha tali framdeles til sina peninga i huset.

Eodem die wordo fogodin Per Ragualsson, borgamestarene ok raadet swa eens, ath her Nic. Person skal lata bryta sina bygning aff innan synnedag nestkomande ok ecke meera faa fore sina bygning, än flere haffua fanget fore therres bygning. Är ok zaka, ath honom bör nogat fore tomtene medh retto, tha skal honom wäl

¹⁾ Senare tillagt.

worda bittalath. Vill han engalunde lata sik ther aath nögia, tha skal thet skiwtes vpp til rikinsins raadh, ok bödz honom innan forsagdan tiidh ath bryta aff viidh hans iij (3) marck.

Akaremo.

Eodem die forbödz aakaremo viidh hwars therres vj (6) marck athe ecke epter thenne tiidh aake pa brona.

158. Laurens Mangsson zaker lx (60) marck, konungx ok stadzsins zak, fore ath han war medh ath slaa Ysagrim i häl. *Tenetur* x (10) marck.

[16 april]. Feria quarta proxima post dominicam quasimodo geniti tha loth Jenis Ketilsson vpp Pedher Nielsson en gard be-
legin pa Kynhesta gatu.

Eodem die tha viste borgamestarene, fogodin ok raadet her Joan Slaweka in i thet huset, som Bertill Gramsow atte, ath söka ther vth the c (100) marck peninga, som hans forfadher Sten Benctsson i Aspenäs hade läntt for:ne Bertil Gramsow epter her Joans breff innehaldilse. Teslikes sagdes ok Staffan Vesgöte fore retto, ath han skal sökia i sama hwse the ij^c (200) marck, som Trvgels Hakes barn tillhöre. Hwseth skulo the lagligan vpbiwdia(!) ok siden medh samande hand zöke therres peninga, swa longt thet kan till räckia.

Her Nic. Person.

Eodem die sagdes her Niels Persone annan tiidh fore retto medh fogodins ok alla radzsins samtykkio, ath han skal innan synnedag nestkomande lata bryta aff sina bygningh östan till viidh sina xl (40) marck, och saa framth thet han vill sitia i thet säte, som han tilskyckadher är.

Raadet.

159. Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa ens, ath skut-
herrerne skulo taga borgan aff the köpswena, som ecke haffua giorth sith skwth.

Henrick bergxman zaker iij (3) marck, fore ty han bantt mattor her i stadin. *Tenetur* iij (3) marck.

Lasse Bagge zaker iij (3) marck fore ööl salw, ath han brwker tw embeite. *Tenetur* i (1) marck.

Joan Styngx husquinna pa Norremalm zak vj (6) marck fore olydna, som hon giorde, ok ellade badzstuffwne. *Tenetur* ij (2) marck.

Raadet.

[18 april]. Feria sexta proxima post dominicam quasimodo geniti tha vordo borgamestarene och raadet swa eens, athe vilia sendha til Lybeka j ($\frac{1}{3}$) lest kopper til Heine Bisperadhe epter pulffwer ok piil vppa stadzsins ewintyr.

Raadet.

Eodem die wordo ok borgamestarene och radet swa eens, athe vilia ^{lata} scriffua vpstädherne till, swa athe senda aff huariorum köpstadh hiit myndog sendabodh, swa athe koma her til tals medh raadet om tridie dag pynsdaga nestkomande.

Andres Jönsson östen til zaker vj (6) marck, ty han slog Benct harppare. *Tenetur* ij (2) marck.

[19 april]. Pa lögerdagin nest epter quasimodo tha loth Ingeual gulstmit vpp Jenis Hemingsson ena smidhia, belegin i sancti Nicolause porth, vidh stadzsins mwr then gambla, friith ok qwitt, som thet nw vpmwrat är medh grvndenä, fore lxxx (80) marck, stadzsins mwr vndantagin.¹⁾

Eodem die loth Jenis Hemingsson vpp Ingeual gulstmit ena bygning ok paalar, som vpsatt är pa stadzsins jordh ok vatn.

Staffan Vesgöte.

160.

[21 april]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Georgii tha loth Claus Graabo vpp Staffan Vesgöte ena tomt ok en kiällare, som belegin är vndher hans hws.

Eodem die sagdes Hanis Jenson fore retto, ath han bittala Byakirkone the iij (3) marck, som bliffuo epter then döda mannen ther til honom lag till gest.

Andres Jenson zaker xij (12) marck, for thet han slog Hanis Laurensen. *Tenetur* iij (4) marck.

Eodem die sagdes fore retto, athe xx (20) marck peninga, som Clemit Benctsson satte i rettin, skulo bliffua standande, till thes her Raguald fader komber. Them²⁾ gömde Mattis Martinsson, them anamade her Ragualdz fader.

Kaalhase zaker xij (12) marck, ty han slog Hanis glasmestare, ok feste vj (6) manna lag, ath han ecke tog hans pung eller peninga.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 25, n. 852.

²⁾ Det följande senare tillskrifvet.

[26 april]. Crastino sancti Marci ewangeliste kom Olaff Person [i] rettin ok vitnade, ath Karl Martinsson kallade Olaff beltare en horenssoon ok en forwnnen tiwff. Teslikes vitnade Olaff Valdemersson, ath han kallade for:na Olaff beltare skiögenssoon ok tiwgh ok ecke forwnnen. Zaker xij (12) marck. *Tenetur* vj (6) marck.

Eodem die bödz Henrik fan Linden vidh vj (6) marck ath forlika sik medh Jeppe Jönsson sinom stiwfsone.

161. Laurens kannegiwtare zaker xx (20) marck, ty han slog Peder patynemakare i enlythet. *Tenetur* iij (4) marck.

[28 april]. Feria 2:a proxima ante Philippi et Jacobi loth Laurens Japsson vpp Godskalk Mangsson alla sina bygningh, mynne ok meer, som han hade vpbyggt pa for:na Godskalks tomt, ok teslikes alth thet han hade ok vpmwrat bade i bodhenä ok swa kiällaren, fore cv (105) marck reda peninga.

Eodem die vitnade Hanis Dingxstade fore rettin, ath Hanis Ysagrim sagde i sith ytersta, ath Joan longe slog honom medh eth stycke aff en sperstaka i hoffwdet.

Jacob löyakarll zaker iij (3) marck, thy han hiolt ecke borgamestare budh ok kom ecke till swars medh sin stiwffson. *Tenetur* i (1) marck.

Bödh her Mattis Petri vpp iij:e (3) tiidh gull pantt, silff pantt ok en kiortill.

Eodem die stoodh erlig man Pedher Jensson¹⁾ vpp i rettin ok kungiorde fore fogodin Peder Ragualsson, borgamestarene ok raadet, ath hans stiwffbarn, bade the her i bynom äro ok i klostred, äro til en fulkomen ända fornögde ok bittalath fore therres fädhernes deel.

162. Eodem die loth erlig man Pedher Jensson vpp sinom swagh Hanis Dingxstadh eth stenhws, som belegit är viidh Stora torgeth, ther nw inne byggia gulsmidhernä Ingeuall gultsmit ok Mattis gultsmith, friit ok qwith, som thet nw vpmwrat är, medh grvndena, vndhan tagit the gatwbodin, som främst pa Köpmanna gatv ligger, ok thet stenhusest, som innarst i wraana är belegit.

Henrik fan Linden zaker xl (40) marck fore thet olofflica taleth, som han hade til Jeppe Nielsson fore sittande rättin. *Tenetur* v (5) marck.

¹⁾ I margen: *consul*.

Olaff Person, skipper Jenis Laurensen loffuade fore Gisle maa-lare om hagnisket, som — —¹⁾

Graabrödra.

[30 april]. In profesto beatorum apostolorum Philippi et Jacobi tha komo fore rettin her Tydeman, Joan Lyndorm, Berend Jensson, skipper Symon ok loto vpp bro Peder Holmgeri pa alla conventes vegna i Graabrödra ena tomt, som beleggin är pa Köpmanna gatw, epter Clemit Fynnes hustrva, Gudh henne nade, vppa thet ath for:ne brödher skule haffua henne i aamynnise ok ewigth bönahald, tog till atherlösn, epter ty som stadzsins rett ok preuilegia wtvisa, ner byrdamen eller borgara begera henne aatherlösa.

Longe Joan.

Eodem die giorde skipper Pawall klossemakare ok skipper Henrik Skaak therres eedh pa helgedomana, swa athe nerwaro ok sagho, thet longe Joan slogh Hanis Ysagrim i hoffwdet medh eth stycke aff en spärstaka. 163.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa ens, ath Per Ragualsson skal lata bliffua i rettin the l (50) marck, som Magnis Otter bar vppa diskin vppa Mattis Kraka loffwansmanna wegna.

Gestill, Knwt gulsmitz dreng, zaker xij (12) marck, ty han slog Jenis swerdslipare pigho. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die satte Peder botnakarll i rettin viij (8) marck reda peninga ok ena silffskiedh, ena aliska grena kaapa, en grön alisk kiortill, ena gröna aliska tröya, eth par hwsor. Item anamade Staffan Fynne viij (8) marck ok i (1) örtog.

[7 ma.]. FERIA quarta proxima post festum beatorum apostolorum Philippi et Jacobi kendes Mikel Nielsson, her Greurs Matssons dreng, ath han stak til dödha her Greursse stegare. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie.*

Eodem die giorde Jenis wegare sin eedh pa helgedomane, ath hans forfadher Niels skomakare war Hanis Jensson engte skylloger. Medh honom sworo Raguald skomakare, Olaff Mikelsson minor.

Per Matsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Peder Matsson, her Stens tienare, är ledog ok lös fore thet tiltal, som Magnis Person talade

164.

¹⁾ Meningen ofullbordad.

til honom epter Pedher diekns dödha, forty han hadhe breff ok bewisning aff the, som nerwaro i for:na Peder dieckns ytersta, swa ludande, ath han vrsakade honom i sitth ytersta.

[9 maj]. Feria sexta proxima post festum sancte crvcis inuencionis tha antwardes i radzstuffwne Hanis Holmgerssone pa kirkionnes vegna xiiij (14) öre och xxiij (22) peninga ok en litin silff skeedh.

Swen Nielsson.

[9 maj]. Feria sexta proxima post festum sancte crvcis inuencionis tesse gode men woro nerstadde ok vtoffuer, tha Olaff Benctsson, Andres skreddare brodher, war bekiändh, ath Swen Nielsson hade giorth honom ena kerliga soonan ok forlikning fore then skada, som han hade giortt honom, medh ena summa peninga ok lekiare lön: forst Ingeuall Torstinsson, Joan Styng, Erik Jonsson radmen, Lasse Laurensen, Jacob Benctsson, Niels Mangsson, Laurens gultsmidh, Joan skreddare, och therfore i alles therres for:ne aahöro loth for:ne Olaff Benctsson fornempda Swen Nielsson
165. qwith, ledog ok lös fore alth ytermeera tiltal til ewig tiidh fore sik ok alla sina arffua och epterkomanda, bade födda och ofödda. Thetta befaltto borgamestarene ok raadet mik Ingeuallo inscriffua.

[9 maj]. Feria¹⁾ sexta proxima post festum inuencionis sancte crvcis tha antwardade Erik Jonsson, Erik Jensson xviiij (18) sil[f]-skala, xxiij (22) silff skedher pa stadzsins vegna, som tilhöra stadenom.

1) Följande anteckning förekommer på en lös lapp, instucken mellan sid. 162 och 163. Något hinder att hänföra den hit synes icke föreligga.

Förteckning på stämningar.

Anno domini etc. lxx septimo Citaciones post festum Philippi et 166.

Jacobi.

Aruid Olsson	c.	Staffan i
Olaff Andersson	c.	Per Vyse vxor iiij
Henric Östinsson.....	c.	Ragnild iij
skipper Jenis Laurensso	c.	{ Swen iiij
		{ Hanis skomakare iij
		{ Erik glasmästare iij
Jenis Andersson	c.	vnge Hanis smit ij
Göteka van Bomelin	c.	Valborg ij
Erik Jensson knape	c.	Martta iiij
Henric Fynne.....	c.	{ Gertrud ij
		{ vxor byaswens ij
Olaff Hel[s]ingx vxor.....	c.	Martta ij
Valborg.....	c.	{ Martta iij
		{ Elin ij
Litid ok gott	c.	ena quinna iiij
Benct Kog	c.	Laurens tygelslagare iiij
Valborg.....	c.	Cristine iiij
longe Staffan	c.	Birgitta ij
Dorotea	c.	Mikel aakare iij
Birgitta	c.	Nic. Clausson ij
Katerina	c.	vxor Katerina ij
Cecilia	c.	Gragaas iij
Herman Berenholt	c.	Gerd van Skiälwen iiij
vxor Andres bagare.....	c.	Mattis repaslagare iiij
Hanis Benctsson	c.	Raguald Camp i
vxor Ingride	c.	{ Mikel aakare iij
		{ Jenis Erlasson iij
Laurens Schulte	c.	Andres sadilmakare iiij
Mattis Martinsson	c.	Elin ij
Per bergxman.....	c.	{ Per briggare vxor ij
		{ Anna gode i

	Tyle Busman	c. Sigrid iiij
	Nic. Hinssesson.....	c. Swen fodermarsk ij
	Eric Jenson	c. Lydeka sartorem ij
167.	vxor Margit Hoppeners	c. Laurens skinnare iiij
	Peder Skytta	c. Per Nielssons vxor iiij
	Per stadz[tiena]re	c. Jacob Camp ij
	vxor Erik sartoris	c. Anna godemaltid iiij
	Erick Jenson... ..	c. Hanis ¹⁾ Jenson iiij
	Per stadz[tiena]re	c. Jacob Camp ij
	hustrv Botil.....	c. Per stadztienare vxor ij
	Andres	c. patynemakare ij
	Hanis Hamborg.....	c. Olaff Helsing iiij
	Laurens Hoppener	c. Per Jwls hustrv iiij
	Henric myntare.....	c. Joan Lyndorm ij
	dola Albrict.....	c. Barbara iiij
	Per beltare	c. vxor Cristin iiij
	vxor Cristin.....	c. Mattis repaslagare iiij
	Jenis offuerskiärare.....	c. Olaff Person iiij
	Andres sadilmakare	c. Per Kok iiij
	Henric Helmholt	c. Hanis Nakebergx vxor ij
	vxor Botil.....	c. patynemakaren iiij
	Jap offuerskiärare vxor.....	c. Lucia gotniska iiij
	vxor Adhelissa	c. Rulff(?) ij
	vxor Olaff.....	c.
	Mikel Swarte	c. Olaff Taustes vxor ij
	Laurens tunnabindare	c. Nic. skomakare vxor iiij
	Joan kötmangare	c. Birgitta latterska iiij
	Laurens Person.....	c. Marta ij
	Katerina	c. Suen fodermarsk ij
	Birgitta	c. Hedewiik ij
	Katerin	c. Ingeborg i
	Andres Jonsson.....	c. Olaff Fynne ij
	Hanis Lambrictsson	c. en köpsuen i
	Magnus Otter.....	c. Olaff Karlsson
	Mikel Jenson	c. Euert panzeremakare iiij
	Henrik Boorholt	c. Peder Skog iiij
168.	Staffan Person	c. Jenis akare iiij
	Erengisle	c. Hedewik iiij
	her Benct Smalennige.....	c. Jenis mwramästare ij
	Siwrdz kötmangare vxor	c. Dan Jenson ij

¹⁾ Andres står öfverskrifvet.

Henrik Borkholt.....		
Laurens Matsson	c.	Tord i
Olaff skreddare.....	c.	Andres gulsmitt ij
Olaff Rasy vxor.....	c.	Hardenak vxor iiij
Jenis Mangsson.....	c.	Nic. Hermansson i
Staffan pungamakare.....	c.	Birgitta ij
Frederiik Peccow	c.	Bertil maalare iiij
Laurens Korka	b.	Andres tymberman i
Magnis Otter	c.	Olaff Karlsson iiij
Per Jensson.....	c.	(Symon Vris(?) i (Gudolffs vxor i
Nic. Gobbe	c.	Magnis Persson ij
Ragnild gragos	c.	Jap Moyses ij
Suen fodermarsk	c.	Finduid iiij
Knut Friis	c.	Erik ij
Per Jensson.....	c.	Magnis Symonsson ij
Henric stadz[tiena]re.....	c.	Per Laurensen iiij
Suen fodermarsk	c.	vxor Katerina ij
Olaff beltare	c.	(Karl Martinsson ij (Henrik sekkedragare i
Olaff Jensson	c.	Laurens fiskare i
Olaff Marchusson.....	c.	Olaff Halin
Swen Jonsson.....	c.	Katerin iiij
vxor Sigridh	c.	vxor Katerina iiij
Elzaby.....	c.	Gertrud ij
Henrik myntare.....	c.	(Öduidh ij (Kylmerawte ij
Cristoffer	c.	Andres Nilsson ij
Claus kökemestare	c.	(Olaff Person iiij (Katerin Ketils iiij (Joan Lyndorm ij
Henrick Ötting		(Olaff Person iiij (Per Henekasson iiij (Laurens Geresson(?) iiij
Staffan Nilsson	c.	Ragnild Per iiij
Joan Suensson	c.	Nic. ij
Andres Andersson	c.	Claus skreddare iiij
Aaswid	c.	Gunner Bagge vxor ij
Hanis Vlff.....	c.	Jerlle aakare ij
Martin Nilsson	c.	Margit iiij
Erik Gisleson	c.	Andres Vintter iiij

Per Olsson	c.	Enewald skreddare iiij
skipper Paua.....	c.	Erik Jonsson vnge iiij
Cecilia	c.	Henrik Olsson iiij
Cristin.....	c.	longa Katerin iiij
Cecilia	c.	Lydeka skipman iiij
Jap f[iskare]	c.	Clemit skinnare ij
Olaff Stök.....	c.	Andres Japsson iiij
Elzaby.....	c.	Gertrude iiij
Per Olsson	c.	{Eric Philpusson iiij Roland iiij
Jenis Laurensen.....	c.	Marta skomakares ij
Erik Jenson consul	c.	Per patynemakare iiij
Helga	c.	Hans stadz[tiena]re iiij
Albriet Slutare	c.	{Gisle maalare iiij Ketil skreddare iiij Martin Custe iiij
Jenis vegare	c.	Godskalk ij
Magnis Olsson	c.	{vxor Elin iiij Jenis patinemakare iiij Nic. Olsson ij
170. Nic. Hermansson	c.	{Jesper Norby ij dödgreffuerskane ij
Jenis Laurensen.....	c.	Martin skomakare vxor iiij
Jeppe Nilsson.....	[c.]	Margit Per Fynnes i
Laurens i Gamblaby	c.	köpsvena ij
Martin	c.	Erik Mangsson ij
Hanis Folmers	c.	{Lydeka skip[man] iiij vxor Per Nilsson iiij vxor Sigrid iiij Olaff Pedersson ij Jap i Bredagrend ij
Tonius	c.	{Erik ij Laurens Suensson ij
Valborg	c.	Per Olsson iiij
Greta	c.	{litzle Andres ij Cristin ij
Erik.....	c.	Laurens Skotte ij
Herman	c.	Herman Messeman ij
Mattis Nilsson	c.	{Martta iiij Cristin iiij
Cort Hielmholt	c.	Ketil skreddare iiij

Thomas smit	c.	Gisle maalare iiij	
Cristin Per Anderssons	c.	Katerin iiij	
		{Lasse patinemakare i	
		{Jenis i	
Villam.....	c.	{Jenis med säkkin i	
		{Per gritagiutare i	
Olaff Ragualsson	c.	{sekkedragare vxor iiij	
		{Per patinemakare ij	
Birgitta	c.	Martta i	
		{Olaff aakare iiij	
		{Ingeborg iiij	
Margit		{Katerin iiij	
		{Margit iiij	
Elin.....	c.	Elin iiij	171.
Martin Nilsson	c.	vxor Tröbo ij	
Greurs skinnare	c.	Biörn verk[mesta]re iiij	
Claus skreddare	c.	Per Swartte iiij	
Olaff fiskare	c.	Per Kok iiij	
mester Öryan.....	c.	{Hanis Eest ij	
		{Cristin iiij	
Benct Kog	c.	Andres dieckn ij	
Erik.....	c.	{Mattis botnakarll iiij	
		{Tord ij	
Herman Messeman	c.	skipper Clemit iiij	
Dan Jenson	c.	Margit iiij	
Katerina	c.	Ragnild ij	
Asuidh	c.	Benct Brink	
Margit	c.	{Elzaby ij	
		{Peders(?) Ingeborg ij	
Birgitta	c.	Elaff i	
Gertrud	c.	Gwnnar i	
Olaff Stök.....	c.	Per fiskare vxor iiij	
Albrict Slutare	c.	{Ketil skreddare ij	
		{Martin Custe	
Henrik vppa then Ordh	c.	Ketil skreddare iiij	
Aaswidher.....	c.	en quinna ij	
Katerina.....	c.	Ragnild ij	
Anna	c.	Cecilia brigissa iiij	
Hanis Huffwental	c.	hustrv Elin iiij	
Albrict Slutare.....	c.	{Laurens Skotte ij	
		{Per Olsson ij	

Henrik vppe den Orden	c.	{ Ketil skreddare iiij Gragaas iiij
Hanis offuerskiärare	c.	{ Lasse Skotte Olaff Person
Magnis Olsson	c.	hustrv Margit iij
Aswid	c.	Benct Brink iiij
Hanis beckare (?)	c.	Hanis trv[m]ppare ij
Magnis Olsson	c.	en quinna iiij
172. vxor Cristin Per Anderssons.....	c.	Godamaltid iiij
Katerine Adresse	c.	{ Cecilia iiij Elin iij Hedewiik iiij
Paul Böste.....	c.	Per fiskare iiij
Per botnakarll	c.	Joan Lyndorm iiij
Hanis offuerskiärare	c.	Olaff Person iiij
Per Bok	c.	{ Per gulsmitt iij Henrik säkkedragare ij
Per Jonsson.....	c.	Per Olsson iij
Peder Jensson	c.	Joan skreddare iiij
Henrik vppa den Orden	c.	{ Mattis Andresson iiij Ketil skreddare iiij
Per Jensson.....	c.	Zegenbows vxor ij
Hanis Hogben	c.	{ Henrik Olsson iij Katerina iij Katerina diecknes ij
en bonde	c.	en quinno i
Henrik Ötting	c.	{ Lydeka skipman iiij Anna Pauals iiij
Peder Olsson	c.	Erik Philppusson iiij
Joan Suensson	c.	Henrik Person iij
Olaff Mikelsson	c.	Cristine iiij
Jenis Laurensso	c.	Anna iij
Meneka	c.	Benct kokklare ij
Alexius	c.	Andres gulsmitt ij
Clemit skinnare.....	c.	Andres tornvektare ij
Peter	c.	skipper Clemit vxor iiij
Alexius	c.	Andres gulsmitt iij
Hanis Huffuendal.....	c.	Per Jenssons vxor ij
Per Gudmundsson	c.	Benct Brink iiij
Katerin Mikels	c.	Ragnild iiij

Staffan Nilsson	c.	{ Öryan kannegiutare iiij Per tymberman iiij pascha Matte iiij	
Jenis Japsson	c.	Cristine iiij	
Magnis slagtare.....	c.	Henrik Olsson iiij	173.
Hanis Hamborg.....	c.	Per Fynne hustrv iiij	
vxor Katerina.....	c.	Hanis Olsson iiij	
Henrik Pynnow.....	c.	Gisle maalare iiij	
skipper Oldenburg	c.	Lydeka bagare i	
Jenis Jansson.....	c.	Hanis gulsmith i	
Erik Person.....	c.	Valborg i	

1477—1478.

175.

Anno domini mcdlxx septimo.

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre per dominum
Benedictum Smaleninge et Lodewicum Vesman.
Camerarii vero illius anni: Erik Jansson et Lasse Laurensen.**

177.

[10 maj]. Sabbato proximo post festum sancte cruce inuentionis sagdes Karl Martinsson fore retto, ath han skal innan solasätter fornögia kemmenäremo Erik Jonsson ok Mattis Martinsson vj (6) marck zaköre viidh vj (6) marck zak.

Östre quarttere

Lasse tymberman

Andres Jansson

Sudre quarttere

Arwid Olsson

Bengt Kog

Westre quarttere

Heming Olsson

Per Jansson

Innan mwr

Erik Person

Olaff Stensson:

Tesse for:ne skulu lata scriffua mantalet.

Bengt Mikelsson feste vj (6) manna lag, ath han ecke hade oloffliket tal til Andres Jonsson, ner Henrik stadztienare stempde honom.

Skipper Niels Olsson.

[17 maj]. Sabbato in profesto sancti Eri regis et martiris tha giorde skipper Niels Olsson sin eedh ok rätt pa helgedomana, epter ty som lugin giffua, sielffuer sette, saa ath i höstes vppa sancte Birgitte dag, tha han lag fore forland ok reedh fore ankkare vthan fore Karsöö, tha begerade Laurens skolamestare ok Laurens, biscop

178. Lydeke tienare, then tridie, som war en dieckne, for:ne skipper Niels

Olssons skipbaath, vppa thet athe vildo fara i landh, ok tha formeente han them sin skipbaath ok moth hans wilia foro the i land ok legdo sik en fiskare baath fore j ($\frac{1}{2}$) marck peninga. Siden the woro i land farne, tha kom stoorm ok offuerwald, swa ath for:ne skipper Niels Olsson skulde jo til siös ok miste rodreth fraa skippet ok hiög mastenä offwer boordh. Siden wiste han eckie hwart the komo. Tesse sworo medh honom: Ywer Bagge, Pawal Scultte aff Riga, Peter Japsson aff Rwnöö, Henrick Andersson, Olaff Andersson borgare i Stocholm.

Eodem die bödz Claus skreddare och Laurens skreddare friidh them i millom viidh liiff ok gotz.

Eodem die sagdo Hanis Hogben, Claus kökemestare, Claus skraddare, Öryan Winman, Albrict Slutare, Henrik Verner, Hanis Fälskap, Dyrik Aldehorst sik vtaff lyfftidh for Hanis gultsmit.

Eodem die loth her Erik organista vp Laurens Andresson skreddare en gaard, belegin vestan mwr bak fore Mikel Swartta hws.¹⁾

[19 maj]. Feria 2:a proxima ante festum pentecosten tha kendes Peder Fynne for rettin, ath han hade hitth vij (7) marck peninga i millom Mikel Raukamaags gaardin pa berget ok kola mylane ok athe lago i snion. 179.

[21 maj]. Feria quarta proxima ante festum pentecosten vitnade Jacob offuerskiärare, Olaff Stensson, Berend Jenson — —²⁾

Eodem die vitnade och sworo Jenis Olsson, Hanis Dingxstadh, Engleka Zandersson, Staffan Skalme, Pedher Jonsson, Alexius, Albrict Slutare, Gerd fan Skiälwen, skipper Pawel clossemakare, Henrick Skaak, athe hördo, thet Hanis Ysagrim sagde i sitt ytersta, ath longe Joan slog honom offuer hoffwdet ok näsone, ok sagde swa: then som then longe kniffwen aager, som i skaapet ligger, honom skyller jach fore styngen, meen komber jak pa föthernä igen, hans liiff skal faa thet, ok talade illa. Ty sagdes honom fore retto, ath vill han fästa böther, tha mag han rada, vill han ey, tha gaa i sitt behald.

Stigh, her Stens tienare, zaker iij (3) marck, ty han tog synne systems klede borth fra Hanis Dingxstad. *Fideiussit* Per Raguallsson. *Tenetur* i (1) marck.

Mikel Swartte.

180.

[24 maj]. Sabbato festo pentecosten tha kom fore rettin hustrv Margit i Engiaby i Lenboo sockn wiidh Salstha ok loth vpp Mikel

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 18, n. 840.

²⁾ Meningen ofullbordad.

Swartta allan then erfweedel, bade löst ok fast, som henne tilfioll i arff epeter syth syskane barn hustrv Katerine, for:ne Mikel Swarttes hustrv, Gudh henne nade, swa ath han maa ok skal thet ego ok niwta friith och quitt ok obehindrat fore hwars mans tiltalan, bade födda ok ofödda, til ewerdeliga ego.

Her Benct Smalennige bödh vpp pantt, löss pantt, iij:e (3) tiidh.

Hanis Lambriktsson bödh vp pantt, lös pantt, iij (3:e) tiidh.

Swen Helsing.

Eodem die sagdes fore retto, ath epeter thet Swen Helsing skiwter sik pa vitne, tha skal Jenis Benctsson i Sladherne koma her til swars om missomars tiidh nestkomande.

Karll Martinsson.

- [31 maj]. Sabbato sancte trinitatis kom fore rettin hustrv
181. Margith Swedhers ok loth vpp Karll Martinsone bade löst ok fasth friit ok qwitt til ewig tiid ok kendes sik wara fornögda ok vel bittalade fore alth thet arff, som henne tilfiold epeter hennis dotter hustrv Katerina, for:na Karlls hustrv, bade fore löst ok fast. Ty maa han oc skal ego, niwta och brwka hws [och] grwndh medh alla lösöra obehindrath fore henne ok alla hennis arffwa ok eptekomanda.

Eodem die bödz Hanis smith och Olaff Hinssesson friidh sik i millom wiidh liiff ok gotz.

Arwidh Olsson.

[2 juni]. Feria 2:a ante festum corporis Christi komo fore rettin Niels Swensson, Niels Jonsson, Joan Ottsson, testamentarii efftir Symon Jwte, ok loto Arwidh Olsson ledog ok lös fore c (100) marck lännta peninga, som Symon Jwte hade länth honom, ok xx (14 $\frac{1}{2}$) marck ok x (10) loodh silff, som for:ne testamentarii hado faath honom ther til, thet hade Arwidh giffuet alth i testamenth.

Eodem die giordo Hanis Lambriktsson, Joan Swensson, Andres Jonsson, Pedher Andersson, Erik Jonsson, Gerdh fan Skiälmen(!) theres eedh vppa helgedomane, swa athe ner ok offuerwaro, hördo thet Hanis Ysagrim gaff Lasse Mangsson qwitt, lädog ok lös fore alla sina arffwa, athe aldre skulo tala pa hans dödh til for:na Lasse Mangsson, togh i swa motto, ath han skal epeter hans dödh gaa pylagrims gango till sancte Jacobs ena reesa ok twa reesa til thet helge blodh i Vilsnak.

Raadet.

182.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens i her Götzstaffs nerwaro, ath effter thet Mikell Raukkamaag gaff engin swar fraa sik igen vppa thet breffuit, som borgamestarene ok raadet honom tilscreffwo, och ath drengin, som peningane hytte, war en witwilling, tha fordrogx honom rettin och fore her Götzstaffs bön skuld.

Martin Laurensso i Köpung zaker iij (3) fath jern, som skip-pade owegit järn i skippin.

Andres Eriksson, skipper Benct Kogx dreng, zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* iij (3) marck.

Botnakarllane.

Eodem die bödz skipparemo ok andra borgarom, som till Norrebrotn plega sigla, wiidh hwars therre xl (40) marck ecke sigla, forre än the haffua then i therres stadh, som gör i therres fraawaro waardh ok waku.

Clemit semskare zaker xij (12) marck, ty han slog ena piga. *Tenetur* iij (3) marck.

Findwid fodermarsks dotter.

[3 juni]. Feria tertia proxima ante festum corporis Christi tha stodh Cecilia, Findwidh fodermarsk dotter, till i radzstuffwne fore borgamestarene her Benct Smaleninge, her Loduik Wesman i raadzsins nerwaro, Jeppe Nielssons, Hanis Holmgerssons, Ingeual Torstinssons, Joan Styngx, ath hon lagh medh longe Nic., tha kemmenärarene togo henne vpp, ok ath hon hade werdzskap medh honom. Ty skal hon ecke bliffua her i stadin oc¹⁾ vilde bondin eska pa henne til retto, tha skulde hon koma her i rettin igen. Fore henne loffuade Swen fodermarsk oc Jacob Hansson.

Cort Olsson.

[4 juni]. Feria quarta et in profesto corporis Christi tha loth Cortt Olsson i Skiälby i Herede sockn Hanis skreddare Wordberg ledog och lös for alth thet arff, som honom tilfiöll effter Hanis skreddare hustrv Cecilia, bade löst ok fast, til ewig tiidh ok kendes sik fornögdan wara fore for:na erffwedelar.

1) Det följande senare tillskrifvet delwis på föregående sida.

Laurens Gracia kniffwasmidh.

Eodem die kom hustrv Katerina faardans ok loth vpp Laurens Gracia sin gard medh bade kiällarene, som belegin är westan mwr i Olaff Erikssons grendh, frij ok qwitt medh hws, grvnd, källarom, allom tilagom fore xliiij (44) marck stocholmeska, som är pa lengdenä xvj (16) alna, pa bredlekin, som bade Almenningx gatwner tilsiger, huilken som belegin är i millom Olaff Erikssons hws ok Jap Karlssons. Melismen Olaff Eriksson, Laurens Hoppener, Mikel Nielsson, Tydeman knifwasmidh; offuermen Lydeka skreddare gamble ok Mikel klensmit.

Margit Olaffs dotter stal en bolth lärufft aff Peder Dobbin, ena aff Haquon Drokkin, ty skal hon [till] stuponä ok forsweria [stadin].

184.

Mattis klokkare vxor.

[7 juni]. Sabbato proximo post festum corporis Christi tha loto Mattis klokkare barna formyndare Gerd pungamakare ok Greurs skinnare hustrv Katerina, for:na Mattis klokkare epteliffua, ledog ok lös fore alth tiltal om alth thet arff, som for:na Mattis klokkare barnom tilfallet war efter therres framlidna fader.

Tesse giordo therres eedh pa helgedomane: Olaff Esbiörnsson i Nerppes, Jenis Olsson ibidem, Andres Tomasson i Tokkiaby, Andres Greursson, Jenis Östinsson, Olaff Jensson, swa ath Hanis Laurens-son, som födh är i Tiokkaby i Nerppes sockn, är äkta ok rekta bade aff fader ok modher.

Raadet, her Mattis Petri.

[9 juni]. Feria 2:a proxima ante festum Eskilli kom her Mattis Petri, aaldermannen i Helge licame gylle, fore sittande rettin i radz-stuffwne ok kendes, ath borgamestarene och radet hado wäl fornögt ok bittaeth Helge licame gylle the ij^c (200) marck reda peninga, som Helge licame brödher hado läntt raadet. Thermedh loth for:ne her Mattis Petri borgamestarene ok raadet ledoge ok lösa fore alth hendermeera tiltal om forrörda summa peninga til ewig tiidh. Thermedh är stadin Helge licame gylle engte skylloger.

185.

Claus skreddare.

Eodem die kendes Claus skreddare fore rettin, ath han hade sagt thenne epterscriffne oordh til Laurens Suensson skreddare i gylles stuffwne: jach will ecke göra tik rätt, forre än tw haffuer vntleeth tik fore the alin leysk och xij (12) öre peninga tw stal pa

Geddeholm. Tha hade Laurens Suensson breff ok bewisning, ath xij (12) men hado worth honom pa heredztinget fore for:na erende ok ath twa tolfiter stodo än tha til redha at göre weriamaal fore honom.

Eodem die bödh Ingeuall Torstinson vpp lös pantt iij:e (3) tiidh.

Claus skreddare feste lag sielf vj:e (6:e), ath han ecke talade ohöffuiskeliga til cemmenärene.

Eodem die sagdes fore retto, ath Euertt Aktorp skal bliffua wiidh sina besetning fore then hestin, som Drosdow son köpte aff honom.

Claus Graabo.

[11 juni]. In profesto sancti Eskylli tha kom for rettin hustrv Valborg, Jacob Custe effteliffua, ok giorde sin maag Claus Graaboo myndog ok mektog in at kreffia, anama ok vpbera all vtheastandande peninga giöld ok hwath thet hälst är, som Jacob Custe hade vtheastandande i Lybbeke eller annerstadz i siöstädhernä.

Joan i Swanaby.

186.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet saa eens, ath Joan i Swanaby och hans hustrv skulo aname nycklane i sancte Öryans gaard; han skal bliffua en forstandare i gaarden ok hon en degia.

[16 juni]. In profesto sancti Botolphi bödh Per Skytto vpp gulpant iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die bödh broder Pedher Holmgeri vpp iij:e (3:e) tiidh thet stenuset, som Andres Karlsson besitter.

Eodem die forbödz Skimblepening wiidh xl (40) marck ath haffua twa gatuboder, swa han skal haffua huarken klede eller spiseri i the bodenä wiidh K[orn] torg är.

Jenis Andersson.

Eodem die kom bro Erik organista, fultmektoger for rettin pa alla conuentens vegna i Graabrödra, ok loth vpp Jenis Andersson ena tomt belegin wiidh then gardin, som Clemit Fynne atte, huilka tomt som for:ne Clemit Fynne ok hans hustrv gaffuo til Grabrödra i testemente.¹⁾

Claus skreddare.

Eodem die kom fore rettin erlig man Hanis Holmgersson radman, fultmektoger pa broder Raguals Osynbrigges son [vegna] 187.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1420—74, sid. 394, n. 780 a.

ok loth wp Claus skreddare ena kaalgaarstompt pa Sudre malm be-
legin är.

Hanis Jensson.

Eodem die tha sagdes Hanis Jensson fore, ath han skal for-
biwda Pynnoes peninga eller gotz, hwar han thet bekoma kan här
i stadin, till thes han faar lika fore sin skada, som han fanget haff-
uer aff Pynnowes bygning.

Biörn fodermarsk magin.

Eodem die leyde ok felade borgamestarene, raadet i fogodins
Per Ragualssons nerwaro Biörn fodherma[r]sk magin fore gesta
gotz eth aar om kring ok ecke fore borgare gotz.

[19 juni]. Ipso die et festo beatorum Geruasi et Protasi
tha nempdes tesse epterscriffne xxiiij (24) men, som fult-
mektoge äro pa menoghetines vegna:

Raguald Camp	Knut gulsmit	Nic. Bagge
Laurens tymberman	Olaff Stensson	Jacob Benctsson
Olaff Valdemersson	Mikel Swartte	Jenis Andersson
Engleka Zandersson ¹⁾	Magnis Grabo	Mikel klensmit
Andres Jensson	Joan gulsmit	vnge Andres Jerllasson
Hanis Otte		Laurens Hansson
Peder Bagge kopperslagare ²⁾		Erik Philppusson
Olaff Mikelsson i portin		Jacob offuerskiärare
Nic. Mangsson		Joan skreddare

Cristoffer Wise

Tesse epter:ne äro nempde til herradagin i Strengenäs:
her Benct Smaleninge, Hanis Holmgersson, Ingeual Torstinsson,
Nic. Dobbin, Hanis Lambrictsson aff radet, Peder Skytta, Jacob
Benctsson, Jap Moyses, Olaff Eriksson, Mattis Hermansson, Mikel
klensmit aff menoghetenä.³⁾

188. [19 juni]. Ipso die et festo beatorum Geruasi et Protasi tha
spordo borgamestarene ok radet the xxiiij (24) gode men, som mäk-
toge äro pa menoghetenäs wegna, till, om än the wildo samptyckia
konung Cristiern fore en herra eller konung i Swerge. Tha swa-
rade the alle engalund vilia haffua honom her in i riket ok tekkes
herskapene ecke samtyckia honom.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens medh

¹⁾ Olaff Eriksson, Jacob Moyses strukna.

²⁾ Mattis Hermansson struken.

³⁾ Jämf. STYFFE, Bidrag till Skandinaviens historia, IV, sid. XXXVII.

menoghetenä, ath alle the, som till Pedersmesso fara köpslaga, skulo stragx hiit heem igen fra marknaden och engin skal fara til prestamotet eller annerstadz, then besitten borgare är wiidh hwardsdere xl (40) marck.

[21 juni]. Sabbato ante festum Johannis Staffan Person zaker xl (40) marck, ty han tog mödomen aff ena pigha. *Tenetur* x (10) marck.

Per Japsson.

[23 juni]. In profesto sancti Johannis baptiste stoodh fore rettin Jenis Nilssons hustrv Elin ok kendes, ath Peder Japsson atte barnet medh henne.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet swa eens, ath äfter thet for:na Elin, Jenis Nilssons hustrv, ecke haffuer warith i krogen, tha skal hon bliffua i cämnenärane mynne medh i (1) marck.

Jacob Jensson i Bellista zaker xxiiij (24) marck fore saaremaal han giorde Niels i Bellista. *Tenetur* ij (2) marck. 189.

Sigridh Jenis Boks stoodh til fore rettin, ath hon hade kallath Ragnilde graagaas kiätterska, swa ath hon ok hennis dotter skuldo baaden haffua legat medh en man.

Eodem die vitnade tesse epter:ne fore rettin, athe sago, thet Sigrid Jens Boks hade laatidh bryta synder doren om Margide: Olaff Stensson, Berend Jensson, Habraam smit, Henric sämskare, Jenis Snare, medh kemmenären Lasse Laurensen.

Elin, her Laurens fallendöffwels degia, zak xij (12) marck, ty hon slog Jenis mwramestare hustrv. *Tenetur* iiij (4) marck.

Ragnild graagaas.

[25 juni]. Crastino sancti Johannis baptiste giorde tesse epter-scriffne Joan i Bökesta, Andres i Mädilhagom, Jenis i Skälby, Anwnd i Aasno, Olaff i Skyllaby therres eedh ok rett pa helgedomana, swa ath Ragnild graagaas är wordh pa Hölbo heredzting medh twa tolfifter fore thet kiätteri, som henne war tillagth, swa ath hon ok hennis dotter skuldo badhin haffua ligath medh en man.

Eodem die kendes Martin Jensson, bödelin aff Aabo, ath han stal ena koo aff Ingwer dieckn wiidh Beyersta. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie*. 190.

[30 juni]. Crastino beatorum apostolorum Petri et Pauli giorde Eric Mangsson sin eedh, ath han skal bliffua retfärdoger i sith embeite och stadenom en tro tornwäktare.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath fore dande quinnor bön skuld tha skal Sigrid, som kallade Ragnilde gragaas kettarska, niwta liffuat och forsweria stadin och stadzmark. Komber hon i stadin igen, tha skal hon stwpas.

Pawal Fynne zaker iij (3) marck, ty han gik vtaff rettin. Staar¹⁾ framdeles scriffuat.

Peder Bagge zaker iij (3) marck, ty han brvkar tw embete, kopperslagare. *Tenetur* i (1) marck.

Ingeuall Torstinsson.

[5 juli]. Sabbato infra octauas visitacionis Marie virginis tha loth Olaff Mikelsson vpp Ingeual Torstinssone eth stenhws ok ena tomt niden fore sama hwset, som belegit är westen mur²⁾.

Lasse gudzfridh.

191. Eodem die vitnade fore rettin Hanis Segenbaade, Lasse tymberman, Peder Andersson, athe hördo thet Lasse gudzfridh sagde, ath konung C[rustiern] skal koma her, innan eth aar är forlidet, ok taga swa manga köör, som Stocholme tilhöra, ok skal han liffwa swa her i Suerge, ath riket skal ecke forwinnath i x (10) aar efter.

Ragual Camp.

Eodem die gik Ragual Camp sielf iij:e (3:e) lag, medh honom Clemit skinnare, Jeppe Kydeling, ath han war Hanis botnakarll ecke skylloger the iij (3½) marck reda peninga, som han talade pa.

Lasse Bagge.

Eodem die sagdes fore retto, ath Lasse Bagge skal engte swara Lasse Pipper till the peninga, som han talade til honom epter konung Karll, ty ath forne Lasse Bagge hade bittalath sama peninga.

Hanis Jensson.

Eodem die wordo borgamestarene, radet swa ens, athe vilio scriffua Pynnow til pa Hanis Jenssons vegna, tog skal Hans Jensson bliffua vidh sina besetning, hwar han kan framdeles.

Tesse gingo lag medh Biörn Ingemundsson, ath han aldre bittalade Martin Jönsson bödelin the kona han hengde fore. Medh honom:

¹⁾ Det följande senare tillagdt. Se sid. 113.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 26, n. 854.

Jenis i Lysma	Olaff i Slawista	Japer i Alby
Per Andresson i Hotz-	Jenis i Näsby	Raguald i Warby
leby	Laurens i Botakirkio	Mattis i Stusta
Olaff i Fytiom	Erich i Hambra	Per i Longabro.

[7 juli]. Feria 2:a proxima ante festum septem fratrum kendes Magnis Tydekesson, ath [han] slog i hæl Olaff Fynne i Sollentwna sockn i Bagarom. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie.* 192.

Pawal Fynne zaker vj (6) marck, ty han kallade Olaff Hansson, borgare i Vpsala, tiwff, fore honom loffwade Hanis Lambrictsson, och swa än zaker iij (3) marck, ty han [gick] medh omynne aff rettin. *Tenetur* iij (3) marck.

The dandequinnor, som ransakade östan til om pygor, sagdo, ath Andres Jenssons pygo hade miölk i spinane.

Innan mwr: Birgitta Spess piga, Joan skreddare pigo, Nic. Hermanssons quinno, item en quinno i Hielmekes hws.

Westre quarttere: Mikel kötmangare pygo, litzsle Andres tor[n]-wektare pigo.

[9 juli]. Feria 4:a ante septem fratrum sagdes fore retto, ath Gerd fan Skiälffuen skal innan xiiij (14) daga lata komma then mannen i rettin, som han loffuade fore.

Mattis Martinsson pant bödh vpp iij:e (3:e) tiidh¹⁾.

Ingeuall Torstinsson.

Eodem die satte Hanis Jensson Ingeuall Torstinssone til pantt ena boodh.

Mwramestarene.

193.

[14 juli]. Feria 2:a proxima ante festum sancte Margarete tha sagdes fore retto, ath Tord mwramestare och Jenis mwramestare skulo tekkia kirkione medh kalkslaget tygell innan maaremesso nestkomande wiidh therres woningh och welfärd.

Radet.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet swa eens, ath swinen skulo i nath driffuas aff bynom, oc huilken swin, som komo i stadin igen, skulo giffuas til sancta Clara oc annerstadz och sompt säliäs och löna swinabaggin mädher.

1) Ordningen mellan de sista anteckningarna är i tänkeboken omkastad.

Eodem die sagdes fore retto, ath Swen fodermarsk och Jacob Hansson skulo lata koma Findwiidh fodermarsk dotter her i rettin innan viij (8) daga.

Ingeuall Torstinsson.

Eodem die kom fore rettin Hanis Jönsson oc satte Ingeuall Torstinssone radmanne ena träboodh til pantta fore xij (12) marck peninga fore en brwkelig pantt, til thes han faar sina peninga, swa ath hwarth aar skal qwittes i (1) marck aff for:na xij (12) marck, huilken boodh belegin är östen till oc är the offwersta boodhin vndher then nidhersta gaardin, oc som Gudh forbiwde, ath bodhin affbrvne, tha skal Ingeuall Torstinsson bliffua wiidh tompenä, till thes han bliffuer bittalat for:na peninga oc är —¹⁾.

194.

Hanis beckere.

[16 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancte Margarete virginis tha sköth Hanis beckere pa thenne vitne, athe woro vt-offuer och nerstadde, tha Olaff Stök oc han voro forlichte om frac-tenä: Henrich Hwitte, skipper Torckell, Olaff Skaaning.

Hanis onäkta zaker xij (12) marck i tweböte, ty han stak ena quinna i armen.

Än Hanis onäkta zaker xij (12) marck i tweböte, ty han stak Joan stadztienare. *Tenetur* v (5) marck.

Henrik mynttare.

[19 juli]. Sabbato in profesto sancte Margarete virginis kom Symon offuirskiärare fore rettin, fultmektoger pa Swen Olssons vegna, borgare i Schara, och loth vpp Henrik myntare ix (9) stängger jordh i Findland, belegin i Pargasse sockn i Skrobbaby, fore lxx (70) marck frij ok qwitt til euerdelica ego.

Eodem die vitnade oc swor Mattis Holmgersson i Nwsta i Frötwna sockn, athe skedin, som Gwnnar satte Rolandz hustrv til pantta, är swa goodh som xxij (22) öre.

Eodem die bödz Liiffländaremo och Olaff Mikelssone, flere therres medhhielppare pa bade sidhor friidh wiidh liiff och gotz.

Claus skreddare¹⁾ lagin nidherfällog fore the oordh han hade til kemmenären, zaker xxiiij (24) marck fore hwardere. *Tenetur* v (5) marck. Thet²⁾ gaffuo fogodin, borgamestare, radet honom till.

¹⁾ Meningen ofullbordad.

²⁾ Det följande senare tillagdt.

Lydeke skreddare zaker fore tw embeite iij (3) marck. *Tenetur* 195.
iij (3) marck.

Raguald Biörnsson zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan.
Tenetur ij (2) marck.

Andres tornwektare zaker lxxx (80) marck, ty han hiog bur-
waardin. *Tenetur* ij (2) marck.

[21 juli]. Feria 2:a in profesto sancte Marie Magdalene kom
Andres Hiort beltare oc loth vpp longe Laurens skomakare en
gaard belegin pa Skomakare gatw¹).

Eodem die loth Mattis Nielsson vpp Olaff tunnabindare en
gaard vestan mwr belegin²).

Andres Jonsson consul.

Komo for rettin Olaff Stensson och Berend Hake sillasättiarene
ok kungiordo, ath vj (6) men medh them, som ther woro tilnempde,
haffua ransakat om Olaff Jonssons bygningh och haffua ey annars
fwnnet, än for:ne Olaff Jonsson haffuer olagligan bygt sitt droprwm
in pa Andres Jonssons tomt. Ty sagdes fore retto, ath Olaff
Jonsson skal wända sith droprwm fra Andres Jonssons tomt innan
xiiij (14) daga widh sina vj (6) marck.

[23 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancti Jacobi 196.
apostoli tha gaffs Peder Kok frij och qwitt fore all stadz twnga,
skwt, wordh oc wakw, hwat thet hälst kan wara. Thermedh sagde
han vpp sith borgareskap.

Heming skal lata koma Jenis Mangssons geldenärer innan
mikelsmesso nestkomande viidh sina iij (3) marck.

Hustrv Cecilia.

Eodem die loth Pelle Person hustrv Cecilia, synne brodthers
hustrv, ledogh ok lös fore alth tiltal til ewig tiidh bade om löst
och fast.

Jeppe Nielsson.

[26 juli]. Sabbato proximo ante festum sancti Olaii tha komo
fore rettin [broder Villam] sacristanus aath Graabrödra, medh honom
broder Laurens scriptor, fultmektoge pa alla conuentens vegna, och
loto vpp Jeppe Nielsson allan then deel, som them gifwen [var] i

¹) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 27, n. 856.

²) Jämf. a. a., sid. 26, n. 855.

hustrv Birgitta mwramestarens stenhws, som belegit är östan mwr nest nordan fore Jeppe Nielssons hws, huilken deel hustrv Birgitta mwramestarens them gaff i testemente, och tesse epterscriffne Hanis Holmgersson, Andres Jonsson, Ingeual Torstinsson, Eric Jonsson radmen, Raguall Camp och Olaff Valdemarsson borgare them tilskattade och thenne epterscriffne deelin, som forst är stwffwn och stuffwcammaren och alth thet pa stuffwne är och eth litidh stenhws innan fore och en litin kellare och tridie deelin i tompnenä, som innan fore är, alth samans friit och qwit til ewig tiidh. Her vppa gaff Jeppe Nielsson vth sin fridskylling, epter ty som laghin giffua ¹⁾).

[28 juli]. In profesto sancti Olauī regis et martiris tha kom skreddarenä aalderman Joan fore rettin i erligx mans her Götzstaff Karlssons [nervaro] och sagde, thet han war wtsänddher pa embitzsins wegna, swa athe engalunda wilde tilstädia Laurens skreddare ath bliffua i embeitidh fore thet erende, som honom war tillagt aff Claus skreddare. Tha sporde borgamestarene for:na Joan skreddare till en tiidh, annan tiidh, tridie tiidh, om än han wilde nogat tala til Laurens om for:da erende. Tha swarade Joan: ney, jach haffuer engte medh honom och engte lägger jach honom till. Thermedh wystes the till forlikning, swa ath han skal bliffua i embeitet, ok engin viidh xl (40) marck skal epter thenne tiidh forkaste honom thet erende.

Symon aakare zaker vj (6) marck fore sina badzstuffwa fore olidna. *Tenetur* i (1) marck.

Benet beltare zaker xij (12) marck i twebete, ty han stak Arwiidh, Andres Hiortz dreng. *Tenetur* ij (2) marck.

Joan skreddare zaker xij (12) marck i tweböte, ty han stak Laurens skreddare. *Tenetur* vj (6) marck.

Findwidh fodhermarsk lagin nidherfellog, ty han loth ecke koma sina dotter i rettin.

Cort aakare zaker xij (12) marck, ty hans hustrv slogh ena quinno ²⁾. Thet gaffuo borgamestarene til for Gudz skild cum prefecto.

198. [4 augusti]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Laurencii tha kendes Katerin Pedhers dotter i Gwillestada i Estwna sockn,

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 27, n. 857.

²⁾ Det föregående struket.

ath hon klöff syndher hoffwdet pa sin bonda medh ena ygxe, wiidh han laag i sängenä. Ty dömpdes hon till eeldin, *pie memorie*¹⁾, tog skal hon sittia, swa lenghe hon födher barnet.

Item Magnus Olsson aff Findland kendes tywär, ath han hade tydelag medh ena koo. Ty dömpdes han till eeldin. *Pie memorie.*

Eodem die kendes Ambrosius, skomakare drengin, ath han slog i hel en skomakaredreng i Vpsala om sancte Ericx nath. Ty dömpdes han till swerd. *Pie memorie.*

Eodem die tha loth Pedher Ragualdzson koma Hanis beckiare i rettin til swars medh Cort Hielmholth oc Gödert Vekman och stoodh han i rettin oleydet ok ofe leth.

Laxen.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens medh fogodin Pedher Ragualsson, ath kemmenärane skulo forbiwda hwariom skippare wiidh xl (40) marck ath skippa nogan lagx in hwarken litidh eller myket.

Laurens i Agesta feste xij (12) manna lag innan iij (3) rette daga fore thet tiltal, som Sten Bagge hade til honom.

199.

Peder Kopman.

Eodem die stoodh Henrik Drosdow fore rettin och bekendes, ath Pedher Kopman war honom engte pa sin egin vegna *tenetur.*

Longe Henrik, Jahan fan Campens gest, zaker xl (40) marck, fore ty han slogh synder gryter och kannor och stak synder höginde fore Litid och gott. *Tenetur* vj (6) marck.

[6 augusti]. Feria 4:a proxima ante festum sancti Laurencii kom Hanis Fälskap fore rettin sielff vj:e (6:e) och swor pa helgedomane, ath han engte loth vntkoma aff Gerdh fan Skiälffwens gotz, hwarken litidh eller myket, sidhan han gik till closters, meer än eth pater noster bandh. Medh honom sworo Henric offuerskiärare, Claus offuerskiärare, Claus kökemestare, Andres gulsmitt, Dyrik Cordys.

Eodem die gik Laurens i Aagesta sielff xij (12) lag, ath han aldre affhende Hanis Falkinsten hwmbra, som Sten Bagge honom tillagde. Medh honom sworo

1) Orden »Ty — memorie» strukna och det följande tillagdt.

Andres i Stensätra	Per i Kranka
Nic. i Agesta	Jenis i Aarlongxö
Gunmund i Länaaker	Per i Stutzsta
Olaff i Ballista	Olaff i Oorlongx[ö]
Andres i Stusta	Olaff Ingeualsson i Ballista
Holmwast i Faresta.	

200. Longe Laurens skomakare bödh vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.
 Andres Jenson zaker xxxvj (36) marck fore iij (3) blanade
 han slog Pedher Skytta frände. *Tenetur* v (5) marck.

Hening scriffuare.

[11 augusti]. Crastino sancti Laurencii sagdes fore retto, ath
 Hening scriffuare skal bittala sancte Birgitte closter i Nadendal
 the lxx (70) marck och vij (7) öre, som han bleff clostrene skyl-
 loger aff then rekinskap, som Swen Helsing, Ingeuall Torstinsson,
 Olaff Valdemersson, Olaff Stensson woro vtoffuer. Therefore loffuade
 Magnus Olsson sislemannen, Erik mwramestare.

Eodem die loth her Swen kirkioherren erlig man Ingeuall
 Torstinsson radman ledog och lös for thet belte, som Knwt Pose
 hade pantsätt for:ne Ingeuall Torstinsson, och kendes thet heeth
 och fritth anamet, som Knwt Pose thet vtsatte, och kendes Ingeuall
 Torstinsson redeligan opburet haffua swa manga peninga, som beltid
 stoodh til pantta fore. Ty loth han och her Swen kirkioherren
 ledog och lös om for:na peninga summa fore alth tiltal pa Knwt
 Poses wegna till euig tiidh epter Knut scriffuilsse.

Radet om Cristiern.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath
 Cristiärn doraswen skal til sancte Öryans, *in presencia prefecti*.

201.

Lasse Pipper.

Eodem die sagdes fore retto, ath Lasse Pipper skal forswäria
 stadhin, ty han fortalade alth raadet. Komber han igen, tha skal
 han mysta hoffwdet.

Laurens Japsson i Magniss täkta zaker xl (40) marck fore
 olaga köpslagan. *Tenetur* iij (3) marck.

Waste i Tränawiik zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan.
Tenetur iij (3) marck.

Jeppe Valdemersson i Tränawiik zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* iij (3) marck.

Jenis Wytingxson i Gestrikeby zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* iij (3) marck.

Per skinnare.

Eodem die sagdes fore retto, ath Elzaby, Öryan Nymans dotter, skal forswäria stadin, ty hon kallade Per skinnare hustrv hustrv Katerine haara, som hon sielff tilstoodh, ok tesse epter:ne vitnade: forst Hanis Skimmelpening, Cristiern offuerskiärare, Claus offuerskiärare, Jenis offuerskiärare, ¹⁾ Hanis offuerskiärare, Per skinnare. Ther medh skal hon slaas till stwpane.

Laurens bagare viidh Korntorg zaker iij (3) marck²⁾. Gaffs till.

Jenis, Nic. werkmestare dreng, zaker xl (40) marck, ty han giorde ena piga barn. *Tenetur* v (5) marck.

Jenis Erffuastesson.

[13 augusti]. Feria quarta proxima ante festum assumptionis Marie virginis tha loth Pedher Eriksson i Tadhom Jenis Erffuastesson vpp ena tomt belegin vestan fore Byiakirkione fore c (100) marck, frij och qwitt till euerdelica ego³⁾.

202.

Magnis Olsson.

[16 augusti]. Crastino assumptionis Marie virginis tha kom Magnis Olsson, syslaman aath sancte Clara, och rechte fogodin Peder Raguallsson och borgamestarene handene i radzsins nerwaro, Hanis Lambrixtssons, Clemit Benctssons, Andres Jonssons, Erick Jonssons, Mattis Martinssons, Erik Jenssons ok Lasse Laurenssons nerwaro, swa ath han skal fornögia broder Mattis aff the peningane, som Hening scriffuare hade forfareth fore sancte Birgitte closter Naden-dal, stragx sama dag x (10) marck och twa dwkata och swa alla the andra peningane, som igen staa, ath senaste om Mikelmesso nest komande.

Radet.

[18 augusti]. Feria 2:a proxima post festum assumptionis Marie vordo borgamestarene, radet swa eens, ath Mikel Remars

¹⁾ Framför Hanis står *Pedh*.

²⁾ Det föregående struket.

³⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 28, n. 858.

maagh skall haffua porth nycklane til Valborga messo och siden skal han warda qwitt.

Laxen.

203. Eodem die vordo borgamestarene, radet och fogodin Per Raguals-son swa ens, ath her Benct Smalenninges skip skal fractes medh lagx ok engin annan skip, togh swa [ath] engin annar skal inskipa lagx än raadet och gode borgare.

Hustrv Beata.

Eodem die sagdes hustrv Beata fore, ath hon haffuer engte effter thenne tiidh ath tala till radet om nogra peninga fore thet stenhusest, som her Martin Lyndorm vpmwrade pa stadzsins vegna viidh Fiskastrandh, ty ath thet findz i bökener bittalet.

Staffan Vesgöte.

Eodem die sagdes fore retto, ath Staffan Vesgöte skal giffua aff stadzsins — —¹⁾ iij (3) marck om aaret eller antwardane fra sik.

Hanis Lambrictsson.

Eodem die anamade Hanis Lambrictsson aff Lasse Laurensone the peningane, som her woro i rettin insatte pa Henrik fan Lyndens vegna, vj (6) marck iij (3) öre och ij (2) peninga.

[20 augusti]. Feria [quarta] ante Bartholomei Olaff Person zaker xij (12) marck, ty han slog Olaff Matsson. *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die Pauall bagare feste vj (6) manna lag for oqwedins ordh pa Mikel Vesgöte vegna. Quit,²⁾ gaffs till.

Eodem die bödz Mikell Vesgöte och Pauall bagare friidh i mil-
204. lom vidh liff ok gotz.

Olaff Longh.

[23 augusti]. In profesto sancti Bartholomei loffuade Erik Jenson fore Olaff Longh och for vtaff lyffthet.

Raguall Camp.

[25 augusti]. Feria 2:a proxima post festum sancti Bartolomei tha loth Olaff Stensson vp Raguall Camp ena tomt medh bygninge, som belegin är i moth slotz kaalgarden nidre moth tornith.³⁾

¹⁾ Något ord fattas.

²⁾ Senare tillagdt.

³⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 28, n. 859.

Jacob Camp.

Eodem die gjorde Jacob Camp lag sielf iij:e (3:e), medh honom Laurens Japsson, Öryan Olsson.

Tyle Busman.

Eodem die wordo borgamestarene och radet swa ens, ath Tyle Busman skal forbi wdarenttone i swartte Jusse Olsson(! til thes — —¹)

Gärddh fan Skiälffuen.

Epter thet ath Per Andersson, Hanis Otte och flere gaffuo Gerd fan Skiälffuen ij (2) aara dagh, therfore²) eodem die leygdade och feladhe fogodin, borgamestarene och radet Giärddh fan Skiälffuen i tw aar nestkomande fore gestagotz, teslikes och fore borgare gotz, vppa thet ath han maa och skal thes bätre bittala borgarom, som han skylloger är, som forrört är.³)

Joan Styng.

[27 augusti]. Feria quarta proxima post Bartholomei tha sagdes fore retto och bödz Joan Styng wiidh iij (3) marck ath faa them fatiga mannenom sin kiätill igen, forty ath hans hustrv hade 205. länth borth kiätilin vthan hans mynne och witzskap.

Joan Lyndorm.

Eodem die bödz Joan Lyndorm ok Laurens Suensson friidh wiidh liff ok gotz.

[27 augusti]. Feria⁴) 4:a proxima post festum sancti Bartholomei tha loffuade Olaff Griis, Lasse Olsson dragare, Mattis Eest dragare, Henrik Andersson dragare, Magnis Gren, Andres botnakarl dragare fore Mikell Typpekolff.

Laxen.

[30 augusti]. Crastino sancti Johannis decollacionis wordo fogodin Per Ragualsson, borgamestarene — tha satt Hanis Lambrichts-son fore her Benct Smaleninge — och raadet swa ens, ath engin skal vthskipa lagxen, forre än alle äro hemkompne fra Westeraars marknadin.

Nic. Jensson zaker xij (12) marck, ty han stak Henrick Mangsson. *Tenetur* iij (4) marck.

1) Ofullbordad mening.

2) Det föregående senare tillskrifvet.

3) »Som — är» senare tillagdt. I stället för »teslikes — och» har stått »och ecke».

4) Följande anteckning på en lös lapp, instucken sid. 205. Något hinder att hänföra den till detta år (1477) föreligger icke.

Her Lodwiik Vesman.

[1 september]. Feria 2:a ipso die et festo sancti Egidii tha anamade her Lodwiik Vesman the peninga, xlij (42) marck, som kirkione gotz war saalth fore, till at göre sith betzsta medh them och till thes kirkion behöffuer them igen.

Hanis Otte.

[15 september]. Feria 2:a proxima post festum sancte crvcis exaltacionis tha bödh Hanis Otte vpp thet huseth, gardin medh all sin tilbehörlisse tridie tiidh, som beleet är viidh Sudre porth.

Laurens Nilsson.

206. Eodem die tha sagde Laurens Nielsson och Stakie, borgamestare aff Laglösa köpung, ath Benct, skipper Jenis Laurenssons maagh, war forlikter medh them, som honom giorde skadhan, pa radzstuffwne i Köpung, i nerwaro Staffan Vesgöte, Martinsson (sic!), Mikel Vesgöte, Nic. Hwith och flere.

Eodem die kendes Laurens Skutte sutor fore rettin, ath han hade sagth til Olaff Matssons hustrv: thet war een stymppare tik hade senast i fampn. Ty är han zaker xij (12) marck fore the oqwedins ordh. *Tenetur* iij (4) marck.

[17 september]. Feria quarta 4:or temporum tha feste Magnus Nielsson i Mwstesara vj (6) manna lag, ath han ecke driffuer olaga köpslagan. Lagin quit.¹⁾

Eodem die sworo Andres i Gamblaby oc skipper Zone, ath Pawal Swiktenberg köpte humblan aff skipper Clemit i Danska, som Benct Brink talar vppa. Ty är skipper Nic. Matsson aff Danzeka fore thet tiltal ledog och lös til ewig tiidh.

Per Andersson.

[20 september]. In vigilia sancti Mathei apostoli stoodh Gerd fan Skiällffwen fore rettin och bekendes, ath han anamet och opburet haffuer aff skipper Nils Olsson jx (9½) leste salth i höstes som war, ty är Per Andersson lädog oc lös fore alth tiltal.

Helge andz tomt.

207. Eodem die loth Haqon kniffuasmit vpp Staffan Vesgöte pa Helge andz hws vegna all the hws, som han hauer bygt pa Helge

¹⁾ De två sista orden senare tillskrifna.

andz tompenä i sancti Nicolai porth, som Andres Person kniffuasmit, Jacob Camp, Per i Eleby hade skattadh for xvij (18) marck.

Per Andersson i Boda i Löffaanger soen zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* ij (2) marck.

Nic. Gulleesson i Hökamarek i sama soen zaker xl (40) [marck] fore olaga köpslagan. *Tenetur* ij (2) marck.

Henric Badendeck zaker lxxij (72) marck fore vj (6) saaremaal, ty han slog Claus Fycke skipman. *Tenetur* ij (2) marck.

Tymme Kesare zaker xij (12) marck, ty han slog Olaff Mangsson. *Tenetur* iij (4) marck.

Laurens tunnabindare.

[22 september]. Ipso die et festo sancti Mauricii kom fore rettin Villam Mörth, Henrick Fynne oc Martin scriffuare [oc bekendes] athe hördo och nerwaro, tha Laurens Staffansson giorde Laurens tunnabindare myndog och fultmektog ath anama, kreffia och vpbera alth thet arff, som honom kan tilfalla epter hans framlidna brodher Nic. Staffansson.

Joan Styng, Staffan Vesgöte.

Eodem die stoodh fore rettin Phillppus Olsson oc bekendes, ath han hade opburet aff Staffan Vesgöte oc Joan Styng pa Raguald Pampes vegna ije (200) och viij (8) marck stocholmeska reda peninga och loth them ledog oc lös fore alth tital a ty wegna till ewig tiidh oc tilstodh, ath han war pa then tiidh wel fornö[g]d och bittalath pa for:na Raguald Pampes vegna. 208.

Olaff Matsson.

Eodem die stoodh Olaff Matsson fore rettin och bödh sin tienare iij:e (3:e) tiidh til retto.

Bertil maalare.

Eodem die tha leyghdade fogodin Per Jenson, som tha satt fore Peder Ragualsson, borgamestarene och radet Bertil maalare vppa nytt eth aar om kring fore gestagotz.

Skipper Claus Ficke.

Eodem die vordo borgamestarene och raadet swa eens, ath skipparen Claus Ficke skal giffua xv (15) marck stadenom fore then skada han giorde, i ty han lop syndher boomen östan till.

Jenis Japson zaker xij (12) marck, ty han slog en arbeites man.
Tenetur vj (6) marck.

Jenis Japsson.

209. [22 september]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Michaelis kom for rettin Peder Jwl och sagde epter Jenis Japssons oordh swa: jach spör epter engin annan än myn herra.

Pedher Kyrilaw zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan.¹⁾
Gaffs till.

Strömingen.

[26 september]. Feria 6:a proxima ante festum sancti Michaelis archangeli vordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath engin ströming skal vtföres i städhernä.

Magnis Otter.

[27 september]. Sabbato proximo ante festum sancti Michaelis archangeli gik Magnis Otter sielf vj:e (6:e) lagh. Medh honom sworo Peder Jonsson, Swen Jonsson, Gisle maalare, Herman Holt, Swerkel fiskare, swa ath for:ne Magnis Otter aldre loffuade fore brodher Erik Ingemari hesth, ty är han honom a ty vegna quitt.

Philppus Olsson.

210. Eodem die i wor kere höffuitzmans högborens forste her Sten Stwres, erliga herra her Nic. Stwres, her Eskil Ysackssons, her Gregurs Matssons, her Ake Jenssons, her Tord Bonde Philppussons, her Karll Knutssons, her Hanis Akessons riddares, Erik Karlssons, Arwidh Trvlles, Lyndorm Björnssons, Biörn Jenssons a wapens nerwaro, borgamestarenes och radzsins, sagdes fore retto, ath epter thet Philppus Olsson sköth sik til vitne om then rekenskap, som war i millom honom och Ragual Pamppe, tha skal Philppus Olsson lata koma sin vitne fore innan vj (6) vikor nestkomande, och komber han them fore medh skälige bewisning innan forrörda tiidh, swa athe kunno bewisa Ragual thet vtoffuer, ath han anamadhe kornet, som Philppus Olsson sisher, ath ecke [var] scriffuat i for:nes Ragualdz rekenskap, tha skal han swara ther til ok göra ther redha fore. Komber han them och ecke fore innan forsagdan tiidh, tha skal Raguald Pamppe gaa lagh sielf xij:e (12:e), ath han är Philppus Olsson engte skylloger.

Det föregående struket.

Bellesta cronone gotz.

Eodem die i wor kere höuitzsmans högborens forste her Sten Stwres och alla for:nes erliga herra och velborna mannas nerwaro, borgamestarenes och radzsins, ransakades om cronanes gotz Bellista, som belegit är i Brumma sockn och i Sollentwna herede, epter laghin, swa ath for:na gotz skal koma til cronane och skatgylleth igen, och Jenis Mangsson och Heningh brvgare, som woro forstandare fore Helgeandz huseth, tha for:na gotz Bellista köptes ther till, skulo innan vj (6) vikor her effter giffua Helgeandz huseth the summa peninga igen, c (100) marck, som gotzeth war köpt fore, ok sidhan tala om sina peninga til them, som gotzet saalde, och then sami, som saalde gotzet, skal vpretta cronane allan then skada han hafuer giort cronone ther vtinnan och ther til böta xl (40) marck. Her vppa gaff velboren man Arwidh Trvlle domen, som är lagman i Östergötzsländ. 211.

Eodem die dömpdes och en fiäld til cronane igen, som belegin är i Markeme sockn, hulken som Aabiörn — —¹⁾

Lösa quinnor.

Eodem die vordo högboren forste vor kere höuitzsmän her Sten Sture och for:ne herrer rikinsens raadh, borgamestarene och radet swa eens, ath engin löös quinna skal eller maagh epter thenne tiidh draga annan dräth än näresk och alisk i therres klädher, ena stäcke kote kaapa och engin dwk annath än eth knitheclåde. Är thet och zaka, ath nokron therra gör her i mothe, swa ath hon bär noghan dräth, som forbiudz i bwrspraket, tha skal hon thet mysta och aldre tala ther vppa och böta, som ther tilhörer.

Vxor Valborg.

212.

Eodem die sagdes fore retto, ath effter thet hustrv Valborgh, Martin Fynnes epteliffua aff Eneköpunge, haffuir radzsins breff aff Eneköpunge, swa ath hon lagde nycklane fraa sik i rettin, tha bör henne engte ath swara till hans gieldh.

Aruid Trvlle.

[1 oktober]. Feria quarta proxima ante festum sancti Francisci i vor kere höuitzsmans her Sten Stwres nerwaro sagdes fore retto, ath effter thet hustrv Estridh, Per Tordssons epteliffua, kan ecke hemola Aruid Trvlle thet godzet Vndrarö i Solne sockn fore

¹⁾ Ofullbordad mening.

the summa peninga cxlvij (147) marck, som hon hade honom bebreffuat, tha skal hon fornögia honom innan solasäther antige medh fultpanth eller peninga. Thermedh fore swa myket, som ther vppa kan löpa, satte hon for:na erlig man Arwiidh Trvlla pantt i sith hws och liggiande grvndh ther stragx inne fore rettin, och fore wor kere höffuitzsmans her Stens, borgamestarenes och radzsins bön skuld, tha gaff Aruidh Trvllv hustrv Ästride een aars dagh vppa for:na summa peninga.

Joan Suensson consul.

[6 oktober]. In profesto sancte Birgitte bödh Joan Suensson radman vpp gulpant iij:e (3:e) tiidh.

Haquon Drokkin.

213. Eodem die komo fore rettin Joan Styng, Mikell Nielsson clen-smit, Mattis Nilsson, fultmektoqe pa Haquon Drokkins vegna, och loto vp hans hustrwa Ingeborge hwan tridie pening bade i lösa ok fasto, teslikes loth och hon them vpp pa sins husbonda vegna, for:na Haquon Drokkins, hwan tridie pening, bade i lösa ok fasto, alth thet, som hwarttere maagh andro giffua epter laghin.

Lasse Pipper.

Eodem die forswor Lasse Pipper annan tiidh stadhin swa medh foroordh, ath komber han igen i stadhin, tha skal han mysta hoffw-det fore thet oärliga tal skyld, som han haffuer haftt pa borga-mestarene och raadet. I thetta synneth fordrogx honom rettin fore Gudz skuld.

Niels Jensson.

Eodem die feste Niel Jensson vj (6) manna lagh, ath han är Mikel Nielsson clen-smit engte skyloger. Them skal han gaa innan vj (6) wikor nestkomande, effer ty som honom war och forlagt fore rikensins raadh.

Swerkell fiskare.

[8 oktober]. Feria quarta et crastino sancte Birgitte tha fäste Swerkell fiskare vj (6) manna lagh, ath han ecke slog quinnonä.

214. Mikell dragare saker xij (12) marck i tueböte, ty han slog Henric sämskare. *Tenetur* ij (2) mark.

Cristoffer Fynne.

[11 oktober]. Sabbato proximo ante festum Kalixti bödh Cristoffer Fynne vp pantt iij:e (3:e) tiidh, silffpant.

Per Jwte.

Eodem die loth Pedher Ketilsson i Bolsta i Parga socn i Fyndland vpp Peder Jwte sin gaard frij ok qwitt, then han nw besitter, vppa begges sina dotters vegna, Peder Jwtes hustrv och hennis syster Lucia, medh swa foorordh, ath for:ne Pedher Jwte skal giffua Lucia, tha hon bliffuer foreseedh, fämtio marck stocholmeska.¹⁾

Swerkell fiskare.

Eodem die gik Swerkell lagh sielf sette. Medh honom sworo Gwnner Biörnsson, Staffan Person, Hanis verk mestare, Jenis Veserbergh, Symon, swa ath han ecke slog quinnonä wiidh ögath.

Magnis Person tomt.

[13 oktober]. Eodem die videlicet in profesto Kalixti tha sagdes fore [retto], ath effter thet engin talade vppa sama huset, som Joan Helsing köpte lagligan, effter ty som laghin giffua, tha skal thet bliffua fasth, som thet är nw insciffuat i stadzsins book, vten swa medh skiäl ath han koma vj (6) manna beschedeliga vitne fore, swa ath thet war olagliga giorth. 215.

Saltidh.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och radet swa eens, ath leste tunnar baiosalth skal scriffuas samwledes som leste aff Danzeke.

Cecilia zak iij (3) marck fore nattaboller, Pauall Kokx hustrv. *Tenetur* i (1) marck.

Gregurs Laurens son zaker xxiiij (24) marck, ty han slog en bonda aff Norrebotn. *Tenetur* ij (2) marck.

Ewert panzeremakare zaker vj (6) marck fore en blanadh och xxiiij (24) marck fore tw saaremaal, som han giorde Mikell Jensson. *Tenetur* v (5) marck.

Broder Hanis Blankensten.

[15 oktober]. Feria quarta proxima post festum sancti Kalixti sagdes for retto, ath Herman Holth och hans medhbröder, the som loffuade fore Mattis Kraka, haffua engte ath tala til gaardin, som hustrv Anna Blankinstens nw besitther, forty ath Mattis Kraka egher ther engte vty och brodher Hanis Blankensten haffuer löst gaardin igen fore sina egna peninga och läntte honom sina syster for:na hustrv Anna. Är thet swa ath for:ne Herman och flere the, som 216.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 29, n. 860.

loffuade fore Mattis Kraka, kunna annars stadz spörya Mattis Kraka peninga, tha haffua the fogodins Peder Ragualssons, borgamestarene och radzsins loff ath behindra them till retto.

Symon aakare zaker xij (12) marck, ty han eldade sina badzstuffwe moth radzsins forbudh. *Tenetur* i (1) marck.

Katerina Laurens Japssons pa malmen zak xij (12) marck, ty hon haffuer och ena badzstuffwe pa malmen och eldar henne i forbudhi. *Tenetur* i (1) marck.

[18 oktober]. Sabbato ante festum vndecim milia virginum Andres Jonsson *defuit*.

Erik Andersson smitz drengin zaker xij (12) marck, ty han slog Per Jonsson. *Tenetur* iij (3) marck.

Peder Jonsson, Hanis smitz dreng, zaker vj (6) marck, ty han hardrogh Erik Andersson. *Tenetur* i (1) marck.

217. Tesse woro Laurens Zonesson godh for Raguald Aruidsson borgare aff Rama om eth mansläkte, Nic. Eriksson, Andres Nielsson, Aruid Nilsson, Per Pedersson, borgara i Rama, och Henrik Eriksson, swa ath for:ne Raguald Aruidsson skal staa for:na Laurens Zonesson til retto i Rama.

Olaff Nilsson, Tyle Busmans dreng, zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* x (10) marck.

Ewert panzeremakare.

Eodem die bödz Mikell Jönsson och Ewert panzeremakare friidh wiidh liiff och gotz.

Raadet.

[20 oktober]. Feria 2:a in profesto vndecim milia virginum wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa ens, ath Stakes tienare medh en järnhand skal hindras till retto.

Absentes: Nic. Dobbin, Jacob fan Hawen, Mattis Martinsson.

Eodem die gik Nic. Mörth allena lag, ath han war Detmer predykare engte *tenetur*.

218. Eodem [die] sagdes fore retto, ath Henrik Zerkensko skal vtaff gaardin, ther han nw bysitter, och then vnghe mannen, som gaardin egher, skal inne gaardin.

Eodem die bödz Jesper Norby och Jenis aakare friidh wiidh liiff ok gotz.

[22 oktober]. Feria quarta et crastino vndecim milium virginum.

Gerd, Herman Lyntorps dreng, zaker xl (40) marck, ty han haffuer köpslagath i vpstädherne moth lagin, handteradh gestegotz. *Tenetur* x (10) marck.

Hedewij zak iij (3) marck fore nattaboller. *Tenetur* iij (3) marck.

Kattahierne.

Elin kattahierne skal ryma stadin och haffuer hon ecke meer än viij (8) daga dagh at bliffua her och bittala hwariom sitt. Komber hon sidhan i stadin, tha skal hon stwpaslaas.

Herman Lyndtorp dreng Gerd.

Eodem [die] forbödz Giärd, Herman Lyndtorps dreng, aff fore retto nogat effter thenne dagh ath fara i marknadha.

Mattis Olsson zaker xij (12) marck, thy han slogh Jeppe. Kemmenärane skulo belatan. *Tenetur* ij (2) marck. Han skal arbeita fore stadin¹⁾.

[25 oktober]. Sabbato proximo ante festum Symonis et Jude 219.
loth Berend Hake vpp bro Laurens Johannis, fratri ordinis Predicatorum, ena tomt belegin pa Köpmanna gatw vppe i Pedher Nielssons dreng [o: grend], huilket som är forna broder Laurensse moderne. Pa sama tomt är eth stekare hws, eth pörte, vndan- taghin en wegh i brunnen p[a] sudre sidone, som Berend Hake for:ne nw haffuer. Huilken tomt som är pa lengdenä vppa vestre sidhone x (10) alna, bredden vppa sudre sidhone xxiiij (24) alnar, breddin nordhan til fra kirkioknwten xiiij (12½) alin, xxij (22) alnar vppa breddenä nordhan till, vppa östra sidhone är hon pa lengdenä xxviiij (27½) alnar.

Hustrv Ästridh.

Eodem die kom Magnis Mikelsson fore rettin i Hammarlandz torp ok Hammarlandz sockn byggensman, som war Peder Tordssons maagh, ok loth hustrv Ästride vpp alth thet arff, som honom war tilfalleth vppa sina hustrvas vegna, bade löst ok fasth, ok kendes sik therfore vel fornögd och bittalath wara. Thermedh loth han henne ledog och lös fore alth tiltal bade fore födda och ofödda til euerdelig tidh.

¹⁾ Stycket öfverstruket. I margen: *zaker, stadin*.

Pedher fiskare zaker iij (3) marck fore olydna, ty han forsatt borgamestarene budh. *Tenetur* i (1) marck.

220. Nic., Olaff Friis dreng, zaker xxiiij (24) marck, ty han hiog en annan Olaff Friis dreng. *Tenetur* ij (2) marck. Dabatur Per Ragualsson¹).

Dan Jensson.

Eodem die sworo Vaste Bok och Joan E[n]gilbriktsson, ath skedin hörde Dan Jensson till.

Nic. Jensson.

Tesse gingo lagh medh Nic. Jensson, ath han war Mikell Nic:son klensmit engte skyllog. Medh honom sworo Mattis Thomasson, Henrik Griis, Jacob löyakarll, Olaff Andersson, Jenis skreddare.

Bro Hanis Blankensten.

- [27 oktober]. In profesto beatorum apostolorum Symonis et Jude kom Otte Henriksson fore fogodin Per Ragualsson, borgamestarene her Benct Smalenninge, her Loduik Vesman, radene allo nerwarande, och kendes sik vel fornögdan och bittalath wara the hwndrade och trettan marck, som hustrv Ingeborg gambla specker-skan, hans hustrv modher, hade läntt Mattis Kraka pa then gaardin, som hustrv Anna Blankenstens nw besitther, huilka for:na summa peninga, cxiiij (113) marck, for:ne Otte Henriksson kendes fore rettin redeligan vntfanget och opburet haffua aff renliffwes och hederligom herra brodher Hanis Blankensten. Ty loth for:ne Otte Henriksson vpp brodher Hanis Blankensten for:na gaardh, som hustrv Anna hans syster nw besitther, frij och qwitt, medh all sin tilbehörlisse obehindrath fore hwars mans tital bade födda ok ofödda till euerdeliga eghe.
- 221.

Laurens Suensson zaker xij (12) marck fore twa blnade, ty han slogh Elin Krokx, och iij (3) marck fore kniffdragh. *Tenetur* iiij (4) marck.

Erik Hansson zaker vj (6) marck, ty han slog Laurens Suensson. *Tenetur* ij (2) marck.

Pedher Swedher zaker vj (6) marck, ty han slog Erik Hansson medh klappaträdh. *Tenetur* ij (2) marck.

Peter Haffuensangh, Hanis Dene dreng, zaker vj (6) marck, ty han kallade Olaff skreddare Olaff mär. *Tenetur* ij (2) marck.

¹) Stycket öfverstruket.

Hustrv Margit Heningx.

Eodem die kom hustrv Margit, Hening gritagiwtares epteliffua, fore rettin ok loth vpp Herman drögare ena tompth, som belegin är offwan fore Heningh gritagiutare gaardh i millom gardin och stenuseth, som är xvj (16) alna longh, frij ok qwitt, som hon nw är bygt, til euerdeliga egho.

222.

Herman drögare.

Eodem die kom fore rettin Herman dröghare och kendes sik vel bittalath och fornögd wara bade fore lösth och fast, som honom tilfalleth war i arff efter Hening grytagiwtare, Gudh honom nade, och ath han hade vntfanget och opburet aff hustrv Margareta, for:na Heningx epteliffua, til cxxv (125) marck i lösöra medh the tompthenä, som hustrv Margit honom vplotth och tilegnade, fore vthan tesse epterscriffna kerligx gaffuor, som hon gaff honom vthan alth byte, som äro en jern hatt, en skiold, eth pantzare, eth armborst medh skyttarede, ena dyna swa godh som iiij (4) marck och en stoor liwsa staka. Thermedh loth for:ne Herman drögare for:na hustrv Margareta, Hening gritagiwtares epteliffua, ledoga och lösa fore alth tiltal fore sik och alla sina arffua och eptekomande til ewig tiidh bade födda och ofödda, tog swa medh foroordh, ath for:na hustrv Margareta skal vpbera all vtheastandande gield och bittala testament och alla andra skuld, och thermedh ega och niwta fritt och quitt bade lösth och fasth jemmwel vthan by som innan.

Raadet.

[29 oktober]. Feria quarta proxima ante omnium sanctorum tha vordo borgamestarene och raadet swa eens, ath Hanis Missenär skal engin leggho giffua aff stadzsins tompth, fore thet han haffuir sitidh ther til thenne dagh, och her epter skal han hwart aar giffua aff sama tompth stadenom til leggho i (1) marck peninga, swa lenge han besittther henne.

223.

Hanis Falkinsten.

Eodem die forwilkorade sik Hanis Falkinsten fore fogodin Pedher Raguallsson, borgamestarene och raadet, swa ath han vill giffua och bittala Mwnkatorps kirchio the c (100) marck, som han är henne skyllogher, oc sätia them her i rettin, til thes han faar quittanciam oc breffuen igen, som ther vppa giffne äro, innan mid-sommar nestkomande.

[3 november]. Feria 2:a proxima post festum omnium sanctorum.

Jacob Benctsson zaker xij (12) marck, ty han slog Olaff Gunnarsson, her Ywar Axelssons landbo¹⁾. Gaffs till.

Olaff Gwnnarsson, her Ywar Axelssons landbo, zaker iij (3) marck for kniffdrag aath Jacob Benctsson.

[5 november]. Feria quarta proxima post omnium sanctorum tha kendes Andres Nilsson i Vesby vppa Mwnsöö, ath [han] hade stwleth kätilen, som i rettin stoodh, huilken som vogh ij (2) pund. Ty dömpdes han till reep. *Pie memorie.*

224. Pedher Laurenssoon, skipper Benct Kogx dreng, zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* x (10) marck.

Skipper Thomas Paulsson.

Eodem die kom fore rettin skipper Thomas Paulsson, som är hema i Mälisby i Nawa sockn i Findhlandh, och giorde vitterliget, ath skipper Claus och hans medhielppare togo fra honom hans skip, som thet war fracktadh medh köpmansgotz fraa Danzeka och vildhe til Reffla, och togo honom, tha han lagh fore ankare viidh Hangede vdh, och satte ther in sitt sälzskap och en annan styreman. Thermedh bleff skippet, och sagde han, ath ther war inne xxxiiij (32½) leste salth, xxij (22) sekke humbla, item v (5) pypar wiin, item v (5) tunnar ärtyr, item i (1) tunna olya, item en tärning klede, item en wogn, item twa ladhar, item xij (12) flaskar, item iij (3) boltta lärufft; item tesse Hanis Vise, Peter skomakare, Henrik Zanwe(?), Jacob van Frächthen, item Gadzskalk, Dyrik Blok, Dyrik fan Boren, Hanis Boncholph, the sände gotzet vth aff Danzeke.

225. [8 november]. Sabbato ante Martini Andres Jonsson *defuit.*

Eodem die kom for rettin Jesper Norby ok kungiorde Nic. Claussons oordh, som han talade pa raadet, forst swa sigiande: the borgamestare och raadh skulo faa eth twsand fallandöwell, thet woller then landlöparen²⁾ Benct Smalenninge, jach skal slaa hans hierta syndher i hans bwk.

Magnis i Forssa feste vj (6) manna lagh, ath han ecke dreff Cristoffers hest.

1) Det föregående struket.

2) Orden och skogstrikaren strukna.

Laurens Ysantesson aff Rama zaker xxiiij (24) marck fore tw blodsaar han giorde Olaff Persone borgare her i stadin. *Tenetur* iij (3) marck.

Pauall Ragualsson, borgare i Rama, zaker xij (12) marck, ty han slog Laurens Ysantesson. *Tenetur* iij (4) marck. Ther loffuade Hanis Lambrictsson fore.

Joan stadztienare lagin nidherfellog for saaremaalet her Ywar Axelssons landbo.

Jenis Eriksson, Folmer fan Lundes gesth, zaker xl (40) marck, ty han loth ecke scriffua miödin. *Tenetur* ij (2) tunnar miödh oc fogodin ij (2) tunnar.

[8 november]. Anno ¹⁾ domini mcdlxx pa thet siwnde aaret lögerdagin näst fore Martini tha sathom wij epter:ne ower erligx och velborens mans Philpus Olssons ok Ragual Pamppes rekenskap vppa Stocholms radzstuffue, forst her Loduik Wesman borgamestare, Jeppe Nilsson, Hanis Lambrictsson, Erik Jonsson, Clemit Benctsson, Ingeual Torstinsson, radmen ther samastadz. Summan aff Ragual Pamppes opbörd ower all iij (4) aaren löper epter Raguals bok, som hon wtwisar, iij^c (250) xlj (41) marck iij (44) örtoger vij (7) peninga.

Item her i moth Ragwals vtgipt, som hans bok utlydher, löper ij^elxvij (267) marck xj (10½) örtog.

Item än lx (60) marck, som Philppus kende sik sielffuan opboret haffua.

[10 november]. Feria 2:a in profesto sancti Martini.

[Tesse skulo scriffua mantalet:]

Östre quarttere	Sudre	226.
Jacob Gresaw	Jacob Benctsson	
vnge Andres Jerlasson	Engleka Zandersson	
Vestre	Innan mwr	
Erick Philpusson	Nic. Hwith ²⁾	
Olaff Eriksson	Mikel Swartte.	

Raadet om klokkane.

Eodem die vordo borgamestarene och raadet swa eens, ath her Benct Smalenninge skal haffua budh effter klokkagiwtaren.

¹⁾ Följande anteckning på en lös lapp.

²⁾ *Hanis Stub* struken.

Nic. scriffuare zaker vj (6) marck fore oqwedins oordh han gaff Aruid Olsson. *Tenetur* i (1) marck.

Peder Jansson i Talby i Släm sockn han giorde sin eedh, ath han förde ij (2) pund k[orn] till Ragual Pamppe. Medh honom sworo Staffan i Hogxlaby, Peder Japsson i Talby, Mattis i Hallinge, Henrick i Eestala, Magnus i Lunby.

227. Eodem die swor Peder Hemingsson i Eestala, ath han förde ij (2) pund k[orn] till Ragual Pamppe. Medh honom sworo Jenis Olsson i Eestale, Peder Andersson i Skötby, Jenis Laurensen i Säby, Jenis i Hallinge, Jacob ibidem.

Eodem die swor Mattis i Talby, ath han förde iij (3) pund k[orn] in till Ragual Pamppe. Olaff Andresson i Näsby, Laurens i Lidby, Erik Botuidsson i Lädewik, Jacob Thomasson i Hieglwnda, Jenis Andresson i Ladeuik, tesse for:ne sworo medh for:na Mattis i Talby.

Cristoffer Vyse.

Eodem die giorde Magnis i Forss sin eedh pa helgedomana, ath han aldre brwkade Cristoffers Vise hästh eller nytiade annorledes, än han gik medh hans stooth, och ath han fordörffuades ecke medh hans vilia eller volla. Medh honom sworo Andres i Wetaby, Holmstin i Forss, Magnus i Sanöö, Olaff i Forss, Magnus i Welista¹).

Eodem die kom for rettin Olawer Laurensse poyka, borgara aff Rama, och war bekiänd, thet Pedher Laurensen aff Korsholm hade budet honom viidh xl (40) marck engte köp ath driffua i Norrebotn annars [än] i lagha hampner och ath han giorde moth thet forbudet. Ty zaker xl (40) marck²).

228. [15 november]. Sabbato post Martini bödh Aruidh Olsson vp pantt iij:e (3:e) tiidh, lös pantt.

Radet.

Eodem die vordo fogodin, borgamestarene, radet swa eens, ath vegaren Hanis Lambrictsson [o: Vesfale] skal engin vidh haffua viidh torneth eller lata hwgga nogan viidh.

Mattis skreddare.

Eodem die kom hustrv Ragnild, Berend Osenbrygges epteliffua, fultmektog pa Jenis Getz vegna och sina vegna, swa miket som

1) Mellan *i* och *Welista* står *in*. 2) I margen: *konungæ ensak*.

hennis deel var fore lx (60) marck, ok loth vpp Mattis skreddare thet stenhuset medh hws och grundh, som belegit är pa Swartbrödra gatw och fordom Nic. gultsmit atte¹⁾.

Stenhusit pa lengdene wiidh Almeningx gatan xviij (16½) alin, tompften vpa lengden vp effte fran stenhosit är xxxv (35) alna och ith quarter, bredden vppa östra ändan är xiiij (13) alna och iij (3) quarter, vppa westra ändan wiidh stenhosit xv (15) alna. Melismen Claus screddere, Euert Döringk, Peder guldsmit, Knwt guldsmit medh sylsätiarana Michel Swarte, Berend Haka.

[17 november]. Feria 2:a ante festum Clementis Nic. Dobbin *defuit*, Per Andersson *defuit*, Staffan Vesgöte *defuit*.

Hanis Vesfale,

Eodem die forbödz Hanis Vesfaale vegarenom och hans dreng h engte köpa gestenom til handa huarken kopper eller jern. Findz thet medh them, tha skulo the staa therres rätt.

Hanis Hogben.

229.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Hogben och flere köpmen, som gotzeth aatte pa clossemakarens skip, skulo giffua skipmannone lön for therres arbeite, effter ty som the wordo eens medh them pa Öölandh, och dansska hwitten fore iiij (4) peninga.

Her Götzstaff.

[19 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Clementis stoodh her Göstaff Karlsson och bödh her i rettin pa aar och dag i stadzsins göma gwll och silff, som honom var affsagt i herredagin i Strengenäs fore eth landzgotz, och nempde her Göstaff sielff ther till Joan Suensson oc Joan Styngh, athe skulo lata veghat ok beseath medh gwlsmidher, hurw myket och hwat thet är. Thet²⁾ togx stragx aff rettin.

Her Germund.

Eodem die bödh verdog fader erchiebiscop Jacob her Germunde ath göre Helge licame brödher rekenskap aff sith aaldermansdöme innan viij (8) daga nestkomande.

¹⁾ Det följande på en lös instucken lapp. Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 29, n. 861.

²⁾ De följande orden senare tillagda.

Anna Dobbins.

Eodem die i verdoge herra her Nic. Stures, her Göstaff Karlssons nerwaro sagde verdog fadher erchiebiscop Jacob for retto i alla radzsins ahöro, ath her Hanis Erics skal lata skatta hwsen, som hustrv Anna Dobbins thalar vppa, och sidhan giffua henne fyllest for them effter therres värdhe, och siden skal for:na
230. hustrv Anna haffua the xv (15) marck igen aff her Peder i Lula, som hennis bonde hade giffuet til forende pa tomptenä, forre än the byggdo nogat pa tomptenä.

Joan i Swanaby.

Eodem die vitnade Jeppe Nielson, Joan Styng, Andres Jonsson, her Per i sancte Öryans, Olaff Mikelsson, Joan i Swanaby, Cristiern doraswen, athe hördo, thet her Erik orgamestaren hade i therres aahöro talat til Joan Suensson forstandaren och sagde, ath han hade stwleth c (100) marck och boreth heem til sin som en fändens tiwff och ath han hade ganget effter hans forsiya hedher och äro, och mädhan for:ne her Erik kan ecke vntfalla the oordh, tha tog myn her erchiebiscopin borghan aff honom, vppa thet ath Joan Swensson skal viderfares swa myket som rett är.

Berend Jenson.

[24 november]. Feria 2:a et crastino sancti Clementis tha bödh Berend Jenson vp en gaard iij:e (3:e) tiidh.

Ingeuall Torstinsson.

Ingeuall Torstinsson bödh vp pantt, et skip, iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die sagdes annan tiidh fore retta, ath hustrv Inga Mattis gulsmitz hauer engte tala till radet eller Ingeuall om peninga.

Knwt Friis zaker vj (6), marck ty han drog Benct i haareth, Jenis Laurenssons maag. *Tenetur* ij (2) marck.

Nic. Matsson zaker xij (12) marck, ty han hog Olaff Grotte. Her Erik Otsson, Lasse Budde loffuade fore honom. *Tenetur* iijj (4) marck.

230 a. [26 november]. Feria quarta et crastino sancte Katerine virg. tha kendes Peder Laurensen och Andres Gwnnersson, athe slogo och hiogho Tiälffue dreng och en annan, som i sängh lagho medh honom i skipeth. Ty dömpdes the bade i swärd. *Pie memorie.*

Knuth skipman zaker cxx (120) marck fore then skada han giorde Hanis Eest. *Tenetur* x (10) marck.

Per Jensson.

[29 november]. Sabbato proximo ante festum sancti Andree apostoli kom bro Villam fore rettin ok loth vp Peder Jensson en gaard belegin vestan mwr medh hws och jordh pa conwentes wegna frij och quitt fore xiiij (14) marck¹).

Henrik Mwlle.

Eodem die stooth erlig man Hanis Holmgersson vp i rettin och loth vpp Henrik Mwlla kötmangare pa Byakirkione och Sielakoorens vegna eth stenhws medh all sin tilbehörlisse och träbygning nest niden fore medh hws och jordh alth fritt och quitt fore clxxx (180) marck, huilket hws och gaard belegit är vestan mwr i sancte Laurensse grendh²).

Jenis Japsson.

[1 december]. Feria 2:a et crastino sancti Andree i kirkioherrans her Swens nerwaro tha wordo borgamestarene och raadet swa eens i fogodins Per Ragualssons nerwaro, ath Jenis Japsson skal innan neste radzstuffue dagh lata koma her i rettin alth thet han haffuer i sina wära effter her Raguald i Tornöo wiidh sina xij (12) marck. 230 b.

Birgitta Olaff skreddares feste vj (6) manna [lag] fore Lydeka krögare peninga.

Eneuald.

Eodem die sagdes Enawald fore retto, ath han skal fornögia Per Olsson the iiij (4) marck zaköre innan solasäther viidh sina iij (3) marck.

Henrik offuerskiärare zaker vj (6) marck fore oqwädins oordh, som han kallade Ingeuald Vargh skalk. *Tenetur* ij (2) marck.

BödZ Ingeuald Varg och Henrik offuerskiärare friidh viidh liiff ok gotz.

Hanis Stwb.

Eodem die sagdes annan tiidh fore retto, ath Laurens Gwnnarsson skal lata nögia sik ther aath, som dandemen lagt och forlikat haffua i millom honom ok Hanis Stwb om then rekenskap, som them i millom war, swa ath Laurens Gwnnarsson skal lata sik atnögia aath the xx (20) marck, som han opburet haffuer aff for:da Hanis Stub. Thermedh är han honom a ty vegna ledog ok lös fore alth tiltal.

¹) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 30, n. 862.

²) Jämf. a. a., sid. 31, n. 863.

231. [3 december]. Feria quarta ante Nicolai giorde hustrv Birgitta Olaff skreddares lagh, swa ath hon war Lydeke krögare ecke meer skyllogh än xvj (15½) marck och vij (7) solidi. Medh henne sworo Raguald Jensson, Dan Jensson, Andres Jensson, Per Östinsson, Knwt Botuidsson.

Skipper Jenis Laurensen.

Eodem die kom fore rettin Jenis Laurensen ok giorde vitterliget, ath sillasättiarene Mikel Swartte och Berend Jensson, som sillasättiare tha voro, ath the hado mälth the tomtenä, som Nic. gultsmidz barn hado, som belegin är i Hanis Jenssons grend östan till, som Berend Jensson sielff tilstoodh fore rettin, ath for:na tomt war pa lengdenä xvij (18) alna, pa breddenä xij (13) alna. Thet hörer til Nic. gulsmidz barn bade hws och jord. Tesse giordo bythet i millom Hanis Jensson ok Nic. gulsmidz barn: först Raguald Camp, Joan Lyndorm, Olaff Valdemarsson, Hanis smith, Mikell Swartte, Berend Jensson¹⁾.

Joan.

Eodem die gaffs Joan Swensson loff ath latha pantta sancta Örya(!) hwsa lön.

232.

Jenis Japsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Jenis Japsson skal viidh sina xl (40) marck lata koma her i rettin the xl (40) marck och c (100), som han war her Raguald i Tornöö skylloger, teslikes alth thet silffuer han hauer til göma.

Skipper Simon.

Eodem die sagdes fore retto, ath blinde Niels och Per Olsson, som äre forstandare fore Karllabrödrane, skulo skipta kiällaren medh skipper Symon i dandemanna nerwaro eller och lata honom therres kiällare fal fore peninga effter dandemanna segn.

Mikel Storm *tenetur* vj (6) marck, ty han slog Anna goda maaltiindh. *Tenetur* i (1) marck.

Vxor Ingeborg Drokkins.

[10 december]. Feria quarta proxima ante festum sancte Lucie kom fore rettin hustrv Botil Drokkins ok loth vpp hustru Ingeborge, Haquon Drokkins epteliffua, bade löst och fast och kendes sik vel fornögda wara fore allan then deel, som henne til-

¹⁾ Jämf. a. a. sid. 31, n. 864.

fallit war i arff effter sin framlidna broder Haquon Drokkin, i tesse goda manna nerwaro: Jeppe Nielsson, Joan Styngx, Mattis Martinsson, Mikel klensmit, Mattis Nilsson, Arwid Olsson, Albrict Jensson, Olaff Mikelsson minor¹⁾.

Skipper Paual.

233.

Eodem die kom Herman dröge ok loth vpp skipper Paual ena tomt, som han erfde effter Heningh gritagiutare, fore xvij (17) marck, som belegin är nest offwan fore Heningh gritagiutare gaard och nest nidan fore stenhuset frij ock quit til euerdelica ego²⁾.

Hanis Stub.

Eodem die kom Andres Jonsson, Mattis Nielsson, skipper Clemit, Tord Siggasson, fultmektoge pa broder Peder Andree vegna i Swartbrödra ordon, ok loto vpp Hanis Stub then gaard, som han erfde epter sin fader ok belegin är viidh brinken offuan fore Claus kannegiutare, ok ena tomt pa Sudre malm fore xlv (45) marck³⁾.

Claus skreddare.

Eodem die giordo Per Raguallsson, her Loduik, Hanis Holmgersson ok Marquard Grvell vitterliget i rettin, athe nerwaro och hördo, thet hustrv Katerina Danenbergx dotter gaff sinom kere bonda Claus skreddare hwan tridie pening bade i lösa ok fasto, teslikes gaff han henne alth thet hwarttere maa andro effter laghin giffua.

Joan Lyndorm.

234.

[13 december]. Sabbato et ipso die sancte Lucie tha sagde Joan Lyndorm fore rettin, swa ath Sten Bagge sagde i Joan Darres, Hanis Jwtes nerwaro: jach hauer ofta scriffuat borgamestarene i Stocholm till om leygda; jach faar engte swar igen; hwar jach kan koma vtoffuer Stocholms borgara, tha marknade koma, tha skal [jach] hempoas vppa them.

Claus Laurensen zaker xij (12) marck, ty han slog Olaff Clausson gilleswen. *Tenetur* i (1) marck.

Olaff Clausson zaker vj (6) marck fore kniffdrag. *Tenetur* i (1) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 32, n. 865.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 32, n. 866.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 32, n. 867.

Benct Kog.

[15 december]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Tome bödh Benct Kog vpp pantt iij:e (3:e) tiidh.

Then som haffuer stallet som Olaff Mikelsson talar vppa skal behallet.

Defuit:

Nic. Dobbin, Andres Jonsson, Clemit Benctsson.

Jenis Erfuastesson.

235. Eodem die sagdes fore retto, ath Knwt gultsmit haffuer engte effter thenne dagh ath tala till Jenis Erfuastesson om the tomp-tenä, som han köpte aff Per Eriksson.

Jenis Andersson.

[17 december]. Feria quarta proxima ante festum Thome tha kom fore rettin broder Henrik Marquardi, fultmektoger pa broder Laurens Clémitssons vegna, som nw är suppriare i Strenge-näs, och medh honom Magnis Olsson, fultmektoger pa jomfrv —¹) aath sancte Clara, och loto vpp Jenis Andressone for:na broder Laurensse och jomfrues gaardh och tomt, som therres framlidna fader Clemit Fynne och therres moder atte ok besato, huilken som belegin är affsides fra Köpmanna gatu breda wiidh Berend Jenssons tomt, frij och qwitt fore lxx (70) marck²).

[20 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Thome bödh Erik Jonsson vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

236. Erik Jonsson, Mattis Martinsson, Jenis Olsson, Jenis Laurensen, Tord mwramestare, Jenis mwramestare vitnade fore rettin, athe skat-tade bade then kellaren, som skipper Symon haffuer, och swa then, som almosa karllane haffua, och lagdo them swa i millom, ath skipper Symon skal giffua Karllabrödramo viij (8) marck och behalla then kellaren, som wndher hans gaard är.

Hustrv Elin Jap bagares.

Eodem die kom fore rettin Hanis smith och loth vpp hustrv Eline, Jacob bagares epteliffua, bade löst och fast och kendes sick wel bittalath och fornögdan wara pa for:na Jacob bagares arffwa vegna fore alth thet arff, som them war tilfallet effter Jacob ba-

¹) Namnet ej infördt, icke heller i jordeboken.

²) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 33, n. 868.

gare, bade fore löst och fast. Ty maa hon, hennis arffua ok eptekomande niwta ok egha bade löst och fast friitt och quitt fore for:na Jacob bagares arffua obehindrat til euerdeliga egho¹⁾.

Mattis Thomasson feste lag sielf vj:e (6:e), ath han ecke loffuade fore then, som Herman Messeman war skylloger.

Vtscripter epter Hemingh Pederssons barnom i Stocholm.

Eodem die bado borgamestarene mik Ingeuallo inscriffua thenna vtscript, som ludher vppa framlidna Heming Persons barna wegna, ludandes ordh fraa orde, som her epterscriffuat star: Anno domini mcdlxx quinto [1475] feria 3:a infra octauas corporis Christi, scilicet xxx (30) die mensis may, tha woro wij epterscriffne mester Benct, domprost i Westeraars, oc Peder Bernardi, prebendatus i Strengenäs, formyndara vppa Heming Persons barna vegna, i Stocholm vppa ena siidho och wij epterscripne Niels Dubin, Hanes Holmgersson, radmen i Stocholm, oc Claus Graabo, borgare ther samastadz, vppa hustrv Cristina, fornemde Heming Pedersons epterlifua, vegna vppa the andra siidhone, swa ath wij när och owerwarom och lagdom wtoffuer, hwat fornemde Hemingx barnane fädherne wara skulde i fasto ok löso. Tha lagdom wij fornemde alth thetta her epterscriffna gotz ok grwnd vppa barnane deel, som är i röringa gotz tw hwndrade marck reda peninga oc xx (20) marck peninga fore rogh oc korn, item vj (6) pund then oc vj (6) pund giordan kopper, item twa lödoga marck giorth silffuer, item sengheklede ok stughuklede, dwka och handklede medh all reda, xv (15) marck; item skal ok barnen haffua helfftenä aff alla fasta grwndh liggjande i Stocholm ok ena tomt vppa Sydhra maln, som hennes(!) friit hörde till effter Heming Pedersson. I swa motto tha ärom wij for:ne her till vitne tilkalladhe, ath swa är vitradh och skipt i millom fornemde hustrv Cristine och hennes barnom, allaledes som forscriffuat staar, och thermedh skal scriffwas all fornemde erende ok skipte vppa twa vtskwrna scripter, swa ath wij fornemde vppa barnone wegna haffuom the öffra scriptenä och fornemde hustrv Cristin haffuer vppa sina vegna the nidhra scriffthenä. Scriffuat i Stocholm aar och dag, som forscriffuat staar. 237.

Mattis i Sycle.

[22 december]. Feria 2:a proxima ante festum natiuitatis tha vordo borgamestarene, radet swa eens, at Mattis i Sicklé skal

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 33, n. 869.

giffua hwarth aar xij (12) marck aff Syckle eller see sik fore vppa en annan stadh och til hwäria jwl draga noth til radzsins behoff och forböd̄z honom ath lata hwgga borth skogin effter thenne tiidh, swa framth ath han vill bliffua i radzsins tienist.

Raadet.

Eodem die vordo borgamestarene oc raadet swa eens, ath Jenis Mangsson och Herman Lyntorp skulo haffua nycklane til swdre tornen och forwara them, mädhan folket är i marknada, om än nogat vppa kome, som Gud forbiwde.

239. Eodem die vordo och borgamestarene och raadet swa eens, ath Joan Styng och Olaff Mikelsson i portin skulo och haffua nycklane till norre tornen, mädhan folket är i marknade.

[1478].

[14 januari]. Feria quarta proxima ante festum sancti Henrici tha feste Joan gulsmi sex manna lag, ath han engte gotz haffuer epter Nic. Person, hwarkin gwll, silff, peninga eller nogat thet honom tilhörde.

Mattis Thomasson.

Eodem die gik Mattis Thomasson lag sielf vj:e (6:e), ath han war Herman Messeman engte skylloger. Medh honom swor Hanis Foss, Mattis Nilsson, Lydeka bagare, Lasse Person, Hanis mölnare. Ty är han quitt for:na Herman Messeman.

Joan gulsmi.

240. [21 januari]. Feria quarta proxima ante festum sancti Erii translacionis gik Joan gulsmi lagh sielf sette, ath han hade engte vndan dolth aff Nic. Persons gotz, hwarkin gwll, silff, peninga eller annat gotz, och ath han hade alth redeligan antwardat fra sik effter framlidna Nic. Person. Medh honom sworo Jenis Balk, Thomas Laurensen, Jacob Laurensen, Joan Eriksson sartor, Andres gultsmi. Ty är han quitt Axel Olsson, som ther vppa talade, oc alla andra, som ther vppa tala wilia.

Marchus.

Eodem die kom Marchus, her Stens tienare, in fore rettin innan lyctom doorom och bekendes fore fogodin Per Ragualsson, borgamestarene her Benct Smaleninge, her Loduik Vesman, radene nerwarande, ath han lagh medh Laurens Japsons hustrv, och badh them om nadher, athe skulo göre thet betzsta medh honom.

Eodem die wordo fogodin Pedher Ragualsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath effter thet Laurens Japsson fiskaren begerar rätt aff synne hustrv, fore thet hon giorde hoor medh Marchus, her Stens tienare, och ath mäden han begerar ecke hennis liiff, tha skal hon vppa kaaken.

Marchus Japsson, her Stens tienare, zaker xx (20) marck, ty han giorde hoor medh Laurens Japssons hustrv. *Tenetur* x (10) marck.

Katerina, Laurens Japssons hustrv, dömpdes til kaakin, ty hon giorde hoor medh Marchus Japsson, och thermedh skal hon forswäria stadin. 241.

Olaff Jensson, sislamans drengin aath sancte Clara, zaker lxxxviiij (88) marck, ty han stak Ingemer iij (3) stynges i jwla fridhen. *Tenetur* x (10) marck.

Marchus Japsson forbödiz viidh liiff ok gotz, ath han engin skal fögda eller vntsigia.

Her Otte Mwggeell, Ernast Muggell.

Eodem die komo fore fogodin Peder Ragualsson, borgamestarene her Benct Smalenninge, her Loduik Vesman, radene nerwarande, hederlige men Peder Jensson, Jeppe Nilsson, her Olaff Andree, Ingwar dieckn, skipper Biörn brvgare, fultmektoget pa Henrik Persons vegna, och loto vpp for:na Henrik Pedersons stiuffbarnom, her Otte Mwggeell och Ernast Mwggeell, allan then deel, bade lösth och fasth, hwat thet helst wara kan, som hustrv Birgitta hade, forre än Henrik Pedersson kom till henne, alth friith ok quitt til euerdelica ego bade fore honom ok alla hans efftekomande arffwa och fore hwars mans aatalan, bade födda och ofödda, swa medh foroordh ath bagare huset och annat huat, som han besynnerliga haffuer köpt, thet skal for:na Henrik Person ok hustrv Birgitta sik til nytta ego ok brwka obehindrath medh alla the lösöra, som the siden fanget haffua eller her effter kunna fanga, teslikes ok alla the lösöra, som for:ne Henrik Person tilforende hade, alth friit ok quitt¹). 242.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 34, n. 870 under dateringen 28 januari (feria quarta proxima post festum conversionis sancti Pauli apostoli).

Thesse tilnempde ath ransaka effter the pighor medh barn äro:

Östre quartere	Sudre quarttere
Raguald, Olaff Stensson, hustrv Agade, hustrv Cristina Mattis Holmgerssons.	Hanis Vlff, Olaff Hinsseson, skipper Zone hustrv, Remer röffuare hustrv.
Vestre quarttere	Innan mwr
Mikell klensmit, Jacob offuerskiärare, hustrv Cristin mester Laurensse, vxor Ingeborg Olaff Erikssons.	Jacob Mangsson, Jenis Japsson, Lasse Bagge hustrv, Katerina Ketils.

243. [26 januari]. Feria 2:a proxima ante festum purificationis Marie virginis vitnade Peder Swedher, Ingeuall Warg, athe nerwaro och hördo, thet Andres Suensson talade til Erik Jonsson och sagde til honom: jach haffuer ena gaas opluckade medh tik. I thet sama sprangh han vpp och kastade tw stoop.

Erik Jenson consul.

Eodem die medh radzsins samtyckio anamade Erik Jenson l (50) marck aff fatabureth til at göre thermedh sitt betzsta til en tiidh.

Martin bödh vpp lös pantht iij:e (3:e) tiidh.

Item¹⁾ for:na l (50) marck antwardade Erik Jenson fra sik igen.

Hanis Hansson, Jacob gulsmitz dreng, zaker xl (40) marck, ty han slog Ingeuall gulsmith. *Tenetur* — —²⁾ stadzsins ensak. Fogodin gaff sin del. Quitt.

Jap Jenson kroppote loffuade fore Jenis forkiöpare, ath han skulde koma till retto.

Laurens Mikelsson feste lag sielf vj (6) fore Olaff Hemingssons viderlagh.

[9 februari]. Feria 2:a proxima post dominicam inuocauit tha bödh brodher Laurens scriptor vpp en gaard iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die loffuade Torbiörn Torstinsson, Magnis Olsson sisle-mannen, Henrick Mwll fore twa Torbiörns tienare, som slog Laurens Persons hustrv, swa athe odinsdagin nest effter Mathei dag nestkomande skulo koma til retto.

¹⁾ Det följande senare tillskrifvet.

²⁾ x marck öfverstrukna. Följande ord senare tillskrifna.

Jacob Otter.

[14 februari]. Sabbato reminiscere kom renliffues man brodher Knut, lector aath Grabrödra, pa alla conuentins vegna fultmek-toger, och loth vpp Jacob Otter en gaard, belegin i Magnis Olssons grend nest swnnan fore ok vestan mwr¹⁾,

Pedher Jönsson consul.

244.

[23 februari]. Feria 2:a post dominicam oculi tha bödh Peder Jensson vpp gulpant iij:e (3:e) tiidh.

Jenis Mangsson.

Jenis Mangsson bödh wpp i (1) gaard iij:e (3:e) tiidh.

Magnis Otter.

Bödh Magnis Otter vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Jenis Eriksson, födh i Östwna sockn, stodh till, ath han slog Laurens Person i häl. Ty dömpdes han till swärd. *Pie memorie.*

Pawal Karlsson, födh i Nyland i Poya sockn, kendes, ath han slo i häl Jacob skreddare, skinnare maghin. Ty dömpdes han till swärdh. *Pie memorie.*

Magnis Person zaker xij (12) marck, ty han hadhe eeldh i forbudi i sin hws²⁾. Gaffs till i Gudz [nampn].

Eodem die forbödz Hene Bossa hustrv ath haffua ner sik the nwnnane, sina syster dotter. Bliffuer hon her i stadin, tha skal hon staa sin rätt, epter ty som ther tilhörer³⁾.

[25 februari]. Feria quarta proxima ante dominicam letare stodh Laurens Laurensen i Byrkie for rettin ok war bekiänd, ath han förde borth Laurens Siggassons modher i Byrkie owitandes fra hennis laggifta man Sygga i Byrke, och war bekiänd ath Laurens Siggassons modher hadhe medh sik bortt ij (2) kledis kiortzsla ok en kledis kaapa och ena silffskeedh, en kranss. Tesse epter:ne vitnade, ath for:de Laurens Laurensen i Byrkie vntförde Laurens Siggassons modher Ingegerde: Olaff Kiädeluastesson i Jäl-lista i Knutaby sockn, Olaff Clemitzson ibidem, Magnus i Skogby i Adhelunda sockn, Erik i Witiom i Twna sockn, Per Japsson i

245.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 35, n. 871.

²⁾ Det föregående öfverstruket.

³⁾ En öfverstruken anteckning följer rörande Hanis Dingstads köp af en icke angifven tomt.

Gränoma i Stabbo sockn, Magnis Olsson i Yninge i Stabby sockn, Laurens Nilsson i Vitiom i Twna sockn, Hanis i Oorom i Nerdyngre hundare, Nic. skreddare i Byrke. Ty dömpdes han til reep.

Vnge Peder Rytter.

[28 februari]. Sabbato proximo ante dominicam letare tha giorde vnge Peder Rytter Gwnnar Biörnsson mäktogh ath tala vppa sina vegna vppa Henrick Frankenbergx dödha til Andres Siggasson.

Göteka fan Bomelin.

Eodem die kom Göteka fan Bomelin fore rettin ok gaff sina kere hustrva hustrv Cristina Marssilias dotter hwan tridie pening bade i lösa och fasto. Teslikes gaff hon ok honom igen¹⁾.

Jacob Jensson.

Eodem die gaffuo fogodin Per Ragualsson, borgamestarene, radet Jacob Jensson dag til nesta radzstuffwa dagh effter pascha, ath han skal tha lata koma Jenis forköpare her i rettin, som han loffuade fore om eth högmälis erende.

Esbiörn skreddare zaker iij (3) [marck], ty han kastade sten effter en bonda öök. Gaffs quitt ok lös²⁾.

Eodem die bödz Esbiörn skreddare ok Skymblepening friidh viidh liff ok gotz.

Jenis Snare feste lag sielf vj:e (6:e).

[2 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam letare bödh Clemit Benctsson vp panth iij:e (3:e) tiidh, lös pant.

Olaff semskare hustrv bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Radet.

246.

Eodem die vordo borgamestarene, radet och fogodin Per Ragualsson swa eens, ath Hanis Holmgerrsson oc Jacob fan Hawen, som äro testamentarii effter hustrv Eline Koks, skulo giffua til kirkione fore hennis siel en litin tompst belegin vidh frv Katerine hws.

Hanis Nielsson zaker xij (12) marck, ty han slog Per gulsmitt. *Tenetur* iij (4) marck.

Hanis Hogben bödh vp iij:e (3:e) tiidh silff pantt.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 35, n. 872.

²⁾ Anteckningen öfverstruken.

Andres Staffansson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Andres Staffansson skal effter thenne tiidh engte swara Jacob Moyses om thet iij (2½) skippund kopper, som han talade til honom om effter sin forfader Joan Suensson, ty ath Mikel, Joan Suenssons tienare, sagde i Rääfla, ath Joan Suensson hade länth honom for:na kopper.

Joan skreddare zaker xij (12) marck, ty han stak Hanis offuerskärare. *Tenetur* iij (4) marck.

Hanis offuerskärare zaker vj (6) marck fore then blanadh han slog Joan skreddare. *Tenetur* ij (2) marck.

Staffan i Hogxslaby feste iij (3) manna lag, ath han war Gertrude engte *tenetur*. Skal ga lag effter pascha.

Jeppe Nilsson.

Tesse epter:ne Jacob Camp, Jenis Olsson, Nic. Bagge, Hanis Dyngxstad, Mikell Swartte, Berend Hake skattade Jeppe Nilsson til xij (12) marck fore sin skada han hauer faath vppa sitt hws.

Jacob löyekarll.

[4 mars]. Feria quarta proxima post dominicam letare kom fore rettin Olaff Olsson medh sin stywffadher Jacob löyekarll och kendes, ath for:ne Jacob löyekarll hade vel fornögt och bittalath honom fore allan then deel, som honom war i arff tilfalleth effter hans fadher Olaff Andersson, mynne och meer, till takka, swa ath engte fatas, i tesse goda manna nerwaro Olaff Valdemersson, Nils Nilsson, Ragual Andersson, Peder Pellesson, Jacob Camp, Andres Hiort knapin, Hanis mölnare. Ty loth han sin kere stiuuffadher fornempda Jacob löyekarll ledog och lös fore alth tiltal til euigh tiidh bade fore födda och ofödda. 247.

Olaff Olsson.

Tesse effterscripne woro offuer byteth vppa Olaff Olssons vegna, tha hans stiuuffader Jacob löyekarll fornögde honom hans fädernes deel: forst Magnis Halstinsson, Mattis Nielsson, Andres Olsson, Jenis bagare, Hanis Person.

[7 mars]. Sabbato judica tha sagde Jap Jensson sik aff lyffteth for Jenis forkiöpare.

Tafflan.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa ens, athe bönderne, som köpto tafflane aff Öryan Wynman til Buglösa kirkio, skulo föra henne hem till Buglösa och efter pascha skulo the koma ok sökia therres rätt medh Bertill maalare.

Benct Mikelssons hustrv bödh vpp pant, lös pant, iij:e (3:e) tiidh.

Magnis Olsson aath sancta Clara.

[9 mars]. Feria secunda proxima post dominicam judica bödz Magnus Olsson aath sancta Clara vidh iij (3) marck ath bittala Nadendals closters sendebodh the peninga, som igen staa aff thet liffte, som han loffuade fore vppa Hening scriffuares vegna.

Jenis forköpare.

Eodem die vitnade Laurens tymberman, ath han hörde, thet Jenis forköpare sagde til eth beläte, crucifixum malath vppa ena taffla, som hängde vppa wäggenä: jach haffuer länge tiänth tik, nw affsigx jak tik och tagher tienisth aff fänddanom.

Hanis Hogben.

Eodem die bödh Hanis Hogben vpp eth hws iij:e (3:e) tiidh.

Jenis Lumini.

Tesse effter:ne, Magnis Olsson, Jenis Japsson, Jenis i Horn, Esbiörn skreddare, Laurens mwramestare, Joan skreddare, vitnade fore rettin, athe sagho och skuddo Jenis Lumini, thet han war huarkin slagin eller stwngen vthan all hans kropp war all swartter.

Om pighor, som lata skiämma sik.

Eodem die predicto wordo fogodin Pedhersson [5: Pedher Ragualsson], borgamestarene, raadet swa eens, ath huilkin pigho som laather skämma sik effter thenne tiidh, tha skal hon warda ledh medh stadtienaremo kringom stadin iij (3) reesar och bödilön skal gaa fore ok leka i horn. Ther medh skal hon forswäria stadin och aldre koma her igen, vtan hon bliffuer laggiff.

Laurens mwramestare.

Eodem die wordo borgamestarene oc radet swa eens, ath Laurens mwramestare skal göra sitt skutt. Är stadhin honom nogat skylloger, tha skal thet ransakas.

Hanis Jensson.

Eodem die sagdes fore retto, ath han Hanis Jensson skal engte bekymbra sik medh then kiällaren, som Claus skreddare köpte aff hustrv Ragnilde Ozinbrygges. 249.

Item skal Hanis Jönsson forbidia Olaff Matsson om thet honet han gjorde honom i skuthuseth.

Barbara och Staffan i Hogxlaby.

[1 april]. Feria quarta proxima post festum quasimodogeniti tha gik Staffan i Hogxlaby i Släm sockn lagh sielf iij:e (3:e), ath han war Barbara pigone, som tientte honom i iij (2½) aar, engte skillogher fore hennis tienist. Medh honom sworo Per Jensson i Talby, Jenis Laurensso i Säby.

Herman Messeman.

[9 mars]. Item manedagin fore palmsynnedag anno domini mcdlxx octauo tha loffuade Erik Jensson consul och Hanis Houenborg for Herman Messeman for hans eghin persona ecke tilgörande moth Swerges rike eller noghan aff Suerge är offuer rätt. Haffuer han medh noghan tiltala medh retto, tha maa han tala honom til medh laghen innan landz eller vthan landz, hwar thet hälst kan wara. Item och therfore war Hanis Houenborgh framdeles Erik Jensson godh fore.

Hustrv Jahanna.

Eodem die kom fore rettin Nic. Laurensso i Grymsta i Frästa sockn och loth vpp hustrv Jahanna, Olaff Persons epteliffua, alla the bygningh, som Olaff Pedhersso, Gud honom nade, hade opbygth vppa Helge likame tomt, och ther medh alla lösöra, alth samans fritt och quitt fore hwars mans eller quinno tiltalan, fore huilket for:ne Nic. Laurensso kendes sik vel fornögd och bittalath wara til takka fore swa myket som honom war i arff tilfalleth effter synne hustrva brodher for:na Olaff Person, bade fore litidh ok myket. Ty är hon honom a ty wegna ledog och lös fore alth tiltal eller amaning til ewigh tiidh. 250.

Per Laurensso tiwffwen, som war födh i Tenale sockn i Nyland, kendes, ath han hade stuleth aff Olaff Hemingsso en bolth lerofft, v (5) räffskin, i (1) pund fisk. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie.*

Tigelhuset.

[3 april]. In profesto sancti Ambrosii confessoris wordo borga-

mestarene, radet swa ens, ath Olaff Matsson och Jenis Andresson skulo lata vpbyggia til stadzsins nytto tigelhuset swnan til, och ner thet bliffuer fultkompaat, tha skal them vidherlegges therres bittalning aff tyglet.

Her Jenis Griis.

Eodem die wordo borgamestarene, raadet swa ens, ath her Jenis Griis skal haffua helge korss altare, som nyligan är vptaget i Byakirkione, och halla vppa radzsins vegna fore sama altare aarliga twa messor i hwaria wiku, the forsta om fredagin aff thy helga korsse och ena *collectam pro defunctis*, the andra messone om lögerdagin aff jomfrv Maria och *collectam pro defunctis*. Therefore vill radet gifua hanom til löna om aaret viij (8) marck aff fatabureth. Thermedh loth forne her Jenis sik wel atnögia, och ner som främmande klercke koma och wilia messo, tha skal her Jenis wna them messo redha och ecke forwegra them ther ath messo. Wilio och nogre klärke, som her hema äro, messa fore sama altare, tha skulo the haffua sin eghin messorredhe ok sielffue halda sik win och öffläte.

251.

Magnis Halstinsson feste lag sielf iij:e (3:e) ath han är ecke Tyle *tenetur* 4:or marck.

Mintamestaren.

[4 april]. Sabbato ipso die et festo [sancti Ambrosii confessoris] tha spordo borgamestarene fogodin Pedher Ragualsson til, om än han stodh then nykompne myntamestaren til, thet han far i landet och köpslagher. Tha sagde Pedher Ragualsson ther ney till och sagde engte vilia swara fore honom in presencia Hanis Holmgerson, Joan Suensson, Hanis Lambriktsson, Clemit Benctsson, Andres Jonsson, Erik Jonsson, Mattis Martinsson, Erik Jensson, Lasse Laurensen.

Her Stens tienare Pedher zaker xij(12) marck, ty han slogh Jacob fiskare. *Tenetur* iij (4) marck.¹⁾ Staar framdeles.

Germund [gik] lag sielf iij:e (3:e), ath han ecke loffuade hustrvna gardin.

[6 april]. Feria 2:a proxima post festum sancti Ambrosii confessoris tha gik Germund Olsson lagh sielf iij:e (3:e), ath han ecke legde Olaff Andersson gaardin meer [än] eth halfft aar. Medh honom sworo Nic. scriffuare, Peder Thomasson.

¹⁾ Det föregående öfverstruket. Se sid. 152.

Pedher Olsson.

Eodem die komo fore rettin Andres Gudmundsson, Olaff Person, Jenis swerdslipare och vitnade, ath Pedher smith i Rwnesöö war i therres nerwaro wel fornögder och bittalath bade fore lösth ok fasth, som honom tilfalleth war efter Pedher Olssons hustrv, hustrv Cristine, swa ath Pedher Olsson skulde thermedh giffua for:na Pedher smidh eth ängelskt aaklede. Ther giordo the alle for:ne therres eedh vppa.

Quinnan som brände barnet, som heet Margit.

Eodem die stooth quinnan Margit fore rettin, som barnet brende, 252.
och kendes, ath hon hade ecke meer än halff gaath medh ty och dött födth, forra än hon brände thet, och efter thet ath hon war komen i kirkione rätt, tha wordo fogodin Per Ragualsson, borgamestarene ok radet swa eens, ath proestin her Mattis skal vtrettane efter kirkione lagh, som ther tilhöre, och thermedh skal quinnan ecke bliffua her i stadin.

Eodem die bödz Andres skreddare och Swen Nielsson friidh wiidh liiff och gotz.

Magnis Halstinsson.

[8 april]. Feria quarta proxima post festum sancti Ambrosii stodh fore rettin Magnis Halstinsson redhaboen sielf iij:e (3:e) ath gaa lagh fore the iiij (4) marck peninga, som Cort Hielmholth vppa talade vppa litzle Tyles vegna. Tha loth Cortt Hielmholth honom [edhin] vpp. Medh honom stodo redabone Raguald Pamppe, Andres Olsson.

Olaff kopperslagare zaker iij (3) marck fore olydna. *Tenetur* i (1) marck.

Jenis kopperslagare zaker iij (3) marck fore olidna. *Tenetur* i (1) marck.

Peder Siwrdsson kopperslagare zaker iij (3) marck fore olidna.¹⁾

Mattis kopperslagare zaker iij (3) marck fore olidna. *Tenetur* i (1) marck.

Olaff Person lag sielf vj:e (6:e), ath han är Hanis Huffwendal vppa Henrik Kogx vegna engte *tenetur*.²⁾

Tyle Margit fest[e] lag sielf xij (12), ath hon ecke gaff Laurens gultsmidz hustrv oqwedinsoordh.³⁾

¹⁾ Anteckningen öfverstruken.

²⁾ I margen: *lag quit*.

253. Claus Verderman feste lagh sielf vj:e (6:e), ath han är Hanis Huffwendal engte skylloger.

Elin Thoniusse bödh vp lös panth iij:e (3:e) tiidh.

Erik Jonsson consul bödh vpp lös pant iij:e (3:e) tiidh.

Lydeka bagare.

[13 april]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Tyburcii tha loth Hielmeka vpp Lydeka bagare en gaard belegin breda vidh hans stenus.¹⁾

Laurens skomakare.

Eodem die loth Mattis Martinsson consul vpp Laurens Japsson skomakare en gaard belegin westan till.²⁾

Olaff Stensson.

Eodem die bödh Olaff Stensson vpp iij:e (3) tiidh ena tomt medh en kiällare belegin vppa Köpmanna gatw.

Jenis Snare.

Eodem die gik Jenis Snare lag sielf vj:e (6:e), ath han aldre vntförde eller borth sendhe then drengin, som bonden Andres Mangsson i Cursta talade vppa. Medh honom sworo Jenis Elaff[son], Benct kokklare, Bertil malare, Olaff Laur[ensson], Olaff smidh. Ty är Jenis Snare a ty wegna quitt fore alth tiltal til ewig tiidh.

Henrick Ötting.

Eodem die bödh Henrik Ötting vpp pantt, lös pantt, iij:e (3:e) tiidh.

Peder, her Stens tienare, zaker xij (12) marck, ty han slog en borgare. *Tenetur* iij (4) marck.

Andres i Videssom.

Eodem die loth Andres i Widessom sinom barnom halffdelin i gardin her i stadin och halffdelin aff alla lösöra. Thermedh skal han bitttala all gäld.

254.

Brodher Martin.

Eodem die sagdes fore retto, ath brodher Martin skal anama then litzsle gardin igen aff Mattis Thomasson sik til vppehälle och tale om sina peninga til then honom tekkes.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 36, n. 873.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 37, n. 875.

Andres Olsson.

[15 april]. Feria quarta et crastino sancti T[i]burcii tha loth Andres Olsson vpp Magnis Biörnssone en gaard medh allom tilagom belegin i Graabrödra grend. ¹⁾

Magnis Biörnsson.

Eodem die tha loth Magnis Biörnsson vpp Andres Olsson en gaard belegin vestan i andra grend sudher fra Grabrödra gatw. ²⁾

Olaff Person vid kirkiogardin.

Eodem die gik Olaff Person viidh kirkiogardin lag sielf vj:e (6:e), ath han war Henrik Kok engte skylloger vppa then tiidh han bleff dödh. Medh honom sworo Per Olsson, Olaff Mangsson, Elaff Symonsson, Jenis patynemakare, Per Jenson. Ty är han a ty wegna lös til ewig tiidh.

Mikel Laurensen.

Eodem die loth Jeppe Nilsson vp vppa her Joans vegna i Holm Mikel Laurensen en gaard belegin östan til i Andres Bysa grend. ³⁾

Knwt Friis.

[18 april]. Sabbato proximo ante festum sancti Georgii tha loth Hanis Hogben vpp Knwt Friis eth stenhws, som [han] hade faath aff Pedher Staal, belegit vestan mwr. ⁴⁾

Botuid gritagiwtare, Laurens gulsmid.

255.

Eodem die tha loth Botuid gritagiwtare och Laurens gulsmid sitt tiltall, som the hadho till Tyle Margit, borgamestarene, raadet i hendher, swa ath hwat the göra thermedh fore dandemanna och dande quinno bön skuld, thermedh vilio the lata sik atnögia, och tha sagdes fore retto, ath Tyle Margit skall forbidia for:na Botuid ok Laurens gulsmid ok Laurens gulsmidz hustrv vppa kirkiogardin i morgon medh xxiiij (24) gode men och xxiiij (24) dande quinnor och vj (6) klercke, thermedh ⁵⁾ stadzsins rett oforswmat. Ty är for:ne Tyle Margit zak aff lx (60) marck, swa myket som löper vppa konungsins och stadzsins deel, thermedh zak iij (3) marck,

1) Jämf. a. a., sid. 38, n. 876.

2) Jämf. a. a., sid. 38, n. 877.

3) Jämf. a. a., sid. 39, n. 878.

4) Jämf. a. a., sid. 39, n. 879.

5) Det följande på olika tider tillskrifvet.

lagin nidherfällög. *Tenetur*¹⁾ stadzsins ensak, fogodin gaff sin deel til.

Andres Hiortt.

Andres Hiort knapin bödh [vpp] sitt stenhws, som beleget är moth Norre portt wiidh gatwne, iij:e (3:e) tiidh.

[20 april]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Georgii tha gaff Symon Fränssil her Nic. Person vpp edhin.

Jacob Benctsson zaker fore v (5) saaremaal, ty han slog sin maag Mattis Jenson. *Tenetur* viij (8) marck.

Pedher Henriksson zaker xij (12) marck, ty han slogh Niels bergxmans hustrv Birgitta. *Tenetur* ij (2) marck.

Birgitta, Niels bergxmans hustrv, zak xx (20) marck, ty hon slog Pedher Henriksson. *Tenetur* ij (2) marck.

Jacob Otter bödh lös pantt vpp iij:e (3:e) tiidh.

Per Olsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Per Olsson skal forestaa the barna peninga, som the blinda quinnan pa talade, til thes barnith wordher moghande man, iij (3) marck i (1) öre mynne, och en sten swa godh som i (1) örtog.

256.

Hemingh Olsson.

Eodem die komo fore rettin forstandarene aath Sielekooren, forstandarene aath Syndagx almosana, forstandarene aath Fredagx almosane ok loto vpp Heming Olssone allan then deel, som Joan Skalme radman medh synne hustrva Ingeborge jaa och samtykkio hade giffuit i the smidiane och liggiande grwndh them til treskiptes, hwariom besynnerliga sin deel, huilka tre deela som giffne woro til for:na Siälakoor, Syndagx almosa, Fredagx almosa effter Joan Skalmes breffs innehaldilsse frändromä eller vidherboandom til aatherlösn, och hade Jenis Japsson, for:na Heming Olssons forfadher, i tesse goda manna Hanis skreddares Vordbergx, Ingeuall Torstinssons, Laurens swerdslipares och Jacob Otter nerwaro redeligan ok wel fornögt for:na Sielakoors, Synnedagx almosane och Fredagx almosane forstandarom til takka, swa ath engte fatades fore for:na smidhia, koppersmidia, medh grvndane, som war til skiäls befwnneth i Syndagx almosane jordabook, ath thet war ther vtgiorth, än togh ath Fredagx almosane forstandarene hade forswmath ath dödha breffuit, som Joan Skalme och hans hustrva Ingeborg hade

¹⁾ x (10) marck öfverstrukna.

ther vppa giffuet. Nw effter the for:na liffwandes tyge ok vitne och jordabokene innehallisse, som Syndagx almosan hade, tha döddhe fogodin Peder Ragualdsson, borgamestarene, raadeth sama breffuit, som allom trem forstanderemen war ther vppa giffuet, och mäden swadana forsymilse war ther i komen, ath thet war ecke forwarath i for:na framlidna Jenis Japssons tiidh, tha bado borgamestarene for:ne och radet medh fogodins tillath ath lata scriffwa och forwara i stadzsins böker for:na smidhia, som Jenis Japsson hade vtlösth Heming Olsson, hans kere hustrv hustrv Margareta, til them, therres arffuom ok efterkomandom frij ok qwitt till euerdelika ego, obehindrat fore hwars mans tiltal, til ewigh tiidh, bade for:na forstandarom ok alla andra. Her vppa gaff for:ne Heming Olsson vth sin fridskillingh effter ty som laghin giffua. ¹⁾

Magnis Person.

Eodem die kom fore rettin Magnis hustrv och giorde vitterligeth, ath om xx (20) dag jwla, nêst forliden war, tha woro tesse epterscriffne gode men, Jeppe Nielsson, Swen Helsing, Joan Styng, Ingeuall Torstinsson vppa Magnis Persons vegna, Jeppe Moyses, Olaff Fynne, Jenis Olsson vidh Sudre porth vppa Mattis Hermanssons vegna, offuer ena forlikning i millom for:na Mattis Hermansson och Magnis Person, swa ath Magnis Person skal effter for:na xx (20) dag jwla om tw aar ther nesth effter ath senaste om xx (20) dag jwla at giffua for:na Mattis Hermansson fore hans deel i hwseth xxviiij (28) marck, hwart aareth halffdelin. Therefore loffwade Ingeual Torstinsson, Folmer fan Lunden, Nic. Hwit, Magnis Grabo huardere besynnerliga for vij (7) marck.

Tunnabindarene.

[22 april]. Feria quarta proxima ante festum sancti Georgii tha wordo borgamestarene, fogodin Pedher Ragualsson och raadeth swa ens, ath engin skal haffua nogan thunnabindare her i stadin, annars än han gör lika och rätt medh thunnabindare embeitet effter laghin ok therres skraa innehaldisse vidh both xl (40) marck ²⁾

Laurens Perman zaker vj (6) marck fore kniffdragh och xij (12) marck fore ij (2) blanade och xl (40) marck, ty han sprang i annars baath och castade medh wälde ena yxa vtaff baatin. *Tenetur* x (10) marck.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 36, n. 874.

2) Ett par meningslösa bokstäfver följa.

Jacob Henriksson kniffuasmidh zaker xij (12) marck, ty han beth longa Lasse skomakare. *Tenetur* ij (2) marck.

Longe Laurens skomakare¹⁾ honom gaffs lagin till.

Niels Mangsson zaker vj (6) marck, ty han slog Laurens Perman en blanadh. *Tenetur* i (1) marck.

Pedher Eriksson smidzdrengin, Nic. groffsmidz dreng, zaker xxiiij (24) marck, ty han slog Karl verkkestare ij (2) saremal ok swa feste vj (6) manna lag, ath han ecke slog Hans diecknan. *Tenetur* iiij (4) marck.

Elzaby bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Olaff Biwrs dreng zaker xl (40) marck, forty han legrade ena pygo. *Tenetur* v (5) marck.

Katerina tunnabindares böd vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die loth Andres Hiorth knapin vp Joan kötmangare eth stenhws belegith vestan mwr pa Longa gatune moth Norre portt frij ok quitt medh all sin tilbehörlisse.²⁾

Dominicus haffuer twa blanade.

259.

Sancta Clara closter.

Eodem die stodh erlig man Joan Swensson radman vpp i retin och loth vpp Magnus Olssone, sislamannen aath sancta Clara, ena tomt, sancta Clara abbatissane och conuentene ther samastadz, som belegin är pa Norre malm wiidh sancta Clara, som är vppa lengdenä xlj (41) alin, pa breddenne xxxviiij (38) alna, frij ok quit til euerdelica ego.³⁾

Sancte Öryans gaard.

Eodem die loth Magnis Olsson vpp Joan Suenssone, forstandare aath sancte Öryans, ena tomt frij ok quitt til sancte Öryans gaard och ther til gaff Magnis Olsson vppa abbatissane och alla conuentins vegna aath sancta Clara x (10) marck reda peninga, huilkin tomt som belegin [är] vppa Norre malm vidh sancti Öryans gaard ok är vppa längdenä lxxv (75) alna, pa breddenä xxvij (27) alna, obehindrat fore hwars mans tiltal til euerdelica ego.⁴⁾

¹⁾ Det följande senare tillskrifvet.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 40, n. 880.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 40, n. 881.

⁴⁾ Jämf. a. a., sid. 40, n. 882.

På en lös lapp, instucken omkring sid. 189—193, förekommer följande afskrift af ett öppet bref, utfärdadt af borgmästare och råd i Stockholm den 6 juli 1477, hvartill ingen anknytningspunkt finnes i tänkeboken:

Witlik sy allen guden luden, gestlik ofte wertlik, wor desse breff vor recht kan komen, dat wij borgemester vnde ratman der stat Stockesholm betugen vnde vullenkomeliken to stan myt dessen vnser openen breue, dat vor vns gekamen is in sittende stole des rades vp enen rechten rechtdag vnse leue medeborger Hans Schym-melpennyng vnde heft vulmechtich gemaket in syneme affwesende, gelik ofte he suluen jegenwordich were, den ersamen her Johan Wytinkhoff, ratman in Lubeke, sinen oem to vorlenende de viccarie, de vorbonemed Hans Schymmelpenynges syner moderbroder her Herman Konyng seligher dechnisse in ertyden gefunderet heft, welke viccarie belegen is in vnser leuen vrouwen kerken to Lu-beke in der norder syden, de verde kappelle, als men vpp geit na deme kore, de vorscreuen viccarie to vorlenende Hinrik Rwngen, borgher in Lubeke, synem sone Jaspas Rwngen synem leuen oeme, welke viccarie he synem sone Henricus Schymmelpennyng to jar vorlent hadde, de nu in God vorstoruen is. Des to mer sekericheit vnde vorwaringe, dat dit so to gelaten unde gegeuen is, so henghe wy vnser stat ingesegel nedden an dessen breff. Geuen vnde screuen na Godes bord verteihundert ame souen vnde souentigesten jare ame sundage na visitacionis Marie virginis [6 juli].

Förteckning på stämningar.

Anno domini mcdlxx octauo Citaciones.

270. Hanis Huffuendal.....	c.	vxor Per Nilssons iiij
Hanis Holmgersson.....	c.	dole Albrict i
Jenis Jensson.....	c.	Hanis gulsmitt iiij
Ingeuall Torstinsson	c.	Ketil skreddare iiij
Magnis Otter	c.	Henrik ij
Olaff Ketilsson	c.	Agnis i
skipper Paul.....	c.	Per gulsmitt iiij
Anna	c.	{Ingemer iiij Gerd skomakare iiij
Herbrict.....	c.	Hanis fete i
Nic. Person.....	c.	Gudelig ij
Laurens styreman.....	c.	{Jenis badzstuffwekarl iiij Gertrud iiij
Bertill malare.....	c.	vxor Per Nilssons iiij
Herman Lyntorps ¹).....	c.	Jeppé Andersson iiij
Magnis Nilsson	c.	vxor Amundz iiij
Laurens skreddare	c.	Joan skreddare iiij
vxor Helzaby	c.	{Gertrud ij Andres tornvektare ij
skipper Paul.....	c.	Per patynemakare iiij
Erik Jönsson	c.	Olaff ij
Joan stadz[tienare].....	c.	Lucia gutniska iiij
Olaff Person.....	c.	Laurens klensmitt ij
hustrv Botill	c.	{Suen gatuleggiare iiij Olaff skipmans vxor iiij
Tielfue	c.	Olaff stadz[tienare] iiij
Mikel Jensson	c.	Olaff Kokx hustrv iiij
Anna Gudolffs	c.	Olaff Persons vxor ij
Per Jensson.....	c.	Per byaswen iiij
Jenis Japsson.....	c.	Margit ij

1) vxor öfverstruket.

Per skomakare	c. Britta(?) vxor Jenis mwra- mestare ij	
Öryan kannegiutare	c. vxor Lideka i	
Thomas Krvs	c. Ingeual Varg iiij	
Haquon	c. Mattis kopperslagare iiij	
Botuid gritagiutare	c. Erik skreddare iiij	271.
Nic. Kylmerawta	c. Jacob gulsmi i	
Laurens smeltare	c. Claus kökemestare i	
Staffan Vesgöt	c. Birgitta Vyans ij	
Zerkenso	c. Jacob gulsmi ij	
Eskil Fynne	c. Biörn verk mestare ij	
Benct Jonsson	c. Erik trvmppare iiij	
Joan Darre	c. Jahan i portin iiij	
Henrik Fynne	c. Anna godamaltid ij	
Öryan kannegiutare	c. Joan Haquonsson iiij	
Magnis	c. Anna godamaltid ij	
Mattis Nilsson	c. Marta iiij	
longe Laurens sutor	c. litzsle Andres iiij	
Birgitta skinnares	c. vxor Erik vegares ij	
Litid och gott	c. Birgitta iiij	
Laurens skynnare	c. Villam i badzstuffwne ij	
en pigho	c. Hanis bagare ij	
Biörn	c. en quinno ij	
Laurens tymberman	c. Nic. Swarte ij	
vxor Laurens fiskare	c. Anna iiij	
vxor Margit bagarens	c. Rolandz vxor iiij	
Nic. Japsson	c. Jenis bagare i	
Clemit Mikelsson	c. (vxor Elin iiij (vxor Cecilia Per briggares iiij	
Jap Otter	c. Jap tymberman iiij	
vxor Margit	c. (Margit Peders iiij (Jenis fiskare iiij	
Birgitta	c. Hedewij tyska ij	
vxor Cristin	c. (Andres gulsmi ij (Katerina ij	
Mikel skreddare	c. Jap Moyses iiij	
Per skreddare	c. Ketil skreddare iiij	
Hardenakka vxor	c. Hanis Person ij	
Peder Jensson	c. Mattis klokkare syster iiij	
Clemit	c. vxor Hardenakka ij	272.
Aruid Olsson	c. Jenis Japsson ij	

Ingvar Olsson	c.	Gudolff ij
Olaff Witingxson	c.	Laurens skomakare i
Elsaby	c.	Cecilia iij
Japer	c.	vxor Katerina i
Mikel Jensson	c.	Laurens klensmit iiij
Villam	c.	(en aakare dreng iij (Per patinamakare iij
Laurens Laurensson	c.	Jenis Olsson ij
Lassaw	c.	Rödhehusu vxor iiij
Albrict Bereman	c.	(Claus kökö[mesta]re iij (Hanis Skarnagw(?) iij
Mattis tymberman	c.	
Martin Custe	c.	Per Mangsson iiij
Jenis Snare	c.	Hanis Seginbade iiij
Mikel klensmit	c.	Cristine iij
Margit	c.	Erik aakare ij
Elzaby	c.	vxor Cecilia iiij
Gertrvd	c.	Katerin Davidz iiij
Aruid Olsson	c.	
Vesenberg	c.	Suerkel fiskare iij
Hanis Wlff	c.	Jahan i portin iiij
Henrick myntare	c.	Per Staals vxor iij
Laurens Gunnersson	c.	Lucia ij
Margit	c.	Ingeborg iij
Jap Jensson	c.	Katerin iij
Cecilia	c.	Aaswid ij
Godskalk skomakare	c.	Nic. Kylmeraute iiij
Henrik Lyntorp	c.	Hanis Person iij
Nic. Person	c.	Lucia iiij
Laurens Gunnersson	c.	Lucia iiij
Cecilia	c.	Aswid iiij
Claus skreddare	c.	Hanis Jensson iiij
Joan Swensson	c.	vxor Estrid i
273. her Benct Smalenninge	c.	Hanis smit ij
Staffan Vesgöte	c.	Reneka dotter iiij
Andres Jensson	c.	Per Henikasson iij
skipper Paual	c.	Olaff skreddare iiij
Joan Darre	c.	Olaff skreddare iiij
skipper Zone vxor	c.	Henrick sekkedragare iiij
Cristin tornwak[tares]	c.	Papegwywa iij
Olaff Mikelsson	c.	vxor Birgitta iiij

Magnus Biörnsson	c.	Olaff blektytane bonde iiij	
Frederik fan Mer(?)	c.	Anna Pauals iiij	
Ingeual scriffuare.....	c.	Joan Vyntrvnga(?) iiij	
Olaff Vikinksson	c.	Henrik Olsson ij	
Herman Lyntorp	c.	Olaff Person iiij	
Herman Lyntorp	c.	Martin Nilsson iiij	
Herman Lyntorp	c.	Olaff skomakare vxor ij	
Laurens Japsson	c.	vxor Zeghenbade ij	
Falkinsten.....	c.	Thomas tunnabindare iiij	
Gerd Subborg.....	c.	Staffan Person iiij	
Jenis Andersson	c.	Ketil skreddare iiij	
Hanis Huffwendal.....	c.	vxor Sigride iiij	
Nic. Hoffman	c.	Hanis Person ij	
Erik skinnare son	c.	Olaff Jonsson ij	
Elzaby	c.	Henrick sekkedragare iiij	
Boo	c.	vxor Anna ij	
Per Jwl.....	c.	Ängilbrict ij	
Olaff Person	c.	Mattis klokkare vxor ij	
Swerkel fiskare.....	c.	Jenis springare ij	
Jacob Laurenssohn	c.	Olaff Jonsson ij	
Per Hardenakke	c.	Biörn stalswen iiij	
Jenis Japsson.....	c.	{Birgitta iiij	
		{Elin iiij	
Mattis Mikelsson	c.	Andres gulsmid iiij	
Olaff Person	c.	{Jenis skipper ij	
		{vxor Katerin ij	
Marchus bergxman	c.	Nic. Kölmerata iiij	
Anna	c.	Birgitta Aaswid iiij	274.
Cecilia.....	c.	Ingemer i	
Katerina.....	c.	Mikel aakare i	
her Germund.....	c.	{Henrik iiij	
		{skipper Heming iiij	
Anna			
Herman Lyntorp	c.	Cristin Skultans iiij	
Elyn.....	c.	Ingemer ij	
Erik Jonsson consul	c.	Olaff sutor ij	
Olaff Laurenssohn	c.	Per briggare vxor iiij	
Gwnnar	c.	Cicilia veffwerska iiij	
Klinkkeradh.....	[c.]	{Thomas smit ij	
		{Herman van Rânttel ij	
Hanis Wlff	[c.]	{Lasse Skultte iiij	
		{Metta briggerska iiij	

Jenis Andersson	c.	Laurens Skultte iiij
Henrik Ötting	c.	vxor Birgitta Dans iiij
Elaff skomakare	c.	Jenis vegare iiij
Aruid Olsson ¹⁾	c.	Joan skreddare iiij
skipper Heming	c.	Laurens smeltare iiij
vxor Olaff Östinssons	c.	Henrick sekkadragare iiij
Olaff Andresson	c.	Biörn laxekarll iiij
Margit	c.	Katerin Jenis fiskare iiij
Olaff skipmestare	c.	Ingeborg iiij
Andres Olsson	c.	Elina Per Nilssons iiij
Laurens tunnabindare	c.	Knut Olaff Persons mag ij
Mikel Jensson	c.	{ vxor Margit iiij { Laurens bagare iiij
Andres Swensson		
Martin Knwle		Andres gulsmid iiij
Jap Otter	c.	Lucia gutniska iiij
Mattis tymberman	c.	Olaff tymberman iiij
275. Ingeuall Torstinsson	c.	Hanis beckare
Olaff Matsson	c.	Swen fodermarsk iiij
Hanis bagare	c.	Swen fodermarsk iiij
Karll Martinsson	c.	Olaff Taweste sutorem iiij
Erik Philppusson	[c.]	{ Jenis Getyng { Olaff skreddare
vxor Elin	c.	Jap Camp i
Andres Jonsson	c.	Per Henikasson iiij
Andres skreddare	c.	Olaff Person iiij
Jasper Norby	c.	{ Mattis Eest iiij { Niels Nilsson iiij
Per Swin	c.	Swen fodermarsk iiij
Henrik Wesal		
Birgitta tymbermans	c.	Elin iiij
Olaff Andersson	c.	Hanis Olsson iiij
Villam	c.	{ Per Andersson iiij { Andres beltare iiij
Olaff Ragualsson	c.	Sigrid krakadegia iiij

Anno domini mcdlxxix^o

276. CortH Hielmholth	c.	Ketil skreddare iiij
Herman Lyntorp	c.	vxor Sigrid i

²⁾ Ofvanför *Aruid Olsson* står ordet *Post*.

Knut Friis	c.	vxor Sigrid iiij	
Jochem	c.	vxor Birgitta i	
Jenis Matsson.....	c.	{skipper Boo iiij	
		{skipper Laurens iiij	
myntamestaren	c.	Martin Nilsson iiij	
Hanis Polmers(?)	c.	vxor Elin Per Nilsson iiij	
Henrik Albrictsson	c.	Ingrid iiij	
skipper Niels	c.	Andres gulsmid iiij	
Staffan handlös.....	c.	Thomas fiskare iiij	
Olaff Andersson	c.	vxor Katerina Hord[enak]kai	
Per Olsson i Torswij.....	c.	gritagiutaren i	
Claus kökemestare	c.	Erik Praal ij	
Andres Karlsson	c.	Jenis slagtare iiij	
Olaff Olsson sutor	c.	Martin Nilsson iiij	
Lydeka krögare.....	c.	Martin Nilsson iiij	
Hanis Olsson	c.	Per Skog iiij	
Henrik Hielmholth	c.	Andres tornvektare i	
vxor Olaff Masson	c.	vxor Sigrid iiij	
Laurens Eriksson.....	c.	{Paul dragare iiij	
		{Lasse Swartte iiij	
Joan kötmangare	c.	Per skomakare iiij	
vxor Mattis	c.	Hanis trvmppare	
vxor Benct Brink.....	c.	Olaff Person vxor iiij	
Jap fan Hawen.....	c.	Anna iiij	
Berend Wesse	c.	patynemakaren iiij	
Nic. Nilsson.....	c.	Japer dagx:ke iiij	
Hanis Lambrictsson	c.	Laurens Skutte iiij	
Martin Knwle	c.	Andres gulsmid ij	
Swen Helsing.....	c.	Olaff skreddare ij	
Jap skreddare	c.	Olaff Systemsson iiij	
Olaff Mikelsson	c.	Findwidh fodermarsk i	277.
Jap offuerskiärare	c.	{Finwid fodermarsk iiij	
		{Hanis Persson	
Erik Philppusson	[c.]	{Jenis Geting iiij	
		{Olaff skreddare iiij	
Magnis Biörnsson.....		Hening scriffuare vxor iiij	
Per smid	c.	{Vrbanus iiij	
		{Gregurs iiij	
Margit.....	c.	Zerkenso i	
Kölmerawta.....	[c.]	kella Katerin iiij	
Hanis Otte	c.	Olaff Tröbo ij	

Cort Paling	c.	{Per Dobbin iiij hustrv Sigrid verkmetares i
Mikel Jansson	c.	patynemakaren iiij
Per Hansson	c.	Sigfrid iiij
Hanis Hamborg	c.	{Olaff Helsing iiij vxor Anna iiij
Aruidh Olsson	c.	Nic. Clausson i
Per Swin	c.	Swen fodermarsk iiij
Per Borneman	c.	vxor Olaff Hemingsson ij
Hanis fan Raalen	c.	litzsle Andres ij
Joan Swensson	c.	Litzsla rentta iiij
Joan skreddare	c.	Ketill skreddare iiij
Margit kirssebäret	c.	ij draghara iiij huardere
Marchus bergxman	c.	Zerkiensö ij
Olaff Halin	c.	Raguald iiij
Swen fodermarsk	c.	Hanis Hogben i
Tyle Bosman	c.	{Hanis Priwalk iiij vxor Haquon knifuasmid ij
Erik Jonsson	c.	Kylmerawta iiij
Staffan Vesgöte	c.	{Per Cure i Martta i
Nic. Clausson	c.	Martin Nilsson i
Per Olsson	c.	{Erik Philppusson ij store Joan kötmangare ij
278. Per Olsson	c.	Biörn verkmetares ij
Siwrd Ketilsson	c.	Nic. Jansson iiij
Jacob pa myntidh	c.	Kätill skraddare ij
vxor Cristin	c.	Olaff Helsing ij
Jenis borgere	c.	Hanis fiskare ij
Per bergxman	c.	Mattis fiskare iiij
Herman	c.	{Torkel Jansson ij Martin Nilsson ij
Clemit Benctsson	c.	Hanis tunnabindare ij
Joan Swensson consul	c.	Jap tunnabindare iiij
Erik Jonsson	c.	Nic. smidh ij
Per smidz vxor	c.	Hanis smidh ij
Olaff Helsing	c.	Katerina i portin ij
Jap Moises	c.	vxor Kylmerawta iiij
her Cristiärn	c.	vxor Per Staals iiij
Hanis Hamborg	c.	Birgitta Bagges ij
Henis Sägenbade	c.	Per kötmangare vxor ij

Jenis Olsson	c.	{longe Laurens ij Erik trvmppare ij
Staffan Vesgöte	c.	en quinna iiij
Joan Swensson	c.	en bagare ij
Raguall Jönsson	c.	Jap Camp ij
Willam Mörth	c.	Laurens Skutte iiij
Herman Messeman	c.	Erick Philppusson ij
Olaff Person	c.	Magnis Nilsson ij
Andres Swensson	c.	Mattis kopperslagare ij
Hanis Raalen	c.	litzsle Andres iiij
Germund Olsson	c.	Hanis Stub iiij
Magnis Olsson	c.	Per Henikasson iiij
Magnus Olsson	c.	{vxor Margit iiij Torstin iiij
Henrik Mikelsson	c.	Henrik Pynow ij
Mikell skreddare	c.	Mikel kopperslagare ij
Olaff Mikelsson minor	c.	Kölmerauta ij
Henrik Eriksson	c.	{Mikell kopperslagare ij skipper Clemit ij
Olaff Mikelsson	c.	Mikell kopperslagare ij
Olaff gylleswen	c.	Hanis Klinckeraadh ij
Andres Skulte	c.	Martin Nilsson i
Jap pa myntheit	c.	Per Jwls vxor iiij
Erik Hansson	c.	Per Henekesson ij
Botuid gritagiutare	c.	{Erik skreddare ij
Jap gulsmid	c.	
Andres Skulte	c.	Martin Nilsson ij
Sigrid Wernars	c.	Katerina iiij
en quinna	c.	Andres smidh
Cristin Olaff Anderssons	c.	Andres fiskare
Cristin Per Anderssons	c.	Cristin betzsta motto iiij
Dorotea	c.	{Ingeuall scriffuare iiij Ingeuall Warg iiij
Margit	c.	Mikel Raske iiij
Birgitta Olaffs	c.	Martta iiij
Magnis Biörnsson	c.	Per skomakare vxor iiij
Magnis Otter	c.	Hening scriffuare iiij
Jenis mwramestare	c.	Cristin Staffans ij
Henric stadz[tienare]	c.	tyska Hedewij iiij
Nic. Henriksson	c.	{Olaff Persson ij Jenis patinemakare ij

280.	Melcher Lewenberg	c.	Per Henikasson iiij
	Jenis Laur[ensson].....	c.	Joan Lyndorm iij
	Olaff Mikelsson.....	c.	vxor Kylmerawte iiij
	Per Japsson.....	c.	Margit Martins ij
	Herman Lyntorp	c.	Margit pigane (?) laga dot- ter(?) ij
	Symon bonde.....	c.	Torstin gritagiutare ij
	Margit.....	c.	Öryan bagare iiij
	Claus scriffuare.....	c.	Gudelig ij
	Willam lekiare	c.	Erik trvmppare ij
	Erik Mangsson	c.	store Jap ij
	Ragual Camp.....	c.	Per Cwre iij
	Jap Person	c.	Mattis iij
	Hanis Remergelt	c.	vxor Sigrid i
	Marquard Grvell	c.	{en bagare iiij {Sten slagtare dotter iiij
	Herman Lyntorp	c.	Laurens Skulte vxor ij
	Jacob smid	c.	}Andres Sleng ij
	Lass.....	c.	
	Erik Jonsson	c.	Per Bagge iiij
	Olaff Mikelsson	c.	{Valborg iiij {Karl iiij {Joan stadtzienare vxor iiij
	Knwt	c.	Cristin i Gran iij
	Aaswid	c.	Heyneka Sweder iiij
	Villam Mörth.....	c.	{Olaff semskare ij {Olaff Curita ij
	Mikell Vesgöte	c.	Per patynemakare iiij
	Jenis Andersson	c.	{hustrv Sigrid ij {Andres tornvektare vxor i
	Staffan Vesgöte.....	c.	{Jenis weghare iij {Jap tunnabindare i
	Nic. Dobbin.....	c.	Per Borneman iij
281.	Mattis kopperslagare.....	c.	Jenis fiskare iiij
	Jenis Japsson.....	c.	Hanis Vlff iiij
	Per Jonsson	c.	Ingemund iij
	Staffan Vesgöte.....	c.	{Paul skipman ij {Mikel kopperslagare ij
	Tord Person	c.	{Per Henikasson iiij {vxor Kylmerawte iiij
	Andres Fynne	c.	Jenis badzstuffwkarll ij

Cristiern	c.	Andres Slengh i
Arwid Jönsson	c.	Per Mangsson i
Claus Olsson.....	c.	Hädewij tydzska iij
Per Jonsson	c.	Gisle iij
Karl Perso[n].....	c.	vxor Cristin iij
Herman	c.	vxor Elzaby i
Olaff Swensson	c.	Hanis Dene i
Olaff redeswen	c.	Hustrv Sigrid iijj
Staffan Vesgöte.....	c.	(Biörn laxekarl iij (Olaff Helsing iij
Birgitta	c.	Marchus gulsmid iij

1478 maj—oktober.¹⁾

283.

Anno domini medlxx octauo.

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre et aliis causis
per dominum Nicolaum Person et Johannem Magnsson.
Camerarii vero illius anni: Niels Mangsson et Mikel Vesgöte,
prefectus Per Ragualsson.**

Tunnabindare.

[9 maj?]. In profesto pentecostes wordo fogodin Peder Ragualsson, borgamestarene oc raadet swa ens, ath engin tunnabindare skal effter thenne tiidh annars bliffua her i stadin, än han skal vordha borgare och winna embetet och haffua sin egin wär[k]stadh ok kost, ther medh halla vppe allan stadzsins twnga, viidh both xl (40) marck, och hwar tunnabindare skal haffua serdelis sitt merkie pa sina gerning och giffue köp effter tidhen, nw pa thenne tiidh fore v (5) marck leste sääl fath, och framdeles bätre köp, om the kunno tygeth.²⁾

285.

Olaff Biwr.

[16 maj]. In profesto sancte trinitatis kom fore rettin Jenis Japsson, fultmektoger vppa her Cortz vegna, och loth vp Olaff Biwr ena tomt, belegin vestan mwr nest offuan fore Andres Fynne, frij ok quitt, fore xxx (30) marck och j ($\frac{1}{2}$) tunna lagx, som är vppa lengdenä xvij (18) alna, pa breddene xj ($10\frac{1}{2}$) alin ok eth quarttere.³⁾

¹⁾ De sista läggen af tänkeboken för senare hälften af ämbetsåret från och med november månad saknas.

²⁾ Ofvan införda anteckning förekommer på en lapp, som legat lös i en af tänkeböckerna, och hör till tiden för Peder Ragvaldssons fögderiskap, som började 22 maj 1475, mer än en vecka efter pingst, och slutade i januari 1480, alltså till något af åren 1476—1479. Jämf. sid. 155 och längre fram sid. 174 bestämmelser om tunnbindarne.

³⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 41, n. 883.

Gregurs skinnare.

Eodem die komo fore rettin Nic. Jwte skomakare och Pedher skinnare Pryss, bade eens fultmektoqe vppa Benct skomakare vegna i Swarttasiö pa Färengöök ok vppa hustrv Magdalena vegna, Nic. skinnare hustrva i Vesteraars, och loto Gregurs skinnare frij, quitt, ledog och lös, honom, alla hans arffua och eptekomanda til ewig tiidh om thet arff i lösöra, som for:na Benct skomakare och hustrv Magdalena tilfiol effter framlidna hustrv Birgitta Gregurs skinnares, Gud henne nade, och kendes ok tilstodo, ath for:ne Benct skomakare och hustrv Magdalena woro wel til nöge, redeligan fornögde och til takka bittaleth fore allan then deel them tilfalleth war effter hustrv Birgitta skinnares i arff.

Bertill Mikelsson, borgare i Aabo, zaker xij (12) marck, ty han slog Kylmerawte. *Tenetur* iij (3) marck.

Jakob Henriksson, Silffuast Mikelsson, Laurens Olsson, borgara i Aabo, giordo therres eedh vppa helgedomane, ath[e] hördo thet Ky[l]merawte talade til Bertill Mikelsson och sagde: tha drengin Olaff Japsson skyldes fraa mik, tha myste jak xv (15) marck peninga, antige haffuer tw the sama peningane eller drengin.

Olaff Kokx hustrv hustrv Birgitta.

Eodem die komo fore rettin Pedher Olsson i Enhammoweby, Olaff Person ther samastadz oc kendes sik til takka vel fornögde och bittalade wara fore allth thet arff, som them tilfiöll effter Olaff Olsson Kok, Gudh honom nade. Ty loto the tha stragx fore sitiande borgamestarene her Nic. Person, her Jenis Mangsson, radene endels nerwarande, hustrv Birgitta, for:na Olaff Kokx effteliffua, frij, quit, ledoga och lösa, henne ok hennis arffua ok eptekomanda fore alth hendermeera tital til ewigh tiidh.

286.

Joan Styng.

[23 maj]. Sabbato proximo post festum corporis Christi tha bödh Joan Styng Magnis Symonsson sin pantt igen fore rettin.

Her Ake Jönsson.

Eodem die kendes her Aake Jönsson, ath han war Lasse Bagge effter sins broders her Sigge Jenssons dödh engte meer skylloger än xvij (18) marck, och effter thet ath Lasse Bagge sagde, thet her Twre Jönsson haffuer tagit hwat honom behöffdes vppa sama panttane, siden her Sigge bleff dödh, tha skal thet erendet bliffua

standandens(!), til thes her Twre Jensson eller hans mektabreff och rekinskap kom her i rettin.

Peder Staffansson, Olaff Kokx dreng, zaker xl (40) marck, ty han stak Peder bergxmans dreng. *Tenetur* ij (2) marck.

Villam Mörth zaker vj (6) marck, ty han saalde Kolbergx salth fore Traffwen salth. *Tenetur* ij (2) marck.

Cristiern Benctsson zaker vj (6) marck, ty han haardrog Benct harppare. *Tenetur* ij (2) marck.

287. Benct harppare zaker vj (6) marck, ty han haardrog Cristiern Benctsson.¹⁾ Tilgiffuet.

Laurens Olsson i Kodwgxe zaker xxiiij (24) marck, ty han slog en annan bonda. *Tenetur* vj (6) marck.

Hening scriffuare.

Eodem die bödz Hening scriffuare viidh vj (6) marck ath gaa til rekinskaps medh her Andres i Österhaninge och swa bödz honom viidh xij (12) marck, ath han skal engte ohöffuiskt tall haffua till her Andres, och thermedh skal Erick mwramestare bliffua widh the medhgiffit, som Per Törbo hade giffuet honom medh hustrvna, effter ty ath for:ne her Andres stoodh honom till.

Mattis Thomasson.

[25 maj]. Feria 2:a infra octauas corporis Christi kom fore rettin Mattis Thomasson och loth Swen Helsing ledogh och lös fore alth tiltal til ewig tiidh och kendes sik wel fornögdan wara effter sina framlidna hustrv, som war for:na Swen Helsingx stiuiffdotter, och tha stragx besatte Mattis Thomasson inne medh Swen Helsing l (50) marck pa Mwnkfarg:s (?) vegna.

Her Lodwik Vesman.

Eodem die sagde her Loduik, ath then kopperen, som Swen Jonsson pa talade, wegher x (9½) lispund.

Olaff Matsson *defuit*.

Jacob leyakarll bödh vpp sin gaard ij:e (3:e) tiidh.

Henrik Hansson i Wlffsby zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. *Tenetur* x (10) marck.

¹⁾ Det föregående öfverstruket.

Olaff Person, skreddare swen pa slottidh, zaker ix (9) marck, ty han reffuade en kniff. *Tenetur* iij (3) marck.

Per Jensson zaker xxiiij (24) marck, ty ath han slog Benct Brink.¹⁾ Tilgiffuet.

Benct Brink zaker vj (6) marck, ty han haardrog Per Jensson 288.
pa Strand.¹⁾ Tilgiffuet.

Henrik stadztienare feste vj (6) manna lagh, ath engin wäria fik Joan Staffansson vppa Lasse Laurenssons argesta.

[27 maj]. Feria quarta infra octauas corporis Christi tha kendes Peder Japsson, som födh war i Wendel sockn i Grytaby, ath han hade stuleth ena silffskedh och iij (4) marck peninga. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie*

Raguald Pamppe feste vj (6) manna lag, ath han haffuer engte inne medh sik aff the opbörd, som honom war befatat ath vpbera vppa Philppus Olssons barna wegna, och ath han haffuer giort for:na Philppus Olsson fullan och godan rekenskap.

Henrik Person feste vj (6) manna lag, ath han aldre warade her Erik i Solne hestin frian ok färdogan.

Jenis Laurensson zaker vj (6) marck, ty han slog en krwmp-
liken. Fore honom loffuade Jenis Marchusson. *Tenetur* ij (2)
marck.

Eodem die sagdes fore retto, ath Finduid fodermarsk skal for-
nögia quinnone innan solasäther viidh vj (6) marck och vill hon
nogat framdelis tala til Findwidh, tha skal han gaa ther lagh fore.

Eodem die sattes her i rettin aff tiwffua gotzet ij (2) silffskeder,
xij (12) öre peninga ok en rensk gyllenä. Them²⁾ anamade Magnus
Bram(?) her Stens tienere.

Raguald Pamppe.

[30 maj]. Sabbato proximo post octauas corporis Christi tha
giorde Raguald Pamppe sin edh vppa helgedomana, swa ath han
hade giortt vppa Joan Nielssons hustrva och hennis barna wegna 289.
rett rekenskap fore alth thet, som han hade opburet bade fore affradh,
affradz peninga, matha, hwat thet helst war, meer eller mynne,
swa thet han bleff them ecke en pening skylloger. Medh honom
sworo Henrik Eriksson, Henrik Nielsson, Martin Knwlle, Ingemund

¹⁾ Det föregående öfverstruket. ²⁾ Det följande senare tillskrifvet.

Person, Magnis Halstinsson. Ty är han a ty wegna ledog ok lös till ewig tiidh for alth hendermeera tiltal.

Henrik Person.

Eodem die kom fore rettin Henrik Person och stodh redeboen ath gaa lagh, swa thet han aldre warade her Erik i Solne then hestin, som han saalde honom. Medh honom Herman Holth, Laurens Skultte, Bertil maalare, Per Jwl, Algot Vesgöte. Tha loth her Erik honom edhin vpp. Ty är Henrik Person a ty vegna ledog ok lös fore alth hendermeer tiltal til ewig tiidh.

Magnis Otter.

Eodem die gik Magnis Otter lag sielf tridie fore the iij (3) tunnar saltt, swa ath Henrik vegare haffuir them inne medh sik. Medh honom sworo Herman Holth, Olaff Halin.

Prestener och dieckna.

Eodem die til mynnes: om prestener och diecknane skal bliffua standande til herredagin. Tha skal man forhöres om therres friheter, ty huar man tager them inne medh giff mans hustrv eller the bedriffua annor erende, som oärlig äro. Hwo them tager eller fanger, han är stragx i banne, huilket ecke skal tilstädes.

Torbiörn.

Eodem die kendes Torbiörn Torgelsson fore wor kere höuitzsmän högboren forste her Sten Stwra, ath han slog Andres smit, Olaff Olaffsons dreng, vppa bergith i kirkioweg, i ty han gik fraa kirkione. Thetta kendes han for en del aff raadet.

290.

Pedher Olsson.

Eodem die tha vntfiöll Pedher Olsson the bittalning, som wor kere höuitzsmän her Sten hade honom bittalath vppa Jacob Custe vegna fore swerdet, som the bade hado til pantta.

Skipper Boo zaker xl (40) marck, ty han slogx i gillestuffwna. *Tenetur* v (5) marck.

Hanis Persons son i Werende.

BödZ Erik Hansson fridh wiidh liiff och gotz, teslikes skipper Biörn.

Erik Hansson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Laurens Biörnsson skal innan xiiij (14) daga fornögia Erik Hansson medh pantt eller peninga fore humblan, ij (1½) skippund och iij (3) lispund, effter thet han vilde ey festa lag.

Jacob Henriksson, kniffuasmidz drengin, zaker xxiiij (24) marck, ty han slog longa Laurens skomakare. *Tenetur* v (5) marck.

Claus skreddare.

[25 maj]. Feria 2:a proxima post octauas trinitatis tha bödh Claus skreddare vpp Hanis Jenssons bodher iij:e (3:e) tiidh.

Radet.

Eodem die vordo borgamestarene och radet swa ens, ath swinen skulo köres in vppa stadzsins tomt, och hwar som kennis wiidh swinen, skal scriffuas vpp, stempnas siden fore retto och swa skal han giffua fore sin swin iij (3) marck vthan nade.

Radet.

Eodem die vordo borgamestarene oc raadet swa ens, ath engin stadztienare skal haffua aff noghan borgare meer än iiij (4) peninga for sin medha, tha the skulo nogan hindra eller besättia. Äro the tve, tha sku[1]o the haffua i (1) örtog, äro the iij (3), tha skulo the hafua j (½) öre, äro the iiij (4) tienare, tha skulo the haffua ij (2) örtoger fore therres mödha. Främände men giffue iiij (4) örtoger allom stadztienarom. 291.

Radet.

Eodem die vordo borgamestarene oc radet swa ens, athe vilia til stadzsins behoff ath köpa the stenbodenä i sancti Nicolai porth, som Jenis skreddare köpte aff Ingeuall gulsmid. Stadhin är nempmast, effter thet athe ena weggin är stadzsins mwr.

Hanis smith then store zaker xl (40) marck, ty han talade olofflica fore rettin til her Benct Smalenninge och sagde swa: tw sisher mynne än rätt ok tw lögxt, och knitte näffwan. *Tenetur* x (10) marck.

[27 maj]. Feria quarta proxima [post octauas trinitatis?] feste Bertil Mikelsson xij (12) manna lag, som boor i Aabo, fore

the xv (15) marck, som Kylmerawte skyltte honom och bergxdrengin fore.¹⁾

292.

Sälaköpare, tunnabindare.

[5 juni]. Feria sexta proxima ante festum sancti Eskilli tha wordo the xxiiij (24) aff menoghetenä swa eens och beretto thet fore borgamestarene och raadet i radzstuffwne, swa ath huat the til forende wordo ens medh borgamestarene och radet, thet skal bliffua wiidh och thes fulleligen tilstaa, ner thes behoff är:

Forst ath enge sälaköparene skulo annat köpa än traanesäl, jern ok kopper och swa myken matfisk, som them görs behoff i therres egit hws, viidh both xl (40) marck, som forrörth är, swa ofta the worda ther medh befwnne;

Item ath enge sälköpara skulo effter thenne tiidh haffwa nogra tunnabindare; huilken tunnabindare her skal bliffua eller vill bliffua i stadhin, han skal halda sin eghin wärkstadh och halla sin eghin kost och thermedh göra stadenom all then rettogheet, som en godh borgare bör at göra, teslikes i embetet.

Ingeuald Torstinsson.

[8 juni]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Eskildi tha sagdes Staffan beltare fore retto ath bittala Ingeual Torstinsson medh pantt eller peninga innan xiiij (14) daga viidh iij (3) marck.

Nic. Kylmerawta zaker lx (60) marck, ty han kallade Bertill Mikelsson, borgare i Aabo, tiwff. *Tenetur* xv (15) marck.

Absentes: Nic. Dobbin, Andres Jonsson, Staffan Vesgöte, Mattis Martinsson.

Olaff Matsson.

Eodem die stodh Olaff Matsson til, ath [han] hauer anamet aff wogenä i (1) skipbund ok vj (6) lispund kopper i Erik Jenssons och Lasse Laurenssons kemmerie.

293.

Olaff bergxmans lag sielf iij:e (3:e), ath han ecke loffuade Andres dieckn fore maltid til Norrebotn kom.

Joan skreddare zaker xl (40) marck, ty han talade til Laurens skreddare om thet erende, som til forende var forlicth, i for:na skreddare embeitet war. Ther medh feste han xij (12) manna lag. *Tenetur*²⁾ vten nade xxvj (26) marck.

¹⁾ En half oskrifven sida följer. ²⁾ Ursprungligen *xl marck*.

Jacob Benctsson.

Eodem die swor Jacob Benctsson sielf iij:e (3:e), ath han gaff her Raguald i Tornö thet forgiltta kopper stopet ok her Raguald gaff honom viij (8) bäwer skin. Medh honom sworo Berend Jensson och Andres Nilsson.

Lucia Magnisse dotter zak xij (12) marck, ty hon kallade Jenis Erlandssons hustrv hoora. *Tenetur* ij (2) marck.¹⁾ Quit, ty hon stupaslogx.

Hustrv Botill.

[10 juni]. FERIA quarta et in profesto sancti Eskilli²⁾ stodh fore rettin Ingeuall stadzscriffuare, fultmektoget gör vppa Swen Anderssons vegna i Fiskiöö i Cumblinge sockn i Aaland, och loth vpp hustrv Botille bade löst och fasth fritt och quitt, ok kendes for:ne Swen Andresson i tesse goda manna aahöro och nerwaro, Nic. Hermanssons och Andres Hiortz beltare, sik vel fornögd ok bittaladh wara fore alth thet arff, som honom och hans modher tilfallet war effter Jenis Andresson och Nic. Andresson. Ty är hustrv Botil och hennis arffua til ewig tiidh ledoga ock lösa fore alth tital.

Andres bagare.

Eodem die kom fore rettin Nic. Mangsson, fultmektoget i tesse goda manna nerwaro, som war Olaff Mikelsson, Jacob offuerskiärare, Andres Gudmunsson ok Olaff Jonsson, och loth vp Andres bagare vppa hustrv Tala Biörns vegna ena tomt, belegin i sancti Nicolai portt i millom Helge andz stenhwseth, Andres Hiortz beltare hws, frij ok quitt til euerdelica ego medh swa foroordh, ath hustrv Tala skal haffua aff Andres bagare x (10) marck, theraff hauer hon opburet iiij (4) marck: pa lengdenä xix (19), j ($\frac{1}{2}$) quarttere *minus*, pa bredennä xix (19) alna.³⁾

Erik Jensson.

294.

[15 juni]. FERIA 2:a proxima ante Botolphi kom fore rettin renliffues man brodher Knut och loth vp sinom kere brodher Erik Jensson alth sitt liggiande grwndh, som honom tilfalleth war effter begges therres modher, hustrv Gertrude, Henrik Dingxstads dotter, Gud henne nade, friit och quitt til euerdelica ego.⁴⁾

1) Det föregående öfverstruket.

2) Onsdagen före sancti Eskilli dag (12 juni) faller på den 10 juni.

3) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 41, n. 834.

4) Jämf. a. a., sid. 42, n. 885.

Absentes: Nic. Dobbin, Mattis Martinsson, Hanis Lambrictsson,

Eodem die.

Tesse äro nempde till herredagin i Tälge:

her Jenis Mangsson	Jeppe Nilsson
her Loduik	Clemit Benctsson
Hanis Lambrictsson	Hanis Holmgersson

Olaff Ericksson i Vtswiik i Sponga sockn feste vj (6) manna lag, ath han ecke medh vilia redh vppa her Claus Vyse.

Andres Jonsson.

Eodem die sagdes Laurens maalare the tomtin till, som belegin är vppa Norre malm, och tha stragx loth han henne her Nic. Person vpp pa Andres Jonssons vegna.

Pedher Rytter.

Pedher Rytther vnge giorde vitterliget, ath han antwardade fra sik ij (2) leste ok iij (3) tunnar salth vppa Jacob skreddares vegna i testamente, som doo i Lybeka, Gudh honom nade, och x (10) marck peninga.

Jenis Arwidsson akare.

Tesse giordo therres eedh, athe hördo, thet Lucia kallade Jenis aakare hustrv ena hora: Östin Matsson, Per Henekasson, Elaff i Järlö, Erik Biörnsson.

Eodem die kendes kiärlingen, ath hon stal aff her Loduik skedene, ty skal hon stwpa slaas ok ryma stadhin.

295.

Jenis skreddare.

Eodem die vordo borgamestarene ok radet swa ens i fogodins Peder Raguallssons nerwaro. ath han skal beholda och niwta then bodene och mwren, som han köpte aff Ingeuall gulsmitt, swa frij och quitt, som hon war Henrick Blok til forende tilscriffwen i stadzsins jordabok¹⁾ oc belegin i sancti Nicolai porth.

Sancte Henricx prebenda.

[17 juni]. Feria quarta et ipso die sancti Botolphi tha stodh fore rettin Ingeuall stadzscriffuare, fultmektoger i Olaff Stenssons ok Berend Jenssons nerwaro vppa hustrv Katerine skipper Benctz

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1420—74, sid. 204, n. 412.

epteliffwa vegna, och loth vpp her Erik Andree then gaard medh tomptenä, som hustrv Katerine for:ne tilhörer, belegin vppa Kynhesta gatw, frij ok quitt til sancte Henriks prebenda, medh swa foroord ath hon skal bliffua ther besittiande i sin liiffs tiidh ok siden skal han koma til sancte Henrikx prebendam och altarene til prydelisse fore henne och hennis framlidna föräldra sielar.

Olaff Eriksson i Vtswiik i Sponga sockn zaker vj (6) marck, ty han reedh medh wadha vppa Claus Vysa. *Tenetur* ij (2) marck.

Joan gulsmitt cum vxore.

Eodem die kom fore rettin Joan gulsmitt och loth vpp synne hustrva Ingeborge huan tridie pening bade i fasto ok lösöra. Teslikes gaff och hustrv Ingeborg sinom kere husbonda Joan gulsmitt hwan iij:e (3:e) pening bade i fasto och lösöra, alth thet hwartere maa andra medh laghom at giffua.¹⁾

Niels Dobbin.

[20 juni]. Sabbato proximo ante festum sancti Johannis baptiste tha sagde Nic. Dobbin sik aff lyphet fore Henrik Vesfaale och antwardadin Claus kökemestare i rettin.

Her Nic. Stwre²⁾.

296.

Eodem die loffuade Nic. Dobbin fore Henrik Vestfaale och Erik Jensson loffuade fore Claus kökemestare.

Olaff skreddare zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Mattias, som medh myntamestaren är. Fore honom loffuade Swen Helsing. *Tenetur* iijj (4) marck.

Mathias, som är vppa mynthet, zaker vj (6) marck fore knifdraget. For honom loffuade Marquard Krvell. *Tenetur* i (1) marck.

[27 juni]. Sabbato proximo ante festum beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Herman Frensson zaker xxxvj (36) marck, ty han slog Laurens, som tiener Laurens Hansson beltare, iij (3) blodh saar i aanletet. *Tenetur* 4^{or} marck.

Peder Jensson feste vj (6) manna lag, huilken som tiener vnge Hanis skomakare.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 42, n. 886, men hänfördt till den 15 juni. ²⁾ Ingen anteckning.

Olaff Ström, Nic. Ström giordo therres eedh, athe hördo, thet
Jenis mwramestare hustrv kallade Peder Cwra hustrv ena hora.

[4 juli]. Sabbato infra octauas visitacionis.

Absentes: Erik Jensson, Swen Helsing.

Torstin Andresson.

Eodem die gik Torstin Andresson lag sielf vje (6:e), ath han
ecke slog Per Jensson, Hanis skomakare dreng. Medh honom sworo
Knwt skreddare, Joan Andresson skreddare, Nic. Gunnarsson, Jenis
Jonsson, Joan Vesgöte. Ty är han ledog och lös fore alth tiltal
a ty wegna til ewig tiidh.

297.

Swen Skaning.

Olaff Jensson sköt vppa Lasse Mangsson ok Olaff Person, athe
visto, thet Swen Skaning bleff Olaff Jenssons son skylloger xvij^c
(1700) järn.

Jenis mwramestare zaker vj (6) marck, ty hans hustrv kallade
Per Kwra hustrv hoora. *Tenetur* ij (2) marck.

Jenis Andersson.

[6 juli]. Feria 2:a proxima post festum visitacionis tha loth
Olaff Stensson vpp ena tomtt Jenis Andressone frij ok quitt, huilken
som belegin är pa Köpmanna gatw ok köptes (?) aff Joan Lyndorm,
for:na Jenis Andressone til euerdelica ego fornempda tomtt medh
twa kellara, vndantagin en litin kellare, som Olaff Stensson sielff
will behalla sik til nytto ok bestandh.¹⁾

Margit syngerska zak vj (6) marck, ty hon giorde nattaboller
ij (2) resa. *Tenetur* ij (2) marck.

[8 juli]. Feria quarta ante septem fratrum. Henrik semskare
ok Suen tornwektare giordo therres eedh, athe hörde, thet Peder
Kwre hustrv kallade Jenis mwramestare hustrv ena sluna.

Claus Olsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Claus Olsson skal fornögia
prestins budh i Hwetelanda j ($\frac{1}{2}$) stycke alisk.

Gregurs badzstuffw karl zaker xij (12) marck i tvebete, ty han
slog Olaff Person sin husman. *Tenetur* ij (2) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 42, n. 887.

Olaff Person, forne Gregursse husman, zaker vj (6) marck. Fore honom loffuade Jenis Mangsson ok Joan Styng. *Tenetur* i (1) marck.

Peder Cwre zaker vj (6) marck, ty hans hustrv kallade Jenis mwramestare hustrv sluna. *Tenetur* i (1) marck.

Laurens tunnabindare.

298.

[18 juli]. Sabbato proximo ante festum sancti Jacobi tha loffuade Olaff Halin, Peder bergxman ok Henrik Fynne pa Strand, woro godh fore Laurens tunnabindare, ath engin skal epter thenne tiidh tala til Olaff Persons dotter om thet arff, som Laurens tunnabindare kräffuer vppa Laurens Staffanssons vegna effter framlidna Olaff Persons dotter husbonda.

Jacob Moyses.

Eodem die tha kendes Nic. Mangsson klensmith, ath Jacob Moyses är honom ecke en pening skylloger.

Andres Kota aff Norrebotn zaker iij (3) marck, ty han talade vppa änth maal ok sätt. Thet¹⁾ sama belatin. *Tenetur* iij (3) marck.

Radet om arbeites men.

[22 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancti Jacobi apostoli tha vordo borgamestarene, radet ok fogodin Peder Ragualsson swa ens, ath engin arbeites man skal meera haffua for sith arbeide om dagin än j ($\frac{1}{2}$) öre.

[18 juli]. Sabbato proximo ante festum sancte Margarete tha kungiorde tesse epter:ne erlige men, her Nic. Person, her Benct Smalenninge borgamestara, Per Jönsson, Hanis Holmgersson radmen, Mikel clenamid, Laurens kötmangare, Tielffue Östinsson borgara, fore rettin i radzstuffwne, swa athe nerwaro och wtoffuer, tha hustrv Ingeborg, Olaff Erikssons epte liffua, köpte arffuet fraa sik, som Erik Jonsson tilfiöll epter hans framlidna son Olaff Eriksson, Gudh honom nade, swa athe lotho sik nögia ok huarttere takkade andro, och engin skal främer meera tala pa for:na arff ok skal bliffua fast i alla motto, som the ij (2) wtscripna certar vtuisa som ther pa giordes til en fulkomen ända.²⁾

¹⁾ Det följande senare tillskrifvet.

²⁾ Föregående anteckning på en lös lapp instucken vid sid. 297. En något afvikande redigering förekommer sid. 298 i tänkeboken öfverstruken.

299. Ingwer i Hargh i Wätö sockn zaker xl (40) marck, ty han hade ena falska ströminga tunna och hade tiokkare botn. *Tenetur viij* (8) marck.

Katerina, ner Biörn stalswens hustrv, zak vj (6) marck, ty hon slog sikka Margeth. Fore henne loffuade Benct Mattis ok Mattis Budde. *Tenetur ij* (2) marck.

Laurens tymberman,

Eodem die sagdes Andres Kota, ath han hauer engin rätt ath tala til Laurens tymberman om nogra peninga, effter thet ath for:ne Laurens tymberman hade vtgiffuet the sama peninga, som Andres Cota tha vppa talade, huilket erende som them i millom war til forende medh retta atskilth, som til mynnes war vpteknat i stadzsins tänkebook pa thet aaretalet man screff anno domini mcdlxix^o [1469]. Thermedh är for:ne Laurens tymberman, hans arffua ok eptekomanda ledoge ok lösa fore thet tiltal til ewig tiidh.

Om myntheit.

[20 juli]. Feria secunda proxima ante festum sancte Magdalene tha högboren forste wor kere höffuitzsmän her Sten Stwre war i radzstuffwne i velborna herra nerwaro, her Göstaff Karlssons, her Twre Twrsson, her Gregurs Matsson, her Ake Jenson, tha kungiorde han, hurw rikensins radh hado warit eens medh honom i Tälge om rikensins mynth, swa ath eth mynth skal slaas swa gott som iiij (4) peninga, ok swa skal slaas smaa peninga och örtoger, effter ty myntamestarenom är befalath, meen hwar som vil aff städhernär föra danska hwita hiit i riketh, han skal göra twll aff them, och hwar som förer lönligan nogra summa danska hwitta vpp i Dalane eller Kopperberg, han skal haffua forbruthet liiff ok gotz, och teslikes then, som smälther rikensins mynth och vardher thermedh befwnnen. Thetta for:na lystes sama dagh och vppa burspraket.¹⁾

300. [27 juli]. Feria secunda proxima ante festum sancti Olai tha vitnade Henrik groffsmit ok Henrik klensmit, athe hördo, thet Cristin kallade Erik, Mikel klensmitz dreng, horonsson.

Erik Biörnsson, Mikel klensmitz dreng, zaker vj (6) marck, ty han slog Cristina i Gran, i tweböte. *Tenetur ij* (2) marck.

1) Jämf. STYFFE, Bidrag till Skandnaviens historia, IV, s. CXXXVII.

Gertrvd i Laurens botnakers husom zak xij (12) marck i tweböte, ty hon slog Andres laxekarls hustrv. *Tenetur* i (1) marck.

[3 augusti]. FERIA secunda proxima ante festum sancti Laurentii bekendes Hanis skinnare, ath han gik fra sina lagh giffta hustrv ok lägrade sidan Longa bardzsone. Therefore¹⁾ rekte han handene for xl (40) marck och lag xij (12) manna fore the andra quinnone.

Absentes: Her Benct Smalennige, Mattis Martinsson.

Jenis Hemingsson sartor.

Eodem die vordo borgamestarene oc radet swa eens, ath Jenis skreddare skal bryta nidher then gamla mwren och sidhan vpmwra mwren, swa ath han faar haffua sitt windoge fritt pa gatunä, och tha skal han offuan fore vindoghet sättia ena affsetningh stadenom til behoff, om än the vilia hwälfua offuer portin, tha skulo the settia hualffuet offuer gatune och in vppa hans mwr.

Pedher stadztienare gamble zaker xij (12) marck, ty han slogh hustrv Katerine. *Tenetur* ij (2) marck. Fore¹⁾ the andra markene arbetade han aath fogodin.

Biörn verk mestare zaker vj (6) marck, ty han skiöff Anna Symons hustrv. *Tenetur* ij (2) marck.

Peder Kopman.

Eodem die komo fore rettin Ingemund Ingeualsson ok vppa hans brodhers Laurens Ingeualssons vegna i Rikesten Olaff i Balista, Hanis Fosse, Knwt gultsmit fullmektoge och giordo vitterliget fore alth sittande raadet, athe bade for:ne Ingemund Ingeualsson, Laurens Ingeualsson hado badhe endrekteliga medh therres moder goduilia salth och vplatid Peder Kopman vij (7) öres land jord i Glya pa Loöne eth aar om kring til eth vedderköp, medh trögardin, aaker ok äng, skog ok fiskewatnom, allom tilagom, som thet nw beleget är i östra ändanom i bynom, fore xxx (30) marck stocholmeska reda peninga. 301.

Hanis Zandersson zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slogh Andres Olsson bergxman i gyllestuffwne, och swa xl (40) marck fore gylles fridhen. *Tenetur* xv (15) [marck]²⁾

¹⁾ Det följande senare tillskrifvet.

²⁾ Har ursprungligen stått xx (20) marck.

Andres Olsson bergxman zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Hanis Zandersson, oc swa xl (40) marck fore gilles fridhen. *Tenetur* xx (20) marck.

Absentes: Erik Jansson.

[8 augusti]. Sabbato ante festum sancti Laurentii tha bleff Hanis skynnare laghin nidherfälllog, fore thet han skulde gaa lagh fore Margit räffliska, ath han ecke hade ligath medh henne.

Eodem die kendes Margit räffliska, ath Erik Jansson ok Lasse Laurensen togho henne medh en gifft man vpp.

Eodem die stodh fore rettin for:na Hanis skinnare hustrv Birgitta och beddes rätt aff sinom bonda ok hoorkonane Margit reffliska. Ty dömpdes the pa kaakin.

Mikel Vesgöte.

Eodem die vordo fogodin, borgamestarene ok radit swa eens, ath Mikel Vesgöte skal bliffua viidh sitt köp om huset vidh Sudre porth.

Om saltidh.

302.

Eodem die vordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath bayosaltidh skal vara til viktenä xv (15) lispund vthan tunna trädh.

Om arbeites men.

Eodem die vordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath engin arbeites man skal mera haffua om dagin än j ($\frac{1}{2}$) öre, och lösa quinnor och dreng, som engin tienist haffua, skulo driffuas aff byn och hielppa them, som vidhertorffua hielp pa bygdenä til ath koma höö och korn i huseth, innan tisdagh nestkomande. Huar them hyser böthe vj (6) marck och¹⁾ then, som ecke vil aff by, böte iij (3) marck;¹⁾

Item ath huar man skal göra sina gatu färdoga;

Item ath bagarenä skulo baka bätre brödh innan viij (8) daga viidh therres peninga.

[17 augusti]. Feria 2:a ante Bartolomei Martin Custe feste vj (6) manna lag sielff vj (6), ath han ecke slog Per Mangssons hustrv.

Jenis offuerskiärare zaker vj (6) marck, ty han gaff Andres sk[re]ddare oquädins ordh. *Tenetur* ij (2) marck.²⁾

1) Orden och — marck tillskrifna.

2) Senare inskrifven anteckning.

Peder Mangsson feste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog Martin Custe.

Peder Mangsson zaker iij (3) marck, ty han sagde, ath han lögh fore rettin Martin Kwste. *Tenetur* i (1) marck.

Mester Berend.

[19 augusti]. Feria quarta proxima ante festum sancti Bartholomei kom fore sittande borgamestarene, radene nerwarande — tha satt Joan Styng fore fogode — Hanis Könekasson aff Werendöo och giorde vitterliget, ath mester Berend haffuir aff honom engte meer än ij (2) silffskaalar til pantta fore xx (20) marck peninga, ok vil nogher hans — —¹⁾ om än honom wordher forstäckkoth, ath tala til for:na mester Berend om nogra peninga, gwll eller silff, tha sagde fornempde Hanis Könekasson, ath han [hade] aff honom engte til göma huarkin hellingh eller peningh annat än the twa silff skaalar, som til pantta staa fore forsagda xx (20) marck.

303.

Vxor Elin Ekerholtz.

Eodem die komo fore rettin hustrv Elin Ekerholtz och giorde vitterliget, thet hon haffuer aktadh sik sina pilgrims resa til Room. Therefore badh hon och befalthe borgamestarene och raadet, athe skulo velgöre och wara hennis barna formyndara behielpoge och swa thet barnith Kynna, som i Skoo kloster är, athe engalunde tilstädie thet hon komber her wtaff landet, framdelis athe ok hielppe ther til, ath hennis peninga, som i Lybeka staa, mago her koma i landet igen barnomen til skiptes.

Henrik Person.

[22 augusti]. Sabbato proximo ante festum sancti Bartholomei tha giordo Olaff Person, Hanis Houenborg therres eedh, athe skip-pade pa Henrik Persons vegna i skipper Clemitz skip viij (8) tunnar lagx, som Jacob fan Fläcktin i Danzeke skulde haffua.

Knwt Jenssons vxor.

Eodem die kom fore rettin Laurens tunnabindare ok loth vp Knwt Jenssons hustrv hustrv Birgitta then gaard, som belegin är i Kiärkow grend nest niden fore Claus skreddare hws, huilken henne tilfioll i arff effter hennis forre man Nic. Staffansson, frij ok quitt til euerdelica ego.²⁾

¹⁾ Några ord utelämnade.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 43, n. 888.

Stadztienarene.

Eodem die leyda och feladhe fogodin och borgamestarene, raadet stadztienarene viij (8) daga om kring.

304.

Andres Gudmundsson.

Eodem die stodh Andres Gudmundsson redabo fore rettin ath gaa lagh, ath han war Ernst engte *tenetur*. Medh honom stodo redaboe Nic. Olsson, Olaff Person, Jeppe Nilsson, Jeppe swerdsli-pare, Peder Laurensen. Tha loth for:ne Ernst honom eedhin vpp, ty är Andres Gudmundsson quitt, ledog och lös fore alth tiltal a ty vegna.

[26 augusti]. Feria quarta proxima ante festum sancti Johannis decollacionis stodh Andres Laurensen, her Erik Axelssons tienare, fore rettin och war bekiänd, thet han stal iiij (4) loodh siilff fraa Arwiidh Olsson, then tiidh han war fogode pa Stocholm, och kom Arwiidh Olsson fore fogodin, borgamestarene och raadet och beddes rätt aff for:na Andres Laurensen. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie*.

Eodem die vordo borgamestarene och raadet swa eens, ath Hanis snikkare skall haffua then ketil igen, som Karll Ingeualsson hade tagith til läns aff honom til stadzsins behoff.

Sancte Birgitte peninga.

Eodem die anamade Swen Helsingh oc Mattis Hermansson ix (9) marck och vj (6) öre sancte Birgitte peninga.

Skipper Jenis Laurensen.

Eodem die kom fore rettin Staffan Vesgöte ok talade til skipper Jenis Laurensen och sagde, ath han hade fraktadh in i hans skip i (1) lest järn, til huilket skipper Jenis Laurensen swa swarade: jak vntfick aldre meer än x (10) fath järn, thet laather jak myn scriffwin ok styreman och alla skipmen. Tha stodh i rettin Olaff Fynne och war bekiänd, ath han ecke vpbar meer aff Staffan Vesgöte i primgäld än x (10) peninga fore x (10) fath järn. Tha stragx stodh skipper Jenis Laurensen redaboen fore fogodin, borgamestarene och raadet ath gaa lagh, swa thet han ecke anamade eller vntfick pa Staffan Vesgöte vegna i sith skip til Lybeka meer än x (10) fath järn. Medh honom stodo redabone ath swäria Olaff Fynne, Staffan skipman, Per Longh, Laurens Hemingsson, Laurens scriffuare, Nic. Hynssesson, Nic. Andersson, Mattis Olsson,

Laurens Person. Tha loth for:ne Staffan Vesgöte for:na Jenis Laurenssoon vpp eedhin, ty är for:ne skipper Laurenssoon a thy vegna ledog och lös fore alth tiltal.

Her Olaff Benctsson.

[26 augusti]. Feria quarta proxima post Bartholomei kom fore sittande borgamestarene, radene nerwarande, i rettin vppa radzstuffwne erlig quinna hustrv Valborg, Jacob Custe epteliffua, oc loth vpp sinom elselica kere son her Olaff Benctsson, prest i Vpsala biscopsdöme, allan hans fädhernes deel i lösöra, som honom tilfallen war i arff effter hans käre framlidna fadher Benct Fynna, Gud hans siel nade, alth samans fritt och quitt obehindrat fore alth tiltal til euerdelica ego, vndantaget hws och liggiande grwnd.

Claus Graabo.

Eodem die kom fore sittande borgamestarene, radene nerwarande, i rettin pa radzstuffwne beschedelig man Claus Graabo oc kendes redheligan haffua vntfangeth ok opburet synne kere hustrva Cristines fädhernes deel bade löst och fast, som henne tilfioll i arff effther framlidna Jacob Custe, Gud hans siel nade, vndantaget then deelin, som hans hustrv for:na egher i thet huseth, som hustrv Valborg nw sielff besitther. Ty loth han synne hustrva modher, fornempda hustrv Valborge, henne ok alla hennis arffua och eptekomande ledoga ok lösa fore alth ytermere tiltal a ty vegna till ewig tiidh, hermedh inne reknath en trögard och en mälttabodh medh tompnenä och en kellare hwelfidan, belegen vndher for:da Claus Graabo hws.

306.

Mattis Jenson aakare, Jenis Arwiidssons tienare, zaker xij (12) marck i tueböte, ty han slog en annan aakare dreng. *Tenetur* iij (3) marck.

Andres Towesson, Laurens Hanssons beltare dreng, zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Herman Frensson, Lasse Skotta dreng. *Tenetur* iiij (4) marck.

Hustrv Katerine arffua Kölmerawtes.

[31 augusti]. Feria secunda proxima post festum sancti Johannis decollacionis stodh vp i rettin her Loduik Vesman, Joan skreddare, Esbiörn skreddare, fultmektoge vppa hustrv Katerina Kölmerawtes arffua vegna, Peder Swnnanaa, Olaff Amundsson aff Helsingielandh, och loto Hanis Otte och Jenis Olsson viidh Sudre porth ledoga ock lösa fore alth ytermere kraff, tiltal eller amanningh

fore thet arff, som for:na Peder Swnnanaa, Olaff Amunsson tilfalleth war efter hustrv Katerine Kölmerawte.

Eodem die gik Olaff säkkedragare och Henrik sekkedragare [lag], athe vij (7) leste malth komo i skippet, som her Benct Smalninge sende vth. Medh them sworo Olaff skynnare, Nic. Olsson, Siwrd fiskare, Villam Mörth, Laurens Skultte, Bertil maalare, Olaff Elaffson.

[9 september]. Feria quarta post festum natiuitatis. Mikel, Habraam klensmitz dreng, zaker xij (12) marck, ty han stak Jacob smitz drengin. *Tenetur* i (1) marck.

307. Jenis Buk zaker xij (12) marck, ty han slog Jacob kniffuasmitz drengin. *Tenetur* ij (2) marck.

Jacob kniffuasmitz drengin zaker xij (12) marck, ty han stak Jenis Buk, her Stens smaswen. *Tenetur* i (1) marck.

Andres Laurensson, födh i Tyierp i Bägby, kendes, ath han stal eth pantzare och eth armborst fra Pedher och Jacob i Mölstadaaas och thermedh stal han och aff the for:na eth par lakan och ij (2) örnagoth. Item än stal for:ne Andres Laurensson aff her Götzstaffs tienare ena silff skiedh ok en skiold och en kiortil. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie*.

Item engin war hema, mädhan marknadin stodh i Westeraars, hwarkin kemmenära eller rättafo[gode?].¹⁾

Her Benct Smalninge bödh vp en gaard iij:e (3:e) tiidh.

Enewald skreddare.

[23 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Michaelis archangeli kom fore sittande rettin Enewald skreddare och gaff sina kere hustrva Katerine huan iij:e (3:e) pening bade aff mynne och meera, rörliget och orörliget. Teslikes gaff hustrv Katerina sinom kere husbonda Enewalde alth thet huarttere maa andro efter laghin giffua.

Storbiörn skynnare.

308. Eodem die kom fore rettin Laurens Andresson, Storbiörn skynnare hustrv brodher, ok loth vp for:na Storbiörn skynnare swa myketh, som honom medh retta bordhe ath erfua i the tompene, som for:ne Storbiörn skynnare nw i sina wära haffuer och beleglin westan mwr, fore swa manga peninga, som them badhom aasampdo, til euerdelica eghe frij och quitt til euerdelica eghe.

¹⁾ Anteckningen senare inskjuten. I margen: *Absentes*.

Jenis Kaare zaker iij (3) marck, ty han doblblade medh Joan skreddare. *Tenetur* i (1) marck.

Joan skreddare zaker iij (3) marck, ty han doblblade medh Jenis Kaare. *Tenetur* i (1) marck.

Erik Praal.

[26 september]. Sabbato proximo ante festum sancti Michaelis archangeli tha gik Erik Praal lag sielff sette, ath han war Henrik Lassaw engte mer skylloger än som Folmer fan Lunden, han[s] stiuffadher, hade pa hans vegna bittalath for:na Henrik Lassaw. Medh honom sworo Jenis Olsson viidh Sudre porth, Marquard Grvel, Peder Dobbin, Joan skreddare, Hanis Nielsson. Ty är for:ne Erik Praal ledog och lös a ty wegna fore alth tiltal til euig tiidh.

Henrik Ragualsson.

Eodem die sworo Laurens slagtare, Jenis borgare, vnge Siwrð fiskare, athe nerstaddede woro, tha Birgitta Henrikx dotter i Koliaby, som war födh vpp i Sastamaala sockn, huilken som war Henrik Ragualssons hustrv i Tyrffue i Sastamala sockn, thet(!) hon drwnknade i Hola arne hampn. Item Olaff Japsson och Mikel Laurensen sworo teslikes.

Jenis Laurensen, födh i Pargasa sockn i Findland, kendes, ath han stal then pwngen, som Claus skreddare hustrv myste, och the gyllenä och peninga ther woro innan, och vrsakade for:ne Jenis Laurensen then pilthin, som priaren hade tiänth, swa ath han hade ther engte meer mädher än han weslade gulleth aath honom.

309.

Mattis repeslagare.

[28 september]. In profesto sancti Mikaelis archangeli tha sagde Mattis repeslagare stadenom tienist och skal haffua baanenä och giffua stadenom iij (4) marck.

Andres puluermakare.

Eodem die sagde Andres pulffuermakare stadenom tienist til pinsdaga fore xxiiij (24) marck och frij kost.

Birgitta latterska zak iij (3) marck. *Tenetur* i (1) marck.

Claus Hansson.

[30 september]. Crastino sancti Michaelis archangeli tha kom fore rettin Claus Hansson. Tha spordo borgamestarene for:na Claus

Hansson til, om än han wiste nogat, hurw thet hade sik om thet laxafisket, som Jenis Nielsson aff Portenäs talade pa til Henrik i Portenäs vppa hustrv Katerina Anwndz dotter vegna, borgarska i Aabo, effter ty som hans mäktebreff ther vppa ludde. Tha swarade Claus Hansson, ath for:na Jenis Nielsson görs vppenbara orett: jach hade gerna hulppet honom til retto, och hadhe thet swa warith, ath ther hade warith nogath tingh, nw worth ther engte tingh halleth, forty ath ther war engin lagman. Och effter thet ath Olaff Biwr och Benct Kog hadho loffuat fore for:na Henrik aff Portenäs, ath han skulde for:ne Jenis Nielsson swara til retto om iiij (4) tunnar lagx, som han skulde giffua til rentto aff for:na lagxafiske, och i sama liffte vnweek for:ne Henrik rettin, ty sagdes fore retto, ath Olaff Biwr och Benct Kogh skulo fornögia for:na Jenis Nielsson for:na iiij (4) tunnar lagx.

Absentes: Mattis Martinsson.

310.

Jap Andersson.

[3 oktober]. Sabbato et in profesto sancti Francisci sagdes fore retto, ath Jap Andersson, borgare i Vpsala, skal, effter ty han haffuer breff och bewisning, bliffua — —¹⁾ helfftenä aff skippeth medh Thomas Laurensen och huat som han haffuer ecke bittaleth thet skal han bittala.

Mattis Person.

[5 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum sancte Birgitte tha bleff Mattis Pedersson godh fore Fiwnbo, som slog fiskaren i Swen Helsingx gaard, swa ath kan han ecke forlika sik medh maalsigiandenom innan viij (8) daga, tha skal han lata koma honom her i rettin igen.

Absentes: Andres Jonsson, Ingeuall Torstinsson, Mattis Martinsson.

Eodem die wordo borgamestarene och radet swa eens, ath the iiij (4) skippen, som nw äro ladhen medh kopper, järn oc lagx, skulo vtlöpa, ty ath vynththerdaga äro for hendhernä, ok är her nogh lagx qwar i landeth. Thet samtyckte fogodin Per Raguallsson.

Mester Berend.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet och fogodin swa eens, ath mester Berend ok hans hustrv skulo forbidia Ernst Goskalks son medh dandemen oc dandequinnor.

¹⁾ Något ord fattas.

Eodem die sagdes Tielfwe fore retto, ath han skal bliffua besittiande i gardin.

Eodem die sagde Jenis Olsson stadenom thienist fore tymbberman oc giorde sin eedh ther vppa.

[12 oktober]. Feria 2:a ante festum Kalixti tha sagdes annan tiidh fore retto viidh vj (6) marck Olaff Biwr ath fornögia then wnga botnakarll the iiij (4) tunnar lagx, som han talade vppa. 311.

Jenis Andersson.

Eodem die bödz Jenis Andersson wiidh xl (40) marck ath byggia stadzsins tygelhus oc huat han vtlegger vppa stadzsins vegna, thet skal worda honom bittalath aff stadzsins peningom.

Absentes: Staffan Vesgöte, Mattis Martinsson.

Erik aakare feste iij (3) manna lag om the peninga drengin talade til honom.

Lasse Laurensen bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Sartores.

[14 oktober]. Feria quarta ipso die et festo sancti Kalixti sagdes skreddaremo fore retto, athe skulo innan manedagh nestkomande lata koma her i rettin the xl (40) marck, som the wordo sakfältte, viidh hwars therra iij (3) marck.

Eodem die sagdes fore retto, ath gylles swenane och the, som wräka kopparen, skulo ringia stora klokkane om högtide dagha och bläsa bälghenä til stoorä organer.

[20 oktober]. Sabbato ante vndecim milia virginum tha gik Erik aakare lag, swa thet han war Jordan ecke skilloger the iiij (4) marck, som han talade vppa. Medh honom sworo Jenis swerdslipare oc Nic. gro[f]smit. 312.

Hanis Fymmerlingh bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Mikel Vesgöte.

[19 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum vndecim milia virginum komo fore rettin Hanis Otte och Jenis Olsson, testementarii effter framlidna hustrv Katerine Kölmerawte, och loto vp Mikel Vesgöte thet hwset, som for:na hustrv Katerina sielff besatt oc

belegit wiidh Sudre porth, friitt ok quitt fore ij^e (200) oc lxxx (80) marck til euerdelica ego.¹⁾

Öryan baardskiärare bödh vp eth pantzar iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die vordo högboren forste wor kere höuitzsmän her Sten, her Götzstaff Karlsson, borgamestarene oc radet swa eens, ath om fredag nestkomande vilio the wara her i radzstuffwne och tala om alla embitzsmen, athe ecke skulo forsättia her effter therres gerningh och om mattabindarene, som her äro i stadhin.

Lasse Laurensson bödh vp Ingemers gulring iij:e (3:e) tiidh.

Mattis Jenson styremannen witnade for rettin, ath Nic. Claussons dreng vpskipade och saalde i Norrebrothet kornet, som her Nic. Eriksson tilhörde, huilket Clemit hade faath honom.

Dan Jenson feste vj (6) manna lagh fore thet gotz, som badzstuffw hustrvan talade vppa.

313.

Her Nic. Eriksson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Marchus Laurensson skal bittala her Niels Eriksson thet kornet, som han förde til Norrebroth.

Mattis Person.

Eodem die fore Mattis Persons bön schuld fordrego borgamestarene oc raadet Fiwnbo, Laurens skreddare tianare, stadzsins zaköre fore the saaramaal, som [han] hade giortt them fiskarenom, som sitter i Swen Helsin[g]s gaard.

Om manslättid.

Eodem die wordo wor kere höuitzsmän her Sten oc her Götstaff Karlsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath effter thet then fatige fangen Lasse Jenssons tienare haffuer swa lenge sittidh i hefftilsse fore drapit, ath komber nogher och biudher fore honom effter then dödha, tha skal han niwta lifluet; komber engin, tha staa sin rätt. Therefore worth han swa benadhat, ath rycktet giik, swa thet han giorde nödh wäria.

[24 oktober]. Sabbato proximo ante festum beatorum Symonis et Jude tha stodho tesse eptescriffne Andres, som tiener Henrik aakare, Pedher, som tiener Mikel aakare, fore rettin och vitnadhe ath²⁾ — —

¹⁾ Jäm. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 43, n. 889.

²⁾ Meningen ofullbordad. Några raders tomrum följer.

Eodem die tha feste Raguald skomakare vj (6) manna lagh, ath han war Öryan Gersson(?) skomakare och borgare i Vesteraars engte *tenetur*. Tha stragx fore rettin fordrogh for:ne Öryan honom laghin.

Gwnnar.

314.

[26 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum beatorum apostolorum Symonis et Jude tha giorde Benct i Wygeslrödh(?), Mattis i Nwsta therres eedh, athe skedin, som Rolandz hustrv haffuer aff Gwnnar, är swa godh som xxij (22) öre.

Andres, Henrik aakare dreng, Pedher, som tiener Mikel aakare, Pedher dragare, Laurens Mangsson, Hanis Eest dragare, Aasmund draghare giordo therres eedh, athe fördo aath Andres Mikelsson ena tunna lagx, som Pedher Kopman myste, och han handteradhe henne oc badh föra henne.

Andres Jonsson bödh vp ijje (3:e) tiidh ena tomt.

Joan Styng bödh vp gulpant och silffpant ijje (3:e) tiidh.

Lasse Bagge giorde sin eedh, athe lärufftz tunna, som oscriffwen war, hördo honom till.

Sagdes ath Lasse Jensson, borgare i Aabo, skal innan natt och aar lata koma then drengin igen, som her Swen ok Staffan Vesgöte talade vppa.

Henrik Mwlle feste vj (6) manna lag, ath hans dreng köpte engte fää i Tälge.¹⁾

¹⁾ Jordeboken under år 1478 innehåller ytterligare anteckningar för den 16 november, 28 november och två för den 7 december (a. a. sid. 44—46, n. 890—893) samt under 1479 för den 8 mars, 13 mars (2), 15 mars och 29 mars (a. a. sid. 46—48, n. 894—898). — I tänkeboken ligger instucken en lös lapp med slutet af ett anförande på lågtyska, som att döma af namnen på borgmästare och kämnär hör till ämbetsåret 1478—1479. Innehållet är följande :

Item ik kenne nemande bij namen besunder Ingewolt Warch, dat was en van den houet luden, vnde Krystoffer Wyse, Engelke Sander, Hans Wulff, de kennen de anderen wol ok gyngen se en del vt der tol bode in Jons Mangson gate bode vnde boden Jons Mangson dat gelt. De wolde et nicht vntfangen, do seden se: fenden i helffte solde hebben sulk enen bormester. Sus kent se Jons Mangson ok en del wol vort gingen se to Nyels Mangson, dem kemerer, vnde brochten eme dat gelt, de vntfenket vnde nam er namen beschreuen vnde hefft et noch by sik.

1479—1480.

3.

Anno domini mcdlxx nono

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre et aliis causis
per dominum Lodeuicum et Benedictum Smalenninge.
Camerarii vero illius anni: Jacob Moyses et Mattis Hermansson,
prefectus vero Peder Ragualsson¹⁾.**

5. Dan Jensson zaker xij (12) marck, ty han stak Per kötmangare hustrv i laaret. *Tenetur* iij (3) marck.

Ketill skreddare zaker xij (12) marck, ty han hiog Magnis Graabo. *Tenetur* iij (3) marck.²⁾

[15 maj]. Sabbato proximo ante festum sancti Erii regis et martiris tha vitnade oc sworo tesse eptescriffne Jenis Japsson, Andres Suensson, Henrik Olsson i Henriksby i Kirkiosläth sockn i Nyland, Peder Olsson, som tiener hustrv Ingeborge Haquon Drokkins, Peder Japsson, Olaff Jonsson, Peder Benctzsson, Jacob Biwr, athe hördo i Danzeke, thet Gerd Degentow kallade alla swenska men i Stocholm boo Rydzse, kiättara, forrädara och skalka.

[15 maj]. Sabbato ante festum ascencionis domini.

Absentes: Staffan Vesgöte.³⁾ *T[ardantes]*: Ingeuall Torstinsson, Mikel Vesgöte.

[22 maj]. Sabbato post festum sancti Erii.

Absentes: Nic. Mangsson, Jacob fan Hawen, Staffan Vesgöte, Mikel Vesgöte.⁴⁾

1) Första bladet framför detta års tänkebok innehåller anteckningar om frånvarande eller senkommande vid rådstugusammanträden under månaderna maj—december och äro dessa anteckningar införda under respektive dagar.

2) Datering för de två första anteckningarna saknas.

3) Nic. Mangsson struken med anteckningen: »quit».

4) En anteckning utan dagbeteckning följer: »Absentes: Mattis Martinsson».

[24 maj]. Feria secunda proxima ante festum pentecostes tha stodh fore rettin Baltazar, Godskalks dreng, och loth them til forlikning, som honom slogo.

Radet.

Eodem die wordo borgamestarene och radet swa eens, ath gamble Peder Rytter skal staa fore tygell huseth medh Peder Anderssone. Magnis Grabo skal wara i for:na Peder Rytters stadh.

Eodem die sagdes fore retto, ath her Erik i Solne maa byggja then gaardin pa Kynheste gatu till sancti Henriks prebenda, efter ty han haffuer bewisning aff her Olaffs i Nertwna executoribus.

Vxor Margit Swndensorgx.

6.

[26 maj]. Feria quarta proxima ante festum pentecostes kom fore rettin hustrv Cristin Öryans hustrv i Ewla i Fynland och loth hustrv Margareta, Mattis Swndensorgx epteliffua, frij, quit, ledoga och lösa fore alth ytermeera tiltal om thet arff, som henne tilfallith war epther hennis framlidna brodher Mattis Swndensorg, Gud honom nade, och kendes sik wel fornögda och bittalath wara om for:na arff, bade for meera ok mynne, i tesse goda manna nerwaro Olaff Stensson, Berend Hakie, Magnis Halstinsson, Olaff. Thermedh är for:na hustrv Margit Syndensorgx, hon, alla hennis arffua til ewig tiidh frij och oklandade fore for:na hustru Cristine Öryans hustrv oc Mattis Syndensorgx syster, fore henne, alla hennis arffwa och eptekomanda.

Cort Hielmholt zaker vj (6) marck for thet han drogh kniffwen aath wyn mannen vndher Swartbrödra och swa xij (12) marck fore thet han kastade in i kiällaren och swa iij (3) marck, ty han gik ofästo vt aff laghin. *Tenetur* vj (6) marck.

Tornwektare.

[29 maj]. In vigilia festo pentecostes giorde Erik Mangsson sin eedh, ath han skal wara tornwektare och bliffua stadenom hwl och tro, som ther tilhörer.

Gerd Degentow.

Eodem die giorde skipper Gerd Degentow sin eedh, ath han aldre saalde Rolff Dusing skippet i Stocholm, teslikes swor och Olaff Hemingsson.

7. Eodem die vitnade och sworo tesse eptescripne Peder Mikelsson, Henrik Laurensen, athe hördo thet Erik aakare hustrv badh slaa i häl Joan aakare.

Erik aakare zaker xxiiij (24) marck, ty han badh sina drenges slaa Joan aakere, som the och gjorde honom tw saare maal, och vj (6) marck fore en blanath. *Tenetur* i (1) marck.

Skipper Pawal.

[5 juni]. Sabbato proximo ante festum sancte trinitatis kom fore rettin Mikell skipman och loth skipper Pawel frij, quitt, ledog ok lös fore alth tiltal om thet arff, som honom war tilfallet epter sina sither hustrv Katerine, ok kendes sik fornögdhan och bittaalet wara til takka fore for:na erffuedeelar i nerwaro gamble Lydeka skreddare, Hanis Fosse, Peder Bok, Bertill borgare i Aabo, rike Lasse ibidem och Henrik. Ty är for:ne skipper Pawal a ty wegna ombewarath fore alth hendermeera tiltal til ewig tiidh.

Henrik Wynman.

[7 juni]. Feria 2:a ante festum corporis Christi tha witnade Claus skreddare, Cort Wynman, Erik Hansson, athe hördo thet Henrik Wynman wntsadhe ok kallade then andre Henrik Wynman en skiögiasson och en horasson.

Erik Jonsson consul.

Eodem die wordo borgamestarene och radet swa eens, ath Erik Jonsson skal haffua the tomptenä fore aarlige räntta, som belegin är niden fore hustrv Elzaby fan Askens.

- 8.

Tälge resa.

Eodem die wordo borgamestarene oc radet swa eens, ath her Niels Person oc her Jenis Mangsson borgamestarene oc Niels Dobbin, Hanis Holmgersson radmen skulo til herredagin. Medh them skulo aff menoghetena Peder Skytta, Olaff Stensson, store Olaff Mikelsson, Hanis Otte.

Lasse Mangsson zaker vj (6) marck fore en blanad han slog Alfvs hustrv och iij (3) marck, ty han war lagin nidherfälllog. *Tenetur* ij (2) marck.

Mattis Nielsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Rådekier och Cort Hielmholt haffua engte ath tala til Mattis Nielsson om thet flogeeld, som her Jahan Cristiernsson — —¹⁾ ty her Jahan sagde i sitt ytersta,

¹⁾ Något ord fattas.

ath han hade bittalet thet och Mattis Nilsson hade thermedh engte till görande.

Hanis Holmgersson.

Eodem die loth Mattis Nielsson Hanis Holmgersson ledog och lös om thet liffte, som han hade loffuat Mattis Nilssone pa her Jahan Cristiernssons vegna.

Mikel Wesgöte.

Item antwardade Mikel Wesgöte Mattis Hermanssone xj (11) kash ga[m]bla örtoger, som Laurens kötmangare satte i rettin, item iij (4) silffskaala, item v (5) silffknäpa, item xv (15) örtoger gambla, som höra til Katerine Karls; item Niels Mangsson antwardade Jacob Moyses xvij (18) silff skaala och xxij (22) silff skiedher.

Peder fiskare zaker xij (12) marck, ty han kallade Jenis Jenson, 9. Sigtwna borgare, hestatiwff. *Tenetur* iij (3) marck.

Benet skinnare zaker xlvij (48) marck — —¹⁾, som han giorde sinom dreng Swen i hoffwdhet. *Tenetur* iij (3) marck.

Henrik Wynman zaker xxiiij (24) marck, ty han kallade then andre Henrik Wynman tiwff och horonsson. *Tenetur* v (5) marck.

Erik smidh i Gärswik i Werendöö zaker xxiiij (24) marck, ty han hiogh Martin i Fasta. *Tenetur* iij (3) marck.

Martin i Fasta zaker xij (12) marck, ty han kastade i Erik smidz baath. *Tenetur* iij (3) marck.

Pedher Bagge.

[16 juni]. Odinsdagin nest efter helge licame dagh kom fore rettin Laurens Mikelsson i Fröswnda och loth vpp Pedher Bagge kopperslagare ena tompth medh alla bygning, som ther staar vppa, som hon är nw belegin pa Swartbrödra gatw breda widh frv Katerine hws, fritt och quitt fore lx (60) marck reda peninga swa medh skiäl, ath for:na tompth medh alla bygningh skal bliffua til ena prebenda vidh sancta Katerine gylde.²⁾

Martin Nielsson.

Eodem die forbödz Martin Nielsson vidh xl (40) marck ath haffua eldh eller latha bryggia i hans stekare hws forre än³⁾ —

¹⁾ Några ord fattas.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 48, n. 899.

³⁾ Ofullbordad mening; jämför nästa stycke.

10.

Martin Knwlle.

Eodem die forbödz Martin Knwlle vidh xl (40) marck ath haffua eeldh ellir nogat lata bryggia i sith bryggia hws, forre än thet bliffwer om kwll kastadh och vpbyggt.

Eodem [die] sagdes fore retto, ath Swerkell fiskare skal faa then vnge mannen sin kopper igen, som han tog vpp aff sion, och taga engte meer fore sina mödha än i (1) marck peninga vidh sina iij (3) marck.

[19 juni]. Sabbato ipso die et festo beatorum Geruasii et Protasii martirum tha witnade Olaff Andersson i Malmby i Nertwna sockn, Laurens Olsson i Bergom i sama sockn, athe thet sago Benct beltare hustrv hon slogh longe Laurens beltare hustrv nidher til jordenä och reeff dokin aff henne.

Benct beltare zaker vj (6) marck i twebete, ty hans hustrv slogh longe Laurens beltare hustrv. *Tenetur* ij (2) marck.

Andres pulffvermakare.

[21 juni]. Feria 2:a in profesto decem milium militum tha sagde Andres pulffuermakaren borgamestarene och raadet, stadenom trotienist, swa ath han skal engte meer haffua om aaret fore sina tienist än fämtio marck och klåde sik sielf och xx (20) marck fore kostin och leghe sik kost hwar han will.

11. Siuaradh Olsson, Erik Laurenssons tienare, saker xl (40) marck, ty han skiöth en piil i Joan stadztienare hws om nattenä, tha han lagh i sänggenä. *Tenetur* x (10) marck.

Ingeuall Torstinsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Andres Andersson skal fornögia Ingeual Torstinsone fore baatin han togh.

[23 juni]. In vigilia sancti Johannis baptiste.

Absentes: Per Jensson, Staffan Vesgöte, Mikel Vesgöte.

Arwidh Trvlle.

[23 juni]. In vigilia sancti Johannis baptiste tha witnade her Jenis Mangsson och Niels Dobbin fore rettin, athe nerwaro och hördo, thet welboren man Arwid Trvlle giorde Hanis Holmgersson pa sina wegna myndog och fultmektog anama och opbära lx (60) marck peninga aff hustrv Estride, som hon är honom skyllogher ok han haffuer i hennis hws.

Pedher Olsson, hustrv Sigride maagh, zaker xij (12) marck, ty han stak Jacob Benctsson. *Tenetur* iij (4) marck.

[26 juni]. Sabbato infra octauas sancti Johannis baptiste tha bödh Ingeuall Torstinsson vpp iij:e (3:e) tiidh ij (2) byssar pa Swens wegna och höra Staffan till in presencia Hanis Dyngxstad, Laurens mwramestare och Andres Karlsson.

Jenis Matsson.

Kendes skipper Boo, ath han war Jenis Matsson godh fore Lasse styreman om ij (1½) skippund humbla.

Hustrv Estrid.

[28 juni]. Feria 2:a in profesto sancti Petri apostoli tha stodh fore rettin hustrv Estridh och beplichtade sik til at giffua erligom manne Hanis Holmgerssone aarliga iij (3) marck til rentto aff the lx (60) marck, som hon är for:na Hanis Holmgerssone skyllog pa högbores mans vegna Arwidh Trvlles vegna, till thes ath hon eller hennis arffua haffua bittalath for:na Hanis Holmgersson for-rörda lx (60) marck.

14.

Eodem die kom fore rettin Magnis Olsson mölnare och loth vpp Laurens Andressone en gaard, belegin östan till nest swnan fore gamble Pedher Rytters hws, frij och quit medh hws och jordh til euerdeliga ego fore ij (2) öres land jordh Wynaak i Österh-ninge sockn.¹⁾

[3 juli]. Sabbato infra octauas visitacionis.

Per Jensson *t[arde]*, Ingeuall Torstinsson, Staffan Vesgöte, Mikel Vesgöte, Mattis Hermansson.

[5 juli]. Feria secunda [infra] octauas visitacionis Marie.

Absentes: Magnis Otter, Per Jensson.

Karl werk mestare.

[5 juli]. Feria 2:a infra octauas visitacionis Marie tha loth hustrv Estrid vp Karl werk mestare ena tomt frij och quitt belegin pa Stalbakkan.²⁾

Her Erik organista.

Eodem die bödh her Erik organista silff pantt iij:e (3:e) tiidh vp.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 49, n. 900.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 50, n. 901.

Hanis trvmppare saker xlvij (48) marck, ty han slog Birgitta, Mattis tymbermans hustrv, iij (4) blanade. *Tenetur* iij (4) marck.¹⁾ Gaffs quit.

Jenis Biörnsson hem ner Hanis Fosse zaker xxxvj (36) marck, ty han reedh twa gambla quinnar om kull och the fingo iij (3) blanade. *Tenetur* iij (4) marck.

[7 juli]. Mattis Mikelsson, Olaff Mikelssons brodher, feste vj (6) manna [lag], fore thet han haffuer ecke giortt olaga köpslagan, feria quarta proxima ante festum septem fratrum.²⁾

15. Eodem die feste Erik Borkordz tienare vj (6) manna lagh, ath [han] ecke slogh Per Benctsson ij (2) saar i hoffwdet.

Peder Benctsson, Heningh brwgare dreng, zaker xij (12) marck, ty han kastade Erik Borkkortz tienare.³⁾ Gaffs til.

Mester Berend.

[10 juli]. Eodem die sagdes fore retto, ath mester Berend skal fornögia och bittala sina medhbröder, mester Mattis, mester Öryan, mester Peder, therres deel, swa miket som them hör aff the xx (20) marck, som konung C[ristiern] gaff them allom drikkia peninga, innan solasäther viidh sina iij (3) marck ipso die et festo septem fratrum.

Per Borneman.

[10 juli]. Sabbato proximo post octauas visitacionis Marie stodh fore rettin Pedher Jensson, borgare aff Westeraars, oc kendes, ath han köpte hwmblan aff köpswenane Borneman ok hans salskap effter therres oordh, swa ath han ey rettare wiste än the woro borgara: thet wilde han halda medh sin eedh.

Henrik Fynne.

Eodem die sagdes annan tiidh fore retto ath Andres tornwektare och Hanis stadztienare, ath the skulo fornögia Henrik Fynne the besetningh, som the hado bade tagith fraa honom heem til Jacob löyakarll.

Frederik.

16. [12 juli]. Feria 2:a proxima post octauas visitacionis Marie virginis tha stoodh köpswenen Frederik skreddare fore rettin oc

¹⁾ Det föregående öfverstruket.

²⁾ I margen: *lag quit*.

³⁾ Det föregående öfverstruket.

kendes, ath han loth wägga ij (2) säkke humbla aff Peder Bornemans bodh.

Andres aakare zaker iij (3) marck, ty han war stadzsins budh olydoger. *Tenetur* i (1) marck.

[14 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancte Margarete tha bleff Claus skreddare godh fore sin dreng om slaget.

Eodem die berette Per Krwsalok fore rettin, ath mwnken pa Gripsholm hade sagt och befaltt honom, ath han skulde sigia fore borgamestarene, radet och menogheten, swa ath en Dän är i Stocholme oc han wil brenna stadin oc the tage sik til wara, innan try dygn her effter staar Stocholm i stoor fara, forware sik thet betzsta the kunno.

Her Arfwidh i Hatwna ok Benct Erichsson.

Eodem die kom fore rettin hederlig man her Arwid i Hatwna och loth vp Benct Eriksson sinom sisterson eth stenhws medh tompenä näst nidhan fore, som belegin är i Jacob Custe grend pa norre sidone, frij och quitt, fore xc (90) marck stocholmeska oc är stenhuset pa lengdena xxij (21½) [alna], tompetin nest nidhan fore är pa lengdenä xxv (25) alna, pa breddenä x (10) alna och eth quarttere. Melismen Jenis Laurensen, Peder Buk, Jap Gressow, Villam Mörth, Jap Otter, sillasätiarene Olaff Stensson, Berend Jenson.¹⁾

Claus skreddare.

17.

[17 juli]. Sabbato proximo ante festum sancte Margarete tha bleff Claus skreddare godh fore sin dreng, som hade slagit Jordan maalare broder.

[19 juli]. In profesto sancte Margarete.

Absentes: Per Jenson, Erik Jonsson.

Jahan Person.

[19 juli]. In profesto sancte Margarete kom fore rettin Laurens kötmangare, fultmektoger pa Jenis Fadherssens vegna, borgare i Wastena, ok loth vp Jahan Pedersson allan sin deel, som for:ne Jenis Fadhersson atte i then gaardin i sancti Nicolai porth, som Jahan Person nw besittther, frij och quit, bade jord och kiällare, til

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 50, n. 902, men med dateringen angifven till 7 juli.

euerdeliga ego fore xlv (45) marck stocholmeska reda peninga. Ther offuer woro Henrik Kyle, Hanis Skymblepening, Gregurs skinnare.¹⁾

Vxor Birgitta myntamestares.

18. Eodem die i högborens forste wor kere höuitzsmans her Stens Stwres nerwaro, her Ywer Axelssons, her Götzstaff Karlssons riddares stodh högboren man her Erik Axelsson riddare i radzsins nerwaro oc fultmektoget pa werdogx faders erchiebiscop Jacobs wegna, som formyndare war medh Hanis Skymblepening fore hustrv Birgitta, Heyne myntamestare effteliffwa, oc giorde Henning Pynnow och Cornelius myntare myndoga och fultmektoga in at kreffia, anama oc vpbera alth thet arff, bade litid och myket, som hustrv Birgitta Heyne myntamestares är i Lubeka tilfalleth effter hennis framlidna syster hustrv Hilla, Detters Kraka hustrv, ther medh göra och lata, quittanciam ther vppa at giffua, likerwiis the sielffue formyndarenä personliken nerware.

Eodem die sagdes fore retto, ath Albrict Bereman skal lata nögia sik aath the forlikning, som gör är i millom honom oc Hanis Wlff.

Raadet.

[20 juli]. Ipso die et festo sancte Margarete tha wordo borgamestarene oc raadet swa eens, ath engin borgare skal fara til Olaffs messo marknaden, forre än the äro eens om solleriet til Ryssaland.

Vxor Birgitta Heynes myntamestare.

[21 juli]. Feria quarta in profesto sancte Marie Magdalene kom fore rettin hustrv Birgitta, Heyne myntamestares epteliffwa, och bekendes, ath hon will fulleligan tilstaa oc fultborda alth thet testemente ok gaffuor, som hennis systher hustrv Hilla Detters Krakes gaff hiit til Swerge til closter och kirkior, när som Gud swa fögher, ath for:na hustrv Birgitta faar arffwet effter sina systher fornempda i Lybeka.

Eodem die sworo tesse epter:ne Magnis Otter, Zandher Lexon, Olaff Jenson, ath hustrv Birgitta, Heynes myntamestares epteliffwa, war hustrv Hilla Detters Krakes samborna syster, eckta och reckta bade om fadher oc modher.

19. Eodem die i högborens forste wor kere höuitzsmans her Sten Stwres, her Erik Axelssons, her Götzstaff Karlssons, her Niels Fa-

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 51, n. 703, men med Margaretdagen hänförd till 13 juli.

dherissons riddares, radzsins nerwaro, tha forbödz wiidh xl (40) marck, ath engin borgare eller gesther skal fara til marknad till Köpung eller annarstadz, forre än rota[ta]let är lagt och folket skickath.

Erik aakare, Mattis, Jenis badzstuffue karls dreng, tha skiöt Mikel aakare til them, athe sago, thet han fick hiog.

Tesse tilnempde ath leggja rotatalet epter middagin, som till Wyborg skal moth Ryssener¹⁾:

aff radet:

Andres Jonsson

Jacob fan Hawen

Erik Jenson

Clemit Benctsson

aff menoghetin:

Raguald Camp

Jenis Erwastesson

Olaff Stensson

Olaff Mikelsson i portin

Jacob Benctsson

Peder Olsson

Hanis Vlff

Mikel Swartte.

Eodem die kiestes til höuitzmän Olaff Hemingsson oc Falkinsten.

Kopperen.

Eodem die giordo tesse epterscrifne therres eedh pa helge domane Olaff Pedersson, Mikell Gregursson, swa ath engin kopper skal föres til waghena eller fraa, annars än the skulo göra thet enliga kemmenärane kunnogt.

Her Nic. Fadersson.

20.

[24 juli]. Sabbato proximo ante festum sancti Olai tha sagdes fore retto, ath her Niels Fadersson skal innan xiiij (14) daga lata koma vj (6) men hiit i rettin, huilke som witna manne-nom tiwffueri till, som han loth sätia i hefftilsse.

Eodem die sagdes fore retto, ath Swen Helsing skal fornögia Herman Messeman the c (100) marck, som han hade loffuat honom, medh pant eller peninga innan xiiij (14) daga.

Eodem die loth Botil Drokins vp Magnis mwramestare sin gardh frij ok quitt medh hws och jord.²⁾

¹⁾ Jämf. STYFFE, Bidrag till Skandinaviens historia, IV, sid. XL.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 51, n. 904.

Jeppe Andersson, Nic. Jonssons tienare, zaker xl (40) marck, ty han slog Marchus Jensson, i tweböte. *Tenetur* v (5) marck.¹⁾ Fogodin, radet gaff honom til.

Peder Matsson zaker vj (6) marck i tweböte, han är Nic. Jonssons brödswen. *Tenetur* i (1) marck.¹⁾ Quit.

Marchus Jensson feste vj (6) manna lagh.

Jap bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh vppa frv Cristines vegna.

[26 juli]. Feria 2:a ante festum sancti Olai.

Absentes: Jeppe Nilsson, Nic. Dobbin.

[26 juli]. Feria secunda proxima ante festum sancti Olai tha kom fore rettin Erik Tydekesson, borgare aff Danzeke, oc vitnade saa, ath Gerd Degentow gik til borgamestarene i Danzeke fore rettin oc badh them sitia aat sik. Tha loto the gaan oc rekade honom fore een daara. Teslikes vitnade Claus Berend.

Eodem die vitnade och sworo Erik Tydekesson och Claus Berend swa, ath Gerd Degentow war rasande i Danzeke.

21. Eodem die loffuade Erik Tydekesson och Claus Berend borgamestarene och radet fore rettin, swa athe wilio fly them breff aff radet i Danzeke, ath Gerd Degentow war galin, tha han fortalade tesse gode men i Stockholme boo.

Gerd Degentow giorde sin eedh, ath han will hwargins forargha, mödha eller quälia nogan borgare eller therres tienare ellir therres gotz. Thermedh skal han oc ofortöfrad lata lida sik her aff stadin.

Peder Nilsson, Claus skreddare tienare, zaker xx (20) marck i tweböte och swa xij (12) marck, ty han och stak Jordan malare broder i fotin. *Tenetur* x (10) marck.

Jordan²⁾ maalar broder feste vj (6) manna lag, ath han ecke hog eller stak Peder Nilsson for:na, kunde ecke gaa lagh, ty saker xxiiij (24) marck. *Tenetur* iij (3) marck.

[28 juli]. In profesto sancti Olai.

Absentes: Staffan Vesgöte, Mikel Wesgöte, Nic. Mangsson.

¹⁾ Det föregående öfverstruket.

²⁾ Jordan är två gånger upprepadt.

Erik Praal.

[28 juli]. Feria quarta in profesto sancti Olai regis et martiris tha leydade och felade fogodin Peder Ragualsson, borgamestarene oc radet Erik Praal fore gesta gotz oc ecke fore borgara gotz.

[31 juli]. Sabbato proximo post festum sancti Olai.

Absentes: Nic. Mangsson, Staffan Vesgöte, Mikel Wesgöte.

[31 juli]. Sabbato proximo post festum sancti Olai tha wordo borgamestarene och raadet swaa eens: the, som boo paa Norremalm, Swdremalm oc Graabrödraholm skulo löna skipparenom, som skal til Wyborg moth Ryssener, skulo hwario wiku löna honom medh vj (6) öre, swa länge han är wte.

Paul skomakare zaker xx (20) marck i tweböte, ty han hiög 22.
longe Laurens skomakare. *Tenetur* ij (2) marck.

Longe Laurens feste vj (6) manna lag, ath han ecke medh nogat fortreth gik i hans hws, Pawal skomakares, eller gaff honom noger oqwedins oordh. Lagin nidherfälllog, ty zaker ix (9) marck. *Tenetur* iij (3) marck.

Eodem die bödz longe Laurens och Paul skomakare friid widh liiff och gotz.

[2 augusti]. Feria secunda proxima ante festum sancti Sigxti. Hanis Person, Paul skomakare, Laurens Biörnsson, Laurens tymberman, Jap tymberman, Martin Knwlle, tesse for:ne skattade kapane fore i (1) marck, som Peder Matsson stal fraa Henrik Olsson, hustrv Elin Fynckenbergx tienare i Aabo.

Eodem die Henrik Olsson gjorde sin eedh pa helgedomane, ath han ecke läntte Peder Matsson eller wiste thet han togh kapane fraa honom. Medh honom sworo Andres Fynne, Hanis Ölhoffwudh, Andres Henriksson, Magnis Symonsson.

Peder Jensson zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Mikell Gregursson i hoffwdet. *Tenetur* iij (3) marck.

Vxor Anna Blankinstens.

[4 augusti]. Feria quarta proxima ante festum sancti Laurencii tha sagdes fore retto, ath hustrv Anna Blankensten haffuer 23.
engte ath swara Herman Holt eller hans medhbrödher tiil the hwndrade marck, som the lagdo wth fore Mattis Kraka, forty ath hennis broder renliffues man broder Hanis Blankensten haffuer fore

sina egna peninga kiöpt gaardin igen, som nogh witterliget är. Will Herman Holth och hans medhbröder til noghan tala, tha tale til Mattis Kraka, som the lagdo peningane vt fore. Thermedh är for:na hustrv Anna a ty wegna quitt, ledog och lös til ewig tiidh.

Swen Andresson carnifex feste vj (6) manna lag, ath han drog ecke sin kniff ath Andres pulffuermakare eller slog honom. *Tenetur*¹⁾ xij (12) öre.

Olaff Stensson, Joan Lyndorm.

[7 augusti]. In profesto sancti Laurencii tha sagdes fore retto, ath Joan Lyndorm och Olaff Stensson skulo bade lika mycket radha fore the prebenda, som hustrv Sigrid her Martin Lyndoorms skyckade och fwndärede i sancta Katerine koor.

Eodem die antwardade Jap Laurenssohn i rettin iij (4) marck och vj (6) öre, som han haffuer opburet pa rekenskap aff sin rota.

[11 augusti]. Crastino sancti Laurencii sagde Jeppe Andersson stadenom tienist, swa ath han skal fölgia til Findland och taga skittabatin til wara.

24. Fore frv Cristine och frv Ingeborge, her Nic. Otssons bön skuld i högborens forste her Sten Stwres och her Nic. Stwres, her Greurs Matssons och her Ywar Greens riddares nerwaro tha gaffs Peder Matsson tiwffwenom liiff medh swa skiäl, ath komber han i stadin igen, tha skal han staa sin rett effter ty som tilbör, och¹⁾ huat som offuertalat är om Franciscus skal bliffua wid makt.

[13 augusti]. Feria sexta proxima ante festum assumptionis Marie virginis tha hade fogodin Pedher Ragualsson, borgamestarene och raadet menoghetin vppa radzstuffwne och forbudho them nogat gestegotz hanttere eller nogat gestegotz lata scriffua sik til handa widh the plikt, som ther tilhörer.²⁾

[14 augusti]. In profesto assumptionis Marie virginis tha wordo borgamestarene och raadet swa ens, ath höwitzsmennenä Olaff Hemingsson och Falkinsten skulo haffua medh sik c (100) marck peninga til ath kiöpa medh hwat som them behoff görs.

Niels Jensson, Joan aakare dreng, zaker vj (6) marck i tweböte, ty han skiöff Joan aakare hustrv. *Tenetur* ij (2) marck.

1) Det följande senare tillskrifvet.

2) På en instucken lapp.

Jenis Kaare [zaker] xl (40) marck fore thet han bröth gylles fridhin och swa xij (12) marck i tweböte, ty han slogh Olaff Persson. *Tenetur* x (10) marck.

Eodem die bödz Jenis Kaare och Jap Moyses friidh widh liff ok gotz.

Feria quarta infra octauas assumptionis tha witnade Henrik Griis och gamble Andres tornwektare, ath Pedher kannegiwtare och Laurens kannegiwtare dränghe kastade wordhin medh sten ok drogo for:na Andres tornwektare innan portin i Peder kannegiwtares hws ok togho fra honom hans arborste och longh kniff ok slogo honom medh grislar ok stängher.

Staffan Vesgöte.

25.

[16 augusti]. Feria secunda proxima post festum assumptionis Marie virginis kom fore rettin Germund Olsson och loth vp erligom manne Staffan Wegöte tre träbodher liggiande östan mwr bredha widh och näst nidhan fore Olaff Systersons gaardh, frit och quith, fore c (100) marck stocholmeska, som han kendes redeligan wntfanget haffua, och är sama tomt pt pa lengdenä xvij (17) alna, pa breddenä xij (2) alna. Thetta giordes i Olaff Systersons nerwaro.

[23 augusti]. In profesto sancti Bartolomei.

Absentes: Nic. Dobbin, Magnis Otter, Per Jensson, Jeppe Nilsson, Andres Jonsson.

[23 augusti]. In profesto sancti Bartholomei tha sende borgamestarene, radit i fogodins Joan Styngx nerwaro, som tha satt fore Peder Ragualsson, Clemit Benctsson, Erik Jensson til minister i clostred ok förhörath medh honom, om än han will giffua loff till ath tagha bödhelin vth closter hägnadh. Tha gingo the til honom ok komo igen ok wnderuiste borgamestaremo och raadet, swa ath han gaff loff til ath tagha handh pa honom och skipperen, som han släffte, i swa motto ath honom skal engin skadi skee till hans liff eller lymmer.

Hustrv Katerina Jacob skreddare.

Eodem die sagdes hustrv Katerina, Jacob skreddare hustrv, swa, ath will hon bliffua i Helge andz huseth, tha skal hon giffwa fore sik och sina pigha iiij^e (400) marck.

Alff Olsson zaker vj (6) marck, ty han slogh Swen fodermarsk dotter pwst. *Tenetur* ij (2) marck.

Jenis Wesenbergh zaker iij (3) marck fore nattabwllir. *Tenetur* i (1) marck.

26. Tesse eptescripne Erland Laurensso i Byrkie, Erik Botuidsson ibidem witnade, athe fördo pa her Niels wegna, kirkiöherra i Alsnöö, ena koo i bittalningh hiit til Andres Olsson.

[25 augusti]. Crastino sancti Bartholomei.
Staffan Wesgöte *defuit*.

Henrik Albrictsson.

[25 augusti]. Feria quarta proxima post festum sancti Bartholomei tha swor hustrv Ingegerd Andres laxekarls all ena, ath hon ecke war skyllog Henrik Bertilsson (sic!) i (1) marck pa Arwidh Knwtssons wegna.¹⁾

Eodem die bödz Hanis Jensson widh xl (40) marck ath engin wegh färdas aff by, for än han haffuir warith til rekenskap medh Claus skreddare.

Greurs Laurensso fiskare kendes, ath han slog en man i häl. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie*.

Saltid.

[30 augusti]. Feria 2:a proxima post festum sancti Johannis decollacionis tha wordo borgamestarena, radet i fogodins Peder Raguallssons närwaro swa ens, athe, som lösth salth haffua, skulo latha wäghat, som tilbör, ok siälath lösth, som thet är komet, ok thet i tunnar, som i tunnar är slaghet.

Laxen.

Item ath engin skal skipa in lagx i städhernär, forra än Wester-aars marknadin är forliden, widher xl (40) marck ok godzet forbrvthet.

Helge andz hws.

27. Eodem die wordo borgameistarene ok raadet swa eens, ath epher thet Helge andz hwseth haffuer aff sin eghin kostnadh — —²⁾, tha haffuer Laurens Hoppener engin magt haffua ath lösa thet hwseth, som han nw besitther.

1) På en instucken lapp stå följande ord: »Per Jensson, Henrik laxekarl vitnade medh Andres Fynne hustrv.»

2) Meningen ofullbordad.

Helge korss.

Eodem die wordo borgamestarene oc radet swa eens, ath thet liffwande offir, som äro höns, lamb och ätande warar, thet skulo kirkiowerendenär anama och ecke klercken ellir nogher annar.

[1 september]. Feria quarta et ipso die et festo sancti Egidii tha wordo borgamestarene, radet swa ens, ath Pedher skynnare skal haffua manadhe dagh till ath taga script och biwdha laga böther.¹⁾

Hening Kok.

[4 september], Sabbato proximo ante festum natiuitatis Marie virginis tha gik Hening Kok sielf vje (6:e) lag, ath han ecke slog Peder Jwta forsyia bla eller blodoga. Medh honom sworo Olaff Karlsson, Olaff Mikelsson, Nic. Hermansson, Olaff Olsson, Mikel skreddare. Ty är han a ty wegna quitt fore alth hendermeera tiltal.

Olaff Olsson.

[7 september]. In vigilia natiuitatis Marie virginis tha talade Heyke Fynne modher til Olaff Olsson fore rettin, swa ath han skulde wara hennis framlidna son Heyke Fynne peninga skylloger. Tha stodh for:ne Olaff Olsson redaboen ath gaa lagh therefore. Tha loth hon honom eedhin vp. Thy är han a ty wegna obehindrat efter thenne [dag] fore alth tiltal.

Elaff skomakare.

[15 september]. Crastino sancte crvcis exaltacionis tha vitnade Benct krwkamakare, Per Mikelsson, ath Elaff skomakare hade hoggith widhen vppa stadzsins mark och ath widhen är swa godh som j (½) marck.

Lasse Matsson, Nic. Fyncke tienare, zaker xl (40) marck, ty han slogx i gylles stuffwne. *Tenetur* v (5) marck oc böte pwtthane igen. *Fideiussit* Nic. scriffuare, Thomas Andersson.²⁾ Myste hoffwdet.

Pedher Rikwidsson, Falkinstens tienare, zaker xl (40) marck, ty hans slogx pa gylles stuffwne. *Tenetur* v (5) marck. 28.

Laurens tunnabindare.

Eodem die komo fore rettin Olaff Waldemarsson, Olaff Stensson, Laurens tymberman, Willam Mörth, Olaff Mikelsson, Berend

1) På en instucken lapp, å hvars baksida stå namnen på tolf borgare.

2) De föregående orden öfverstrukna. Orden från och med *oc böte* senare tillskrifna.

Jensson oc giordo witterliget, athe nerwaro pa then tiidh Olaff Persons dotter widh kirkiogardin, Nic. skomakare effteliffwa, och Laurens tunnabindare wordo forlikte om thet arffwet, som fiol effter framlidna Nic. skomakare, swa ath for:na Nic. skomakare effteliffwa skulde behalla en gaardh effter sin bonda och then andra gaardin skulde Laurens tunnabindare behalla fore arffwet, och ther medh skal oc Laurens tunnabindare giffua Helge andz huseth te peningana, som skulo vtgiffuas effter framlidna Nic. skomakare. Ther loto the sik vppa bade sidor i alles therres for:nes nerwaro atnögia til en fulkomen ända. Ty sagdes ok fore retto, ath thet som tha giordes skal bliffua widh fulla makth.

Frederik skreddare.

[18 september]. Sabbato ante festum Mathei tha leydade och felade fogodin Joan Swensson, som tha satt fore Per Ragualsson, borgamestarene ok raadet Frederik skreddare natt ok aar fore gestagotz och ecke fore borgare skuld.

Erik Laurenci.

29. Eodem die kom fore rettin Erik Laurenci och kendes sik haffua warit til eens swa medh sin kere fadher Andres Jonsson om sitt fäderne, ath Andres Jonsson skal haffua tre deelaner i thet hwset östan til belegit är, som han nw sielff besitther, oc skippet oc alth thet i gatubodene är. Thermedh skal och Andres Jonsson bittala all giäld och vpera all vtthe standhande skuld. Ther i moth skal Erik Laurenci haffua fierdedelin i for:na hws, och alth thet, som Andres Jonsson haffuer vtlagt oc kostwart pa Erik Laurenci och hans framlidna brodher her Pedher Laurenci, inlendes oc wtlendes, skal alth bliffua dött och offwirtalath, medh swa foroordh ath Erik Laurenci skal giffua sinom fadher Andres Jonsson xxx (30) marck om Dysatynga nestkomanda och swa xxx (30) marck om pynsdaga thernest effter komande, som summan war meer thet Andres Jonsson hade wtlagt, for vthan en stoor summa, som han gaff till och fo[r]drog her Per Laurenci oc Erik Laurenci fore. Tesse hedherliga och erliga goda manna nerwaro, som her offwer woro och nerstadde, tha thenne eendrekt, sämio ok forlikning giordes, som forsth war her Swen Person, canic i Vpsala, Schara oc kirkioherre i Stocholm, broder Laurens Magni doctor oc pryare i Swarttbrödra ther samastadz, her Joan i Holm, her Mattis Petri, Jeppe Nielsson ok Erik Jensson radmen, Jacob Mangsson, Mikell Nielsson clenmid, Berend Jensson borgara, och fore therres bön skuld fordrog Andres

Jonsson een stoor deel, som forrörth är. Thermedh bleff all tingham offuertalath i millom Andres Jonsson och Erik Laurenci, bade om lösth ok fasth, om her Pedher Laurenci och Erik Laurenci fädherne till en fultkomen ända. Thermedh loth Erik Laurenci vpp sinom kere fadher Andres Jonsson the tredelané i for:na hwset, friit ok quitt, medh hws, grvnd och allom tillagom, som ther tillhöre, til ewerdeliga ego. Her vppa gaff for:ne Andres Jonsson vth syn frid-skillingh, epter ty som lagin giffua, borgamestaremo her Loduik Wesman ok her Benct Smaleninge, som tha fore retto saatho — tha satt Joan Swensson fore fogode vppa Peder Ragwalssons vegna — tog for:na Erik Laurenci mödhernes deel, bade löst och fast, oforswmat. 30.

Laurens Hoppener.

[20 september]. Feria secunda in profesto sancti Mathei apostoli wordo borgamestarene, radet swa eens, ath Laurens Hoppener skal bliffwa besittande i huseth til pascha nestkomande fore x (10) marck.

Zerkiensoo feste vj (6) manna lag, ath han ecke loffuade fore the x (10) marck, som Per Andersson talade pa.

Eodem die kom fore rettin Erik Karlsson armiger och loth vp Mattis Nielsson then gaardin, som Harald Jonsson hade kiöpt aff hustrv Göda, frij ok quitt, som han nw är belegin i Helffwite, til euerdelica ego.¹⁾

Hanis Dyngxstad.

Eodem die kom fore rettin renliffues man brodher Swen Dyngxstade medh beradno mode, wel fortencckther, och loth vp sinom elskeliga kere brodher Hanis Dyngxstade allan syn deel, som honom tilfallen war i arff i thet hwseth, som Hanis Dyngxstade nw besitther och belegit är östan mwr i millom Karll Martinssons hws oc Erik Jenssons hws widh brincken, som är näst nidhan fore Olaff Stensson, frij och quitt, til euerdelica ego, som thet nw opmwrat och bygt är, medh kellarom, bodhom och allom tillagom fraa grvndena ok öffwarst medh all sin tilbehörlisse, som han thet erfde for sin fädhernäs deel.²⁾ 31.

Jenis Snare.

[22 september]. Feria quarta et crastino sancti Mathei apostoli tha swor Jenis Snare, ath han aldre loffuadhe Olaff Person kaalgaardin. Medh honom sworo Herman Holth, Swen fodermarsk.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 52, n. 906.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 51, n. 905.

Lasse Bagge.

Eodem die sagdes fore retto, ath Lasse Bagge skal fornögia Andres scriffuare the peninga, som han haffuer breff och bewisning vppa, som löper ij (1½) lest järn, vppa Bertil Swis vegna medh pant eller peninga innan xiiij (14) daga vidh iij (3) marck.

En skipman, som slog Jacob Moyses dreng medh en steen, zaker xij (12) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die forbödz Jap Jensson viidh xij (12) marck, ath han skal engte byggia pa watnith.

Staffan Skalme.

32. Eodem die stodh vp i rettin erlig man Andres Jonsson radman ok loth vp sinom kere swog Staffan Skalme the tredelane i hwseth, som Andres Jonsson haffuer sielff besytthet i thet hwseth, som belägit är östan mwr i millom Andres Jenssons hws ok Helge graffs gilles hws, fritt och quitt, til euerdelica ego, v[n]dhantagin then fierde deelin, som Erik Laurenci egher i sama hwsith.¹⁾

Laxen.

[22 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Michaelis archangeli tha wordo borgamestarene, radith swa eens i fogodins Peder Ragualssons nerwaro, ath borgara magho skipa sin lagx i hwat skip them teckes, epter thet ath wor kere höwitzmans skip her Stens är ecke till redha, som nog är til syna, och wilio geste skipa sin lagx i wor kere höwitzmans skip, tha forbiwdz them thet engte.

Lasse Laurensen.

[25 september]. Sabbato proximo ante festum sancti Michaelis kom for rettin Jacob Pedherson van Wather ok loth vp sinom swog Lasse Laurensen en kiällare belegin wndher hans hws offwan till wiidh portin, frij ok quitt, for l (50) marck. Ther aff bar han sielff vp xlj (41) marck och vppa hans vegna bar Nic. Dobbin vp ix (9) marck. Her vppa gaff for:ne Lasse Laurensen vth sin frid-skillung, ty maa han och hans arffua for:na kiällare ego medh sinom arffwom obehindrat fore hwars [mans] tital til euerdelica ego.²⁾

33. Eodem die giorde Herman tymberman sin eedh, ath han ecke förde i forbwde then mwnkken, som Raguald Camp talade pa.

1) Jämf. a. a., sid. 52, n. 907.

2) Jämf. a. a., sid. 53, n. 908.

Zerkinsoo.

Eodem die gjorde sin eedh sielff vj:e (6:e) Henrik Zerkinsoo, ath han ecke loffuade Per Andresson fore x (10) marck, som han talade pa. Medh honom sworo Per Jensson, Haquon Swensson, Henrik Person, Per Henriksson, Lasse Olsson. Ther medh är han a ty wegna quitt.

Köpmennä.

Om högborens forste wor kere höuitsmans her Stens skip.

Eodem die stodho kiöpmennä fore rettin ok bepligtade sik swa, athe wildo i waar nestkomande engte skip ladha eller frakta, forra än the haffua ladhit holken medh therres godz och athe wilia tha giffua ena marck peninga eller meer aff huaria lest, än the nw giffua i frakt i Lubeka.

Joan Lyndoorm.

[27 september]. Feria secunda proxima ante festum sancti Michaelis archangeli tha wordo borgamestarene, radet och fogodin Joan Swensson, som tha satt fore Per Ragualsson, swa eens, ath Joan Lyndorm skal gaa sielff sette lagh fore the peninga, som Laurens Biörnsson, borgare i Enekiöpunge, taledo til honom och kraffdhe fore eth skip effter framlidna her Martin Lyndorm.

Skipper Clemit.

Eodem die kom fore rettin skipper Clemit medh sin witne, huilke som tilstodo och tyghade, thet skipper Clemit war barnföddher i sama sockn, som the woro heema, äckta och reckta bade aff faders och modhers wegna. 34.

Jacob skreddare.

Eodem die forbödz Jacob skreddare högre byggia pa sina tompet vthan fore Sudre porth än hwsa högt sik till nytta mältabodher och stall och engte folk haffua ther besittandhe och halla gatwner reena pa badhe sidhor.

Eodem die tesse witnade, ath Per Ingeualsson i Skaptwga i Nerppas sokn hade gaath lagh fore eth looskin, Villam Mörth och mange andre aff Nerppas sockn.

Andres Olsson i Sydhaby i Wlsby sockn zaker xl (40) marck, ty han kallade Peder Ingeualsson i Nerppas en hoffwd tiwff fore eth looskin. *Tenetur* iij (3) marck.

Magnis skreddare ner gamble Ludeka zaker xx (20) marck, ty han beth en dragare dreng. *Tenetur* iij (3) marck.

Dragare drengin, som slog Magnis skreddare en pwst, zaker vj (6) marck. *Tenetur* i (1) marck.

[2 oktober]. *Sabbato ante Francisci.*

[*Absentes:*] Jacob fan Hawen, Staffan Vesgöte, Nic. Mangsson.

Hanis fan Aalen.

[6 oktober]. *Feria quarta in profesto sancte Birgitte* kom fore rettin Hanis fan Aalen och screff thetta märkie pa disken +¹⁾ och sagde, ath thet stodh pa hans läriffs tunna, som war satt till retto.

35.

Skipper Symon.

Eodem die sagdes skipper Simon fore, ath han skal sättia mans botenä in till Magnis Otter och bliffua standande, til thes barnith, som liffwer effter then slagna, bliffuer mogande.

Joan Lyndorm.

Eodem die gik Joan Lyndorm lag, ath her Martin Lyndorm bleff Laurens Biörnsson, borgare i Eneköpunge, engte skilloger fore skippet. Medh honom sworo Hanis Jensson, skipper Symon, Nic. Olsson, Jeppe Laurensen, Siwrd fiskare.

[11 oktober]. *Feria secunda proxima ante festum sancti Kalixti* tha kendes Olaff, her Erik Ottessons landbo, thet han slog en man i häl i baatin widh Mwnkabrona. Ty dömpdes han till swerd. *Pie memorie.*

Eodem die Hanis, födh i Trosa, kendes, ath han stal i Tälge marknadin try stycke klede. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie.*

Niels Clausson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Nic. Clausson skal swara Arwidh Olsson til kopparen, som Arwidh Olsson talar vppa.

[*Absentes:* Nic. Dobbin¹⁾ *non domi*, Erik Jonsson, Joan Styng, Andres Jonsson.

Raadet.

36.

Eodem die wordo borgamestarene oc raadet swa eens, ath huilkin i raadet vill fara sin erende, han skal sätia en i sin stadh, swa mange som om aaret bör ath sittia och embete haffua, rettafogoda och kemmerie.

Pedher Hansson i Nyconäs i Corpa sockn stod redaboen siel[f] tridie ath gaa lag fore the iiij (4) marck, som Hanis Wlff talade

¹⁾ Nic. Dobbin struken.

til honom. Medh honom stodo redaboe gaa lagh Per Gregursson, Knwt Jensson. Tha gaff for:ne Hanis honom edhin till. Ty är han a ty wegna ledog och quitt fore alth tital.

Hanis fan Aalen.

Eodem die gik Hanis fan Aalen lagh sielf vj:e (6:e). Medh honom sworo Hanis Hogben, Andreas Skultte, Hanis beckare, Hanis Hwffwendal, Hanis Klinckeradh, Hanis Fältorp, ath hans breff bleff forswmat, som ludde pa the tunna lärufft, som fogodin Per Raguallsson hade hindrat till retto.

Per Borneman feste lag sielf vj:e (6:e), ath han haffuer [ingen?] handteringh häfft(?) her i landet.

Torstin grytagiutare saker xl (40) marck, thy han gjorde ena piga medh barn. *Tenetur* x (10) marck.

Myntamestaren.

Eodem die wordo borgamestarene och radet swa eens, ath will myntamestaren göra rett aff the tomtaner, som nämmast honom äro och stadenom tilhöra, tha skal han wara nämmasth. 37.

Jacob Moyses.

Eodem die sagdes fore retto, ath hustrv Elzaby, her Magnis Erikssons epteliffua, maag haffua sin wyndog wth pa gatuna geen moth Jap Moyses hws sik til gagns och tog Jap Moyses vthan skada, swa ath engin orenlighet skal ther slaas wth och enga trvmbaer vppa the gatune och hustrv Elzaby skal lata läggia gatuna swa langt som hennis hws och tompter tilsigia.

Nic. Clausson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Niels Clausson skal bittala Aruidh Olsson eth skippund kopper, som han pa hans vegna hade forsumat, och sidan tale til hwem honom tekkes om for:na kopper.

Skipper Symon.

[13 oktober]. In profesto sancti Kalixti pape kom fore fogodin Pedher Raguallsson, borgamestarene her Lodwik Wesman, her Benct Smalenninge, radene nerwarande, Hanis Pedhersson ok loth skipper Symon leddog och lös fore alth tital bade fore födda ok ofödda till ewig tiidh effter sin framlidna brodher Erik Pedhersson, som for:ne skipper Symon hade tagith aff daga, som Gudh see fore kiärtt, och kendes, ath han redeligan hade wtgiffuet mans botene

38. xl (40) marck och x (10) marck reda peninga til weens gaffuor, som for:ne Hanis Person hade och opburet, och eth pund wagx. Aff for:na xl (40) marck anamade Hanis Dene xxx (30) marck reda peninga och v (5) lispund giordan kopper och for:na framlidna Erik Persons hustrv anamade til sik aff for:na xl (40) marck xiiij (14) marck viij (8) örtogher mynne, som skal bliffua fornempda Erik Persons barne til nytto ok gangs, ther fore loffuade Jacob Mangsson pa Köpmanna gatu. Item the for:na peninga ok kopper, som for:ne Hanis Dene anamade, skulo ok bliffwa sama barne til nytto ok gangs. Ther är for:ne skipper Symon, han ok alla hans arffwa ok eptekomanda frij, quitte, ledoga och lösa fore alth hendermera tiltal a ty wegna, som forrörth är, till ewig tiidh.

[18 oktober]. FERIA SECUNDA ANTE FESTUM VNDECIM MILIA VIRGINUM.
Absentes: Andres Jonsson, Swen Helsing.

Nic. Hoffman.

[18 oktober]. FERIA 2:a PROXIMA ANTE FESTUM VNDECIM MILIA VIRGINUM BÖDH Nic. Hoffman en gaard vpp iij:e (3:e) tiidh.

Mikel Laurensso.

Eodem die fogodin, borgamestarene och raadet sagdo fore retto, ath Mikel Laurensso skal giffua wth mans botenä effter Fransse, som slaghin war, och stadzsins zaköre, vth til giffwande innan xiiij (14) daga.

Hanis Laurensso zaker xl (40) marck, ty han hade lägrath Nic. Mangssons pigho.¹⁾

Hustrv Katerina, Henrik offuerskärare hustrv, zak xx (20) marck *et tenetur* idem(?), ty hennis piga stal öleth aff Laurens kannegiutare kellare in obscuro.

39. Longa Anna zak iij (3) marck fore nattaboller. *Tenetur* i (1) marck.

Katerina släppeläniken zak iij (3) marck. *Tenetur* i (1) marck.

Godskalk skomakare bödh vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Olaff Boman feste vj (6) manna lagh, ath [han] ecke slog Mikel aakare.

Mikel aakare feste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog Olaff Boman.

¹⁾ Anteckningen öfverstruken.

Her Erik Lypen.

[20 oktober]. In profesto vndecim milia virginum tha kom fore rettin her Erik fan Lypen och sagde, thet han hade fangith sina boodh igen aff hustrv Anna i Lyndöö pa sama daghin.

[23 oktober]. Sabbato proximo ante festum beatorum Symonis et Jude tha gik Olaff Boman lagh sielff vj:e (6:e), ath han ecke slogh stopeth synder heem till Erik aakare. Medh honom sworo Mikell Gregursson, Erik Biörnsson, Andres aakare, Jenis Eruasson, Andres i Aarestom. Ty är han quitt a ty wegna fore alth tiltal.

Eodem die bödh Joan skreddare vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Per Borneman aff Danzeke zaker xl (40) marck twa resar fore olaga kiöpslagan. *Tenetur* xx (20) marck.

Nic. Clausson.

40.

Eodem die sagdes fore retto annan tiidh, ath Nic. Clausson skal fornögia Arwid Olsson hans koppar innan solasäther widh vj (6) marck.

[25 oktober]. Feria secunda ante Symonis et Jude.

Clemit Benctsson *defuit*.

[25 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum Symonis et Jude böd Jap Moyses vp sith hws, som han nw besitter, iij:e (3:e) tiidh.

Benct Kog bödh lös pantt vpp iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die sagdes fore retto, ath Jenis badzstuffwe karll skal fornögia Jesper Norby medh pantt ellir peninga innan xiiij (14) daga fore then zaköre honom bör vidh sina iij (3) marck.

Eodem die fogodin, borgamestarene och radet wordo swa eens, ath Holsten Olssons breff, som borgamestarene och radhet i Westeraars¹⁾ — —, skal bliffua widh magt och will Nic. Clausson nogat tala til them, som sworeth haffua, tha fare til Westeraars.

Tesse tilnempde ath scriffwa mantalith:

Östre quarttere

Sudre quarttere

Andres Jonsson

Joan Swensson

Per Andersson

Eric Jensson

Nic. Bagge

Jacob Benctsson

Biörn brwgare

Engleka Zandersson

¹⁾ Något ord fattas.

41.	Westre quarttere	Innan mwr
	Mattis Martinsson	Clemit Benctsson
	Benct Kogh	Lasse Laurensso
	Mikel Wesgöte	Per Olsson
	Heming Olsson	Nic. Hwith.

Eodem die rechte Nic. Clausson handenä forst fore iij (3) marck och swa fore vj (6) marck ok siden bödz honom widh xij (12) marck ath bittala Arwidh Olsson hans kopper innan solasäther vidh xij (12) marck.¹⁾ Gaffs till for Gudz skuld.

[30 oktober?]. In vigilia [o: sabbato ante?] ²⁾ omnium sanctorum.

Absentes: Per Jönsson, Staffan Vesgöte.

[30 oktober]. Sabbato proximo ante omnium sanctorum tha staddo borgamestarene ok raadet Andres Laurensso ok Olaff Mangsson borgara i Aabo til Vyborg fore xx (20) marck medh stadzsins spisningh.

Benct Kog zaker iij (3) marck fore olydna, ty han wilde ecke koma, tha borgamestarene sändho bwdh effter honom.

[3 november]. Feria quarta infra octauas omnium sanctorum tha kändes Hanis Andresson thet han stal her Laurensa — —³⁾.

Zerkenso zaker xij (12) marck, ty han slog Marchus bergxman i hoffwdhet. *Tenetur* iij (4) marck.

Marchus bergxman zaker vj (6) marck, ty han haardrog Zerkenso. *Tenetur* ij (2) marck.

Laurens Person borgare i Arbogha.

42. Eodem die sagdes fore retto, ath Laurens Person, borgare i Arboga, haffuer engte ath Kiölmerawta effter framlidna Henrik Japsso, ty han war honom engte skylloger, effter ty som hans breff vtvisa.

Jacob Jensso cum vxore Sigride.

Eodem die kom fore fogodin, borghamestarene och raadet Jacob Jensso ok loth vpp sina hustrva Sigride hwan tridie peningh i lösa och fasto, teslikes loth ok hon vpp sinom kära for:na hus-

¹⁾ Det föregående öfverstruket.

²⁾ Vigilia omnium sanctorum inföll 1479 på en söndag. Lördagen förut var rådstugudag.

³⁾ Meningen ofullbordad.

bonda hwan iij:e (3:e) peningh i lösa och fasto, alth thet hwarterra maa andro effter laghin giffwa.¹⁾

Swen Helsing.

[6 november]. Sabbato infra octauas omnium sanctorum tha sagdes fore retto, ath Swen Helsingh skal innan solasäther bittala Herman Meseman vidh sina vj (6) marck.

[8 november]. Feria secunda ante Martini.

Absentes: Joan Swensson, Andres Jonsson.

Per kannegiwtare, hustrv Anna.

[8 november]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Martini kom fore rettin hustrv Anna, Joan kannegiwtare effteliffwa, och loth vp Pedher kannegiwtare sitt hws och liggiande grwndh, som thet belägith är widh Stora torgeth ok Kakbryncken, fritt ok quitt, i swa motto ath hon skal haffua ther i sin liiffs tiidh ena stuffw the öffuersta ok effter hennis liiffs tiidh skal for:ne Peder kannegiwtare eghat alth samans, friitt ok quitt, medh mwrana vppa alla sidhor till ewerde[li]ga ego bade medh bodhom ok kiällarom fore iij^e (300) och vj (6) marck, ok hauer nw hustrv Anna salth Peder kannegiwtare for xx (20) marck sith tilhold ok hwsarwm.²⁾

43.

Niels Dobbin.

Eodem die stodh hustrv Elin, Peder dieckns effteliffwa, til fore rettin, ath erlig man Nic. Dobbin war hennis husbonda Peder dieckn ecke meer skylloger än c (100) marck.

Mikel kötmangare feste vj (6) manna lagh, lagin niderfälligh, zaker xij (12) marck och swa iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Joan kötmangare fäste vj (6) manna lagh, lagin nidherfällogh, zaker xij (12) marck ok swa iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Swen kötmangare feste vj (6) manna lag, lagin nidherfällogh, zaker xij (12) marck ok swa iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Joan kötmangare longe fäste vj (6) manna [lag], lagin nidherfällogh, zaker xij (12) marck ok swa iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Laurens kötmangare fäste vj (6) manna lag, lagin nidherfällogh, zaker xij (12) marck ok swa iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 53, n. 909.

2) Jämf. a. a., sid. 53, n. 910. Orden från »ok hauer» tillskrifna.

Henrik Mwlle fäste vj (6) manna lagh, lagin nidherfällogh zaker xij (12) marck ok swa iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

44. Hanis stadztjänare bödh wp Andres Jonssons panth iij:e (3:e) tiidh.

Nic. tymberman.

Jenis Laurensson i Gregursseby i Fynnaström sockn stodh fore rettin ok giorde witterliget, thet han hade giortt pa sina vegna Nic. tymberman, borgare i Arboga, myndog ok fulth mäktog ath anama arffwit i Räfteffa effter Aaswiidh.

Hustrv Anna kannegiwtares.

Eodem die gaffwo borgamestarene ok raadet hustrv Anna, Joan kannegiwtares effteliffwa, frij ok qwitt fore wordh, wakw ok allan stadzsins twnga, togh swa ath hon skal swara till thet sollerieth, som nw är till Rysseband.

Laurens kötmangare.

[10 november]. In profesto sancti Martini tha stodh Laurens kötmangare fore rettin ok sagde till fogodin Per Jönsson, som tha satt fore Peder Ragwalsson, borgamestarene och raadet: jach [kan] wäl merkiath, ati wilie fordörwa oss.

Per Hansson, ner Olaff Curita, zaker iij (3) marck, ty han hiog borth stadzsins skog. Olaff Matsson habet(?).

Gamble Hanis bagare.

- Eodem die loffwade Hanis bagare gamble Erik Jonsson viij (8) marck stocholmeska fore the spitälska pighone, som kom aff Aalandh.
45. Faar han ecke peningane, tha [skal?] Hanis bagare sända sama pighane i waar nestkomande till Aaland igen ok till spitalen i Fyndland.

[13 november]. Sabbato post festum sancti Martini.

Absentes: Jap fan Hawen *tarde d[efui]t*, Staffan Vesgöte *tarde d[efui]t*, Mikel Vesgöte *tarde d[efui]t*.

[13 november]. Sabbato proximo post festum sancti Martini Torkell Jensson feste vj (6) manna lagh, ath han war Herman Lyn-torp engte *tenetur*.

Eodem die stodh fore rettin Godskalk Francke och sagde, ath Sigge Laurensson hörer hästin till, som staaar i hans stall.

Eodem die bödz Godzskalk Francke viidh xij (12) marck engin eeldh haffua i then nybygda gaardin, forre än skortzsteenin och spällith är förbättradh.

Eodem die witnade tesse eptescripne, athe sagho färdenä fraa Peder Skyttes stall och in till Godskalk stall:

Per Kopman	Jacob Camp
Swen fodermask	(Albrict maalare)
Albrict maalare	Benct Kogh.
Hanis Fosse.	

[15 november]. Feria secunda post Martini.

Absentes: Clemit Benctsson, Joan Styngh, Lasse Laurensen.

[15 november]. Feria 2:a proxima post festum sancti Martini kom fore rettin broder Erik Petri aff Jwleta och loth vp Tiälffwe Östinsson ena gatubodh pa Kiöpmanna gatw belegin vndher hustrv Estride hws, frij och quitt, fore fämtio marck.¹⁾

Hanis Person bödh wp sith stenhws iij:e (3:e) tiidh.

46.

Eodem die stodh fore rettin Torkell Jönsson siälff sätte ath gaa lag fore vij (7) marck, som Herman Lyndtorp talade till honom. Medh honom stodho redabone ath swäria Swen Jonsson, Gwnnar, Andres Nilsson, Pedher, stoore Jacob. Tha loth for:ne Herman Lyndtorp honom eedhin vpp.

Eodem die stodh Andres skipmestare fore rettin och sagde, ath hoffmeunenä foro effter Papegwyane och togo henne medh waldh fraa stadztienaremo.

Siwrd fiskare gamble zaker vj (6) marck, ty hans hustrv hade gwtidh ny talg vppa gamal talgh, som tesse xij (12) efftescripne gode men²⁾ ransakade. *Tenetur* ij (2) marck.

Item j ($\frac{1}{2}$) lest smör aff Fynnome, som förde i forbude ok oloffwanddes ginom strömen tunnane for iiiij ($4\frac{1}{2}$) marck.³⁾

[17 november]. Feria quarta proxima post festum sancti Martini tha sporde borgamestarene fangane till, som hado tagith Katerina papegwiane fraa stadztienaremo, om än the formotto ath böta edzöreth. Tha swarade the ney.

1) Jämf. a. a., sid. 54, n. 911.

2) Namnen saknas.

3) I margen: *zake for smör*.

47.

Per Nielsson.

Eodem die leydade och felade fogodin Per Raguallsson, borga- mestarene och raadet Pedher Nilsson på Köpmanna gatw eth aar om kringh fore gesta gotz ok ecke fore borgare gotz.

Per Person fiskare zaker xij (12) marck, ty han slog en blaa medh en sten. *Tenetur* ij (2) marck.

Pedher Swensson zaker xl (40) marck, ty han sloghs i gille- stwffwne. *Tenetur* v (5) marck.

Eodem die satte Hanis Person her Benct Smaalenninge panth i hwseth, som han nw besitther, fore xxvj (26) marck.

[20 november]. Sabbato ante Clementis.

Per Raguallsson *tarde*, Staffan Wegöte *tarde*, Per Jönsson.

[20 november]. Sabbato proximo ante festum sancti Clemen- tis bödh Mattis Nilsson vpp lös panth iij:e (3:e) tiidh.

Joan Lyndorm.

Eodem die sagdes fore retto, ath Joan Lyndorm skal fornögia Hanis Lambriktsson oc Ingeuall Torstinssone tomtören, som han är stadenom skylloger, innan solasäther viidh vj (6) marck.

Nic. Hermansson zaker xij (12) marck, thy hans folk haffua lagt orenligheet på Stora torgeth. *Tenetur* ij (2) marck.

48.

Joan gulsmid.

[22 november]. FERIA 2:a in profesto sancti Clementis tha bödh Joan gulsmid vpp en gaard iij:e (3:e) tiidh.

Per Jönsson consul.

Per Jönsson consul bödh vpp ena stenbodh iij:e (3:e) tiidh.

Olaff Bagge zaker lx (60) ok c (100) marck fore thet han ränade Katerina papegwyane aff stadztienarene. *Tenetur* l (50) marck.

Laurens Mattsson zaker cl (150) marck fore thet han ränade Katerin papegwyane aff stadztienarene. *Tenetur* l (50) marck. Effter¹⁾ ty engin bödh böther fore honom, ty dömpdes han til swärd. *Pie memorie*.

Pedher skinnare zaker lx (60) marck, ty han slog en man i häl. *Tenetur* v (5) marck¹⁾ stadzsins ensak. Fogodin gaff sin deel til.

¹⁾ Det följande senare tillagdt.

Gamble Olaff Andersson feste vj (6) manna lag fore saltid.

Inge Laurensen, Peder Knutsson fordrogx thet forfang, som the giordo stadztienaremo, athe wntkomo fongan them fra handa.

Symon bagare.

Eodem die stodh vp i rettin erlig man her Nic. Person borgamestare ok loth vpp Simon bagare eth stenhws frit och quitt, som thet nw opmwrath [är] medh fyra wäggiar medh en brandh mwr, swa ath same brandh [mwr] skal tilhöra bade her Nic. Persone ok Symone, huilket stenhws belegit är wästan mwr i millom for:na her Nic. Persons hws ok Hanis Dene hws, fore ccxc (290) marck obehindrat fore hwars mans tiltal till euerdelica ego.¹⁾ 49.

[24 november]. Feria quarta in profesto sancte Katerine virginis tha spordo borgamestarene fangane Olaff Bagge, Laurens Matsson till, om än the formatto böta sina sak. Tha swarade the ney.

Eodem die sagde Peder Ragualsson, ath han wilde wara godh fore Olaff Bagge ok giffwa wth böther fore honom l (50) marck ok sätia for:na Olaff Bagga i tornit, till thes han faar loffwan fore honom, swa thet han skal aldre engin borgare argha hwarkin medh ordhom eller gerningom eller fegda.

Jap Olsson swor, ath han hörde, thet Jap Camp kallade Raguald Andresson en dagx tiwff ok en skalk. Teslikes swor ok Mikell Swarte.

[27 november]. Sabbato ante festum Andree. Hanis Laurensen zaker xl (40) marck, fore ty han bröth gylles fridhen, och swa xij (12) marck fore saaramaalith, som han giorde Swen Siwrdsson. *Tenetur* x (10) marck. 50.

Eodem die loffuade Nic. Mangsson och Erik Jonsson fore Hanis Laurensen medh samande hand i swa motto, ath komber Swen Siwrdsson nogath wiidh aff then skadan innan natt och aar, tha skulo the lata koma honom i rettin.

[29 november]. Feria secunda in profesto sancti Andree apostoli. *Absentes*: Clemit Benctsson, Nic. Dobbin.

Staffan Wesgöte.

[29 november]. Feria 2:a in profesto sancti Andree bödh Staffan Wesgöte wpp twa bodher ijje (3:e) tiidh.

¹⁾ Jäm. a. a. sid. 54, n. 912.

Jacob Camp zaker xij (12) marck, ty han kallade Raguald Andersson forwnnen en skögiasson och en dagx tiwff, fore thet andra oordet zaker vj (6) marck. *Tenetur* vj (6) marck.

[1 december]. Feria quarta proxima post festum sancti Andree apostoli stodh Margit, som tiänte Katerina offuerskiärares, till, thet hon tog aff Laurens kannegiwtare kiällare iij (3) kannor ööl pa sancte Katerine dag och ath hennis math modher badh henne thet göra.

51.

Her Joan Slaweka.

Eodem die sagdes fore retto, ath her Joan Slaweka skal sökia sina peninga the c (100) marck, som Sten Benctsson hade länth Bertill Gramsoo, i thet stenhuset, som Bertill Gramsoo siälff besatt, och om renttone tale wiidh wor nadoge herre erchiebiscopin och late lagligan biwda vpp hwseth.

Her Erik Ottsson.

Eodem die stodh welboren man her Erik Otsson fore rettin ok swor om Gudz fäm wndher, ath han aldre effter thenne tiidh will argha, wntsigia eller fegda nogan byggians man eller borgare her i Stocholm, hwarkin innan stadz eller vthan. Ther medh bleff alth tal afflagt, som her Erick Ottsson hade hafft i sancte Katerine gilles stwffw i nerwaro Nic. Dobbin, Clemit Benctsson, Nic. Mangsson, Jenis Andres[son], Mikell clensmidz, Olaff Mikelsson.

Hanis Dene zaker xvij (18) marck fore thet han slog Olaff Swensson iij (3) blanade och swa xij (12) marck blodh saar. *Tenetur* x (10) marck.

Frv Fenissa zak xij (12) marck fore twa blanade, som hon giorde Olaff Swenssons hustrv, och swa xij (12) marck fore eth blodh saar, som hon giorde Olaff Suenssons hustrv. *Tenetur* v (5) marck.

52.

Hanis Dene lagin niderfellog, ath han ecke slog Olaff Swensson i sith eget heeman. *Tenetur* xxx (30) marck.

Olaff Swenssons hustrv zak vj (6) marck, ty hon haardrog frv Fenissa. *Tenetur* ij (2) marck.

Olaff Jonsson, Andres Jonsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Jonsson skal bliffua i Andres Jonssons mynne, effter thet han loffwade fore hustrv Anna fan Omens, bo[r]gerska i Swderköpfung, fore swa myket, som for:na

hustrv Anna bleff Andres Jonsson skylloger effter sin framlidhna husbonda.

[4 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Nicolai sagdes fore retto, ath Cristiärn offuerskiärare skal fornögia Mattis skreddare innan solasäther thet han är honom *tenetur* fore husalön widh sina iij (3) marck.

Eodem die feste Erik Philpusson vj (6) manna lag, ath han är Herman Messeman engte *tenetur*. Thet fordrogx.¹⁾

Benct zaker xij (12) marck, skipper Jenis Laurenssons maag, ty han slog en smidz dreng. *Tenetur* iij (4) marck.

Jenis Nilsson fäste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog Benct i gylles stuffwne, lagin nidherfellog, zaker vj (6) marck. *Tenetur* iij (3) marck.

[11 december]. Sabbato proximo ante festum sancte Lucie tha forbödz smidernä ath kasta noghan oorenligheet i strömin. 53.

Olaff Biwr zaker xl (40) marck, ty han loffuade fore en man, som giorde olaga köpslagan. *Tenetur* x (10) marck.

[13 december]. Feria 2:a ipso die sancte Lucie.

Absentes: Per Andersson ok Andres Jonsson.

Karll skreddare.

[13 december]. Feria 2:a ipso die sancte Lucie virginis tha leyde fogodin Peder Ragwalsson, borgamestarene och raadet Karll i try aar fore gesta gotz.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swaa eens, athe tompenä, som Olaff Systersson hade saalth Staffan Wesgöte, thet stadhin är nemmast, och Staffan aname sina peninga igen, effter thet ath ther är stadzsins rentto inne och stadzsins tompet breda wiidh.

Hanis Grawe myntamestaren.

Eodem die loffuade Hanis Grawe myntamestaren fore Hanis, som war skipper Cristoffers scriffwin, til thes thet bliffuer ranssakat i Lybeka om the tunna leysk, som Hanis Otte talar vppa.

Otte gulsmitt, Inge Olsson the witnade, athe nerstaddo wore pa then tiidh Hanis Otte bödh Olaff Person pantzareth till hws och heman.

¹⁾ De två sista orden senare tillagda.

Joan Lyndorm.

54. [15 december]. Feria quarta proxima ante festum sancti Thome apostoli kom fore rettin erlig man Jacob fan Hawen, fulmektoget vppa hederligx mans her Claus i Aakers vegna, ok loth vpp Joan Lyndorm alth thet liggiande grvnd, som her Claus i Aaker tilfallet war effter her Martin Lyndorm, Gud honom nade, alth thet som liggiande är bade innan stadz ok vthan, fore ij^e (200) marck.¹⁾

Hanis Klinckeradh zaker vj (6) marck, ty han gaff gylles swens hustrvna en pwst. *Tenetur* ij (2) marck.

Andres Swensson zaker lx (60) marck och c (100), ty han slog Jenis Jönsson i kirkio weg. *Tenetur* xxx (30) marck.

Andres Swensson feste lag sielf vj:e (6:e), ath han ecke hiog Jenis Jonsson i gylles stuffwne medh wrede och wilia.

Jenis Jonsson zaker vj (6) marck fore the oqwedins oordh, som han gaff Andres Swensson. *Tenetur* ij (2) marck.

[18 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Thome Andres Suensson gik lag sielf vj:e (6:e), ath han ecke slog Jenis Jonsson medh wredz vilia i gylles stuffwne pa handena.

Hanis smidh.

55. Eodem die kom litzsle Hanis smidh ok loth vpp store Hanis smidh ena tomt medh källarene, belegin vestan mwr twärs offuer Benct Kog, frij ok quitt, fore c (100) och x (10) marck peninga till ewerdeliga ego.²⁾

Fogodin Per Ragualsson, borgamestarene och radet gaffuo draparenom Olaff Matsson dag til attande dag jwla medh swa foroord, om än han kan faa dag aff malsigiandena.

Litzle Andres skal fornögia Hanis fan Raalen husalego fore eth fiärdungx aar.

Knut gulsmid skal faa bondanom sitt pantzare igen ok anama sina peninga. Huat Knut hauer kostwart pa pantzareth thet skal bonden fornögia honom.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 55, n. 913.

2) Jämf. a. a. sid. 55, n. 914, men hänfördt till 15 december (feria quarta proxima ante festum sancti Thome).

[1480].

[17 januari]. FERIA secunda proxima ante festum sancti Henrici kendes tiwffwen Mattis, thet han stal fra Jacob fan Hawen xvij (17) marck ok iiij (4) solidi, en bolth lärufft. Ty dömpdes han til rep. *Pie memorie.*

Her Peder Steffani.

Eodem bödh her Pedher Steffani vpp sitt hws iij:e (3:e) tiidh

Joan Styng.

Eodem die stodh her Peder Steffani fore rettin till, thet han hade saalth erligom manne Joan Styng radman then halffua mwren fore xv (15) marck peninga ok ena alin leysk. Thermedh maa och skal for:ne Joan Styng medh sina arffua och efftekomanda ego, niwta och brvka for:na halffua mwr frij ok quitt till euerdelica ego.¹⁾ 56.

Raadet.

[18 januari]. In profesto sancti Henrici tha wordo borgamestarene oc raadet swa eens, ath hwar rotamestare skal sända sinom saaldenära till Wyborgh ij (2) marck peninga.

Willam Mörth.

[22 januari]. Sabbato proximo ante festum sancti Erii translacionis kom fore rettin Gregurs skynnare och kiändes, thet hans hustrv formyndare, hustrv Marines, Willam Mörth pa Strandh, hade honom wäll fornögt och bittalath fore hans for:na hustrva hustrv Marines erffuedeel, fore alth thet som henne tilfallith war i arff ok for:ne Villam pa hennis vegna i wära haffde, lxxv (75) marck stocholmeska. Therefore och tha stragx fore rettin tha loth for:ne Greurs skinnare forscripna Willam Mörth, honom, hans arffua och eptekomanda frij, quitt, ledog ok lös fore sik, sina, synne hustrvas arffua ok eptekomanda till ewig tiidh fore alth hendhermera tilltal.

Swen Helsing.

Eodem die sporde wor kere höuitzsmän her Sten Swen Helsing till om thet war hans kysto, som hörde honom till. Tha swarade for:ne Swen Helsing jaa ther till. 57.

Wor kere höuitzsmän her Sten.

Eodem die sporde wor kere höuitzsmän her Sten borgamestarene, raadet och menogheetenä till, som tha nerstodde woro i radz-

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 56, n. 915.

stuffwne, om än noger hade nogat tiltal til Pedher Ragualsson och om än han hade nogat giorth moth laghin ellir noghan oforrettath. Tha swarade alle, ath han hade wntgaath här i sitt fögedi som en dandeswen, och thermedh tackade honom hwar i sin stadh.

Eodem die tha betog wor kere höuitzsmän her Sten sin fogode Peder Ragualsson all then geld, som skäligan bewisas kunno, thet Peder Ragualsson är på hans wegna wordin skylloger, sidhan han bleff fogode på Stocholm och till thenne tiidh.

Hic cessat prefectus Petrus Ragualsson. E conuerso sedit Petrus Mikelsson.

Pawal Pale bagare zaker xxiiij (24) marck, ty han stak Mikel bagare i brostidh. *Tenetur* iiij (4) marck.

58. Vitnade och sworo gamble Hanis bagare och Thomas bagare, athe sago och hördo, thet Mikell bagare slog Pauall Paale bagare wnder öghanen medh een bögher ööl och kallade honom en tiwff: tw haffuer wnneth ämbetidh som en tiwff.

Mikell bagare zaker vj (6) marck fore the oquedins oordh han gaff Pawal Paale bagare. *Tenetur* ij (2) marck.

Andres Jonsson consul et Ericus Laurenci.

- [31 januari]. Feria 2:a proxima ante festum purificationis Marie virginis komo fore rettin hederlige men her Sweno Petri, canic i Vpsala ok Scara kirkioherre i Stocholm, her Mattis Petri, prebendatus ther samastadz och publicus notarius, fultmektoge på Erik Laurencii wegna, och kendos, thet the annan tiidh hado warith i flere gode mannes nerwaro till tals och rekinskaps medh hederligom manne Andres Jonsson radmanne om for:na Erik Laurencii möderne medh flere the gode men, som til forende hado warith ther vtoffuer, swa ath for:ne Erik Laurenci skal nw haffua then gaardin frij och quitt, som her Joan i Holm, hans modherbrodher, besitther, och ther medh skal for:ne Erik Laurenci giffua sinom
59. kere fadher Andres Jonsson xxx (30) marck stocholmeska. om pascha nestkomande och swa xxx (30) marck om mikelsmesso nest efter komande. Thermedh äro the atskyldige om for:na träta til en fulkomen ändha.

Andres Jönsson.

[29 januari]. Sabbato proximo ante festum purificationis Marie virginis tha gik Andres Jönsson lag sielf xij (12:e), swa ath han aldre hade tillagt Olaff Person, Calmarna borgare, tiwffweri och ath

same Calmarna borgare aldre affhende honom nogra silffskedh. Tesse epterscrifne sworo medh honom Laurens Holmwidsson, Olaff Waldemersson, Nic. Hermansson, Ingeual scriffuare, Torkell Jönsson, Staffan beltare, Olaff Andresson, Andres Mangsson, litzsle Andres beltare, Claus offuerskiärare, Joan gulsmidh. Ty är for:ne Olaff Person, borgare i Calmarna, a ty wegna ledog ok lös fore alth tital, och thermedh badho ok borgamestarene mik Ingeualdo ath göra honom ther vppa eth breff, ath swa är vitnadh och sworeth.

Jenis Wesfaale.

Tesse epter:ne Jenis Olsson widh Sudre porth, Raguald Camp, Olaff smidh vidh Norre porth, Magnis mwramestare, Tord mwramestare, Andres mwramestare [vitnade], swa athe besagho Hanis Wesfaale kölnamwr, swa thet han war pa alla sidhor frij ok fär-dogher ok ath engin eldh kom aff honom ok i weggenä.

Köpmennenä.

60.

[23 februari]. Feria quarta proxima ante dominicam remiscere tha hade wor kere höuitzsmän högboren forste her Sten fore rettin i radzstuffwne kiöpswenane, som här äro aff städerne fore liggiara, och forwarade them om thet silffwer the föra her till riket fore therres toll, swa athe skulo engte silff föra hiit annath än thet, som gott och retfärdogt är. Förer nogher nogat thet, som äcke är rettfärdogt, tha gange therom, som laghin giffua. Är thet flärd, tha myste bade flärd och böte alth thet lagin giffua. Item och kiöpmen skulo föra klede, alla handa bade gott och swa pa longlek, som thet til forende war i konung Karls tiidh, Gud honom nade. Framdeles forböd och högboren forste wor kere höuitzsmän köpswenane nogat klede ath föra hiit i riket medh tunnar vthan i pakka, som gamwl sidwänia warith haffuer och war i högborens forste wor nadoge herres konung Karls tiidh.

Eodem die swor wor kere höuitzsmän om Gudhs dödh, ath han wilde witta een ända om thet huseth, som welboren man Magnis Karlsson besprakade, forre än han ginge aff radzstuffune.

Mikell Swartte bödh wp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

In presencia högboren forste wor kere höuitzsmän her Sten Stwre, Magnis Karlsson. 61.

Eodem die tha talade welboren man Magnis Karlsson pa thet hwseth, som frv Katerin aff Lyndholm sielf besatt, och sagde, thet

werdoga fädher medh Gudi biscopa och högborna herrer, som ther i Tälge forsamlade woro om sommaren til forende, hadho sagt swa fore rätto, ath Magnis Karlsson skal innan natt och aar lösa till sik thet hwseth. Löser han och thet ecke innan natt och aar, tha haffue sidhan engte ath tala til sama hwseth. Ther fore loth han for:na hws vpp wor kere höwitzsman her Sten Stwre, högbornom forsta Suerges forstandare, friit och quitt, som hustrv Elin Kokx thet saalde fore v^c (500) marck och eth stycke brwntt leysk, och sidhan effter godha manna segn gaff wor for:ne kere höuitzsmann högbornen forste her Sten iij^c (250) marck fore thet, som sama huset worth förbättradh, sidhan thet kom i frw Katerines wäro.¹⁾

Eodem die bödz Thomas bagare ath taga wp the paala, som han hade satt vth pa watnith, och engte effter thenne tiidh byggia pa watnith.

Eodem die förböd och Jenis skreddare mercatori nogat epter thenne tiidh ath byggia pa watnith.

62. [26 februari]. Sabbato proximo ante dominicam reminiscere kom fore rettin Hanis Fymmerling, fultmektoget pa hustrv Margareta, Hening gritagiutares effteliffua, [vegna] och loth vpp Botuid gritagiutare ena tomt, belegin pa Sudre malm nordan fore Almenningx gatune och affsides widh Hanis Stwbs erfue, frij och quitt, fore xx (20) marck reda peninga obehindrade fore hwars mans tiltal til euerdelica ego — melismen: mester Mattis, Hanis Fymmerling, Raguall gritagiutare — huilkin tomt, som är pa lengdene lx (60) alna och j ($\frac{1}{2}$) alin mynne, offuerdeelin pa breddenne xxvj (25 $\frac{1}{2}$) alin, nidre deelin xixj (19 $\frac{1}{2}$) alin.²⁾

Doctor Laurens.

Eodem die förböd doctor Laurens pryare bade aff fogodin, borgamestarene i radzsins nerwaro ath faa Joan Haquonssons skrin, the tw han hauer i wäro, fraa sich, forra än thet är aatskilth medh retto om barnana deel. Tha swarade doctor Laurens offuerliwdh: jak spör engte effter edhert budh.

Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Person skal fornögia then mannen aff Westeraars medh fult pantt eller peninga innan solasätter widh iij (3) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 57, n. 917.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 58, n. 918.

Kopperslagarene.

63.

[28 februari]. Feria secunda proxima post dominicam remiscere wordo fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath her i stadin skulu enga flere kopperslagara smidiar vptagas, än the nw äro, ellir besättias oc ath Jap Moyses skal engom kopperslagare eller smidh lata aa legha thet huseth, som skipper Clemit nw besitter.

Andres Jonsson.

Eodem [die] sagdes fore retto, ath Andres Jonsson, som bor pa Åkeröö, skal innan xiiij (14) daga bittala och fornögia Skiäp-hammars kirkiö the lv (55) marck peninga, som han är henne skylloger pa thet huseth, som han köpte aff henne här i byn, wiidh sina iij (3) marck, ty ath köpet gaar fram och ecke aather.

Torbiö[r]n Torstinsson.

[1 mars]. Feria quarta proxima post dominicam remiscere tha witnade Torbiörn Torstinsson fore rettin, ath han war vppe, stragx tha skadin tymade heem till Hanis Wesfaale, och honom mötte een myns herres tienare medh eth ämbar, som nempnes Peder Slatte, och sagde til honom: jach haffuer slageth tw ämbar watn pa konane, som satt i bryggare hwset, ther eeldin war lös, forra än hon vp wakadhe, och tha war eeldin i millom hörnet och steenuseth swa thet han war tha mästadeelin wiidh stenhwseth, Thet will han halda medh sin eedh, ner swa fiären komber.

64.

Eodem die witnade tesse epter:ne Jenis Olsson wiidh Sudre portt, Raguald Camp, Olaff smidh wiidh Norre portt, Magnus mwramestare, Tord mwramestare, Andres mwramestare, swa ath pannamwren heem till Hanis Wesfaale war färdoger, swa ath engin skadi tymade aff for:na pannamwr. Thet wilia the halda medh therres eedh.

Peder Mikelsson.

Eodem die giorde Pedher Mikelsson sin eedh, ath han will wara borgamestarene ok raadet rätradhoger ok lata bliffua lönliget alth thet, som innan lycktom dörom siges.

Magnis tolk zaker xx (20) marck, ty han talade olofflika till her Benct Smaalenninge. *Tenetur* v (5) marck.

Birger Hakonsson giorde pa sina wegna Joan Styngh och Mattis Martinsson myndoga ok fultmektoga ath tala om hans arff aff broder Laurens doctore.

65. [4 mars]. Sabbato proximo ante dominicam oculi tha stodh Birgitta, Laurens botnekars pigo, fore rettin och bekendes swa, thet hon hade sagt, ath hustrv Birgitta, Sone Olssons hustrv i Skiäginge i Bälinge sockn, skulde haffua sagt swa, ath hon saag, thet Erik Hansson war i sama huseth, som Olaff Systerssons dotter laagh, och snörade sina tröya aff sik fore sängene. Tha stodh forna hustrv Birgitta i Skiägindge till swars och sagde ney fore the oordin. Ty feste hon xij (12) manna lagh ath gaa them fore the oordin ellir hennis bonde stragx en manadh effter pascha.

Frögdenborg.

Eodem die fore myn frvas bön skuld tha vntte fogodin Per Michilsson, borgamestorene och råadet Katerine Frögdinborg ath bliffua her i stadin. Forbrvther hon sik framdeles, tha gaa til stupane.

Peder Pomeringh werkmestare zaker iij (3) marck, ty han eckie hiolth borgamestorene bwdh.¹⁾ Gaffs till.

Mikell Laurens²⁾

[6 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam oculi tha sagdes fore retto, ath Inge Olsson, som fangane loth insättia, skall bittala therres kosth, swa lenge the satho i häfttilsse, efftir goda man[na] segn.

66. Clemit Benctsson och Hanis Wesfaale erende bliffuer bestandande till xiiij (14) daga effter pascha.

[8 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam letare tha stodh litzle Staffan fore rettin och sagde, ath han haffuer engte ath skylla pigone, som medh omynne skildes fra honom.

Eodem die bödh Henrik Ötting vpp iije (3:e) tiidh lös pantt, silffwer, kannar och kläder.

Raadet.

[9 mars]. Feria quinta proxima ante dominicam letare tha wordo borgamestorene och raadet swa eens, ath breffuet skäl scriffwas til wore kere höuitzsmän om kledit, swa ath han wilde tilstädiat ath lata förat her til riket i tunnar, som köpmen haffua giortt her till, och swa ath eth breff skal scriffwas om skattin i Gestrikeland.

¹⁾ Det föregående öfverstruket.

²⁾ Ingen anteckning om Mikell Laurens^{son}.

Raadet.

Eodem die badho [ɔ: wordo] borgamestarene oc radet swa eens, ath til mynnes skal opteknas her i stadzsins book alth thet tal, som waret haffwer om mynthet, som her effter fölgher:

forsth tha herradagin stoodh i Strengenäs, tha wordo alle the kiöpstada men och allmoga, som ther woro tha forsamblade, swaa eens, athe wildo gerna forwärffuat medh herskapet, saa ath gambla örtogin skulde gaa fore x (10) peninga och aaboen fore sex peninga och ängleskin fore iiij (4) peninga. Annan tiidh rördes thet taleth i Jomfrw [hamn], tha herredagin hioltz ther om höstin. Tridie tiidh rördes sama taleth om sommaren ther nest effter i Tälge. 67.

[8 mars]. Thetta breffuit samtyckte alth raadet til wor kere höuitzman her Sten om kiöpmennenä:

Wora ödmyuka etc. Kere herre, som edher höguerdogheet wel fortенcker om thet tal, som I hade senast i wor radzstuffwe til the främande kiöpmen, swa ath engin skal föra klede i tunnar fra städerne effter thenne tiidh vthan i packa etc., kere herre, I kunne wel merkiat, ath en fatig man, som ecke formaagh meera sända i städerne än han kan faa igen ena tunna eller twa tunnar klede, tha kan han ecke koma aa stadh packa, och then, som nogat formaa, will ganzske nöggott forwaga sitt gotz alth pa eth skip til lika, och som tywär ofta haffwer häntt, ath tha skip haffua bliffwet, tha haffwer jw snarare staadh till raadz ath wntsätia tunna gotz än packa. Ty, kere herre, bidio wij edher ödmyukligan ok kerligan, athi welgöre ok offwerwägher thet erendet till thet betzsta. Wij haffua therom hörth myket tal, swa ath thet wore frwktande, ath cronones och edher toll bliffue forswakat. Eder höguerdogheet hermedh altzuoldog Gud, jomfrv Maria och sancte Erik konung medh liiff och siäl befalandes. Huat eder liufft är ther skole I altid befynna oss weluilioge till. Scriptum Holmis anno domini mcdlxxx feria quarta proxima ante dominicam letare. 68.

Laurens Mikelsson.

[18 mars]. Sabbato passionis kom fore rettin Lasse Mikelsson och lagde Andres Jensson Wynman till, thet han hade latidh wntföra honom hans hustrv. Tha kom Andres hörare broder fore rettin och wntledde Andres Jensson i thet erendet och sagde, thet Lasse Mikelsson legde honom her aff byn och till sitt folk fore iiij (4) örtoger. Ther medh sagde han och, ath han aldre saagh Andres Jensson noghan tiidh forra än tha for rettin, och tha spordo

borgamestarene Andres Jensson till, om än han hade giffuet Lasse Mikelssons hustrv nogat klede. Tha swarade Andres Jensson ney: hade jak giffuet henne thet kledet, tha hade jak ecke tagith pantt aff henne. Framdeles spordo ok borgamestarene Lasse Mikelsson till, om än han lagde Andres till, thet han skulde haffua giffuet hans hustrv nogath klede. Tha sagde Laurens Mikelsson: thet
69. lägggher jak honom engte till. Tha wustes the aff ath forlika sik innan atta daga, om the kunno. Kunno the ecke, tha skulo the bliffua medh retto aatskilde, meen Andres Jensson skal behalla panttin, till thes han faar sina peninga fore kledith.

Jenis Humble zaker lx (60) marck, ty han slogh Joan stadztienare i häl. *Tenetur xxx* (30) marck.

Andres Jonsson bödh wp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Ingeuall Torstinsson bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Staffan skomakare zaker vj (6) marck, ty han drog kniff aath Peder beltare dreng. *Tenetur i* (1) marck.

Jap Moyses.

[20 mars]. FERIA secunda proxima ante dominicam palmarum sagdes Jap Moyses swa fore, ath will han legya nogrom smidh eller kopperslagare sitt hws westan till, tha skal han lata hwälffwa smidiane ok lata wäl forwara hwseth fore eeldh.

Jenis Laurensson, Jenis aakare dreng, zaker xx (20) marck, ty han slog Andres aakare dreng. *Tenetur iij* (4) marck.

Jenis aakare zaker xxiiij (24) marck fore thet lasteliga tal han hade til Swen Helsing. *Tenetur x* (10) marck.

70. Her Nic. i Sparsätra,

Eodem die bödh Andres Jonsson radman vp iij:e (3:e) tiidh her Nielsse hws i Sparsätra.

Laurens Hoppener.

Eodem die kom fore rettin hustrv Sigrid, Andres kopperslagara epteliffua, och loth vpp Laurens Hoppener sitt stenhws medh grvndenä och alla bygning, frit och quitt, medh kiällarom, bodhom, allom tilaghom, som belegit är i Graabrödra gatw, fore ij^x (210) marck reda peninga, och thermedh skal for:ne Laurens Hoppener födha henne skäligan medh math ok ööl till dödra daga och halda henne ena pigo och frij the litzsla trästuffwne ther i

hwseth medh en lithin kammar. Och tha stragx fore rettin stodo beskedelige men Mikel Nilsson elensmidh och Jap offuerskiärare och witnade fore borgamestarene och raadet, ath thetta kiöp gior-des i therres nerwaro medh hennis kere barna tillath och godulia, her Pedher Staffanssons ok Mattis Staffansons.¹⁾

[10 april]. Feria 2:a quasimodo geniti Magnis gritagiwtare zaker iij (3) marck, ty han sagde, ath hans dreng lög. *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die gaffs onekta Hanis edhin till, ath han ecke slog Öryan Olsson.

Hanis, Jacob gulsmidz tienare, zaker vj (6) marck, ty han slog Pedher Kopmans smadreng. *Tenetur* ij (2) marck.

Nic. Olsson bödh vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die stodh Andres Gudmunsson, fultmektoget pa hustrv Walborga och Erik Claussons wegna, och loth vp Nic. Hwith ena tomt medh twa kiällara belegin pa Norre malm.²⁾

[12 april]. Haquon kniffuasmidhs hustrv skal giffua Jap Gresow pantt ellir peninga innan xiiij (14) daga widh sina iij (3) marck feria quarta proxima post dominicam quasimodo geniti. 71.

Christin Staffans.

Eodem die gik hustrv Cristin Staffans lagh sielf vj:e (6:e), ath hon hade engte aff thet gotzeth, som Jenis mwramestare talade til henne. Medh henne sworo Hanis werkmestare, Per Jwte, Andres Skaaning, Per Andresson ok Peder Japsson. Ty är hon a ty wegna quitt.

Mikel Biörnsson feste vj (6) manna lagh, ath han ecke hiog Laurens Swensson i handene.

Laurens Swensson zaker xij (12) marck, ty han hiog Mikell Biörnsson i hoffwdet. *Tenetur* iij (4) marck.

Eodem die bödz Mikel klensmid och Ingewall gulsmid fridh widh liiff ok gotz.

Birgitta, Olaff tymbermans hustrv, zak iij (3) marck fore natta-boller och feste vj (6) manna lagh, ath hon ecke slogh sina husquinno. *Tenetur* i (1) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 58, n. 919.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 56, n. 916.

Swen Suensson.

Eodem die fore fogodins Per Mikilssons bön skuld tha gaff Torbiörn Torstinsson Swen Suensson, borgare i Danzeke, all mystycke till och medh swa forordh, ath Hanis Wlff skal bliffua bittaladh.

72. [24 april]. Feria 2:a post dominicam jubilate tha bödh Laurens Jönsson i Fytalom sik till retto fore en dreng. Tha gaffs honom till, och gaffs Jahan i porthin quitt fore lypthet.

Olaff Hemingsson.

Eodem die sagde Olaff Hemingsson, athe sollenära, som i Wyborg bliffuo qwarre ner skippen, skulo engte meer haffua än frij kost och enga peninga till löna.

Sollenärane.

Eodem die sagde Olaff Hemingsson, ath han for aff Wyborg viij (8) daga fore fastelaghin.

Nic. Bagge.

Wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath Nic. Bagge skal hämpta bewisingh aff Andres Andresson, biscop Hanisse fogode, om the xij (12) alna leysk, som her Peder Ingemari talar vppa, innan iij (3) wykor.

Böndernä aff Aaker sagdes therres baath igen aff skipper Symon och them fordrogx edhin.

Skippen.

Eodem die gaffuo(!) fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens the skippen loff ath sigla, til Prizssen wilia.

Andres Swensson.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath kämnenärane skulo ecke dyrare anama lispund grytar än xiiij (14) öre.

Gisle maalare zaker xxiiij (24) marck, fore thet han hiog epter Hielmeka i stadzsins erende. *Tenetur* viij (8) marck.

Pauall bagare feste xij (12) manna lagh, ath han ecke tog mödomen aff quinnone sina.

Pawal bagare.

[19 april]. Feria quarta ante festum sancti Georgii tha gik Pawal bagare lagh siälff xij:e (12:e), ath han ecke togh mödomen aff sina pigo Katerine. Medh homom sworo forst hans eghin hustrv, Martin Knwile, mester Berend, gamble Lydeka skreddare, Herman Rogge, Laurens kötmangare, Olaff Raguallsson, Mikel bagare, Lasse bagare, Pedher Bok, Magnis Person. Ty är han aa ty wegna quitt fore alth tiltal. 73.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath skipparen aff Amsterdamen maa och skal koma hiit til stadin medh skipet och forslita thet saltidh han hauer medh fara. Ther medh loffuade the homom köpa xxx (30) leste rogh vth til förande medh sik.

Peder Olsson.

[22 april]. In profesto sancti Georgii martiris tha kom fore rettin Olaff Helsingx hustrv kötmangares och satte Peder Olsson til pantta sin gaard belegin i Mattis Martinssons grend nidherst pa högre handene medh hws, jordh och bodher fore xx (20) marck reda stocholmeska.

Eodem die sagdes fore retto, ath Jahan scriffuare skal innan xiiij (14) daga fornögia Joan gulsmid medh pantt eller peninga widh sina iij (3) marck.

Eodem die bödz Symon bagare och Panal bagare friidh wiidh liiff ok gotz.

Eodem die bödh Jap Moyses vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh. 74.

Jenis Andersson.

[24 april]. Feria secunda proxima ante festum beatorum apostolorum Philippi et Jacobi tha kom skipper Symon och loth Jenis Anderssone vp ena tomp, belegin pa Köpmanna gatw breda widh for:na Jenis Andresson Brwn, frij och quitt, fore lxxv (75) marck i tesse goda manna nerwaro Andres Jonsson, Jeppe Nilsson, Clemit Bencstsson, Berend Jönsson.

Olaff Hemingsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath haffuir Olaff Hemingsson nogra peninga länth soldenärome, tha kräffui them igen aff them som läntto, och the soldenära äro kräffin sin lön.

Katerina, Pauall bagare tienisto quinno, forswor stadin och stadzsins marck, badhe malmene fore the oäro, som hon lagde Pauall bagare till, och Pauall for:ne badh fore henne och epter thet hon war medh barn, tha fordrogx henne stwpan. Komber hon i stadin, tha skal hon staa sin rett.

Benct Kog zaker xij (12) marck, ty han bannadhe stadzscriffwaren i skothwseth.

Benct Kog zaker xij (12) marck, ty han talade oloffliga til Lasse Laurenssoon i skothuseth om ena skarn bytta.

Benct Kog zaker xl (40) marck, ty han hiolth ecke stuherrana(?) bwdh. *Tenetur xxx* (30) marck.

75.

Jesper Norby.

Eodem die sagdes fore retto, ath epter thet Jesper Norby stodh sitt breff till, som han hade gifuet pa sin gaard til Karllagylleth, tha skal thet bliffua vidh magt.

Andres Jenssoon, her Nic. Persons tienare, zaker xl (40) marck, ty han [tog] mödomen aff the pigone, som Jakob Moyses satte i goda tro till her Nic. Person. *Tenetur x* (10) marck.

Eodem die sagdes Magnis Olsson fore retto, swa thet han skal bittala Olaff Olsson innan solasäther wiidh iij (3) marck.

Eodem die tha löste erlig man Ingeuall Torstinsson vj (6) silffknepa aff Andres Winman fore iij (3) marck och vj (6) öre inne fore rettin effter Laurens Mikelssons befan, som han honom til forende hade befalath, her for rettin, swa ath for:ne Ingeuall skal haffua sama knäpa fore en pantt, swa länge han bliffuer och bittalath the vj (6) marck, som for:ne Laurens Mikelsson egher [bitala?] honom.

Skipper Symon.

Eodem die kom fore rettin skipper Symon och loth hederliga men her Tydeman, Joan Lyndorm, Berend Haka quitta, ledoga och lösa om forstandare dömeth effter framlidna Clemitz Fynne hustrv, hustrv Margareta, och kendes for:ne skipper Symon, athe hado giorth honom rett redelig rekenskap fore alth thet the hado i wära effter for:na hustrv Margareta. Ty äro for:ne formyndara a ty wegna ledoga och lösa till ewigh tidh fore alth tital.

Inge Laurenssoon bödz hans skiedh igen, som han hade pantsätt fore hoor.

Ake Närling, Nisse Laurensson och Laurens Jonsson sworo, ath pantzaret war stuleth som mester Laurens hade.¹⁾

¹⁾ Instucket kring sid. 7—39 befiner sig ett papper, som på ena sidan innehåller uppgift på två nämnder, som ransakat om »mordet i Löfsta», och på den andra en anteckning om dagen, 13 mars 1480, för mördaren Magnis' i Slada i Holdenäs socken afrättning. Någon anknytning i tänkeboken för dessa anteckningar har ej anträffats.

Förteckning på stämningar.

80.

Anno domini mcdlxxx Citaciones.

Herman Rogge	c.	Martin Nilsson iij
Jenis Jönsson aff Aab[o]	c.	Paul skipman i
Andres Person	c.	Mikel kopperslagare iijj
Mikel Laurensso.....	c.	litzsla Siwrd iijj
Erik Jonsson consul	c.	Nic. Kylmerawte iijj
vxor Ragual skomakare	c.	{Ragnild iijj Anna iijj
Laurens skreddare	c.	Andres skreddare ij
Andres Hiort	c.	Per Krvelok iij
Hanis baswnare	e.	Jesper Norby iij
skipper Paul.....	c.	vxor Andres tornvektare iijj
vxor Martin Custe	c.	Öryan kannegiutare vxor iijj
vxor Mikel kopperslagare	c.	Jenis patinemakare iijj
Eskil fiskare vxor	c.	Nic. fiskare iijj
Jacob Person	e.	Mattis iijj
Joan Swensson consul	c.	Jenis Snare iijj
Laurens Wynter	c.	vxor Katerina iijj
Swen Helsing	c.	vxor Haardenakes ij
Joan Styng	c.	Jap Benctsson i
Laurens Törko	c.	vxor Birgitta Martins iijj
mester Peder	c.	Litet ok gott ij
Tyle Busman	c.	Per Henekesson iijj
Henrik Hielholt	c.	Elin offuerskiärares iijj
Claus scriffuare.....	c.	Katerin Rödehusa iijj
Mikel Jönsson	c.	Sigrid Wernars iijj
Hanis bardberare.....	c.	Lasse Swensson ij
Andres Jönsson.....	c.	Jenis offuerskiärare iijj
mester Hanis	c.	litzsle Hening ij
Lasse bagare	c.	Ingemer iijj

Hanis Holste	c.	Olaff Fynne ij	
Lucia	c.	Olaff skomakare ij	
Andres Jensson.....	c,	Jahan Person ij	
Hanis Askenberg	c.	Hanis van Sincken ij	
Andres Hiort knapen.....	c.	Per Olsson Crvsalok iiij	
Jap Hogesong.....	c.	Peder Nilsson i	81.
Litid ok gott	c.	Frederik iiij	
Godskalk Francke	c.	Olaff Person i	
Jap Otter.....	c.	Zegenbade hustrv ij	
Andres Olsson	c.	Per Nilsson i	
Cristin litzse Adresse vxor	c.	Nic. iiij	
Dyderik Bösenborch	c.	Peter Kok i	
vxor Henrik bergmans	c.	Jenis patinematikare iiij	
Andres Jonsson consul.....	c.	Per patinematikare iiij	
Loduik Kok.....	c.	Per Kopman ij	
Benct skinnare	c.	Hanis skinnare ij	
Laurens Jonsson	c.	Benct ij	
Nic. Matsson	c.	Jönis patynematikare ij	
Jap Otter.....	c.	vxor Segenbade iiij	
Olaff Hemingsson.....	c.	{Gisle malare ij laakaren i	
myntamestaren	c.	Gisle maalare i	
Ingeborg Drokkins	c.	Andres fiskare iiij	
Olaff Hemingsson.....	c.	{Olaff skomakare mercator i Per Martinsson ij Gysle maalare ij en dragare ij	
Hanis Fäcktorp.....	c.	Laurens Skultte iiij	
Jap Moyses	c.	{vxor Kylmeraute iiij Nic. fatmakare iiij Tälsika iiij	
Tyle Busman	c.	Kädelik ij	
Willam lekiare	c.	Katerina ij	
Marta Gerdz	c.	Jenis mwramestare vxor iiij	
Per Benctsson	c.	Euert pantzerematikare iiij	
Hanis Andersson	c.	Ragual Pamppe	
Meneka	c.	Olaff Jönsson iiij	82.
vxor Ragualdz	c.	Laurens Skutte ij	
Herman Messeman	c.	Erik Philppusson iiij	
Benct beltare.....	c.	Jenis badzstuffuekarl iiij	
Frederik Peccow	c.	Staffan Andersson ij	

Olaff Halin	c.	Swen harniskamakare iiij
Claus scriffuare.....	c.	Valborg iiij
Meneka	c.	Olaff hand i säk iiij
Ingeual stadzscriffuare	c.	Magnis gritagiwtare iiij
Olaff redeswen	c.	Hanis skreddare iiij
Joan pilth	c.	Litzla rentta iiij
Meneka	c.	Olaff Jönsson iiij
Swen Helsing.....	c.	Katerina Hardenaks iiij
Hanis Fecktorp.....	c.	Elin iiij
		{ vxor Sigrid iiij
		{ Olaff — — ¹⁾ deya iiij
Erik Jonsson	c.	{ Per Henikasson iiij
		{ Trosa Joan iiij
		{ Lucia iiij
Joan kötmangare.....	c.	Nic. Hermansson iiij
Hanis Fecktorp.....	c.	vxor lein [?: Elin?] iiij
Villam rakare.....	c.	Hanis Fitting ij
		{ Valborg iiij
vxor Olaff Helsingx	c.	{ Andres tornwektare iiij
Benct Brinct(?)	c.	vxor Cecilia iiij
Melchiar Leuenberg	c.	Olaff Perssons dotter iiij
Margit	c.	Jenis slagtare iiij
Marquard Grvell	c.	Olaff aakare hustrv iiij
Hanis Huffuendal	c.	Falkinsten iiij
Melchiar Leuenberg	c.	Henrik Olsson i
Andres Jönsson	c.	Jahan Person ij
83. Staffan Vesgöte	c.	Jenis vegare iiij
Swen Siwrdsson	c.	vxor Merta iiij
Andres Jönsson	c.	Jahan Person iiij
Sweders hustrv Margit.....	c.	Anna mwramestares iiij
Jacob Olsson	c.	Laurens tymberman i
Hanis Otte	c.	Olaff Tröbo iiij
		{ Jahan van Campen iiij
Cristin Per Anderssons.....	c.	{ Magnis Halstinssons iiij
		{ Katerin Per Olssons iiij
Hanis Erendorp	c.	{ Per bergxman i
Staffan	c.	her Jenis Mangssons vxor ij
Laurens Skutte.....	c.	Marchus gulsmid iiij
		{ Herman tymberman i
Meneka	c.	{ her Jenis Mangssons vxor ij

1) Oläsligt ord.

Tord Person	c.	Andres tornvektare ij	
Margit	c.	Laurens kötmangare iiij	
Swen Siwrdsson	c.	Birgitta halta Martins iiij	
Andres Suensson	c.	Alexius iiij	
Andres Jensson.....	c.	Jahan Person ij	
Per Sweder	c.	Birgitta Gunners iiij	
Magnis Olsson	c.	Andres Japsson iiij	
Per Jwte	c.	vxor Birgitta Martins iiij	
Magnis Olsson	c.	{Per Henekesson iiij	
		{Mikel kalkrörare iiij	
Anna	c.	Cecilia ij	
Laurens Biörnsson	c.	Laurens skomakare ij	
Anna	c.	Laurens skomakare iiij	
Olaff Mikelsson.....	c.	vxor Ketil skreddare iiij	
Tyle Busman	c.	vxor Kalhase ij	
		{Cecilia Haquons iiij	
Gerd Fubborg [o: Subborg?]	c.	{Anna Paul skipmans iiij	
		{vxor Elin iiij	
		{Ingrid iiij	
Hanis Hogben	c.	vxor Cristine her Jenis	
		Mangssons iiij	
Per Fynne	c.	Per skinnare iiij	84.
Olaff Andersson i tor[ne]t.....	c.	Martin scriffuare ij	
Helge Olsson	c.	Olaff Taueste iiij	
Nic. Mangsson	c.	Thomas iiij	
Biörn Olsson	c.	Biörn verk mestare ij	
mester Örian	c.	Per dragare ij	
Jenis }			
Henrik }	c.	Laurens Skotte iiij	
Olaff Swensson	c.	Hanis Däne ij	
Folmar fan Lunden	c.	vxor Kylmerawta iiij	
Boo	c.	vxor skipper Pauals iiij	
Detmer predykare	c.	Per Swartte iiij	
Peder Bok	c.	Sigrid Mwnkx iiij	
Villam rakare.....	c.	Birgitta skinnares i	
Hemingh [o: Heningh?]scriffuare.....	c.	Niels Knäg ij	
Erik Philpusson	c.	{Valbor iiij	
		{vxor tornvektare iiij	
Villam rakare.....	c.	Claus dragare ij	
Mattis Jönsson	c.	Ingrid Segebades iiij	
vxor Martin Custe	c.	Claus tunnabindare iiij	

Henrik fan Lynden.....	c.	Biörn laxekarll iiij
vxor Herman Kreffweta	c.	Birgitta tymbermans iiij
Valbor carnifex.....	c.	Dan iiij
Henrik Zerkenso	c.	Staffan beltare iiij
Laurens Gunnersson	c.	Dan Jönsson iiij
Benct Kog	c.	Per Olsson iiij
Herman Benholt	c.	Pelle Person iij
Herman Lyntorp	c.	{Olaff Mikelsson i Gunnar i
Margit skipper Japs swera ¹⁾	c.	Birgitta iiij
Biörn vestan til	c.	Henrik fan Lynden iiij
Mikell kötmangare	c.	Gregurs skinnare iiij
Henrik fan Boske	c.	Erik Philppusson ij
Jenis Nilsson i Siokarllaby	c.	{vxor Ingeborg i Margit Martins i
Thomas f[iskare]	c.	Paul vatudragare iiij
85. Mattis Olsson.....	c.	Falkinsten i
Gregurs	c.	Jenis patinemakare iiij
Mikel Jönsson	c.	{Magnis Vrong iiij Jap iiij
Olaff Elaffsson	c.	Andres höna i
vxor Martta Andres Hanssons.....	c.	Jenis offuerskiärare iiij
Olaff Boman	c.	vxor Elzaby iij
vxor Mikel Claussons.....	c.	vxor Tälzeka iiij
Hanis Dystermeyer	c.	dola Albric i
Henrik Olsson		

1) Det sista ordet står i margen.

1480—1481.

Anno domini mcdlxxx^o.

89.

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre et aliis causis
per dominum Nicolaum Person et Jacobum Nielsson.
Camerarii illius anni: Niels Dobben et Pedher Skytto.
Prefectus vero Pedher Mikelsson.**

[16 maj]. Feria tertia proxima ante festum sancti Eri regis 90.
et martiris antwardade Mattis Hermansson Peder Skytto xj (11)
kasth gambla örtoger; item iiij (4) silffskaala och v (5) silffknepa;
item xv (15) örtoger gambla, som höra Katerine Karls till; item
xv (15) peninga; item ständyckar.

Item antwardade Jap Moyses Nic. Dobbin xviiij (18) silffskaala
och xxij (22) skiedher.¹⁾

Swen Helsingh.

91.

[6 maj]. Sabbato ipso die et festo sancti Johannis ewange-
liste²⁾ tha wordo borgamestarene och radet swaa eens efftir laghin,
ath Swen Helsingx kysto och gotzeth ther wty war är forbruthit,
efftir ty ath forna gotz war ecke scriffwet, som laghin giffua. Thetta
for:na gotz sagdes for:na Swen Helsingh fraa medh retta och xl (40)
marck i högborens herres her Gregurs Matssons nerwaro riddares
ok alla radzsins nerwaro.

Eodem die giorde Jenis Laurens son sin eedh, ath han skal
wara retfärdogher i sitt embete om portnycklane wiidh Swdre porth
och teslikes Hanis Priwalk giorde sin eedh etc.

¹⁾ De två första anteckningarna stå ensamma sid. 90, på baksidan af titel-
bladet till detta ämbetsår.

²⁾ Den egentliga Johannes evangeliste dag infaller den 27 december. Här
torde menas »Johannes ante portam latinam», som infaller den 6 maj och år 1480
var en lördag.

Olaff Person zaker iij (3) marck, ty han hiolth ecke borgamestarene ok radzsins budh om maketh, ok thermedh skal han wiidh sina vj (6) marck bryta sama maketh vtaff. *Tenetur* iij (3) marck.

Andres skreddare zaker xlviiij (48) marck, ty han slog Laurens skreddare iiij (4) saar. *Tenetur* x (10) marck.

Jenis, Biörn werkmestare dreng, zaker xx (20) marck, ty han slog Laurens Brvddasson [i] Torstin gritagiwtare grendh. *Tenetur* v (5) marck.

Peder Olsson Fynne zaker xij (12) marck, ty han slog en fiskare widh ögath medh en sten. *Tenetur* i (1) marck.

92.

Om Hanis Priwalkx hustrv.

[13 maj]. Sabbato proximo ante festum sancti Erici regis et martiris tha stodho tesse epter:ne redhabone fore rettin ath gaa lagh medh Sone Olsson i Skädinge i Belingx sockn, swa thet hans hustrv hade aldre sagt noger olofflig erende pa Olaff Systemssons dotter eller Erik Hansson fore the pygone, som hade tiänth Olaff Systemsson. Medh honom sworo Magnis i Skiädinge, Erik i Swiista, Magnis Olsson i Lenalwnda, Karll i Afflöpe, Magnis Jönsson ibidem, Erik i Kröklinge, Olaff Nilsson i Stenby, Andres i Lundby, Olaff Ingemundsson ibidem, Erik i Halmby, Andres i Aakerby. Tesse for:ne gingo lagen, swa ath Sone Olssons hustrv hade aldre sagt the oordin swa fore pigone, thet hon noghan tiidh saag Erik Hansson staa fore Olaff Systemssons dotter sängh och snöra ther sina tröya aff. Thermedh sattes pigghan in till retto.

Eodem die loth Jap Moyses vpp Mattis Martinsson en gard, belegin westan mwr i for:na Mattis Martinssons grendh, frij och quitt, fore xlx (49½) marck till ewerdelica ego.

93.

Pedher Swenson i Kiil i sancte Olaffs sockn wiidh Sigtwana zaker xxiiij (24) marck. *Tenetur* iiij (4) marck.

Nic. Gwnnarsson stooth sielf iij:e (3:e), medh honom litzle Laurens skreddare, Hanis kiöpare ok wildo gaa lagh, ath han ecke fick wth then humblan, som Claus skreddare talade pa. Tha stragx fore rettin loth Claus skreddare Nic. Gwnnarsson eedhin vpp.

Eodem die sagdes fore retto, ath Magnis Nilsson haffwer engte ath swara Olaff Person wiidh kirkiogaardin om the v (5) marck, som han talade pa till honom, ty ath for:ne Magnis fick engte arff [af?] Dorotea.

Vxor Elzaby her Magnis Erikssons.

Eodem die kom fore rettin Olaff Waldemersson och loth vpp hustrv Elzaby, her Magnis Erikssons epteliffua, ena tomt belegin pa Sudre [malm] bredha wiidh Olaff Hynssessons tomt frij ok quitt.¹⁾

Eodem die swor Hanis Jönsson aff Aabo allena, thet han aldre anamade ic (100) järn aff Pauall skipman pa karffwataska Jenisse wegna.

Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Biwr skal fornögia Ragual Camp the peninga, som han hade loffuat fore for thet kläde, som Ragwald hade wtfanget, innan xiiij (14) daga widh sina iij (3) marck.

[17 maj]. In profesto sancti Erixi regis et martiris tha bödh 94.
Jenis Andersson wp lös pant iij:e (3:e) tiidh.

Mikell clensmidh bödh lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Mikell Persson, Per Siwrðssons dreng, zaker xx (20) marck, ty han slog Jenis kopperslagare i tänderne, och feste vj (6) manna lagh ath han ecke slog honom i hoffwdet. *Tenetur* v (5) marck.

[20 maj]. Sabbato et in vigilia festo pentecosten tha kom fore rettin Olaff Pedhersson sämskare och gaff synne kere hustrva Gertrvde, her Jelffs dotter, huan tridie pening bade i lösa och fasto, om än hon liffwer hans liffwe längher. Theslikes gaff ok hustrv Gertrvd for:na sinom kere for:na husbonda Olaff Person hwan tridie pening bade i lösa ok fasto, om han liffwer hennis liffue länger, alth thet hwartrere maag andro efftir laghin giffwa.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestorene och raadet swa eens, ath her Jahan Cristiärnssons son, som slog syndher glasyn i Worffrv gilles stwffw, thet han skal lata byggia them swa färdoga igen, som the woro till forende, och thermedh bitala alla the bögiare igen, som han ok tha slog syndher i sama gylles stwffwne.

Eodem die feste Per Olsson sex manna lagh, ath han ecke hioh Biörn, Per Ragualssons tienare — then for:ne Per Olsson tiener Andres sartor, lagin niderfellog, saker fore vj (6) saar, hwartrere xij (12) marck. *Tenetur* vj (6) marck.

Eodem die forbödh fogodin Per Mikelsson tyttske Cortt widh hans welfärd nogath befata sik eller omaka nogan borgare. 95.

Sagdes fore retto, ath skipper Benct Kog haffuer engte ath tala om fracktene, effter ty ath skippet frös inne ok ysen laag fore.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 63, n. 928 under dateringen 6 december.

Hanis Remardyng zaker xij (12) marck, ty han slog Mikel Olsson. *Tenetur* iij (4) marck.

Eodem die beplichtade sik fore rettin alle köpswenane, swa [ath] wor kere höuitzsmans högborens forste her Stens holk skal bliffua ladin medh therres gotz innan viij (8) [daga?] nestkomande.

[29 maj]. Feria 2:a ante festum corporis Christi gik Arwid Olsson siälf iij:e (3:e) lagh, ath i hans skip komo ecke in meer än v (5) leste järn, som Per Olsson tilhörde, och them anamade han ther vth igen. Medh honom sworo Pedher Fynne, Olaff Jönsson.

Benct Aakesson.

Eodem die kungiorde Erik Jonsson, Marquard Grvell, Renholth Lehwse, Hanis Wlsson [v: Wlff?] och ij (2) skippere aff Lubeke fore rettin, ath Benct Aakeson och skipper Spyringh hado i therres nerwaro warith till talls, swa athe woro om all erende wel forlichte wthan
96. om the besatning, lx (60) marck, som skippar Spyringh skulde wtgiffua pa en skippes partz wegna, som forne Benct Aakesson hade besatt i Lubeke bade pa sina wegna och Marquard Grvels vegna, och eth breff, som war scriffwet aff Lubeke.

Eodem die sagdes fore retto, ath Pedher Olsson skal fornögia hustrv Walburge, Jap Custe effteliffwa, effter ty ath Peder Olsson bar wpp sina peninga och fick fraa sik pantten, som them badom war pantsätter.

Eodem die togo borgamestarene och raadet till sik ath bittala Andres Jonsson the v (5) marck och ij (2) öre, som forne Andres Jonsson kraffde aff Marquard Grvell. Nw¹⁾ är han bittalath.

Absentes: Swen Helsing, Mattis Hermansson.

Renholth Tonge och Thomas Crwse gingo lagh, swa athe nerwaro och sagho, thet wor kere höwitzsmans baswnare anthwardade Jasper Norby malyör i Strengenäs ath föra hiith til Stocholm.

Raadet.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath effther thet ath stadhin är komen wel till forende, som Gudh thes loff haffue, tha skal hwar borgamestare haffwa til löna om aareth xvij (18) marck och hwar radman xij (12) marck om aareth.

97. Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Hinssesson skal fornögia Staffan Vesgöte the iij (3) fath järn, som han talar vppa, och tale siden framdeles till skipperen.

¹⁾ Det följande senare tillagdt.

[31 maj]. In profesto corporis Christi Per Pawalsson zaker xx (20) marck, fore thet han slog Olaff Mangsson wiidh öghat. Fore honom loffuade Peder Mikelsson. *Tenetur* v (5) marck.

[3 juni]. Sabbato infra octauas corporis Christi i werdogx herres biscops Cortz i Strengenäs och welborens mans her Gregurs Matssons riddares och alla radzsins nerwaro tha sagde högboren forste her Sten Stwre riddare, Swerges rikets forstandare, fore retto, ath the breffwen, som hustrv Ingeborg Herman Rogges hade, huilken som lyddo vppa thet erfwe kiöpeth, som giordes effter Olaff Eriksson, skulo bliffua wiidh magt och engin skal haffua magt epter thenna tiidh ath tala til henne eller hennis arffua och eptekomanda om nogat arff epter for:na framlidna Olaff Eriksson widh xl (40) marck.

Vxor Katerina Pedher smidz.

Eodem die komo fore rettin Nic. Biörnsson i Waxalle sockn, Andres Martinsson i Willenby, Erik Laurensen i Almunge ok kendes, thet hustrv Katerina, Pedher smidz epteliffwa, hade redeligan ok wel fornögt them fore thet arff, som them tilföll epter framlidna Peder smidh, bade fore lösth och fasth, i tesse goda manna nerwaro Mikel clen-smidh, Joan kötmangare, Jahan Person. Ty loto the for:na hustrv Katerine frij, quitt, ledoga ok lösa fore alth hendermera tital till ewigh tiidh om for:na arff bade fore födda och ofödda. 98.

Laurens kötmangare.

Eodem die kom fore rettin Laurens kötmangare och beklagade sik swa, ath Mattis Martinsson hade giortt honom offwerwaldh ok moth retta taget eth koreleband aff hans stuffw i hans kemmerie. Tha ransakades i tänckebokene, swa ath thet bandet war pantthat fore then saköre, som for:ne Laurens kötmangare war stadhenom skyllogher, teslikes och wor kere höuitzsmans högborens forste her Stens saköre. Tha swarade wor kere for:ne höuitzsmen her Sten swa ther till: effter thet ath jach hörer, ath thet är lagligan giorth, tha kan jach engte göra ther i mothe.

Biscop Cort i Strengenäs, Joan Swensson radman.

[7 juni]. Feria quarta infra octauas corporis Christi stodh werdog fadher medh Gudi wp i rettin i högborens forste wor kere höuitzsmen her Sten Stwres, her Gregurs Matssons och her Nic. Fadherssons riddares, borgamestarenes och alla radzsins nerwaro och gaff Joan Swensson radman sin wenskap.

Köpmennenä.

- Eodem die loth högboren forste wor kere her Sten Stwre, riddare och Swerges rikies forstandare,¹⁾ — — epter köpswenane, som liggiare äro her i stadin aff Lubeke och städherne, huilke som tha komo til städes ok swars i werdogx faders medh Gudi biscops Cortz aff Strengenäs, welbördoga herra her Gregvrs Matssons, her Nic. Faderssöns riddares, borgamestarenes och alla radzsins nerwaro. Tha sporde for:ne högboren forste wor kere höuitzsan her Sten for:na köpswena till, hwarfore the hado swa forscriffwet honom och tesse goda men her i stadhin till Lubeke. Tha swarade the, athe engin annan scriffuilsse hadho scriffwat till Lubeke än som the wtscripthen wtuisar, som the tha stragx lagdo her i rettin. Tha sagde wor for:ne höuitzsan her Sten til for:na kiöpswena: är edher noghan orett gör eller offuerwald i nogre motto, tha will jach hielppa edher till retto ok höra all the kiäremaal, som I haffue. Tha sporde wor kere höuitzsan högboren forste her Sten them en tiidh, annan tiidh, tridie tiidh till, om än nogher her i riket ok stadin hade oforrettath them eller giortt them nogat forfang ellir offuirwaldh. Tha swarade the alle swa, ath engin hade giortt them nogan oreh eller offuerwaldh: wy tacka edher werdoge herre, teslikes borgamestarene ok raadet och alla the goda men her i rikiet äro. Framdeles sporde wor for:ne kere höuitzsan högboren forste her Sten for:na köpswenane till, om än nogher hade pa hans wegna eller borgamestarene och raadet hado i nogre motto giortt them orett i tesse sama articula, som her eptir:ne staa, forst om silfredh, om lakanen, om packane, om tollen, om skottidh, om wicktenä och om än nogher hade lagt them fore, thet the skuldo ryma ryketh om olagha köpslagan. Tha swarade the alla ney. Thermedh sagdes them swa fore, athe skulo medh therres löpare ok sändebodh senda therres scriffuilsse swa ludhande, ath therres aaldermen äro ecke retteligan wnderuiste i the erende, och athe skulo lata koma sama scriffuilsse fore borgamestarene och radet i Lubeke, for ty athe aaldermennenä haffua engte ath regera eller forhandla swadana erende. Thermedh skulo och nogre aff for:na köpswena koma till herredagin, som nw worda skal i Jomfrw hampn.

Werdog fadher biscop Cort i Strengenäs och Joan Swensson.

Eodem die tesse tilnempde ath ransaka medh högboren forste wor kere höuitzsan her Sten Stwre, her Gregurs Matsson riddare

¹⁾ Något ord saknas.

om werdog faders hws biscop Cortz i Strengenäs och Joan Swenssons hws, forst alle iiij (4) borgamestarene, medh them aff radet

Magnis Otter Hanis Lambrictsson Jap fan Hawen

Hanis Holmgersson Peder Jönsson Joan Stynggh;

Ingeuall Torstinsson Andres Jonsson

medh them aff menoghetenä tilnempde Zander Lexon, Herman Lyndtorp, Folmar fan Lunden, Olaff Stensson, Berend Hakie, Hanis Skymblepening; medh them tesse mwramestare tilnempde Magnis mwramestare, Laurens mwramestare, Jenis mwramestare, Botuid mwramestare, vnge Andres mwramestare.

Tesse tilnempde ath lata scriffua mantalet:

101.

Östre quarttere

Sudre quarttere

Hanis Dynstade

Mikell skreddare

Per Jonsson

Herman Kreffueta

Westre quarttere

Innan mwr

Laurens Hoppener

Peder Kopman

Jenis wegare

Lasse Bagge.

Tesse epter:ne dandemen och dandequinnor tilnempde ath ransaka, om nogra pighor haffua latidh lokka sik, ok försökiath, huilke som molka eller ey:

Östre quarttere

Raguald Camps hustrv

Mattis Holmgerssons hustrv } medh them Niels Bagge, Jap Gresow.

Sudre quarttere

Göteka fan Bomelins hustrv } medh them Jacob Benctsson, Eng-

Ekerholtz hustrv } leka Zandersson.

Westre quarttere

102.

Heming Olssons hustrv

Erik Philpussons hustrv } medh them Mikel clensmid, Per Jensson.

Innan mwr

Lasse Bagga hustrv

Jap Mangssons hustrv } medh them Erik Person, Magnis Graabo.

Verdog fader biscop Cort.

[9 juni]. Feria sexta proxima ante festum sancti Eskilli i högborens forste wor kere höuitzsmans her Sten Stwres, her Gregurs Matssons riddares, borgamestarenes ok radzsins nerwaro tha war werdog fadher medh Gudhi swa til eens fore for:na herra,

borgamestarene ok radzsins bön skuld, swa ath Joan Swensson radman skal fore then skada, som han haffuer giortt werdog herra biscop Cortt pa hans mwr, lata vppmwra mwren i hans hws fraa trwmbe rwmeth ok vpp effter, swa longt som behoff görs, ok thermedh skal och for:ne Joan Swensson giffua hans werdoga nade femtio marck reda peninga ath senaste om Michaelis nestkomande, ok siden skal om for:na mwr bliffua offuertaleth till een fulkomen ända, och innan eth aar her epter skal ok göras een ände om the bodenä, som nidhan fore hwset är belegin.

103. [10 juni]. Sabbato proximo ante festum sancti Eskilli tha giorde Claus Slatte sin eedh ok rett pa helgedomane, swa ath eeldin war lös, tha han kom i Hanis Wesfaale bryggarehws, och ath han drog wth bryggessane ok slog eth ämbar watn pa henne, ty hon war drocken.

Hanis Skymblepening swor ok, ath eeldin kom vpp i bryggarehuseh hem til Hanis Wesfaale. Teslikes sworo ok tesse epter:ne Hanis Kraka, vnge Peder skinnare och mester Peder baardskiärare.

Hanis Otte.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Otte skal vppa the helge kirkios vegna behalla the xl (40) marck, som han hade loffuath brodher Findwiid, Jenisse broder i Horn, fore gotzet pa Alsnöö, ok broder Findwid säli godzet hwem honom täckes, effter thet ath han ecke kunde fria Byiakirkione gotzeth, som sagt war, fore cronones rettogheit.

Nic. Dobben.

[14 juni]. Feria quarta proxima ante festum sancti Botolphi loffuade Niels Dobben ath bittala Staffan Wesgöte c (100) marck innan sancti Mikels dag nestkomande.

104. Eodem die loffuade borgamestarene ok radet mester Benct domproest i Westeraars ok Staffan Vesgöte stadzsins secretum fore therres bytes breff, som giordes i millom hustrva Cristine Staffans ok hennis barna effter hennis forre bonda Heming Person.

Hanis Wlff.

Eodem die sagdes fore retto, ath effter thet luppä jern war i thet jernfathet, som Hanis Wlff hade wntfanget, tha är thet forbrvthet, ok tale framdeles til sin fangaman.

Eodem die feste Staffan Wesgöte vj (6) manna lag fore thet ath han ecke opburet hade the peninga, som Peder Olsson skyltte honom fore.

Hanis Otte.

[17 juni]. Ipso die et festo sancti Botolphi tha gaff Hanis Otte vth sin fridskilling fore then halffua mwr, som han hade lagligan kiöpt aff hustru Estride pa Köpmanna gatw.

Peder Borneman zaker xvj (16) marck, ty han lägrade sina werdynna, Peder Olssons hustrv, ok bedreff olofflika gerninga i hennis barn fänge. *Tenetur* idem(?), som forscriuat staar.

Staffan Vesgöte.

Eodem die sagdes fore retto, ath Staffan Wesgöte skal gaa sin lag, som honom woro forelagde pa Peder Olssons wegna. 105.

Skipper Cristoffer feste vj (6) manna lagh, thet han ecke wiste, thet Hanis Otte klede kom i hans skip och ecke ther in fracthat.

Eodem die wistes Mikel Andersson aff Helsingialand, huilkin som talade pa Botuid gritagwtare hws ok tomt, ath han skal tala till Bryniolff i Järffsöo, epter ty for:ne Botuid gritagwtare hade breff ok beuising, thet han hade lagligan köpt for:na hws och tomt.

Eodem die ledages och felades Joan Eriksson til vppa mane-dag viij (8) daga eptther Hanis Ysagriim.

Skipper Cristoffer.

[19 juni]. Feria secunda proxima ante festum decem milium militum gik skipper Cristoffer lag siälff vj:e (6:e), swa ath Hanis Otte tunna, som iij (3) leysk woro vthy, wordo ecke infrachtath i hans skip eller komo ther in medh hans vilia eller witzskap. Medh honom sworo Claus offuirskiärare, Jenis offuerskiärare, Mattis gul-smid, Gregurs skinnare, Jacob Gresaw. Ther vppa gaffs honom breff till Lubeke.

Joan Styng.

[21 juni]. In profesto decem milium militum tha stoodh Benct Karlsson fore rettin ok betogh Joan Styng allan then skada och tiltal, som hända kan pa hans tienare vegna, huilken som stak Laurens Esbiörnsson wor borgare. 106.

Bastuffwner.

[26 juni]. Feria secunda proxima ante festum sancti Petri apostoli tha wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene ok

raadet swa eens, ath kemmenärane skulo biwda allom them, som badz[stu]ffwer haffua pa malmane, wiidh xij (12) marck nogra badzstuffwa ther ath eelda stadzsins badzstuffuer till forfangh. Then som badzstuffwe haffuer ther, eelde til sith egith behoff ok enget annars wiidh the plikth, som forra är sagt.

Peder Räffwaklo zaker vj (6) marck i tweböte fore then blanad han giorde longe Gregurs. *Tenetur* iiij (4) marck.

Bödz Pedher Räffuaklo ok longe Gregurs friidh wiidh liiff ok gotz.

Marchus Jensson zaker xlviii (48) marck, ty han slogh Karll i Staffnäs. *Tenetur* v (5) marck.

Peder Jensson zaker xlviii (48) marck, ty han slog Karll i Staffnäs. *Tenetur* v (5) marck.¹⁾

[28 juni]. Feria quarta in profesto beatorum apostolorum Petri et Pauli.

Ketill skreddare zaker xij (12) marck, ty han thunnade ööl vppa sancti Johannis baptiste dag. *Tenetur* ij (2) marck.

107. Peder Jönsson zaker xij (12) marck, ty han slog Jenis offuer-skiärare swera i tygelhuseth. *Tenetur* ij (2) marck.

Erik Olsson zaker xxiii (24) marck, ty han slog Laurens smeltare.²⁾ *Fideiussit* store Olaff Mikelsson. *Tenetur* ij (2) marck. Then³⁾ gaffuo fogodin, borgamestare och raadet til sancti Öryans.

Heming Eriksson, Aruidh Trvgelssons tienare, her Nic. Stwres tienare, zaker xij (12) marck i tweböte, ty han hiog Hanis Swartte i hoffwdet.⁴⁾

Magnis Jensson, her Nic. Stwre tienare, zaker xij (12) marck i tweböte, ty han hiog Nic. scriffuare i handenä.⁴⁾

Henrik Arensson zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Claus Sleeffs kok. *Tenetur* iiij (4) marck. *Fideiussit* Detmer predickare.

Hynsse Andersson i Pedersöo i Norrebotn zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Niels Matsson. *Tenetur* iiij (4) marck. *Fideiussit* Hanis smid.

1) Öfverstruket.

2) Det föregående öfverstruket. 3) Det följande senare tillagdt.

4) Öfverstruket.

Jenis Falsther zaker xij (12) marck i tweböte, han är medh skipper Peder Daarahws, ty han slog ena hustrv. *Fideiussit* Dan Jenson. *Tenetur* ij (2) marck.

Erik Jönsson.

108.

[3 juli]. Feria 2:a infra octauas beatorum apostolorum Petri et Pauli tha stodh Ingeuall stadzscriffware fore rettin och bödh vpp pa Erik Jenson radmans vegna tridie tiidh hans stenhws ok ena tomt, belegin vppa Sudre malm, vppa Otte Henrikssons wegna.

Olaff Henriksson zaker xij (12) marck i tweböte, ty han stack Mattis, Jenis aakare dreng. *Tenetur* ij (2) marck. *Fideiussit* Andres aakare.

[3 juli]. Feria secunda proxima ante festum septem fratrum bödh Olaff Systhersson vpp iij:e (3:e) tiidh een deel i eth stenhws.

Pedher Bagge.

Eodem die loth Nic. Jute skomakare vpp Peder Bagge kopperslagare vppa sancte Katerine vegna een gaard, belegin pa Swartbrödra gatw, for:na sancte Katerine gylde till euerdelica ego.¹⁾

Eodem die satte Pedher Mikelsson fore fogode i sin stadh wor kere höuitzsmans tienare Basse, som tha ok sette sik i fogodens stadh.

Eodem die kendes Lasse scriffuare, frv Cristines tienare, thet han vthan trongh slogh i häl skipper Toord Japsson, borgare i Danzeke. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie*.

Raguald Person i Joarsösby i Gutröre sockn zaker xl (40) marck, ty han stal en baath och ena kaapa aff Laurens Jönsson i Wagensöö. Per²⁾ Mikelsson köpte honom for xij (12) marck.

Olaff Person zaker vj (6) marck i tweböte, ty han slog hustrv Cecilia, Olaff skipmestare hustrv. *Fideiussit* Andres Jonsson consul. *Tenetur* iij (3) marck. 109.

Jeppe Rödnacke zaker vj (6) marck i tweböte, ty han slog Släpelämecken fore mwnnen.³⁾ Gaffs till.

[12 juli]. Feria quarta proxima post septem fratrum tha feste Peder Seuerinsson vj (6) manna lagh, ath han ecke forwäslade gyllenen medh Fynnannom.

¹⁾ I margen: *inscriffuat*. Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 49, n. 920 och 899 a. ²⁾ Det följande senare tillskrifvet.

³⁾ Det föregående öfverstruket.

Eodem die forböd̄z Jeppe Rödnacka vidh xl (40) marck, ath han engte tala til Jacob Moyses eller Mattis Hermansson om silff bälthit, som Ramborg sekkiedragares myste, annars än medh retto.

Per Andersson.

Heming Karlsson, som bodde pa Köpmanna gatu, som bleff slagin ner Olaff i Nöta i Fogla sockn i Aaland, och Peder Andreson, som slogh for:na Heming, wordo swa eens, ath tha the hado slagis och lagho ner redde pa sängenä, ath huilken therre som längst kunde lifua effter annan skulde enge böther andra giffua än gaa ena pilgrims resa til Rom. Thet vitnade ok sworo tesse eptescripne: Andres Staffansson, Lasse Winthter, Erik Hansson, Hanis Biörnsson, Magnis Stwth, Paul, Olaff i Nöte.

[15 juli]. Sabbato proximo ante festum sancte Margarete virginis tha sagdes Frederik fore retto, ath han skal fornögia Jap Moyses the iij (3) marck peninga, som honom fatas i the xxv (25) marck.

Henrik fan Westen.

Eodem die sagde Henrik fan Westin vp sith burskap i swa motto, ath han hauer giffuet sik in medh Claus Wise och engin annan stycke ath bewara sik medh än gaa til kirkio och fraa och tiäna Gudi och engin köpslagan handtera.

Eodem die feste Jenis aakare dreng Jenis vj (6) manna lagh, ath han ecke slog stadzsins tienare Hanis pa handenä och ath han ecke kallade stadztienarene bödels tienara. *Tenetur* iij (3) marck.¹⁾

Birgitta, Jenis mwramestare hustrv, zak vj (6) marck, ty hon kallade Egerd skomakare hustrv ena hoora. *Tenetur* ij (2) marck.²⁾ Skal fore thenne zaköra mwra sisekabureth.

[19 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancte Marie Magdalene tha gik Pedher Jenson skomakare lagh sielff xij:e (12:e), swa thet han aldre hade [werdzskap?] medh hustrv Ramfride, Olaff Tawestes skomakare hustrva, och ath han wiste engin oära medh henne. Medh honom sworo:

Laurens swerdslipare	Nic. Gwnnarsson	Swen beltare
Andres beltare	Hanis Stub	Hielmeke excubiator
Knwt gulsmid	Claus kannegiutare	Claus offuerskiärare.
Peder kannegiutare	Jenis weghare	

¹⁾ Stycket öfverstruket.

²⁾ Det föregående öfverstruket.

Ty är for:ne Pedher Jensson quitt, ledog och lös fore alth tiltal a ty wegna till ewig tiidh.

[24 juli]. Feria 2:a in profesto sancti Jacobi witnade Greurgs(!) Mangsson, Hanis Folmer, thet Hanis Askenberg sende til Hanis smid i Danzeke i (1) tunna berwarefisk och iij (3) dycker älgz horn. 111.

Peder Siwrdsson kopperslagare zaker vj (6) marck, ty han hiolth ecke borgamestarene budh om doomkirkiones kopper ok bödz honom wiidh xij (12) marck ath bittala domkirkione then kopper, som han är henne skylloger, innan xiiij (14) daga. *Tenetur* ij (2) marck.

Nic. Siwrdsson zaker xxiiij (24) marck, ty han slog Mikel Laurensson wiidh öghat. *Tenetur* iij (4) marck. *Fideiussit* Swen Siwrdsson.

[26 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancti Olai tha bekendes Benct Andersson, ath han slog i hæl en wor borgare, som heeth Laurens Hemingsson. Ty dömpdes han till swerd. *Pie memorie*.

Henrik Olsson zaker vj (6) marck i tweböte, ty han slogh Cristin i Gran pwst. *Tenetur* iij (3) marck. *Fideiussit prefectus*.

Eodem die sagdes Joan Eriksson, ath han skal giffua wth bötenär effter Hanis Ysagrim, epther ty ath han skyltte honom fore sin dödh i sith ytersta, som godom mannom witterliget är. Will han ecke giffua bötener, tha gaa i sitt behald.

Henrik Babbenhwse.

[31 juli]. Feria 2:a in profesto vincula Petri tha stodh Henrik Babbenhuse fore rettin ok badh fogodin Per Mikelsson, borgamestarene ok raadet om nadher, swa ath han will bliffua i mynne och ecke wiidh laghin om then hestin, som han hade tagit medh omynne vtaff Bartholomeus Swartte ok reedh till Vpsala. 112.

Erik Jonsson consul.

Eodem die sagdes Hanis bagare fore retto ath fornögia Erik Jonsson medh pantt eller peninga innan xiiij (14) daga widh hans iij (3) marck.

Aake Näring zaker xlvij (48) marck, ty han slog Laurens Mikelsson ner her Euert i Brumma. *Fideiussit* Per Mikelsson. *Tenetur* iij (4) marck.

Nic. Blancke zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slog Peder beltare medh een stool. *Fideiussit* Andres beltare. *Tenetur* iij (3) marck.

[7 augusti]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Laurentii tha sagdes hustrv Katerine Kiätils swa fore retta, ath hon skal gaa sielff sette lagh, ath hon aldre saalde Tyle Mentz thet silffbelte, som hon hade satt honom til pantt.

[9 augusti]. Feria quarta in profesto sancti Laurentii tha kendes Inge Olsson diecknin, ath han slog i häl Andres fiskare. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie*.

Vxor Katerin Ketils.

113. Eodem die swor hustrv Katerin Kiätills pa helgedomane, swa ath hon aldre saalde Tyle Mentz thet silffbelte, som hon satte honom til pantta fore vj (6) marck, ok ther aff äro bittalade xij (12) öre. Tesse epter:ne stodo redabone at göra therres eedh medh henne: Erik Jönsson, Torkell Jönsson, Jenis Olsson, Magnis Symonsson, Martin scriffuare, Jap skreddare. Tha stoodh Claws kökemestaren, som ther vppa mäcktareff hade, ok loth them eedhin vpp.

Gerd Treling zaker xxiiij (24) marck, ty han slogh litzsla Hädwii, i tueböte. *Tenetur* xv (15) marck.

Peder Kok zaker xij (12) marck, ty han slog Dyderik Bösenborgh.¹⁾ Gaffs till, ty han tiener stadin.

Bödz Dyderik Bösenborgh och Peder Kok friid wiidh liiff ok gotz.

Andres Nilsson, Swen Helsingx tienare, loth scriffua thetta merketh, som woro pa fyra fath jern, som han ecke kendes widh Δ .

Eodem die antwardade borgamestarene her Magnis Michaelis, prouisori in Rwmwmdaboda pa Tyweden, vij (7) wngerska gyllena, ij (2) postulatus gyllena, ena silffskedh ok ij (2) öre peninga.

114. [12 augusti]. Sabbato proximo ante festum assumptionis Marie virginis tha sagdes fore retto, ath Peder Swensson, radman i Arboga, skal bliffua vidh the tomtene, som Anthonius myntamestare sonen, Detthert Kraka ärfvinge, pa talade ok belegin är i Arboga sunnan aane, till thes han bliffuer fornögd och bittalet ij (2) leste järn, som for:ne Detther Kraka togh fraa Pedher Nannesson.

¹⁾ Det föregående öfverstruket.

Mattis Andressons hustrv zak xxiiij (24) marck, ty hon slogh Mattis skinslagare hustrv. *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die stodh vpp i rettin her Niels Person ok loth vpp Hanis Fosse ena tomtt efter framlidna hustrv Gertrude Bertil Skittes.

Magnis Holmgersson sagde vpp sitt borgareskap. Thermedh gaffuo borgamestare medh radzsins samtyckio honom quitt bade fore wardh ok waku och allan stadzsins twnga.

Herman Holth sagde vpp sitt borgareskap. Thermedh gaffuo borgamestarene medh radzsins samtyckio honom quitt bade fore waardh, waku och allan stadzsins twnga.

[16 augusti]. Feria quarta infra octauas assumptionis Marie virginis tha bödz Ingeuall gulsmid wiidh liiff ok gotz engte befata sik medh gardiecknans dreng.

Absentes: Jap Moyses, Per Skytta.

[19 augusti]. Sabbato infra octauas assumptionis bödz longe Laurens skomakare ath fornögia Mattis Hermansson stadzsins saköre innan solasäther vidh hans iij (3) marck.

115.

Magnis Olsson i Noora.

[21 augusti]. Feria secunda proxima ante festum sancti Bartholomei tha bödh Ingeuall Torstinsson vp ena tomtt tridie tiidh pa Magnis Olssons wegna, som belegin är östan till.

Eodem die Per Andersson sköth till witne, ath quinnan Birgitta fich honom siällfwiliandes kiortelin. Tesse epter:ne woro tha nerstade Olaff Jonsson i Henemora och Andres Andresson i Flina i Husaby sockn.

Joan Lyndorm, Lasse Biörnsson.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath komber Joan Lyndorm ecke til swars medh Lasse Biörnsson om odinsdag nestkomande, tha skal for:ne Lasse Biörnsson tala till gaardin om sin skada, och huat gaardin är betre än skadin, som Lasse Biörnsson haffuer tagit pa sith hws, tha skal Lasse Biörnsson giffua ther peninga fore ok siden bliffue wiidh gaardin.

Her Mattis Petri.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath her Mattis Petri skal lata mwra niden fore huseth pa Strand medh standelwerke och siden lata täckiath medh holtgell.

Laurens skomakare zaker iij (3) marck, ty han gik aff rettin, kom igen: quit.

116. Joan gulsmidz dreng zaker xij (12) marck, ty han slogh mwneka-drengenä. *Tenetur* iij (4) marck.

Sagdes fore retto, ath myntamestaren skal bittala kirkione sin steen igen ok siden sätiath i sin rekenskap.

Jenis kopperslagare zaker vj (6) marck, ty han kallade Per Siwrdssons hustrv presta hoora. *Tenetur* ij (2) marck.

Cort borgamestare.

[23 augusti]. Feria quarta in profesto sancti Bartholomei tha kendes Cort borgamestare, som födh war i Lubeke, ath han stal fraa Habraam clensmid en kiortill ok ena kaapa swa gott som xij öre. Skatningsmen: Olaff Hemingsson, skipper Cristoffer, Meneka Stenbrink, Niels Porsse borgare i Westeraars. Ty dömpdes han till rep. *Pie memorie*.

Raadet.

Eodem die wordo fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath enge geste skulo haffua humbla ellir salth liggjande pa almenningx [gatur?] ok gränder eller widh stadzsins mwr widh sina xij (12) marck vthen eller innan. Will noger borgare haffua salth liggjande, tha skal han ey meera haffua än ena tunna eller twa vndher sitt wyndoge ok en humbla säk wid boda dören, som han säl aff.

117.

Andres Jonsson consul.

Eodem die stodh vp i rettin erligh man Andres Jonsson radman och bekendes, thet han hade taget till sik i byte och ärfwaskipping [medh?] sin son Anthonius besynnerliga bade om lösth ok fasth, swa ath Anthonius skal haffua fore alla lösöra c (100) marck oc fore alth fasth liggjande grwnd hwan tridie sten i thet huseth, som Andres Jonsson nw sielff besitther.

Niels Pors.

Eodem die witnade Olaff Mikelsson sutor ok Joan Mangsson fore rettin, swa athe woro wtoffuer och nerstadde pa then tiidh Hanis Olsson och Niels Porsse hullo rekenskap sina mellom bade om meer ok mynne, thet them war i millom, swa ath hwardere tackade androm, och skildes ther medh aath wenner ok wälsaate pa then tiidh han gik [i?] Nyköping, forre än han bleff dödh.

Mester Berend.

[26 augusti]. Sabbato infra octauas Bartholomei tha wordo borgamestarene, raadet och fogodin Pedher Mikelsson swa eens, ath som til forende war sagt om mester Berend, thet han skulde for rikinsens raadh medh konung Cristierns breff, om än the werdoge herrer wilia gillath eller ey, tha skal och nw bliffua standande, till thes ath thet bliffuer ther ransakat.

Eodem die wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath kemmenärene skulo forbiuda ath haffua noghan eeldh i mester Martins hws vid xl (40) marck.

Jacob offuerskiärare.

118.

[28 augusti]. Feria 2:a in profesto sancti Johannis decollationis kom hustrv Cecilia, Laurens Persons effteliffua, ok loth vpp Jacob offuerskiärare sitt stenhws och liggjande grwnd, som thet nw vpmwrath ok bygt är och belegit är i Graabrödra grend, früitt och quitt, medh kiällarom, bodhom och allom tilaghom ok liggjande grwnd fore cc (200) marck honom, hans arffuom ok eptekomandom till euerdeliga egho.

Her Niels Person proconsul.

Eodem die tha witnade erlige men borgamestarene her Benct Smaalenninge, Hanis Holmgersson, Pedher Jönsson radmen, swa ath the hördo thet werdog fadher i Gudi ärchiebiscop Jacob i Vpsala bad her Niels Person faa och antwarda Hanis Jönsson Dona kalles breff, effter ty ath for:ne her Nic. haffuer opburet peningane.

Joan Swensson consul.

Eodem die tha spordes Joan Swensson fore, om än han skulde längre lata mwra i biscop Cortz hws än som hans hus tilsigher. Tha wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene ok raadet swa eens, ath for:ne Joan Swensson skal ecke längher mwra än som hans hws tilsigher.

Tesse xij (12) men sato offuer domen pa Sollentwna heredzting, tha Olaff Henriksson dömpdes: Peder Olsson i Kyesta, Erik i Wydaby, Haquon i Kiista, Nic. Person i Rinkkaby, Peder i Kymblinge, Erik i Gilberga, Laurens Person i Kneista, Jenis Andresson i Bägnerga, Erik i Swndby, böndher; landboer: Benct i Risne, Jenis i Karswiik, Laurens Olsson i Knegesta.

119.

Niels Porsse.

Tesse giorde therres eedh, ath Nic. Porsse loth aldre koma sin tienare i rettin, siden han loffuade fore honom pa Ake Näringx wegna fore eth pantzare: Otte fan Damen, Martin smidh. Ty sagdes fore retto, ath Niels Porsse skal fornögia Aake Närlingh sith pantzare igen innan solasäther xiiij (14) daga wiidh sina iij (3) marck.

Stadzsins tienare.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath stadzsins tienare skulo haffua i (1) öre fore siseke bureth till löna och huardere iij (4) peninga fore thet ath the taga handh pa noghan, ok engin sätia i siseke bwreth fore smaa saker skuld.

Peder Siwrdsson kopperslagare feste vj (6) manna lagh fore sina hustrva, ath hon ecke anskade Jenis kopperslagare i galghan.

Hanis Swartte bödh silff pantt iij:e (3:e) tiidh wp.

Mesther Öryan bödh vpp lös pant iij:e (3:e) tiidh.

120. Ingemar Jonsson stodh till fore rettin, ath han hade köpt aff Raguald Pamppe xxiiij (22½) marck jord liggjande i Mädlpada i Bogxaas fore xiiij (14) marck peninga och vj (6) marck affradh, som for:ne Ingemer Jonssons breff ther vppa vtuiste, som Raguald Pamppe hade honom giffuet.

Jenis Mangssons *computacio*.

[1 september]. Ipso die et festo sancti Egidii abbatis in presencia her Niels Persons, her Jeppe Nilsson, her Benct Sma-lenninge, Niels Dobben, Pedher Jensson, Clemit Benctsson, Joan Swenssons, Olaff Matsson, Ingeuall Torstinsson, Erik Jonsson, Mikell Vesgöte, Mattis Hermansson tha lagdes her Jenis Mangssons rekin-skap huat som han hade wtlagt fore stadin. Tha bleff stadin her Jenis Mangssons hustrv ok hennis barn skylloger xc (90) marck, all tingh klar reknat ok offuir lagh[d]. Thet¹⁾ är nw bittalath.

[2 september]. Sabbato et crastino sancti Egidii tha gik hustrv Elin Pedher Siwrdssons lagh, ath hon ecke gaff Jenis kopper-slagare oqwedins oordh eller aanskade honom i galghan. Medh henne sworo Laurens skinnare, Henrik Nilsson, longe Joan köt-mangare, Olaff Andresson, Niels Jönsson. Thy är hon quitt a ty wegna fore alth tiltal.

¹⁾ De följande orden senare tillskrifna.

Niels Claussion.

[4 september]. Feria 2:a proxima ante festum natiuitatis Marie virginis tha ledage oc felade fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene oc radet Niels Claussion i iij (3) aar her effter fore gesta gotz och ecke borgare gotz.

[9 september]. Sabbato et crastino natiuitatis Marie virginis tha sagdes fore retto, ath skipper Biörn skal fornögia Joan Nilsson fracktene oc siden tali Biörn til prestin i Torne.

[11 september]. Feria secunda proxima ante sancte crvcis exaltacionis tha loth Magnis Olsson, sislaman aath sancta Clara, vpp Benct Brinck ena tomt medh kiellarom, som hon nw belegin [är] östan mwr twers offuer gatune moth her Jeppe Nilssons hws, frij ok quitt, fore fämtio marck stocholmeska til euerdelica ego.

121.

Eodem die kendes Lazarus skinnare, ath han lagh medh bondans hustrv, Hemingh Persons. Tha¹⁾ stodh for:ne Heming Person ok sagde fore rettin ath han skyltte Lazarus engte, ty hans hustrv fik honom silffret.

Eodem die wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath kemmenärane skulo biuda hwarior borgare, som thoom skip haffua liggiande wiidh brona, skulo wiidh hvars therres iij (3) marck leggia them tädhen pa een annan stadh vndhan fore the främände skip.

Vnge Pedher Rytther.

Eodem die kom fore rettin vnge Peder Rytther och loth oss forstaa, swa ath han hade bittalath pa sina kere hustrvas wegna, hustrv Bela, effter hennis framlidna föräldra thet the bliffuo skilloge, forst Raguald Camp xx (20) marck, hustrv Ramfride Eskil Hopeners xxx (30) marck, Folmer fan Lunden iij (3) marck, hustrv Katerina Laurens gulsmidz iiij (3½) marck, huilket fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och raadet bado mik Ingeuallo inscriffua til mynnes i stadzsins book. Tha sato fore borgamestara her Nic. Person, her Jeppe Nilsson.²⁾

Swen Helsing.

122.

[16 september]. Sabbato proximo infra octauas sancte crvcis exaltacionis tha giorde Jenis Benctsson, som tientte Swen Helsing, sin eedh pa helgedomane, swa ath han förde wth pa gräsith Swen

¹⁾ Det följande är senare tillskrifvet.

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 61, n. 922.

Helsingx häst och bröth vndhan honom skona, och tha han togh vpp hästin om höstin, tha wiste han ecke annars, än thet war Swen Helsingx häst, ty athe woro bade eens litte och lika höge, och Swen Helsing sag ecke hästin, ner drängin kom heem medh honom. Framdeles sagde sama drengin, ath Mattis Thomasson lagde onth i millom Swen Helsing och swenin och ath Mattis Thomasson sagde fore honom i Strengenes, thet han stodh i sin gaard medh eth spännt armborste, tha han bygde breda widh honom pa bar tomp-tene, och wilde haffua skutidh Swen Helsing ginom medh en spada.

Henrik Horensi bröth edzöret, ty han lop effter bana wapn och wärio och wilde haffua slagith Hanis fan Säwen dödh. Belatin pa xxx (30) marck.

Olaff Boman aakare zaker xx (20) marck, ty han slog Joan aakare i hoffwdet. *Tenetur* viij (8) marck.

Mattis, Olaff Bomans dreng, zaker xij (12) marck, ty han slogh Mattis aakare. *Fideiussit* Olaff Boman. *Tenetur* ij (2) marck.

123. [18 september]. Feria 2:a infra octauas sancte crvcis exaltacionis tha wortt fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och raa-det swa eens, ath Lazarus skinnare skal koma til böther, effter ty ath Heming Person bonden skyltte honom engte fore sina hustrva eller sina egedelar. Ty är han belatin pa lvj (56) marck.

Eodem die bödz Andres Jonsson radman och Pelle Person friidh widh liff oc gotz.

Eodem die sagdes fore retto, ath kan Erik Gislesson, borgare i Danzeke, beuisa, thet han engte meer vnsatte än en litin gwrling och eth silfbeltte, tha skippet bleff, som Lasse Bagge talade pa, tha haffuer for:ne Erik Gislesson engthe ath swara honom.

Herman Rentel.

[20 september]. Feria quarta et in profesto sancti Mathei apostoli tha gaffuo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och raa-det Herman Renttell liffuet fore högborna quinna frv Ingeborges, hustrv Anna aff Lyndös bön skuld och manga fleres danda quinnors bön skuld, och effter ty ath for:ne Herman Renttel kendes, ath han iij (3) resar bröth fogodins, borgamestarenes och raadzsins leyda, i ty ath han slog Frederik skreddare [bakare?]¹⁾ i hans egin bodh fore dörren i sama leydane, som fogodin, borgamestarene ok raadet

¹⁾ Jämf. här nedan sid. 263.

hado honom giffuet, belatin pa cl (150) marck. *Fideiussit*¹⁾ Hanis smid, Detmer predikare, Herman Messeman, Renholth Lehusen, Henrik Horensi.

Pelle Person feste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog Magnis Halstinsson.

Sagdes Olaff Jönsson fore retto, ath han skal lata koma Menekes hustrv her til swars pa radzstuffwne pa manedagh nestkomande eller swari til hennis sak. 124.

[23 september]. Sabbato proximo ante festum sancti Michaelis sagdes fore retto, ath Cort Hielmholt skal fornögia Otte kiöpswenen the xxij (22) marck, som han pa talade.

Mattis gulsmid skal antwarda drengin i rettin eller fornögia Mattis Hermansson i (1) marck peninga.

Her Kiädelmund.

[25 september]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Michaelis archangeli tha stodh for rettin her Kiädelmund i Nysätra och kiändes thet han hade opburet ij^c (150) marck reda peninga aff Hanis Otte, Jenis Olsson vidh Sudre porth, som woro testamentarii efter hustrv Katerine Kylmerawtes. Ty loth for:ne her Kiädelmund for:na Hanis Otte och Jenis Olsson quitt, ledoge och lös a ty wegna til ewig tidh.

Herman Eenbeke.

Eodem die gjorde Herman Eenbeke Hanis Lambrictsson radman och Renholt Lehusen pa sina wegna myndoge och fultmektoge anama och vpbera aff Henrik Flasman iij (3) secke humbla och j (½) lest ärtyr.

Raadet om laxen.

125.

Eodem die wordo fogoden Per Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath skippen, som liggia ladhin, skulo löpa therres [vegh] i Gudz fridhi.

Herman Renttel.

Stodh Herman Renttel fore rettin och forbadh fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och raadet for thet hommodh han hade giortt them, i ty ath han bröth leydane pa Frederik bakare, och ther stragx fore rettin gaff Frederik kakwbakare Herman Renttel sin wenskap och all wenskap(!) till.

¹⁾ Det följande tillskrifvet.

Magnis Mikelsson i Skägge i Werendö sockn saker xij (12) marck, ty han slog Peder Japsson fult saar i hoffwdet. *Tenetur* iij (4) marck. *Fideiussit* Mikel Jönsson Rawka.

Sagdes fore retto, ath Olaff Jönsson skal swara til sakene, effter ty han loffuade fore Meenekas hustrv, och hon kom ecke till swars, som forelagt war. Ty är och Olaff Jönsson saker xl (40) marck och iij (3) marck bade fore hormaalet och swarlösane. *Tenetur* x (10) marck.

Andres Jonsson bödh vpp hws och gulpant iije (3:e) tiidh.

Erik Jönsson consul.

126. Kom fore rettin Heyne Bosse, fulthmektoger pa her Andres Tröbos vegna, ok loth vp erligom manne Erick Jönsson ena tomt, beegin pa Sudre malm, som är pa lengdenä xxviiij (28) alna och eth quartere oppa westra sidone, lengden pa östre sidone xxviiij (28) alna, item pa breddenne sunnan til xxiiij (23½) alin, pa breddenä nordan till xxij (22) alna.¹⁾

[27 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Michaelis archangeli kom fore rettin Nic. Laurensen, Biörn laxekarls dreng, och sagde, thet Swen i Nyiaboda, her Hanis Kröpelins landbo, loffuade honom hwgga nogan skog pa her Hanis Kröpelins egedelar. Tha kom her Hanis Kröpelin och sporde honom till, hwar honom loffuade hvgga i skogen. Tha sagde drengin: thet loffuade mik Swen i Nyiaboda, edher landbo. Tha sagde her Hanis Kröpelin: löp effter then sama, som tik loffuade hwgga.. Mäden drengin lwp effter honom, tha hiogh her Hanis Kröpelin en eene stör, och tha drengin kom igen, tha fick her Hanis Kröpelin honom i haaret ok slogh honom, ä mädhan han formatte, och tha han ecke formatte, tha fick han sinom tienare eene stören; siden slogh han, ä mäden han formatte. Sidhan drengen war swa slagen, thet han ecke orkade meer, vten lagh som han hade warith dödh, tha loth her Hanis Kröpelin rättha honom vp och fick honom en stoor öl stoop pa handdenä, thet han skulde drycka meer än han formatte, och sagde siden til honom: drick effter badzstuffwne, och siden skal thu än bättre gaa til badzstuffwne. Gud gaffue, ath jach hade swa faath fath pa her Nic. Person och her Benct Smaleninge, jach skulde samaledis handtera them, som jach nw handterar tik. Tha slog her Hanis Kröpelin drengin annan tiidh. Som han hade

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 61, n. 923.

slageth honom, tha sagde her Hanis Kröpelin: Gud gaffue ath jach hade ecke thenna plettin, som jak nw haffuer, meen jach skal hengia breweran i domkirkione; jach forma wel ath rida medh lx (60) hesta, jach skal redha Stocholms boo swa wth, hwar jak kan koma til motto medh them, swa ath the ecke skulo tacka mik, och sagde til drengin: sik them thet friligan, och loth siden föra drengin offuer och in til Horn. Tessin oordh hade och her Hanis Kröpelins drengin fore Olaff Benctsson, tygelslagare i Horn.

[30 september]. Sabbato et crastino sancti Michaelis.

Absentes: Jacob Moyses, Mattis Martinsson.

[9 oktober]. Feria 2:a ipso die et festo sancti Dyonisii.

Absentes: Per Jönsson, Jap Moyses, Mattis Hermansson.

Eodem die bödz Erik kniffwasmid och Henrik i Röstrand fridh widh liiff ok gotz.

Andres Gudmundsson.

Eodem die anamade Andres Gudmundsson ena silff skiedh, v (5) kiortzsla skaalar, xij (12) stycke aff en krans, eth par spenne, som wog til hopa viij (8) lodh: thet hörde til Heming Person her Niels Stwra bonda.

Skipper Gyntter.

Eodem die stodh skipper Gyntther for rettin medh sina lagamen och wilde gaa lag, swa thet han ecke vntfik i sith skip the ij (2) tunnar lagx pa Hanis beckiare vegna. Tha loth Hanis beckiare honom edhin vp. 128.

Hanis Holmgersson.

[16 oktober]. Feria [secunda] proxima ante festum xj milia virginum i werdog faders medh Gudi ok herres biscop Cortz i Strengenäs och ve[l]borna herra her Sten Stwres, wor kere höuitzsmans, her Niels Stwres, her Götzstaff Karlssons, her Gregurs Matssons, her Erik Ottssons, her Ywar Greens, her Niels Erikssons riddares nerwaro, borgamestarene och radzsins, tha stodh vp i rettin hederlig man Hanis Holmgersson ok giorde witterliget, ath han hade giffuet eth opeth breff pa velborens mans her Jahan Cristiernssons wegna pa the silff pantta, som woro en silff kannu och eth silff beltte, huilka pantta han hade antwardat fra sik Hening Pynnowe til handa och fick ecke breffuet igen. Ty giorde han for:na breff ogylth och döth i for:na herra nerwaro.

Om werdogx fadhers med Gudi ok herres biscop Corts hws i
Strengenäs.

- [18 oktober]. Feria quarta proxima ante festum vndecim milia virginum i nerwaro welbördoga herra wor kere höuitzsmans her Sten Stures, her Niels Stures, her Göstaff Karlssons, her Gregurs Matssons, her Ywar Greens, her Niels Erikssons riddares ok i welfornwmpstoga manna nerwaro borgamestarene och radzsins tha giordes en forlikning i millom werdog fadher medh Gudi och herra her biscop Cort i Strengenäs och Joan Suensson radman om then mwren, som belegin är i millom begges therres hws wiidh Korn-torgh, huilken som länge haffuer staadh i träta, swa ath fore for:na welborna herra och borgamestarena oc radzsins bön skuld tha skal Joan Swensson for:de latha nidher bryta allan mwren, bade then nya ok gambla mwren, som belegin är i millom begges therres hws, allan nidher til thet öffwersta balka laghet, som är i werdogx fadhers och herres biscop Cortz hws och siden lata vpmwra fra sama balka laghet tweggia stena tiogt wthen fylning swa högt vp, effther som behoff görs, och medh brandmwren ther offwan vppa sama mwren ok swa longt, som for:ne Joan Suenssons hws tilsigher, och swa ath mwren bliffuer fast och welforwarath medh anckara och alth annat, som ther tilhörer, och skal for:ne Joan Suensson lata leggia anckara i hwar tridie sparra, swa athe bliffua och wel forwarade. Thetta for:na skal Joan Swensson göra ath senaste nw i waar nestkomande aff sin eghin steen, kalk, kost, mwramestare lön, kalkkrörare lön, arbeitens lön, mynne och meera, hwat thet kosta kan, ok medh swa foroordh ath haffuer for:ne Joan Swensson nogat latid forhwgga aff sparraner eller balkane i werdog faders och herres biscop Corts hws, tha skal han vpretta allan then skada, som han ther vppa haffuer giort, effter goda manna segn, och skal Joan Swensson ecke forra lata mwra, än han wordher
129. werdog fadher medh Gudi ok herra tilsigiande ellir ok the goda men, som thet skulo fore see ok forstaa pa werdog faders och herres biscop Corts wegna, och thermedh lata sik nögia aath thet som the honom tilsigiande worda. Och skal werdog fadher och herre biscop Cort anama ok behalla the femtio marck reda peninga, som Joan Swensson haffuer lagt i rettin pa disken, fore then stora skada som for:ne Joan Swensson haffuer giorth werdog fadher medh Gudi ok herra biscop Cort pa hans hws. Thermedh gaff och werdog fadher medh Gudi och herre biscop Cort for:na Joan Swensson wenskap ok all mistycke til och skal thermedh bliffua
- 130.

them i millom till en fultkomen ända offuertalat ock til ewig tiidh medh swa foroord, som forrörth är.

Claus skreddare.

Eodem die i for:na werdog fadhers ok welborna herra och borgamestarenes och radzsins nerwaro tha feste Claus skreddare xij (12) manna lagh, ath han ecke forswarar ellir lather sik tilscriffua gesta gotz ellir haffuer sälskap wtlandes ok ath han ecke kiöpte then kledes packan, som han war skyltther fore, aff tesse liggiarene pa skipbotnen eller innan bomen. Framdelis sagdes honom ok swa fore retto, ath han skal giffua toll aff alth thet gotz, som honom är säntt aff städener, som ecke är hans egit gotz, ok vtoffuer iiij^c (400) marck.

Om tollen.

131.

Eodem die wordo werdog fadher medh Gudi och herre her biscop Cort i Strengenäs, welbördoga herrer wor kere höuitzman her Sten Stwre, her Niels Sture, her Göstaff Karlsson, her Gregurs Matsson, her Ywar Green, her Niels Eriksson swa til eens medh borgamestarene ok raadet, ath the borgara, som sitt egith liggiande grundh hafua her i stadin och ecke plega giffua toll, om än the nogat gotz borga aff kiöpmen i städherner ok vtlendes, alth thet them wordher hiit sänth vtoffuer iiij^c (400) marck meer än therres egith tilsigher, ther aff skulo the wara plichtoge at giffua cronane toll, swa framt athe ey wilia lida then neffst ther fore, som ther tilhörer.

Om vtlenska kiöpmen.

[19 oktober]. Feria quinta proxima ante festum vndecim milia virginum i Grabrödra conuente stuffw i nerwaro werdoge fädhers medh Gudi och herra erchiebiscops Jacobs i Vpsala, biscops Corts i Strengenäs, welbördoga herra her Sten Stwres, wor kere höuitzmans, her Niels Stwres, her Göstaff Karlssons, her Gregurs Matssons, her Ywar Grens, her Niels Erikssons riddares ok i welfornwmpstoga manna borgamestarenes och radzsins nerwaro stodo ther alle främände och vtlenskä köpmen, som her haffua therres handtering. Tha sporde welbördog herre for:na kiöpmen til, om nogher her i riket haffuer giortt them nogan orätt ellir moth lagin medh nogath offuerwald, antige i ene motto ellir andra, och sagde: är nogan edra noghan orett gör, tha sigher thet fore tesse goda herrer; haffuer ok noghan aff tesse goda herrer, jak eller noghan

132.

myn fogode, broscriffuaee eller tienare, borgamestarene ellir raadet ellir nogan annan, riik eller fatigh, innan stadz ellir vthan, i nogre motto forbruthet sik moth nogan aff edher, tha will jach retta ther vtoffuer, ok sigher thet friligan. I behöffue ecke ok ecke skole bära ther fara fore, ath nogan, then I haffue nogat medh retto tiltala ellir nogat haffuer oforrettath edher, thet han haffua thes magt ath göra edher nogat onth, fore thet I klage edher fore tesse goda herrer ok mik. Wilie I ok dyliath, tha är mik onth ath retta thet jak ecke weth. Thet jak faar vitta thet kan jak ok vtretta. Tha swarade kiöpmenn[en]e, ath här [är] engin, som oss ellir noghan wora haffwer oforrettadh. Tha sagde ok wor kere höuitzsmän her Sten: I wite thet sielfue wel, ath tesse gode herrer ok jach ok alle andre haffua giorth edher gott ok thet betzsta medh edher. Tha tackade kiöpmennene ödmyukligan ok sagdo, ath the haffua engin ath skylda eller nogat tiltala om nogan orett ellir offuerwald.

133.

Claus skreddare.

[23 oktober]. FERIA secunda proxima ante festum beatorum apostolorum Symonis et Jude tha forwarade welbördog herre her Sten Stwre, wor kere höuitzsmän, Claus skreddare ok hans lagamen och sagde, ath han wiste, aff hwem for:ne Claus skreddare kiöpte klede packan, ok sagde, ath han skal koma til swars ok for öghon, tha edhin är gongen. Thermedh bleff thet erendet vp-satt till odinsdagh nestkomande.

Swen Helsing.

Eodem die tha nempde welbördog herre wor kere höuitzsmän her Sten Stwre tesse gode men, her Benct Smaleninge, Peder Jönsson, Hanis Lambrictsson, Andres Jonsson, Pedher Skytta til ath besea och skoda the hestane, som Swen Helsing ok Torgels Bagge trätte om, om än the woro bade lika höge ok eens litte. The gingo ok ransakade ok komo in igen for rettin ok sagdo, ath Torgels Bagge hest war högre än Swen Helsingx häst ok rödhare ok hwitare maen.

Om burspraket.

134.

Eodem die wordo werdog fadher medh Gud och herre biscop Cort i Strengenäs ok welbördog herre wor kere höuitzsmän her Sten Stwre swa eens i borgamestarene och radzsins nerwaro om thet talet, som torsdagin til forende talades til kiöpmenne aath Gra-brödra om lubeska scriffuilsse, hurw the gode herrer hado scriffuat

hiit til rikinsens radh ok till borgamestarene ok radet her i Stockholm pa therres wegna, swa athe woro här betwngade ok beskat-tade. Till huilket kiöpmennene hado swareth, ath engin haffuer nogat offuerwald eller nogan orett giorth them, och ther fore skal bursprak lysas, ath är thet saka ath nogher haffuer nogath tiltal til nogan aff rikinsens raadh eller wor kere höuitzsmans fogode ellir noghan hans tienare, broscriffuare, borgamestarene och raadet, tha [skal] honom än nw widherfares swa myket som rett är.

Eodem die lyste och borgamestarene pa burspraket, ath engin berycktat quinna skal bera danda quinna dräkt. Huilken quinno ther gör i mothe, mysther hon nogat, tha haffua ther engte siden ath tala ther vppa.

Olaff Hinzesson.

[25 oktober]. Feria quarta proxima ante festum beatorum apostolorum Symonis et Jude tha loth her Pedher Steffani vpp Olaff Hinzesson sith stenus medh trebygningenä nidhan fore, friit och quit, medh grvndene fore cc (200) och xiiij (14) marck stoc-holmeska, som thet nw belegit är nest niden fore Joan Styng. Stenhuset är pa lengdene xxij (22) alna, träbygningen är pa leng-dene xvij (16½) alin och eth quarttere.

135.

Item Torbiörn Torstinsson loffuade fore twa sina tienara, pa then tiidh Erik Jenson ok Lasse Laurensen woro kiemmenära, som tha bleff scriffuat i stadzsins book.¹⁾

Tesse tilnempde ath scriffua ma[n]talet i

Östra quarttere	Sudre quarttere
Jap Moyses	Staffan Wegöte
Mattis Herman[sson]	Erik Jonsson
Staffan Skalme	Herman Kreffweta
Pedher Jonsson	Jenis Laurensen
Westre quarttere	Innan mwr
Joan Styng	Clemit Benctsson
Olaff Matsson	Lasse Laurensen
vnge Hanis bagare	Jenis Japsson
Pedher Pedhersson Råffua[klo?]	Jap Mangsson.

Sagdes fore retto, ath Erik Philppusson skal draga aff huseth vndan fore Olaff Fynnes hustrva innan morghom om afften vidh vj (6) marck.

136.

¹⁾ Jämf. sid. 144.

The, som trvmbane ägha i Grabrödra grend, skulo renssa henne vpp vidh hwars therre vj (6) marck.

Jenis Jensson, Torbiörns Torstinsson tienare, zaker vj (6) marck, ty han haardrog Laurens Person, Godskalk skomakare dreng. *Fideiussit* Ingeual Torstinsson. Tillgiffuet.¹⁾

Laurens Person, Godskalk skomakare dreng, zaker vj (6) marck, ty han haardrog Jenis Jensson, Torbiörns tienare, i haareth, och swa xij (12) marck, ty han slog for:na Jenis Jensson. Godskalk loffuade fore sin dreng. Tilgiffuet.¹⁾

[30 oktober]. Feria secunda proxima ante omnium sanctorum tha kom fore rettin hustrv Ragnild Berend Osenbryghes och loth vp Lasse Andersson eth stenhws, belegit östan mwr i millom Niels Claussons hws och Ewert Döringx hws, friit och quitt, vthan rentta fore v^e (500) och lx (60) marck.

[4 november]. Sabbato infra octauas omnium sanctorum bödh Joan Suensson consul lös pant iij:e (3:e) tiidh.

Vxor Pauall Böste.

137. Eodem die kom fore rettin Olaff Kokken, Pawel Böste brodher, och kendes sik wel fornögdan wara fore alth thet arff, som honom war tilfallet effter hans kere brodher Pawal Böste, Gud honom nade. Ty loth for:ne Olaff Kokken hustrv Margareta, for:na Pauall Böstes effteliffua, frij, quitt, ledoga och lösa till ewig tiidh fore sik, alla sina arffua ok efftekomanda fore alth tiltal bade fore födda och ofödda. Teslikes kendes han och fornögd wara pa sina systems wegna bade om meer ok mynne.

Eodem die sagdes fore retto, ath Andres Nilsson i Rama skal sättia borghan fore sik, swa thet han skal koma her i war nestkomande medh breff och beuising om manslätidh, som Niels Person, wor borgare, talade pa. *Fideiussit* Hanis Lambrictsson consul.

Jenis Matsson feste iij (3) manna lagh fore thet fath jern, som Jenis talade pa.

Lasse Matsson, Jenis badzstuffwekarls dreng, zaker xx (20) marck, ty han slog Erik aakare wiidh ögat. *Tenetur* ij (2)²⁾ marck.

[6 november]. Feria 2:a infra octauas omnium sanctorum tha bödz Villam rakare ok Gisle malare friidh widh liff ok gotz.

¹⁾ Senare tillskrifvet.

²⁾ Siffran är skrapad och otydlig.

Eodem die witnade och sworo tesse epter:ne Per Jönsson, Nic. Jönsson, Gisle maalare, athe hördo thet kodwxeme Antte, borgare i Rama, kallade suenske kiöpmen och kiöpsuena swenska hwndda. Ty är han zaker vj (6) marck. *Tenetur idem(?)*. 138.

Eodem die stodh Jenis Matsson fore rettin, medh honom Gisle Mangsson och Jeppe Rödnacke, och vilde gaa lagh fore thet fath jern, som Jenis Nilsson, borgare i Örabro, talade till honom. Tha loth for:ne Jenis Nilsson honom edhin vp.

Eodem die Nils Olsson, skipper Zone giordo therres eedh medh Jacob Olsson, teslikes Botolp Jeppesson, swa thet han ecke slogh en bonda, som är hema i skiären.

Eodem die witnade tesse eftterscriffne fore rettin Olaff scriffuare, Olaff Ram, Laurens swerdslipare, Thomas Laurensson, Pedher Jönsson, swa thet the hördo, thet Swen Helsing sporde drengin till, som hestin hade vptaget, om än thet war sama hestin, som han vtslaget pa gräsith, och ath drengin swarade ther jaa till, och thermedh vitnade the ok, swa ath Suen kom engte i stalleth om afftonen och saagh hestin och ath mwnken reedh stragx om morghonen bortt medh sama hestin, som han hade köpt aff Swen fore viij (8) marck medh ridhatygen. 139.

[8 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Martini tha wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath Hanis onäckta skal vtaff tienistenä.

Niels fiskare fordrogx aller stadzsins twnge.

Her Gregurs Matsson loffuade fore Trvgels Bagga, swa ath komber han ecke til swars, tha skal her Gregurs Matsson giffua wor kere höuitzsmän her Sten c (100) marck.

Eodem die loffuade Pedher Jönsson, Hanis Holmgersson, Joan Swensson, Ingeuall Torstinsson fore Swen Helsing, swa ath wntwiker han till closther ellir kirkio, skog eller skiul eller nogan wegh til siös eller annarstadz, tha skulo the for:ne, som fore honom loffuade medh samande handh, giffua wor kere höuitzsmän her Sten Stwre twtwsand marck stocholmeska.

Eodem die talade Pedher Mikelsson fogodin till Pedher Syl, swa ath han vntfick hiith i landet en packa klede. Tha swarade Pedher Syl ther ney till och sagde, ath [han] hade engin kledes packa.

140. Eodem die worth wor kere höuitzsmän her Sten, her Gregurs Matsson medh borgamestarene och raadet swa eens, ath myntamestaren skal lata Knwt gulsmid ok Otte gulsmid probera thet silff, som kiöpmennenä föra hiit i toll, ok ransaka huat thet är flärddh eller ey.

[13 november]. Feria 2:a proxima post festum sancti Martini bödh Jap Moyses vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die bödh Staffan Wesgöte vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die tha sagdo Per Jönsson, Hanis Holmgersson, Joan Suensson, Ingeuall Torstinsson sik vth aff lipthet, som the loffuath hado fore Swen Helsing.

Eodem die tha loffuade alth raadet fore Swen Helsing, swa ath han skal koma her i rettin fore thet tiltal, som wor kere höuitzsmän haffuer til honom, medh swa foroordh, ath han skal koma fore rättin antige liffuandes eller dödh. Knut Eriksson anamade lyphet.

Mattis Matsson, her Gregurs Matssons tienare, zaker xxxvj (36) marck, ty han slog Laurens Olsson iij (3) fultsaar i hoffwudet.¹⁾

141. Kiöpmen och kiöpswena.

[15 november]. Feria quarta proxima post festum sancti Martini tha befaltte wor kere höuitzsmän her Sten i nerwaro her Twre Twrsson och borgamestarenes och radzsins, ath myntamestaren skal engte silffwer anama i toll, forre än Knwt gulsmid och Otte gulsmid haffua thet probörat. Kan myntamestaren göra ther peninga aff, tha bäre thet vpp, kan han ecke, tha behalle hwar sitt.

[18 november]. Sabbato ante festum sancte Katerine virginis tha giordo Claus dragare, Magnis dragare, Hanis Ryttingh therres eedh, athe sago eth fath järn inslaget medh Hanis Wlffs järn, pa huilket som Nic. Dobbins merke stoodh pa satt.

Eodem die fore welbördogx mans her Ture Thwrsson bön och borgamestarenes ok raadzsins bön skuld tha gaff wor kere höuitzsmän her Sten Swen Helsingh sin wenskap ok all misstycke till och badh honom sittia i sitt säte igen, som en dandeman, efter ty ath — —²⁾.

Niels Person.

142. [20 november]. Feria secunda proxima ante festum sancte Katerine virginis tha kom fore rettin hustrv Anna, Jenis bagare

¹⁾ Anteckningen öfverstruken.

²⁾ Meningen ofullbordad och ett längre tomrum följer.

epteliffua, och loth vpp Niels Pedersone allan then deel, som hennis framlidne husbonde Jenis bagare hade fanget aff Magnis Person, friit, quitt, medh hws, jordh och halffuan kiällaren, friitt och quitt, fore lx (60) marck stocholmeska, togh medh swa foroordh ath hon skal haffua ther en frij kammar, swa lenge som hennis liiffs tiidh tilsiger, och frij stuffw warma. Her pa gaff for:ne Nic. Person vth sin fridskilling, epher ty som stadzlag vtuisa.¹⁾

Eodem die tha sagde hustrv Anna, Jenis bagares epteliffua, vpp sitt borgaraskap och fore hennis aalderdom skuld tha fordrogo borgamestarene och raadet henne skuth, wordh, waku ok allan stadzsins twnga och dagxwerke. Ty är hon quitt til ewig tidh.

Eodem die sagdes fore retto, ath gamble Hanis bagare skal fornögia Erik Jonsson pa sancti Öryans vegna innan solasäther widh vj (6) marck.

Anna, Peder mwramestare hustrv, zak xl (40) marck, ty hon satte laas fore hustrv Margareta hws. 143.

[22 november]. Feria quarta proxima ante festum sancte Katerine virginis tha loth Hanis Stub vpp pa sina hustrva modher wegna Olaff Systersone twa kiällara, the största som belegne äro vndher for:na hustrv Agada hws nidhan fore Arwiid Trvlles hws i geranom genmoth Fyska torgeth, frij ok quitt, fore c (100) marck, som honom bittalade woro pa Byiakirkione vegna, till euerdeliga ego.²⁾

Eodem die sagdes fore retto, ath Andres Suensson skal fornögia Jacob Moyses innan solasäther viidh hans iij (3) marck.

[27 november]. Feria secunda proxima ante festum sancti Andree apostoli tha bödh Per Jönsson radman vp ena träbodh iij:e (3:e) tidh.

Albrict Jönsson.

Eodem die tha loth her Niels Person vp Albrict Jönsson ena stenbodh pa hustrv Gertrude Bertill Skyttes wegna, frij och quitt, fore lx (60) marck til euerdelica ego, huilken bodh som belegin är 144.

Her Laurens Mathei.

Eodem die tha bekendes her Laurens Matei, ath han antwardade her Erik fan Lipen her Benctz testemente breff, som

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 62, n. 924.

2) Jämf. a. a., sid. 62, n. 925.

3) Jämf. a. a., sid. 62, n. 926.

ludde pa thet huset, som Worfrv gilde tilhörer, ok fick thet aldrig igen aff honom.

Vrsula, Henrik Hanssons hustrv, zak iij (3) marck fore natta-boller. *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die fordrogh Hanis Erendorp Peder bergxman edhin fore v (5) lispund humbla.

[29 november]. Feria quarta in profesto sancti Andree apostoli tha fordrog Staffan Henrik Andressons hustrv eedhin fore kannonar, som han pa thalade.

Her Mongx Eriksson.

Eodem die tha loth hustrv Birgitta, Jenis botnekarls hustrv, vp hustrv Elzaby, her Magnis Erikssons epteliffua, en gardh liggjande östan til i millom Jacob skinnare gaard och Laurens Andressons gaard, frij ok quitt, medh hus, jordh ok en kiällare fore xxx (30) marck stockholmeska til euerdeliga ego.¹⁾

Bödh Tielffue vp pantt, silffuer, iij:e (3:e) tidh.

Onäckta Hanis saker xij (12) marck, ty han hiog Joan skreddare aff Trosa, ok swa iij (3) marck fore dobbell. *Tenetur* iij (4) marck.

Joan skreddare aff Trosa zaker vj (6) marck, ty han slog onäckta Hanis i mwnnen, ok iij (3) marck fore dobbelt. *Tenetur* iij (3) marck.

[4 december]. Feria 2:a ante festum sancti Nicolai tha bödh Raguald Camp vpp lös panth iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis bagare och hans swagh, vnge Ludeka, skulo lata sik athnögia om thet bytet, som them i millom till forende giortt war, och aff the c (100) marck, som Lydeka haffuer i Hanis bagare hus, tha skal han bära vpp räntta swa aff sina c (100) marck som anner aff sina c (100) marck aff thet forra aaret och siden framdeles.²⁾

Raguald skomakare, Ingeual scriffuare.

[11 december]. Feria 2:a ante festum sancte Lucie tha vitvade och sworo — —³⁾, athe hördo, thet Mertta Albricts kallade

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 63, n. 927.

²⁾ Anteckningen i jordeboken n. 928 för den 6 december, se ofvan sid. 245.

³⁾ Namnen fattas. Förmodligen afses de i rubriken nämnda.

Jacob Camps hustrv hoora, ok ath Albricht slog henne fore mwnnen i gylles stuffwne.

Raguald Camp.

146.

[11 december]. Feria secunda proxima ante festum sancte Lucie tha komo fore rettin Raguald Pedersson Camp och loth vpp syne kere hustrva hustrv Eline Andresse dotter hwan tridie pening, bade i lösa ok fasta; teslikes gaff ok for:na hustrv Elin sinom for:na kere husbonda huan tridie pening bade i lösa ok fasta.¹⁾

Laurens Wyse.

Eodem die kom fore rettin Laurens Wyse och pantsätte pa sina eghin ok hustrv Gesekes wegna Dyrik Wikkow tw stenhws medh alles thes tilaghom, bodhom, kiällarom, allom tilbehörlssom ok grvndenä, som thet nw beleget är widh Korn torgh moth thet huseth, som Claus Wyse sielff besatt, til sancti Johanisse dagh baptiste näst komande fore v^o (500) marck stocholmeska reda peninga, pa huilket erende for:ne Dyrik Wikkow gjorde Claus skred-dare och Hanis smidh myndoga ok fultmektoga pa sina vegna ther medh göra ok lata, likerwiis som han sielff personliken nerstadder wore.

Vxor Jacob Camp.

Eodem die witnade och sworo Laurens Gunnarsson och Nic. Hermansson, athe hördo, thet dole Albrictz hustrv sagde, thet en hustrva hade sagt, thet hon wilde scriffua eth breff swa ludande, ath Jacob Campes hustrv skulde wara the argaste hora, som hon kunde wara i thenne by, och sla thet pa kaaken.

147.

Breffuet pa gillen.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath thet breffuet som högboren forste konung Karlh hade giffuet pa gillen, ath thet skal bliffua wiidh magt.

Peder Kopman.

Eodem die gjorde erlig man Ingeual Torstinsson witterliget, ath Peder Kopman bleff honom skylloger xij (11½) skippund kopper, ok swa myket, som han är honom therfore skilloger, tha talar han til hans hws och liggiande grvnd.

Item Olaff Matsson talade pa tw alisk ok iij (3) leysk.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 64, n. 929.

Item Mikel Vesgöte pa iij (3) leste järn, lesten fore xxxiiij (34) marck.

Item Staffan Vesgöte pa xc (90) marck.

Item Claus kiökemestare pa iij^e (300) marck.

Item Andres Swensson liij (54) marck fore xiiij (13) tunnar lagx.

Item Magnis Graabo xxxiiij (33) marck.

Item Claus Arendztorp cxxv (125) marck, *tenetur* (sic!).

148.

Biörn laxekarll.

Eodem die loth Erik Jönsson radman vp Biörn laxekarll eth stenhús, som han erfide epther sina moder ok belegit är moth Fiskestrand i millom Olaff Stenssons hws och Hanis Dyngxstede hus, fritt ok quitt, medh hws, grvnd och all tilbehörlssom fore v^e (500) marck stocholmeska och eth stycke brwnth leysk.¹⁾

Her Benct Smalenninge.

Eodem die komo fore rettin Hanis Pedersson och hans maagh Raguald i Brvmasten och loto vp her Benct Smaalenninge eth stenhws medh grvndene och alles thes tillagom, som thet nw belegit är moth Norre porth nidhan fore Lasse Wargx hws, fritt och quitt, fore cxxx (130) marck och eth halfft stycke alisk obehindrath fore huars mans [tiltal] til euerdelica ego.²⁾

Ingeuall stadzscriffuare.

Eodem die i fogodins, borgamestarenes och radzsins nerwaro tha lyste Ingeuall stadzscriffuare syth insigle ogilth, epther thet war honom affstuleth fore sancti Martins tiidh, medh thetta märke .

149.

Her Nils Persson, Hanis Andresson.

[16 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Thome apostoli tha kom fore rettin Hanis Andersson ok loth vpp her Niels Person borgamestare ena stenbodh ok en kiällare ther vndher belegin, nest östan fore porthin viidh Stora torget, i thet huseth, som hans modher nw besitther, frij ok quitt, fore ena inkiöpta räntta fore ij^e (150) marck^e stocholmeska peninga. Framdeles kom ok for:ne Hanis Andresson annan tiidh ok loth vp fornempda her Niels Pedhersone, honom, hans arffuom ok eptekomanda for:na stenbodh

1) Jämf. a. a., sid. 64, n. 930.

2) Jämf. a. a., sid. 64, n. 931.

ok kiellare, frij ok quit, fore eth rätt kiöp ok bittalning til euerdeliga ego fore sama for:na summa peninga, som forscriffuat staar. Her pa gaff her Nic. Person vth sin fridskilling, epter ty som laghin giffua.¹⁾

Ingeuall Torstinsson.

[16 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Thome apostoli stodh vp i rettin Ingeuall Torstinsson ok vnderuiste fore raadet thet taleth, som han offta tilforende hade om the peninga, som Pedher Kopman honom skylloger bleff, epter ty ath for:ne Ingeuall Torstinsson war then forste, som ther pa talade, ok velbördogx herres wor kere höuitzmans her Stens breff kom siden i rettin, ath thet taleth war offuirstadh pa Pedher Kopmans hustrva vegna. Tha sattes thet erendet vpp framdeles til wor kere höuitzmans her Stens tilkoma.

Hening Pynnow.

Eodem [die] tha giorde Hening Pynnow pa sina vegna tesse epterscripne Hanis Skymblepening ok Hanis Hogbeen myndoga ok fultmektoga in at kreffia, anama ok vpbera all hans vthestandande giäld her i landet, thermedh göra ok lata, likerwiis som han siälff personliken nerstadder wore.

150.

Eodem die bödh Martin scriffuare vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Nic. Clausson.

[18 december]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Thome apostoli tha wordo fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene ok raadet swa eens, ath hustrv Margareta Enewaldz skal sättia i rettin the peninga, som Niels Claussons gaard är bättre än the peninga, som ther pa läntte äro, om än Otte Henriksson will ecke lösa henne ther vth.

Absentes: Jap Moyses.

Niels Gunnarsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Nic. Gunnarsson skreddare skal widh sina xl (40) marck engte bewara sik medh sina forsyia, som han haffde, forra än han bleff giffter.

Albrict Jönsson zaker xxiiij (24) marck fore twa blanade, som han giorde Jap Camppes hustrva. *Tenetur* vj (6) marck.

Eodem die giorde Jenis weghare sin eedh, ath han war Staffan Vesgöte engte *tenetur*.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 65, n. 932.

Eodem die gjorde Nic. Mangsson vitterliget, ath Curita sonen hade viij (8) saarmal.

Tielffue Östinsson.

151. Eodem die kom fore rettin Mikel Swarte, fultmektoger pa hustrv Estride vegna ok hennis son brodher Hanis, ok loth vp Tielffue Östinssone en kiellare, belegin vndher for:na hustrva Estride hws, frij och quitt, medh grvndenä och all sin tilbehörlisse, som han nw vpmwrath är, fore sextio marck stocholmeska peninga, obehindrat fore huars mans tiltal, til euerdelica ego. Offuermen tha kiöpet giordes: Pedher Jönsson, Suen Helsing radmen, Mikel Swartte, Olaff Stensson ok Berend Hake borgara.¹⁾

[1481].

[20 januari]. Sabbato proximo ante festum sancti Erici translacionis.

Absentes: Andres Jonsson, Clemit Benctsson, Mattis Martinsson, Mattis Hermansson.

Peder Andresson, som slog i häl Heming i Aaland, är belatin fore konungens ok stadzsins zak pa x (10) marck fore hans fatigdom skuld ok therefore ath han skal gaa epter framlidna Heming pylagrimis resa til Room.

Hanis Wlff.

[3 februari]. Sabbato et crastino purificationis Marie vitnade Hanis Person i Nornäs ok fete Peder Jönsson borgare, swa ath the nerworo ok hördo, thet Olaff Brwn, Martin Spincke, Hanis fiskare ok Laurens fiskare loffuade medh samande hand Gregurs fiskare vt aff järnen vt aff bödelyet, medh swa foroord ath Hanis Wlff skal bliffua fornögd ok bittalath xxvij (27) marck ok v (5) örtoger eller ok ath the skulo lata koma for:na Gregurs fiskare i sama järnen igen innan nesta iij (3) wykor effter sancti Clemitz dagh, som nw näst forliden war.

152. Vnge Henrik stadztienare ok Andres stadztienare vitnade ok sworo pa helgedomane, ath the hördo, thet Ketill skreddare sagde om fogodin, borgamestarene ok radet swaledes: kan jach ecke fylla them, tha fylla them fändin. Ty är han zaker xl (40) marck. *Tenetur* iij (4) marck.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 65, n. 933.

Hanis Vlff.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Vlff skal fornögia Jenis Japsson skipperen the iij (4) marck peninga, som han talade, innan solasäther viidh vj (6) marck.

Eodem die stodh tiwffuen Mikel fore rettin ok kiendes, thet han hade sagt fore gulsmiden Peder Swartte, swa thet han hade ärrft skiedenä, som han saalde honom, effter sin fadher i Skiäp-twna sokn, huilka som han hade affhätt Jesper Norby owittandes, ok effter ty ath han kunde engin then fore koma, som honom hade faath skedenä, tha dömpdes han til reep. *Pie memorie.*

[5 februari]. Feria 2:a infra octauas purificationis Marie tha skattade tesse epterscripue aakledet och swerdet, Pedher Siwrdsson kopperslagare ok Laurens skreddare medh flere andre dandemen, fore iij (3) öre peninga, huilket som Nic. Henriksson hade röffuat ok tilstod fore rettin. Ty är same for:ne Niels Henriksson zaker xx (20) marck. *Tenetur* x (10) marck.¹⁾ Fogodin fick honom fore engte til arbeite.

Ebbe Eriksson gulsmidz drengin zaker xx (20) marck, ty han slog Magnis mölnare dreng widh öghat, ok feste vj (6) manna lag, ath han ecke stak honom i armen. *Tenetur* vj (6) marck. 153.

Ysaacs seckedragare hustrv zak iij (3) öre fore orätta kannan, ok ther medh skal sama kannan spikas pa kaakin.

Lucia Hanis Olssons feste vj (6) manna lagh, ath hon ecke hyste eller hemade tiwffwen, som stal mester Laurens.

Eodem die kom fore rettin Joan kötmangare ok loth vpp Jap Olssone en gaardh, belegin vestan mwr, medh en litin kiällare, frij ok quitt, fore xl (40) marck.

[7 februari]. Feria quarta infra octauas purificationis.

Absentes: Jap fan Hawen, Lasse Laurensen, Per Andersson, Staffan Vesgöte: *reuertebatur.*

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och raadet swa ens, ath enge lösa karlla ellir dränge skulo köpä rog eller k[orn]. Huar ther wardher fangen medh, skal insättias i stadzsins göma.

1) Det föregående öfverstruket. De följande orden senare tillagda.

Olaff Person.

154. Eodem die leygdade ok felade fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene oc raadet Olaff Pedersson, Magnis Ottirs dreng, fore gesta gotz ok ecke fore borgare gotz i iij (3) aar.

Eodem die Olaff Hynssesson feste vj (6) manna lagh fore hamp-pane, zaker iij (3) marck, ty lugin nidherfällög. *Tenetur* i (1) marck.

Jenis mwramestare zaker vj (6) marck, thy han slog Benct Kogx dreng. *Tenetur* i (1) marck.¹⁾

Jenis Olsson och hans hustrv Anna vistes aff by ok swa athe skuldo ecke epter thenna tiidh bliffua i stadin eller stadz mark fore tiuffnath.

Eodem die vistes samuledes Katerina Olaffsdotter aff by fore Arnekes gotz, som sik störtte halssin syndher.

Elaff skomakare.

[19 februari]. Feria 2:a proxima post festum sancti Sigfridi tha bödh Elaff skomakare vp en gardh iij:e (3:e) tiidh, som honom stodh til pantta.

Eodem die bödh Magnis Otter vpp en silff pantt, en krans, iij:e (3:e) tiidh.

Claus skreddare zaker lx (60) marck, ty han hiog twa skreddare swena v (5) fultsaar. *Tenetur* x (10) marck.

Trugels Esbiörnsson.

155. [21 februari]. In profesto sancti Petri cathedra komo fore rettin Mikel Nielsson, Olaff groffsmid, Mikel groffsmid ok Tydeman kniffuasmidh ok giordo witterliget, athe woro offuer eth byte ok erffuaskipte efter framlidna Laurens Gracia kniffuasmidh i millom hans epteliffua, hustrv Gezeke, ok l ennis barn, swaa ath pa hennis deel lop xj (10½) marck fore alla lösöra och halfua deelin i gaardin ok kiällarom, liggjande grwndh, teslikes pa barnana deel och xj (10½) marck fore alla lösöra ok halfua deelin i gaardin, kiällarom och liggjande grvnd. Hermedh bliffuo the pa bade sidhor atskilde till een fulkomen ända.

1) Anteckningen öfverstruken.

Andres Swensson.

Eodem die kom Andres Jonsson i Sanda ok loth vp Andres Swensson sinom magh til medhgiff eth stenhws, friith och quitt, medh grvndenä, kiällarom, bodhom ok allom tillagom, som thet nw opmwrat ok bygt är, til euerdelica egho, som thet nw belegit är vestan mwr i the grendenä, som Laurens Biörnsson nw boor.¹⁾

Eodem die anamade her Jeppe Nielsson aff Laurens Nielsson pa Norremalm iiij (4) marck ok vij (7) öre peninga, som han hauer opburet pa stadzsins vegna aff sollarier peninga.

[26 februari]. Feria 2:a proxima ante festum carnispruii tha bödh Swen Helsing vp silff pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die sagdes fore retta, ath epter thet Olaff Ragualsson i Wyndesta hade gaadh lagh sielff xij:e (12:e), ath han ecke slog then hestin i häl eller thet giordes medh hans vilia eller nogat hans budh, som Andres Laurensen talade til honom, tha är han quit.

Örabro prior.

156.

Eodem die loth Andres Staffansson vp brodher Olaff Jacobi, priare i Örabro, en gaard medh hws ok jordh, belegin östen, som hans hustrv Ingeborg hade giffuet til siälarykt til Örabro closter, frij och quitt, i swa motto som stadzsins preuilegia inneholda ok vtuisa borgarom til aatherlösn.

Findwid fodermarsk.

Eodem die gik Finwiid fodermarsk lag sielff xij:e (12:e), ath han aldre war i raadh ellir daadh thermedh, tha quinnan Margit stak i häl Jenis, som war födh pa Sela, eller i nogan motto hans dödh viliande eller vollande. Medh honom sworo

Swen Jonsson	Japsson (sic!)	Gregurs Ragualsson
Jenis Laurensen	Per Olsson	Niels Suensson
Andres kötmangare	Jusse Jwte	Biörn Nielsson.
Andres Mangsson	Peder Skog	

Ty är han a ty wegna quitt.

Pedher Falkinsten zaker xij (12) marck, ty han slog her Gre-gurs Matssons tienare. *Tenetur* iiij (4) marck.

Trwgels smidh zaker xij (12) marck, ty han slog Niels Wr-wädher i hoffwudet. *Tenetur* iij (3) marck.

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 66, n. 934.

Nic. Wrwädher zaker vj (6) marck fore the oqwedins oordh, som han gaff Trwgels smidh, och swa iij (3) marck, ty han brukar tw ämbete. *Tenetur* ij (2) marck.

157. Cristin i bätzsta motto zak vj (6) marck, ty hon skiöff Cecilia nidher fore trappane, ok skal hon sättia borgan fore kannane, som hon togh aff for:na Cecilia hws. *Tenetur* i (1) marck.

Peder Mikelsson riddare gjorde sin eedh pa helgedomane, swa ath han skal wara retfärdoger i sitt ämbete fore spilare.

Jenis Olsson gjorde sin eedh pa helgedomane, swa ath [han] skal wara retfärdoger i sith embete fore spilare.

Eodem die witnade Gregurs skinnare ok Per skinnare, swa athe hördo, thet hustrv Elin Andres Olssons i Vpsala sagde, ath hon hade bidit ena ondha bön fore Jacob byssaskytta och hans hustrva Anna, och ath hon sagde, thet hon war bönhörd, swa athe skuldo aldre haffua kärlik ok sämio sina millom.

Communitas:

Per Rytter ¹⁾	Laurens tymberman	Laurens Hansson
Jenis Erwastesson ¹⁾	Jacob Benctson ²⁾	Erik Philppusson ³⁾
Andres Persson ¹⁾	Mikel Swartte	Staffan Skalme ³⁾
Claus Olsson ¹⁾	Joan skreddare	Jap offuerskiärare
Raguald Campp	Herman Lyntorp	Jacob Otter
Niels Bagge	Claus skreddare ⁴⁾	Skymblepening ³⁾
Oloff Stensson	Engleka Zandersson	Falkinsten
Oloff Valdemersson ²⁾	Mikel klensmid ³⁾	Oloff Hemingsson
Jenis Andersson	Knwt gulsmid	Laurens Hoppener ³⁾
Magnis Grabo ³⁾	Hanis Otte ²⁾	Nic. scriffuare.
Andres Jönsson	Peder Bagge	

[2 mars]. Feria sexta proxima ante dominicam carnispriiii.

Tha sagdo tesse for:ne gode men, athe wildo halda widh magt alth thet the ens worda medh borgamestarene och raadet:

158. i thet forsta ath enga lösa borgara skulo halda oppen wyndoga i bakgrendher ok ecke sälia ther alna tal och lispundom, och alth

1) De två öfversta namnen i textens två kolumner tillskrifna ofvanför eller bredvid »communitas».

2) Namnet struket, men därefter understruket.

3) Struken.

4) Vid »Claus skreddare» står ett förkortadt ord, som torde böra läsas: *mer:or* (mercator).

thet, som lugin giffua, thet bado for:ne gode men aff menoghetenä, ath borgamestarene och raadet skulo bliffua ther wiidh;

framdeles sagdo the ok, ath hwat idher gaar vppa, thet gaar oss offuer, ok engin forswara nogra dreng, meer än som laghin giffua;

enga quinnar, som man häffua, skulo nogat kiöpa i skipum ellir annerstadz. Fynnas the, som her i mote göra, böte epter ty som lugin giffua;

item ath enge the borgare, som ecke halla vppe hws eller he-man, skulo kiöpa rogh eller k[orn] wiidh xl (40) marck.

Henrik semskare.

[14 mars]. FERIA quarta proxima ante dominicam reminiscere tha kom i radzstuffwne fore rettin Henrik semskare ok sagde vpp sitt borgareskap fore hans aalderdom och fatigdom skyld. Tha gaffuo borgamestarene honom medh radzsins samtyeckio, som tha nerstadde woro, frij fore allan stadzsins twnga, bade fore waard, waku, dagxuerke och huat thet helzst kan at wara.

Jesper Norby.

[17 mars]. Sabbato proximo ante dominicam reminiscere tha vitnade och sworo Gudmunder i Broby, Karll i Wiby, ath Olaff Jonsson i Eneby i Calmarna sockn aldre giorde sitt gagn medh Jesper No[r]bys hest eller brwkade honom, siden han forst kom a gräs ok til thenne tidh.¹⁾

Andres Person, kniffwasmidz drengin, saker iij (3) marck, ty han saalde ohemolth synne moders deel i gaardin. *Tenetur* i (1) marck.

Jenis Laurensen östan till zaker xxiiij (24) marck, thy han slogh 159.
Margareta, Nielse hustrva. *Fideiussit* Niels Mangsson. *Tenetur* ij (2) marck.²⁾

Andres Jönsson, Olaff Jönssons dreng, saker xl (40) marck fore olaga köpslagan och swa vj (6) marck fore malma kiöpeth och iij (3) marck fore thet forkiöpet han giorde. *Fideiussit* Olaff Jönsson. *Tenetur* v (5) marck.

Henrik Laurensen ner Jacob löyekarll feste vj (6) manna lagh, ath han ecke giorde olaga köpslagan.

¹⁾ Skrifvaren tycks ursprungligen ha stannat vid bokstafven *g* i *giorde* och tillskrifvit det följande, sedan nästa anteckning redan var införd.

²⁾ Anteckningen öfverstruken. Ofvanför *Jenis Laurensen* står ett otydligt ord.

Torstin gritagiutare.

[19 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam reminiscere loth tha hustrv Margit, Hening gritagiutares epteliffua, vp Torstin gritagiutare ena tomtt beegin pa Sudremalm medh smidhia ok alla bygning, som thet war vpbyggt i for:na Hening gritagiutares tiidh, frij ok quitt, fore xj (11) marck til euerdelica ego.¹⁾

Eodem die stodh Olaff Jonsson i Eneby i Calmarna sockn fore rettin till, ath han brwkade sina war medh Jesper Norbys hesth.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath Hanis smidh skal göra i skuth xv (15) marck.

Item Kreffueta xij (12) marck.

Eodem die swor Peder Swartte gulsmid, ath Otte fan Damens skiedh wogh ecke meer än v (5) lodh ok eth qwinttin.

160. Magnis gritagiutare zaker xij (12) marck, fore ty han haardrog och pustade Ryssen, som är pa slottid. *Tenetur* ij (3) marck.

Eodem die sagdes fore retto, ath efter thet Olaff Jönsson i Eneby i Calmarna sockn war bekiändh, thet han brwkade sith arbeide medh Jesper Norbys hesth, tha skal han bliffua i for:na Jespers mynne om hestin.

Om tafflane, som Bertill maalare giorde, oc Renholt.

Eodem die sagdes fore retto, ath epter thet Renholt loth föra tafflane i forbude vtaff Swartbrödra closther, tha skal han fornöya kirkione Bwglösa the xl (40) marck, som Bertill maalare hade opburet aff forscripna Buglösa kirkio, och stodh for:ne Renholt till, ath han gaff Bertille loff til ath föra tafflane aff byn.

[21 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam oculi tha bödh Mattis Martinsson vp lös pantt ij:e (3:e) tiidh.

Eodem die bödh Benct Kog vpp lös pantt ij:e (3:e) tiidh.

Pedher Andersson, som hiogh Jenis Laurensen i armen, saker xij (12) marck. *Tenetur* ij (2) marck

Hanis Jönsson.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Jönsson skal fornögia Niels Nilssons hustrva medh x (10) marck peninga eller x (10) pund rog miöl, som han hade loffuath fore, innan xiiij (14) daga solasäther viidh sina ij (3) marck.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 66, n. 936 under dateringen 2 april.

[24 mars]. Sabbato proximo ante dominicam oculi tha bödh 161.
Staffan Wesgöte vpp lös panth iij:e (3:e) tiidh.

Raadet om olyane.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath alle the, som sälia olio, skulo wegga henne vth medh vegskaalar, som sidwänia war tillforende, och ecke mätha henne effter thenne tiidh medh stoopom. Thet skulo kemmenäranne sigia them och biwda them widh hwars therres iij (3) marck.

Hanis Jönsson.

Eodem die vitnade tesse eptescripne Olaff Stensson, Villam Mörth, Berend Jönsson, Nic. Bagge, Hanis smidh, Olaff Waldemarsson, Andres Jönsson, Jacob Gresow fore rettin, swa at Hanis Jönssons stiwwf barn haffua faath twa deelane skadhan pa therres hws och bygningh och tridiungen aff skadhan haffuer Hanis Jönsson fanget pa sin hws och bygning.

Eodem die bödz Jenis Laurensen och Hanis Jönsson wiidh huars therres iij (3) marck, athe skulo koma her till retto om maanedagh viij (8) daga.

Andres Jönsson zaker xij (12) marck, ty han hiolth ecke skutherrrome lidna i skuthwseth. *Tenetur* iiij (4) marck.

Olaff Olsson m[er]cat[or].

Eodem die loth Laurens Staffansson i Algöö och hans hustrv modher, hustrv Katerina, Raguald Vesgöte epteliffua, vp Olaff Olsson ena tomt medh alla bygningh, som belegin är i vnge Hanis bagare grend pa norre sidhone, frij ok quitt, medh grvndene och kiällaren, allom tilgom fore femtio marck peninga til euerdelica ego, som är pa lengdene pa norre sidhone — —¹⁾.

Fyngaard.

162.

[28 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam letare tha vitnade Jenis Person ok Laurens Suensson skreddare fore rettin i radzstuffwne i nerwaro welboren mans her Gregurs Matssons, her Swen kirkioherrans, swa athe hördo, thet Fyngaard sagde i therres ahöra, ath han badh fändin gaa i Stocholms radzstuffw, och sagde:

¹⁾ Meningen ofullbordad. Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 66, n. 935.

huar jak kan koma offuer Stocholms borgara, the skulo faa eth trämans aar, woret än borgamestaren sielffuer.

Eodem die stodh hustrv Gertrvd Jenis Geetz till fore rettin i her Gregurs Matssons oc kirkioherrens och radzsins nerwaro, swa ath hon köpte sik rentta medh Claus skreddare peninga.

Om tafflane.

Eodem die i for:na goda herra nerwaro sagdes fore retto, ath tha tafflan wordher saalt, tha skal Renholth anama sina peninga, teslikes bönderne skulo ok anama Buglösa kirkios peninga, swa longt thet räcker, och huat som fatas thet skal Bertill maalare fylla.

Henrik Eriksson sagde vpp sith borgareskap.

Eodem die gjorde Peder Mikelsson sin eedh, ath han skal worda spilare ok retferdogher i sitt embet.

163. [31 mars]. Sabbato proximo ante dominicam letare tha kom fore rettin hustrv Ingeborg, Jenis skinnares epteliffua, och loth vpp Jenis Person sin gaardh, westen mwr belegin sunnan fore Mikel Swarttes grändh, i swa motto ath for:ne Jenis Pedersson skal henne födha medh math ok ööl, swa lenge som hennis liiffs tiidh tilsigher, och är thet then nidre gaardin, frij ok quitt, medh hws, grvndh ok kiellare til euerdelica ego.

Eodem die feste Biörn stalswens dreng Thomas Krwse vj (6) manna lag, ath han engte gotz handterade eller forsleth i marcknade eller pa landet än sins werdz Biörn stalswen gotz.

Om fönsteröre.

[2 april]. Feria secunda proxima post dominicam letare tha wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath engin fönsteröre ephther thenne tiidh skal vtgiffuas, meen the pa torget sittia skulo hwar for sik giffua vth i (1) öre.¹⁾

[4 april]. Feria quarta proxima post dominicam letare tha wordo borgamestarene, fogodin Peder Mikelsson och raadet swa eens, ath kemmenärane skulo sätia Per Borneman in i zizike bwreth, thy han haffuer bliffuet her i böweri och offuer then tidhen som honom war forelagt ok han sielff bepligtade sik.

¹⁾ Anteckningen i jordeboken n. 936 se här ofvan sid. 284.

Pelle Person.

[7 april]. Sabbato proximo ante dominicam passionis tha stodh her Jeppe Nilsson, wor borgamestare, och loth vp sinom kere swogh Pelle Person then nidhersta gaardin, som belegin är pa Strandh, huilkin Raguald Andersson nw besitter, frij och quitt, medh hws och jordh till euerdelica ego.¹⁾ 164.

Eodem die Joan Person zaker vj (6) marck, ty han skiöff Claus Wänth kok pa huilken(?). *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die feste Claus Wänth kok pa huilken(?) sex manna lagh, ath han ecke slog Joan Persons hustrv. *Fideiussit prefectus*.

Laurens Skotte zaker, ty han bleff lagin nidherfälllog, fore ölsälu och fore ty han brwkar ij (2) embete, vj (6) marck. *Tenetur* i (1) marck.

Henrik Babbenhwsen togh oloffwandes en häst till Upsala. *Tenetur* x (10) marck.

Litzle Laurens skreddare zaker, ty han gjorde sina pigha medh barn. *Tenetur* x (10) marck.

Gregurs skinnare.

Eodem die witnade Lasse Laurensen och Mattis Hermansson, ath her Mattis i Rydh ok her Euert i Brwmma woro medh them offuer ena forlikningh om en kiortill, som hörde till her Niels i Alsnöö, huilkin Gregurs skinnare hade satt Nic. Wrwädher til panta fore vj (6) marck, och Nic. Wrwedher satte sama kiortillen framdelis her Hanisse aath sancte Jacobs till panta fore vj (6) marck, ok athe for:ne wordo swa till eens, ath epter thet her Hanis haffuer swa länghe nöth kiortellin, tha haffuer han forslitet for:na vj (6) marck aff kiortelin.

Olaff Wikinsson.

165.

[28 april]. Sabbato quasi modo geniti tha kom hustrv Estrid, Pedher Tordssons epteliffua, och loth vpp Olaff Wikinsson twa tomp-ter offwan fore gambla mwren och nordan fore her Jeppe Nielssons träbygningh, bade frij och quith, the större tomptenä fore xl (40) marck, som är pa längdenä xvj (16) alna och pa breddenne xvij (18) alna, och the myndre tomptenä frij och quit fore xj (11) marck, som är xvj (16) alna long ok xvj (16) alna bredh, medh swa forordh ath hon skal sik til gangs och till dödra daga brwka och

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 67, n. 937.

haffua then mynste stallin, som belegin är nesth offwan fore karllagaardin [o: kalgaardin].¹⁾

Item mester Laurens slepte en prizskan dreng, som slog en skippare i häl.

Item än släpte mester Laurens Pedher Borneman vtaff bödelith. Thet skal ecke framdeles fordrages honom.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 67, n. 939 och noten angående dateringen. — Anteckningen n. 938 för den 30 april se sid. 296 under 9 maj.

Förteckning på stämningar.

Anno domini etc. lxxx primo Citaciones.

170.

Claus Werderman	c.	{ vxor Rodehusa iiij Andres Gudmundsson iiij vxor Henrik van Lunden [Linden?] iiij vxor Hanis Japsson iiij vxor Olaff Kokx iiij
Frederik	c.	Martin Nilsson ij
Andres Skultte	c.	{ Martin Nilsson iiij Per Dobbin iiij
Joan Strussenborg	c.	Per Tysk ij
Mattis smid	c.	Olaff Benctsson ij
Erik Hansson	c.	Per Jwl ij
Mattis Japsson	c.	Mikel kopperslagare i
Laurens Jönsson	c.	Albrict Jönsson iiij
Laurens scriffuare	c.	Katerin iiij
Anna	c.	Villam lekiare iiij
Aruid Jönsson	c.	
Aruid Olsson	c.	ena quinna ij
Claus	c.	Aruid Olsson ij
Nic. Person	c.	{ Hanis beckiare iiij Olaff Person iiij Handise Margit iiij
Henrik Brunenberg	c.	Per Dobbin iiij
Gerd fan Enssen	c.	vxor Martin Nilsson ij
Per Skytta	c.	Claus skreddare
Per Sonasson	c.	Lasse dragare iiij
Per Skytta	c.	Claus skreddare iiij
Ingeborg	c.	Per beltare ij
Andres Jönsson rödh	c.	vxor Birgitta iiij
Benct skinnare	c.	vxor Ingeborg iiij
Martin Kok	c.	vxor Martin

	Laurens Eriksson.....	c.	{Paul iij Musta iij
171.	Claus Graw(?)	c.	Joan Lyndorm iij
	Claus Olsson	c.	Jasper iij
	Philppus Japsson.....	c.	vnge Lydeka iij
	Lasse Jönsson	c.	{taska Lasse iij Olaff Helsing iij
	Bertill maalare	c.	tunnabindare iij
	Margit	c.	Merta gasakraas iij
	Claus Werderman	c.	Olaff Kokx vxor
	Per Syl	c.	{vxor Rodehusa ij mörtirskan ij Jenis vegare ij
	Olaff Swensson	c.	Mattis skinslagare iij
	Nic. Gunnersson	c.	Mikel kopperslagare iij
	Erik Philppusson.....	c.	{Birgitta skinnarske iij bleka Katerin iij
	Claus Arendztorp.....	c.	{Ketil skreddare vxor iij Katerin Kiärkhoffs ij Henrik Griis ij
	Olaff Halin	c.	Swerkill fiskare iij
	Hanis beckare	c.	vxor Kiärkhoffs
	Claus Werderman	c.	Henrik Horensi ij
	vxor Margit.....	c.	vxor Lucia Clausse iij
	longe Gwnnar.....	c.	}Lasse Laurensson i
	Calmarna silke(?) bonde		
	Villam.....	c.	Olaff Henr. broder iij
	Henrik Prest[et]in	c.	{Olaff skomakare iij Peter Ryiane iij Magnis Symonsson i vxor Rödahusa ij
	Claus Arendztorp.....	c.	Gisle maalare ij
	Hanis Hambor	c.	{Per Dobbin iij tydzke quinna iij
	Jenis Snare.....	c.	Ingrid Segenbadz i
172.	Laurens Hoppener	c.	{Paul dragare ij Paul dragare ij
	Per Dobbin	c.	Magnis Falkinsten i
	Jenis Friis	c.	{dole Albrict vxor iij vxor Martin Nilsson iij
	Andres Huith.....	c.	Per Henikasson ij

Henrik Bryning	c.	{ Öryan Olsson ij Magnis Grabo i	
Hanis Dystermeyar	c.		
Laurens Japsson sutor	c.	Mikel kopperslagare iiij	
Lydeka krögare	c.	{ Marchus gulsmitt ij vxor van Lindens i Birgitta Baggans i	
litzsle Hening	c.	vxor Joan Lyndorms iiij	
Claus kökemestare	c.	{ Hanis Falkinsten ij Hanis Priualk ij	
Herman Rogge	c.	Kiätill skreddare iiij	
Olaff Person	c.	Valborg ij	
Olaff skreddare	c.	Mikel aakare iiij	
Herman Rogge	c.	Albrict Jönsson	
Henrik Albrictsson	c.	vxor Laurens suerdslipare iiij	
Cristin Per Anderssons	c.	Jap Jönsson ij	
Mikel Vesgöte	c.	Vestenberg(?) iiij	
vxor Katerin bagares	c.	Mikel kopperslagare ij	
Margit Martins	c.	{ vxor Katerin iiij än Katerin iiij	
Hanis Hamburg	c.	vxor Jasper Norby	
Per Michaelis	c.	{ Öryan Olsson iiij Kylmerawta iiij	
Mattis skomakare	c.	{ Elaff skomakare ij Lasse Skotte Jöns Nilsson iiij	
Henrik van dem Bwsche	c.	{ Margit Andres ij vxor Margit ij vxor Ingrid ij	
Hanis Kok	c.	vxor Margit ij	173.
Benct Kog	c.	{ Per Olsson ij Lasse Bagge i	
Birgitta	c.	Sigrid ij	
Aruid Olsson	c.	{ Andres Suensson i Katerina Hardenacka iiij	
Olaff Andersson	c.	vxor Nic. Braske ij	
Per Swensson	c.	Jenis Japsson ij	
Valborg	c.	haltte Martin iiij	
Olaff Mikelsson kiöpswen	c.	haltte Martin iiij	
Dauid Esbiörsson	c.	{ Marchus gulsmitt iiij Anna godamaltid iiij	

Per Skytta	c.	Henrik Person iiij
Laurens Matsson	c.	Joan Eriksson iiij
Nic. Person	c.	{halte Martin ij Dan Jönsson ij
Villam lökiare	c.	Jenis f[iskare] ij
Albrict Jönsson	c.	Laurens scriffuare ij
Joan And[ersson].....	c.	Karl gritagiutare ij
Per Östinsson.....	c.	longe Biörn ij
Andres Knutsson	c.	Hanis smid ij
Dauid Laur[ensson]	c.	Olaff skreddare iiij
Ernast Mwggel	c.	Cristin i Gran iiij
Olaff Mikelsson	c.	Zegenbade vxor iiij
Cecilia Kogx	c.	skipper Biörn ij
Birgitta Martins	c.	{Per beltare iiij Lucia iiij
Laurens	c.	vxor Siwrd fiskares iiij
Styg Wigelsson	c.	Margit ij
Henrik Olsson	c.	vxor Kylmerauta
Ragual Camp.....	c.	{Ingegerd ij Willam lekiare ij
174. Lasse Matsson	c.	{Jasper Norby i vxor tunnabindare i
Olaff Helsing	c.	vxor Walborg ij
Lydeka krögare.....	c.	Per Jwl ij
Metta höna	c.	Valborg ij
Henrik Östinsson	c.	Jap tymberman ij
Willam Mörth	c.	Ingemer iiij
Henrik Pynnöw.....	c.	Magnis ij
Werner Byneghws	c.	{Albricts vxor ij vxor Andres G:d
Knwt werkmestare	c.	{Per Fynne ij Katerina ij
Laurens Matsson	c.	{Botild ij vxor tunnabindare ij
Nic. Hoffman	c.	Andres tymberman iiij
Mikel Cristiärn.....	c.	Hanis van Sewen i
Tielffue	c.	Hanis scriffuare iiij
Stygh Wigilsson	c.	Margit iiij
Knut gulsmid.....	c.	Olaff Taweste iiij
Henrik Fynne ¹⁾	c.	Elin Peders ij

1) I margen: *strand*.

skytna Gertrud.....	c.	Jenis kopperslagare iiij	
Olaff Mikelsson sutor.....	c.	Jenis mwramestare ij	
Katerin Bertils	c.	Katerine Tydekes iiij	
Litidh ok gott	c.	Olaff Fynne ij	
Per Zonasson	c.	Lasse dragare iiij	
mester Öryan.....	c.	{Biörn verk mestare ij frv Fenis Jenis Griis iiij Ketil skreddare iiij	
Erik tornwektare.....	c.	Knut verk mestare iiij	
Olaff Laur[ensson]	c.	Ingrid ij	
Henrik borga[mesta]re.....	c.	Per Olsson ij	
Jenis Andersson	c.	{vxor Hanis smidz ij Per Olsson ner Katerin Ketils iiij	
Per Olsson	c.	Olaff Andersson i	175.
Olaff Elaffsson	c.	Per gulsmid iiij	
Lasse Matsson	c.	{tunnabindare vxor iiij vxor Elin ij	
vxor Olaff seckedragare	c.	Per Martinsson ij	
Benct Kog	c.	Hanis smidz vxor ij	
Hanis Wlff	c.	{Dan Jönsson ij vxor haltte Martins ij	
vxor Katerin	c.	Cristin i Gran ij	
vxor Paul Böstes.....	c.	{Per beltare ij Olaff Helsing ij	
Adaliza	c.	Andres tornwaktare ij	
vnge Per Rytter	c.	Hanis Alffson i	
Nic. Matsson	c.	klockare Anna ij	
Andres Jönsson.....	c.	Andres badzstuffuekarl iiij	
Lasse Matsson	c.	{longe Lasse sko[maka]re ij Cristin Arnekes i Per Olsson ij Olaff smidh	
Hanis Wesfaale.....	c.	Nic. Swarte iiij	
Erik Philppusson	c.	Willam i badzstuffune iiij	
Erik borgamestare	c.	Per Olsson iiij	
Andres Hansson	c.	Jenis Japsson ij	
mester Öryan.....	c.	{Jenis Griis frv Fenis Beeder ij	
skitna Gertrvd	c.	Per kopperslagare iiij	

	Birgitta Martins	c.	Nic. Jönsson ij
	Jap löyekarl	c.	Dan iij
	mester Öryan.....	c.	halta Martins vxor i
	Andres Jönsson.....	c.	{Henrik tunnabindare iijj Per Henikasson iijj
176.	Lasse Matsson	c.	Jenis weghare
	Katerin Mikels	c.	Olaff dragare
	Katerina vid Sudre p[ort]	c.	Per Henikasson iijj
	Vrbanusse vxor.....	c.	Per Henikasson iijj
	Lasse Bagge	c.	Hening scriffuare iijj
	Gerd snickare	c.	Claus skreddare ij
	Henrik Bryning.....	c.	Nic. Mangsson i
	Andres Olsson... ..	c.	Claus Kok iij
	her Hening Pynnou	c.	Euert Döring iij
	Nic. Eriksson.....	c.	onäkta Hanis iij
	Andres Jonsson.....	c.	{Holstin skomakare i Staffan beltare i
	mester Öryan.....	c.	Olaff skreddare iijj
	Olaff Laurensen	c.	Albrict skomakare ij
	Per Sonasson	c.	Östen ij
	Laurens Biörnsson	c.	Cristin i Gran iijj
	Birgitta	c.	Erik tymberman iijj
	Hanis rokärm.....	c.	Staffan Person
	Birgitta Frienstens	c.	Cristin Gran
	Herman Skiffuerman	c.	{Ingemund iijj Birgitta Torkels iijj Anna iijj
	Swen Jonsson.....	c.	Cristin i Gran iijj
	Joan Darre	c.	Biörn laxekarl iijj
	Lasse Henricksson	c.	Per iijj
	Mattis Arwidz dreng	c.	Katerina iij
	Mattis Lydeke	c.	Jenis kopperslagare ij

1481—1482.

Anno domini mcdlxxx primo.

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre et aliis causis
per dominum Lodeuicum Vesman et Benedictum
Smalenninge.**

**Camerarii illius anni Pedher Jönsson et Hanis Lambriktsson.
Prefectus vero Per Mikelsson.**

[14 maj]. Anno domini mcdlxxx primo feria secunda proxima 178.
ante festum sancti Eriki regis et martiris tha antwardade Pedher
Skytta Hanis Lambriktsson vtaff diskin i radzstuffwne xj (11) kast
gambla örtoger ok xv (15) peninga och iiij (4) kiortzsla skaalar;
item v (5) siilff knäpa; item en gulringh, som her Benct Smalen-
ninge loth lysa och förde fraa Köpung; item en pung, ther war
vty vj (6) öre ok vij (7) peninga; item xxx (30) marck peninga,
som her Magnisse i Pedersöre tilhöra ok Nic. Person borgare besatte.

Item antwardade Per Skytto Hanis Lambriktsson eth pantzare,
eth brost, eth skiorte, en kraga, eth armborst, eth spanbeltte ok
en krehaka, som Marchus Jönsson, som fick her Loduiks pigo, hade
satt Per Skytto til pantta for v (5) marck.¹⁾

[7 maj]. Feria secunda proxima post festum sancte crucis 179.
inuencionis kendes Ingwer Laurensen, ath han stal twa kiätzslar
medh tiära fra Tielffue Östinsson. Ty dömpdes han till rep. *Pie
memorie.*

Henrik van Lynden.

Eodem die sagdes fore retto, ath Henrik fan Lynden skal effter
thenne — —²⁾.

¹⁾ De två första anteckningarna stå på baksidan af titelbladet till detta
ämbetsår.

²⁾ Meningen ofullbordad.

Eodem die kom fore bormestarene i radzsins nerwaro Mattis Martinsson radman, fullmektoger pa mester Jacobs wegna canic i Westeraars, och loth vp Heming Olsson eth stenus pa Swartbrödra gatu frit och quit medh mwr, tomt, bodher, kellare och all sin tilbehörlsse fore iij^c (400) marck til euerdelica ego.

[9 maj]. Feria quarta infra octauas sancte crvcis inuencionis tha kom fore rettin Heming Olsson och loth vp sina hustrva hustrv Margareta hwan tridie pening bade i lösa och fasto. Teslikes loth ok hustrv Margareta vp sinom kere hussbonda for:na Heming Olsson huan iij^e (3:e) pening bade i lösa ok fasto.¹⁾

Eodem die besatte Nic. Person her i rettin xxx (30) marck pa her Magnisse wegna i Pedersöre.

Laurens Ödmundsson.

180. Eodem die kom fore rettin Erik Curita och loth vp Laurens Ödmundsson en gaard belegin westan mwr frij ok quitt fore lxvj (66) marck til euerdeliga egho.²⁾

Per Borneman.

Eodem die wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene ok radet swa eens, ath Peder Borneman skal swa stiäländes koma sik aff kirkione, om än han kan thes — —³⁾.

Hustrv Lena breff.

Ik Johan van Kampen bekenne vur my vnde myn eruen, so dat ik vnde myn erlike wiff Lena vruntliken vnde leueliken gescheden sin myt der hilgen kerken to latonge, so dat wy wns mogen geuen in Godes denste, wan wns dat geleuet vnde wns dat geleuet (sic!), ok sin wy vruntliken vorliket van wns beden als van vnsser butynge vnde delynge vnsses gudes in so daner mathen, so wat myn wiff vurscreuen heuet dat schal sy frii vnde quid beholden vur my vnde myne eruen dar vp nicht to manen efte jemandes van myner wegen, vnde des liken so wat ik hebbe efte krigen kan ok to beholden in aller mathen vurscreuen stat sunder al argelist in sulker mathen, so dat vnsser eyn dem ander doch sal vruntliken, trostliken sin altiit, also dat gebortliken is. Aldus so is sy myner quid in aller mathen vnde frij vur my vnde den mynen nicht vp

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 67, n. 938.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 68, n. 940.

³⁾ Ofullbordad mening.

181.
sulke delinghe also vurscreuen stat mer to spreken. Dat dit also is in der warhet vnde vnsser beden welkor is, also vurscreuen stat, so is dyt myn egen hantscrefft Jahan van Kampen vurscreuen, vnde to merer tughenissen der warhet so hebben wy gebeden de erlike wisse mans Eyngwalt Torstinsson vnde Hans Lambrichtesson, dat sy er in segel by dat mynt vp dissen breff gesat hebben to eyner tughenissen der warhet, wilket vurscreuen Eyngwalt vnde Hans gern gedan hebben durch beden wellen(?) beider also Johans van Kampen vnde leuen siner hostrv vurscreuen, dat geschen is in dem jar vnsses Heren mccccxxxj [1481] vp der hiligen dri konunge dagh [6 januari] to dem Stocholm.

Jap pulffuermakare.

Eodem die giorde Jacob pulffuermakare sin eedh pa helgedomane, swa thet han skal wara borgamestarene och raadet hörogher och lydogher och wara stadhenom hwl och tro och medh sith embete retrradogher i alla handa motto, som honom bör aa sins embetz wegna. Ther fore skal han om aaret haffua aff stadenom til löna xxx (30) marck reda peninga och xij (12) alna leysk ok¹⁾ sage stadenom tienist i vj (6) samfalth aar.

Sagdes for retto, ath Claus kannegiwtare skal bliffua wiidh sina forlikning om Aalenningiane etc.

Joan skreddare.

182.

[12 maj]. Sabbato proximo ante festum sancti Eri regis et martiris tha kom Magnis Ragualsson, fultmektoger pa brodher Findwiidh Laurencii vegna aff Sigtuna, ok loth vp Joan Eriksson skreddare eth stenus belegit westan mwr friit och quitt, som thet nw vpmwrat och bygt är, fore cxc (190) marck reda peninga til euerdeliga ego. Offuermen prouincialis bro Niels pryaren i Sigtwna, Erik Jonsson radman, Erik Philpusson borgare.²⁾

Joan Strassenborg.

Eodem die tha forwilkor[ad]e sick Joan Strassenborg till ath bittala Ingwar dieckn innan sancte Mikels dagh nest komande eller han will haffua friidh huarken i closter eller kirkio.

1) Det följande synes vara senare tillagdt.

2) Jämf. a. a., sid. 68, n. 941, enligt hvilken anteckning köpesumman var »hwndrade ok nyiotio» marck. I texten står *xcC*.

Mattis skreddare.

Eodem die kom fore rettin Otte Henriksson och loth vp Mattis Hansson sinom swagh eth halfft hws, som belegit är i millom Euerth Döringh och for:na Mattis Hanssons hws, friit ok quitt, medh halffua mwren fore ij^o (150) marck til euerdelica ego obehindrat fore hwars mans tiltal.¹⁾

Joan Lyndorm.

183. [14 maj]. Feria secunda proxima ante festum sancti Erii regis et martiris tha stodh Joan Lyndorm fore rettin och giorde witterliget, ath [han] engte wilde beware sik medh thet huseth, som hans forfader Bertill Gramso atte, epter thenne tiidh, huilket belegit är i twärgatune pa Köpmanna gatu, och i sama huseth haffuer Sko closter c (100) marck och her Joan Slaweka c (100) marck effter sin forfader Sten Benctzsson.

Eodem die kendes Pedher Eriksson, ath han stal aff sin stiwfader Erik Person l (50) marck peninga, ty dömpdes han till rep, *pie memorie*, x (10) alna leysk ok twa kaapor.

Eodem die wordo borgamestarene ok radet swa eens, ath Heming Olsson skal sälia enom köpmanne sith stenhws och engom smidhe.

Eodem die giordo dragarene therres eedh, swa athe skulo wara retfärdoga i therres embete och hwargins slaa kopperen til hopa än wiidh wogenä ok vppa openbara gatw.

Laurens Skutte sutor zaker xij (12) marck, ty han slog gamble Elaff skomakare en blanadh pa armen. *Tenetur* iiij (4) marck.

Andres Jönsson bödh vp siilff panth iij:e (3:e) tiidh.

Joan Darre bödh vp lös panth iij:e (3:e) tiidh.

184. [16 maj]. Feria quarta proxima ante festum sancti Erii regis et martiris.

Joan skreddare zaker xij (12) marck, ty han slog onekta Hanisse hustrv en blanadh i öghat. *Tenetur* iij (3) marck.

Pascha Mattis zaker xij (12) marck, ty han slogh en löswnga dreng. *Tenetur* iij (3) marck. *Fideiussit* Per Jwl, Herman Holth, dagh till Michaelis.

[21 maj]. Feria 2:a proxima post dominicam cantate bödh Mattis Martinsson iij:e (3:e) tiidh vp mester Jacobs stenhws.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 69, n. 942.

Eodem die bödh Heming Olsson wp iij:e (3:e) tidh sith stenus, som han besitter.

Laurens Mangsson feste lagh sielf iij:e (3:e), ath han är ecke Jap Mangsson skylloger meer än i (1) marck.

Eodem die Nic. Siwrdssons fadherfadher Olaff i Orensöö, hans fadhers brodher Mattis i Orensöö kendes fore fogodin, borgamestarene ok raadet, ath tesse epterscripne Ingeuall Torstinsson, Joan Styng, Torbiörn Torstinsson, Laurens kötmangare, Raguald skomakare hadho giorth them godh redelig rekenskap bade fore löst ok fasth, som forne Niels Siwrdsson tilhörde effter hans framlidna fadher Siwrd kötmangare.

185.

Dux Emanuel Albanie.

Eodem die kom for rettin hertogh Emanwel och giorde witterligt fore fogodhin Per Michelsson, borgamestarene ok raadet, swa ath hedherlig man Hanis Dyngxstadh hade giorth i alla motto moth honom som en retfärdogh, godh man och giorth honom en fulkomen rekenskap till tacka fore alth thet, som han hade pa hans wegna opburet, bade fore litidh ok myket, huat thet heltst kunne wara, swa thet han och loth honom fore alla the ther pa tala wilia frij, ledog och lös til en fulkomen ända, teslikes hans arffua ok eptekomanda, och giorde honom tha strax fore rettin ok hans fadher Hanis Lambrixtsson myndoga ok mektoga till ath anama allan hans deel, som honom tilbör, aff the, som hans ärende färdas effter hielp her i landet, som nempnas broder Birger Karlsson aff Juwleta ok Olaff, hans tolk war, swa ath ner the worda här komanda, tha skulo Hanis Lambrixtsson och Hanis Dyngxstadh vpbera halfua deelin aff them ok sända honom swa myket, som honom tilfalla kan, medh them göra ok lata, likerwiis som han sielf personliken nerstadder wore, ok quittanciam at giffua.

[23 maj]. Feria quarta proxima post dominicam cantate tha wistes quinnan Birgitta, som lagh med Henrik stadztienare, aff by innan xiiij (14) daga.

[26 maj]. Sabbato et crastino sancti Vrbani tha gaffuo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och radet medh malsigianandes Jacob stadzsins tymberman tillath Henrik stadztienare viij (8) daga dagh, pa thet han skal forlika sik medh Jacob tymberman. Kunno [the] ecke forlika sik, tha gaa i sitt behald igen, ok bödz them friidh i millom wiidh liiff ok gotz.

186.

[2 juni]. Sabbato infra octauas ascencionis domini tha kom Mattis smidh til swars fierde tiidh.

Hanis Dingxstad.

[4 juni]. Feria secunda proxima ante festum pentecostes stodh Peder Möleman fore rettin och sagde, thet Hanis Dingxstad skal ecke bliffua behindrat i Lubeke hwarkin medh scriffuilsse eller annan stycke fore thet salth ok ööl, som togx aff Hanis Dingxstadz skip.

Eodem die tha bleff Mikell Swartte kirkiowerende.

Trwgels, som war föddher i Westergötzlandh, kendes, ath han stal en baath swa godh som ij (2) öre. Ty dömpdes han til stwpa ok wystes aff by. Komber [han] i stadin igen, tha [staa] sin rett.

187.

Herman Kreffueta.

Eodem die kom fore rettin Euert pantzeremakare och loth vp Herman Kreffueta sinom swogh allan sin deel, som han atte i thet stenhwset, som Herman Kreffueta nw besitter ok han erfide effter sin kere fadher Hanis pantzeremakare och synne modher vxor Cristine pantzeremakares, frit ok quitt, medh all tilbehörilssom fore iij^e (400) marck til euerdelica ego, engte annat wndhentaget än the fem fönsther, som Euert tilhöra och äro inne i Herman Kreffuetaes gaard, skulo bliffua frij.¹⁾

[6 juni]. Feria quarta proxima ante festum pentecostes tha bödz Henrik Albrictsson widh, forsth widh iij (3) marck, annan tiidh widh vj (6) marck, ath fornögia Hardenackes hustrv sina peninga.

Niels scriffuare.

Eodem die kom fore rettin Ingwar dieckn ok loth vp Niels scriffuare ena stenbodh, belegin i Lybbenhws grendh vndher for:na Niels scriffuare hws, huilkin bodh som stodh Sielagaardenom til panth fore xiiij (14) marck, ok tesse epherscripne Joan Styngh, Laurens mwramestare, Erik mwramestare, Pedher bergxman, Mikel klensmid, Joan kötmangare skattade sama for:na stenbodh fore xij (12) marck. The sama xij (12) marck kendes Ingwar dieckn haffua redeligan vntfangit ok opburet pa Sielagaardins vegna aff for:na Niels scriffuare. Ty maa same Niels scriffuare for:na stenbodh, han och hans arffwa och eptekomanda, ega, niwta och brwka

188.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 69, n. 943.

sik til gangs, frij ok quitt til euerdeliga ego obehindrat fore hwars mans tiltal. Woret zaka, ath noger kome, som ther vppa tala wilde, tha skal han thala til Sielagaardin och ecke til Nic. scriffuare eller hans arffua ok eptekomanda.¹⁾

Olaff tygelslagare sagde Michel Swartte trotienist.

Erik Jönsson consul.

Eodem die loth Staffan Wesgöte wp en halffuan mwr belegin i millom Erik Jönssons hws och Staffan Wesgöte hws, swa ath Erik Jönsson och hans arffua mago sama halffua [mwr] ego, niwta ok brwka sik til gagns, anckare ok sparra inleggia, frij ok quitt til ewerdeliga ego, fore huilkan mwr Staffan Wesgöte kendes sik haffua opburet x (10) marck aff Erik Jönssone sik wel til nöge.²⁾

[9 juni]. In profesto pentecostes wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath mordarens hest skal staa i retzsins twongh.

Onekta Hanis zaker iij (3) marck, ty han är lagin nidherfellog, och swa zaker vj (6) marck, ty hans hustrv haardrog Joan skred-dare. *Fideiussit* Nic. Mangsson. *Tenetur* ij (2) marck.

Jenis Laurensen zaker lxxxiiij (84) marck, ty han slog Hanis 189.
Laurensen vij (7) fultsaar.³⁾

Hanis Laurensen zaker xxxvj (36) marck, ty han slog Jenis Laurensen, fore iij (3) fulthsaar. *Fideiussit prefectus*.

Benet Kog saker vj (6) marck, ty hans dreng kööpte rog pa malmane, och iij (3) marck, thy han bleff lagin niderfällogh. *Tenetur* iiij (4) marck.

[16 juni]. In profesto sancte trinitatis tha vitnade och sworo tesse eptescripne — —⁴⁾.

Eodem die Claus Dene feste vj (6) manna lagh, ath han kööpte hestin aff draparen och bittalath honom, forra än han slog i häl Henrik, Herman Rogges dreng.

[18 juni]. Feria secunda proxima post festum sancte trinitatis tha kom fore rettin Claus Mertens, borgare i Rostock, och loth

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 70, n. 944.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 70, n. 945.

³⁾ Ett ord följer, som möjligen kan läsas: *frist*.

⁴⁾ Ingen fortsättning följer.

Jenis Japsson ledog och lös om the aarlige rentta, som han hade mäktebrefv vppa effter hustrv Greta Zegehorns. Ty är han a thy wegna frij fore alth hendermera tital till ewig tiidh.

Per Andersson bonde zaker xl (40) marck for olaga köpslaghan. *Fideiussit* Staffan Wesgöte. *Tenetur* vj (6) marck.

190. [23 juni]. In profesto sancti Johannis baptiste stodho for rettin tesse epterscriffne Jachim Kok, Villam, Claus skreddare, Staffan, Casper redaboe ath gaa lagh medh Claus Dene, swa thet ath for:ne Claus Dene hade köpt hestin aff draaparen, som slog Henrik, ner Herman Rogga war till gäst. Tha fordrogx honom edhin.

Eodem die in presencia her Göstaff Karlssons, her Gregurs Matssons, fogodins Peder Mikelssons, borgamestarenes och radzsins kom fore rettin Anna, Henrik Matssons epteliffua, och kendes, ath Peder Henriksson, som henne war owitterligan fra komen ok Olaff Andersson i Holttatorp i Cristberga sockn förde medh sik hiit till stadin igen, thet war hennis son äckta och räkta. Thetta witnade tesse epter:ne dandaquinnor vxor Elin Jenis tymbermans, vxor Metta Hanis werkmeatares, vxor Elin Arend skomakares, vxor Katerina Nic. scriffuares, vxor Katerin Jenis Friis, vxor Cristin Germund Olssons.

Eodem die fore fogodins, borgamestarene och radzsins bön skuld tha wntte velbördog herre her Götzstaff Karlsson Olaff Japsson wor medhborgare sina peninga ok jern igen, som hans fogede Mikell hade behindrat i Lagwnd fore honom.

Magnis Biörnsson saker vj (6) marck fore kniffdraget ok xxiiij (24) marck fore saarmaalet han giorde Dan Jönsson. *Tenetur* vj (6) marck.

191. Dan Jönsson zaker vj (6) marck fore kniffdraget, ty han drog kniff aath Magnis Biörnsson. *Tenetur* ij (2) marck.

Vxor Jacob Benctssons.

[25 juni]. Feria secunda proxima post festum sancti Johannis baptiste tha kom fore rettin erlige men Clemit Benctsson, Erik Jönsson radmen och kungiordo fore borgamestarene ock radet i fogodins Peder Mikelssons nerwaro, ath framlidne Jacob Benctsson hade pa sina sottasängh wel fortenccker meth full skiäl ok synne i therres ahöra giffuet synne elskeliga kere hustrva Elizabeth hwan tridie peningh bade i lösa ok fasta.¹⁾

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 71, n. 946.

Eodem die kom fore fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene ok radet Mattis Benctsson, Jacob Benctssons brodher, och kendes redeligan haffua opburet alth thet arff, som honom tilfalleth war effter framlidna Jacob Benctsson, bade fore löst ok fast, til ewig tidh.

Eodem die fore welbördoga manna her Götzstaff Karlssons, her Gregurs Matssons bön skuld tha gaffs Jenis i Husaby liffwet.

Hanis Hwffuendal.

Eodem die kom fore rettin Tile Busman och loth vp Hanis Huffwendal eth stenhws früt och quit medh ena tompt, belegin niden fore hustrv Cristine Staffan Storbekes, fore iiij^c (400) marck, huilket som är belegit i millom Jenis Laurenssons hws ok for:na Tyle Busmans hws, obehindrat medh alla mwra pa alla sidhor. Tomptin är pa lengdene xxiiij (23½), pa breddenne oppe vidh huset xj (10½) alin, pa breddenne nidre ixj (9½) alin.¹⁾

[25 juni]. Feria²⁾ 2:a proxima post festum sancti Johannis baptiste tha antwardade Claus Dene i rettin iij (3) marck och vj (6) öre, som han bleff skylloger draparenom, som slog Henrik Lybbenhuse i häl. Them anamade Hanis Lambrictsson.

[30 juni]. Sabbato proximo ante festum visitacionis Marie virginis kom fore rettin Henika Swedher aff Gothland, neste arffue effter hustrv Birgitta Swedhers, och medh honom Joan Olsson i Säby i Bondarnöö sokn, som och skyldskap hade ther till, och loto vp Nic. Gwnnarsson ena tompt, belegin i Breda grendene i millom Staffan Vesgöte gaard och Hening Kok, frij ok quit fore xxxiiij (33) marck, som the kendes sik redeligan anamet, vntfanget och vp-boreth haffua, huilkin tompt som är pa längdene xiiij (14) alna, pa breddenne xj (11) alna och i (1) quarttere. Her vppa gaff for:ne Nic. Gwnnarsson vth sin fridskilling, epter ty som lagen giffua. Ty maa han, hans arffua och eptekomanda ega, niwta ok bruka sama for:na tompt obehindrat for hwars mans tiltal til euerdelica ego.³⁾

Bagarene.

[4 juli]. Feria quarta infra octauas visitacionis Marie tha wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath bagarene skulo baka brödet, hwete brödet, swa ath thet skal weggha xvj (16) loodh.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 71, n. 947.

²⁾ Följande anteckning på en lös lapp, instucken vid sid. 191.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 71, n. 948.

193. Esbiörn Olsson, Magnis Hemingssons tienare, zaker vj (6) marck i tweböte, ty han slog Jenis aakare pa Sudre malm. *Fideiussit* Otte fan Damen. *Tenetur* ij (2) marck.

Jachim Kok.

Eodem die komo tesse epterscripne, forst velboren man Per Ragualsson a wapen och Peder Skytta radman, Hanis Vlff, Hanis Fymmerlingh, longe Claus skreddare, mester Mattis, mester Loduik, Claus skreddare kopman, Andres Jönsson Wynman, ok giordo witterliget, athe hado warith offuer ena endrekteliga sämio och forlikning, som giordes i alles therres aahöra ok nerwaro i millom Jachim Kock och Twue Akesson skomakare i Godskalk skomakares hws, som ok tha nerstadder war, swa ath for:ne Jachim Kok skulde fore then skada, som han hade giorth fornempda Twue Akesson, effter fornempda Twue Aakessons begerilse at giffwa honom fore all skada, som han honom giorth, x (10) marck reda peninga, huilka som stragx vtgaffuos, och thermedh skulde for:ne Jachim Kok taga till sik lekarelön, konungxsins ok stadzsins saköre. Thermedh all tingh them i millom offuertalath til en fulkomen ända, swa ath engin effter thenne tiidh skal eller maa ther vppa ath tala, huarken han eller hans arffua ok eptekomanda.

194. [7 juli]. Sabbato infra octauas visitacionis Marie tha besatte her Hanis i Torppa pa pryarens vegna i Eskilstwna inne medh Andres Jönsson Wynman xij=(13) lödog marck silffuer.

Eodem die gik Gerd Hyttenhuse lag sielff vj:e (6:e), Nic. scriffuare, Hanis Hogben, Frederik fan Mörssin, Hielmeka Sandman, Hanis Millam, the sworo medh honom, swa ath han aldre vntfik thet torra kramfath, som Henrik Prestetin hade misth och wtsäntt.

Absentes: Suen Helsing, Joan Styng, Per Skytta, Nic. Dobbin.

Eodem die feste mester Gödert lag sielff vj:e (6:e), ath han och hans hustrv äro Otte fan Damen engte skylloge.

Eodem die giorde Jeppe Andersson sin edh pa helgedomane, ath han bittaleth Peder Juwte fore vj (6) aar fore hans baath.

[9 juli]. Feria secunda in octaua visitacionis Marie virginis Fallatins och Erik skreddare epteliffua bödh vp eth stenhws iij:e (3:e) tiidh.

195. Eodem die feste Andres Wynman s[ex?] manna lagh, ath han ecke gaff dragharemo oqwedins oordh.

Andres Jönsson zaker iij (3) marck, ty han gik aff rettin.
Tenetur i (1) marck.

Tesse eptescripne skulo gaa kringom byn ok ransaka om
 the pighor, som haffua latidh locka sik, primo

Östre quarttere

Niels Bagge
 Styg Wigilsson
 Peder Jonsson
 Jacob Gresaw
 Henebusse hustrv
 Olaff Jönssons hustrv

Sudre quarttere

Engleka Zandersson
 Hanis Wlff
 Martin Custe
 Laurens Custe
 Benct Kogx hustrv
 Lydekes skreddare hustrv

Westre quarttere

Claus Olsson
 Enewald skreddare
 Jenis wegare
 Erik Philppusson
 Laurens Hoppeners hustrv
 Jacob offuerskiärare hustrv

Innan mwr

Jacob gulsmid
 Laurens pungamakare
 Magnis Grabo
 Goskalk skomakare
 Laurens swerdslipare hustrv
 Lasse Bagge hustrv.

[4 juli]. Feria quarta proxima post festum visitacionis Marie virginis¹⁾ tha sagdes fore retto, ath Aasuid skal sökia sin rett i Aland om the jordene, som han talar vppa pa synne hustrvas vegna. 196.

[14 juli]. Sabbato proximo ante festum sancte Margarete tha stodh Laurens scriffuare for rettin ok kendes, ath han hade giort Jap spilare pigha medh barn.

[16 juli]. Feria 2:a proxima ante festum sancte Margarete bödh Claus skreddare vp eth hws iije (3:e) tiidh pa Dyrek Wykow vegna.

Eodem die gaff Claus, her Ywars tienare, Olaffs pigho i Tenöö till thet talet, som hon hade til honom och flere her Ywars tienara om faaret, fore Gudz, borgamestarenes och radzsins bön skuld.

Lasse Mangsson, her Niels Stwre tienare, zaker xlvij (48) marck, ty han hiogh Katerina, Jenis La:ssons(?) hustrv, eth saar i handene och slog henne twa blanade. *Fideiussit prefectus*. Tilgiffuet.²⁾

1) Möjligen felskrifvet för *Feria quarta post octavas* o. s. v. och då den 11 juli.

2) Det sista ordet senare tillskrifvet.

197. Jenis Andersson i Koppernäsby i Pita sockn stodh redaboen ath gaa lagh, swa thet han war ecke Per Andresson radman skylloger iij (4) marck. Medh honom stodo redabone gaa lag Magnis Olsson i Öyaby, Lasse Olsson i Järffra. Tha loth for:ne Peder Andersson honom edhin vpp.

[21 juli]. In profesto sancte Marie Magdalene tha withnade Erik Eriksson i Sandeke och Stygh, wor kere höuitzsmans tienare ok fogode, fore rettin, athe hördo ok nerstade woro, tha Claus kiökemestare och hans sendebodh Henrik gaffuo Falkinsten ondh ordh i hans egith heman ok vntsagdo honom.

[30 juli]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Petri vincula tha vitnade mester Berend fore rettin, swa ath eth riiffbeen bleff swnder slaget pa Olaff Rytter, borgare i Vpsala, pa en stock fore Skymblepenings porth, tha Andres Jonsson skiöff honom.

Eodem die loth fete Hanis smidh vp her Benct Smalennige eth stehus vestan mwr.¹⁾

Andres Jonsson consul saker fore en blanadh xij (12) marck i tweböte och fore eth bloduite xij (12) marck, som han giorde Olaff Rytter aff Vpsala. *Tenetur* v (5) marck. Fogodin²⁾, borgamestarene och radet gaffuo honom til zaken.

[1 augusti]. Feria quarta et festo sancti Petri vincula tha sagde Olaff Rytter, borgare i Vpsala, fore rettin, ath Andres Jonsson consul hade röffuat aff honom fore iij (3) aar ena silff skiedh her pa gatwna, siden i wordh war ryngt, in presencia Pedher Mikelsson prefecti, Hanis Holmgersson, Joan Swensson, Ingeuall Torstinsson, Olaff Matsson, Peder Jönsson, Joan Styng, Pedher Skytta, Hanis Lambrictsson.

198. Eodem die kom welbördog herre her Gregurs Matsson riddare och sagde, ath Mattis Matsson hans tienare hade stwleth honom fraa iij (3) fath järn, som — —³⁾

Eodem die bliffuo Peder Jönsson, Per Skytto gode fore the xxx (30) marck, som her Magnis i Pedersöö hade her i rettin.

Eodem die sagdes fore retto, ath her Gregurs Matsson skal haffua sin iij (3) fath järn aff Pelle Person igen, effter thet ath the woro honom fraa stwlen.

¹⁾ Anteckningen är senare inpassad.

²⁾ Det följande senare tillagdt.

³⁾ Meningen ofullbordad.

Eodem die leyde och felade fogodin Per Mikelsson, borgamestarene ok raadet Martin Nilsson i x (10) aar fore gestegotz.

[6 augusti]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Laurentii tha bödh Olaff Matsson vp then deel, som [han] hade i gamble Hanis bagare hus, iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die feste Lydeke krögare vj (6) manna lagh, ath han ecke war Mattis Hermansson *tenetur* vj (6) marck.

Claus Rysse skipman zaker xij (12) marck i tweböte, ty han slogh Andres Benctsson en blanadh widh öghat. *Tenetur* iij (4) marck.

Bertill Nilsson zaker xx (20) marck, ty han slog Henrik stadztjänare i hoffwdet, i tweböte. *Tenetur* iij (4) marck.

Eodem die komo fore rettin Hanis Fosse ok Mattis Thomasson, fultmektoghe pa haltte Martins vegna och hans hustrva Birgitte, ok pantsätte tesse eptescriffne gode men allan then deel, som for:ne haltte Martin ok hans hustrw Birgitta kan medh retto tilfalla i arff effter framlidna Olaff Valdemarsson i thet stenuset, som Olaff Valdemarsson sielff besatt:

primo Ingeual Torstinson for iij (4) skippund ok ij (2) lispund kopper;

Hanis Lambrictsson fore xxxvj (36) marck;

item Knwt gulsmid xxx (30) marck lentta peninga;

item Olaff Matsson for i (1) skippund och i (1) lispund kopper ok ij (2) marck peninga.

Waldemer kopperslagare zaker vj (6) marck, ty han skiöff Nic. Jonssons hustrv. *Tenetur* ij (2) marck.

Her Olaff cappellan.

[11 augusti]. Sabbato et crastino sancti Laurentii tha wordo borgamestarene och raadet swa ens, ath her Olaff cappellanen, som sagde borgamestarene och radet tienist till helge korss nyia altaret, skal halda twa messor om wykone, om fredagin och lögherdagin, stragx i rettin tiidh, som forsta messan plägher haldas. Är thet ok swa, ath han ecke halder tesse twa messor, som forrörth är, tha skal han ecke länger haffua altaret än eth aar.

Lasse tymberman feste vj (6) manna lag, ath han ecke slog Anna, lagin niderfello, zaker xij (12) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

199.

200.

Martta feste vj (6) manna lagh, ath hon ecke slog Sigrid Vernars, lagin niderfellog, zak xij (12) marck. *Tenetur* ¹⁾ *2:m gratiam camerariorum*.

[13 augusti]. Feria 2:a proxima ante festum assumptionis Marie tha giorde Herman Horensy pa sina vegna Henrik Bryningh myndog ok fultmektog in at kreffia, anama ok vpbera all hans vtheastandande giöld effter hans framlidna brodher Henrik Horensy.

Kopparen.

Eodem die komo for rettin Per Bagge kopperslagare, Jenis kopperslagare, Mattis kopperslagare, Olaff Cristiernsson kopperslagare ok sagdo, athe wildo ecke giffua v (5) marck fore kopperen ok är ogiller.

Eodem die bödh Ingeuall Torstinsson vpp lös pant tridie tiidh.

Eodem die bödh Per Jönsson vp her Martins Frome tomt pa Sudre malm tridie tiidh.

Pedher Jönsson consul.

Eodem die kom fore fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene ok radet i radzstuffwne Henrik Albrictsson ok kendes, thet erlig man Pedher Jönsson radman hade engte mwrath eller bygt pa honom ok tagit in en stoor deel aff sin eghin tomt. Framdeles sagde ok for:ne Henrik Albrictsson, ath Peder Jönssons wingdoga skolu bliffua in i hans gaard open, som gammalt ok fornth haffuer waret. Fore borgamestarene och radzsins bön skuld tha fordrog Pedher Jönsson Henrik Albrictsson the x (10) marck peninga, som han hade giffuet honom, fore hans fatigdom skuld. Och ther medh forbadh Henrik Albrictsson Peder Jönsson ok begerade hans wenskap til ewigh tiidh.

Tesse tilnempde ath skipta jernet, forst Jap Moyses, Mattis Hermansson — ²⁾.

Tesse tilnempde til herredagin til Tälge:³⁾ her Niels Person, her Jeppe Nilsson, Clemit Benctsson och Ingeuall Torstinsson, Per Andersson.

1) Det följande senare tillskrifvet.

2) Fortsättning följer icke.

3) Ett möte hölls i Tälge i slutet af augusti 1481 och har hittills gällt som ett rådsmöte. Jämf. STYFFE, Bidrag till Skandinaviens historia, IV, sid. LXVII, not 4.

Hanis Holmgersson bödh vp lös pant iije (3:e) tiidh.

Nic. Siggasson gjorde sin eedh, ath han ecke war skylloger Martin ij (2) pund lagx.

Hanis smidh.

Eodem die kom fore rettin Arind smid och kendes, ath gamble Hanis hade honom wel fornögt och bittalat fore alth thet arff, som honom war tilfallet i arff efter vnge Hanis smid, Gud honom nade, bade for löst ok fasth. Ty loth for:ne Arend smidh fornempda gamla Hanis smid frii, quit, ledog ok lös, honom, alla hans arffua ok eptekomanda, fore sik, alla sina arffua och eptekomanda til ewigh tiidh.

Hanis smid.

Henrik smid kom for rettin och kendes, ath gamble Hanis hade honom vel fornögt och bittalat alth thet arff, som honom tilfallet war efter vnge Hanis smid, bade fore löst ok fast, ty loth han for:na gamla Hanis smid ledog ok lös till ewig tiidh.

[20 augusti]. Feria 2:a infra octauas assumptionis Marie virginis tha witnade Gregurs swerdslipare fore rettin, swa ath Cristiern smid sagde i sitt ytersta, thet mester Laurens hiolt honom i armen, tha Henrik stadztienare stack honom. Teslikes witnade och Lasse Skutte skomakare, och her vppa giordo the therres eedh ok Hanis Laurensen. 202.

Eodem die sagdes for retto, ath Jenis Andersson skal fornögia Per Pomerering the vj (6) marck, som han talade pa, innan xiiij (14) daga widh hans iij (3) marck. *Tenetur* — —¹).

Olaff Haquonsson lagin nidherfellogh fore olaga köpslagan, zaker xl (40) marck. *Tenetur* vj (6) marck.

[22 augusti]. Feria quarta proxima ante festum sancti Bartolomei tha vitnade Joan Lyndorm, Hanis Jönsson, swa ath the sago, thet Joan skreddare aff Trosa, Laurens skreddare hado giort dorabroth pa Sudremalm.

Eodem die fore malsigiandes Olaff Karlssons och dande quinno bön skuld tha gaffuo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene ok raadet honom liffwet, och mest therfore ath hans hustrv, Olaff Karlssons dotter, som han hade slaget till dödha, badh fore honom i thet ytersta. Thermedh skal han gaa pylagrims gangar.

¹) Fortsättning följer icke.

Renholt Lehwse.

203. [25 augusti]. Sabbato et crastino sancti Bartholomei apostoli tha kungiorde Renholth Lehwse, ath han war till forende aff tygellhwset lxxxvj (85½) marck och vj (5½) örtog¹).

Albrict fan Lancken zaker xij (12) marck, ty han slog Olaff, Jenis Anderssons dreng.

Olaff, Jenis Anderssons dreng, saker vj (6) marck.

Olaff Bagge, Mikell groffsmidz dreng, saker vj (6) marck.

Eodem die gik Laurens skreddare lagh sielff xij:e (12:e), ath han ecke slog vpp doren heem till Monstracius pa Sudremalm. Medh honom sworo Olaff Karlsson, Knwt Martinsson, Esbiörn Olsson, Nic. Mangsson, Botuid mwramestare, Mikel aakare, Andres maalare, Olaff Person, Ingemund, Herman Holth, Joan Person. Ty är han a ty wegna quitt till ewigh tiidh.

Eodem die än gik Laurens skreddare for:ne lagh sielff vj:e (6:e), ath han ecke slogh Monstracius hustrv. Medh honom sworo Nic. Mangsson, Olaff Person, Joan Person, Andres maalare, Knwt Martinsson.

Eodem die gik Joan Andersson lagh sielff xij:e (12:e), ath han ecke slog vp dören hem til Monstracius pa Sudre malm. Medh honom sworo Per Nilsson, Hanis Foss, än Peder Nilsson, Bertill maalare, Per werkmestare, Paual kniffuasmit, Jenis kopperslagare, Knwt pa Gramwnkaholm, Thomas Laurensen, Henrik skinnare, Per sadilmakare.

204. Dominus Petrus Olai aput sanctum Georgium.

[29 augusti]. Feria quarta et ipso die et festo sancti Johannis decollacionis tha bepliktade sik her Pedher Olai fore sittande borgamestarene, her Loduik Wesman, her Benct Smaleninge, och i radsins nerwaro, Per Jönssons, Hanis Lambrictssons, Andres Jonssons, Joan Styngx, Lasse Laurensens, Erik Jönssons, Mikel Wesgötes och Peder Skyttes, swa ath han will bliffwa.

[1 september]. Sabbato et ipso die et festo sancti Egidii abbatis tha wordo fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath engin maa ellir skal kiöpa rogh annarstadz än inne pa Stora torget wiidh xij (12) marck och enge dreng

¹) Något eller några ord fattas möjligen.

ellir pigor eller hustrvr vten besitne borgara, the som halle vppe hws och heman, therres eghin kost.

Engin skal vtföra nogra ätande warar, huarken lagx, smör ellir andra ätande warar, wiidh xl (40) marck.

Enge geste magho eller skulo färdas therres erende eller kreffia therres giäld vppe i landet eller ridha vtlendes vthen fogodins och borgamestarenes loff widh xl (40) marck.

Engin haffui sin swin epter thenne tiidh vthe pa gatwne. Hwar thet gör, mysther han them, tha haffue engte woldh ath tala ther vppa och böte ther til iij (3) marck.

Öryan Olsson.

205.

Eodem die leyde och felade fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och raadet Öryan Olsson i näst try samfalth aar fore gesta gotz och ecke fore borgara gotz, engen aff gestome vndhan tagin, annar än Henrik Bryning, som han sielff loffuade bittalningh.

Claus Matsson dragare zaker xij (12) marck, ty han stack Niels Olsson. *Tenetur* iij (4) marck.

Nic. Olsson dragare zaker vj (6) marck, ty [han] haardrog Claus. *Tenetur* ij (2) marck.

Pawal dragare zaker xx (20) marck, ty han hiog Claus i anlithet. Kemmenärane¹⁾ *tenetur* ij (2) marck.

Olaff skreddare lagin nidherfellogh fore dorabrothet pa Sudre malm. *Tenetur* iij (3) marck.

Lasse Martinsson, tymberman pa holkin, zaker xx (20) marck, ty han slog Hanis Folmarsson i anlithet, och swa xxiiij (24) marck fore tw hoffwdsaar, som han giorde honom. *Tenetur*¹⁾ stadenom serdeles iij (3) marck.

[10 september]. Feria 2:a proxima ante festum sancte crvcis exaltacionis tha bödh hustrv Birgitta Frigenstens vp iij:e (3:e) tiidh en gaard.

Eodem die kendes Olaff Jönsson, borgare i Nykiöpfung, ath han hade stwleth iij (3) skiöta och iij (3) fierdunga nysaltadin strömingh och j (½) tunna salth. Ty dömpdes han til rep. *Pie memorie*.

Mattis Laurensen smid.

206.

Eodem die kom fore rettin Olaff Benctsson smidh och loth vp sinom swogh Mattis Laurensen smid allan then deel, som honom

¹⁾ Det följande tycks vara senare tillskrifvet.

och Laurens Nielson war tilfallen i arff i thet huset, som Olaff smid besatt vidh Norre porth, frij och quit bade delane fore lj (51) marck til euerdelica ego.¹⁾

Eodem die sagdes fore retto, ath skipmennenä skulo engin hyra haffua meer än ena hyra, effter thet ath skippet är osaalth.

Onäkta Hanis saker iij (3) marck, ty han doblade medh Joan skreddare. *Tenetur* i (1) marck.

Joan skreddare zaker iij (3) marck, ty han doblade medh onäckta Hanis. *Tenetur* i (1) marck.

[12 september]. Feria quarta proxima ante festum sancte crvcis exaltacionis tha leyde ok felade fogodin, borgamestarene och raadet Claus Aakesson till manedagx.

Benct lekare zaker vj (6) marck, ty han skiöff Lasse Korkes hustrv. *Tenetur* ij (2) marck.

Peder Tordsson, Olaff Halins dreng, zaker xx (20) marck, ty han hiög Olaff Torgilsson smidz drengin i kymbenet, ok swa xij (12) marck fore eth annat saar han biog honom. *Tenetur* v (5) marck. Fore²⁾ honom loffuade Sigfrid Mikelsson, dagh til Dysätunga in Helsingi (sic!).

Niels Gudmundsson en dieckne saker vj (6) marck, ty han slog Joan Giordsson smidz drengin. *Tenetur* ij (2) marck.

207. [17 september]. Feria secunda proxima ante festum sancti Mathei apostoli tha stodh Andres scriffuare for rettin oledat och ofelat och bödh sik til retto, om än noger hade nogat tiltal til honom.

Item kendes for:ne Andres, ath han hade tagit aff Erik Jonsson radman i (1) lest bayo [salt] for xx (20) marck, i (1) tunna miödh for xx (20) öre, j ($\frac{1}{2}$) lispund vagx for xj (11) öre.

Jernet.

Eodem die wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath thet fath järn, som kemmenärane hado tagit aff Per Andersson radman, är forbruthet, epter ty thet wog iij ($2\frac{1}{2}$) pund fathet.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 72, n. 949.

2) Det följande senare tillskrifvet.

Eodem die sworo och giordo tesse epter:ne therres eedh, swa ath en tör tunna, som fördes wtaff skipper Spyringx hws, kom in i skipper Olaff Fynnes skip, och mäden scriffwinen war effter ööl, tha war engte qwart i skippet annat än saltid: forst Cort Greffue, Peder Jönsson, Jenis Nielsson Skog, Hanis Folmer.

Hanis Pedhersson sutor.

Eodem die kom fore rettin Hening Kok ok loth vp Hanis Pedherssone skomakare ena tomtt belegin nestfore for:na Hening Koks gaardh, frij ok quitt medh alla bygning, som ther staa vppa, fore xxvj (26) marck reda peninga, som är pa lengdenä xj (10½) alin, pa breddenä xiiij (12¼) alin. Melismen Botuid gritagiutare, Laurens Japsson skomakare, Peder kannegiwtare, Laurens Japsson, Thomas Laurensen, Jap Olsson. Her vppa gaff for:ne Hanis vth sin fridskilling, ty maa han, hans arffua ok eptekomanda for:na tomtt ega och brwka till euerdeliga ego. Thet¹⁾ löste hans magh Nic. Gunnarsson igen.

208.

Laurens Biörnsson.

[19 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Mathei apostoli tha vitnade Berend Hake for rettin, swa athe gode men, som tilnempde woro offuer the synenä i millom Laurens Biörnsson ok Laurens Gwnnarsson, haffwa swa offwer wägith thet erendet them i millom, ath begges therra skadi är beskattadh for xxv (25) marck, ok Laurens Gwnnarsson bryte aff öffuerste huseth.

Eodem die bödh Laurens Custe vpp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die sagdes fore retto, ath Peder Andersson skal bliffua widh sina besattningh pa Herman Embakes wegna.

Mattis.

[22 september]. Sabbato proximo post festum sancti Mathei apostoli tha kom fore fogodin, borgamestarene och raadet Mattis, som hade tienth Lasse Alfson, tridie tiidh och bödh sik til retto, epter thet ath Alf Laurensen ecke kom till swars medh honom och han vilde gerna sigla. Tha loffuade fore honom Per Jönsson och Mattis Hermansson, swa ath [han] skal koma till swars i wor nestkomande.

[24 september]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Michaelis tha fordrog onäkta Hanis Slatta eedhin, ath han ecke giorde honom woldzwerke eller drog honom i haaret i hans egith heman.

209.

¹⁾ Det följande senare tillagdt.

Eodem die Joan Lyndorm skal gaa vj (6) manna lagh, ath han eger Nic. Spak engte arff [bittala?] eller Olaff Stensson.¹⁾

Joan Lyndorm.

[26 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Michaelis archangeli kom fore rettin Joan Lyndorm sielff vj:e (6:e) och stodh redaboen ath gaa lag, swa thet [han] war Olaff Stensson och Niels Spak enga peninga pligtoger aff the iiij^e (400) marck, som the honom tillagdo aa Sigfridh Andr[essons] wegna. Tesse woro redabone ath gaa lagh medh honom: Hanis Falkinsten, Andres Jönsson, Andres Gudmundsson, Hanis Jönsson, Per Jonsson. Tha loto the honom edhin vp. Ty är han a ty wegna ledog ok lös fore alth tiltal.

Falkinsten.

Eodem die kom fore rettin Magnis Laurensso, borgare i Wyborg, wel fortänckther medh beradno mode och kendis sik wel fornögder och bittalath wara bade fore sin fädhernäs och mödhernes deel, bade fore lösth och fasth. Ty loth han sin kere stiwffadher Hanis Falkinsten och sina kere modher frij, quitt, ledoga ok lösa fore alth ythermera tiltal till ewigh tidh om forna arff. Teslikes är och them i millom quitt ok offuertalath om vthenstandande giäld, som epter forne Magnis Laurenssons fadher bliffwo, swa ath the äro therom atskilde til en fultkomen ända i godha manna nerwaro, som woro her Jeppe Nielsson borgamestare, Andres Jonsson, Swen Helsing radmen, Olaff Hemingsson, Joan Lyndorm borgara.²⁾

Magnis Laurensso.

Eodem die loth Hanis Falkinsten vpp sinom stiuffson Magnis Laurensso eth stenhus medh twa garda nest sunnan fore Siälagarden frij ok quit til euerdelica ego.³⁾

[3 oktober]. Feria quarta proxima ante festum sancte Birgitte kom for rettin Hanis Erendorp, pa sina wegna giorde han Mathias Sylffuerman myndog ok fultmektog in at kreffia, anama ok vpbera all hans vtestandande skyld och ther aff bittala them, som han är skylloger.

Eodem die kendes Magnis fiskare iij:e (3:e) radzstuffw dagh, ath han had[e] werldzskap medh synne hustrva systher Martta.

¹⁾ De tre sista orden senare tillagda.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 73, n. 950.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 73, n. 951.

Teslikes kendes Martta, ath Magnis for:ne hade werldzskap medh henne.

Holmstin sadilmakare, borgare i Westeraars, saker vj (6) marck fore kniffdraget aath Jap Moyses. Thet¹⁾ gaffuo borgamestarene ok fogodin till.

Hanis Jensson skiöth til witne om Olaff Jönsson och Mikel Karlsson, swa athe hördo, thet han bödh Hanis Kiärckow vth aff huset xiiij (14) daga fore mikelmesso. 211.

Gregurs swerdslipare.

[8 oktober]. Feria 2:a proxima post festum sancte Birgitte tha giorde Gregurs swerdslipare sin eedh, ath han skal wara stadenom retradogher om stadzsins swärd.

Henrik groffsmid.

Eodem die kom fore rettin Pedher Japsson, Thomas Andersson i Pöyäkoste by i Kyrw sockn och kendes sik haffua redeligan vntfanget och opburet aff Henrik groffsmid alth thet arff, som them tilfallith är epter framlidna Henrik groffsmidz hustrv Likka, bade fore lösth och fasth. Ty loto the for:na Henrik grofsmid, honom, hans arffua ok eptekomanda ledoga och lösa fore alth hendermeera tiltal til ewigh tiidh. Her vppa gaff for:ne Henrik vth sin fridskillingh.

Pedher Näb zaker xl (40) marck, ty han slog syndher stopen pa gylles stuffwna, ther menoga kiöpmannen plegher gaa till, och ther medh skal han lata byggia all stoopen igen eller wyse them vth, som medh honom woro. *Tenetur* v (5) marck.

Hustrv Elzaby fataburs quinnan pa Stäket.

Eodem die kom fore rettin hustrv Elzaby, Karl mvramestare 212. epteliffua, ok giorde witterligt fore borgamestarene och raadet, swa thet hon medh en god uilia effther sin liuffs tiidh gaff til Skoo closther sina tomt, som är belegin moth Norre porth, i swa motto som stadzsins preuilegia wtwise, huilken tomt nw besitter Mikell groffsmidz effteliffwa.

Ewert Döring.

Eodem die leydade och felade fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och radet Ewert Döringh i fäm samfalth aar her efter

¹⁾ Det följande senare tillskrifvet.

fore gestagotz, och engte vndantaget annat pa gestenä wegna än the iiij^e (400) marck Hanis Skymblepening talade vppa aff thet gotz, som tilhörde Lubeke, och borgare gotz.

Andres Hiort knape.

Eodem die komo for rettin Torleff Bagge, Joan Körning, Mikell Karlsson och kendes, thet Andres Hiort a wapen hade fornögt them 1 (50) marck och en gaard i Enekiöpunge fore alth thet arff, som them war tilfallet epter hans framlidna hustrv, bade fore löst och fast. Ty loto the tha stragx for:na Andres Hiort ledog ok lös fore alth hendermera tiltal till ewig tiidh.

213. [10 oktober]. Litzsle Hening bödh vp silff pant iij:e (3:e) tiidh feria quarta proxima ante festum Kalixti.

[13 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancti Kalixti tha pan[t]sätte Öryan Olsson Henrik Bryningh en kiällare och ena bodh i sin gaard [for?] xliij (44) marck ok ij (2) öre.

Henrik Brvnenberg.

Eodem die bödh Henrik Brvnenbergh vp silff panth iij:e (3:e) tiidh.

Ätande warar.

Eodem die wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath enge ätande warar skulo vtföres.

Mattis Jönsson, som nw är borgare i Rama, zaker xl (40) marck, ty han är borgare bade här och i Rama och ecke sagde vpp sitt burskap. *Fideiussit* Swen Helsing. *Tenetur* iij (4) marck.

Niels Person.

[15 oktober]. Feria secunda ante festum sancti Luce ewan-geliste kom fore rettin hustrv Birgitta Friensens och loth vp Nic. Pedersone en gaardh belegin i Helffwite frii och quitt medh kellare ok grvnd, som han nw opbygder är, frii och quitt fore xliij (43) marck, som är pa breddenä pa östre sidone xij (12½) alin och eth quarttere, pa lengdenä xvij (16½) alin, honom, hans arffuom ok eptekomanda till euerdelica ego.¹⁾

Andres Nielsson borgare i Rama.

214. Eodem die kom fore fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och radet Andres Nielsson, borgare i Rama, medh eth opet breff

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 74, n. 952.

besilgt medh Pedher Laurenssons insigle, fogode pa Korsshholm, ok Götzstaff Slattes heredzhöfdinge ther samastadz, huilket som ludde om eth manslag och war besworet, swa ath han aldre doo aff hans handa wärkom vthan aff retta pestilencia, och then döde, som han var skyltter fore, heet Henrik och liffe i ij (1½) aar effter. Och war besworeth medh xij (12) manna nämpd.

Sancta Barbara gille.

Eodem die kom fore sittande borgamestarene her Loduik Wesman, her Benct Smaleninge, radene nerwarande, store Hanis smidh och loth vpp Otte gulsmid, som nw är aalderman i sancta Barbara gylle, pa sancta Barbara gylles wegna ok menoga brödra wegna ena tomt, belegin i hörnet pa norre sidhone i Breda grendenä vppe wiidh gatwne, frij och quit medh alla kiällarene, som the nw opmwrade äro fra grvndene, och tomtenä nest nidhan fore mwren, alth samans fore ij^o (200) marck til euerdeliga ego.

Claus kiökemestare.

215.

Eodem die kom for rettin Magnis Laurensson, Falkinstens stiwffson, och loth vp Claus kiökemestare eth stenhws medh allom tilaghom och twa gaarda, som ther nest belegne äro, frij ok quit medh grvndena ok alla bygning ok mwren fore iij^o (300) marck til euerdelica ego, medh swa forordh ath täckes Falkinsten ath lösa til sik sama hws och garda innan nath och aar fore sama peninga, tha skal han wara nämpmast. Löser ecke, tha säli Claus hwem honom täckis eller behalle siälff.¹⁾

Laurens Knutsson.

Eodem die gik Laurens Knutsson aff Rama lag siälff vj:e (6:e), ath han engte arff hade opburet effter sin framlidna brodher Olaff Knwtsson. Medh honom sworo Sten Olsson, Pawal Ragualdsson, Pedher Kiäke, Jap Andersson, Mattis Andresson. Ty är han [a] ty wegna quitt fore alth hendermer tiltal.

Eodem die sagdes fore retto, ath Andres Nielsson, borgare i Rama, haffuer engte ath swara Nic. Person om mansläcktid, ty han hauer ther engte medh til görande.

Jenis Snare.

Eodem die sagdes fore retto, ath Segenbaes hustrv skal tagha stylttaner vt aff Jenis Snare kiellare wiidh sina iij (3) marck.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 74, n. 953 under dateringen »Luce evangeliste dag» (18 oktober).

Jap Jönsson skal fornögia Per Anderssons hustrv innan solasäther vidh sina iij (3) marck.

216.

Jenis Friis.

[22 oktober]. Feria 2:a et crastino vndecim milia virginum tha kom fore rettin hustrv Jahanna, Olaff Persons epteliffua, och loth vp Jenis Friis en gard belegin pa Strandh, som hon haffuer nw sielff besittid, frij ok quitt fore xl (40) marck.

Eodem die bödh Jenis Andersson vpp en gard iij:e (3:e) tiidh pa Zone Mangssons vegna i Arboga, som star Jenis Andersson til pantta fore x (10) öre ok xl (40) marck; ther vtoffuer bittalade han Olaff Stensson vij (7) marck pa Karl Ingeualssons vegna, huilkin gaardh som Andres sadilmakare sielff besatt i sin liiffs tiidh.

Hustrv Elin Hanis Otte.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa ens, ath hustrv Elin Hanis Ottes skal lata sättia eth altare.

Hanis Holmgersson bödh vp lös pant iij:e (3:e) tiidh.

Olaff Andersson, gaar til kost medh swarte Joan, zaker xx (20) marck, ty han hiog Olaff Haquonsson skreddare i armen. *Fideiussit* Lasse Laurensen. *Tenetur* iij (3) marck.

217

Niels i Fridzwiik.

Eodem die witnade Jenis Snare ok Olaff Laurensen, swa ath the hördo, thet skreddarene werkmestare och Claus skreddare sagdo for them, ath the kapan, som Andres Botuidsson salde Niels i Fridzwiik i Rydbo sockn, war brändh och ath the ij (2) marck, som bliffuo obittalade pa kaapane, them magh Andres Botwidsson gerna giffua quitt.

[22 oktober]. Feria¹⁾ 2:a et crastino vndecim milia virginum sagdes fore retto, swa ath the tunna lagx, som Andres Swensson hauer och Olaff Matsson pa talar, hon skal sälias ok peningane skulo sätias her i rettin ok teslikes tunnan ok botnin, tha laxen är salder, widh hans iij (3) marck.

Jenis Nielsson.

[24 oktober]. Feria quarta proxima ante festum beatorum apostolorum Symonis et Jude kom for rettin Henrik Mwille och loth vpp sinom kere maagh Jenis Nielsson en gaardh belegin i sancti

¹⁾ Följande anteckning på en lös lapp. Se sid. 5, noten.

Laurense grend frij och quitt, som han opbygdher är, medh grvndene ok kiellaren til medhgiff medh sina dotter til euerdelica ego.

Tyle Busmau.

Eodem die tha wistes Tyle Busman in i siälabodane Euert Dyringx fore the lx (60) marck, som han war honom skylloger.

Per Hansson.

[27 oktober]. Sabbato proximo ante festum beatorum apostolorum Symonis et Jude tha sagde Pedher Hansson stadenom tro-tienisth, ath han skal wara stadenom hwller och lata engin orenligheet föra pa bronar ellir i siön pa alla sidhor kringom stadhin. Therefore skal han haffua om aareth til löna kaapa, kiortiell och eth par hwsor aff marenborsk en tiidh.

[29 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum omnium sanctorum tha bödh Olaff Systemsson vp iij:e (3:e) tiidh the bodhar och kiellare, som belegne äro vndher hustrv Agades hws. 218.

Per Andersson consul böd vp lös pant iij:e (3:e) tiidh.

Erik Jönsson consul bödh vp ena tomt pa Claus kiökemestare vegna iij:e (3:e) tiidh.

En kiötmangare dreng gjorde ena piga barn, saker¹). — —
Tenetur x (10) marck.

Tesse tilnempde ath scriffua mantalet:

Östre quartere	Sudre quarttere
Pedher Skytta	Erik Jönsson consul
Andres Jönsson	Mattis Jönsson
Joan Lyndorm	Claus kiökemestare
Westre quartere	Innan mwr
Mattis Martinsson consul	Lasse Laurensson consul
Erik Philppusson	Godskalk skomakare
Peder Jönsson	Heming Olsson.

Eodem die wordo fogodin. Peder Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath thetta skal til mynnes inscriffwas, som Hanis smid och Falkinsten giordo kunnogt fore them her fore rettin xiiij (14) daga tillforende, swa ath i therres ahöra tha satte Ewert Dyring Ingeuall Torstinsson, Olaff Mattisson, Erik Jonsson til pantta 219.

¹) Det följande senare tillskrifvet.

fore the peninga, som han war them pliktoger, eth stenhws belegit pa Swartbrödra gatw fore en brwkelig pantt til pascha, swa ath barnanis deel skal wara i thet huset, som han nw sielff besitter, Ingeuall Torstinssone fore ij^c (200) marck, Olaff Mattissone c (100) marck, Erik Joanssone c (100) marck, ok ath Euert Dyring giorde thetta medh syna hustrva samtyckio.

[31 oktober]. In profesto omnium sanctorum bödh Martin Hansson vp lös pantt ij:e (3:e) tiidh.

Henrik skreddare.

Eodem die kom fore rettin Niels Clausson ok loth vp Henrik skreddare och hustrv Margarete, Eneualdz epteliffua, en gaard, belegin östen mwr moth slottid, frij ok quitt fore xlij (42) marck reda peninga, huilken som är pa lengdene xij (13) alna ok eth quarttere, pa breddene xij (13) alna eth quarttere mynne.¹⁾

Eodem die witnade tesse eptercripne Andres Jönsson, Jenis Erwastesson, Andres Suensson, Laurens Biörnsson, Laurens Japsson, swa athe hördo, thet Karl Martinsson kallade Biörn laxekarll en skiögiasson och en haarensso, hittebarn.

220. Claus Olsson feste lagh sielff ij:e (3:e) for Henrik Wes[f]ale.

Karl Martinsson zaker tre marck, ty han sagde, ath Biörn laxekarll lögh.

[3 november]. Sabbato infra octauas omnium sanctorum tha wordo fogodin, borgamestarene ok radet swa ens, ath kiöpmennene skulo nämpna nogre till aff sik inbördes medh tymbernen, som skulo skoda skipper Cristoffers skip, om än thet är swa lakt, ath thet maa löpa til sios eller ey.

Olaff Olsson, Worfrvberga closther tienare, saker xx (20) marck, forty han hiog Niels Person i sancti Olaffs sockn i Findland i kymbenith, ok swa xij (12) marck fore thet [han] hiogh honom i armen, ok thermedh skal han festä lagh, ath han ecke stak syndher seglet, sielff vj:e (6:e). *Tenetur* ij (2) marck. *Fideiussit*²⁾ Nic. Clausson.

Per Skytta.

Eodem die witnade Clemit Benctsson ok Ingeuall stadzscriffuare, swa athe nerwaro och hördo Niels Dobbins ordh, swa ath han til-

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 74, n. 954, men dateradt 29 oktober (feria secunda prox. ante omnium sanctorum).

²⁾ Det följande senare tillskrifvet.

stoodh, thet han hade tagit saltid, som Knwt Eriksson talade pa, ok vrsakade Per Skytta, swa ath han hade thermedh engte til görande, ok sagde: ner som Knwt Eriksson will anama peningane, tha ära the til redha.

[10 november]. Sabbato proximo ante festum sancti Martini episcopi tha feste Olaff säk vj (6) manna lagh fore thet tal, som honom war tillagt vppa Mikel Vesgöte vegna, lagin niderfellog, saker¹⁾ lxxx (80) marck, *tenetur* x (10) marck. 221.

Laurens Swensson saker iij (3) marck, ty han doblade pa gylles stuffwne. *Tenetur* i (1) marck.

Hanis smidh cum vxore.

[12 november]. FERIA secunda proxima post festum sancti Martini episcopi et confessoris tha stodho vp i rettin her Loduik Wesman, her Jeppe Nielsson borgamestara, Hanis Holmgersson, Ingeuall Torstinson radmen ok gamble Peder Rytther borgare ok gjorde witterliget fore rettin, swa ath Hanis smid hade i therres aahöra ok nerwaro giffuet sine hustrva hustrv Walborge halffdelin aff sino gotze, bade rörliget ok örörliget, om Gud kallar honom aff werldynne i thenne kranckdomen, ok teslikes hennis medhgiffit, tog swa meth foroordh ath gäldin skulo forst bittalas, epter ty ath for:ne Hanis smid haffwer enga arfua inrikes.

Hustrv Margit Swens hustrv i Ledharne.

Eodem die kom fore rettin Olaff Japsson, borgare i Vpsala, ok loth vpp hustrv Margit, Swens hustrv i Ledarnöö, ena tompit belegin i Breda grendene.

Suen Helsing.

Eodem die witnade och swor Andres gulsmid, som bor pa Färingeönä, swa ath han bröth vp scrinet, som Swen Helsing war satt til pantta pa Laurens Curita vegna, och ther war ecke meer vty än ij (2) lödoga marck silffuer eth quinttin mynne, medh huilket silffuer for:ne Swen Helsing bleff bittalet mädher i goda manna nerwaro, epter ty som Suens breff vtuisa. 222.

Peder Andresson, Niels Olsson, Knut Jönssons tienare pa Kopperberg, skulo sätia borgan fore, athe skulo engin borgare eller borgara tienare hindra epter thenne dagh huarkin i wegh eller weggha moth.

¹⁾ I texten: »tenetur ok saker». Från »lagin» senare tillskrifvet.

Eodem die sagdes fore retto, ath Hanis Holmgersson skal haffua sith droparwm fritt ok quitt, swa langt som hans hus ok trebygning tilsigher, som är öffuarst widh stenhuset en alin ok en deel och nidherst widh ändan aa trebygningene en halff alin, som sillasätiarene Olaff Stensson ok Berend Hake haffua sagt ok berett fore rettin i dande manna nerwaro, som tilnempde woro vtaff radzstuffuuwne.

Vxor Nic. Dobbin.

[17 november]. Sabbato proximo ante festum sancti Clementis pape kom fore rettin hustrv Gertrud, Nic. Dobbins epteliffua, och lagde pa disken sins framlidna husbondas rekinskap och alle nyckla och widhersakade all skuld bade till vtgiffwande och vpberande.

Vxor her Jenis Mangssons.

223. Eodem die stodh vpp i rettin her Benct Smaleninge, Per Jöns-son, Hanis Holmgersson, hustrv Cristine formyndare, och Marquard Grvell, giordo witterliget, ath Martin, her Jenis Mangssons son, hade opburet fore alla lösöra epther sina framlidna fadher epter hustrv Cristine segn, ok epter thet athe ecke wisto, om än han hade opburet sina fyllest, tha skal thet erendet bestaa framdeles, til thes han kan koma sielff til swars.¹⁾

[19 november]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Clementis tha sagdes fore retto, ath Claus skreddare skal förnögia Peder Skytta the v (5) marck reda peninga, som han hade vtlagt fore honom pa fogodins ok stadzsins vegna, innan solasäther widh sina vj (6) marck, ok swa skal han recka handenä fore xl (40) marck fore olydnane, ath han ecke hiolth borgamestarene ok radzsins budh, tha kemmenärane budo honom widh xl (40) marck ath förnögia for:na Per Skytta for:na v (5) marck saköre. *Tenetur* x (10) marck.

Vxor Hanis smidz.

224. Eodem [die] wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene ok radet swa eens, ath Ingeuall Torstinsson, Staffan Vesgöte, Erik Jenson, Jönis Andersson ok Mikel Jönsson skulo sättia til retta fore sina peninga, som framlidne Hanis smidh war them skylloger, en packa klede, som är inne i skipper Pauals skip.

Eodem die sagdes fore retto, ath halffuadelin aff gaardin och halffuadelin aff stekarehuset, som Laurensse hustrv i Gamblaby hade giffuet til sancte Öryans, thet skal bliffua widh magt.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 207, n. 1222.

Eodem die komo fore rettin Raguall Camp, Lasse Bagge, Erik Person, Magnis Grabo, Berend Jönsson, Olaff Stensson, Magnis mwramestare, gamble Tord mwramestare ok giordo witterliget, athe hado warit offuer bythet i millom Clemít Benctsson ok Hanis Fälztorp.¹⁾

Olaff Matsson.

[21 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Clementis pape tha giordo her Nic. Person, Hanis Holmgersson for rettin witterliget, athe woro nerstadde, thet [o: tha] Peder Dobbin satte Olaff Matsson till pantt thet hwset, som belegit [är] i millom sancte Birgitte hws ok thet huset, som framlidne Niels Dobbin besatt i sin liiffs tiidh, huilket Peder Dobbin siälff besitther, fore c (100) och xv (15) marck.

225.

Margareta tygelslagares.

[28 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Andree apostoli tha loth hustrv Ingrid, Erik skreddares epteliffua, vp hustrv Margareta, Swen tygelslagares epteliffua i Lydharnöö, thet stenhuset vestan mwr beleghit, som Erik skreddare besatt, friit ok quit, som thet nw opmwrat ok bygt är, fore hwntrade marck stockholmeska reda peninga til euerdelica ego.²⁾

Eodem die skal quinnan Anna, som stal Laurens kötmangare, stwpa slaas ok wisades thermedh aff by.

Olaff Laurensson satte in i rettin xxx (30) marck.

Brattingxborg och Tälpadiwpet vistes aff by innan viij (8) daga her epter, swa framt athe ecke skulo till stwpona.

Vxor Laurensse i Gamblaby.

Eodem die bleff lesith for rettin hustrv Katerines testamentz breff i Gamblaby, som Jacob Camp och Andres Hiorth beltare hado beselgt, swa thet hon gaff allan sin halffua deel i hws ok liggiande grvnd til sancti Öryans gard ok kendes sik haffua swadana syke, som andre fatige ther inne äro.

Vxor Cristin her Jenis Mangssons.

226.

[26 november]. Feria secunda proxima post festum Katerine virginis tha giordo her Loduik Wesman, her Benct Smaleninge, Hanis Holmgersson, Peder Jönsson, Hanis Lambrictsson, Clemít

1) Slutet är skrifvet, sedan nästa anteckning redan var gjord.

2) Jämf. a. a., sid. 75, n. 955.

Bencsson witterliget ok openbare i radzstuffwne for sittande rettin swa athe nerstadde woro i Byakirkione i radzsins koor, pa then tiidh Martin Jönsson, her Jenis Mangssons son, loth sina kere modher hustrv Cristine ledogh ok lös fore alla lösöra, som honom woro tilfalne epter hans framlidna fader, Gud honom [nade]. Ty maa hon a ty wegna bliffua obehindrat fore alth tiltal till ewig tiidh.¹⁾

Onäckta Hanis feste lagin sielff tridie, ath han ecke dobblade, lagin niderfällog. *Tenetur* iij (3) marck.

Hanis Kiärkow war vptagin och skulde haffua staath pa kaakin, therfore loffuade han kemeneremo xx (20) marck.

Laurens Biörnsson *cum socio*.

Eodem die loffuades Laurens Gwnnarsson ath teckia then gaardin, som han haffuer nw opbyggt, epter thet ath han haffuer wänth sitt droprwm fraa Laurens Biörnssons hws.

227.

Andres Hiort, Per Jönsson beltare.

Eodem die bödz Andres Hiort beltare och Per Jönsson beltare fridh i millom them wiidh liiff [och] gotz.

Eodem die sagdes for retto, ath Peder Jönsson skal hempta sina bewisning aff Danmarck innan sancti Johannis baptiste dag nestkomande.

Marquard Grvell.

[28 november]. Feria quarta [proxima post festum sancte Katerine] kom fore rettin Claus kökemestare, fultmektoger pa broder Fyckes wegna aff Skäninge, och loth vp for:na Marquard Grvell allan sin deel offwan och nidhen i thet huset, som for:de Marquard Grvell nw besitther ok belegit är wiidh Korn torgh, huilket for:ne brodher Fycke erffde efter sina modher, hustrv Katerine Lotterlows; ther till eth hwelth stenhws vndher her Erik fan Lypens hws och ena tomt i Ingeuall Torstinssons grend, som är xvj (16) alna och eth quarttere longh ok xj (11) alna ok eth quarttere bredh, som ligger i millom Tyle Busmans tomt ok Claus kiökemestare tomt; item swa en kaalgardz tomt pa Sudre malm thenne(?) wegin Arwid Olssons tomt, som är pa lengdene xlij (41½) alin ok widh gatwne xxiiij (23½) alin bredh ok offwan till xxiiij (23½) alin bredh, alth thetta for:na friit ok quitt till ewerdeliga ego fore clede och reda peninga, som broder Fycke anamade. Offuermen skipper

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 207, n. 1223.

Jenis Laurensso, Olaff Fynne, Pedher tymberman, Jeppe skreddare, Claus kiökemestare, Claus skreddare kiöpman.¹⁾

Jenis Andersson.

228.

[3 december]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Nicolai tha bödh Jenis Andersson vp ijje (3:e) tiidh gull pantt och silff pant, som Nic. Dobbin tilhörde.

Eodem die bödh Jenis Andersson vp tridie tiidh twa strandebodher, som staa vppa stadzsins watn, och ena sälia boodh, som hustrv Valborg, Hanis smidz epteliffua, satte honom til pantta fore en brukelig pant, i tesse goda manna nerwaro Ingeuall Torstinssons, Erik Jonssons, Mikell skreddares, huilkin sälia boodh som tilhörde tilforende Joan Lyndorm.

Her Niels Person bödh vp ijje (3:e) tiidh en halffuan gaard.

Fogodin, borgamestarene och radet wordo swa eens, ath then, som slog stadzsins landboo i Skurw, skal bysätias.

Eodem die bödh Henrik Bryning vp Öryan Olssons gaard ijje (3:e) tiidh.

Eodem die sagdes fore retto ath — —²⁾.

Eodem die gaffuo [o: wordo] borgamestarene ok radet swa eens, ath Nic. Hakke skal bliffua frij for allan stadzsins twnga.

229.

Peder Jönsson feste vj (6) manna lag, ath han [ecke] war wiliande eller wollande, thet Fyngard slog landboen i Skurw.

Erik draghare saker xij (12) marck, ty han slog Per Jönsson, som tientte Fymerling. *Tenetur* ij (2) marck. Her Loduik loffuade for Erik dragare.³⁾

Olaff Laurensso carnifex saker xl (40) marck, ty han loffuade fore sin broder, huilkin som hade lägradh ena piga och giort henne barn. *Tenetur* x (10) marck. Benct Kog, skipper Pauall loffuade for Olaff Laurensso kötmangare.⁴⁾

Sagdes fore retto, ath Olaff Mikelsson skomakare skal biwda vp sin gaard ijje (3:e) tiidh, epter ty som lagin giffua.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 75, n. 956, efter hvilken anteckning dateringen är utfylld. I jordeboken äro emellertid orden »item swa en kaalgardztompt — Arwid Olssons tomt» förbigångna.

²⁾ Anteckningen afbruten.

³⁾ Orden från »Her Loduik» skrifna på en instucken lapp.

⁴⁾ Orden från »Benct Kog» skrifna på samma instuckna lapp som ofvan.

Eodem die sworo Hielmeka fan den Walle ok Walder Houemester ok Bertram Hwg, athe myste i therres kystor, som fordörffuades, tha praamen sanck nidher widh Traffuamyndet, till xlvj (46) marck.

Erik Gunnarsson.

[5 december]. Feria quarta in profesto sancti Nicolai episcopi et confessoris tha kom fore rettin Jenis Japsson, fulmektogeter pa hustrv Ranfride wegna, Eskill Hoppeners epteliffua, ok loth pa hennis wegna Erik Gwnnarsson frij, quitt, ledog ok lös bade om widherlag ok alth annath fore sik, alla sina arffua ok eptekomanda till ewigh tiidh.

230. [10 december]. Feria 2:a proxima ante festum sancte Lucie virginis tha witnade ok sworo Hanis Wesfale ok Stygh Wigilsson, swa athe hördo, thet Niels Jönssons hustrv kallade Olaff Andersson tiwff, skalk ok skögiasson.

Per Jönsson.

Eodem die gik Per Jönsson lag sielff vje (6:te), ath han ecke war wiliande eller wollande, thet Laurens i Skurw bleff slagin i sitt egith heman aff Fyngardz tienarom, tha pilthen bleff slagin.

Eodem die kendes tiwffwen Mattis Olsson, thet Claus pungamakare son ok Peder beltare son woro i sälskap och fölge medh honom ok athe kastade en man i Swdre ström aff sin egin baath, ok pilten, medh honom war, kom i land. Item same tiwffwen Mattis Olsson kendes, ath han stal lerwfft ok skynwarar. Ty dömpdes han til reep. *Pie memorie.*

Olaff Mikelsson östan til.

Eodem die sagdes fore retto, ath Olaff Mikelsson skal fornögia scriffwenin sina hyra ok scriffuenin skal fornögia Olaff Mikelsson eth fath järn igen, som tappades vt aff skippet.

Nic. Jönsson Brask saker xij (12) marck, ty hans hustrv kallade Olaff Andresson tiwff, skal[k] och skiögiasson. *Tenetur* iij (3) marck.

231. Erik Jönsson bödh vp gulpant iij:e (3:e) tiidh.

Vxor Cristin aff Sudherköpung.

Eodem die kom for rettin hustrv Cristin Olaff maalaresh aff Swderköpunge ok talade pa eth stenus belegit östan mwr, som welfornwmpstoge men Magnis Ottir ok Jacob fan der Hawen hado

saalth, tha the woro kirkiowärender, om huilket stenus swa ransakades, ath for:ne Magnis¹⁾ Otter och Jacob fan der Hawen hado lagligan saalth ok vplatid pa Byakirkione wegna. Ty sagdes swa fore retta, ath for:na hustrv Cristin haffuir engte ath tala pa for:na stenhws epter thenne dagh hwarkin til kirkiowärendher eller noghan annan.

Knwt gulsmid.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath Knwt gulsmid skal haffua fore huaria lödoga marck silffuer, som han wägher, ij (2) peninga for sina mödha.

Hanis Folmar.

Eodem die gik Hanis Folmar lagh sielff sette, swa ath the x (10) torra tunnar, komo i skipper Olaff Fynnes skip ok ath myntamestaren anamade theraff v (5) tunnar ok Claus Ficke anamade theraff iij (3) tunnar ok ij (2) tunnar sattos in i tolbodene. Medh honom sworo Per Jwl, longe Gregurs, Biörn Jonsson ok fete Per Jenson, Laurens bagare, ok ath the ena tunnan i tolbodene kom bortt.

[12 december]. Feria quarta proxima ante festum sancte Lucie virginis tha giorde Laurens tumberman witterliget, swa ath Joan gulsmid hade pantsätt honom sith stenus, som han nw besitter, fore iij^c (250) marck oc xvij (17) marck, som begges therres rekenskap skal wtuisa, for xxij (22) lödoga marck silff ok iij (4) lodh, huar lödog marck for xij (12) marck. 232.

Eodem die bödh Staffan Wessgöte vp lös panth iij:e (3:e) tidh.

Eodem die bödh Joan Styng vp lös panth iij:e (3:e) tidh.

Eodem die bödh Mattis Hermansson vp lös panth iij:e (3:e) tidh.

Ermegaard.

Eodem die sagdes for retta, ath Ermegaard skal forswäria stadin och stadzmarck. Komber hon i stadin igen, tha skal hon vtan alla bön sätias pa Sudre malm i jordene fore thet stulet är.

Esbiörn Olsson.

Eodem die kom for rettin Andres Mikelsson ok loth vp Esbiörn Olsson ena tomt, beegin i Peder Staals grend pa sudre

¹⁾ Enligt förkortningstecknet skulle namnet här, liksom här och hvar annars, läsas *Magris*.

233. sidhone i millom Öryan Olssons gardh ok Andres Botuidssons gaard, frij och quit, fore xlv (45) marck stocholmeska reda peninga, som är i lengdene xxij (23) alna ok eth quarttere, bredlekin vppa bade sidhor ix (9) alna ok eth quarttere, ok en källare medh sama tomtene, som ligger vndher Öryan Olssons hws, medh frij kiällare hals. Melismen Magnis Grabo, longe Laurens skomakare, Öryan Olsson medh sillasättiarene Olaff Stensson ok Berend Hake.¹⁾

[15 december]. Sabbato proximo ante festum sancti Thome apostoli tha woro tesse tilnempde ath sittia offuer then rekenskap aff Gestrikaland är komen til ath bittala mädher wor nadoge herres framlidne konung Karls giäld mädher, forst Hanis Holmgersson, Clemit Benctsson, Eric Jönsson, Per Skytta pa radzsins wegna; item pa wor kere höffuitzsmans her Stens wegna Pedher Mikelsson, Andres Wesgöte, Ingeuall Torstinsson, Joan Styng.

Eodem die tha wntte wor kere höffwisman her Sten Staffan Wesgöte sina kläde tunna igen fore radzsins bön skuld. Ther woro vty iij (3) stycke leysk ok eth westerlinnesk.

234. Eodem die loth Andres Jonsson consul vp Joan Lyndorm eth hws belegit twärs offuer her Magnis Erikssons hws.

Ingeborg, födh i Färna i Norrebrothn, kendes, ath hon stal aff Andres Person ena sil[ff] skiedh, ok epther ty hon war medh barn, tha skal hon stwpa slaas och forswäria stadin ok stadzmarck, och therfore bleff hon benadet, ath malsigiandin badh fore henne.

[1482].

[21 januari]. Feria 2:a ante festum sancti Erii translacionis.

Eodem die bödh Ingeual stadzscriffware vp en gaardh iij:e (3:e) tidh vppa Birgitta Brynings wegna.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath enge ogipte borgare, som ecke holda vppe hws ok heman, skulo engin spannemaala kiöpa, huarekin huete, rogh eller korn. Huar ther medh wordher befunnen, böte xl (40) marck vtan nade.

235. Eodem die kom for rettin her Eric Andree och loth vp erligom manne Lasse Laurensone twa stenbodher, belegna vndher for:na

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 76, n. 957 under dateringen 10 december (feria secunda prox. ante festum sancte Lucie).

Lasse Laurenssons hws nest swnnan fore ok breda wiidh Mattis Hermanssons hws, the ena nidre widh gatwne ok the andra nest offwan, frij och quitta, pa syster Bi[r]gitte abbatissane oc alla conuentins vegna i for:na Skog closter, huilka twa bodher the hado till pantta aa hustrv Gertrude wegna, fordom Niels kiöpmans hustrv, fore c (100) marck reda peninga. The sama c (100) marck tha kendes for:ne her Erik Andree alla redeligan och fulla opboret haffua aff for:da Lasse Laurensone pa for:na abbatissane ok conuentins vegna. Ty antwardade han for:na Lasse Laurensone for:na twa bodher obehindrade fore hwars [mans] tiltal till ewigh tiidh.¹⁾

Symon bagare saker iij (3) marck, for ty han är ecke retfärdogor i sith embete och hade ogylth brödh. *Tenetur* idem(?).

Thomas bagare iij (3) marck zaker.

Pawal bagare zaker iij (3) marck.

Andres bagare zaker iij (3) marck.

Mikel bagare.²⁾

Bagaren vidh bryncken.²⁾

Katerina Olaffs dotter kendes, thet hon stal vij (7) öre peninga fraa ena pigha, skoor ok myket annat smaatt, ty skal hon stwpa-slaas, ok komber hon i stadin igen, tha skal hon mysta liffuet, ty hon war forra wisth aff by. 236

Erik Person, Marchus gulsmidz dreng, saker xij (12) marck, ty han hiog Mattis gulsmid. *Tenetur* iij (3) marck.³⁾ Fogodin, borgamestarene fordrot.

Mattis gulsmid saker fore sin broder xxiiij (24) marck, ty han hiog Marchus gulsmid. *Tenetur* iij (3) marck.

Marchus gulsmid saker vj (6) marck fore kniffdraget. *Tenetur* ij (2) marck.

[28 januari]. Feria 2:a ante festum purificationis bödh Benct Kogh vp lös pantt iij:e (3:e) tidh.

Eodem die sworo stadztienarene, ath the hördo, thet Peder Jwl loffuade fore peningane och ecke fore mannen, som Lydeke krögare skulde haffua.

1) Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 77, n. 958, enligt hvilken anteckning herr Erik Andree var syssloman i Sko kloster.

2) Några böter ej utsatta. Anteckningarna efter »Thomas bagare» införda på olika tider.

3) Beloppet öfverstruket. De följande orden senare tillskrifna.

Jenis Andresson.

Eodem die loth Joan Lyndorm vp Jenis Andressone ena säla-
bodh belegin pa Sudre malm frij och quitt medh all tilbehörlsso-
fore clxxx (180) marck til euerdelica eghe.¹⁾

237. [30 januari]. Feria quarta proxima ante purificationis tha
satte Laurens Japsson i rettin vj (5½) marck och i (1) pund och
v (5) marck kopper.

Mattis gulsmidz dreng.

Eodem die spordo borgamestarene och raadet en tiidh, annan
tiidh, tridie tiidh, fiärde tiidh — —²⁾ till, om än han vilde gaa
lagh, thet ath han ecke hade werdzskap medh Pawal skreddare
hustrv. Tha kendes han sina gerning ok beddes nadher, ty³⁾ saker,
epeter ty som lagin giffua. *Tenetur* vij (7) marck. *Fideiussit* Joan
Stynggh.

Eodem die spordes Pawall skreddare till en tiidh, annan tiidh,
iij:e (3:e) tiidh till, om än han wilde wäria sina hustrv sielff xij:e
(12:e), thet hon hade ecke werldzskap medh Mattis gulsmidz drengin.
Tha sagde han ecke kunna wäria henne.

Andres skreddare zaker xij (12) marck, ty han slog Joan i
Trosa i hoffwdet. *Tenetur* iij (3) marck.

Eodem die fordrego borgamestarene, fogodin och radet fore
Gudz och danda quinnar skuld rettin, swa medh skiäl ath forne
Pauall skal ecke haffua henne her epeter i stadhin.

[1 februari]. In profesto purificationis Marie tha loth Wlfartt
Gerdsson vp Henrik Staffanssone ena tomtt belegen i Westeraars
frij ok quit fore xxiiij (24) marck till euerdeliga ego.

238. [9 februari]. Sabbato proximo ante festum sancti Sigfridi
bödh Benct Bring vp pant, silff, iij:e (3:e) tidh.

Eodem die bödh Cristiärn doraswen vp eth panszare iij:e (3:e)
tiidh.

Jacob Henriksson zaker xij (12) marck, kniffwasmidz dreng,
ty han hiog Peder stadztienare i handene. *Tne ur* ij (2) marck.

[11 februari]. Feria secunda proxima ante festum sancti Sig-
fridi bödh Benct Kog vp pantt iij:e (3:e) tidh, ena tomtt pa Sudre
malm.

1) Jämf. a. a., sid. 77, n. 959.

2) Namnet ej utsatt, men den i rubriken nämnde afses.

3) Det följande senare infördt; x ändradt till vij.

Jeppe Andersson och Peder Matsson kendes, athe hado stwlth aff Albrict Jönsson forst iij (3) lodh silff, som Laurens gulsmid dreng kiöpte; item ij (2) lodh annat silff; item lynhatta, danssedooka; item iij (4) skiorttar; item eth badelakan; item en sagins tröya; item ij (2) par skoo; item en cristale fyngers long; item silff malyor; item ij (2) par hetta hakor; item i (1) gamss kloo; item eth raffband; item skoo ringa aff silff; item twa kniffs holka; item en kniff skoo; item en blodh sten; item armborst ok skyttarede; item ena dooka naal; item en pugh; item en örnaskied aff silff. Ty dömpdes the til rep. *Pie memorie.*

239.

Hanis Laurensson.

Eodem die loth Otte gulsmidh vp sinom swagh Hanis Laurensone ena stenbodh til medhgiff medh sina dotter, som belegin är breda wiidh Knwt gulsmidz bodh, frij och quitt till euerdelica ego.¹⁾

Segenbaades hustrv zak iij (3) marck fore olydnane om Jenis Snare ok bödz henne vidh vj (6) marck.²⁾ *Tenetur* i (1) marck.

Eodem die bödz allom aakaremo widh hwars therres vj (6) marck ath föra the orenlighetenä aff litzla Salista innan viij (8) daga.

Eodem die bödz Mattis Nielsson vidh vj (6) marck ath föra the orenligheetene aff litzla Salista innan atta daga.

Jenis Andersson.

[13 februari]. Feria quarta proxima ante festum sancti Sigfridi tha loto borgamestarene ok raadet vp Jenis Andressone eth stenhws, belegit pa Kiöpmanna gatw breda wiidh for:na Jenis Andressons hws, pa stadzsins wegna frit och quitt fore ij^{cxxx} (230) sex marck och vij (7) örtoger medh all sin tilbehörlsse til ewerdelica ego, som fordom Bertill Gramso thet besatt.³⁾

240.

Per Bock.

Eodem die kom fore rettin Ragual Pamppe oc loth vp Peder Bock ena tomt belegin pa Sudre malm frij ok quitt fore v (4½) marck, xxx (30) alna long, xxij (22) alna bredh, til euerdelica ego.⁴⁾

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 78, n. 960.

²⁾ Ett par ord fattas möjligen. De senare orden synas vara senare tillskrifna.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 78, n. 961.

⁴⁾ Jämf. a. a., sid. 78, n. 962 under dateringen »sabbato carnispriuii», som där bestämts till 23 februari.

[16 februari]. Sabbato carnispriuii tha feste Erik Nilsson lag sielff vj:e (6:e), ath Olaff Juwte befaltte honom ecke wackta hans kledes säck, som borth togx. Lagin niderfello. ¹⁾

Jesper Norby.

Eodem die kungiorde Peder Skytta Jasper Norby sina pantta igen, som han haffde aff honom pa spälemansins vegna fore malianer. ²⁾

Andres Botuidsson.

[25 februari]. FERIA secunda proxima post dominicam inuocauit tha kom for rettin Ragnild, födh i Nyland pa gambla konungx gaardin i Borga sockn, ok forswarade och betog Andres Botuidsson, borgare i Östhammar, swa thet han aldre bröth vp hennis kysto eller nogat togh henne medh oretta fraa, huarken peninga eller peninga werde.

241.

Hanis Mwnk.

[2 mars]. Sabbato reminiscere kom for rettin Hanis Mwnk, borgare aff Berwen, och kendes, thet han hade opburet aff wor kere höuitsman högbördog herra her Sten Stwre riddare i Grips-holm och Swerges rikets forstandare alth thet arff, som honom tilfioll epter hans framlidna brodher Bertill Mwnk.

Signeter Biörnsson.

Eodem die kom fore rettin renlifwes man broder Peder Holmgeri, fultmektoget pa alla conuentins vegna, och loth vp Sygnet Biörnsson ena stenbodh liggiandes vndher thet huset, som Olaff Waldemersson sielff besatt, Gud honom nade, huilka bodh for:ne Olaff Waldemarsson hade giffuet til Grabrödra till woro [frv?] altare i vmgangen, fore fämtio marck, frändrom och arffwom till aatherlösn, huilka femtio marck conuentit hade opburet. Ty affhende for:ne broder Pedher conuentene for:na bodh ok tilegnade hona for:na Symon [o: Signet] Biörnsson till ewerdeliga ego. ³⁾

Marchus Laurensen, Laurens swerdslipare hustrv pilth, zaker vj (6) marck, ty han kallade ena bonda hustrv tiwff. *Fideiussit* Swen Helsing. *Tenetur* i (1) marck.

¹⁾ De två sista orden senare tillskrifna.

²⁾ Anteckningarna i jordeboken a. a., sid. 208, n. 1224—1226, som af stads-skrifvaren daterats »sabbato carnispriuii» 1482, höra till 1483, samma tid, enligt hithörande års tänkebok.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 79, n. 963, under samma datering, som där bestämts till 9 mars.

Mikel Jönsson feste xij (12) manna lagh, ath han hytte engin pungh i maket, som honom war tillagt.

Laurens Japsson zaker xij (12) marck, ty han slog Hanis smidz hustrv Walborge dreng hultsere. *Tenetur* ij (2) marck. 242.

4 mars]. Feria secunda reminiscere tha skiöt Laurens Japsson sik till tesse witne, Nic. scriffuare och Jacob löyekarll, athe sagho, thet Hanis smidz hustrv dreng giordo honom forkiöp om sädenä.

Eodem die bödz aakaremo wiidh xij (12) marck och [o: ath] aaka borth then orenligheet, som the haffua lagt olagligan.

Absentes: Joan Styngh.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath Benct clensmid skal fornyia segharen.

Eodem die bödz Karll Martinsson widh sina waani[n]gh, hws och heman, ath [han] skal engastadz fara aff by, innan thes ath wor kere höuitsman her Sten komber heem.

Eodem die bödz Karll Martinsson och Torbiörn friidh i millom widh liff och gotz bade fore ordhom ok gerningom.

Om skippet.

[5 mars]. Feria tercia proxima post dominicam reminiscere tha wordo borgamestarene och radet swa eens, [ath] eth skip skal bygges til stadzsins behoff om xl (40) leste, swa thet wordher redha til Calmarna resa.¹⁾ 243.

[6 mars]. Feria quarta proxima post dominicam reminiscere tha feste Jenis Olsson lagh sielff iij:e (3:e), ath han war ecke Hwffwendal engte *tenetur* for humbla.

Claus Werderman zaker xl (40) marck for rikinsens toll, ty han hade honom inne medh sik.

Katerin Olaffs dotter feste xij (12) manna lagh, ath hon ecke haffuer stwlet Andres fiskare ena skeedh om iij (4) marck och iij (3) marck reda peninga. The²⁾ sama quinnan forswor byn.

Tesse loffuade for Andres Jönsson fiskare: Peder spilare, Joan Eriksson, ath han skal följa sina klagan. Thet²⁾ är nw quitt.

1) Ett unionsmöte hölls i Kalmar sommaren 1482 och äsyftas måhända här.

2) Det följande senare tillagdt.

Hanis Hwffwendal bödh vp silff pant iij:e (3:e) tiidh.

Mattis Hermansson loth vp Laurens i Gamblaby en gaard belegin i sancti Laurensse grend frij och quitt fore c (100) marck.¹⁾

244. [9 mars]. Sabbato oculi tha bödh Jenis Matsson vp silff pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die gaffuo [o: wordo] fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath Olaff Curita skal koma ledog och felog till swars och i sitt behald igen.

Eodem die wordo menoghetin endels swa eens i radzstuffwne, ath the begera medh borgamestarene och radzsins loff, ath Byakirkion skal mwras nw i sommar nestkomande.

Eodem die kom fore rettin Erik aakare och kungiorde thet tal, som Lasse Fynne i Skarppa hade hafft fore honom swaledes, ath en arbeites man kom til honom och beddes herberge, och swa om nattene war same arbeites mannen vppe ok togh borth hans ygxe. Tha stodh for:ne Lasse Fynne vp och redh eptir arbeites mannen och hade en longkniff ok kom swa til mötes medh honom niden fore sancta Maria Magdalena capella, som klockan slog xij (12) om nattena, ok badh honom kasta yxenä. Tha sagde arbeites mannen: jach tör ecke, jach rädes, ath tw hogger mik, och synes tw hiogh i sama yxenä.

245.

Vxor Walborg smidz.

[11 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam oculi tha bödh gamble Peder Rytter vp pa hustrv Walborge vegna Hanis smidz grendenä nidhen fore huseth iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die bödh Ingeuall stadzscriffuare pa wykariusse(!) wegna vp gulpantt och silff pantt iij:e (3:e) tiidh.

Tesse tilnempde ath gaa epter bödils peninga: Erik Gwnnarsson och Mikell Jönsson Rawka.

Erik Jonsson consul skal bliffua widh sin panth, som Hanis smidh haffuer satt honom, eller tagi wissa loffwan fore sina peninga.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och radet swa eens ath — —²⁾.

Eodem die feste Swen Helsingh xij (12) manna lagh, ath han haffuer enge silffuer meera vth tageth aff Laurens Curita skrin, än som haus breff vtuisa och Andres gulsmidh betyggher.

¹⁾ Jämf. nästa sida under 13 mars. ²⁾ Anteckningen afbruten.

Eodem die sagdes fore retto, ath Erik Curita ok Andres Curita skulo sättia borghan, athe skulo fultfölgia sina kiära, som the haffua haft til Swen Helsing om skrinet.

Storbiörn skynnare.

246.

Eodem die kom fore rettin Storbiörn skinnare och loth vp sinom maagh Andres Jönsson allan then deel, som honom och hans hustrv Margarete tilhörer i then garden, som them badom tilhörer ok belegin är nest offuan fore Laurens Hansson, frij och quitt til euerdelica ego, medh swa forordh ath for:ne Andres Jönsson skal halla them vppe medh math ok ööl ok liiffsberning, som tilbör, skäligan, swa lenge som therres liiffs tiidh tilsigher.¹⁾

Eodem die tha gaffuo borgamestarene och raadet Storbiörn skinnare ledogh och quitt fore hans aalderdom skuld fore skwth, wordh och vaku, allan stadzsins twnga.

Eodem die kom fore rettin her Jenis Jönsson, kirkioherre i Östherhaninge ok fultmektoger pa erligx mans wegna Jenis Olsson pa Wyborg, ok loth vp her Jeppe Nielssone borgamestare eth stenhws medh grvndenä ok all tilb[eh]örilsse, beletet näst fore for:na her Jeppe Nilstone, friit ok quitt fore ccc (300) marek til euerdelica ego vt at giffna pa iij (3) termina, then forsta gaar vppa om Walborga messo nästkomande, then andre om Walborga messo ther näst etc.²⁾

[13 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam letare komo fore sittande borgamestarene her Loduik Wesman, her Benct Smalenninge, radene nerwarande, Mattis Martinsson ok Jap offuerskärare, forstandarene aath Helge andz huseth, och loto vp medh alla radzsins goduilia och mynne Mikell Swartta ena tomt, belegin i Pedher Staals grendh nidhan fore for:na Mikel Swarttes tomt, pa then Helge andz vegna frij ok quitt fore xij (12) marek r[eda] peninga til ewerdeliga ego, som är pa lengdene xij (12) alna, pa breddene, som gatwnar pa bade sidhor tilsigia. Melismen Olaff smidh ok Mattis smidh, Joan smidh, vnge Magnis mwramestare.³⁾

247.

Laurens i Gamblaby.

Eodem die loth Mattis Hermansson vp Laurens i Gamblaby en gaard, belegin i sancti Laurenci grend nest offuan fore for:na

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 79, n. 964.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 79, n. 965.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 80, n. 966.

Laurensse i Gamblaby gaard, frij ok quitt til euerdelica egho fore c (100) marck.

Jap Laurensson.

248. Eodem die kom erlig man Hanis Holmgersson, radman ok forstandare til Siälagaarden, ok loth vp Jap Laurensson eth stekarehws belegit pa Strand, nest ok breda widh then gaardin, som hustrv Adhalissa besatt, frit ok quit pa Siäla gaardzsins wegna, fore lxxx (80) marck reda peninga, som är pa lengdenä viij (8) alna ok iij (3) quartere, pa breddenä xv (15) alna ok try quartere, obehindrat til euerdelica egho.¹⁾

Dragarene.

Eodem die forbödz dragaremo widh huartztera xij (12) marck ath slaa nogan kopper til samans annerstadz än vppa Korn torget, ther them bör, ok hwargins i bodhom eller grändom.

Olaff Bencitsson faber.

Eodem die kom fore rettin Öryan Olsson ok loth vp Olaff Bencitsson sin gardh.²⁾

249. [18 mars]. Feria 2:a proxima post dominicam letare tha loth Asuid Siwrdsson vp Siwrd fiskare ena tomt, belegin pa Swdre malm breda wiidh Torstin gritagiutare tomt, vj (5½) alin long, frij och quitt, fore v (4½) marck ok ij (2) öre.³⁾

Erik Jonsson bödh vp eth hws iij:e (3:e) tiidh.

Gamble Peder Rytter bödh vpp Hanis smidz grend tridie tiidh.⁴⁾

Gestil, Magnis mölnare dreng, zaker vj (6) marck fore eth ygxehammars hiog han gaff Andres i Kraka. *Tenetur*⁵⁾ ij (2) marck. *Fideiussit* Per Mikelsson.

Eodem die lystes bursprak, swa engin skal widh liiff och gotz ath föra i städherne rogh, korn, malth ok miöl, för än man seer, hurw akrin ställir sik.

Eodem die komo for rettin Peder Olsson och Raguald Pamppe och witnade, thet Staffan Wegöte hade i therres nerwaro fornögt

1) Jämf. a. a., sid. 80, n. 967.

2) Ett längre tomrum följer. Jämf. a. a., sid. 81, n. 968.

3) Jämf. a. a., sid. 81, n. 969.

4) Jämf. ofvan sid. 334.

5) Det följande senare tillskrifvet.

hederligom herra dekin Birger i Strengenäs c (100) marck peninga. Her giordo the therres rett vppa¹.)

[20 mars]. Feria quarta proxima post dominicam letare kom 250.
for rettin Otte gulsmidh, forstandare och aalderman fore sancta Barbara gylle, och loth vp Niels scriffuare ena tomt, belegin westan mwr moth Norre porth i millom Albriet maalare och Martin Jöns-sons hus, pa sancta Barbara vegna frij och quitt fore c (100) marck reda peninga och ij (2) liispund wagx, huilka peninga oc wagx for:ne Otte kendes opburet haffua pa sancta Barbara wegna. Ty affhende han sancta Barbara for:na tomt oc tilegnade hona for:na Nic. scriffuare, honom, hans arffuom ok eptekomanda til euerdelica ego, melismen Mikel clenmid, Joan kötmangare, Erik smidh, Olaff, huilkin som är pa lengdenä xxvj (26) alna, pa breddene xiiij (14) alna iij (3) quartere.²)

[20 mars]. Feria quarta proxima post dominicam letare Hanis smidz dreng haker iij (3) marck, ty han giorde Laurens Japsson forkiöp. *Tenetur* i (1) marck.

Falkinsten, Peder Rytter.

Eodem die komo for rettin Hanis Falkinsten och gamble 251.
Pedher Rytther och bliffuo bade endregteliga godh fore the erffuedeelar, som Henrik Wägenär äro tilfalne i Westeraars epter hans framlidna modhers systherson Hanis Gestiken, Gud honom nade, swa ath engin namanyng, kraff eller eptetall skal ytermeera koma om for:na erffuedeelar.

Staffan Wegöte bödh vp lös pant iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och raadet swaa eens, ath wilia the dandemen oc dandeswena wara godh therefore, ath the xx (20) marck, som Martin skipman är belatin pa, skulo redeligan vtkoma innan sancte Johannisse tidh nestkomande, konungens ok stadzsins sak, tha skal han fore dandequinnor bön, Gudz skyld och thenne goda tidhen skuld behalla liffwet, tog medh swa forord ath han holda the bott och bätringh, som honom worder fore lagt, tha han tagher openbara script, och swa ath han skal taga the fatige quinnone till äckta, som nw tigher honom lifluet, thermedh lx (60) marck fore malsigiande rettin. 252.
Komber rettir malsigiande innan natt ok aar, tha göri therom thet betzsta han will. Komber han och ecke thes forinnan, tha skulo the maalsigiande böther sätias her in i rettin.

¹) Jämf. sid. 339 under 15 april. ²) Jämf. a. a., sid. 82, n. 970.

Andres Andresson i Mattis Martinssons grend zaker xxiiij (24) marck fore ij (2) blanade, som han slogh Ingeborge Laurens Manssons. *Tenetur*, gaffs til.¹⁾

Clemit Benctsson oc Hanis Wesfaale.

Eodem die kom fore rettin Hanis Wesfaale ok kendes haffua opburet aff erligom manne Clemit Benctsson iiiij (4) leste järn effter thet middel, som werdoge fädher medh Gudi erchiebiscop Jacob ok biscop Cort i Strengenäs, welbördoge herrer wor kere höwitzsman her Sten Stwre, her Niels Stwre, her Göstaff Karlsson, her Gregurs Matsson hado giorth them i myllom om brandin, swa ath engin skal ytermeer haffua makt epter thenne dag ath tala ther vppa. Ty loth for:ne Hanis Wesfaale Clemit Benctsson, honom ok alla hans arffua ledoga ok lösa for alth tital til ewig tidh.

253. [23 mars]. Sabbato passionis loth Erik Jonsson radman vp Cristoffer Jönsson en gard pa riddar sancte Öryans vegna, belegin westen mwr, som fordom her Biörn atte, fordom kirkioherre i Litzsla sockn, frij ok quitt [fore] femtio marck reda peninga til euerdelica ego.²⁾

Olaff Hemingsson.

Wordo fogodin, borgamestarene och radet swa eens, ath Olaff Hemingsson skal engte ytermere byggia pa stadzsins almenning, än som hans forfader Per Törbo gjorde fore honom, och giffui stadenom rentta for thet som honom tilbör.

Eodem [die] sagdes fore retto, ath hwat som tesse eptescripne gode men, som äro Jenis Olsson widh Sudre porth, Engleka Zandersson, Raguald Camp, Falkinsten, Berend Hake, Olaff Stensson, Tord mwramestare, Magnis mwramestare, haffua stadgat och lagt om bythet i millom erlig man Clemit Benctsson och Hanis Fältztorp, thet skal bliffua widh magt ok ther skulo the sik lata aatnögia pa bade sidor widh the bruth ther tilhöre.

254.

Swen Helsing.

[15 april]. Feria 2:a quasimodo geniti tha gik Swen Helsing consul lag sielff xij:e (12:e), ath han ecke hade pening eller helling aff Olaff Curita ok Erik Curita eller i sina wära haffuir, som for:ne Olaff Curita, Erik Curita ok Jacob Camp honom tillagdo. Medh

¹⁾ De två sista orden senare tillskrifna.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 82, n. 971, men dateringen bestämd till 30 mars.

honom sworo Berend Hake, Andres Swensson, Andres Jönsson, Lasse Bagge, Swen Jonsson, Olaff Helsing, Gregurs swerdslipare, Nic. Bagge, skipper Biörn, Erik Person, Olaff Andersson.

Eodem die komo for rettin Olaff Laurensson i Torswij ok klagade pa Henrik Andersson, ath han slog hans fadher i hæl, Laurens Olsson, for xj (11) aar. Tha kendes for:ne Henrik Andresson, ath han aldre gaff böther vth. Ty dömpdes han til swerd. *Pie memorie.*

Eodem die sagdes fore retto, ath Jenis Swensson skal fornögia Erik Jonsson swa myket, som hans humbla säk wog, ok fogodin, borgamestare och radet — —¹⁾.

Borg Busse zaker xxxvj (36) marck fore iij (3) saar han slog Gertrvde. *Tenetur x* (10) marck. År dödh.²⁾

Andres Gudmundsson zaker pa Andres scriffuare wegna her Twre Turssons, fore thet han stack Per Hansson i brustet, xx (20) marck. *Tenetur v* (5) marck. 255.

Eodem die gik Mikel Jönsson Rawka lagh sielff xij:e (12:e), ath han aldre hitte peninga i sudre mak, som honom war tillagt. Medh honom sworo Laurens Custe, Mattis Japsson, Jenis Jwte, Olaff Friis, Nic. Swensson, Göteka van Bomelin, Herman Holt, Lasse kötmangare, Per spilare, Jenis mwramestare, Hanis Dän.

Eodem die ephther thet ath Hanis Dyn[g]stad wilde ecke holdat medh sin eedh, thet han ecke hade opburet eth fath järn aff skipper Elaff i Arbogha pa Jenis Japssons wegna, tha sagdes honom fore, ephther ty han sik bepliktade siälff ther till, ath han skal fornögia for:na Elaff for:na fath järn.

Jap Jönsson pa Skomakare gatu.

Eodem die kom for rettin Jap Jönsson ok loth vp sina hustrva Ingride, Laurensse Siwrdssons dotter, huan tridie pening aff alles therres eghedelar, bade löst ok fasth. Teslikes gaff ok for:na hustrv Ingrid sinom kere husbonda for:na Jap Jönssone huan tridie pening bade i lösa ok fasto, alth huart therre maa andra giffua.³⁾ 256.

Staffan Wesgöte.

Eodem die witnade och sworo Raguald Pamp och Pedher Olsson, swa ath the nerwaro och saagho, thet Staffan Wesgöte for-

¹⁾ Meningen afbruten.

²⁾ De två sista orden senare tillagda.

³⁾ Jämf. a. a., sid. 82, n. 972.

nögde her Birger däkinen i Strängenäs c (100) marck reda peninga, som han hade faath honom til göma, och ath the skildes wenligan aath, swa ath han hade engte titalt ytermeer till for:na Staffan Wesgöte eller hans arffua.

Brodher Knwt custos.

Eodem die witnade och sworo Benet harppare, her Niels Stwres lekare, Sigfrid Japsson och Olaff Person, swa ath the woro pa Ledhernöö femtte dag pascha, pa then tiidh brodher Knwt custos kom thit medh bröderne, och sagho them enga andra lekier eller aathhäffwe ath haffua ther, än the skäligin och swarlighen woro, och ath engin broder, huarkin wng eller gammall, hade ther sperbräkan eller torneghian, som them war offuersagt.

Om Helge andz qwarn.

Eodem die sagdes for retto, ath Hanis mölnare haffuer engte kreffia Helge andz huset, fore thet haffuer bygt sik til nytta aff trä, och engte ytermeer ath kräffia än andra mölnara.

Olaff Matsson, Nic. Mangsson.

Eodem die bar Olaff Matsson for rettin eth pergementz breff medh hängiande insigle, ludandes swa, ath Niels Mangsson hade satt honom til fullan pantt sin gaard, som han besitther, frij, quitt medh hws, jord, twa bodher och en kiällare vnder hustrv Dorothea Frogenlowes hus for ij^e (200) marck reda peninga, och swa ath for:ne Nic. Mangsson haffuer bepliktad sik ok sina arffua at giffua huart halffua aar v (5) marck til retto [o: rento?], swa länge ok till thes ath for:ne Olaff Matsson bliffuer fornögd the for:na cc (200) marck.

Eodem die sagdes for retta, ath litzsle Staffan skal lata koma her i rettin the peninga, som Peder Skytta skal anama pa Pawal Hemingssons wegna, innan thetta här och pinsdaga vidh vj (6) marck.

258. Margit, Olaff Anderssons epteliffua pa Norre malm, zak xij (12) marck, ty hon slog Swerkil fiskare hustrv.

[20 april]. Sabbato proximo ante festum sancti Georgii tha tughade och witnade Hanis Holmgersson och Joan Stynggh, swa ath the nerwaro och i therres aahöra bleff all tingh klar ok offuertalet i millom frv Fenissa brodher och hennis testamentarii, her Laurens ok her Bartholomeus, Öryan Winman, swa ath ner som for:ne [frv] Fenisse brodher skal vtgiffua the xx (20) marck eller

werdöra, swa miket som ther vppa löper, ok lata koma fore hennis siäl til ena taffla, som hennis testemente breff wtwisar, skulde han epther laghin siden behalla thet som offuer wore.

Eodem die sagdes for retto, ath Andres Jonsson skal om manedag lata koma Olaff Rytters skiedh her i rettin medh Olaff Rytthers breffuom, som han hade här for retto.

Olaff Henricksson zaker vj (6) marck, ty han slog Laurens Permans pigha. *Tenetur* ij (2) marck.¹⁾ 259.

Eodem die loth Raguald Pamppe vp Magnis tolk ena tomt, belegen pa Sudremalm nidhen fore Peder Bock tomt widh wäghin ok bredha widh Henrik smidh, frij ok quitt for vj (6) marck til euerdelica egho.

Eodem die gik Erik Nilsson lag sielf vj:e (6:e), swa thet Olaff Juwte befalte honom ecke ath wakta hans kaapa säk, som stals borth. Meth honom sworo Andres Mangsson, Olaff Nielsson f[iskare], Olaff Henricksson, Laurens Laurensen Fynne, Hanis Person.²⁾

[22 april]. Feria secunda proxima ante festum sancti Georgii martiris tha stodo for rettin Peder Jönsson, her Benct Smaleninge, Hanis Holmgersson, Markward Grvell, Joan Lyndorm ok kendos ath — —³⁾.

Mattis Fynne.

Eodem die loth Laurens Japsson vp Mattis Fynne en halffuan gard belegen westen mwr frij ok quit fore xxx (30) marck til euerdelica ego medh then halffua deelin, som for:ne Laurens Japsson hade til forende giffuet honum til medhgiffit medh sina systher.⁴⁾ 260.

Bödz skinnare hustrvna engte ath bewara sik medh Jenis Erwestessons bänk i kirkione widh iij (3) marck.

Epter thet ath Torstin gaff i sina welmakt gaardin til kirkione, som Per Martinsson besitter och som Olaff Systemsson witnade, tha skal Byakirkion behalda halffua gardin.

Lasse Skutte.

Eodem die sagdes for retto, ath Laurens Skutte skal bliffua widh sitt köp om gaardin, som han köpte aff Pedher Haardenacke,

¹⁾ De tre sista orden senare tillskrifna. ²⁾ Jämf. sid. 342.

³⁾ Ett längre tomrum följer. Jordeboken har här (a. a., sid. 83, n. 973) en anteckning om en arfsupplåtelse till Mattis Lydeka, daterad »anno ut supra feria secunda prox. ante festum sancti Georgii».

⁴⁾ Jämf. a. a., sid. 83, n. 974.

och hwat som for:ne Laurens Skutte är for:na Pedher Hardenacke skyllogher, thet skal han fornögia honom til tacka.

Andres Jonsson och Olaff Rytter.

261. Eodem die sagdes fore retta, ath Andres Jonsson skal fornögia Olaff Rytther hans andeel i sakörando(!) malsigiande rettin.

Eodem die sagdes fore retto, ath Magnis kötmangare skal bliffua i kötmangara embeithet och haffua sina bodh breda widh andra kötmangara.

Erik Nielsson gik lag sielff sette, ath honom ecke war befalthe ath wakta Olaff Jwtes kaapasäk, som bleff borth stwlin. Medh honom sworo Andres Mangsson, Olaff Nilsson f[iskare], Olaff Henriksson, Laurens Laurenssohn Fynne, Hanis Person.

[24 april]. Feria quarta proxima post festum sancti Georgii kendes Olaff Rytter, ath Andres Jonsson radman haffuer honom til tacka fornögt xvj (16) marck for then saköre, som honom bordhe, i tesse goda manna nerwaro, som äro Marquard Grvell, Jenis Erffwastesson, Andres Jönsson, Heming Olsson, Olaff Mikelsson, Albrict Jönsson.

262. Eodem die wordo fogodin, borgamestarene swa eens, ath Lasse Laurenssohn skal lata slaa vp kystoner i goda manna nerwaro, som Renholth haffuer satt quar epter ; Lasse Laurenssohns hus for husalego, om än for:ne Renholth wil ecke läsa sielff vp them.

Jens Andersson.

Eodem die loth Erik Olsson vp Jenis Anderssohn then gaardin, som han hade köpt aff Peder Martinsson, frij ok quitt for xxxiiij (34) marck til euerdelica ego.¹⁾

Jens Andersson, Benct Kog.

Eodem die kom for rettin gamble Pedher Rytter, fultmektoger vppa hustrv Walborge vegna, Hanis smidz epteliffua, ok loth Jenis Anderssohn och Benct Kog vp thet stenuset, som är nest nordhan fore thet stenuset, som for:na hustrv Walborg nw besitther, och all the träbygninghen, som ther näst nidhan fore är, swa longt som grendin tilsigher, frij ok quitt medh all hus, jordh och all sin tilbehörlisse fore halff nyande hundrade marck, vndhantaget stadzsins, thet som medh retto fynnas kan thet stadhenom tillhörer, antige jord eller watn.²⁾

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 84, n. 975.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 84, n. 976.

[27 april]. Sabbato proximo ante festum Phillippi et Jacobi.

Eodem die giorde Öryan sporasmidh witterliget fore fogodin, borgamestarene ok raadet, hurw Sten Cristiernsson slog en tidh forst til honom medh kniffuen i hans eghin smidhia och annan tid stack honom i armen och sagde: I borghara äro swa dole aff edher. I skole faa eth falladöffwel, och huar jach kan beträgha tik, jak skal slaa hierttadh aff bwken pa tik. 263.

Eodem die klagade en fatig quinna, hema ner ena quinna och hether Malborg(!) vestan til, ath Magnis Hemingssons tienare slog henne eth saar i hoffwdet.

Eodem die feste Algot Wegöte ok Magnis Olsson huardere sielff sette lag, athe woro Olaff Holmgersson engte skylloge thet, som hans swagher Mattis Japsson pa talade.

Eodem die loth Laurens i Gamblaby vp Laurens tymbermanne then öffre gaardin frij ok quitt medh hws, jord, stekare hws, medh panna, kar ok all bryggie redskap, frij ok quit til euerdelica ego.¹⁾

[29 april]. Feria secunda proxima ante festum beatorum apostolorum Philippi et Jacobi tha bödh Claus skreddare mercator vp en trögard tridie tiidh. 264.

Eodem die bödh Barbara Sewerins vp tridie tiidh sin gaard.

Gwnnar ok longe Laurens skomakare bödz them i millom friidh widh liiff och gotz.

Eodem die witnade Laurens Skutte och longe Laurens fore rettin, swa ath the hördo, thet Godskalk sagde till Elaff skomakare: tw haffuer wora peninga och thes mera thu skiuther tik fore borgamestarene ok raadet, thess werre skal thu haffua. Thet witnade ok Nic. skomakare.

Eodem die sagde Andres Jonsson radman, ath tha Olaff Rytther fik honom skedenä, tha war Olaff Rytter honom skylloger xij (12) öre for en hatt, och thet skedde pa then tiidh wor kere höwitzsmans her Stens (sic!) war, ok tha slog klockan eth om middaghin, ok loth Andres wegga skedhenä, och sagde Olaff Rytther: jak fik eder skedenä for then hattin, som borth stals. 265.

Skipper Symon zaker vj (6) marck, ty han drog Mikel Laurensson i haareth. *Tenetur* ij (2) marck.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 84, n. 977.

Reckte Mikel Laurensso[n] handena fore vj (6) marck, ty han drog skipper Symon i haareth. *Tenetur* ij (2) marck.

Skipper Symon feste vj (6) manna lag, ath han ecke hiog Mikel Laurensso[n] i kymbenet.

Karll Martinsson zaker lxxvj (66) marck fore thet han dreff skipper Biörn aff aaldermans säthe och oquädins ordh. *Tenetur* xxij (22) marck.

Böd[z] Mikell Laurensso[n] ok skipper Simon friidh widh liiff och gotz.

Böds Karll Martinsson och skipper Biörn friidh widh liiff ok gotz.

Styg Wigilsson zaker vj (6) marck fore puth han gaff Erik Niellssone. *Tenetur* ij (2) marck.

266. Olaff Rytter, borgare i Vpsala, zaker xl (40) marck fore thet lasteliga tal, som [han] hade hafft til Andres Jonsson radman fore sittande rettin. *Fideiussit*¹⁾ Skymblepening. *Tenetur* x (10) marck.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene, raadet swa eens, ath thet kiöpet, som hustrv Walborg Hanis smidz pa talar til Otte gulsmidh om tomp[te]nä pa sancta Barbara wegna, therom skal gaa som om annor kiöp, ty han saalde thet i sina welmakt, framlidne Hanis smidh, Gud honom nade, ok han war hennis rette malsman.

267. Eodem die stodo Magnis Olsson och Algot Wesgöte huardere sielf sette [redaboen] ath gaa lagh, swa athe woro Olaff Holmgersson, som drvncknadhe, engte skylloge, huarkin pening eller helling. Tha loth Mattis, for:ne Olaff Holmgerssons maag, them edhin vp. Medh them stodo redabone ath gaa edhin: Dan Jönsson, Olaff Person, Swen Jonsson, Findwid fodermersk, Per Japersson, mester Berend, mäster Mattis, Hening Kok, Laurens skreddare mi[n]or, Niels skreddare. Ty äro the fore thet erendet saklöse.

[30 april]. In profesto beatorum apostolorum Philippi et Jacobi tha wordo fogodin, borgamestarene ok radet swa eens, ath Erik aakare skal bliffua klockare.

Jenis Andersson.

[4 maj]. Sabbato proximo post festum sancte crvcis inuenionis tha loth Berind Hake vp Jenis Anderssone ena träbodh

¹⁾ Det följande senare tillskrifvet.

medh hws och jord belegin breda wiidh for:na Jenis Andressons brvndz gaardh frij ok quitt til euerdelica ego fore xl (40) marck.¹⁾

Eodem die giorde skipper Symon lagh sielff vj:e (6:e), ath han ecke hiog Mikel Laurensen i kymbenith. Medh honom sworo Laurens watuförare, Hanis skreddare, Henrik Fynne, Sigfrid f[iskare], Laurens botnakarll.

Magnis Person, som slog i hæl Hanis K., skal koma til swars ledog ok felog om manedag viij (8) daga oc ey gaa pa gatwne.

Herman Rogge bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

268.

[8 maj]. Feria quarta in octaua apostolorum Philippi et Jacobi tha gaff wor kere höuitzsmän draparenom viij (8) daga dagh in presencia her Götzstaff Karlssons, her Gregurs Matssons, her Ake Jönssons, borgamestarene ok radzsins.

Eodem die sagde welbördog her Göstaff Karlsson for retto i wor kere höuitzsmäns her Sten Stwres, her Gregurs Matssons, her Aake Jönssons, her Niels Erikssons, borgamestarenes och radzsins nerwaro, swa ath forwiste sik Hanis Huffwendal ther vppa, ath hans gotz war komet medh skippet i skärin, tha han kööpte huset aff Tyle Busman, eller kööpmen ok nogan breff woro vpkomen, tha bör for:na Hanis Huffwendal giffua vth rikinsens toll, ty ath thet giordes kronone till swik, fore huilket han ecke kunde wntleda sik. Ther medh skal han giffua kronone syn toll aff alth thet gotz, som honom tha pa sama tidh til screffs. Thet siden är komet, ther göri engin toll aff.

Eodem die giorde Tyle Busman sin eedh, ath Hanis Huffwendal bodde ecke i huset, som han kööpte thet aff honom, ok thet war honom vplaidh her vppa radzstwne, och stragx han hade latid honom huset wp, tha gik han medh honom i huset ok antwardade honom nycklane. Epther thet han kööpte huset cronanes toll till swik, tha bör honom giffua vth cronones toll ok bliffue therom i wor kere höuitzsmäns mynne, togh swa ath wor kere höuitzsmän komber engte til hans xl (40) marck eller hans gotz, ty han kööpte huset ther vppa, ath han meentte vilia wara toll frij.

269.

[11 maj]. Sabbato proximo ante festum sancti Eriki regis et martiris sagdes fore retto, ath Jacob Sylike skal anama sina frackt, swa myket som honom bör, aff them som sitt gotz ecke vtskipgade

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 85, n. 978.

aff hans skip. Om thet gotz, som skippades i Oldenborgx skip, ther aff skal han ok haffua swa myket som honom bör.

Ingwer Nielsson.

270. Eodem die kom for rettin Erik Eriksson i Wätö och medh honom Peder Nielsson, Laurens Nilsson i Suderby endrekelige wel fortencckte och loto Ingwer Nielsson i Siälagaarden frij, quitt, ledog och lös for alth tiltal til ewig tiidh bade for födda och ofödda, och kendes sik wel fornögda wara for alth arff, som them allom tilfallet war effter framlidna hustru Margareta, forna Ingwar Nilssons hustrv, Gud henne nade, bade for lösth och fasth til en fulkomen ända.

Förteckning på stämningar 1482.

Anno domini mcdlxxxij^o Citaciones.

274.

Lasse Andersson	c.	Per Olsson iiij	
Nic. Persson	c.	Per mölnare iiij	
Arwidh	c.	{Katerine Rodehusa iiij	
		{Henrik Olsson ij	
		{Per Krusalok ij	
Hanis Dyngxstad	c.	{Olaff Tröbos vxor ij	
Jenis offuerskiärare	c.	Olaff Person g. iiij	
Henrik Flötnich(?)	c.	Claus Dene ij	
Cecilia	c.	Olaff Waldemersson iiij	
Olaff Andersson	c.	Anna klokkerska iiij	
Hanis Jönsson	c.	Zegenbodeska iiij	
Magnis Otter	c.	en quinno iiij	
Margit Martins	c.	Anna Lydeka iiij	
Martin Nilsson	c.	Dan Jönsson iiij	
Biörn Bagge	c.	Claus Dän ij	
Hanis Person	c.	Olaff Benctsson i	
Anna	c.	Jost baswners vxor iiij	
mester Öryan	c.	Biörn werk mestare iiij	
Olaff Grotte	c.	Birgitta Martins iiij	
Birgitta mwramestares	c.	{Cristin i Gran iiij	
		{vxor Jenis ofuerskiärare iiij	
Jenis Snare	c.	Per patynemakare iiij	
Laurens Paronen	c.	Magnis Olsson i	
Andres Jonsson consul	c.	{Nic. smid ij	
		{Hanis smid ij	
Hanis Kok	c.	vxor Anna iiij	
Lasse Matsson	c.	{Cecilia ij	
		{Joan ij	
Albrikt Bereman	c.	Per patynemakare iiij	
Margit	c.	Jost baswnare vxor iiij	275.

Andres Persson.....	c.	Oloff Wandewäg (?) iij
Mikel Olsson	c.	Henrik dragare iij
Olaff Person	c.	vxor Öry[an] baswners iij
Willam rakare	c.	Magnis gritagiutare iij
Joan Suensson	c.	Per skinnare iij
Hanis Ärendorp	c.	Per krvsalok iij
Henrik Eriksson	c.	Birgitta Martins iij
		{ vxor Anna ij
Herman Lyntorp	c.	{ vxor Erick dragares iij
		{ Ingegerd Hardenakka ij
Olaff Olsson	c.	Jenis Olsson i
Joan sartor	c.	oneckta Hanis iij
Hielmeka Sandman.....	c.	Folmer van Lunden iij
skipper Nic. Andresson	c.	Aasswiid iij
Barbara baswners	c.	Olaff Person iij
Willam rakare	c.	Magnis gritagiutare iij
Hanis Ostinradh	c.	vxor dole Albrictz iij
Raguald pa Strand.....	c.	Nic. Hermansson iij
Nic. Person.....	c.	Per crwsalok iij
Erik Jönsson consul	c.	Marchus gulsmid ij
Karl Martinsson	c.	Peder iij
Aaswid medh läppin	c.	Nic. skipparen iij
mester Öryan.....	c.	Biörn werkmestare iij
Laurens Jönsson	c.	Olaff Gestrike iij
Olaff Olsson.....	c.	Olaff Taueste iij
Hanis werkmestare.....	c.	Jap skreddare iij
Andres Jonsson.....	c.	Staffan beltare iij
276. Katerin Peders dotter	c.	vxor Euert Döring iij
Oldenborg	c.	Hanis Priwalk
		{ Hanis Priualk ij
Staffan Wesgöte	c.	{ en tunnabindare ij
Henrik Olsson	c.	vxor Margit Kyl[me]rautes ij
Hanis Mildener.....	c.	Laurens i Gambleby i
Andres Jonsson.....	c.	Martta iij
Herman burmestare	c.	Birgitta Martins iij
Frederik Peccow	c.	Birgitta Martins iij
Birgitta Siwrdz.....	c.	Per Henekesson
Andres Swensson.....	c.	Dan iij
Hanis Biörnsson	c.	Per Skog iij
Andres Jonsson.....	c.	vxor Walborg i
Elzaby Lagans (?)	c.	Lasse Rwut (?) iij

Herman Rogge	c.	{ Dan Jönsson i Katerin Ketils i Wlff dragare vxor i	
Hanis Dene	c.	} Olaff Hemingsson i	
Philppus Japsson.....	c.		
Philppus Japsson.....	c.	Jenis vegare i	
Babenhuse	c.	vxor Sigrid werkmestare ij	
Olaff Jönsson	c.	Jenis badzstuffwkarl iiij	
Lydeka kröger	c.	Elin Hanis Japssons iiij	
vxor skipper Clemitz	c.	Elzaby Lagans(?) iiij	
Heming Olsson	c.	Jenis offuerskiärare iiij	
Olaff Jönsson	c.	Knwt i	
Olaff Laurensen	c.	Elin beltare iij	
Magnus kötmangare	c.	Olaff Olsson ij	277.
Per lekiare	c.	Mattis gulsmid iiij	
Villam	c.	Magnus Olsson iiij	
Magnis kötmangare	c.	Olaff Olsson	
Erik Philpusson	c.	Claus skomakare iiij	
Alexius	c.	Katerina iiij	
Hanis werkmestare.....	c.	Biörn verk mestare ij	
Olaff Hemingsson.....	c.	Henrik Olsson iiij	
Mikel Swartte	c.	Olaff semskare iiij	
Hanis Lambriktsson	c.	Andres i Widesom ij	
Hanis Österaad	c.	Albrict Jonsson ij	
Per Andersson	c.	Henrik, Andres Jönsson iiij	
Tord Person	c.	Ragnild ij	
Swen Helsing.....	c.	Herman Messeman ij	
Swen Helsing.....	c.	kötmangaren ij	
Olaff Philppusson.....	c.	Ingegerd Hardenack i	
Japer Paulsson	c.	Anna iiij	
Henrik Hielmholt.....	c.	Hening scriffuare iiij	
Villam bardskiärare	c.	Olaff Taweste ij	
Gertrud skitna	c.	mölnaren iiij	
drängin	c.	Olaff Biwr ij	
Willam	c.	Olaff Taweste iiij	
Henrik Bryning.....	c.	vxor Elin Olaff Japssons i	
Gregurs i badstuffune	c.	vxor Ragnill ij	
Hanis scriffuare.....	c.	Biörn werkmestare iiij	
Nic. scriffuare.....	c.	skipper Clemit ij	278.
vxor Tröbo	c.	Mattis Lydeka ij	
Henrik Bryning.....	c.	vxor Elin Hanis Japssons ij	

mester Mattis.....	c.	Joan Staffansson iij
Claus Olsson	c.	Per crvsalok ij
Per Jonsson	c.	Dan Jonsson iij
Per bergxman	c.	Per Henekasson iij
Per Rytter	c.	Nic. Andersson ij
mester Mattis.....	c.	Johan Staffansson iiij
Martin Custe	c.	Per Ketils iiij
Per Mangsson.....	c.	Elin Hanis Japssons iij
Martta	c.	Ragnild iiij
Anna Andres Jönssons.....	c.	Trosa Joan iiij
Gregurs i badzstuffwne	c.	litzsle Staffan vxor iiij
Hanis Zandersson	c.	Per krusalock iiij
Magnus Grabo	c.	Jenis Erffuastesson i
Renholt	c.	Jenis vegare iiij
Henrik Ytting	c.	{Jenis wegare iiij {Bertil malare iiij
Nic. Person	c.	Ingemund iiij
Erik Jönsson	c.	Per smidh
Jap styreman.....	c.	Cecilia iij
Ingwer dieckn	c.	Staffan beltare iij
Mattis Lydeke	c.	{Gisle malare ij {Hanis Japsson ij
Tyle Busman	c.	{vxor Rodehusa ij {Olaff skomakare ij
279. Peter Wisse.....	c.	vxor Anna iiij
Jap Löyekarl.....	c.	Per briggare iij
Karl Martinsson	c.	Olaff Taweste iiij
vxor Simon bagares	c.	Mattis bagare ij
Hanis Vlf	c.	Dan Jönsson i
Moyses	c.	Dan Jönsson iiij
Willam	c.	{Mattis pa Holman iiij {Katerin briggessa iiij
Aruid Olsson	c.	Martin Nielsson iij
Olaff Ketilsson	c.	Andres tornwektare iiij
Martin Martinsson	c.	Jenis offuerskiärare iij
Olaff Andersson i tornet.....	c.	Jap dagxuerke iij
mester Öryan.....	c.	Mikel ner Mattis Martins- son iiij
Per Gwnnersson	c.	Margit briggessa iij
frv Cristin	c.	Magnis Nilsson iij
Peder Skytta	c.	Enewald sartor iiij

Herman Kops	c.	Herman Wynman i
Erik Philppusson.....	c.	Jenis Snare iiij
Staffan Wegöte	c.	Oloff Helsing iiij
Wlff Andersson.....	c.	Anna Hiorts iiij
Ingeuall Torstinsson	c.	Per skinnare iiij
Andres Jönsson.....	c.	vxor Birgitta Bagges iiij
Willam rakare	c.	vxor Gertrud skinnares iiij
Greurs swerdslipare	c.	vxor Anna iiij
Geldolf van Rade	c.	Hans Wlff i

1482—1483.

281.

Anno domini mcdlxxx secundo.

**Liber memorialis de excessibus seu de zaköre et aliis causis
per dominum Nicolaum Person et Jacobum Nielsson.**

**Camerarii illius anni: Erik Philpusson et Arwidh Olsson.
Prefectus vero Per Mikelsson.**

283.

[11 maj]. Sabbato proximo ante festum ascencionis domini tha sagdes för retto, ath alle the kiöpmen, som woro innan bordz medh skipper Jacob Sylike, tha han hade misth rodreth fra skippet, ok samtyckto, thet therres gotz skulde insättias i wor kere höuitzsmans her Stens skip medh skipper Oldenborch, äro plichtoge at giffua for:na Oldenborch thet honom bör i frackt, och skipper Jacob Sylike skal taga fracktenä all till samans ok fornögia for:na Aaldenborch swa myket som hans deel kan worda.

Magnis Olsson zaker xij (12) marck, ty han slogh en fatig man. *Tenetur* iij (3) marck.

Hanis Lambrictsson.

[20 maj]. Feria 2:a proxima ante festum pentecostes tha stodh for rettin Olaff Hynsesson ok pantsätte Hanis Lambrictsson consuli ok Marquard Grvell sith hws, som han sielff besitter, for iij (2½) leste lagx.

Niels Person.

Eodem die sagdes fore retto, ath jordabokin ok Nic. Persons breff skulo bliffua widh magt om stadgan, som giordes i millom Jenis bagare ok Magnis Person¹⁾ i dandemanna nerwaro, som breffuit therom wtuisar. Ty maa for:ne Nic. Person fultkompna sina bygning.

¹⁾ Jämf. ofvan sid. 55, 272, 273.

Elaff skomakare.

Eodem die sagdes for retto, ath Elaff skomakare skal fornögia ok bittala skomakare embetidh therres peninga igen, som han sielff wilkoradhe i Mattis Martinssons ok Pedher Skyttes nerwaro.

Peder Andersson ner longe Gregurs zaker xl (40) marck for olaga kiöpslagan. *Fideiussit* Olaff carnifex. *Tenetur* x (10) marck.

[22 maj]. Feria quarta ante festum pentecostes witnade ok sworo Benct skinnare ok Claus, Botuid gritagiutare dreng, swa ath the sagho, thet Joan Styngh dreng hade sin kniff wthe ok stak till Jenis mwramestare. 284.

Eodem die sagdes for retto, ath Laurens i Gamblaby skal fornögia Laurens kötmangare medh panth eller peninga innan xiiij (14) daga vidh sina iij (3) marck.

Nic. Olsson, bonden aff Näs sockn, räckte handenä fore ath gaa vj (6) manna lagh, swa thet han hade ecke giorth landzkiöp medh then rogh, som han hade. *Fideiussit* Zerkenso, lagin nidherfällög. *Tenetur* j ($\frac{1}{2}$) lest rogh.

Claus Henriksson zaker xx (20) marck, ty han slog Jenis watuförare i hoffwudet. For:ne Claus är Pynnowes skipman. *Tenetur* xij (12) öre.

Peder Philppusson feste vj (6) manna lagh, ath han ecke hade giortt landzkiöp, laghin niderfällög, zaker xl (40) marck. *Tenetur* iij (4) marck.

Baltazar skomakare rechte handene for vj (6) marck, ty han haardrog Olaff Person bläck twtane bonde. *Tenetur* ij (2) marck.

Olaff Person for:ne zaker vj (6) marck, ty han haardrog Baltazar skomakare. *Tenetur* ij (2) marck.

Magnis kötmangare zaker xij (12) marck, ty han hiog Jenis aakare dreng i hoffwudet. *Tenetur* iij (3) marck.

Henrik van Lynden.

285.

Eodem die gik Henrik fan Lynden lag sielff vj:e (6:e), swa ath han engin nikel hade til the kystone, som en borgare aff Westeriik talade pa, ok ath han engte tog ther wth ok ath sama kystan bran vp ok ath han ecke meer hade aff han[s] modherbroder än en gamwl kaapa. Medh honom sworo Andres Jönsson, Andres Person, Olaff Benctsson, Herman Holth, Olaff Person.

For:ne Henrik fan Lynden zaker iij (3) marck, ty han hade fornött for:na kaapa, som Berend Hansson aff Westerwiik tilhörde. *Tenetur* i (1) marck.

Prefectus Per Mikelsson.

[3 juni]. Feria 2:a proxima ante festum corporis Christi tha stodh Peder Mikelsson vp i rettin ok sagde, ath är här noget, antige fatig eller riik, som mik haffuer nogat tiltala eller jak i nogan motto haffuer oforrettadh eller lönligan besagt, tha staar jach her til swars oleydat ok ofelath ok will plega for mik swa myket som rätt är.

Claus kiökemestare.

Eodem die giorde Claus kiökemestare for rettin erliga men Clemit Benctsson ok Erik Jönsson radmen pa sina vegna myndoga och fultmektoga i hans frawaro vtkreffia ok vpbera hans vtheastande giäld

Pynnou bödh vp ena sälaboodh iij:e (3:e) tiidh.

Hustrv Anna Jenis bagares.

286. Eodem die sagdes for retto, ath hustrv Annes, Jenis bagares epteliffua, gaffuor skulo bliffua wiidh magt, som hon hade giffuet sik in til Nic. Person, effter ty som hennis breff therom vtvisar. Thermedh skal for:ne Niels Person nw byggia vp gaardin.

Jacob Moyses.

Eodem die giorde Jacob Moyses witterliget for rettin i radzstuffwne, ath han hade inne medh sik iij (4) leste bayosalth, ij (2) tunnar mynne, huar lest for xvij (17) marck, ok ij (2) tunnar pipperkakwr for vj (6) marck effter then fatige Peder mölnare, som bleff pa Aalandz haff.

Berend Japsson zaker lxxx (80) marck, ty han kiöpte enom Sigtwna borgare salth til handa. *Tenetur* v (5) marck.

Jenis Jönsson, borgare i Sigtwna, zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan, ty han kiöpte oloffligan salth. *Tenetur* iij (4) tunnar bayosalth.

Henrik Hiälmholth.

[5 juni]. In profesto corporis Christi tha stodh vp i rettin erlig man her Jeppe Nielsson, fultmektogher pa sins swogers Pelle Pederssons vegna, ok loth vp Henrik Hielmholth en gaard belegin pa Fyskestrand frij ok quitt fore clxxxv (185) marck, som är pa

lengdene vppe xj (11) alna ok iij (3) quarttere, vndatagin en bodh, som är pa lengdenä v (5) alna ok iij (3) quarttere, pa breddenne xv (15) alna.¹⁾

Eodem die kom fore rettin Hanis Hoffwenhus, borgare i Colberg, ok gjorde sin eedh sielff iij:e (3:e), ath Hanis Falkinsten kiöpte aff honom eth stoorth c (100) gull fore iij (3) fath järn. Medh 287.
honom sworo Laurens Bundenberg ok Rod. Brwt.

Eodem die bödh Arwid Olsson vp iij:e (3:e) tidh lös pantt.

Staffan Vesgöte bödh vp lös pant iij:e (3:e) [tidh].

Lasse Laurensso.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath bade kemmenärane skulo gaa medh Lasse Laurensso ok taga dande men flere ther vtoffuer och slaa vp Renholtz kysto ok besee huat ther är vty, effter thet ath han will haffua Lasse Laurensso hws medh fortreeth ok wil ecke plega rett fore sik eller giffua honom sina hws hyra.

Eodem die witnade ok sworo Hanis t[unnabind]are ok Hanis Fres, athe hördo thet Adalissa kallade Gertrude Giärdz dotter ena hoora.

Eodem die togh her Nic. Person stadzsins altare steen [til?] läna aff fatabwreth.

Niels scriffuare.

Eodem die sagdes for retto, ath Niels scriffuare skal bliffua widh sitt kiöp om tompenä widh stadzsins Norre porth, som han kiöpte aff sancta Barbara gylle, medh swa foroordh ath han skal sielff besittia sama hwseth, som ther vppa bygges.

Vxor Ingeborg Joan gulsmidz.

[8 juni]. Sabbato infra octauas corporis Christi tha giordo 288.
tesse erlige gode men for rettin i radzstuffwne witterliget, swa ath the nerwaro offwer ena kerliga forlikning ok erffwaskipte i millom hustrv Ingeborge, Joan gulsmidz effteliffwa, ok Joan gulsmidz arffwa ok brödher, Karll Martinsson, Andres Martinsson, och twa bönder aff Oland: primo her Benct Smaleninge borgamestare, Hanis Holmgersson radman, Peder Mikelsson fogode pa Stocholm, Holmger Person fogode pa Swartasiö, Joan Lyndorm, Michel klensmid, som

¹⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 85, n. 978 a, en anteckning för 2 juni 1483.

giordes i swa motto, ath forscripne Karl Martinsson skal haffua pa sin deel besynnerliga xxx (30) marck reda peninga och Andres Martinsson ok the twa bönderne medh honom skulo pa therres deel haffua iij (3) stycke leysk ok eth jordagotz liggjande i Ooland, allom them trem til bytes, medh thet testament, som han sielffuer gaff them, ok thermedh skal for:na hustrv Ingeborg swara till all giäld ok bittala ok inmana ok vpbera all vthe standande giäld. Thermedh bliffuo for:ne hustrv Ingeborg ok erffwingena wenligan aa[t]skyldede ok forlichte till en fulkomen ända, swa ath for:ne haffua engte ath tala til for:na hustrv Ingeborge epter thenne tidh huarkin om liggjande grvnd eller lösöra, ok är hon them frij, quitt, ledog ok lös och therres arffua ok eptekomanda til ewigh tiidh.

289. Longe Laurens skomakare saker xij (12) marck, ty han haardrog och droff kniffwen aath Peder Jönsson centum marcas. *Tenetur* iij (4) marck.

Peder Jönsson centum marcas saker vj (6) marck, ty han haardrog longe Laurens. *Tenetur* ij (2) marck.

Laurens fan Hadelin feste vj (6) manna lagh, swa ath han hade engte kiöpt aff Borkord fan Camen.

[10 juni]. FERIA 2:a proxima ante festum sancti Eskili Olaff Nilsson, Laurens longe witnade for rettin, ath Olaff Skytta, wor kere höwitzman[s] skipman, ok Laurens Olsson slogo Pynnoves skipmen.

Eodem die witnade ok sworo Meneka Stenbrinck ok Mikel Gregursson, swa ath Staffan Wesgöte haffuer ecke länger hafft Benct Trvmbels tomt ään i fäm forliden aar.

Per Mikelsson.

Eodem die stodh Peder Mikelsson annan tiidh for rettin ok orsakade sik samaledes som til forende.

Claus kökemestare.

290. Eodem die stodh Falkinsten fore rettin ok kendes, ath han hade pantsätt Claus kökiemestare ena stenbodh ok en kiällare belegin vndher hans hws widh gatwne, som han nw sielff besittther, fore clxxx (180) marck, medh swa skiäl och foroordh ath han skal fornögia ok bittala honom nw pa sancti Michels tiidh nestkomande lxxx (80) marck ok them skal han lata koma här i rettin och swa c (100) marck pa sancti Mikels tiidh thernest eptekomande.

Jenis Andersson.

Eodem die kom fore rettin Jenis Andersson och talade til borgamestarene, radet ok spordes fore, om än han motte byggia hwset, som honom war bittalet pa stadzsins vegna, epter ty som breffuet wtuisar, som honom war ther vppa giffuet. Tha swarade borgamestarene: som wij fyngo thet, swa saaldo wij thet edher. Thermedh mage I mwrath epther edrom egnom wilia, som skäliget är.

Laurens Gwnnarsson.

Eodem die sagdes for retto, ath Laurens Gunnarsson skal fornögia Laurens Biörnsson the peninga, som han är honom pligtoger a bygningena wegna, widh iij (3) marck ok än thermedh bryte aff the olagha bygning, som honom war til forende fore lagt.

Eodem die vistes Tyle Margit aff by innan xiiij (14) daga her epter til sin bonda.

Erik Curita feste vj (6) manna lagh, swa ath han är Jenis Matsson engte skylogger fore humbla, som Jenis Matsson skylte honom fore.

Hanis Dyngxstad.

291.

[19 juni]. Feria quarta proxima ante festum sancti Johannis baptiste tha stodh Olaff Longh for rettin ok bekendes, thet han hade opbureth ok anamet aff Hanis Dyngxstad vppa Hening Pynnowes vegna ij (2) leste järn ok xj (11) mesar kopper i Pynnowes nerwaro.

Staffan Wesgöte.

Eodem die gik Staffan Wesgöte lag sielff sette, ath han ecke war hustrv Ramfride skylogger the ij^c (150) marck peninga, som hon kraffde aff honom. Medh honom sworo Hanis Foss, Joan skreddare, Olaff Taweste sutor, Algot Wesgöte, Peder Olsson Fallatins maagh.

Erik Kröpelin.

Eodem die gik Hening Pynnow lagh sielff sette, ath han war Erik Kröpelin engte skylogger fore solderie, som han talade til honom. Medh honom sworo Joan Lyndorm, Hanis Foss, Henrik Pynnow, Benct clenmid, Laurens Matsson.

Herman Messeman.

Eodem die loffuade Peder Jönsson consul for Herman Messeman, swa thet han skal innan mikelsmesso nestkomande göra rätt fore Ingeuald scriffuares pigo, ath han ecke togh aff henne mödomen.

Olaff carnifex.

Eodem die fik Olaff kötmangare borgamestaremo handenä pa thet ath han will fornögia quinnone, som erffuinge är effter Clemit skinnare, x (10) marck vthan rettegong.

Henrik van Lynden.

Eodem die gik Berend Dorenborch lag sielff iij:e (3:e), ath han ecke war Henrik fan Lynden meer skylloger än ij (2) marck. Medh honom sworo Laurens skreddare ok Hanis skredda[re].

Laurens Gunnarsson.

[26 juni]. Feria quarta infra octauas sancti Johannis baptiste sagdes for retto, ath Laurens Gunnarsson skal fornögia Laurens Biörnsson innan solsäther vidh sina vj (6) marck.

Jacob Henriksson feste vj (6) manna lagh, ath han ecke war wiliande ellir wollande, thet Pynnowes skipmen slogo gulsmidz swenona. Lagin¹⁾ niderfällog. *Tenetur* v (5) marck.

Magnis Otter.

Eodem die talade Olaff Jönsson i Geta til erlig man Magnis Otter om eth jordagotz liggande i Gronna i Helsingialand. Eptery ath han hade engin skälig bewisning ther pa, tha wistes han til Helsingialand ath bespöria sik, eptery ath gotzet ligger ther, som han pa talar.

Vxor Anna aff Lyndöö.

[1 juli]. Feria 2:a in profesto visitacionis Marie virginis tha bödh Hanis Holmgersson vp iij:e (3:e) tiidh hustrv Anna hws aff Lyndöö belegit pa Swarth brödra gatw.

Magnis Biörnsson.

Eodem die sagdes for retto, ath Magnis Biörnsson skal bryta sina bygningh aff pa almenningx gatwne ok late koma ther aff bade stocka och steena.

Borgamestarene, raadet och fogodin Pedher Mikelsson [wordo] swa eens, ath stadtienarene skulo gaa kringom stadin och sigia till om swinen, ath the late them koma aff byn.

Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene ok radet swa eens, ath tesse eptescripne Lasse Laurensen, Mattis Hermansson ok kemmenärane Joan Stynggh ok Erik Philppusson

1) Det följande senare tillskrifvet.

pa radzsins vegna ok tesse eptescripne aff menoghetenä Hanis Skymblepning, Hanis Falkinsten, Hanis Huffwendal ok Olaff Matssons hustrv skal taga en man pa sina wegna och skatta ok bese the spisningenä, som är i Niels Dobbins hws, och wyrda henne fore peninga ok mädhan som tydhen är haarder.

Raadet.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath her Benct Smaaleninge skal til Calmarna til herredagin ok medh honom Ingewall Torstinsson.¹⁾

[3 juli]. Feria quarta infra octauas visitacionis Marie virginis Olaff Pedersson saker xlvij (48) marck, ty han slog Anna Martin Koks hustrv iij (4) blanade. *Prefectus*)²⁾ habet eum.

294.

Renholt Lehwse.

Eodem die sagdes fore retto, ath Henrik Person skal anama sin miödh igen aff Renholth, epter thet ath han haffuer annorstadz her i stadhin saalth bätre miödh, eller faa honom swa godh miödh i sama stadhin.

Skipper Jenis Laurensen.

Eodem die tha staddo borgamestare i radzsins nerwaro skipper Jenis Laurensen til herradagin i Calmarna for xxx (30) marck medh sith skip och borgamestarene skulo hyra skipmennene.

[3 juli]. Feria quarta infra octauas visitacionis Marie virginis tha wordo tesse tilnempde ath leggja rotataleth til Calmarna resa: primo aff raadet Joan Swensson, Andres Jonsson; aff menoghetenä Hanis Foss, Ragual Camp, Claus Olsson, Hanis Wlff, Falkinsten, Pedher Jonsson.

Albrict perlastyckare ok Nic. scriffware.

[6 juli]. Sabbato infra octauas visitacionis Marie virginis tha komo for rettin Albrict perlastyckare och Niels scriffware och giordo witterliget, ath the hado sik i millom giortt ena kerliga sämio ok endrecket om thet hwalffwet, som skal mwras i millom begges theres stenhws, swa ath Albrict perlastyckare skal aff sin eghin steen, kalk och all annan kostnath mwra vp sama hwalffwit och frit in pa Niels scriffwares mwr, ok skal Albrict perlastyckare lata mwra sin skorsteen in i Niels scriffwares mwr, ok ner som Albrict haffuer latid opmwra swa högt, som behoff görs, tha skal Niels scriffware lata täckia

295.

¹⁾ Ett unionsmöte hölls i Kalmar sommaren 1482. Jämf. STYFFE, Bidrag till Skandinaviens historia, IV, sid. LII och här efteråt.

²⁾ Det följande tillagdt.

hwalffuet ok halda thet färdogt medh tak, ok medh swa foroordh ath Albrict perlastyckare skal haffua frij ok obehindrat then nidre deelin i for:na hwalffuet, teslikes hans arffua ok eptekomanda, och Niels scriffuare skal haffua ok brwka then öffre deelin i hualffuet, teslikes hans arffua ok eptekomanda, ok hwardere for sik och therres arfua och eptekomanda skulo ok magho brwka mwre pa bade sidhor frij, quitt ok obehindrat fore huars mans tiltal till ewigh tiidh.

Tetta eptescripna skulo kemmenärane göra til Calmarna reesa¹⁾

primo

	vij (8) leste ööl		Item j ($\frac{1}{2}$) lest tor ströming
	Item iij (3) leste malth		Item iij (3) tunnar norss
	Item i (1) lest kiöth		Item viij (8) tunnar salt ströming
	Item ij ($1\frac{1}{2}$) tunna smör		Item iiij (4) tunnar torsk
	Item ij (2) skippund fläsk		Item xxx (30) kloffuer flat fisk
	Item vj (6) leste bröd		Item ij (2) skippund geddor
296.	Item ij (2) leste miöl		Item i (1) skippund Traffwen salth
	Item ij (2) tunnar bayo salth		Item ij (2) tunnar gryn
	Item i (1) tunna ätykio		Item i (1) skippund h[um]la
	Item i (1) tunna miödh		Item ij (2) tunnar lagx
	Item i (1) tunna sildh		Item i (1) tunna sigtad miöl
	Item ij (2) pund pipper		Item j ($\frac{1}{2}$) pund saffran.
	Item ij (2) pund pipper komen		

Laurens Paronen radman i Aabo.

[10 juli]. Ipso die et festo septem fratrum komo for rettin beschedelige men Joan Styng, Erik Philppusson radmen ok Ingeuall scriffuare wiidh Swar[t]brödra och giordo witterliget, ath the waro ner ok vtoffuer, tha hustrv Birgitta, Vrbanusse epteliffua, loth sin kere stiwffadher Laurens Paronen, radman i Aabo, frij, quitt, ledog ok lös fore ath tiltal bade om hennis fädhernes ok mödhernes deel, löst ok fast, mynne ok meer, hwat thet hälst kan ath wara, och kendes sik alth redeligan vntfanget ok opburet haffua, swa ath engte fatades aff alth thet arff, som henne war tilfalleth epter fadhher ok modher, och thermedh giorde hon for:na Joan Styng pa sina wegna myndog ok fultmektog ath lata for:na Laurens Paronen ledog ok lös for rettin i radzstwwfne, som han ok giorde pa sama aar ok dagh, som forscriffwat staar, swa ath for:na hustrv Birgitta, Vrbanus mölnares epteliffua, hon eller hennis arffua ok epteko-

¹⁾ Insydd omkring sid. 297—311 förekommer en lapp innehållande en annan delvis afvikande förteckning på viktualier, som förmodligen kasserats.

manda aldre mago eller skulo ephther thenne dagh ath tala till for:na Laurens Paronen eller hans arffua ok eptekomanda om for:na arff, hwarkin om lösth eller fast. Ty är for:ne Laurens Paronen och alla hans arffua ok eptekomanda obehindrade fore alth ytermera kraff ok amaning till ewigh tiidh.

Jap Henriksson rechte handene fore xx (20) marck i tweböte, ty han hiog Olaff Laurensen, Laurens gulsmidz swen, i hoffwdet, ok swa xx (20) marck i tweböte, for thet han hiog Pawal Tymme i hoffwdet i änletidh, ok xij (12) marck i tweböte, ty han hiog Jacob Olsson i armen, ok swa xij (12) marck i tweböte for en blanat. *Tenetur*¹⁾ v (5) marck til forende.

Peder dragare saker xij (12) marck i tweböte, ty han hiogh Niels dragare i armen. *Fideiussit* Claus dragare. *Tenetur* iij (3) marck.

Eodem die witnade tesse eptescripne Nic. Mangsson ok Gestill Hansson fore rettin, swa ath the sagho, thet Andres scriffuare slog Peder skreddare dreng medh en kopper näffwa i hoffwdhet, swa ath [han] stalp nider til markene, ok aldre talade eth oordh till hans till forende. I thet sama tha sagde Peder skreddare: jak will wara godh for myn dräng, om än [han] haffuer giortt tik nogat i mothe. Tha hwggo Andres scriffuare medhfölgjara stragx til for:na Pedher skreddare. Tha ropade Lasse Laurensen: hogger ecke mannen, ok tha gjorde han ther engte meer till, än han holth Andres scriffuare dreng. Hade ecke thet warith, tha [hade] Andres scriffuare dreng stragx slaget Peder skreddare all dödh. Thet witnade ok Hanis skipmestare, ath Lasse Laurensen gjorde honom enga akoma.

298.

[20 juli]. Sabbato proximo ante festum sancti Jacobi apostoli tha anamade Joan Styng ok Erik Philppusson aff Niels Dobbins hws vj (5½) pund miöl och i (1) span, som stadzmätare motho wth.

[15 juli]. Feria secunda proxima ante festum sancte Marie Magdalene tha kom for rettin Erik mwramestare ok loth vpp Joan Nielsson halffuan sin gaardh ok then nidersta gaardin medh niderste kiällaren frij ok quitt meth hws ok jordh til äuerdelica egho fore lv (55) marck.²⁾

[17 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancte Marie Magdalene tha witnade Mattis Nielsson ok vnge Magnis werkmestare,

¹⁾ Det följande tillagdt. Ursprungligen: *tenetur xij (12) öre.*

²⁾ Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—98, sid. 86, n. 979.

299.

swa ath the hördo, thet Peder werkmestare wilde staa sin ordh til, thet han hade lagth Peder sadilmakare tiwffwerij till. Tesse epte:ne witnade medh for:na Peder werkmestare, ath Peder sadilmakare hade stulet the viij (8) silffskaala, klede, smide, som Peder werkmestare honom forkastade: Olaff Olsson kniffuasmidh, Mattis groffsmid, Niels Skägge, Erik, Andres Botuidssons maag, Lasse Krok. Om the viij (8) silffskaala for:na rippade(?) om for:ne Mattis groffsmidh ok Olaff Olsson kniffuasmidh halte.

Eodem die bödh Staffan Wesgöte pantt vpp iij:e (3:e) tiidh.

Andres Jonsson consul.

[17 juli]. Feria quarta proxima ante festum sancte Magdalene tha kom for rettin Meneka Stenbrink ok war bekiänd, thet hustrv Katerina Andres Jonssons hade lagligan opbudet alla the pantta, som hon hade aff honom fore sina länta peninga, ok athe woro lagligan henne tilskattade i dandemanna nerwaro ok ath for:na hustrv Katerina anamade sama pantta til sik lagligan medh her Benct Smaalennings loff ok tillath, som nogh bewisliget är medh tesse eptescripne gode män, som panttane skattade, som forst är Renholt Lehwse, Hanis Otte, skipper Jenis Laurensen, Jenis Erwastesson ok Hanis Foss, Hanis Wlff. Offuer alth kendes for:de Meeneka Stenbrink ath wara nw pa thenne tidh for:da Andres Jonsson skyllog xxij (21½) marck, som bleff offwertalat i the senasta forlikningenä. Tha woro ther offuer pa hans sydo skipper Jenis Laurensen ok Olaff Olsson sutor, pa Andres Jonssons sido Jenis Erwastesson, Hanis Foss ok Martin scriffuare til en fulkomen ända.

300.

[20 juli]. Sabbato proximo ante festum sancte Marie Magdalene tha rekte handenä Bertill, onäkta Hanisse maag, for xx (20) marck i tweböte, ty han slog Peder hundrade marck i hoffwdet. *Tenetur* v (5) marck.

Henrik skinnare rekte handenä fore xxiiij (24) marck, ty han slog Jenis tymbberman. *Tenetur* iij (4) marck.

Eodem die sagdes for retto, ath Niels Olsson dragare skal bliffua i dragara embetidh, vthan han will i nogra motto sielff forbryta sik.

Onäckta Hanis fäste vj (6) manna lag, ath han ecke lopp aff sith hws thes wiliande, ath han i nogre motto wilde for argha her Jeppe Nielsson.

Martin Custe.

Eodem die tha loth Hanis Foss vpp Martin Custa ena tomt pa Sudre malm, belegin i millom Symon aakare tomt ok Remar röffwares tomt, frij och quitt for xv (15) marck, som är pa längdenä pa westre sidhone xxx (30) ok iij (3½) alin, lengden pa östre sidhone xxxiij (32½) alin, pa breddennä xiiij (13½) alin. Her vppa gaff for:ne Martin Custe sin fridsk[il]ling vth, efther ty som lagin giffua.¹⁾

Vxor Birgitta Karl Jonssons.

301.

[16 juli]. Tisdagin for sancte Marie Magdalene dag wordo tesse eptescripne gode men pa radzsins wegna tilskickade ok tilnempde ath skatta bade löst och fast epter framlidna hustrv Birgitta Karl Jonssons, Gud henne nade: forst Staffan Wegöte, Erik Jonsson, Hanis Wlff, Claus Graabo, Tyle Busman, skipper Jenis Laurensen, swa ath thermedh skulde hennis giäld ok Karl Jonss[ons] bliffua bittalet. Tha skattade the forst ena tomt, som är pa längdenä xxvj (26) alna ok vppa breddennä xj (11) alna, huar alin for ij (2) marck, ok halffdelin aff for:na tomt hörde till tilforende Ingewal Torstinsson ok hans hustrva, ok är summan til peninga tal, som hwar halffuadelin är skattath fore, till xxvj (26) marck; item eth bryggiare hws medh alt thet tilhörer for vthan pannan är skattad for xx (20) marck; item än en panna for xij (12) marck; item en brwn fodrath kaapa for viij (8) marck; item en gröön kaapa for ij (2) marck; item en swartt kiortil for v (5) marck; item eth gammalt täkan ok ij (2) weepar for x (10) öre; item iij (3) lakan for vj (6) öre; item ij (2) höginde for i (1) marck; item eth stoop ok eth bäkinä for iij (3) öre; item ij (2) smaa grytar for j (½) marck; item ena arniska kaapa for j (½) mark; item eth storth bolsther for vij (7) marck; item eth hoffdabolstir och en rygia for iij (3) marck; item en stoor kysta for iij (4) marck; item en skipkysta for xij (12) öre.

Summan är aff thetta for:na xc (90) marck ok xxij (22) öre.

[24 juli]. In profesto sancti Jacobi tha kendhes Hanis Jöns- 302.
sons stiwffjon, brodren aff Sigtwana, ath han eghir engte i the bygningenä, som nw staar pa stadzsins watn och rwm.

Botuid i Ösberga hiog Jap eth saar i handenä.²⁾ For honom loffuade en malm boo.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 86, n. 980.

²⁾ Det föregående öfverstruket.

Hanis Ottes hustrv skiöt till witne pa Henrik Fynne ok Rag-uall Andresson om kystone.

Jenis spryngare zaker vj (6) marck i tweböte fore en blanadh, som han slog longe Gwnnar. *Tenetur* ij (2) marck.

Clemit Laurenssoon feste vj (6) manna lag, ath han ecke köpte getzstom gotz til handa. Gaffs¹⁾ til.

Sigfrid Matsson pa Helge andz holmen reckte handenä for ij (2) blanade han slog Andres Person fiskare i tweböte xxiiij (24) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Andres Person fiskare reckte handenä for en blanad han slog Sigfrid Matsson xij (12) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

303. Olaff Grotte feste vj (6) manna lagh, ath han aldre bleff sak-fältter for olaga köpslagan i her Magnis Erikssons tiidh, tha Andres Jonsson war kemmenäre.

Knwt werk mestare rechte handene for xij (12) marck i tweböte, for thet han hiog Biörn werk mestare. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die sagdes Joan skreddare for retto, ath han skal fornögia Andres Jonsson sith panssare igen innan solasäther widh sina iij (3) marck.

Hanis Saltman zaker xl (40) marck fore olaga köpslagan. Henrik kroonamakare loffuade for honom. *Tenetur* x (10) marck.

Litzsle Staffan.

Kom fore rettin Olaff Pauulsson ok giorde sin eedh pa helgedomane, swa ath Lasse Galle war litzsle Staffan skylloger viij (8) marck ok xij (11½) örtoger.

Bödz Andres scriffuare ok Pedher skreddare friidh widh liiff ok gotz.

304. Giordo Peder stadztienare, Andres stadztienare ok än Andres stadztienare therres edh pa helgedomane, swa ath the aldre togo fra her Ywars landbo hustrv then pwngen ok halffua marck penninga, som hon skyltte them fore.

Erik dragare saker iij (3) marck for olydna, ath han ecke will epther borgamestarene befalan haffua Nic. dragare i embetid, och siden bödz allom dragaremo widh hwars therres vj (6) marck, athe

¹⁾ Det följande tillagdt.

skulo i enga handa motto omaka for:na Nic. dragare. *Tenetur* i (1) marck.

Olaff Grotte.

[3 augusti]. Sabbato proximo ante festum sancti Laurencii kom for rettin Olaff Grotte sielf vj:e (6:e) ok wilde gaa lag for the iij (3) marck saköre, som Andres Jonsson skylte honom fore i her Magnis Erikssons tiid skulde skee. Medh honom stodo redabone ath gaa lagin primo Mikel Jönsson, Clemit Symonsson, Mattis Person, Olaff Halin, Swen Jonsson. Tha loth Andres Jonsson honom edhin vp.

Knwt gulsmid.

[5 augusti]. Feria secunda proxima ante festum sancti Laurencii tha stodh vp i rettin welfornwmpstog man Hanis Holmgersson radman, fultmektoger pa welborna quinna wegna hustrv Anna i Lyndöö, ok giorde eth witterliget köp ok skipte medh Knwt gulsmid, swa ath han loth honom vp thet stenuset, som for:na hustrv Anna tilhörer ok belegit är pa Swartbrödra gatw, huilket hon nw sielf besitter, frit ok quitt medh all sin tilbehörlissom, epter ty som hennis breff ther vppa giffuet är wtuisar, obehindrat fore hwars mans tiltal til euerdelica ego, fore v^c (500) marck reda peninga ok en stenbodd ok kiällare for c (100) marck, swa ath summan är vj^c (600) marck. Thetta köp ok skipte giordes i for:na Hanis Holmgerssons, Olaff Mattssons, Jenis Erffwastessons ok Otte gulsmidz nerwaro. Her pa gaff Knwt gulsmid wth sin fridskilling.¹⁾

305.

Hustrv Anna i Lyndöö.

Eodem die ok tha stragx for rettin loth Knwt gulsmid Hanis Holmgerssone vp pa hustrv Anna wegna i Lyndöö ena stenbodd och en kellare, belegne wnder Magnis Olssons hws westan mwr, frij ok quitt til euerdelica ego. Her vppa gaff for:ne Hanis Holmgersson wth fridskillingen pa hustrv Anna wegna.²⁾

Eodem die anamade Lasse Japsson the x (10) marck, som insatte woro pa her Götzstaff Karlssons landbo wegna for Pedher Syls häst.

Fogodin Per Mikelsson, borgamestarene ok radet.

Eodem die wordo fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene ok raadet swa eens, ath alth thet löst folk, som her är i stadin ok ecke äro borgare eller borgarskar, the skulo aff by ok vppa landet

306.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 87, n. 981.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 88, n. 982.

hielppa bondanom höö ok korn i hws innan thetta här ok odinsdag om midh dag. Hwar them ther vtoffwer hyser eller hemar her i stadin, then skal böta iij (3) marck;

item ath enge pigor eller annat löst folk, som ecke göra lika ok rätt for sik, skulo epter thenne tiidh sittia pa gatwne medh therres krämerie. Fynnas the nw framdeles thermet [pa] gatwne, tha skal thet tagas fra them, ok then böte iij (3) marck, som krämeriet tillhörer;

item är ok noger borgare, som lika ok rätt gör for sik ok haffuer swadana krämeri medhfara, tha faa sik gatubod ok göri ther effter lika och rett for sik, som lakin tilsigia. Är thet swa, ath noger tryskas her vtinnan ok ecke holder bwdet, som nw är sagt, mysther han nogath, swa ath thet tages fra honom, som han haffuer pa gatwne falth, myster han thet, haffui fore engin ath klaget ok böte iij (3) marck;

307. item nw pa torsdag skal stadzsins lagbok läsas for menoghetenä.

Karl Martinsson.

[7 augusti]. Feria quarta proxima ante festum Laurencii tha stodho fore rettin Karl Martinsson och Hanis Dyngxstade och kungiorde therres endræckt och forlikning om mwren, som belegin är i millom begges therres hws. Tha kendes Hanis Dyngxstadh, ath han hade opburet aff for:na Karl Martinsson xij (12) alna grönt leysk. Ty maa ok skal for:ne Karl Martinsson ok hans eptekomanda ega ok brwka sama halfua mwren, som han nw opmwrat är, til ewig tidh.

[12 augusti]. Feria secunda proxima ante festum assumptionis Marie virginis tha sagdes for retto, ath effter thet ath Mattis Martinsson, Thomas Laurensen ok Mattis Fynne witnade fore rättin, swa ath the nerwaro, tha Olaff Olsson gaff sinom swagh Jenis Olsson til medhgiff medh synne brodhers dotter halfua deelin i sin gaardh medh hws, jordh ok allom tilagom, tha skal the medhgiff bliffua wiidh fulla magt ok bliffue nw thermedh kerligan til samans. Kan them ecke asämio, tha skal for:ne Olaff Olsson giffua Jenis Olssone for sin halfua deel i gaardenom swa myket, som honom bör epther goda manna segn.¹⁾

Biörn werkmestare och Knwt werkmestare bödz friidh widh liiff och gotz.

¹⁾ I margen: *Olaff sutor mercator.*

[19 augusti]. Feria secunda proxima ante festum sancti Bartholomei tha loth Magnis Symonsson werkmestare vp Mikell Jönsson en gardh frij och quitt fore lxxxx (90) marck, belegin nest offwan fore for:na Mikel Jönssons gard, medh en kiällare til euerdelica ego, bade medh hws och jordh, som är pa längdenä xxvj (25½) alin, pa breddenä offwan och nidhan x (10) alna ok iij (3) quartere, längden pa källaren innan till ixj (9½) alin, pa breddenä v (5) alna, medh frij kiällare hals.¹⁾

Lasse skreddare, borgare i Westeraars, feste lag for olaga kiöpslagan, lagin niderfellog, zaker xl (40) marck. *Tenetur* v (5) marck.

Pauall Jute feste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog ena quinna ij (2) blanade, lagin niderfällogher, zaker xxiiij (24) marck i tweböte. *Tenetur* ij (2) marck.

Cecilia Pauall Kocks sak xx (20) marck, ty hon slog Trvgells smidh i kymbenet medh en sten. *Tenetur* ij (2) marck.

Trvgells smid saker vj (6) marck, ty han slog Cecilia Pauals Koks en pwst. *Tenetur* ij (2) marck.

Peder Jönsson i Ägnöö saker xxiiij (24) marck, ty han slog Mikel Andresson, Mattis Martinssons dreng. *Tenetur* ij (2) marck.

Mikel Andresson, Mattis Martinssons dreng, saker xij (12) marck, ty han slog Pedher i Ägnöö. *Tenetur* ij (2) marck.

Swen Haquonsson beltare.

Eodem die stodo for rettin Niels Mangsson radman och Magnis Symonsson werkmestare och kungiordo, swa athe nerstade woro ok tilbidne, tha hustrv Gertrud, Jenis skreddares epteliffwa, gjorde byte meth sin barn och fick sik annat giptemaal, swa ath hennis barn skuldo ok redeligan witta ath gaa til sin deel. Tha bleff for:na hustrv Gertrude wittrad for sin deel och hennis bonda Pauall skomakare alla lösöra epter framlidna Jenis skreddare, ok ther i moth skuldo barnin hennis haffua gaardin frij och quitt medh hws, jordh, kiällarom, stenbodh ok alla tilaghor, nar the komo til aalders ok bliffwo foreseedh, och til thes skulde hustrv Gertrud och Pauall skomakare sittia frit i hwsen, ok siden skuldo barnen, tha nogat therra worde fore seeth, anama til sik gaardin. Thet²⁾ sama hörde Mattis Hermansson aff hustrv Gertrude i hennis ytersta.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 88, n. 983.

²⁾ Det följande är senare tillskrifvet. — Jämf. a. a., sid. 89, n. 984.

Sven Haquonsson beltare.

Eodem die epter ty som for:ne gode men Niels Mangsson, Mattis Hermansson ok Magnis Symonsson werk mestare haffua witnad for rettin, tha sagdes fore retto, ath Suen Haquonsson beltare, som haffuer fanget for:na hustrv Gertrude dotter til hustrv, tha skal han anama til sik gaardin frij medh hws, jord, kiällare, stenbodh ok all tilbehörlisse, obehindrat fore hwars mans tital, och teslikes then deelin, som for:ne Swens hustrv brodher egher i sama gaardenom, ok the träbodin mädher, som ther breda widh belegin är i hörnet, ok i sama byte frij ok quitt.

310. [21 augusti]. Feria quarta proxima ante festum sancti Bartolomei tha feste Olaff, Peder Staky dreng, vj (6) manna lagh, ath han ecke wiste, ath jernet war säntt Andres Jonsson pa hans widerlagx swens wegna, eller ecke war honom nogat järn befalat ath föra til honom.

Eodem [die] witnade Andres beltare och longe Laurens, swa athe woro nerstadde, tha onäckta Hanis och Trosa Joan bliffuo forlikte om therres träta, swa ath Hanis oneckta gaff Joan Trosa v (5) marck i peninga ok silff.

Eodem die gik Trosa Joan aff rettin vten mynne, therfore saker iij (3) marck. *Tenetur* i (1) marck.

[26 augusti]. Feria secunda proxima ante festum sancti Johannis decollacionis tha bödh her Benct, aalderman i Helge likame gylle, vpp tridie tiidh Magnis Halstinssons gaardh.

Tyle Busman.

Eodem die kom for rettin Tyle Busman ok besatte the peninga inne medh Jacob gulsmid, som han skal giffua Niels Mangsson for hwset pa Swartbrödra gatw.

Habraam clenismid vxor.

311. Eodem die wordo fogodin, borgamestarene oc raadet swa eens, ath kemmenerane skulo taga borghan aff Habraam clenismidz hustrv, ath hon war ecke i radh eller daadh mädher, tha barnet mördes, som Benct clenismidz dotter forgiorde, eller jordade thet i sancti Jacobs kirkiogard.

Eodem die wordo fogodin Peder Mikelsson, borgamestarene och radet swa eens, ath Jenis Nilsson, Knwt Erikssons tienare, skal festa lagh, ath han ecke haffuer giort olaga kiöpslagan medh sina

egna peninga, epter ty honom är tillagt, ath han är borgare i Örabro. Thermedh feste han vj (6) manna lagh.

Eodem die forbödz Erik mwramestare wiidh liiff ok gotz ath slaa sina hustrv i the däcktingan, som nw skal göres them i millom, ok forlikningh.

Tunna gotz packning.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och radet swa eens, ath pakkarene til alla handa tunna gotz, fisk och annat, huat thet är, skulo wara altz vj (6), twa tunnabindara ok iij (4) andre, som ther til äro fältte, och haffua for therres arbeites lön ij (2) öre peninga for huaria lest tunna gotz, som the packa.

Andres Jonsson consul.

Eodem die bödh Andres Jonsson consul vp sitt hws, som han besitter, iije (3:e) tiidh.

Eodem die tha sagdes her Benct, aaldermannen i Helge licame gille, ath han skal lata koma breffuin i rettin igen, som lyda pa Magnus Halstinssons gaard.

312.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath tesse epte:ne skulo ransaka om the som löpa pa malmen ok göra forkiöp pa rogh ok k[orn] ellir kiöpa annarstadz än här pa almenningx torgh, forsth i¹⁾ östre quartere, ok om lösa dreng, pigor ecke kiöpa:

Östre quarttere

Andres Jönsson

Niels Fynne

Westre quarttere

Niels Bagge

Nic. scriffuare

Sudre quarttere

Mattis Lydeka

Mikel Jönsson

Innan mwr

Heming Olsson

Per Mangsson

Pa Grabrödrabro

Magnis Biörnsson, Lasse Biörnsson.

Item skal huardere beholda tridiungen aff then zaköre ther aff falla kan.

Eodem die tesse tilnempde ath mw lka pighoner, som sik haffua latid locka:

313.

¹⁾ De följande orden senare tillskrifna.

Östre quarttere
 Albrict fan Lancken
 Peder Jonsson
 vxor Cristin laxekarls
 hustrv Agada

Sudre quarttere
 Mikel Jönsson
 Herman Krefueta
 vxor Elin Ekerholtz
 vxor skipper Zone

Westre quarttere
 Peder Bagge kopperslagare
 Jenis Erwastesson
 vxor Olaffs Fynnes
 vxor Mikel Swarttes

Innan mwr
 Erik Jönsson
 Knut gulsmid
 vxor Heming Olssons
 vxor Mikel Swarttes.

314. Eodem die wordo fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene och raadet swa eens, ath Andres Skulte skal sättia borgan therfore, ath han är ecke i raadh eller dadh thermedh, ath Peder Andressons barna peninga föres vtlendes eller forskingras. Tha loffuade tesse epte:ne for honom medh samende hand, ath han skal koma till swars fore wor kere höuitzman her Sten: Philppus Japsson, Hanis Skarnagw, Frederik fan Mörssen, Hanis Dene, Gerd Hyttenghuse, Hanis beckiare, Hanis Möleman.

[31 augusti]. In profesto sancti Egidii rechte Staffan Eriks-son handena for iij (3) marck for olydna han giorde, forkiöp, vten nade, teslikes¹⁾ hans stalbroder, ok gaffuo ij (2) tunnar ströming.

[2 september]. Feria secunda proxima ante festum natiuitatis Marie virginis tha fordrox Peder Körting lagin.

Peder Japsson barckastötare saker xij (12) marck, ty han slog Peder bergxmans hustrv. *Tenetur* iij (4) marck.

Hustrv Ingrid skipper Zones rechte handene for vj (6) marck, ty hon slog Frederik kakubakare pwst. Gaffs till²⁾

Frederik kakubakare saker xij (12) marck fore tw pusta, som han slog skipper Zones hustrv Ingride. *Tenetur* iij (4) marck.

315. Erik Person i Jwresta i Jätendall sockn i Helsingland rechte handenä for xij (12) marck fore twa blanade han giorde Niels Andresson wor borgare. *Tenetur* ij (2) marck.

Andres Olsson i Syltta i Rogxstada i Helsingialand saker xl (40) marck, for thet han wntsadhe alla the godhe men som här boo i stadhin, ok swa xij (12) marck, ty han slog wor borgare Niels Andresson. *Tenetur* ij (2) marck.

¹⁾ Det följande tillagdt.

²⁾ De två sista orden senare tillskrifna; *tenetur iij marck strukna*.

Olaff Ragualsson war tillagt, ath han giorde forkiöp pa sädhene, ok gik siden aff rettin, saker vj (6) marck. *Tenetur* iij (3) marck.

Hanis Laurenssoon.

Eodem die giorde Hanis Laurenssoon, borgare i Arboga, Peder Skytta myndog ok mäcktog ath kreffia wth then saköre, som hans breff therom vtvisa.

Signwther.

Eodem die kom for rettin broder Waldemer aff Jwleta och loth vp Signwte Biörnsson ena stenbodh belegin vndher thet huset, som hans fadher Olaff Waldemarsson atte, the sudre bodenä, frij ok quitt fore lx (60) marck. Ther woro wtoffuer Jenis Erwastesson, Berend Hake, Raguald Biörnsson. Ty maa ok skal for:ne Signwter sama bodh haffua ok niwta obehindrat fore huars mans tital til ewerdeliga ego.¹⁾

Eodem die bödz Trvgels smidh widh sina iij (3) marck ath fornögia Peder Skytta innan solasäther then saköre, som han är honom *tenetur*.

Litzsle Staffan.

[4 september]. FERIA quarta proxima ante festum natiuitatis Marie virginis tha sagdes annat tiidh for retto, ath litzsle Staffan skal lata koma her i rettin the peninga ok testament, som Peder Skytta skal anama epter framlidna Pawal Henr[ik]sson (?), som doo pa Kopperbergit, innan neste rette dagh widh sina xij (12) marck. 316.

Litzsle Staffan saker vj (6) marck, ty han hiolt ecke borga-mestarene budh om for:na peninga. Gaffs²⁾ till.

Olaff i Raaby i Calmarna sokn zaker xij (12) marck, ty han hiog Ragual Japsson i Lasse Moors hws. *Tenetur* ij (2) marck.

Niels Brask talade til Knwt huardag om forkiöp ok gingo bade wtaff rettin ofästo.³⁾

Falkinsten.

Eodem die gik Falkinsten lag sielff sette, ath han ecke bleff Henrik Fynne eller hans arffua nogat skyloger, hwarkin pening ellir helling, i sina dagha. Medh honom sworo Lydeka bagare, Marchus gulsmid, Cristi[er]n offuerskiärare, Laurens Olsson, Herman Elars. Ty är han a ty wegna quitt etc.

¹⁾ Jämf. a. a. sid. 89, n. 985.

²⁾ Senare tillskrifvet.

³⁾ Härefter följer ordet *framdeles* tillskrifvet. Jämf. sid. 378.

Erik Gunnarsson.

317. Eodem die tha sagdes for retto, ath Erik Gwnnarsson skal lata koma skipparen, som han loffwade fore, och alla the medh honom woro pa skippet här for retto i dagh xiiij (14) dagha widh sina iij (3) marck eller swari til sakene, om the ecke koma till swars.

Erik Nielsson prestamaghin reckte handenä for iij (3) marck, ty han köpte olagligan roghin. *Tenetur* vthan nade idem(?).

Peder Nielsson werkmestare saker vj (6) marck, ty han slog sin dreng Olaff, som tiäner Karll werkmestare. *Tenetur* ij (2) marck.

Olaff, Karll werkmestare dreng, reckte handenä for vj (6) marck [for] kniffdraget. *Tenetur* ij (2) marck.

Jenis saxen, Peder werkmestare dreng, saker xij (12) marck, ty han slogh Peder, Karll werkmestare dreng. *Tenetur* iij (3) marck.

Peder Henriksson, som tiäner Karll werkmestare, rekte handenä for xxiiij (24) marck, ty han slogh for:na Jenis saxen ij (2) saar. *Fideiussit* Karll werkmestare. *Tenetur* ij (2) marck.

Olaff Jönsson i her Martins Lyndorms grend reckte handenä for iij (3) marck for rogkiöp. *Tenetur* vthan nade idem(?)¹).

Mattis, Symon bagare dreng, saker xx (20) marck, ty han slog Jenis i hoffwdet, sin stalbroder. *Habet*²) *prefectus, tenetur* ij (2) marck.

318. Daid Esbiörnsson bödh vp gulpant iije (3:e) tiidh.

Olaff Person ringiare reckte handenä for vj (6) marck, ty han slog en man en pusth. *Tenetur* i (1) marck.

Komo for rettin Erik Nilsson i Pita, Mattis Eriksson i Mattaswnda, Niels Nielsson i Pedhersöö, Östin i Belzaby, witnade och sworo, ath framlidne Hanis Laurensen i Biörnsbynom gaff synne kere hustrva hustrv Katerina ok synom barnom en halff korck lagxafiske, liggandes i Tornöö, henne ok hans barnom til vppehelle ok aalder egha, huilken for:na korck for:ne Hanis Laurensen hade kiöpt aff hustrv Dorethea Engleka Frowenlowes for l (50) marck peninga. Framdelis witnade ok tesse epte:ne Laurens Nilsson i Anthenäs, Erik Person i Biörnsbynom, Martin Nilsson ibidem, Lasse

¹) Stycket öfverstruket.

²) Det följande senare tillskrifvet.

Nilsson ibidem, Olaff Haquonsson i Raane, swa ath Tydeke Hansson loth kasta hennis fyskeredhe vppa landet vtaff sama for:na halffwa koreka.

[9 september]. Feria 2:a infra octauas natiuitatis Marie feste Nic. Hawlagw vj (6) manna lagh for olaga köpslagan, ath han ecke saalde gesta gotz medh sitt gotz.

Eodem [die] feste Olaff Elaffsson vj (6) manna lagh for olaga kiöpslagan om sädene.

Bursprak.

[10 september]. Feria tertia infra octauas natiuitatis gloriose Marie virginis tha wordo wor kere höuitzsmans fogode Peder Mikelsson, borghamestarene ok radet swa eens, ath tessin erende her epter scriffwen skulo lysas for menoghetenä pa burspraket:

primo ath enge quinnor, pigor eller drengre skulo köpa nogra sädh widh bot xij (12) marck vtthan änkior;

item engin tinge eller köpe nogra sädh annarstadz än her pa torget vidh xij (12) marck;

item enge quinnor, pighor ellir drengre göre nogat kiöp i skip-pum ellir baatum widh both xij (12) marck;

item enge v (5) öres borgare, the som ecke halda vp hws ok heeman, kiöpe nogra sädh, huarkin rogh, korn, hwete eller malth, smör eller nogre andra ätande warar vidh both xl (40) marck;

item enge v (5) öres borghare fare här vth aff stadhin ok vppa landet innan thetta här ok xx (20) dag jwla widh xl (40) marck;

item the som kiöpa lagx ellir sääl aff botnakarlom, the skulo kiöpa thet for redá peninga ok eck[e] här eptir kiöpslaga medh them pa rogh, korn ellir nogra sädh widh both xl (40) marck;

item engin tagi gesta peninga til sik ath kiöpslaga gestom nogat gotz til handa widh both lxxx (80) marck ok gotzet for-brutid;

item engin dyrffues til ath dylia nogra geste vndhan eller husmen, som ecke göra lika ok rett fore sik, vidh the both, som laghin giffwa.

Trugels Laurensen skomakare zaker xl (40) marck, ty han slog syndher döörin for Margareta Korkes dotter. *Tenetur* v (5) marck.

Olaff tymberman och Cristin skulo pa kaakin, for ty athe wordo vptagin, ok siden forswäria stadhin ok stadzmarck.

319.

320.

Laurens Hemingsson, Heming Olssons gest, rechte handene for xl (40) marck, ty han köpte smör i forbude i skippen. Är¹⁾ quitt, ty han hade witne.

[16 september]. Feria 2:a infra octauas sancte crvcis exaltationis tha gik Nic. Hagwlaw sex manna lagh, ath han ecke saalde eller handterade gesta gotz meth sitt egith gotz wtlänskom mannom til handa. Medh honom sworo Olaff Hinssesson, Germund Olsson, Olaff Kylmerawta, Magnis Nilsson, Martin Jönsson.

Mwnkasko[ri]man(?) aath Swartbrödra zaker, är skriffuen til forende for v (5) marck, stadzsins sak, ok v (5) marck reda peninga Aruid Olsson. Ther fore loffuade Jap Moyses.

Hanis Wellegöö mith skipper Oldenburg saker vj (6) marck, ty han haardrog Dyrik medh skipper Bärind Kiölp. *Tenetur* i (1) marck.

Dyrik medh skipper Berend Kiölp saker vj (6) marck, ty han hardrog Hanis Wellegöö. *Tenetur* ij (2) marck.

321. Nic. Biörnsson, hustrv Anna Krakes dreng, zaker xl (40) marck for olaga köpslagan. Fogodin¹⁾, borgamestarene ok radet gaffuo till.

Jap Karlsson rechte handenä for iij (3) marck, ty han giorde rike Heming forkiöp pa rogh och k[orn]. *Tenetur* idem(?) vten nade.

Hanis Lambrietsson.

[20 september]. Feria sexta in profesto sancti Mathei apostoli tha stodh vp for disken i radzstwwfne for borgamestarene ok alth raadet Hanis Lambrietsson och kungiorde, swa ath han hade i tesse gode manna nerwaro, som äro Peder Jönsson, Clemit Benctsson, Staffan Wegöte, Ingeuall Torstinsson, Erik Jönsson, giorth redha ok rekenskap bade aff opbörd ok wtgiff aff alla the opbördh, som han opburet hade aff stadhsins rentto, ok stodo for:ne gode men honom fulleligan till, swa ath han bleff stadhenom engte skyloger meer [än] j (½) lödoga marck silff, som han hade opburet aff Andres Krok. Tha gaffuo borghamestarene ok raadeth honom the halfua lödoga marck silff for sina mödha, som han hade hafft pa stadzsins wegna.

[21 september]. Ipso die et festo sancti Mathei apostoli tha wordo borgamestarene och radeth swa eens, ath alle the vpstädhers borgara ok böndher, som egha gaardha här i stadhenom, skulo

¹⁾ Det följande tillagdt.

göra stadenom i (1) öre aff hwaria marck, som the bära vp aff renttone aff therres hws. 322.

[23 september]. Feria secunda proxima ante festum sancti Michaelis archangeli tha wordo borghamestarene och radet swaa eens, ath Jenis Erffwastessons hustrv skal staa i bänck medh hustrv Elzeby, her Magnis Erikssons hustrv, och bittala henne for bygningenä.

Biörn laxekarll östan till rechte handene fore xij (12) marck, ty han hiolth ecke borgamestare bwdh om Joan Darre. *Tenetur* iij (4) marck.

Germund Olsson rechte handene for iij (3) marck, ty hans drengh kiöpte rogh ok k[orn]. *Tenetur* idem(?).

Eodem die loth Peder Jönsson consul vp Pedher Jonsson en gaardh, beleighin westan mwr nest nidhan fore Erik mwramestare, frij ok quith medh hws, jordh ok en kiällare ok frij ingang i kiällaren til euerdelica ego for lxx (70) marck.¹⁾

[25 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Michaelis archangeli tha witnade och sworo tesse epte:ne Swen Laurensen, Jenis tymberman, Olaff Henriksson, Mikel Symonsson, swa athe nerwaro och hördo thet Roolandz hustrv kallade Gregurs skynnare en tiwff och en skiögiasson. 323.

Eodem die witnade Nic. Mangsson ok Niels Bagge, swa ath the hördo thet dole Albrictz hustrv kallade Benct beltare en skiäffwel.

Rolandz hustrv rechte handene for vj (6) marck, ty hon kallade Gregurs skinnare en skiögiasson. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die tha fordrogx Knwt Eriksson köpman laghin for Knwt Erikssons skuld ok wil han framdelis noghan köpinskap driffwa här medh nogra köpswena, tha sighi vp sitt borgharaskap i Örabro ok göri siden rätt for sik som annar borgare.

Dola Albrictz hustrv rechte handenä for vj (6) marck, ty hon kallade Benct beltare en skiäffwel och en skiögiasson. *Tenetur* ij (2) marck.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 89, n. 986. N. 987, jämförd med n. 948 a, är feldaterad i jordeboken. Samma anteckning förekommer där under 22 september 1479, n. 907. Se ock här förut, sid. 210.

Jenis Nielsson skal fornögia Laurens Suensson, epter ty som lest järn galth, tha for:ne Laurens Suensson antwardade honom järnet.

Olaff Andresson ner Per Jönsson rechte handenä, ty han hade forswmath iij (3) worda. For huar wordh iij (3) öre ok zaker iij (3) marck for olydna. *Tenetur* iij (3) marck, idem (?).

Gregurs skinnare och Staffan pwnгамakare.

324.

[25 september]. Feria quarta proxima ante festum sancti Michaelis archangeli tha kom for rettin Nikles Paale, borgare i Danzeke, och loth vp Gregurs skinnare och Staffan pwnгамakare alth thet arff falla kan effter framlidna Me[1]cker Lewenbergh ok kendes sik haffua opburet lxx (70) marck fore for:na arff. Ty magho for:ne Gregurs skinnare ok Staffan pwnгамakare in at kreffia, anama ok vpbera for:na arff epter for:na Me[1]cher Lewenberg, hwars the kunno thet vpspöria.

Staffan Wesgöte och Hannis Prywalk.

[28 september]. In profesto sancti Michaelis archangeli tha pantsätte Hanis Priwalk Staffan Wesgöte ena sääleboodh for lv (55) marck, wndhantaget the tomtene och then deelin thernest, som her Nils Person tillhörer, i swa motto athe skulo bade brwka sik till gangs for:na sääleboodh.

Crastino sancti Michaelis archangeli tha sagdes Trvgels smidh fore retto, ath han skal fornögia Peder Skytto sina peninga innan solasäther vidh vj (6) marck.

Andres Jönsson [o:Jonsson], Olaff Hinssesson.

325.

[2 oktober]. Feria quarta proxima ante Francisci tha talade Olaff Hinzsesson oloffica till Andres Jonsson radman for rettin och sagde: äst thu äckta och ästh thu en dandeman?

Absentes: Erik Jonsson, Swen Helsing, Staffan Wesgöte, Lasse Laurensson.

Jenis borgare rechte handene for iij (3) marck och siden iij (3) öre fore huaria resa han forswmade wordh ok dagxwerke, som äro xv (15) worda ok dagxuerke. *Tenetur* iij (3) marck.

Peder c (100) marck rechte handene fore iij (3) marck fore dobbel, och komber han oftare meer for rettin vm swa danth tital, tha skal han forswäria stadin. *Tenetur* ij (2) marck.

Joan i Trosa rechte handene for vj (6) marck fore ij (2) resa dobbel, ok komber han optare meer fore rettin om swa danth tiltal, tha skal han ecke bliffua i stadhin. *Tenetur* iij (3) marck.

Laurens Swensson sartor.

Eodem die kom for rettin Renholth Lehuse ok loth vp Laurens skreddare ena tomt, belegin westen mwr nest nidhan fore Claus skomakare i Joan maalare grend, frij ok quitt for xx (20) marck stocholmeska, xx (20) alna longh ok xv (15) alna bredh.¹⁾

[5 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancte Birgitte vidue tha vitnade Botuid gritagiutare ok Claus kannegiutare for rettin, swa ath Jenis kopperslagare haffuer eth bysman, swa ath han maa göra wiktene mynne thermedh än retta wikt, ner honom täckes, ok större än retta wikt, nar honom teckes, och fore the sakene tha sökte Joan bonde, byafogodin i Arboga, epter honom i Peders messo marcknaden, som nest forliden war. 326.

Ingeual Torstinsson.

Eodem die kom for rettin renlifwes man broder Jenis Jacobi aff Swartbrödra aardhan, som är Ingeual Torstinssons hustrv broder, ok loth vp sinom kere swoge Ingeual Torstinsons ena kellare, belegin vnder for:na Ingeual Torstinssons hws, frij, quitt ok obehindrat fore hwars mans tiltal til euerdelica ego, och vppa sama tiidh tha stragx fore rettin tha widhersakade for:ne broder Jenis Jacobi alth thet arff, som honom tilfalla kunde epter hans framlidna moder hustrv Birgitta Karll Jonssons, Gud henne nade, swa ath han wil huarkin vpbera nogat arff epter synne moder eller nogat vtgiffua eller noget giäld] bittala epter henne. Thermedh lot ok for:ne broder Jenis Jacobi sin for:da swag Ingeual altztingx ledog ok lös for alth tiltal til ewig tidh, bade for fäderne ok möderne, och for:na kellare salde broder Jenis for:na Ingeual for xl (40) marck ok ther til gaff for:de Ingeual broder Jenis x (10) marck til wenna gaffuo.²⁾

Eodem die gaffuo fogodin, borgamestarene och radet Niels Jönsson viij (8) daga dagh fra sancta Birgitte dagh till ath betänckia sik om konungens ok stadzsins saköre for mans slättidh. 327.

Eodem die gaffuo fogodin, borgamestarene ok radet Trvgels smidh viij (8) daga dagh.

¹⁾ Jämf. a. a., sid. 90, n. 988.

²⁾ Jämf. a. a., sid. 90, n. 989.

Andres Olsson, borgare i Sigtwna, feste vj (6) manna lagh, ath han ecke förde olaga kiöpmen medh sik vp i landeth. Gaffs¹⁾ till.

Niels Wrwädher rechte handene for xij (12) marck, ty hans hustrv köpte säädh i forbudi pa gatwne. *Fideiussit* Andres Jönsson. *Tenetur* iiij (4) marck.

Knwt Fordeel rechte handene for iij (3) marck, ty han giorde Nic. Brask forkiöp. *Tenetur* iij (3) marck.

Eodem die gik Hanis Náb lag sielff iij:e (3:e), thet han ecke anamade meer aff Peder Jwls hustrv än vj (5½) tunna ööl. Medh honom sworo Andres Jönsson Rödh och tunnabindaren, som sprvn-dade öölith.

[9 oktober]. FERIA quarta ipso die et festo sancti Dyonisii
328. tha witnade Swen Helsing ok Staffan Wesgöte, swa athe hördo ath Erik Jönsson sagde for them i Tälge, ath han hade fornögt Peder Syl pa Hanis Dyngxstade wegna i (1) lest järn for xxxiiij (33) marck.

Om nycklane, som hördo thet huseth til, hustrv Doretheas
Engleka Frogenlows.

Eodem die antwardade borgamestarene och radet Peder Mikelsson nycklane aath huseth, som äro til hustrv Doretheis Ängleka Frogenlowes hws.

Eodem die giorde Arwidh Olsson sin eedh, swa ath then järnhattin, som han förde hiit til stadhin, then same hattin loth han koma i Joan Styngx hws.

Thomas Laurensen skreddare drengin stodh redaboen ath gaa lagh fore thet kledet, swa gott som xx (20) öre, som Joan aff Trosa skyltte honom fore, swa ath thet kom ecke borth medh hans forswmilssom. Tha fordrogh han honom edhin.

[12 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancti Kalixti
329. tha wort wor kere höuitzsman her Sten swaa eens medh borgamestarene ok raadet, ath engin rogh eller k[orn] eller andra äthande warer vtlandes skulo vtföres i städherner;

item engin postulatus skal her gaa meer i riket än for vij (7) öre, som han gaar vtlandes i städerne.

Eodem die witnade erlige ok welbördoge men her Nic. Stwre och Arwid Trwle in presencia her Götzstaff Karlssons, her Nic.

¹⁾ Det följande tillagdt.

Erikssons, borgamestarene och radzsins nerwaro, swa ath Andres scriffuare kom til them och badh them, athe skuldo wara Niels scriffuares budh til then welbördoge herren wor kere höuitzsmann her Sten Stwre, swa ath han wilde werdoges at giffwa for:na Niels scriffuare leyda ok fela, for thet han hade slagit och haardragith, ilda handterath Joan Lyndorms hustrv. Och ner the therom talade til wor kere höuitzsmann her Sten, tha swarade han them swa till thet erendet: engin dag giffuer jak honom, for än maalsigianden Joan Lyndorm ok hans hustrv koma til mik ok bidia for honom. Swa langan dagh the giffua honom, tha will jak ok giffua honom sama daghin. Ath swa är ransaket och witnath, som forscriffuat staar, tha loffwade welbördog man her Göstaff Karlsson welbördoghom herra worom kere höuitzsmann her Sten Stwre her vppa dombreff ok togh ther stragx dom vppa.

Eodem die kom for rettin Joan Lyndorm i for:na welbördoga herra och goda manna nerwaro her Niels Stwres, her Göstaff Karlssons, her Gregurs Mattssons, Arwid Trvilles, her Ywar Greens, her Nic. Erikssons och borgamestarene, radzsins. Tha sporde welbördog herre wor kere höuitzsmann her Sten Stwre Joan Lyndorm til, om än han hade giffuet Nic. scriffuare nogan dagh eller leyda — tha swarade han neig — eller ok ath han hade bidit for honom — tha swarade han ok neig ok beddes therefore swa myket som rett är. Thermedh haffuer wor kere höuitzsmann her Sten a ty wegna i engo motto forseeth sik. 330.

Gödert perlastyckare.

[14 oktober]. Feria 2:a ipso die et festo sancti Kalixti tha stodh erlig man Ingeuall Torstinsson for rettin medh Gödert perlastyckare och stodh til thet köpet, som for:ne Gödert perlastyckare hade giorth medh hans forfadher Karll Jonsson om the tomptenä, som han hade kiöpt aff for:na Karll Jonsson, som belegin är pa Sudre malm. Her vppa gaff for:ne Gödert vth sin fridskilling, epter ty som laghin giffua.

Jap Moyses.

Eodem die wordo borgamestarene ok raadet swa eens, ath Jacob Moyses skal byggia igen the doren, som han haffuer giorth östan til vth pa watnet widh sina iij (3) marck. 331.

Eodem die bödh her Benct Smalennige vp eth stenhus iij:e (3:e) tidh beleget pa Swartbrödra gatw.

Jap Laurensso[n] rechte handene for xij (12) marck, ty han slog Henrik Fynne, ok swa zaker iij (4) marck fore forkiöpet han giorde. *Tenetur* iij (4) marck.

Jap Moyses rechte handenä for ix (9) marck, ty han hiolth ecke borgamestorene budh om Peder Juwte, och sagdes honom än for retto, ath han skal wiidh sina xij (12) marck fornögia Peder Jwta innan solasäther medh peninga eller goda köpmans warar. Gaffs¹⁾ til.

[14 oktober]. Feria 2:a proxima ante festum vndecim milia virginum tha sagdes for retto, ath Hanis Japsson skal giffua Henrik Bryningh pantt eller peninga innan xiiij (14) daga wiidh hans iij (3) marck innan solasäther.

Meneka Stenbrinck.

332. Eodem die kom for rettin Meeneka Stenbri[n]k och sagde, ath wor kere höützman her Sten hade giffuet honom leyda och feligheet i iij (3) nestkomande samfälth aar fore gestagotz och ecke for borgare gotz. Til huilket fogodin Per Mikelsson, borgamestorene och raadet wordo swa eens och sagdo, ath haffuer wor kere höützman giffuet edher leyda for giäldh, tha giffua ok [wij?]²⁾ edher leyda ok felogheet i iij (3) nestkomande samfälth aar fore gesta gotz ok ecke for borgare gotz.

Komo for rettin Olaff Olsson i Köro aff Taweste land ok Jenis Henriksson i Barkala, som aagher hans syster Birgitta, ok giordo Heming Olsson pa therres wegna myndog ok fultmektog in at kreffia ok vpbera alth thet arff, som them tilfallet är eller tilfalla kan, bade lösth ok fast, epter framlidna Niels Olsson, Gud honom nade, som doo i Eneköpinge ok bodde pa Garppaberghet: ther bado the borgamestorene ok radet om stadzsins breff och insigle.

Eodem die sagde Peder Wyse: han maa scriffua huat han scriffua will.

Eodem die sagdes for retto, ath Joan Lyndorm skal fornögia Sigfridh the vj (6) marck medh pant eller peninga innan xiiij (14) daga solasäter widh sina iij (3) marck.

Torstin gritagiutare rechte handenä for iij (3) marck, ty han forswmade wordin. *Tenetur* idem(?).

1) Senare tillagdt.

2) Ordet *wij* är öfverstruket.

Andres bagare.

333.

[23 oktober]. Feria quarta proxima ante festum beatorum apostolorum Symonis et Jude tha besatte Andres bagare alla the egedelar, bade löst ok fast, som Paul Andresson tilhöre, til then tiidh man faar ath spöria huat Pauall Andresson är lifuandes eller dödh.

Om Fynne smör.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och radet swa eens, ath alth thet smör som Fynnane haffua lagt dolsmaal vppa, thet skulo kemmenärane taga til retto, och thet the woro bekende, thet skulo the behalda.

Meneka.

Eodem [die] wordo fogodin Per Mikelsson, borghamestarene och radet swa eens, ath Meneka Stenbrynck skal fore sin fatigdom skuld niwta leyda och fela fore gield, som han är skylloger gestom, eth aar om kring ok ecke fore borgare gield.

Eodem die bödz Joan Lyndorm widh xl (40) marck ath fornögia her Peder Steffani sina peninga innan solasäther.

Eodem die satte Staffan Wegöte sith wädh i rettin, eth stycke silff, pa thet hwset, som Jwleta brödher atto.

Eodem die rechte Peder skreddare handenä [for] xij (12) marck fore hwart saar, som han gjorde Andres scriffuare, och xx (20) marck for eth hoffwd saar ok¹⁾ vj (6) manna lagh for thet, som han ecke bekennis: han ok hans dreng haffua v (5) saar. *Tenetur* v (5) marck.

Eodem die rechte Andres scriffware handene fore swa mangh saar, som han hade giort Peder skreddare, xij (12) marck, ok hans dreng, ok xx (20) marck fore eth saar, som han gjorde Peder skreddare dreng i halssin. *Tenetur* viij (8)²⁾ marck. 334.

Eodem die witnade ok sworo tesse eptescripne Niels Fynne, Jenis Olsson, Jenis Balk, swa ath the hördo thet her Olaff Andree kallade Thomas Laurensen en skalk ok en draffwels man och slog pa hans döör medh en yxe hammar.

Eodem die feste Thomas Laurensen vj (6) manna lag. Thet³⁾ fordrogx.

¹⁾ Det följande tillagdt. I stället för *v* har stått *xv*, men *x* är struket.

²⁾ Ändradt från *xij* och hela sista punkten tillagdt.

³⁾ Det följande tillagdt.

Eodem die stodh fore rettin hustrv Lucia, Claus scriffuare epteliffua, och wilde gaa lagh, swa ath hon ecke wiste huart then ringgen kom, som Katerin Olaff Tawestes skylte henne fore. Medh henne stodo redabone Herman Holt, Per Jönsson fete, Andres slagtare. Tha fordrog Katerina henne edhin.

Erik Jenson.

[26 oktober]. Sabbato proximo ante festum sancti Simonis et Jude tha giorde Erik Jenson sin eedh pa helgedomane, swa ath han haffuir fornögt Pedher Syl i (1) lest järn pa Hanis Dyngxstede wegna fore xxxij (33) marck.

335. Eodem die sagdes for retta, ath Herman Rogge skal fornögia Göteka van Bomelin sina hushyra innan solasäther viidh hans iij (3) marck.

Eodem die sagdes annan tiidh for retto, ath Joan Lyndorm skal fornögia her Peder Steffani innan solasäther widh hans iij (3) marck.

Onäckta Hanis rechte handenä for vj (6) marck, ty han haardrogh Jacob trvmppare, ok böte hans trvmppa igen widh hans iij (3) marck. *Tenetur* ij (2) marck.

Jacob trvmppare feste triggia manna lagh, ath han ecke haardrog onäckta Hanis. Hauer¹⁾ giort lagh.

Berend Hansson.

[30 oktober]. Feria quarta proxima ante festum omnium sanctorum tha komo tesse eptene Laurens skreddare, Karl gritagiwtare, skipper Jacob for rettin och kwngiordo, thet the hördo, ath Laurens skreddare, wor kere höuitzsmans skreddare, vrsakade ok forswarade Berend Hansson, borgare i Westerwiik, swa ath han aldre affhende honom noghan tidh klede eller nogat annath honom owittandes eller vthen mynne ok aldre war thermedh i raadh eller dadh, thet han myste nogra affskyrdher aff thet märssa klede, som han war mystrodder fore, then tiidh wor kere höuitzsmann her Sten skulde til Calmarna resa.

336. Laurens fiskare rechte handene for iiij (4) saarmaal, som han giorde word mannome, fore hwartdere xij (12) marck, ok swa xx (20) marck, ty han slogh Magnis Nielsson i kymbeneth. *Tenetur* v (5) marck.²⁾

¹⁾ Det följande tillagdt.

²⁾ Ursprungligen: *x marck*.

Eodem die gaff Joan kötmangare Nic. Bagge quitt om the iij (3) marck, som han talade pa effter sin forfader Nic. magh (?).

Eodem die loth Andres Narffwen pwika(?) Erik Jansson radman quitt, ledog ok lös til ewig tiidh for alth thet arff, som honom tilfioll epter the pigone Cristine, som drvneknade, ok kendes sik alth redeligan opburet haffua.

Folmer fan Lunden oc Marquard Gruffuer.¹⁾

Eodem die komo for rettin Folmer fan Lunden, Renholth Lehwse och Marquard Grvell ok kendes, athe hado warith vtoffuer medh broder Jenis Jacobi, hustrv Birgitte Karll Jonssons son, och rek-nath effter framlidna Karll Jonsson ok hans hustrva hustrv Birgitta, hwat som ther war vpbera ok wtgiffwa. Tha all tingh woro offuerlagd, tha lop ecke meera pa delin ath bittala therres giäld mädher än v (5) örtoger pa huaria marck effte partetal. Och pa thet ath giäldin skulde thes bätre bliffua bittalath, tha förökade Ingevall Torstinsson thet medh en örtog pa huaria marck, swa ath thet lop tha ij (2) öre effte partetal pa huaria marck. Ok tha stragx fore rettin kungiorde Marquard Grvell, ath Karll Jonsson ok hustrv Birgitta hans hustrv bliffuo honom skylloge xx (20) marck och Folmar fan Lunden x (10) marck och Renholth Lehusen x (10) marck, fore huilka peninga the kendes sik fornögde wara ok bittalade effte partetal, swa myket som for:uat staar, och broder Jenis Jacobi bleff ok fornögd xv (15) fath järn i sama summa effte partetal. Och talade Ingeuall Torstinsson ok Jenis Olsson widh Sudre porth pa xx (20) marck epte framlidna Olaff Botuidsson, som tientte her Erik Axelsson ok slagin bleff widh Stäket. Tha worth them swa fore sagt, ath hwat ther vppa partetal löper aff for:na xx (20) marck, thet skulo the lata koma i Gudz äro effte partetal, som for:uat staar, til closter ok kirkior. Ingeual²⁾ och Jenis gaffuo til Grabrödra x (10) marck for messor ok vigilier.

337.

Om Lasse Tordsson gulsmitz hus.³⁾

Eodem die stodh vp i rettin erlig man her Benct Smalennige, fultmektoger pa welborens mans vegna Nic. Mangsson i Twna, ok loth vp Jap gulsmidh eth stenus medh träbygning och allom tilagom, som belegit är pa Swartbrödra gatw i hörnith, som man gaar pa Kynhästa gatw, fritt ok quitt for iij^c (300) ok lxxx (80) marck

¹⁾ Rubriken är senare tillskrifven.

²⁾ Det följande tillagdt.

³⁾ Rubriken senare införd.

reda peninga, engte vndantaget annat än the aarliga rentta, som sancte Erik hauer i ena stenbodh vnder sama huset, som huart aar rentter iij (3) marck. Stenhuset är pa längdenne xix (19) alna, pa breddenne xv (15) alna, lengdin pa träbygningene är xxix (29) alna, pa breddenne xvij (17) alna och iij (3) quarttere.¹⁾

[4 november]. Feria 2:a infra octauas omnium sanctorum stod for rettin her Jacob Nilsson, fulmektoger pa hustrv Eline Hanis Ottes vegna, ok loth vp hennis maag Peder Michaelis til medhgiff eth stenhus och en trägard medh twa träboder, beleget niden fore thet gamla stenhwseth.²⁾

338.

Mattis Lydeke.

Eodem die kendes Mattis Lydeke, ath han hade tagith oloffwan- des iij (4) paala aff stadzsins tymbergaard. Han skiöth sik til Berend Hake, ath han hade loffuat honom ath taga honom ther the iij (4) paala. Tha Berend Hake kom til swars, tha vntfiol han honom.

Eodem die tesse tilnempde ath scriffua mantalet:

Östre quarttere	Sudre quarttere
Per Jönsson ³⁾	Hanis Lambrictsson ³⁾
Jacob Moyses	Erik Jonsson
Biörn brwgare	Hanis Wlf
Peder Jönsson	Mikel skreddare
Lasse tymberman	Hanis Huffuendal
Andres Jönsson	Peder Buck
Westre quarttere	Innan mwr
Mattis Martinsson ³⁾	Clemit Benctsson
Olaff Matsson	Per Skytta
Knwt Friis	Magnis Graabo
Olaff Fynne	Peder Mangsson
Claus Olsson ⁴⁾	Jenis Japsson
Laurens Hoppener	Erik Olsson.

339. [4 november]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Martini tha kom Berend Hake for rettin ok sagde, thet han läntte hustrv Cristine Mattis Lydekes ecke meer än ij (2) stock, swa medh skiäl ath han skulde sielff wara tha nerstadder.

1) Jämf. a. a., sid. 90, n. 990.

2) Jämf. a. a., sid. 91, n. 991.

3) Tyckes vara senare tillskrifven.

4) Olaff Biwr struken.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene ok raadet swa eens, ath Mötters fader skal sielff koma hiit, om än honom teckes nogat ath tala pa nogat arff effter sin framlidna son Myther.

Eodem die sagdes for retto, ath hustrv Ästride erende skal bestaa xiiij (14) daga. Thes for innan skal ransakes [hurw] myket affradh hon haffuer opburet.

Eodem die sagdes fore retto, ath Erik Person skal anama sina peninga, som ringen staar fore, ok swa antwarda Per Mikelsson fogodenom ringen, effter ty han kennis widh honom, ok kemmenärane bliffuo god fore Per Mikelsson om alla namaningh.

Eodem die bödz Joan Lyndorm widh xl (40) marck ath fornögia her Peder Stefani innan solasäther. Och¹⁾ swa rechte han handenä fore xl (40) marck, ty han hiolth ecke borgamestarene budh. *Tenetur* x (10) marck.

[6 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Martini episcopi tha bödz allom bardskiärarom vidh huarsdere xij (12) marck ath besee Henrik Mwile och flere, som her äro i stadhin, om spithälska sott. 340.

Eodem die satte Mikel Wesgöte i rettin xvij (18) silffskeder och twa gwlringa pa ena tomp, belegin i hans grend, och en gaard.

Eodem die kom for rettin Olaff Jönsson, fultmektoget pa Raguald Henrikssons wegna, Jenis swerdslipare broder, som boor i Fyndland i sancti Olaffs sockn, ok Thomas fiskare, som haffuer for:na Jenis swerdslipare systerdotther, ok loto hustrv Katerine, Jenis swerdslipare epteliffua, ledog ok lös om alth thet arff, bade lösth ok fast, som them war tilfalleth epter framlidna Jenis swerdslipare, Gud honom nade, ok for:ne Raguald Henriksson boor i Warhiälla.

Jap Laurens²⁾

Eodem die komo for rettin Olaff Mikelsson skomakare och Peder Jonsson och loto Jap Laurens²⁾ pa Strandh vp therres deel, som them tilfallen war i arff i then gaardin, som hustrv Adelissa ego, fore huilkin deel the kendes sik redeligan til tacka ok wel fornögde wara, swa ath engte fatades. Ty maa ok skal for:ne Jacob Laurens²⁾, han ok hans arffua, haffua ok brwka sama forrörda deel obehindrat fore huars mans tiltal. Ok vppa sama dagh 341.

¹⁾ Det följande senare tillagdt.

²⁾ Rubriken senare införd.

satte for:ne Jap Laurensso i rettin xv (15) marck, som Magnis Jensso i Äkröö i Aaland war tilfallith i arff i fornempda framlidna hustrv Adalissa gaard. Teslikes loto ok alle andre arffua aff Aaland epter hustrv Adalissa vp Jap Laurensso allan therres deel i for:da gaard.¹⁾

[9 november]. Sabbato proximo ante festum sancti Martini tha witnade mester Berend, mester Öryan, mester Pedher, swa ath Henrik Mwle är spittälskir.

Jenis Andersso bödh vp silff pantt iij:e (3:e) tiidh. Hörir till Magnis gritagiwtare.

Eodem die loth hustrv Ingeborgh, Olaff Stenssons epteliffua, vp Joan Lyndorm en kellare, belegin vnder Jenis Anderssons hws, som for:ne Jenis Andersso köpte aff Olaff Stensso, frij och quitt till ewerdelica ego.

342. Eodem die loth Joan Lyndorm vp hustrv Ingeborge, Olaff Stenssons epteliffua, eth stenhws vp i grendenä, som fordom hustrv Sigrid her Martin Lyndorms atte, frij ok quitt til euerdelica ego. Thermedh skal for:na hustrv Ingeborg swara til kirkiones deel.

Eodem die loth Joan Lyndorm vp Jenis Andersso en kellare, belegin vndher Jenis Anderssons hws, huilkin som Joan Lyndorm fich aff hustrv Ingeborge Olaff Stenssons, frij och quitt till euerdelica ego fore xxxiij (33) marck reda peninga.

Eodem die feste Andres Skulte vj (6) manna lagh for olaga köpslagan ok kom swa fore rettin igen ok beddes nadher. *Tenetur* x (10) marck.

Jenis Nilsson.

[13 november]. Feria quarta proxima post festum sancti Martini komo for rettin Nic. scriffuare ok Laurens kötmangare, fultmektoge pa Henrik Mwle wegna och Henrik Mwle hustrv, och loto vpp Jenis Nilsson, Henrik Mwle maagh, eth stenhws medh grvndene ok en kellare och tomptenä pa Norre malm frij ok quitt til medhgiff till euerdelica ego. Pa²⁾ for:na kaalgaard tha talade Ingeuall Torstinsson vppa her Götzstaff Olssons ok Jenis Olssons wegna.

1) Jämf. a. a., sid. 91, n. 992. Härefter följer ett längre afbrott i Jordeboken o. m. 1486 med endast enstaka senare införda anteckningar.

2) Följande punkt är senare införd.

Elin Lasse Laurenssons.

343.

Eodem die kom for rettin Elin, Lasse Laurenssons hustrv, och klagade pa Hanis Mikelsson, födh i Wyborg, som tiäner Andres Benctsson, swa thet han hade slaget henne och hennis dotter i hennis egit heman och slo henne ok dotter henne blaa ok bladoga, ok ath hon, hennis syster och hennis dotter rymde vndhan fore honom i cammaren och hwldo dören, ok dreff han them in i cammaren, swa ath han trängde them medh vald fraa döören ok lagde sik pa hennis dotter och wilde wold taga henne ok sprang vp aff henne ok til moderne: wil thu ecke, ath hon skal haffuat, tha skal thu haffuat. Tha stodh for:ne Hanis Mikelsson till, ath han slog them heem til therres ok trängde them vndan för sik ok i cammaren ok dreff them fraa dörin, swa ath han trängde döörin vpp om them moth therres vilia. Tha epter lagin nempdes xij (12) men pa thet erendet, som äro tesse eptescripne: forst Peder Jons-son, Herman Rogge, Andres Jönsson, Andres Ketilbiörnsson, Joan Person, Jenis Olsson, Erik Jönsson, Gwmmar Biörnsson, Hanis Zander-son, Jenis Balk, Bertil maalare, Olaff Benctsson.

Tesse for:ne xij (12) men ransakade om for:na erende. Tha sagdo the for rettin, ath the kundo ecke wärian ther fore, ok sagdo, ath han hade giortt them woldz werke, epter ty han trängde vp dörin om them, ok edzöreth, ty han slog them bade blaa ok bla- doga i therres egith heman. Therefore är for:ne Hanis Mikelsson fältter til sakene etc.

Her Magnis anamade the ix (9) öre, som Tydeke i Lula satte her i rettin. 344.

Mattis kopperslagare bödh silff panth [vp] iij:e (3:e) tidh.

[16 november]. Sabbato proximo ante festum Clementis tha giorde Nic. Person sin eedh, swa ath Jenis wegare giorde honom forkiöp pa rogh ok k[orn], ok bödh swa honom ij (2) öre, pa thet han skulde offwergiffua kiöpet. Teslikes witnade ok Benct Brink ok bödh honom iij (4) solidi.

Gisle maalare hustrv sagdes for retta, ath hon skal fornögia Peder Skytta ix (9) marck hwsalön medh fulpanth eller peninga innan soläsäther vidh sina iij (3) marck.

Gisle maalare hustrv rechte handene for iij (3) blanade hon slo bro Laurens lectoris modher. *Tenetur* ij (2) marck.

Tesse eptescripne gode men Hanis Holmgersson, Andres Jons-son, Staffan Wesgöte, Erik Jönsson ok Olaff Hemingsson woro offwer

345. ena forlikning, som giordes i millom Pedher Skytta, Claus kiöke-
mestare och Niels Swartte, borgare i Abo, om thet skippet, som
for:ne Nic. Swartte hade förth i iiij (4) samfälth aar ok engin reda
theraff giorth for:na Peder Skytta ok Claus kökemestare fore therres
partedeel i skippet. Tha bleff thet them i millom forlicht och
offuertalat til en fulkomen ända, swa ath for:ne Nic. Swarte skal
fornögia Peder Skytta ok Claus kökemestare clxxx (180) marck
vppa twa tidher, forst lxxx (80) marck pa sancte Erikx tiidh her-
nest eptekomande ok swa c (100) marck pa sancte Martins tiidh
thernest eptekomande for vtan the peninga, som han hade forra
vtgiffuet.

Jenis wegare rechte handene for iij (3) marck, ty han giorde
Benct Brinck forkiöp pa sädh. *Tenetur* i (1) marck.

Bödz Jeppe Basse och Jenis Andresson fridh widh liiff och gotz.

Eodem die bödz Henrik Person widh iij (3) marck ath anama
sin onda miödth igen aff Renholth Lehwse.

Biscop Lydeka.

[18 november]. Feria secunda proxima ante festum sancti
Clementis tha bödh Renholth Lehwse vp Nic. Dobbins stenhws iij:e
(3:e) tidh pa biscop Lydekes wegna.

Vxor Elzeby.

346. Eodem die wordo borgamestarene och radet swa eens, ath
hustrv Elzaby, her Magnis Erikssons epteliffua, skal bryta aff sina
träbygning, som staar pa stadzsins tomt, ty ath sama tomt skal
bygges til stadzsins behoff.

Elin Lasse Laurenssons.

Eodem die stodh for rettin Elin, Lasse Laurenssons hustrv, ok
klagade annan tiidh vppa Hanis Mikelsson, som födh är i Wyborg
ok tiener Andres Benctsson, swa ath han slogh vp hennis kam-
mare döör, swa ath dorin flugo in i cammaren, och siden slog
henne medh sin spanhaka noger vj (6) eller viij (8) slag och wilde
trvga henne, thet hon skulde liggia ner honom, ok reff piganis
klede synder och lag pa henne, som til syna war pa hennis kledher,
ath hennis kiortill war synder, ok epter thet ath malseghanden
bider for honom medh dande quinnor, tha skal han böta k[onunge]
ok stadenom l (50) marck innan atta daga pa odinsdag nestkomande
ok forlika sik medh malsigiandenom. Kan han ecke koma a stadh

for:na peninga innan forsagda tiidh, tha stande sin rett epter lagin ok epter ty som xij (12) men haffua ransakat, swa ath han haffuer giort woldz gerninga ok brutid edzöreth. *Tenetur*¹⁾ xx (20) marck. 347.

Eodem die wordo fogodin Per Mikelsson, borgamestarene och radet swa ens, ath Olaff Mikelssons hustrv skal widh sina xij (12) [marck] engin ölsäla haffua i stallet epter thenne dagh.

Eodem die bödz mester Berend widh iij (3) marck ath lata koma sin magh Claus skreddare her for rettin om odinsdagh nestkomande.

Jenis Andresson rechte handena for iij (3) blanade, som han giorde Jeppe Basse. *Tenetur* vj (6) marck.

Jeppe Basse feste vj (6) manna lagh, ath han ecke stodh i forsaat for Jenis Andersson eller drogh long kniff aath honom.

Claus kökemestare.

Eodem die anamade Claus kökemestare the lxxx (80) marck, som Falkinsten hade satt i rettin, thet¹⁾ war iij (3) lödoga marck silff ok vj (6) lodh, xvij (18) renska gyllena ok ij (2) postulatusse gyllene. Theroffuer voro Jenis, Andres ok Claus skreddare.

Jeppe Basse gik lagh sielff vj:e (6:e), ath han aldre stodh i forsaath eller drog kniff aath Jenis Andersson. Medh honom sworo Erik Rolf, Bertill scriffuare, Haluard Bagge, Hanis Bagge, Magnis Hemingsson.

Eodem die gik Andres Kättilbiörnsson lag sielff vj:e (6:e), swa thet han eller nogher then i hans hws war aldre noghan tidh afhende honom pening eller helling ok aldre war thermedh i raadh eller daath ok aldre bröth hans dör synder. 348.

Mattis Martinsson.

Eodem die kom for rettin Swen fodermarsk och [loth] vp Mattis Martinssone radman en kellare belegin vnder for:na Mattis Martinssons hws, som han hade faath til medhgiff medh synne hustrva, frij ok quitt for femtio marck redha peninga. Ty maa ok skal for:ne Mattis Martinsson ok hans arffua sama kellare haffua ok brwka obehindrat fore hwars mans tiltal til euerdelica ego. Her vppa gaff Mattis Martinsson vth sin fridskilling, epter ty som laghin giffua.

¹⁾ Det följande senare tillfogadt.

[20 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti Clementis tha witnade tesse epte:ne Laurens ner her Benct Sma-
 lenninge, Erik Gwnnarsson, Mikel Jwte och Peder badzman, swa
 ath Lasse Andersson fik engte annat än humbla i Danzeke for An-
 dresse järn, som tiener Olaff Hemingsson, som war j (½) lest järn.
 Thet wildo the halda medh therres eedh.

349. Eodem die kendes Peder smidh¹⁾, ath han stal om alla helgona
 dag aff Benct Ericsson i Jwng ok aff hans magh Benct Findwid-
 son i Worffrv kirkia sockn i Eneköpunge silffskedher, peninga och
 kleder, bade skoren ok oskwren, ok medh honom woro i sällskap
 Joan Nielsson, Jahan pa malmen och Jenis, och sagdes wilia döo
 ther vppa, ath for:ne Joan Nilsson war medh honom i sällskap. Ty
 dömpdes for:ne Peder smid¹⁾ ok Joan Nilsson til repith, *pie memorie*,
 ok kendes for:ne Jahan skomakare, ath han fick ecke pa sith byte
 meer än iij (3½) marck peninga aff the lxxx (80) marck peninga,
 som böndener myste, ok twa sil[f]skedher kastade for:ne Jahan i
 sion widh sancta Clåra tygelhws, ok sagde for:ne Jahan skomakare,
 ath han hade aldre komet i sällskap ath stiåla sancta Anna krona
 i Lynköpunge eller faath ther nogat byte aff ok hade ecke Peder
 smidz hustrv Anna warith.

Eodem die satte Henrik Person i rettin en skiedh ok eth silff-
 belte.

350. [27 november]. Feria quarta proxima ante festum sancti
 Andree tha kendes Jahan skomakare, ath han fick aff the peningane,
 som Benct Ericsson i Jwng och hans magh ok Benct Siwrdsson
 (sic!) i Worffrv kirkio sockn i Eneköpunge mysth, forst i byte ij (2)
 marck reda peninga och tha han framdeles kom til Sigtwana, tha
 fick Joan Nielsson, hans methfølgiare, xij (12) öre peninga. Och
 framdeles kendes for:ne Jahan skomakare, ath sislemannen aath
 sancta Clara hauer aff honom for en blaa quinna kiortil, item eth
 par husor, item ena tenkanna, ther war vty eth quinna belte ok
 en ny pung, item ena grita, item eth armborst medh all skytta
 reda; item en baath. Ty dömpdes han till reep. *Pie memorie*.

Eodem die sagdes for retto, ath Marcus, syslamannen aath
 Clara, skal faa bönderner therres gotz igen, som tiwffwanne hade
 stuleth.

Eodem die fore her Eriks Ottessons, Swantes, Cristiärn Ja-
 hansson, Sten Cristiernssons och Jahan Kyles bön skuld tha

1) Rättadt från skomakare.

belato fogodin, borgamestarene ok raadet Hanis Mikelsson, Andres Benctssons tienare, pa xx (20) marck medh swa foroordh, ath koma ecke peningane i rettin innan manedag nestkomande, tha sta sin ewentyre.

Eodem die sagdes fore rette, ath Otte Henriksson skal bittala hestin effter ty han war godh, tha han köpte honom.

Mikel Biörnsson rechte handene for xij (12) marck, ty han slog Claus Arendztorp, ok xl (40) marck for gylles friden.

Mikel Biörnsson rechte annan tiidh handenä for ij (2) saarmal han giorde Laurens Swensson, xxiiij (24) marck. *Tenetur* xx (20) marck. 351.

Laurens Swensson rechte handene for ij (2) saarmaal han giorde Mikel Biörnsson, fore huart therre xij (12) marck, ok xl (40) marck for gilles fridhen. *Tenetur* xx (20) marck.

Andres, her Nic. Persons tienare, rechte handene for eth saarmaal han slog Laurens Swensson, xij (12) marck, ok xl (40) marck for gilles fridhen. *Tenetur* xx (20) marck.

Erik Hansson rechte handene for eth saarmaal han giorde Andres Winman ok xl (40) marck for gilles friden.

Erik Hansson rechte handene annan tiidh, han giorde Falkinsten eth saarmaal. *Tenetur* xx (20) marck.

Pedher Falkinsten rechte handene fore eth saarmaal han giorde Andres, her Nils Persons dreng, och xl (40) marck for gilles fridhen. *Tenetur* xx (20) marck.

Eodem die feste Andres, her Niels Persons tienare, vj (6) manna lagh, ath han ecke slog Laurens Swensson i hoffwdet.

[2 december]. Feria secunda proxima ante festum sancte Barbare tha kendes Peder Matsson i Wappa, ath han fich pa sin deel aff thet kledit, Folmar fan Lundin misthe, forsth eth stycke swartt leysk; x (10) alna brvnth leysk; vj (6) alna swartt leysk; item vij (7) alna rötth alisk ok ij (2) grytar aff Per Andersson i Wappa, en oxa fra Biörn i Löth, ok medh honom woro i fölge Peder skomakare, som til forende hängde, och Joan ok Jahan skomakare, som ok bliffuo hängde, och ath medh hans witzskap woro ecke altz meer än vij (6½) stycke klede, som the staalo fraa Folmer fan Lunden, och huardere fik swa myket pa sin deel aff for:na klede, som han fick. Och tesse eptescripne gode men satho i nä[m]pdene i Eneköpfungu ath ransaka for:na Peder Matssons erende: 352.

primo her Nic. Fadersson, Mattis Haraldsson, Erik Karlsson i Bryns-holm, Per Laurenssohn i Lundby, Olaff Nielsson i Eneköp[ung], Joan Andersson ibidem, Jenis Andersson ibidem, Mattis i Torresta, Olaff Andersson i Wygby, Per domare i Trögd, Laurens Gregursson ibi-dem, Andres mwramestare i Swinagarne, Benct i Gudmundelösa, Olaff i Hagaby, Jenis i Ekeby, Andres Benctsson i Eneköpunge. Tesse for:ne dömpdo for:na Peder Matsson i Wappa til repeth ok hans hustrv i jordenä. *Pie memorie.*

353. Eodem die bödz Olaff smidh ok Mattis smidh ok longe Lau-rens skomakare friidh vidh liiff ok gotz.

Laurens i Gamblaby ok Laurens tymberman.¹⁾

Eodem die i fogodins Peder Mikelssons ok alla radzsins ner-warö tha sagdes fore retta, swa ath thet testemente breff effter her Erik Johannis, som är beselgt medh hans egit insigle ok medh tesse eptescrigna goda manna, her Peder Gudmundi, her Swens Laurencii, prebendata i Stocholm, ok Hanis Ottes, thet skal bliffua widh magt.

Eodem die sagdes fore retto, att Hanis Kerckow ok quinnan skulo pa kaakin.

Bertil Jönsson, wor kere höuitzsmans tienare, rechte handene, ty han slog Hanis Matsson i hoffwdet, for xxxij (32) marck fore saarmaal ok xl (40) marck fore gylles fridhen. *Tenetur xx (20) marck.*

354. Eodem die sagdes for retto, ath Peder Japsson haffuer engte ath swara Olaff Jönsson til the tre tunnar lagx vten tale til them, som lagxen togo.

Frv Elin her Erik Axelssons.

[4 december]. Ipso die et festo sancte Barbare virginis tha loth Hanis Skymblepening vp erliga ok welbördoga men her Gre-gurs Matsson ok her Erik fan Lypen vppa erliga och welbördoga quinna wegna frv Eline, her Erik Axelssons epteliffua, sith hws och liggiande grvnd, som beleget är innan mwr pa Swartbrödra gatu i hörnet, ok ena tompst, belegin twers offuer gatwne gen moth huset, frij ok quitt for ena summa peninga, som the badin eens äro, obe-hindrat fore huars mans tiltal til euerdelica ego, och forwilkorade sik for:ne Hanis Skymblepening tha stragx for rettin, swa ath the

¹⁾ I hvad sammanhang rubriken står till anteckningen framgår ej af inne-hållet.

rentto och rettogheet, som sancte Cristofers koor ok altare haffuer i for:na stenus ok tomt, then skal bliffua i thet stenus breda widh, som han nu sielff besitter, ok loffuade han borgamestarene ok raadet ther' vppa breff ok bewising, som ther tilhöre, och är tomtin gen moth stenus twers offuir gatwne pa lengdene moth sancta Gertrude gilles stuffw xxviiij (28) alna och et quartere, vppa längdene moth Hanis Wesfaale egedelar xxviiij (28) alna och eth quarttere; bredden pa östre sidhone wiidh gatune är xixj (19½) [alin] och j (½) quarttere; pa westre sidone är honom(!) lika bredh. For:na hws ok tomt maa ok skal for:na frv Elin ega til ewig tidh.

355.

Andres Swensson rechte handene for iij (3) marck, ty han hiolt ecke borgamestarene budh om laxen. *Tenetur* i (1) marck.

Martin Nielsson.

Eodem die sagdes for retto, ath Olaff Valdemarssons epteliffwa, som nw är Signwtes hustrv, haffuer engte tiltal om nogat arff epter framlidna Olaff Waldemersson i then gaardin pa Köpmanna gatu, som Martin Nielsson nw besitter, huilkin gard som Olaff Valdemarsson, Gud honom nade, gaff Martin Nielsson til medhgiff medh synne dotter, vndantagin tomten som Helge graffs gille tilhörer, om swa findz i sannindh ath thet är medhgiff.¹⁾

356.

Laurens Hoppener bödh vp silff pant iij:e (3:e) tiidh.

Esbiörn skreddare ok Laurens Biörnsson bödz friidh widh liiff och gotz.

Ragual Andersson pa Strand satte Erik Jönsson radman sith skip til pantta fore iij (4) marck.

Laurens Swensson och Mikel Biörnsson bödz friidh widh liiff ok gotz.

Joan Lyndorm.

[16 december]. FERIA secunda proxima ante festum sancti Thome apostoli kom fore rettin her Wdh Birgirsson, kirkioherra i Aaker, ok kendes sik wel forlikt wara medh Joan Lyndorm om then erwedeel, som hustrv Cristine Lyndorms dotter, for:ne her Vddes moder moder, ok honom tilfallet är effter her Martin Lyndorm, Gud honom nade, och bleff thet offuertalath them i millom til en

¹⁾ Orden »om swa findz i sannindh ath thet är medhgiff» äro senare införda nederst sid. 355 på ett sätt, som afbryter sammanhanget med det följande, där »tompten som Helge graffs gille tilhörer» börjar sid. 356, hvarjämte »vndantagin» ändrats till »vndantagith». Jämf. Stockholms stads jordebok 1474—1498, sid. 178, n. 1150.

357. fulkomen ända i tesse erliga goda manna nerwaro, som äro Ingeual Torstinsson, Joan Styngx, Erik Jonsson radmen, Marquard Grvell, Claus kökemestare, Joan Jönsson, Mattis Lydeke, i swa motto ath for:ne Joan Lyndorm skal giffua her Vdde iij^e (300) marck vppa tre tidher i try samfält är [o: ar] nestkomande, forst nw om pynsdaga tiidh nestkomande hwndrade marck ok swa hwndrade om pinsdaga tiid thernest eptekomande och swa pynsdaga tiidh thernest eptekomande hundrade marck. Ther i moth skal for:de Joan Lyndorm, hans arffwa ok eptekomanda haffua ok ego til ewig tiidh en fiärdung i thet stenhws, som for:ne Joan Lyndorm nw besitther, ok teslikes alla the hws, tompter ok fast liggande grwnd, som mynne for:ne modher modher ok mik tilfalne äro i sama arffwet, bade vthan stadin, hwar the hältzst kunno fynnas, eller innan stadin, som her Martin Lyndorm atte, obehindrat for huars mans tiltal, födda och ofödda. Teslikes skal ok for:ne Joan Lyndorm
358. vtkreffia ok inmana all vtestandande giäld epther her Martin Lyndorm ok bittala skuldenä, om än ther noger fynnas kan effter honom. Medh swa foroord som for:uat staar tha loth for:ne her Vdde vp Joan Lyndorm allan forsagda deel frij ok quitt, honom, hans arffuom til euerdelica ego. Her pa gaff for:ne Joan Lyndorm vth sin fridskilling, epter ty som lakin giffua.

Staffan pwngamakare.

- Eodem die kom for rettin hustrv Geeseka, pa sins husbondes Euert Dyringx wegna fultmektog ok pa sin eghin vegna, welfortänckt, ok loth vp Staffan pwngamakare eth stenhws medh alla trebygning friit ok quitt medh grvndene, bodom, kellarom, allom tilagom, som thet nw opmwrath ok bygt är ok belegit pa Swartbrödra gatu pa östre sidone, som man gaar fraa Stora torget ok til Swartbrödra, i millom Heming Olssons hws och Godskalk skomakares
359. hws och gard, for vj^e (550) marck, och är tomp tin pa lengdenä östan huset xxj (21) alin och j ($\frac{1}{2}$) quarttere pa norre sidhone, pa lengdene sunnan til, ther träbygningen staar vppa, xixj ($19\frac{1}{2}$) alin; pa breddene östan for mwren xivj ($14\frac{1}{2}$) alin; lengdin pa huset pa bade sidhor xxj (21) alin ij ($1\frac{1}{2}$) quarttere; pa breddene vidh allmenningx gatwne xvij (17) alna ok eth quarttere. Her vppa gaff for:ne Staffan vth sin fridskilling, epter ty som lakin gifua.

Herman Messeman zak xl (40) marck, ty han lockade Ingeual scriffuare pigo. *Tenetur* v (5) marck.

Hanis Fältorp.

[18 december]. Feria quarta proxima ante festum sancti Thome apostoli stod vp i rettin erlig man Clemit Benctsson och kendes, thet han och hans brödher woro wel fornögde ok bittalade fore allan then deel, som them tilfallen war i arff epter therres framlidna broder Jacob Benctsson, Gud honom nade, bade for löst ok fast. Ty tha stragx for rettin loth for:ne Clemit Benctsson vp Hanis Fältorppe allan sin och sins brödthers deel, bade löst ok fast, ok tilegnade thet alth samans for:na Hanis Fältorppe, honom, hans arffuom ok eptekomande, obehindrat fore huars mans tiltal til euerdelica ego. Her vppa gaff Hanis Fältorp vth sin fridskilling, epter ty som lagin giffua.

360.

Her Swen kirkioherre.

Eodem die kom for rettin Henrik Albrictsson och loth vp hederligom man her Swen kirkioherra ena tomt belegin pa Norre malm frij ok quitt fore viij (8) marck reda peninga, liggiandes östen viidh Brwncka berg, nordan vidh the tomt, som han köpte aff hustrv Birgitta Spetz, och är xxviij (28) alna pa bredleken, pa lengdene siwtigi alna vp aath berget. Her vppa gaff for:ne her Swen vth sin fridskilling, epter ty som lagin tilsigia.

[23 december?]. Feria [secunda?] proxima ante festum natiuitatis domini kendes Erik Olsson, som war födh i Töffuesara sockn, ath han war medh Henrik, Olaff Starcks son i Pargasa, och stal aff Lestrwnga kirkio i Nyköpungx län lxvij (67) marck reda peninga, vij (7) silffskedher, viij (8) silffknäpa ok ena kaapa, fodrath vnder medh huitt, ok en kalk och ena patena, i (1) marck reda peninga, en litin kann, en stoor.¹⁾ Framdeles kendes ok for:ne Henrik, ath han stal jomfrv Maria belete aath Swartbrödra i Westeraars ok tog ther aff bade silff, korelleband och korsset, och drak en deels borth heem til Gregurs tymberman i Westeraars, ok korsset haffuer same tymbermannen Gregurs, och ther tog Magnis, her Nic. Stwres stalswen, aff sama Henrik mästedelin aff silfret, ok korelle bandet haffuer en kirkio spänare i Westeraars, och stala the aff helge Jenis vidh Söderköpunge en cristale, beslagin medh silff, och peninga utaff Örabro capelle och sancte Gertrude capelle viidh Westeraars. Ty dömpdes the till rep. *Pie memorie.*

361.

Peder skomakare [o:smidz?] hustrv skal slaas vidh stupane ok mista annat örath ok forsweria stadin ok stadzmarck.²⁾

¹⁾ Härefter följa några meningslösa ord: »Teslikes kendes ok Henrik Olaff Starkx sockn.» ²⁾ I margen: *stockm.*

362. Eodem die tog Mikel Wegöte sina peninga aff rettin, som han besprakade mwncka gaardin mädher.

Biörn laxekarl bödh [vp] sin gardh iij:e (3:e) tidh.

Jenis Kaare.

[31 december]. In profesto circumscisionis domini stodh for disken i radzstuffwne Karll gritagiwtare och kungiorde, hurw han och hans medhfölgjara Andres Martinsson, Claus kannegiwtare dreng, oc Erik, Botuid gritagiwtare dreng, woro til öls östan till om synnedagin nest fore jwla dagin om afftanen. Tha the gingo heem viidh the mottone, ath klockan war wiidh nyia, ok komo gangande pa Kinhästa gatw, tha stoodh ther i wegin for them Elin, Peder Nielssons hustrv, och klappade pa en portt twers offuer gatwne gen moth hennis porth, ther hon war hema. Tha talade for:ne Karll gritagiwtare til henne ok sporde henne till, om än hon hade ööl falth, ok tog henne wndher armen ok folgde henne till hennis porth. I thet sama kom ther vth spryngande en vtaff hennis hws medh eth draghit swerd ok hiog stragx till them lika effter panene ok swa fast hiog han till, thet han fioll rett hoffwd stwpa nidher til gatwne och swerdet bortw henderne pa honom. Han fich swerdet i andra handene igen ok kröp alth vth aath gatwne effter them, for än han kom sik vp igen. Tha hiog han annan tiidh til them igen. Tha hade Andres Martinsson for:ne eth swerd vndher armen pa sik, som han hade lösth igen, ther the hado drwcket om afftanen. The kundo tha ecke medh mynne worda them hoffswenenom quitt, än han drog sitt swerd wth ok hiog moth honom, swa ath hoffswenins swerd flögh honom vtaff händerne; hwat han worth i thet sama saar eller ey, thet the ecke wisto. The togo swerdet vp aff gatwne och satto thet enestadz in till retto.

363. Om manedagin stragx effter tha talade Peder Swartte gulsmiden til Claus kannegiwtare ok sagde: jak täncker, ath thin dreng Andres ok the medh honom woro regerade fast i aftans meth her Niels Stwres tienare, ther som Jenis Kaare war; mik tyckte radh wara, athe forlikto sik bittidhan medh honom, ty ath huilkin therra han möther pa gatwne, tha trädher han eth swerd i ginom honom, tolkin ondh karll som han är. Tha om sama dagin om afftanen gik for:ne Andres Martinsson i bodene til Peder Swartte gulsmiden ok sporde honom till radz ok hurw therom war. Tha swarade Pedher Swartte honom: I haffue ganska ilda boreth edher aath, swa ati haffue hogget en her Nic. Stwres tienare all fordörfwat, meen jak will gaa stragx til Jenis Kaara ok koma thet alth i ena

goda motto; jak är wäl kiändher medh honom; jak trösther snartt forlikat, swa ther görs engte meer aff, ok wil jak om en litin stwndh her effter witta ath sigia edher, hurw therom är. Som noghan stwnd war forliden, tha kom Peder Swartte heem til Karlh gritagiutare ok sagde: jak haffuer nw warith til tals medh Jenis Kaare pa edra wegna. Gaar friligan til honom, I äre ledoge ok feloge bade til och fraa i edhert behald igen, om än I ecke kunne forlika eder medh honom, oc jak wil wara ther godh fore, ath han skal engte göra edher. Tha stragx gingo bade Karl och Andres medh honom til Jenis Kaare. Tha the komo til honom i stwffwne, tha stodh ther for them pa golffuet en maalare, som hade maalat een skiold, ok talade wiidh Jenis Kaare. Han gik stragx sin wegh. Som han war borth gangen, tha sprang en stragx for dooren medh een stoor ygxe ok Jenis Kaare stodh wiidh högxsätet och hade ena ygxe i sina hand ok talade til them: hurw haffwe I giort moth my herres tienare? I hogge honom try saar i hoffwdet, han bestaar sik om liffwet. I skole bliffua i mith mynne therfore eller jak skal slaa edher ena aadra, swa ath hwar then aadrar I haffue skal giffwas widher. Tha swarade Karl gritagiutare: haffuer jak brwtidh, tha wil jak bätra, effter ty myns herres fogode, borgamestarene ok raadet läggia mik fore. Jach menar, sagde Kaare, ath jach är edher fogode och borgamestare nogh, thet I faa eth m (1000) fall. Tha swarade Karl gritagiutare: hwar är mannen, som hoggen är? Thaa swarade Kaare: han reedh my herres erende aff by. Tha sagde Karlh: war han swa illa hoggin, tha formotte han ecke wäl ridha. Thaa swarade Jenis Kaare: jak köpthe for en rensk gyllene plaaster och fick honom medh sik. Tha sagde Karl gritagiutare: jak meenar, ath jak är komen här i goda tro ok feligheet. Tha swarade Jenis Kaare: ästh tw feladh for mik, tha är thw ecke feladh for honom, som for dooren staa. Tha sagde Karl gritagiutare til Peder Swartte: hurw haffuer thu felath mik hiit. Tha satt Peder Swartte pa bänckin ok swarade mik ther engte til. I thet sama sagde Jenis Kaare: I skole aldre medh mynne koma hädan, än I skole göra mik lika for then skada, som I giorde my herres swen, eller I skole aldre koma liffwandes hädan. Tha fioll Karl gritagiutare pa knä och beddes nader aff honom. Tha sagde Kaare: I skole giffua mik thet jak bedes eller edert liiff skal faa eth m (1000) fall. Tha swarade Karl gritagiutare: mädan thet kan ecke annars worda, tha will jak giffua edher eth pund grytar. Maa jak ok myn stalbroder än tha koma häden? Tha swarade Jenis Kaare: thu skal giffua mik xx (20) marck peninga ok viij (8) alna

364.

365.

- leysk, som the fatig quinnan ther staar mag faa en kiortil vtaff
 366. nw til jwlane. Tha sagde Karl: thet är ecke longt til jwlane, thet
 är jwla afttan i morgon, ok badh Jenis Kaare, thet han skulde faa
 gaa thädan. Jak wil engalund betro tik, thw wordher ecke quitt,
 for än jak weth huat jak skal haffua, och wil jak haffua thet thu
 loffwar mik her stragx for öganen. Tha beloth Jenis Kaare Karll
 gritagiwtare pa xv (15) marck. Tha swarade Karl gritagiwtare:
 thet är mik onth at giffua swa mykit for engte. Tha sagde Jenis
 Kaare: fortiener jak nogan tak ther vppa ok thu wil engte tala
 om thet for nogan man, tha skal thu giffwa mik xj (11) marck,
 for än thu komber her vth, eller thit liiff skal faa eth m (1000)
 fall. Tha sagde Karll gritagiwtare: giffuer mik dag ok stwndh til
 i morghon, ath jak faar gaa effter them, mäden thet skal jw ände-
 liga wara. Tha sagde Jenis Kaare: thw skal niwta huarkin dag
 eller stwnd, längher än jach haffuer nw sagt tik, och thu Andres
 Martinsson, thu skal giffua mik x (10) marck, ok swa medh skäl
 ath thu talar ther engte om, eller jak skal reda wth medh thenne
 igxe nackan, som jak hauer loffwat tik, om thu ecke gör som jak
 sigher tik. Karll och thu, I skole bliffua her til städes, swa lenge
 ath jach är fornögd, eller vidh Gudz v (5) wndher jak skal hand-
 tera eder swa, ati skole aldre liffwandes gaa ginom dooren. Tha
 367. sagde Karll gritagiwtare til Peder Swartta gulsmiden: kere Peder,
 mädhan jak är här swa strängeliga manadh pa een städh, tha gör
 wäl ok gak epter Peder kannegiwtare ok bidh honom, thet han
 welgörer ok kome hiit til mik ok tale widh mik ok bliffue godh
 for mik, mädan jak är ecke betrodder. Tha gik Peder gulsmid
 stragx effter honom, ok badh Jenis Kaare, thet Peder gulsmid
 skulde sigia Peder kannegiwtare, thet han skulde haffua medh sik
 swa manga peninga, som Karll skulde giffwa honom.

Tha Peder gulsmid talade therom til Peder kannegiwtare ok
 sagde, ath Karl gritagiwtare war komen i wanda, tha swarade Pe-
 der kannegiwtare: här är ecke mesta gott til peninga; wel wil jak
 gaa till honom, for enga peninga kan jak loffwa i thetta synne.
 Tha Peder kannegiwtare kom til Jenis Kaare, tha sagde Jenis Kaare:
 her sitther Karll, som giorde my herres tienare then skadan, ath
 han hiog honom try saar i hoffwdet, swa ath han skal bestaa sik
 om liffwet, ok haffuer han therefore loffwat mik nogra peninga. Wil
 thu giffwa mik them pa hans vegna? Tha sagde Per kannegiwtare:
 enga peninga kan jak eller formaa vtgiffua; vilie I haffua liffte for
 honom, tha wil jach gerna bliffwa godh for honom. Tha swarade
 Jenis Kaare: jak wil haffua peningane stragx ok engte liffte. Tha

sagde Karl grytagiwtare til Peder kannegiwtare: kere broder, gör wäl ok bliff her i gislan for mik, swa länge ath jak gaar heem ok hämpther hiit swa manga grytar, som ther vppa löper, mädan jack haffuer ecke peninga. Tha sagde Jenis Kaare: kopper ok grytar äro mik nog gode oc Pedher kannegiwtare är mik god nogh, til thes thu komber igen medh grytaner. Komber thu ok ecke stragx igen, tha skal jak reda honom swa wth, som jak hade täncktt ath reda tik, om än jak ecke finge vtaff tik thet tw mik loffuade. Tha gik Karl gritagiwtare stragx effter grytaner ok bar igen vj (5½) pund grytar ok Peder Swartte gik medh honom, effter ty som Jenis Kaare honom hade befatat. Tha wog Jenis Kaare grytaner ok sagde: mik fates än nw j (½) pund; meen i forty jak lather wäl tik qwith, doch swa ath thu tala herom om for engin man, ok thu Andres Martinsson laath mik juw ändeliga faa the x (10) marck i morghon eller jak skal träda tik ginom medh eth swärd. Tale I her nogat om, edert liff skal faa eth m (1000) fall.

368.

Tha stragx epther ok om sama afftanen gik Jenis Kaare i Botwid gritagiwtare bodh ok sporde: hwar är Botwid? Jak wil gerna köpa nogra grytar. Tha swarade hans dreng Raguald: haffue I peninga, foller faa I gryther; i morgon maa I koma igen. Ney, sagde Jenis Kaare, jak wil stragx haffwa them ok giffua gwll ok peninga for them. Som han stoodh som bätzst, tha sagde han til en Botuidz dreng: hether ecke thu Erik? Ney, sagdo the andre drengenä, som han hade spordz om kring, forst then ene ok swa then andre. Thu heether Erik, sagde Jenis Kaare, annan tidh til sama drengin; thet thu fick eth m (1000) fall ok thu hiog en myns herres tienare i afftans, som nw ligger for dödhin, och gak effter Botuid ok bidh honom koma hiit til mik. Tha gik en aff drengener effter honom. Tha Botwid kom, tha sagde Jenis Kaare: Botuid, thenne thin dreng Erik han hiogh en my herres tienare, swa thet han ligger for dödhin. Tha swaradhe Botwid: haffuer han swa giorth, thet är mik högeligan i mothe; jak hade befalth honom ath bliffua hema ok ecke gaa i byn ok göra nokat bollir, meen haffuer han giorth nogan skada, tha skal han wara offuerbögdog ath bätra ther fore, effter ty som my herres fogode, myne borgamestara och raadet kunno ransaka, ath hans brwt äro. Gud kenne, ath haffuer han swa giorth, thet är mik högliga i mothe. Tha swarade Kaare: jak wil sigia tik meer. Tha han hade hiogget my herres tienare, tha röffwade han hans swerd fraa honom. Botwid sagde: jak wil wara godh for honom, thet han skal koma til retto. Tha sagde Jenis Kaare: thin dreng skal stragx bliffua i mith mynne. Jach

369.

370. är fogode ok borgamestare nogh till ath retta offwer thet erendet. Faar ecke jak stragx skälighet ther fore, tha skal hans liiff faa eth m (1000) fall. Jak skal stragx wth rettan, ok fich vty drengin ok hade honom pa gatwne. Tha sagde Botuid: wore my herre her Sten ok her Niels Stwre här til städes, the betrodde mik wel, ath jak motto koma til retto ok swars; thet görs tik ecke behoff ath rikkia eller draga myn dreng swaledes. Tha i thet sama fioll Jenis Kaare pa eth faghert tal medh Botuid ok sagde: kere, thu är myn gode wen och myn aalderman i sancti Olaffs gille; jak gör thet doch for thit bätzsta. Gak medh mik i goda tro ok hörs fore, hurw thet erendet haffuer sik. Jach weth hwar the gritastöpare drengre äro enastadz i byn ok the wika alla skuldene pa thin dreng. Jaa, sagde Botuid, jak weth eig huat jak skal, effter ty ath jak är swa illa betrod. Jw, sagde Jenis Kaare, gak medh mik; tik skal engte swik och engte annat widerfares än thet gott är. Tha gik Botuid medh honom. Som han kom i stuffw dörin, tha wort Botuid swa forfärath, ath han saag engte ok ropade til sin dreng: holth for mik lycktane, jak seer engte see. Tha fick Jenis Kaare
371. liwset aff stakan och lyste Botuid. Tha fick Botuid see, hwar som sänghin war i stuffwne, ok gik swa fram ok saag i sängenä ok meente ath mannen, som hioggien war, hade legath ther i sängenä, och saag swa nidher pa golffwet ok fick see, hwar gritanar stodo, som han hade trwgath aff Karll gritagiwtare. Tha sagde Botuid til Jenis Kaare: jach täncker, ath thu haffuer flere grytar än jak; thu maa fara breda medh mik i marcknad. Tha sagde Jenis Kaare til Botuid: thu skal stragx ok offortöffradh, for än jak sompnar i afftan, lata koma här swa manga grytar til och swa wel wegna, eller tärta Gudz v (5) wndher, jach skal leggja thenne ygxenackan, som jak haffuir här i handenä, swa tätt wiidh thina kynnebogha, ath ecke skal watneth löpa i millom. Tha sagde Botuid: niwther jak ecke andra nadher, tha kom jak här bittiden nogh. Tha sagde Jenis Kaare: gör stragx som jak sigher tik eller thit liiff skal faa eth m (1000) fall. Tha sagde Botuid: mädhan jak haffuer hwarkin dagh eller stwnd eller niwther my herres fogode gott aath i my herres frawara eller myna borgamestara ok mith raadh gott aath, tha är mik onth at göra. Tha swarade Jenis Kaare: jak är i the motto myndogh nogh bade göra ok lata. Tha gik Botuid aath
372. [doren?]. Tha sagde Jenis Kaare til honom: kom snartt igen ok talar thw therom nogat, thit liiff skal faa eth m (1000) fal. Botuid swarade: jak haffuer ena skam, tha jak tigher, ok twa, tha jak talar. Siden gik Botuid heem ok stodh ok wog the vtloffwade

gritaner; i the forfärlissone thes meera han wogh, thes willare worth han. I thet sama tha gik Botuids hustrv til Mikel Wesgöte ok wnderuiste honom the erende. Tha forböd Mikel Wesgöte Botuid vidh xl (40) marck ath faa nogan kopper eller grytar wth, for än han kome til tals medh borgamestarene ok raadet. Thermedh gik Botuid heem i garden. Stragx ther epter kom Jenis Kaare dreng ok kraffde gritanar. Swa kom han ok annan tiidh igen ok swa tridie tiidh kom han igen och sagde til Botuid: faar ecke Jenis Kaare i afften thet thu haffuer loffwat honom, tha badh han, ath jak skulde sigia tik thet, ath forsta han möther tik i morghon, tha wil han trädha [tik] eth swärd igen[om]. Tha Botuid hade berett thetta talet, tha sagde han til borgamestarene och raadet: jak saag enga andra lagbok heem til Jenis Kaare än igxe hammaren. Therefore, kere her borgamestare ok menoga, bidher jak edher [for] Gudz haarda dödh ok pina skuld, ath I lather mik widerfares aff Jenis Kaare swa myket som rett är. Tha stragx beddes och äskade Karl grytagiwtare swa myket som rett är aff for:na Jenis Kaara.

373.

Eodem die tha stodh Peder Swartte gulsmidh ok kendes, thet han badh Karll gritagiutare ok Andres Martinsson ath gaa til Jenis Kaare ok leydade them ok ath han ecke wiste eller trodde, thet Jenis Kaare skulde swa dant offueruald göra them, som han giorde.

Eodem die kom Karll i Tielfwesta och klagade pa Jenis Kaare ok sagde, thet han hade röffwad aff hans dotter vj (6) alna leysk och löst hennis krans aff Pelle Person, som hon hade satt ther til pantt for xx (20) öre, vthan hans ok hans dotters mynne ok witskap, och stodh Jenis Kaare til, ath han hade swa lösth kranssin igen aff Pelle Person ok siden framdelis satte honom vth til pantta ner Benct harppare for viij (8) marck. Teslikes stodh han ok til, thet han hade tagit for:na vj (6) alna leysk heem til Eline, Peder Nilssons hustrv. Thermedh bado borgamestarene ok radet for:na Karl i Tielfwesta koma igen medh synne dotter neste odinsdagin ther epter.

[1483].

[8 januari]. Feria quarta infra octauas epiphanie domini tha komo Karll gritagiutare och Botuid gritagiutare annan tiidh pa radzstuffwne och hado sama taleth til Jenis Kaare, som the hado odinsdagin til forende, ok beddes rett aff for:na Jenis Kaara fore Gudz haarda dödh ok pina skuld.

374.

Eodem die kom Karl i T[i]älffwesta medh synne dotter Margareta och beddes rätt fore thet offuerwald, som Jenis Kaare hade giorth hans dotter, for thet han hade taget fraa henne vj (6) alna leysk hem til Eline Peder Nilssons ok löst hennis krans aff Pelle Person henne owittandes.

Eodem die kom Elin Peder Nielssons ok kendes fore fogodin, borgamestorene ok raadet, swa ath Jenis Kaare kom hem til henne och beddes for:na vj (6) alna leysk aff henne, som hördo til Margareta, Karls dotter i Tiälffwista, och ath hon swarade honom swa: jak haffuer engte klede aff henne, och ath Jenis Kaare sagde til henne och hiolth henne: tw skal faa mik thet kledit eller jach skal träda thik i ginom medh mith swärdh, ok i thet sama fick Jenis Kaare see, hwar kledet laag vndher hennis hoffdagerd, ok badh swa sin smaadreng taga kledet och bära thet borth, som drängin ok giorde, mädhan Jenis Kaare hiolth henne. Thetta sagde for:na Elin i for:na Jenis Kaara nerwaro fore rettin, som forrörth är, fore huilket han ecke kunde sik wntleda.

Eodem die tha ransakade fogodin Peder Mikelsson, borgamestorene och raadet om for:na Jenis Kaare erende. Tha fwnno the thet swa for retto, ath thet war bade offuerwold och raan och ath han skal staa sin rett ok mista hoffwdet, epter ty som laghin giffua.

[8 januari]. Feria quarta proxima post festum epiphanie domini tha komo fore rettin tridie tiidh Karl gritagiwtare ok Botuid gritagiwtare ok hado sama tall och kiäromaal, teslikes Karl i Tiellfuesta, och beddos rett. Ty dömpdes Jenis Kaare til swerdet. *Pie memorie.*

Eodem die tha stragx for rettin vrsakade Jenis Kaare Peder Nielsson, swa thet han aldre war medh honom i raadh eller daadh, tha han bedreff the erende. Ty skal han staa i borgane hendher til wor kere höwitzmans tilkomo, teslikes Peder Swartte gulsmid, ok satte Pedher Nielsson borgan fore thet tiltal, som Magnis Olsson hade til honom. Fore honom loffwade Basse, wor kere höwitzman tienare.

[18 januari]. Sabbato et in profesto sancti Henrici episcopi tha witnade broder Ingemund och Jacob Mikelsson, ath en man stodh i öffre gaardin ok kastade wth bokskin then tiidh then nidre gaardin bran.

Lasse Laurensen, Erik Jenssen ok Folmer fan Lunden sagde thet her Arwidh pa Stäket hade stänckt igen woghledhit, swa ath engin kom nidher ginom.

Eodem die sagdes for retto, ath Gwille i Erffwa skal fornögia Gwnnar Benctsson sith beltte igen eller vij (7) marck peninga innan fiortan daga widh sina iij (3) marck.

Pedher skinnare rechte handene for xl (40) marck, ty han wntsagde ok trwgade her Peder Phaderssen. *Tenetur* x (10) marck, ok bödz them i millom friidh widh liiff ok gotz bade for ordom ok gerningom.

[20 januari]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Erii translacionis tha gik Pedher skynnare hustrv i Siälagaardin ok trwgade och wntsagde her Peder Faderson offwer bordet i maaltidene. 377.

Eodem die bödz annan tiidh her Peder ok Peder skinnare friid widh liiff och gotz bade for oordh ok gerninga.

Arwid Olsson bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die satte Karls dotter i Tielffwista xx (20) öre i rettin, som henne krans war pantsätt fore hem til Pelle Person.

Hanis Holmgerssen bödh vp lv (55) marck iij:e (3:e) tiidh, som han hade i Nic. Dobbins hws.

Paul Olsson dragaren rechte handene for xij (12) marck, ty han slog Raguald, Mikel Rauckes dreng pa Kopperberg. *Tenetur* iij (4) marck.

Eodem die tha antwardade Benct trvmppare i rettin then kranssin, som hörer til Karls dotter i Tielffwesta.

Eodem die sagdes for rettin, ath Andres Wegöte skal lata koma her i rettin Jap werk mestare aff Geffa for thet tiltal, som Knwt werk mestare hade til honom. 378.

Knwt werk mestare.

Eodem die stodh for rettin Knwt werk mestare ok sagde, thet Jacob werk mestare, som tientte honom i Arboga, hade stulet fra honom til xvj (16) marck bade silff, klede ok skyffwo garn; item ena tröya om x (10) marck, en brvn leysk kiortil snörath medh maliar; item en ring om xij (12) öre; item for ij (2) marck skyffwo garn. Ther satte Knwt werk mestare borgan fore, ath han skal fultfölgia sina kiära.

Torkell Jonsson, her Götzstaffs tienare, rechte handene for xij (12) marck, ty han stack Henrik skinnare. *Tenetur* iij (3) marck.

Peder Martinsson saker iij (3) marck, ty han forswmade wordin. *Tenetur* i (1) marck.

Mattis Person saker iij (3) marck, ty han forswmade wordin. *Tenetur* i (1) marck.

Korkirskan rechte handene for iij (3) marck for nattaboller. *Tenetur* idem(?) vthen nade.

379. [3 februari]. Feria 2:a proxima ante dominicam carnispriuii stodh Ingeuall stadzscriffuare, fultmektoger pa hustrv Birgitta Bryningx wegna, for rettin ok loth vp her Swen kirkioherran en gaard, belegin i sancti Laurencii grend breda widh then gaardin, som hon nw sielff besitter, frij och quitt medh hws och jord, som han nw är opbygder, for xxxvj (36) marck reda peninga til euerdelica ego, som är pa lengdene xiiij (13) alna, pa breddenne xj (11) alna.

Hanis Holmgersson bödh vp Niels Dobbins stenhs iij:e (3:e) tiidh.

Jenis Andersson.

Eodem die sagdes for retto, ath Jenis Andersson skal biwda alla the panta, som han fick aff Niels Dobbins til hws ok til heman, rettom eghandom widh the brvth ther tilhöre.

380. Eodem die talade gardiecknen aff Eneköpunge pa thet stenuseth, som hustrv Anna aff Lyndöo atte, ok forbödh inne medh Knwt gulsmid the peninga, som obitalade äro pa sama huset.

Sagdes for retto, ath quinnan, som manttolen myste, skal bliffua i kemmenärenes mynne.

Quinnan ok Paual bagare skulo forlika sik.

Joan Suensson.

Eodem die wordo fogodin ok borgamestarene, radet swa eens, ath wil Joan Swensson i Helge andz huset, tha skal han giffua iij^e (200) marck, ok thet tridie fordrogx honom, therefore ath han haffuer lagt sik troligan win om stadzsins betzsta.

Erik Jonsson ok Clemit Benctsson the skulo kreffia testamentid vth aff myntamesterskane effter hennis framlidna syster, som Detter Krakas hustrv gaff.

Joan Laurensso, Cristiern Jahanssons skreddare, rechte handene for iij (3) saarmaal, som han giorde Nic. Gunnerssons dreng, xij (12) marck for hwarttere. *Tenetur* — —.

[5 februari]. Feria quarta proxima ante dominicam carnispriuii 381.
tha kom mester Öryan annan tiidh for fogodin, borgamestarene ok raadet [och kendes?], ath worder honom tilstätt ath lekia abbatis-sane aath sancta Clara, tha wil han lekia henne i viij (8) daga for engin pening, ok thes forinnan skal hon worda bätre, än hon nw är, om än ther är noger liiffs won pa färda, och sagde ath mester Berends tienare haffuer henne lekth som en draffuels man.

Fogodin, borgamestarene ok radet wordo swa eens, ath skänckin och then sperstakane hiog syndher ok banth dooren, the skulo sätias in til retto.

Claus offuerskiärare skal sättia borgan.

Jap löyekarl rechte handene for iij (3) marck, ty han brwkar fodermarsk embetid ok andre äro ther til satte. *Tenetur*¹⁾ i (1) marck.

Henrik Zerkinsoo rechte handenä for v (5) blanade, ty han slog Fynwiidh Laurensso, hustrv Katerine gulsmidz dreng, och en pwsth ok haardragh, xij (12) marck for huar blaanaadh ok xij (12) marck for pusth ok haardrag vj¹⁾ (6) marck huartere. *Tenetur* vj (6) marck.

Clemit skinnare feste xij (12) manna lag, ath han ecke lägrade 382.
sina pigo.

Jenis Andersson.

Kom fore rettin Joan Lyndorm wel fortencokter och medh synne kere hustrva Ingride samtyckio och loth vp Jenis Andressone eth stenhws medh twa huälde kellare, som belegit är innan mwr nordan Köpmanna gatw i ene gränd östan bredha viidh hans egit hws affsides viidh Hielmeka fan Ördins hws viidh kalgaardin, medh iij (4) wyndoga, fönsther ok dagxliws in i for:na kalgaard medh bygningh, resawerke, meth ena tomt näst sunnan vidh forrörda hws, liggiandes östan widh hans egit hws, frijt och quitt fore iij^c (350) marck.

Mattis Lydeka.

[8 februari]. Sabbato carnispriuii komo fore fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene her Nic. Person, her Jacob Nielsson, radene nerwarande, Martin Jönsson, Antonius Jönsson, fultmektoge

¹⁾ Det följande tillagdt.

383. pa therres syster wegna hustrv Ingeborge, Hynsse Jønssons hustrva, och loto vp therres stiwff fadher Mattis Lydeka bade löst ok fasth, mynne och meer, alth thet henne war tilfallet i arff epter hennis framlidna fadher her Jenis Mangsson, Gud honom nade, bade innan stadz och vthen stadin, bade hws och liggiande grwnd medh alla lösöra.¹⁾

Mattis Lydeka.

Eodem die stodh Martin Jønsson for rettin ok loth vp sinom stiwff fadher Mattis Lydeka allan sin deel i huset ok all annor liggiande grund frij ok quitt bade innan stadz och vthen til euerdelica ego, engte vndantaget annat än en gaard, belegen i the grändene, som är nordan for biscop Birgers grend, som kallas Breda grendene.²⁾

Mattis Lydeke.

384. Eodem die stodh for rettin Anthonius Jønsson wel fortенкter ok loth vp sinom kere stiuffadher alla the liggiande grvnd bade innan stadhin ok vten, engte annat vndantaget annat än then at-tande delin, som honom tilhörer i thet hwset widh K[orn] torg, som hans fadher, Gud honom nade, sielff besatt, som aarligan rentter v (5) marek peninga, och en gard belegin öffwerst i Breda grendene, som kalla[s] biscop Birgers grend, nästh stenhuset och en kellare, som hörer til badhom brödrome Martin ok Anthoniusse. Teslikes loth ok for:ne Anthonius vp sinom for:na stiuffader Mattis alla lösöra, som honom tilfalne woro i arff efter hans framlidna fadher her Jenis Magnsson. Thetta äro the gaarda ok gotz, som hustrv Ingeborg, Hynsse Jønssons hustrv, Martin Jønsson och Anthonius haffua vplatid sinom stiuffader Mattis Lydeka och therres kere moder hustrv Cristine, forst stenhuseth widh K[orn] torg och ij (2) gaarda östen till i Breda grendene; item en kiällare vnder hustrv Wenekes hws; item twa garda belegne niderst i biscop Birgers grend, eth stekarehus medh melthabodhar ok en kiällare til sama gaardane och en tomt, belegin niden fore then gaardin, som Martine tilhörer, xvij (18) alna longa; item tre gaarda i Sudherby pa Loöö medh alles therres tilaghom ok en kaalgaard pa Sudre malm medh tomtene; item eth jordagotz i Rodhin, som her Jenis Mangsson wan igen ok kallas Tyllinge, rentter aarliga v (5) öre peninga.³⁾

1) Jämf. a. a., sid. 208, n. 1224.

2) Jämf. a. a., sid. 208, n. 1225.

3) Jämf. a. a., sid. 208, n. 1226.

Staffan Wesgöte.

Eodem die loth Mattis Lydeka vpp Staffan Wesgöte eth stenhush, belegit pa Longa gatune, som fordom tilhörde Jwleta closter ok giffuet war medh Trvgels Haka son.¹⁾ 385.

Eodem die loth Staffan Wesgöte vp Mattis Lydeka eth stenhush ok liggjande grvnd frit ok quitt medh all sin tilbehörlssom, som belegit är öfwarsth i Breda grendene swnnan fore och nest offwan fore Botuid gritagiwtare hws.

Hynsse Jönsson.

Eodem die loth Mattis Lydeka vpp synne stiwffdotter hustrv Ingeborge, Hynsse Jönssons hustrv, thet stenhuset, som han fick aff Staffan ok belegit är i hörnet i Breda grendenä, ther Botuid gritagiwtare boor, frit ok quit, som thet nw opmwrat ok bygt är fraa grvndene ok öfwarst medh bodhom, kellarom ok all sin tilbehörlssom til euerdelica ego.

Helge likame gylle oc Olaff Jonsson.

[17 februari]. Feria secunda post dominicam inuocauit kom fore rettin hederlig man her Benct Jacobi, aalderman i Helge licame gylle, och loth vp welbornom manne Olaff Jonssone a wapen en gaard, belegin westen mwr nest nidhan fore Mattis Martinssons hws, frij ok qwitt medh hws, jord, kellare och stenbodh medh all sin tilbehörlssom, som Magnis Halstinsson thet hade til forende, for än Helge likame gylle thet wntfick aff honom i bittalan for lxxx (80) marck reda lantta peninga, obehindrat²⁾ til euerdelica ego, swa ath same gaard skal epter hans liiffs tidh til Helge licame gylle for ena ewigh messo. 386.

Eodem die loth Olaff Jonsson vp Helge licame gylle eth jordagotz, belegit i Ernawy i Fwndbo sockn i Rasbo herede oc i Vpsala biscops döme i östre och sudre ändanom i bynom, som aarligan renter xx (20) spen k[orn], i (1) marck affradz peninga, frit ok quitt medh aaker ok angh til euerdelica ego.

[26 februari]. Feria quarta proxima ante dominicam oculi tha bödh Claus kiökemestare vp iij:e (3:e) tidh en gard och en kiällare.

¹⁾ Några raders tomrum.

²⁾ Det följande synes vara tillagdt, sedan nästa anteckning redan var införd.

Eodem die stodh Olaff Mikelsson kiöpswenen for rettin och vrsakade Mikel Biörnsson, swa ath han aldre lagde for:ne Mikell Biörnsson till, thet han hade affhänt honom nogra peninga eller noghan tidh tänckte honom tiwffverie till.

387. Jap Nielsson, födh i Eestland, kendes, ath han stal eth swärdh aff Per Juwl oc ena trvmppa aff Erick trvmppare och iij (3) alna wammall fraa Jacob trvmppare, ty skal han stwpaslaas, mysta annat öradh och wisas aff by.

Her Peder Stephani.

Eodem die wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath kemmenärane skulo haffua dande men medh sik och skatta wth peninga eller silff aff Joan Lyndorm, swa myket som her Peder Stephani faar fyllest for sina peninga.

Eodem die sagdes for retto, ath Magnis Biörnsson skal tala til brwdgwmnen om kledet och pighan skal bittala offuerskiärare lönin oc skreddare lönin oc siden skal pighan tagha sina skiedh igen. Thetta skal han göra widh sina iij (3) marck.

Eodem die sagdes for retto, ath Mattis Bredholtz hws skal bliffwa widh sancti Nicolai gylle och sancte Gertrudhe gille.

Peder Olsson, wnge Ewertz tienare aff Westeraars, feste vj (6) manna lagh, ath han ecke saalde kopperen gestom eller handterar gesta peninga.

388. [1 mars]. Sabbato proximo ante dominicam oculi feste Jacob Olsson vj (6) manna lagh, ath han ecke giorde landzköp pa k[orn].

Marchus Staffansson rechte handene for xxiiij (24) marck, ty han slog Andres Kradanpwika. *Tenetur* vj (6) marck.

Andres Kradenpwika rechte handene for xxiiij (24) marck, ty han slog Marchus Staffansson. *Tenetur* vj (6) marck.

[3 mars]. Feria secunda proxima post dominicam oculi bödh Olaff Hordenacke vp gaardin sin iije (3:e) tiidh.

Olaff Biwr.

Eodem die sagdes Olaff Biwr for retto, ath han skal forlika sik medh drengin ok fornögia honom swa myket, som honom bör til pa skinfallin, wiidh xij (12) marck.

389. Eodem die i erligx welborens mans nerwaro her Gregurs Mats- sons tha wordo fogodin, borgamestarene och raadet swa eens, ath

Birgitta haltta och andre swa dana qwinnor skulo ecke bära graa-skin, hermälin, gwll eller silffwer.

Elzeby her Mongs Ericssons.¹⁾

Eodem die sagdes for retto, ath hustrw Elzaby her Magnis Erikssons skal engin bygningh haffua epter thenne tiidh pa stadzsins tomt, for thy ath stadzsins mwr skal staa ther pa.

Eodem die sagdes for retto, ath hustrv Walborgh Hanis smidz skal giffua sancta Barbara gille sina peninga igen oc anama sina tomt igen fore hennis fatigdom skull.

Eodem die sagdes for retto, att Lasse Gwnnarsson skal lata nögia sik medh the forlikning, som dande men haffua giort i millom honom och Lasse Gwnnarsson (sic!).

Eodem [die] sagdes for retto, ath Peder Mangsson skal sätta borghan fore sik, ath han skal bliffua widh sina fäste möö och bittala Magnis Biörnsson sitt klede.

[5 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam letare tha stodh for rettin Magnis Graabo och kendes, thet han hade fore v (5) aar tilforende giffwet synne elskeliga hustrva Katerine hwan tridie pening bade i lösa och fasta i tesse erliga goda manna nerwaro oc ahöra, som woro her Lodwik Wesman som borgamestare, Clemit Benctsson radman, Jenis Andersson och Erik Jönsson borgare. Teslikes hade ok for:na hustrv Katerina giffuit sinom kera husbonda Magnis Grabo hwan tridie pening bade i lösa ok fasta och alth thet som hwartdere maa andra epter laghin giffwa. 390.

Olaff Biwr rechte handene for vj (6) marck, ty ath han ecke hioth borgamestarene dom om drengin, som han skulde bittala. *Tenetur* ij (2) marck.

Witnade Mattis Nielsson ok Gwnnar Biörnsson, swa ath the hördo, thet Jacob Olsson sagde til Arwidh Olsson swa: här skal engin dande [man] göra lika eller rätt for sik; her Boo Rämyn(?) han röffwade mik mith vtaff. Zaker xxiiij (24) marck. *Tenetur* iiij (4) marck.

Eodem die forbödz stongadragaremo vidh xij (12) marck ath bera nogat öl fraa embitzmannom.

Eodem die bödh Arwidh Olsson vp alla lösa pantta pa stadzsins wegna iij:e (3:e) tiidh. 391.

¹⁾ Rubriken senare införd.

Magnis Graabo rechte handene for xij (12) marck, ty han kallade Jenis Erwastesson forwnnen horenssoon. *Tenetur* iij (3) marck.

Bödz Magnis [v: Jenis] Erffwastesson och Magnis Graabo friidh widh liiff och gotz.

Sigfrid Andersson rechte handene for xij (12) marck, ty han slog Margit Swerkels. *Tenetur* ij (2) marck.

Margit Swerkels rechte handene for xij (12) marck, ty hon slog Sigfrid Andersson. *Tenetur* ij (2) marck.

Hustrvan pa malmen är quit öolith, epter thet ath tiwffwadragarene baaro thet.

Bödz smidz swenen och Willam friidh widh liiff och gotz.

Eodem die sagdes for retto, ath Laurens Andersson haffuer engte ath swara Peder Rytter til then humbla, som Magnis skulde haffua ok bleff dödh i Räftefla, ok xij (12) öre, som for:ne Laurens Andresson gaff i toll ok frackt.

392. [8 mars]. Sabbato ante dominicam letare tha kom for rettin Andres Jenson och feste vj (6) manna lagh, ath han ecke war Hanis — — meer skylloger än xxij (22½) marck och ij (2) öre.

Laurens styreman rechte handene for xij (12) marck, ty han gaff Arwid Olsson oqwedins oordh. *Tenetur* iij (3) marck.

Erik Olsson feste triggie manna lagh, ath han war Renholt Lehuse engte *tenetur*.

Lasse Laurenssoon.

[10 mars]. Feria secunda proxima post dominicam letare tha loth Joan Lyndorm vpp Lasse Laurenssoon ena stenbodh, belegin wndher for:na Lasse Laurenssoons hws nest swnnan widh wynkiällaren, frij och quitt fore lxxxij (82½) marck.

Eodem die loth Mattis Lydeka vpp hustrv Margareta, Mikel fan der Raas dotter, eth stenhush, beleget i Breda grendene nest nidan fore Jacob fan Hawens hws, frit och quitt medh een kiällare i eth reth skipte och byte for iij (3) jordagotz liggjande i Wikingee-aaker sockn.

Mattis Lydeka.

Eodem die loth hustrv Margareta, Mikel fan der Raas dotter, vp Mattis Lydeka iij (3) gaarda, liggjande i Wikingee aaker sockn, forst en i Winthtergatw, annan gaardin i Brwmma, tridie gaardin i Eedha.

Om stadzsins mwr.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swa eens, ath engin bygning skal her epter sättias widh stadzsins mwr östan til och skal ther leggas sten gatw. 393.

Joan Skogboo.

Eodem die sporde borgamestaren her Jeppe Nielsson aath Lydeke skreddare en tidh, annan tidh, tridie tidh, om än han skylte Joan Skoboo nogath fore sina peninga, som han hade misth. Tha swarade for:ne Lydeke skreddare tree resar ther til, swa ath han skyltte for:na Joan Skoboo engte fore the peninga, ther han myste, oc sagde: jak haffuer engte tiltal therom til honom.

Mikell Rauka rechte handene for vj (6) marck, ty han kallade Margareta med mwnnen trulkona. *Tenetur* ij (2) marck.

Magnis köpman feste vj (6) manna lag, ath han ecke giorde Mattis Hermanssons pigo medh barn.

Bödz allom them friidh widh liiff och gotz, som trätha om eeldin, som tändes vpp östan till.

Sagdes for retta, ath köpet skal bliffua vidh magt om geddanar i millom Henrik Eriksson och Biörn laxekarll.

[12 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam passionis tha kom for rettin hustrv Ramborg Peder Japssons och kendes, ath hennis modher hustrv Katerin seckedragarens hade salth Magnis Algotsson sin deel i them gardenom, hon sielff besatt och belegin är i geranom i Graabrödra gränd, frij och quitt, fore xxv (25) marck medh them delenom, som han ärfide epter sin fadersbrodher Nic. säckedragare, Gud honom nade. 394.

Andres Fynne.

Eodem die kom for rettin Jenis Erffwastesson oc loth vp Andres Fynna ena stenbodh och iiij (4) deelane i en källare, belegin vndher then gaardin, som framlidna Margit Picka besatt, frij och quitt fore xxx (30) marck reda peninga pa Syndagx almosane wegna oc liggande i nesta grend nordan fore Fiskestrand.

Fogodin Pedher Mikelsson, borgamestarene oc raadet leydade och felade Bertill Nielsson natt och aar for gesta gotz oc ecke fore borgara gotz.

Nic. Laurensso, Hanis Fältztorp dreng, rechte handene fore xxxvj (36) marck, ty han slog Olaff aakare dreng ij (3) blanade. *Tenetur* ij (3) marck.

[17 mars]. Feria 2:a post dominicam passionis tha bödh Snöra-piil vp ena tomt pa Stalbackan ij:e (3:e) tiidh.

395. Eodem die bödh Biörn stalsuen vp ij:e (3:e) tiidh sith sten-hws, belegit breda viidh Pelle Persons hws.

Eodem die loth Otte gulsmid vp Ingeuall Torstinssone pa hustrv Walborge wegna, Hanis smidz epteliffua — —¹).

Eodem die loth hustrv Ingeborg, Olaff Stenssons epteliffwa, vp Erik Jönssone ena tomt, belegin breda widh for:na Erik Jönssons tomt, frij och quitt for c (100) marck, pa lengdene sunnan till xxxvij (38) alna, pa lengdene nordan til xxxi (31) alna oc ij (3) quartere, pa breddene östan til xvij (17) alna ij (3) quartere, pa breddene vestan xvij (17 $\frac{1}{2}$) alin.²)

Eodem die bödh Swen Siwrdsson vp ij:e (3:e) tiidh skipper Clemitz panth.

Eodem die bödz Olaff Biwr widh ij (3) marck ath fornögia kemmenärane stadzsins saköre.

Eodem die sagdes for retto, ath Peder Jonsson, Jap Moyses oc Claus skreddare skulo bryta aff therres bygning, som the haffua östan til pa stadzsins watn, innan pascha nestkomande.

[19 mars]. Feria quarta proxima ante dominicam palmarum tha wordo fogodin Pedher Mikelson, borgamestarene oc raadeth swa eens medh menoghetenä, ath Byakirkion skal mwras nw stragx epther pascha.

396.

Lösa quinnar.

Eodem die wordo borgamestarene oc radet swa eens, ath enga berychtade quinnor skulo bera dande quinna dräth. Mista the therres, haffue fore engen ath klaga thet.

Eodem die [wordo] borgamestarene och radet swa eens, ath Renholt Lehuse skal wara frij fore skut ok allan stadzsins twnga, swa länge som kirkion staar i bygning.

Eodem die wordo borgamestarene oc radet swa eens, ath Eric Jonsson skal bliffua aalderman i sancti Nicolai gylle.

¹) Meningen ofullbordad.

²) Måttuppgifterna äro senare tillskrifna.

[5 april]. Sabbato quasimodogeniti bödz Jenis Erffwastesson ath lata mwra Syndagx almosane hws.

Eodem die bödz Karll Martinssone vidh xl (40) marck, swa ath han skal engin eldh haffua i sitt briggare hws eller i kiölna, forrare än thet bliffuer mwrat ok forwarat som thet bör.

[7 april]. Feria 2:a quasimodogeniti bödh Joan Styng vp ij:e (3:e) tiidh eth hws pa Mattis Lydeke wegna.

Eodem die bödh Jap Moyses vpp Mikel Laurenssons gard ij:e (3:e) tiidh.

Eodem die kom fore rettin Axel Olsson ok besprakade forsta resa hustrv Annas hws, som kom aff Lyndöö. 397.

Eodem die gik Mikel Biörnsson lagh sielff xij:e (12:e), ath han aldre affhende Olaff Mikelsone pening eller helling: primo Laurens Olsson, Swen Jonsson, Andres Nilsson, Nic. Person, Peder Swedher, Per skofath, Magnis Person, Jenis Biörnsson, Joan Japsson, Engilbrict Japsson, Tord Japsson, Raguald Biörnsson, Holmger Olsson.¹⁾

[9 april]. Feria quarta proxima post dominicam quasimodogeniti tha loth hustrv Margareta, Mikel fan de Ras dotter, vp Jachim Kock eth hws, belegit i biscop Birgers grend nest niden fore Jacob fan Hagens hws, medh en kiellare friit ok quitt fore c (100) och xxvj (26) marck reda peninga gambla örtoger till euerdelica ego obehindrat fore huars mans tital. 398.

Eodem die witnade Laurens Perman, swa ath Arwid Olsson kallade honom till witne och loth see Henrik Serkensoo, om än han war blaa eller blodhuger. Tha giorde for:ne Laurens Perman sin eedh, swa ath Henrik Seerkensoo war huarckin blaa eller blodhogher.

Jenis Erffwastesson skal engin bygning aff trä sättia pa sina tomt. Formaa han ecke mwra, swa sätie eth bräda werke otäckt kringom tomtene.

Per Benctsson rechte handene for xij (12) marck, ty han slog Peder Wargh. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die gik Andres Swensson lagh sielff vj:e (6:e), ath han engin lagx skippade vp, annan än then honom sielffuom tilhörde, och engin lagx, som Jenisse, Olaff Matssons dreng tilhörde. Medh

¹⁾ Mer än en half oskrifven sida följer.

399. honom Nic. Ingeualsson, Peder Philppusson, Olaff Kylmerawta, skipper Pauall, Holmger skipman. Ty är for:ne Andres Swensson a ty wegna quit til ewig tidh.

Margit Swerkils rechte handene for xij (12) marck, ty hon slog Anna klockarens. *Tenetur* ij (2) marck.

Olaff Laurensson.

[26 april]. Sabbato cantate tha witnade Lasse Laurensson, Jacob Camp, Jenis skreddare, Joan Nielsson, Tord Person, swa athe nerwaro ok hördo, thet Karl Nielsson, hustrv Katherine son, stodh till, ath han war skylloger Olaff Laurensson lxxv (65) marck och hade therefore satt honom til pantt en gardh, nest them niderste gardin pa norre sidone i Kiärckowes grend, medh hws och jord, til thes ath han faar sina bittalan.

Arwid Olsson.

Eodem die witnade och sworo Olaff Helsing och Peder Benctsson, swa athe hördo, thet Martin Nielsson kallade Arwidh Olsson en skalk och en herensson.

Erik Jonsson radman feste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog saagerska pigone.

Eodem die matta Margit sagde vpp sitt borgeraskap. Ty är hon frij for allan stadzsins twnga.

400. [14 april]. Feria 2:a proxima post dominicam misericordia domini tha wordo fogodin, borgamestarene ok radet swa eens, ath Peder c (100) marck skal staa widh stocken ok ryma stadin. Komber han siden i stadin, tha staa then rätt, som ther tilhörer.

Eodem die wordo borgamestarene och raadet swaa ens, ath thet huset pa Köpmanna gatu, som framlidne Mattis Bredholt, Gud honom nade, gaff i sielarycht, skal bliffua offuer alth wyrdat for iiij^c (350) marck godom borgharom till atherlösn. Aff for:na iiij^c (350) marck skal Byakirkian haffua c (100) marck och sancti Nicolausse gylle c (100) marck och sancta Barbara gylle ij^c (150) marck.

Clemit semskare giorde sina pigo medh barn, zaker xl (40) marck. *Tenetur* v (5) marck.

Andres Person.

Eodem die kom for rettin Magnis Pedhersson och loth vp Andres Person ena tomp, belegin östen mwr i Markerlandz grend i millom

Olaff Mikelssons tomt ok Nic. Pederssons tomt, frij ok quitt til ewerdeliga ego fore halff fämte aara kosth, huilkin som [war] pa lengdene vtmedh gatwne pa bade sidhor viij (8) alna ok xx (20) alna pa lengdene.

Arwid Olsson feste vj (6) manna lagh, ath han ecke slog Zerkenso medh ygxe hammaren. 401.

Henrik Person rechte handene for xl (40) marck, ty han giorde Swen Helsingx pigo medh barn. *Tenetur* v (5) marck.

Olaff tymberman rechte handene for xij (12) marck, ty han slog Benet Eriksson. *Tenetur* ij (2) marck.

Eodem die kom for rettin Lasse tymberman och loth vp Erick Jonssone pa sancte Öryans vegna en gaard, belegin i sancti Laurencii grend pa norre sidone, frij och quitt for c (100) marck til euerdelica ego. Längdin pa bade gaardane är liij (53) alna och iij (3) quarttere pa sudre sidhone; längdin pa norre sidhone lij (51½) alin; breddin nidher moth sion är xxiiij (23) alna. Her pa gaff for:ne Laurens vth sin fridskillingh.

[16 april]. Feria quarta proxima post Tyburcii tha gik Arwidh Olsson lag sielf vj:e (6:e), ath han ecke slog Henrik Zerkiensso huarkin blaa eller bladugen. Medh honom sworo Laurens köt-mangare, Nic. Clausson, longe Gwnnar, Lasse Mangsson, Nic. Person.

Hanis Holmgersson.

402.

Eodem die sagdes for retto, ath Peder skreddare skal bliffua widh sith kiöp om huseth, som han köpte aff Hanis Holmgersson, ty ath köpet bör gaa fram ok ecke til baka.

[21 april]. Feria 2:a proxima ante festum sancti Marci ewangeliste tha bödh Olaff smidh wiidh Norre porth vp sith hws iij:e (3:e) tiidh.

Eodem die tha loto Jenis Andersson och Berend Hake vp Otte gulsmid aaldermanne pa sancta Barbara gylles wegna thet huset, som Mattis Bredholth hade giffuet i siälarycht godom borgarom til aaterlösn, friit och quitt til euerdelica ego fore iiij^e (350) marck.

Eodem die kendes Per Jönsson, födh i Nerppa, thet han stal en hesth swa god som vij (7) marck, ty dömpdes han til reep, *pie memorie*, aff Nic. Andersson i Ingaberga i Fwraabo sockn.

Henrik Zerkinso zaker xxiiij (24) marck for the lastene, som han giorde Arwid Olsson i stadzsins erendom.

Henrik Zerkenso zaker xxiiij (24) marck for the lastene, som han gjorde Erik Philppusson i stadzsins erendom. *Tenetur* xx (20) marck.

Staffan Wegöte bödh vp ena tomt iij:e (3:e) tiidh.

403.

Herman Skyreman rechte handene for xl (40) marck, ty han köpslagade medh Vplenningiome, och lärufftedh forbrwtet, och swa xl (40) marck for thet han sagde fore sittande rettin, thet Erik Philppusson sagde osantt. *Tenetur* xx (20) marck.

Martin Nielsson rechte handene for xij (12) marck, ty han kallade Aruid Olsson skalk och herenson. Gaffs¹⁾ til propter Deum.

Gerd fan Gamelen bödh vp lös pantt iij:e (3:e) tiidh.

Ingeuald Torstinsson besprakade thet stenhuset, som tilhörde her Nic. i Sparsätra.

Albriet Gultztorp rechte handene for iij (3) marck for dobbell och swa bödz honom widh (3) marck ecke brwka skynnara embetet.

[28 april]. Feria 2:a proxima ante festum beatorum apostolorum Phillipi et Jacobi tha sagdes for retto, ath Knut gulsmid skal bliffua widh sitt köp om huset, som han köpte aff hustrv Anna aff Lyndöö, effter ty ath thet war lagligan opbudet och thet war bade köp och skipte. Ty haffuer Axel Olsson ther engte ath tala pa oc therefore ath han ecke wilde settia sitt wadh i rettin.

404.

Peder smid rechte handene for vj (6) marck, ty han slog Henrik smid pwst. *Tenetur* ij (2) marck.²⁾

¹⁾ Det följande senare tillagdt.

²⁾ Denna anteckning står ensam på sid. 404.

Förteckning på stämningar.

Vnge Per Rytter	c.	Jenis Laur[ensson] ij	406.
Vxor Elin Jenis Japssons	c.	{Birgitta ij Valborg ij	
Per Bock	c.	Andres skreddare iiij	
Per Japsson.....	c.	Per Mangsson iiij	
Lucia kaku[baka]rens	c.	{Paul skreddare ij (en korkerling?)	
Jap Gresow.....	c.	{Biörn werkmestare iiij vxor Per Henikassons iiij Anna iiij	
Lydeka kröger	c.	vxor Ingeborg gul[smidz] iiij	
Laurens tymberman	c.	Per Skog iiij	
Per smid	c.	Per Laurensen iiij	
Torstin	c.	Magnis Nilsson ij	
vxor Per skinnare	c.	vxor skipper Clemitz iiij	
Tielffwe	c.	Andres skreddare iiij	
vxor Alexius	c.	{Trvgels smid iiij (dragare vxor iiij	
Mattis Person.....	c.	Paul skipman ij	
Katerin Ketils	c.	Ingeborg gul[smidz] iiij	
Mikel Jönsson	c.	Martin iiij	
Mikel clensmit	c.	Jap f[iskare] iiij	
Clemit Laurensen	c.	Jenis mwramestare	
Andres skreddare	c.	{Joan smid iiij (Lasse tygilslagare iiij	
Andres Jonsson.....	c.	{vxor Per skreddare iiij (longe Laurens iiij	
Ingeual	c.	Staffan beltare i	
Cristiern Winman	c.	Mattis harnis[kemakar]e ij	
Ingeuall Torstinsson	c.	Staffan beltare ij	
Per barckastötare	c.	Per gulsmid iiij	

Henrik Höting	c.	Hanis Stub vxor iiij
Per Japsson.....	c.	Torstin gritagiwtare iiij
Jacob Otter.....	c.	(Bertil maalare iiij Margit dragares iiij

BURSPRÅK

DE RBYA

Inledning.

Burspråk kallades med ett från medellågtyskan lånadt ord icke blott de framställningar, som öfverhetspersoner, framför allt magistraten, gjorde till den församlade menigheten i en stad, utan äfven själfva sammanträdet eller stämman, där detta skedde, och slutligen också den lokal, en från rådhuset framskjutande utbyggnad, från hvilken framställningen gjordes.¹⁾ I Stockholms medeltida stadsböcker förekommer ordet i alla tre betydelserna. Dylika framställningar kunde göras af olika anledningar, när något viktigt förekom, och voro stundom helt korta, men namnet förbehölls särskilt de utförliga förmaningar, förhållningsregler och bud, som på bestämda tider gjordes till menigheten, äfven detta i enlighet med bruket i de nordtyska städerna. I Stockholm skedde det, obekant från hvilken tid, två gånger om året, vid pingstiden och jultiden, och att bruket fortfor medeltiden igenom, därom vittna anteckningar ännu i de senaste tänkeböckerna från detta tidsskede.

Stockholm är jämförelsevis rikt på burspråk af detta sistnämnda slag. Man har fem pingstburspråk, 1460, 1462, 1463, 1476, 1481, och tre julburspråk, 1459, 1478, 1482, hvartill kommer ett jultiden 1461 gjordt tillägg till tidigare burspråk, alltså närmast till 1459 års. De redigerades af stadsskrifvaren; denna sysslas innehafvare hette på 1460-talet Nicolaus eller Nils och det är förmodligen honom man har att tacka för burspråken 1459—1463, hvarmed han stannade, ehuru han torde lefvat ett tiotal år till.²⁾ Hans efterträdare hette Ingevald. Denne har redigerat burspråken 1476—1482 och har tydligen nedlagt mycket arbete på dessa redaktioner, som i formellt hänseende äro rätt förtjänstfulla. Det är icke sannolikt, att det efter 1482 funnits några flera från medeltiden. Ingevald dog våren 1487 och de följande stadsskrifvarne, Helmik fan Nörden (till maj 1511) och Anders Andersson (från denna tid) hade en otymplig stil och saknade tydligen formgifningens gåfva. De synas ha nöjt sig med ändringar, öfverstrykningar, märken i kanten, anmärkningar i eller vid vissa af de föreliggande redaktionerna eller tillägg till desamma — äfven Ingevald har gjort sådana, och det var först Olavus Petri, som, efter att, äfven han, hafva gjort vissa ändringar i några af de äldre burspråken, 1527 redigerade en ny samling. Den ingår emellertid icke i föreliggande publikation.

1) Jämf. K. F. SÖDERWALL, Ordbok öfver svenska medeltidsspråket under *burspråk*; S. CLASON, Stockholms återfunna stadsböcker från medeltiden, Hist. Tidskr. 1903, sid. 97 följ.

2) Man finner hans stil i jordeboken från oktober 1459 enligt upplysning af amanuensen N. ÖSTMAN.

Till innehållet skilja sig delvis pingstburspråken från julburspråken. Några punkter af allmännare innehåll äro för alla gemensamma, men de förra ägna t. ex. nio eller tio punkter åt föreskrifter afseende varsamhet med elden, om man till dessa räknar förbudet att binda mattor i staden, hvilket måhända af någon anledning ansågs eldfarligt. De senare ägna mycket ringa uppmärksamhet åt detta hufvudämne, som under vintertiden ej lär ansetts vara af någon större vikt. De förra ha ett par punkter, som afse sjöfarten, de senare sysselsätta sig med marknadsresorna på vintern. Men eljest är det svårt att förstå anledningen till afvikelserna, då flera bestämmelser synas lika väl passa för vintern som för sommaren; äfven när innehållet i två punkter är detsamma, har formuleringen stundom blifvit olika. Det har utbildat sig två typer, som af stadsskrifvaren Ingevald synas ha respekterats. De två sista stadsskrifvarnes tillägg till dels ett pingst-, dels ett julburspråk äro af tämligen brokig art.

För vissa punkter af mera allmänt innehåll har man haft förebilder i tyska burspråk, t. ex. Lybecks och Wismars,¹⁾ men de äro ej allt för många. Hvarje stads egenart kräfde gifvetvis sina egna föreskrifter. Några punkter anknyta sig till stadslagen. Jag har dock icke varit i tillfälle att göra någon ingående jämförelse. Andra kunna ledas tillbaka till särskilda resolutioner af rådet, stundom fattade tillsammans med stadens fullmäktige. Detta är en och annan gång påtagligt. Men det hände också, att rådet tid efter annan upprepade någon föreskrift, som redan fanns i ett burspråk eller förut gifvits, och likaså att det gaf föreskrifter, som aldrig influtit i något burspråk, ehuru man kunde väntat, att så skulle skett.

De här ofvan nyss omnämnda tilläggen till de äldre burspråken bereda vissa svårigheter i afseende på tiden, då de äro odaterade. Man har till en början att hålla sig till pikturen och stadsskrifvarne Ingevald, Helmik och Anders ha så pass olika piktur, att, så snart det är fråga om några längre stycken, det lätt nog låter sig göra att bestämma hvem skrifvaren varit. Är det åter fråga om ett eller ett par ord, äro svårigheterna större och afgörandet osäkert eller omöjligt. Äfven Olavus Petri stil är åtminstone stundom lätt igenkännlig på vissa bokstafsformer, ehuru hans ändringar i de bevarade burspråkstexterna endast bestå af ett fåtal ord. De mera utförliga tillägg han någon gång, gjort ha, liksom hans eget burspråk, ej upptagits i denna publikation. På detta sätt kan man få vissa, om än ganska omfattande tidsbestämningar men äfven andra anknytningspunkter förefinnas någon gång och tillåta en närmare bestämning. De utförligaste tilläggen ha gjorts till 1459, 1476 och 1482 års burspråk.

1459 års burspråk har, efter hvad det synes, från början endast omfattat punkterna 1—17, 19—22 i den här efteråt tryckta texten,

¹⁾ Jämf. C. C. H. BURMEISTER, Die Bürgersprachen und Bürgerverträge der Stadt Wismar (1840). I »Urkundenbuch der Stadt Lübeck», band VI (1881) är tryckt ett burspråk, som hänföres till omkring 1421.

men den ursprunglige skrifvaren har tydligen själf tillagt ett par punkter, hvarjämte några tillägg gjorts af för mig okänd hand. De flesta tilläggen härröra emellertid från stadsskrifvaren Ingevald och en närmare undersökning ger vid handen, att dessa tillägg väsentligen äro att betrakta som förarbeten för 1478 års af den samme redigerade burspråk och genom detta för 1482 års. I punkterna 3, 7, 8, 13, 16, 21, 29, 35 äro t. ex. tillägg af Ingevald gjorda, som återkomma först 1478 (ett tillägg till punkt 7 har senare införts på motsvarande ställe i 1476 års burspråk). Punkterna 18 och 26 äro af Ingevald inskjutna i 1459 års text och möta i detta sammanhang 1478, liksom 1482. Punkterna 31, 33, 36—60 äro af Ingevald tillskrifna, stundom rätt vårdslöst och konceptartadt. De återkomma de allra flesta antingen ensamt eller i den formen 1478 och med något enstaka undantag 1482. Punkterna 46 (om åkare) och 52 (vissa bestämmelser om rätten att hålla en ko) möta emellertid endast i burspråken 1476 och 1481, dock delvis i omarbetadt skick. Till äfventyrs ha de icke ansetts passa i ett vinterburspråk. I afseende på tidpunkten för vissa tillägg lämnar punkt 52 en upplysning. Där hänvisas nämligen till ett beslut af magistraten och stadens 24 fullmäktige och detta återfinnes i tänkeboken 1475 den 4 december (sid. 40 här förut) samt gäller dessutom äfven punkterna 49, 51 och 55. Huruvida alla punkterna 36—60 blifvit samtidsigt införda, kan däremot ej afgöras. I hvarje fall bör det hafva skett före redigeringen af 1478 års burspråk.

1463 års burspråk ligger till grund för 1476 års, men öfverensstämmelsen slutar med punkt 59 i det senare. Jag har antagit, att de följande punkterna till och med 67 tillhört 1476 års ursprungliga burspråk; fullt säkert torde det dock icke vara. Där emot synas punkterna 68—74 verkligen vara ett senare tillägg, afsedt att införas i 1481 års burspråk. De nämnda punkterna återkomma nämligen där i samma ordning och endast där, under det att punkterna 60, 65—67 möta i 1478 års burspråk. Punkten 70, motsvarande punkt 73 år 1481, handlar om att konung Karl Knutssons fordringsägare skulle med bevisning infinna sig på rådstugan måndagen efter trinitatis. Det förefaller osannolikt, att en sådan föreskrift skulle lämnats både 1476 och 1481.

Med punkt 74 slutar stadsskrifvaren Ingevalds befattning med 1476 års burspråk. De följande punkterna 75—94 äro införda af Ingevalds efterträdare Helmik fan Nörden, men att döma af den skiftande pikturen har det skett på olika tider, så att punkterna 75—86 bilda en grupp för sig, punkterna 87—94 en annan.

Den första gruppen (75—86) erbjuder så godt som inga stödje-punkter för dateringen. Punkterna 75, 76, 80 ha motsvarighet i af Ingevald införda punkter i 1482 års burspråk (57, 58, 59); punkt 77 i ett af Ingevald gjordt tillägg till burspråket 1481 (punkt 24); punkterna 78, 79, 84, 85 i af Helmik gjorda tillägg till 1482 års burspråk; punkterna 79, 85 dessutom i två af densamme gjorda tillägg till 1481 års burspråk. Punkt 84 öfverensstämmer därjämte

med 1481: 84 men sistnämnda punkt är, så vidt jag kan finna, skriven af Ingevald. I tänkeboken 1488—89 (sid. 618 i serien 1484—88) förekommer visserligen 29 april 1489 förbud för skeppare dels att utkasta ballast och halmmattor i Koggahamn, dels att bygga skepp innanför stadens bom, men då motsvarande förbud, 1482: 58, 59, äro skrifna af Ingevald (d. våren 1487), kan åtminstone han ej ha påverkats af dessa beslut.

Det förhåller sig något annorlunda med punkterna 87—94. De äro skrifna med en fin och gnetig stil, men tvifvelsutän af Helmik; man finner i de af honom skrifna tänkeböckerna vid sidan af hans vanliga piktur motsvarigheter. Punkten 87 innehåller förbud för andra än den person, som rådet tillsatt, att sälja brännvin i staden. Den första föreskrift om brännvin, som jag funnit i tänkeböckerna, är från 17 febr. 1494 (serien 1492—94, sid. 294). Den lyder: »Samma dach hade fogaten, borgamestarana och radit fore them Tydecke pulffuermakere, Hans pancermakere ok Anna Ketken, ok epter war herre och höffvitzmantz befalen förbödz thöm ath brenna eller selie nagat brenth wyn her i staden. Villie the brenna helom tunnöm til pulffuer behöffuer och thöm vithe strax, som thöm tet affköpe, anners mage the tet ey brenne eller her selie vijd hwars theres xij marck vtan alla nade». Bötessatsen är densamma som i punkt 87. Nästa förordning om brännvin förekommer 2 juni 1498 (serien 1498—99, sid. 14). Den lyder: »Samma dach vort fogitten, borgamestarana och radit swa ens, ath Corth flaskedragere schal holle och skenckie brenth wijn her i stadin ok göre ther stadenom rettogheet vth aff til stadzsens pulffwerhws, swa mykit ther til behöffuis och swa apta behoff görs, ok schal ingen annan skenckie eller brenna wijn i staden vtan alenest Corth. Och bödz kemmerana ath the schulle forbiwde enom och hwariom wijdh sine iij marck at selie eller skenckie brenth viin, som til foren her til haffue tet brukat och vppehallit». Innehållet stämmer mera med punkt 87 men bötessatsen är en annan (tre i stället för 12 mark).

Något längre kommer man måhända med punkterna 92, 93. De innehålla lönebestämmelser för timmermän och arbetare. I tänkeboken 7 mars 1496 (serien 1495—97 sid. 77) förekommer följande passus:

Thymbermäns lön ok arbeydes lön.

Samma dach sades, thet hwar timberman scal haffue fran mydfasta til mickelsmesson en öre om dagen och ther medh math ok ööl, om vintern ij artich medh math och öl.

Hwar arbeydes man scal haffue om dagen fore sith arbeyde $\frac{1}{2}$ öre fran mydfasta in til michelsmesson medh math ok ööl ok om vyntern en artich medh math ok ööl.

Huilken arbeydes man ecke wil swa haffwa om dagin som for:uit staar, stande om dagin wijdh stupan fore samma dagxlön til 7 slaar ok giffue mestermannenom 2 peninga om afftanen fore han in och vth leste hanom.

Såsom man finner, äro bestämmelserna desamma. Äfven den originella behandlingen af en tredskande arbetare återkommer.

Någon anknytningspunkt för de af stadsskrifvaren Anders Andersson (från maj 1511) införda punkterna har jag ej lyckats finna i tänkeböckerna.

Uti 1478 års burspråk, ett normalburspråk för jultiden, har Ingevald själf vid åtskilliga punkter gjort smärre ändringar eller tillägg, som återkomma 1482. De lära sålunda vara att betrakta som förarbeten för detta års burspråk. Man kan t. ex. hänvisa till punkterna 8, 12, 14, 17, 25, 29, 47.

1481 års burspråk är delvis tydligen nedskrifvet af Helmik fan Nörden, som emellertid i de punkter det gäller endast har följt 1476 års. Ingevald har, tydligen vid något senare tillfälle, tillagt punkterna 78—84. När det skett, har ej kunnat afgöras. Helmik fan Nörden slutligen har, ovisst när, tillagt punkterna 85 och 86.

1482 års burspråk grundar sig väsentligen på 1478 års (jämf. ofvan) till och med punkt 54. Punkterna 55—59 torde vid något senare tillfälle vara af samma skrifvare tillfogade.

Punkterna 60—81 äro införda af Helmik fan Nörden, af piktoren att döma vid olika tidpunkter. Att äfven det sista partiet, som är illa skrifvet med den gnetiga stilen, härrör från honom, framgår bland annat af formen »töske» (tyske, punkt 79). Helmik har nämligen en viss förkärlek för dylika ö-former, t. ex. bögningh för bygningh, bögt för bygt, bötte för bytte o. s. v.

Den första gruppen af tilläggen omfattar punkterna 60—69. Några anknytningspunkter för dateringen föreligga knappast. I punkten 63 åberopas »vår herre och höfvitsman», hvilket uttryck troligen syftar på Sten Sture d. ä. Punkt 65 innehåller förbud för andra än bagarne att baka bröd till salu med ett senare gjordt tillägg »utan det är böndfolk». I tänkeboken 1492 den 17 dec. (serien 1492—94, sid 113) förekommer följande: »Samma dach samtychtes, ath intet brödh schal haffues falt her i staden vtan allenest bagarana och bönderne her til staden förende worde och bondahustrvar wijdh xij marek ok miste brödet». Det är möjligt att punkten 65, särskilt med dess tillägg, sammanhänger härmed, men det förekommer, såsom redan är nämnt, ej sällan i tänkeböckerna att äldre bestämmelser ånyo upprepas utan hänvisning till de föregående.

Nästa grupp torde omfatta punkterna 70—74. Man finner i punkt 71 samma förbud att sälja brännvin som i 1476: 87 och jag kan därför hänvisa till de här ofvan gjorda anmärkningarna. Punkt 72 innehåller befallning för åkarne att flytta till malmen. I tänkeboken för 1505 den 3 mars (serien 1504—07 sid. 70) förekommer en liknande bestämmelse, men det var endast ett gammalt påbud som upprepades. Punkt 73 innehåller en föreskrift om renhållningen och åberopas beslut af fogden, borgmästare och råd samt de 48 af menigheten. Under 1490-talet är det som antalet af stadens

fullmäktige från 24 ökas till detta antal. Man skulle väntat att i en tänkebok återfinna en dylik föreskrift men tänkeböckerna från ämbetsåren 1500—1503 och 1508—1510 saknas. I den åberopade punkten heter det, att beslutet skulle hållas vid makt »på konungens och stadens vägnar». Man kunde vara benägen att på grund häraf bestämma tiden till konung Hans korta regering 1497—1501 och det är ju ej omöjligt, men med uttrycket »konungen» åsyftade man stundom den högsta öfverheten i allmänhet.

Några användbara anknytningspunkter för den sista gruppen (75—81) har jag ej lyckats finna. Öfverhufvud äro de af Helmik gjorda tilläggen rätt illa redigerade och innehålla delvis endast upprepningar af enstaka punkter i äldre burspråk.

För de af stadsskrifvaren Anders Andersson gjorda tilläggen, äfven de delvis rätt illa redigerade, kan ej någon tid angifvas.

* * *

Burspråken äro skrifna på dubbelvikta foliolägg och jämte kämnärsräkenskaper 1460—73 (1478) inbundna i brunt fårskinn. Bandet kan emellertid ej ha förelegat från början, ty burspråken äro ej införda i ordning. Sid. 3—9 innehålla 1478 års burspråk, sid. 11—19 1527 års, sid. 21—37 1482 års; därefter följa kämnärsräkenskaper 1460—61 (sid. 39—64), så burspråken 1459—63 (sid. 65—83), 1476 (sid. 85—97) och 1481 (sid. 99—108). De följande läggen innehålla räkenskaper. De första sidorna af burspråksläggen äro ganska smutsiga och nötta, hvilket visar, att de torde flitigt begagnats före inbindningen. Denna skulle sålunda icke ha skett förrän efter 1527.

Vid tryckningen ha punkterna eller paragraferna af utgifvaren nummerats. Under punkterna har redogjorts för förekommande ändringar, tillägg eller anmärkningar och hänvisningar ha, när så kunnat ske, gjorts till motsvarande punkter i andra burspråk. Hvarje burspråk har dessutom försetts med några inledande ord. Med * betecknas senare tillagda punkter. Är punkten inskjuten i en föreliggande burspråkstext, är den därjämte omgifven af klammer.

Burspråk 1459 med senare tillägg.

Burspråken 1459—1463 äro af stadsskrifvaren Nicolaus i en följd införda i ett lägg, som på de första bladen innehåller kämnärsräkenskaper 1460—61, och upptaga numera sid. 65—83 i Burspråks- och räkenskapsboken. 1459 års burspråk är i sin ursprungliga form infördt sid. 65, 66. Nedtill sid. 66 och öfverst sid. 67 förekomma fyra punkter (*25, *27, *28, *29) med mera värdslös piktur, som dock möjligen härrör från Nicolaus, hvilken på sid. 69, sannolikt vid ett något senare tillfälle, med sin vanliga stil infört två punkter (*23, *24). Vissa tillägg ha emellertid sid. 67 gjorts af okänd skrifvare. Stadsskrifvaren Ingevald har sedermera utom enstaka tillägg i texten dels nederst sid. 66 infört en punkt, dels, med några här efteråt närmare angifna undantag, fyllt sid. 67—69 med ett antal värdslost skrifna och delvis öfverstrukna punkter. 1459 års burspråk med dess tillägg har särskilt kommit till användning vid redigeringen af burspråken 1478 och 1482.

* * *

Anno domini etc. lix Bursprak circa festum natiuitatis domini. 65.

1. Först epter gamblan stadga skal man huart aar lysa jula frijdh, swa at all drapp, blanat oc blotwita ligger i twe böta innan thetta ok xx:da (20:de) dagh jullä.

Jämf. 1460: 1; 1462: 1; 1463: 1; 1476: 1; 1478: 1; 1481: 1; 1482: 1.

2. Item huar man forwarer sig vti sinä köpslagen, köpe oc säli, som tilbör oc rett är, weth the brut ther till höra.

Jämf. 1460: 2; 1462: 2; 1463: 8; 1476: 8; 1478: 2; 1481: 8; 1482: 2.

3. Item inghan köpa ä hwat hältz är vthan stadz portana ok at ingan dreng skula köpa.

Jämf. 1460: 33; 1462: 41; 1463: 10; 1476: 10; 1478: 3; 1481: 10; 1482: 3.

— Efter punkten har Ingevald tillagt: *vidh sex marck*. Med detta tillägg ingår densamma endast i burspråken 1478 och 1482.

4. Item huar man hauer en höuitzskan mwn pa herra ok forster, frwar oc jonfrvar ok godha städher. Men huar man lata sik nögha at retta.

Ordet *men* struket. — Jämf. 1460: 5; 1462: 4; 1463: 2; 1476: 2; 1478: 4; 1481: 2; 1482: 4.

5. Item ingan göri nogra sampning aller twedrächt i stadin with lijff ok gotz.

Jämf. 1460: 12; 1462: 9; 1463: 7; 1476: 7; 1478: 5; 1481: 7; 1482: 5.

6. Item huar man see till huem han herbärger. Huar härberga suadane men, som han will swarä forä, swa at husbondan vntgällda ey gestan aat.

Jämf. 1460: 6; 1462: 6; 1463: 5; 1476: 5; 1478: 6; 1481: 5; 1482: 6.

7. Item huar man hauer sit harnisk till reda dagh oc nath, ä huat warda kan. Then thet ey hawer, han rada sik än ther epter

Efter punkten har Ingevald tillagt: *vidh xij march* och bötesbestämmelsen upptages i burspråken från och med 1476. — Jämf. 1460: 7; 1462: 7; 1463: 4; 1476: 4; 1478: 7; 1481: 4; 1482: 7.

8. Item huar man ganger sin warth, som tilbör ok hanom tilbudet worder, widh the brut som ther tilhörä [oc gar ecke aff ward for siex slar oc dagh är].

Bestämmelsen inom klammer, hvartill motsvarighet möter först 1461, är senare tillagd, möjligen af Nicolaus själf. Ingevald har därefter tillfogat följande *Thimar skade, tha skal thet gella lijff och gotz*, hvilken bestämmelse återkommer i burspråken 1478: 8 och 1482: 8. — Jämf. äfven 1460: 9; 1461: 9; 1462: 10, 14; 1463: 12, 16; 1476: 12, 16; 1481: 12, 16.

9. Item ingan föra nogra tiding, skualder aller ryghta, som han ingan skäll till weth, her nw nytidinge kompna (sic!).

Jämf. 1462: 5; 1463: 3; 1476: 3; 1481: 3.

10. Item then som bwr wardh tilsigx, han gar siäluar ueth sinä iij (3) march.

Jämf. 1460: 11; 1462: 13; 1463: 13; 1476: 13; 1478: 9; 1481: 13; 1482: 9.

11. Item ingan gör wartmen[nena] fortredh om natta tiidh aller nogrom androm. Fintz nogra som her i modh giöra, faa the nogan skada, the haffuat for sit egit ok ther till stadzsins ret oforsymat epter laghin.

Jämf. 1460: 10; 1462: 11; 1463: 14; 1476: 14; 1478: 10; 1481: 14; 1482: 10.

12. Item ingan gar meth pipar äller skrall om nattan vpa 66.
gaten.

Ingevald har öfver punkten skrifvit: *viidh xij marck*. — Jämf. (med bötesbestämmelsen) 1478: 12; 1482: 12, äfvensom 1460: 13.

13. Ingan sälie öll epter ix (9) är slagin.

Punkten i texten hopskrifven med föregående. Ingevald har tillagt: *viidh iij marck*, och bestämmelsen återkommer 1478: 13; 1482: 13. — Jämf. äfven 1460: 22; 1462: 27; 1463: 35; 1476: 35; 1481: 36.

14. Item ingan dyrffuis till at bäre nogra skadalica wäria i stadhin dag äller nath with the plikt, som war naduga herra koningan vpa lysth haffuer.

Jämf. 1478: 14; 1482: 14, äfvensom 1460: 24; 1462: 26; 1463: 34; 1476: 34; 1481: 35.

15. Item huar man warnä sin gest, när han i stadhin kommar, at han legger sina wäria heem i herbärga with the plicht ther tilhörar ok wärian meth forbrutet.

Jämf. 1478: 15; 1482: 15, (*79), äfvensom 1460: 23.

16. Item huar husbonda göri bormesterna witherligt, när främde folk kommer i stadin ok hwat therra ärandä är. Huar som försömar sik her vtinnan, han scall staa sin ret som tilbör.

Jämf. 1478: 16; 1482: 16. — Efter punkten har Ingevald tillagt: *vidh xij marck* och bötesbestämmelsen upptages i de nämnda burspråken.

17. Item allä löse men ok quinnar, som i stadin ärä, som till thrygga marka godz hua, vm the ey willia thiena, tha skulu the burskapp winna ok waro i allom vtskyldom som andra borgare äller packa sik vt aff stadhin.

Jämf. 1478: 17; 1482: 17.

[*18. Vm skottid, ath thet tymblegan komber fram innan midfasta vidh sina iij (3) marck.]

Punkten af Ingevald inskjuten mellan föregående och efterföljande. — Jämf. 1478: 19; 1482: 19, äfvensom 1460: 29; 1463: 27; 1476: 27; 1481: 28.

19. Item tha mantal scriffs om skot omkring stadhin, at ingan dyrffuis till nogra vndan löna äller dyllia with xl (40) marck.

Jämf. 1478: 18; 1482: 18.

20. Item the som pantä haffuä vtsat for skot, the lösa thom ater innan thetta oc paske äller hua sidan ingan tiltalan mera om thom.

Jämf. 1460: 31; 1462: *48; 1478: 20; 1482: 20.

21. Item ingan föra orenliget i ströman with sina iij (3) marck.

Efter punkten är tillagdt, osäkert af hvem: *eller vid slottet* samt därefter med Ingevalds stil: *vthen före pa malmana, ther merkin staa, vidh xij marck.* — Jämf. med det sista tillägget 1478: 21; 1482: 21, äfvensom 1462: 36; 1463: 45; 1476: 46; 1481: 49.

22. Item ingan bära orenliget, stocka äller andra tunga weth stadzsins mwr.

Öfver bära är skrifvet *legge.* — Jämf. 1478: 22; 1482: 22, äfvensom 1462: 38; 1463: 46; 1476: 47; 1481: 50.

69. *23. Huar man eller qwinna ware sych fore, ath the haffue rettan bisman, span ok pyndare, weth then brut ther tilhör, ok ret wicht.

Punkten öfverstruken.

*24. Ingen haue gateboder, vthen han skota aff xl (40) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1461: 2; 1463: 32; 1476: 32; 1478: 41; 1481: 33; 1482: 42.

66. *25. Item the som baatha haue i grenden oc timber, the late them koma burt.

Efter punkten tillagdt af Ingevald: *innan jull.* — Jämf. 1478: 23; 1482: 23.

[*26. Alle stadzins almenningia skulo wara frij.]

Af Ingevald nederst sid. 66 tillskrifven punkt. — Jämf. 1478: 23; 1482: 23, i hvilka punkten är sammanförd med punkt 25 här ofvan.

67. *27. Then som ingan man haffuer, han fly sigh en man, then som formaa.

*28. Diäkn, som ey haue sit bröd, skule aff bynom.

*29. Ingan berychte quinnor bäri gul, silff, hermelin, graskin eller korella bandh.

Mellan *quinnor* och *bäri* är af Ingevald insigneradt: *gift eller ogiffih* samt efter punkten af honom tillagdt: *och the quinnor, som äcke haffua sin bonda när sik, skulo flya stadhin.* I denna form ingår punkten i burspråken 1478: 24 och 1482: 24. Jämf. vidare 1462: 42 (slutet); 1463: 29; 1476: 29; 1481: 31.

De kursiverade orden i de här nedan följande punkterna *30, *32, *34, *35 äro med rätt stora mellanrum införda efter punkt *29, delvis som rubriker, med mycket svart bläck, möjligen af samma hand, som skrifvit *vid slottet* i punkt 21. Mellan dem eller efter dem har Ingevald infört nya punkter eller tillägg, hvarefter han fortsatt sid. 67—69.

*30. *Item om bagara: bake brödhet effter tiden vidh therres iij (3) marck.*

*31. *Item engin haffui köpslagan pa torget vidh sina xij (12) marck.*

Orden *die sancte Thome* senare tillagda och i denna form ingår punkten i burspråken 1478: 27; 1482: 27.

*32. *Item om alla andra gerningxmen.*

Jämf. 1460: 25; 1462: 29; 1463: 37; 1476: 37; 1478: 26; 1481: 38; 1482: 26 samt punkt *57 här nedan.

*33. *Item [engin] lös quinna bäre frva dreckt eller stärktä doka vidh sina iij (3) marck.*

Jämf. 1478: 25; 1482: 25, äfvensom 1462: 42 (slutet); 1463: 29; 1476: 29; 1481: 31.

*34. *Item hwar man haffwe rät math, span och bisman.*

Jämf. ofvan punkt 23.

*35. *Item ingen v öres borgare ogipte dyrffwis tiul ath köpa korn eller rogh vid xl (40) marc och godzit forbrutit.*

Af Ingevald dels tillagdt: *eller köpe gestom til handa*, dels öfverskrifvet: [*ingen*] *ogifter borgare köpe rog eller k[orn] vthen the, som hus och heman haffua, vidh xl (40) marck.* Den senare redaktionen upptagen 1478: 29 och ingår äfven i 1482: 30. För det förra tillägget jämf. 1478: 30; 1482: 31, äfvensom (för båda) 1460: 3; 1462: 3; 1463: 9; 1476: 9, 59; 1481: 9, 62.

*36. *Item om tollen: epter xiiij (14) daga äro forlidne vidh xl (40) marck.*

Öfver *tollen* har skrifvits *kronane*. — Jämf. 1478: 32; 1482: 33.

*37. *Item ath engin haffue inne medh sik stadzsins rentto viidh iij (3) marck.*

Jämf. 1478: 33; 1482: 34.

*38. *Item engin säly borth stalla eller bygning viidh xij (12) marck.*

Punkten senare inpassad mellan föregående och efterföljande. — Jämf. 1478: 34; 1482: 35.

*39. Item ath engin tagi borth stadzsins tymber vten stande tiwffs rätt.

Ursprungligen: *Item om stadzsins tymber stiels borth*, men afbrutet. — Jämf. 1478: 35; 1482: 36.

*40. Item engin haffue swin lenger än til Valborga messo her i stadin. Huar siden haffuir swin i stadin, böte iij (3) marck.

Öfver *Valborga* har skrifvits *pascha*. Hela punkten öfverstruken. Jämf. (med terminen *pascha*) 1478: 36; 1482: 37 samt för öfrigt 1463: 42; 1476: 42; 1481: 45.

*41. Hwar man bryte aff sina stygher innan pascha wiidh iij (3) marck.

Ordet *stygher* har strukits och ofvanför skrifvits *swina stalla*. Med denna ändring ingår punkten i 1478: 37; 1482: 38. Punkten för öfrigt öfverstruken. Jämf. äfven 1460: *34; 1462: 34; 1463: 41; 1476: 41; 1481: 43.

68. *42. Engin husman eller quinnor haffue koo eller swin wiidh sex marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. här efteråt punkt *51.

*43. Engin haffue längre rwm vthan fore sina bodh än eth tunna rwm tilsigher offuer andra(?).

Punkten öfverstruken.

*44. Alle rännestena bliffue frij.

*45. Engin haffue twa gatwbodher östan til om sommaren och om vinttren vestan til, vthan medh swa skäl ath han booförer, wiidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1478: 39; 1482: 39, äfvensom 1461: 3; 1463: 33; 1476: 33; 1481: 34.

*46. Item hwar aakare haffui sina kiärro for sin döör wiidh sina iij (3) marck.

Jämf. 1476: 55; 1481: 58.

*47. Item engin kasta orenligheet pa Stoorä torget eller Fiska torget vidh sina xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1478: 21; 1482: 21, *70, äfvensom 1462: *37.

*48. Item hwar som driffuer nojer köpslagan i Herninsang, i Rama ok i Gäfla, [Osthammar ok Nortelgie] eller nojer landzköp i Gestrikalandh ok i Helsingialandh, Jemptaland, haffui for-

giorth sitt gotz ok sina peninga epter lagin. Hwar som her epter nogat i swa motto mister, haffue for engin kiära thet.

Orden inom klammer skrifna ofvanför stycket och insignerade; *sina peninga epter lagin* rättadt till: *medh the zak, som lagin gifua*. — Jämf. 1478: 49.

*49 a). Item alla pighar, som pa gatwna sittia medh köpslagen, tagi tienist.

Punkten öfverstruken. Ofvanför har skrifvits:

*49 b). Engin pigha bliffue i stadin, vten hon tagi tienist, vidh iij (3) marck.

Båda punkterna sammanförda i 1478: 40; 1482: 41.

*50. Item ath enge v öres borgara skulo vtfare, for än xx: dag (20: dag) jwla ok retta marcknade äro, viidh sina xl (40) marck.

Öfver v öres har skrifvits: *ogiffia*. — Jämf. 1478: 42; 1482: 43.

*51. Item engin husman eller husquinno skal haffua koo eller swin her i stadin widh sex marck oc myste koo och swinen. 69.

Punkten öfverstruken. Efter *swinen* har senare tillskrifvits: *hawe for engin clagat* och i denna redaktion ingår bestämmelsen i 1478: 38; 1482: 40. Jämf. äfven för denna och nästa punkt 1463: *43; 1476: 43; 1481: 46 samt ofvan punkt 42.

*52. Item engin skal haffua meer än ena koo, then som gaardh haffuer sielff, tog swa ath hon skal ecke liggia vthe om nätter tiidh pa gatuna, och engin swin länger än til pascha. Hwar siden haffuer them her i stadin, han skal mysta them ok böta iij (3) marck, som wij eens äro medh the xxiiij (24) borgara.

Orden *än til pascha* har rättats till: *epter thenne tidh*. Hela punkten öfverstruken. Jämf. 1476: 43 (tillägg); 1481: 46 (tillägg). För punkterna 51, 52, 49 och 55 jämf. 1475 års tänkebok under 4 december, här förut sid. 40.

*53. Hwar man forwarer eldin.

Punkten är under- eller öfverstruken.

*54. Item engin skal haffua kölna i trähws eller i stalla oc enga träkölna vidh liff ok gotz.

Jämf. 1478: 43; 1482: 44, äfvensom 1462: 20; 1463: 23; 1476: 23; 1481: 23.

*55. Item engä embetzsmen eller lösa quinnor skulo halla bryggestool vppe vidh sina iij (3) marck.

iij ändradt till *xij*. Jämf. med den ändrade bötessatsen 1478: 45; 1482: 46 och för öfrigt 1463: 30; 1476: 30; 1481: 32.

*56. Item engen lata briggia i sin stekarehws om helga nätter oc helga daga vidh xij (12) marck.

Orden *lata* och *i sin stekarehws* öfverstrukna och sist har tillskrifvits: *eller tunna öl*. — Jämf. 1478: 46; 1482: 47.

*57. Item ath alle embitzsmen giffue mödelig [ø: mögelig] köp.

Punkten öfverstruken; föregående punkt skrifven ofvanför och nedanför. Jämf. ofvan punkten *32 och hänvisningarna där.

*58. Item hwar man, som haffuer kölna hws oc brigge hws, forware eldin viidh liiff och gotz.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1478: 44; 1482: 45.

*59. Item enge geste riidhä aff landet, vthen the böte xl (40) marck.

Ordet *landet* har ändrats till *stadin*. Senare tillagt: *rider han, tha sware bondin for gestin*. Ofvanför har inklotrats: *fogodins, borgamestarens*. — Jämf. 1478: 48; 1482: 49.

*60. Item engin forbygge gatwne medh humbla hws eller broar vnde fiska tunnaner.

Öfver *fiska* har skrifvits *offuer*. Sist tillagdt: *ijj marck*. — Jämf. 1461: 1; 1478: 47; 1482: 48.

Burspråk 1460.

1460 års burspråk upptager sid. 70—72 i Burspråks och räkningsboken. Det har endast varit utsatt för obetydliga jämkningar; punkterna 34 och 35 äro emellertid senare tillagda, ehuru på olika tider.

* * *

Anno domini etc. Ix:mo Bwrsprak circa festum pentecosten. 70.

1. Först maghen I witha, at aff thenna dagh ok intill warfrva dach then förra natiuitatis i höst [8 september], tha ligger blanat, blotwitta ok drapp alt i twebötä.

Jämf. 1459: 1; 1462: 1; 1463: 1; 1476: 1; 1478: 1; 1481: 1; 1482: 1.

2. Huar man forwarer sik vti sina köpslagen, köpa ok säli, som tilbör oc ret är, with the brut ther tilhör.

Jämf. 1459: 2; 1462: 2; 1463: 8; 1476: 8; 1478: 2; 1481: 8; 1482: 2.

3. Item engen byman dyrffuis till at köpa gestom gotz till hande with the brut ther tilhöra.

Efter punkten är något senare tillagdt: *lxxx marc.* — Jämf. 1459: *35; 1462: 3; 1463: 9; 1476: 9; 1478: 30; 1481: 9; 1482: 31.

4. Item ingan dyrffuis till at hua kledha, lärft, kryda aller tylkan warer, ä huat thet helst är, i bakbodom i grendano with xl (40) mark sagk vthan i apenbare bodhom with gathen ok pa torget, vthan thet som swart gotz är som salt oc tylket.

Ett ord något senare tillskrifvet, som möjligen kan läsas *hu[ml]a*.

5. Item huar man haffwa en höuisken mwn pa herra oc första, frwer oc jonfrwar oc godhe städher. Men late sik nöga at retta.

Jämf. 1459: 4; 1462: 4; 1463: 2; 1476: 2; 1478: 4; 1481: 2; 1482: 4.

6. Item hwar man see hwem han härberger, swa at husbonden vntgeldher ey gesthen aat.

Jämf. 1459: 6; 1462: 6; 1463: 5; 1476: 5; 1478: 6; 1481: 5; 1482: 6.

7. Item huar man hawä sit harnisk till redha nat ok dach, e huat wordha kan.

Jämf. 1459: 7; 1462: 7; 1463: 4; 1476: 4; 1478: 7; 1481: 4; 1482: 7.

8. Item the som hawa ärande till radzstuwa, the komma, tha klocken slaar viij (8), äller hauer siälffuer skuld oc skadhä.

Jämf. 1462: 8; 1463: 6; 1476: 6; 1481: 6.

9. Item huar man ganger sin wardh sielffuer, som widherbör ok hanom budit wardher, with the brut ther til höra.

Jämf. 1459: 8; 1462: 10; 1463: 12; 1476: 12; 1478: 8; 1481: 12; 1482: 8.

10. Engen göre wardmen[nenna] omak om natta tiidh äller androm. Finnes nogra, som vpa fortreet gaa, widherfares them noger schada, thet torffue the ey kerä.

Jämf. 1459: 11; 1462: 11; 1463: 14; 1476: 14; 1478: 10; 1481: 14; 1482: 10.

11. Item them som burwardh wardher budhen, han ganger sielffuer with sina iij (3) marck [oc wise ey pilten for sik].

Orden inom klammer senare tillagda. — Jämf. 1459: 10; 1462: 13; 1463: 13; 1476: 13; 1478: 9; 1481: 13; 1482: 9.

71. 12. Engin göre samning i stadhen with liff ok gotz äller twe-dregt äller vntsiger nogen vthan latha sik nöga at retta with xl (40) marck.

De tre sista orden strukna. — Jämf. 1459: 5; 1462: 9; 1463: 7; 1476: 7; 1478: 5; 1481: 7; 1482: 5.

13. Ingan ganga vm natta tiidh pa gattuna meth ropp oc skrall äller annat buller with the brut ther tilhöra.

Jämf. 1459: 12; 1478: 12; 1482: 12.

14. Item vm eldher worder löst, thet Gudh forbiuda, haffui huar sadane redzskapp som ther tilhör, som är embar, yxe, kexä, stiga, oc sletten(!).

Jämf. 1462: 15; 1463: 17; 1476: 17; 1481: 17.

15. Ingan haffwa eldh i them husom, som olaffligt är, som är i loften, kellare eller bodhom eller i them hus, som wedh, höö ok tylket är inna.

Jämf. 1462: 16; 1463: 18; 1476: 18; 1481: 18.

16. Ingan dyrffuis till at brygga i them stekerehusom, som ey är bryggaskorsten inna, with xij (12) marck, swa ofta han thet gör.

Jämf. 1462: 17; 1463: 19; 1476: 19; 1481: 19.

17. Ingan siude thiäre i stadhen äller weth stadz mwre with xij (12) marck, vtan siude then pa malmano.

Jämf. 1462: 21; 1463: 24; 1476: 24; 1481: 24.

18. Ingan binda matter i stadhen with sina iij (3) marck. Binde them pa malmana.

Jämf. 1462: 23; 1463: 26; 1476: 26; 1481: 26.

19. Huar man haffua ena watu tunno for sina gardh with iij (3) marck, ok huar som slaar henna vm kull, han böta xij (12) marck vtan nada.

Jämf. 1462: 22; 1463: 25; 1476: 25; 1481: 25.

20. The som haua näffuer pa theres hws, the latha komma ther jorda vpa innan xiiij (14) dagä widher iij (3) marck.

Jämf. 1462: 18; 1463: 21; 1476: 21; 1481: 21.

21. Ok ingan bär eld vthan i kar, han kan thet forware vti, widh iij (3) marck.

Öfver *kar* insigneradt: *oc gryter*. — Jämf. 1462: 19; 1463: 22; 1476: 22; 1481: 22.

22. The som öll tappa, giffui foll mate ok hawa ret stadz stopp, ok ingan säli öll, epter ix (9) är slagin ok i wardh är rinkt, widh the brut ther tilhöre.

Jämf. 1462: 27, 28; 1463: 35, 36; 1476: 35, 36; 1481: 36, 37; och för slutet 1459: 13; 1478: 13; 1482: 13.

23. Huar man leggja sina wärie nidher, tha han i stadhin komer, widh sina iij (3) marck.

Jämf. 1459: 15; 1478: 15; 1482: 15.

24. Alla hande skadelica wärie, som aff lyst är, dyrffuis ingan at bäre antiga dach äller nath, men haffui forbrutit wäriena, ok faar han nogan skada, ware ogildh, [ok then skadhe han gör, ther bätra han fore, som rettan giffuer].

Orden inom klammer något senare tillskrifna. — Jämf. 1462: 26; 1463: 34; 1476: 34; 1481: 35; äfvensom 1459: 14; 1478: 14; 1482: 14.

72. 25. Kötångere, fiskare, bagare ok alla andra embitzmen giffwa mögelik köp epter tidana, swa ath bodha the, som köpa oc säle, fan fult gen fulla, widh the brut ther tilhöre.

Oftan *bagare* insigneradt *skinnere*. — Jämf. 1459: *32, *57; 1462: 29; 1463: 37; 1476: 37; 1478: 26; 1481: 38; 1482: 26.

26. Ingen skipa sit gotz a malmana äller andra olagalica haffne vthan innan statz bome widh the brut, som ther tilhöra.

Jämf. 1462: 31.

27. Ingan leggia sit togh vpa bomen äller krantzen widh sine xij (12) marck. Faar han skadhe, haffui siälffuer.

Jämf. 1462: 32; 1463: 39; 1476: 39; 1481: 40.

28. Ingan lathe sit gotz ligga pa bron vtöffuer natten widh the brut ther tilhöre.

Jämf. 1462: 33; 1463: 39 (slutet); 1476: 39 (slutet); 1481: 41.

29. Huar man giffua sit skot ut betiden ok mannen kommar siälffuer till skothwset ok senda ey hustran sina for sik widh iij (3) marck, om han hauer icka lageligt forfall.

Jämf. 1463: 27, 31; 1476: 27, 31; 1481: 28, 30, äfvensom 1459: *18; 1478: 19; 1482: 19.

- [*30. Item komber icke gesten fram, tha swari husbonden ther til.]

Punkten senare införd, dock som det synes af samma skrifvare.

31. The som panta hawa sat for skot, the lösa them innan thetta ok sancte Mickels dag.

Jämf. 1459: 20; 1462: *48; 1478: 20; 1482: 20.

32. Ingan skipa i sendher pa bron vthan i läst aff hwart skipp widh sina iij (3) marck.

33. Ingan köpslaga vthan portana widh the brut ther tilhöra.

Jämf. 1459: 3; 1462: 41; 1463: 10; 1476: 10, 1478: 3; 1481: 10; 1482: 3.

- [*34. The som swine stalle hawe bygt i grenden, the bryte them burt innan xiiij (14) daghe.]

Senare tillagd punkt, som det tycks, af den som infört punkterna *25, *27 — *29 i 1459 års burspråk. Ingevald har tillagt: *wider sina iij marck* — Jämf. 1459: *41; 1462: 34; 1463: 41; 1476: 41; 1478: 37; 1481: 43; 1482: 38.

[*35. Item ath engin wordman skal beskatta nogan om netter tiidh huarken peningha eller ööl viidh sina iij (3) marck.]

Punkten tillagd af stadsskrifvaren Ingevald men åter struken och i margen tyckes vara skrifvet: *vide] prius*. — Jämf. 1478: 11; 1482: 11, äfvensom 1462: 12; 1463: 15; 1476: 15; 1481: 15.

Burspråk 1461.

Sid. 73 är i Burspråks- och räkenskapsboken infördt följande borgmästaren Martin Lindorms tillägg till tidigare burspråk.

* * *

73. **Anno domini medlxi^o Bursprak circa festum natiuitatis domini per Martinum Lindorm proconsulem vt prius cum istis additis vt sequitur.**

1. At ingan byggia gathen tranger meth the sture stocke for dörana wider the budh som ther tilhör.

Jämf. 1459: *60; 1478: 47; 1482: 48.

2. Ingan skall hawa apene gatuboder vthan han skather aff xl (40) marck äller läse ater.

Jämf. 1459: *24; 1463: 32; 1476: 32; 1478: 41; 1481: 33; 1482: 42.

3. Hwar man skall hawe sino gatubodh vm winteren, ther han them haffuer vm sommeren ok ther vm sommeren som vm winteren widher budh iij (3) marck vthan nade, swa ofta thetta befintz.

Jämf. 1459: *45; 1463: 33; 1476: 33; 1478: 39; 1481: 34; 1482: 39.

4. Ingan skall ok vppahalle ij (2) gatuboder, ena vm sommeren wider Strand ok andere i olagalice rum i portom eller annar stadz wider for:ne budh oc plicht.

5. Framdeles merkande, at war nadiga herre koning Cristiern är swa offuer ens wordhet meth oss, at ingan skal byggia vpa Sudra malme wider xl (40) marck bodh, eller theres stuwa skula vm kull kastes ok draga i byn innan xiiij (14) dage her epter.

Jämf. 1463: 54.

6. Ingan aker skall hawe mera än en dreng widher bodh iij (3) marck.

Jämf. 1463: 55; 1476: 54; 1481: 57.

7. Huar som hauer vlagalica skorstena, han förbättra them, eller the skule nidhar brytes.

Jämf. 1462: 18; 1463: 21; 1476: 21; 1481: 21.

8. Ingan gifwe stadzsens thienare eller them, som stadzsins äranda gonge, vnna ordh eller sware them fortrekliga wider the brod ther tilhöra.

Jämf. 1463: 56; 1476: 57; 1481: 60.

9. Item wardhmennana skula icka gonge for aff wardhen widher iij (3) marck vthan nade, for än i kyrkio är ringt, eller swari sielffua, vm ther innan tymar nogra skadhe.

I stället för orden *i kyrkio är ringt* har skrifvits, ovisst när: *vj slar.* —
Jämf. 1459: 8 (tillägg); 1462: 14; 1463: 16; 1476: 16; 1478: 8; 1481: 16; 1482: 8.

Burspråk 1462.

1462 års burspråk upptager sid. 75—78 i Burspråks- och räkenskapsboken. Åtskilliga nära samtida tillägg äro gjorda, de flesta med mycket svart bläck och finare piktur [här nedan betecknad A], dock möjligen af den ursprunglige skrifvaren.

En och annan ändring har gjorts af Ingevald stadsskrifvare, som äfven torde tillagt den sista punkten.

* * *

75.

Anno domini Ixij Bursprak circa pentecostes.

1. Först at aff thenna dagh ok in til warfrw dagh then förra i hööst [8 september] ligger al blanadh, bloduita ok drapp i twäböte.

Jämf. 1459: 1; 1460: 1; 1463: 1; 1476: 1; 1478: 1; 1481: 1; 1482: 1.

2. Hwar man forwarer sigh i sino köpslagen, köpa oc sellia som tilbör wider bodh, som ther til hörä.

Jämf. 1459: 2; 1460: 2; 1463: 8; 1476: 8; 1478: 2; 1481: 8; 1482: 2.

3. Inghan borger eller byman dyrffues til at köpa gestom gotz til handhom [wider sina lxxx (80) marck].

Orden inom klammer samtida tillägg (A). — Jämf. 1459: *35 anm.; 1460: 3; 1463: 9; 1476: 9; 1478: 30; 1481: 9; 1482: 31.

4. Hwar man haffuer en höuitzskan mwn pa herra oc förster, fwer oc jonfwar ok vpa godha städer. Men huar lathi sigh nögha at retta.

Jämf. 1459: 4; 1460: 5; 1463: 2; 1476: 2; 1478: 4; 1481: 2; 1482: 4.

5. Ingan dyrffues til her epter föra nogra vsan tidingo ok rychte i bland almwgen wider the brodh, som war nadugste herra koningen ok rikesens radh haffwa sielffua aff sacht [wider liiff oc godz].

Orden inom klammer nära samtida tillägg (A). — Jämf. 1459: 9; 1463: 3; 1476: 3; 1481: 3.

6. Hwar man see hwem han herbarger, swa at hosbonden vntgelder ey gestan aath.

Jämf. 1459: 6; 1460: 6; 1463: 5; 1476: 5; 1478: 6; 1481: 5; 1482: 6.

7. Hwar man haffue sit harnisk til redhe dagh oc nath, ä hwat warde kan, ok then thet ey haffuer, han köpa sigh harnisk.

Jämf. 1459: 7; 1460: 7; 1463: 4; 1476: 4; 1478: 7; 1481: 4; 1482: 7.

8. The som haffue ärande til radzstuwa, the komma, nar clocken slar otte. Hwar sik forsymer, haffui sielff skuld oc skadhan.

Jämf. 1460: 8; 1463: 6; 1476: 6; 1481: 6.

9. Ingan gör sampning eller göra twedrecht i staden eller annat tolket widher liiff oc gotz.

Jämf. 1459: 5; 1460: 12; 1463: 7; 1476: 7; 1478: 5; 1481: 7; 1482: 5.

10. Hwar man ganger sielffuer sin wardh, som widherbör ok hanom budit wardher, wider the brut ther tilhöra.

Jämf. 1459: 8; 1460: 9; 1463: 12; 1476: 12; 1478: 8; 1481: 12; 1482: 8.

11. Ingen göra wardhmannemen omak eller androm vm natthe tiidh. Finnes nogra, som vpa fortredh gange, widerfar them nokor skadhi, the törffue thet eyg kerä.

Jämf. 1459: 11; 1460: 10; 1463: 14; 1476: 14; 1478: 10; 1481: 14; 1482: 10.

12. Ok the som wardh gange, göra ingan oräth.

Jämf. 1460: *35; 1463: 15; 1476: 15; 1478: 11; 1481: 15; 1482: 11. — *Nederst sid. 75 har skrifvits något senare (af den, som infört punkten 34 i 1460 års burspråk?): Ingan etande wara skal vtföres. Hvilkan som faar vt vnder bomen.*

13. Thöm som burdh wardh budhit wardher, han gange sielffuer 76. widh sina iij (3) marck vthan nade.

Jämf. 1459: 10; 1460: 11; 1463: 13; 1476: 13; 1478: 9; 1481: 13; 1482: 9.

14. Framdeles at inghan wardhmenna skula gange vtaff wardher, for än i kirkio är ringt [oc iij (4) är slagen], widher iij (3) marck bodh vthan nade eller swari sielffua, vm ther tymar nokor skadhi.

Orden inom klammer inpassade på därför lämnad plats (piktur A). — Jämf. 1459: 8 (tillägg); 1461: 9; 1463: 16; 1476: 16; 1478: 8; 1481: 16; 1482: 8.

15. Vm eldher lös wardher, thet Gudh forbiuda, tha haffui hwar man swadana rätskapp som ther tilhör: yxe, ember, kexe ok stiga.

Jämf. 1460: 14; 1463: 17; 1476: 17; 1481: 17.

16. Ingan haffui eldh i them husom, som oloffueligt är, som i loftam, bodhom eller i them husom, som widh, höö eller näffra ok bredha är i.

Jämf. 1460: 15; 1463: 18; 1476: 18; 1481: 18.

17. Ok ingan bryggia i them stegerhusom, som ey är bryggaskorsten vti, widher xij (12) marck, swa ofta thetta görs.

Jämf. 1460: 16; 1463: 19; 1476: 19; 1481: 19.

18. The som haue bar näffra tak, the lathe ther komma jordha vpa innan xiiij (14) daga widher sina iij (3) marck. Sammeledes the som haffue vnna skorstene, the lathe them bättre.

Jämf. 1460: 20; 1461: 7; 1463: 21; 1476: 21; 1481: 21.

19. Ingan ber eldh vthan i kar ok ther thet kan forwares vti widher iij (3) marck budh.

Jämf. 1460: 21; 1463: 22; 1476: 22; 1481: 22.

20. Ok ingan haffue träkölne i windha[ru]m eller loftom widher fornä bodh.

Jämf. 1463: 23; 1476: 23; 1481: 23, äfvensom 1459: *54; 1478: 43; 1482: 44.

21. Inghen haffue macht at siwda thiäre innan stadz murä wider sino xij (12) marck än vthan staden vpa malmenom.

I stället för *innan*, som strukits, har i margen, besynnerligt nog, skrivits *vtan*. — Jämf. 1460: 17; 1463: 24; 1476: 24; 1481: 24.

22. Hwar man haffui ena watu tönna for sin gardh widher iij (3) marck, ok then som hennä vm kull kaster, han böte xij (12) marck vthan nade.

Jämf. 1460: 19; 1463: 25; 1476: 25; 1481: 25.

23. Inghen bindhe matther innan stadhen widh sina iij (3) marck vthen binda them pa malmona.

Jämf. 1460: 18; 1463: 26; 1476: 26; 1481: 26.

24. Item haffuer war nadugo herra koningsens nade forbudit vt at föra allahande ethena warer ok hesta widher xl (40) marck bodh ok gosset medh forfaret.

Jämf. 1463: *53; 1476: 53; 1481: 56.

[*25. Vm tak, tretak innan thetta oc mickelsmisse widher xij (12) marck.]

Punkten senare införd nederst sid. 76 af den som skrifvit punkt 25 m. fl. i 1459 års burspråk.

26. Ingan bäre wärie eller waben innan staden dagh eller 77.
nath, men lathe sik nöga at retta, vthan han wel sine wärie mista.

Jämf. 1460: 24; 1463: 34; 1476: 34; 1481: 35, äfvensom 1459: 14; 1478: 14; 1482: 14.

27. Inghen tappe öll, sidhan ix (9) är slagen ok i wardh är ringt, widher the brut ther tilhöra.

Jämf. 1460: 22; 1463: 35; 1476: 35; 1481: 36, äfvensom 1459: 13; 1478: 13; 1482: 13.

28. Ok the som öll sellia, the giffua ful mathe som tilbör ok haffui rät stadz stopp wider the brudh ther tilhör [oc giffue ölkannen för iij (4) peninga nw som förre].

Orden inom klammer något senare tillskrifna (piktur A). — Jämf. 1460: 22; 1463: 36; 1476: 36; 1481: 37.

29. Kötmangere, [skomakere], bagere, fiskare giffui mögeligt köpp efter tidhinne ok alla andrä gärningxmen giffua köpp, swa at the, som köpa ok sellia, fan fult gen fullo, widher the bruth ther tilhöra.

Ordet inom klammer tillagdt öfver raden (piktur A). — Jämf. 1459: *32, *57; 1460: 25; 1463: 37; 1476: 37; 1478: 26; 1481: 38; 1482: 26.

30. Inghen embitzmen eller gerningx[men] bruka mera än et embite widh sino iij (3) marck, swa ofta han warder ther medh fongan.

Jämf. 1463: 38; 1476: 38; 1481: 39.

31. Inghan skipe ok sit gotz a mälmena, Sydra eller Norrä, eller i andre olaghe haffne. Gör her nogra amote, haffue forgiord gotzet ok böte [xl (40) marck], forthy all thet godz her vtföres, skall her först wäges, ok är stadhin til stur skade oc forfang, vm thetta skäde.

Orden inom klammer införda på lämnad plats (piktur A). — Jämf. 1460: 26.

32. Ingan leggä sit tugh a boman eller krantzen widher the brut ther [til] höra. Faar han skade a sin tugh, haffui sielffuer.

Öfver the brut etc. har af Ingevald(?) skrifvits: *xij marck sak*. — Jämf. 1460: 27; 1463: 39; 1476: 39; 1481: 40.

33. Ingan lathe sit godz ligga pa brona vtoffuer natten wider the brut ther til hörer.

Jämf. hänvisningarna under punkt 32 samt 1460: 28; 1481: 41.

34. The som swinestalle hawe i grendomen eller swine hoa, the bryta them burte ok gör reyn widher sino iij (3) marck [oc huar kör sine swine pa malmena].

Orden inom klammer med samma piktur som punkt 25. — Jämf. 1460: *34; 1463: 41; 1476: 41; 1481: 43, äfvensom 1459: *41; 1478: 37; 1482: 38.

35. Hwar man gör rent i staden, som tilbör, widher the brut ther tilhöra.

Jämf. 1463: 44; 1476: 45; 1481: 48.

36. Ingan kaste eller före orenlighet i stadzsins haffne eller i strömen eller a bronä widher iij (3) marck brut.

Ingevald synes ha tillskrifvit: *och ey eller yterst widh brone*. — Jämf. 1463: 45; 1476: 46; 1481: 49, äfvensom 1459: 21; 1478: 21; 1482: 21.

[*37. Ingan legger orenliget vppa Sture torget eller wider thet sture hus vpa Korn torget weder xij (12) marck bood.]

Punkten är något senare af den ursprunglige skrifvaren införd nederst sid. 77. — Jämf. 1459: *47; 1478: 21; 1482: 21, *70.

78. 38. Ingan leggia tymber, stocke, stene eller wedhakaste widher stadzsens mwr eller a almenningx torgha vthan haffui thet met borgamestare mynnä eller böte iij (3) marck.

Jämf. 1463: 46; 1476: 47; 1481: 50, äfvensom 1459: 22; 1478: 22; 1482: 22.

39. Ingan köpa nogra hande fisk, wedh, breda oc ther hande vthan lathe thet först wrake. Forsymer sik noger her vtinnan, haffui sielff skadhe.

Jämf. 1463: 47; 1476: 48; 1481: 51.

40. Inga akere ake pa bronä widher iij (3) marck.

41. Ingan köpe eller sellia vthan portan men köpe innan badhum portana, Norre oc Södhra, wider — —.

Punkten ofullbordad. — Jämf. 1459: 3; 1460: 33; 1463: 10; 1476: 10; 1478: 3; 1481: 10; 1482: 3.

42. At ingho löse qwinnor skule nogra pigha til sin taghi i kroghen eller locker nogre hion eller pigha fra man eller quinno. Then thetta gör, hon skall warde slagen wider stupan oc ryma staden. Ok the som haffue forsworet staden, them forbiutz ok badha malmena. [Inte forgyld silff, korelleband, graskin, hermelin mage the bäre eller stärkede doka vthan bäre knyta dokä.]

Orden inom klammer tillskrifna något senare (piktur A). — Jämf. 1463: 29, 48, 49; 1476: 29, 49, 50; 1478: 24, 25, 50, 52; 1481: 31, 52, 53; 1482: 24, 25, 50, 51 samt för slutet 1459: *29.

43. Item är her nogre, som haffuer myst noget gotz, som the aff Danseke haffue fra taget, the kommä til borgamestare ok göre them witherligt.

Punkten öfverstruken.

44. Vm the tompter, som bygt är vm kring staden, the giffue skälige vt.

Från och med *kring* är texten supplerad med pikturen A. Ingevald har tillagt sist: *som the lagde äro.* — Jämf. 1463: 60.

45. Item geste haue ey olagen köpenskapp fare. Huar man tage sik ther ware fore wider the brut ther tilhöre.

Jämf. 1463: 50; 1476: 51; 1481: 54.

*46. Om järn, som väger iij (3) pund oc iij (2½) myndra, thet är forbrutit. Item the järnfat, som wäge iij (3) pund, iij (2½) pund, thet järn är ok forbrutit oc fattin brennis.

Punkterna 46—48 äro senare införda med pikturen A.

*47. Ingan besla loppe järn ibland annit smat järn vdi et fat. Fintz noger, som thette gör, haffue forbrutit järn, thet är sigh hela lest, halue eller mere, et fat eller tw.

*48. The som haue pante opa skothuset, löse them igen innan thette oc mikelsmessio.

Sista ordet tycks vara skrifvet af Ingevald, och punkten skulle sålunda lämnats ofullbordad. — Jämf. 1459: 20; 1460: 31; 1478: 20; 1482: 20.

[*49. Om the hökerneske oc om eg, smör oc fisk, höns: ey skule the sitia pa Fiskestrand wider iij (3) mark.]

Punkten senare tillagd, som det tyckes af Ingevald.

Burspråk 1463.

1463 års burspråk är infördt sid. 79—83 i Burspråks- och räkenskapsboken och har varit föremål för åtskilliga ändringar och tillägg af Ingevald stadsskrifvare, som sedermera sid. 84 infört några strödda punkter (jämf. här efteråt). Ett par marginal-anteckningar (*Nil*) torde dock härröra från någon af de senare stadsskrifvarne, Helmik fan Nörden eller Anders Andersson. 1463 års burspråk ligger närmast till grund för burspråken 1476 och 1481. En och annan punkt är i margen betecknad med ett märke af oviss betydelse.

* * *

79. Anno domini medlxiiij Bursprak circa festum pentecosten.

1. Primo at all blanadh, blodwite ok drapp ligger i tweböte in till warfrw dagh then forra i hösth [8 september].

Jämf. 1459: 1; 1460: 1; 1462: 1; 1476: 1; 1478: 1; 1481: 1; 1482: 1.

2. Hwar man haffuer en höuisken mwn vpa herra ok fursther, frwer ok jonfrwr ok godha städher. Men hwar lathi nöghia sik ath rettä.

Jämf. 1459: 4; 1460: 5; 1462: 4; 1476: 2; 1478: 4; 1481: 2; 1482: 4.

3. Ingan dyrffues till at före noghan vsan tidinge eller rychte i bland almwgen widher the brut ware nadige herra koning Cri-stiern ok rykesins radh haffwe sielffua aff sacht.

Af Ingevald tillskrifvet: *vidh liff ok gotz*. — Jämf. 1459: 9; 1462: 5; 1476: 3; 1481: 3.

4. Hwar man haffue sit harnisk till redha, ähuat wardhe kan, dagh eller nath. The thet ey haffue, the köpa sik harnisk.

Jämf. 1459: 7; 1460: 7; 1462: 7; 1476: 4; 1478: 7; 1481: 4; 1482: 7.

5. Hwar man see hwem han herbärger, swa at hosbonden ey vntgiellar gestan ath.

Jämf. 1459: 6; 1460: 6; 1462: 6; 1476: 5; 1478: 6; 1481: 5; 1482: 6.

6. The som ärande haffue till radzstuwa, the komma ther klocken viij (8) slar. Hwar sik forsymer, haue sielff skade.

Jämf. 1460: 8; 1462: 8; 1476: 6; 1481: 6.

7. Inghan göre noghan samning eller forbunt eller twedrecht her i staden widher lijff ok gotz.

Jämf. 1459: 5; 1460: 12; 1462: 9; 1476: 7; 1478: 5; 1481: 7; 1482: 5.

8. Hwar man forwarer sik vti sine köppslagin dagh ok nat innan eller vthan stadin, men hwar köpe ok sellia widher the bodh, som ther tilbör.

Jämf. 1459: 2; 1460: 2; 1462: 2; 1476: 8; 1478: 2; 1481: 8; 1482: 2.

9. Inghan borger eller byman köpa gestom nogat gotz til handom wider the bodh, som ther till höra.

Af Ingevald tillskrifvet: *vid lxxx marck*. — Jämf. 1460: 3; 1462: 3; 1476: 9; 1481: 9; äfvensom 1459: *35; 1478: 30; 1482: 31.

10. Ingan köpa, sellia eller skipa nogat gotz vthan portan eller olaglighe haffuir widher the brut ther till höra.

Jämf. 1459: 3; 1460: 33; 1462: 41; 1476: 10; 1478: 3; 1481: 10; 1482: 3.

11. Inghan dyrffuis til at slachte nogat fää a Sudra malmena eller Norra eller annan stadz vthan portena wider the brut, som ther tilhöra. 80.

Jämf. 1476: 11; 1481: 11.

12. Hwar man gange sieluä sine wardh som tilbör, tha honom tilsegx, wider the brut ther tilhöra.

Af Ingevald tillskrifvet: *viid iij marck*. — Jämf. 1459: 8; 1460: 9; 1462: 10; 1476: 12; 1478: 8; 1481: 12; 1482: 8.

13. Them som tilsacht warder vm burward at gange, han gaa sielffuer wider sina iij (3) marck vtan nadhe.

Jämf. 1459: 10; 1460: 11; 1462: 13; 1476: 13; 1478: 9; 1481: 13; 1482: 9.

14. Inghan göra wardhmannena orät ok omak vm natte tiidh. Fintz nogra som gange vpa fortred, widharfares them nogan skade, the törffue thet ey clage.

Jämf. 1459: 11; 1460: 10; 1462: 11; 1476: 14; 1478: 10; 1481: 14; 1482: 10.

15. Ok the wardhen gange, göre ingan orät wider the brut, som ther tilhörer.

Jämf. 1460: *35; 1462: 12; 1476: 15; 1478: 11; 1481: 15; 1482: 11.

16. Ingan wardhman skall ok förra gange vtaff warden, for än thre slaar vm sommener.

Öfver *thre* har skrifvits *iij*; *vidh sina iij marck* tillagdt af Ingevald. — Jämf. 1459: 8; 1461: 9; 1462: 14; 1476: 16; 1478: 8; 1481: 16; 1482: 8.

17. Vm elder warder löss, thet Gudh forbiuda, tha haue huar man sadane rätskapp, som ther tilhöra: yxe, ember, kexe ok stiga, widher xij (12) marck.

Jämf. 1460: 14; 1462: 15; 1476: 17; 1481: 17.

18. Ingan haffui eld i them husom, som olageligt är, i loftom, bodom.

Jämf. 1460: 15; 1462: 16; 1476: 18; 1481: 18.

19. Ingan brygger i them stegerhusom, som ey är brygga skorsten vti.

Jämf. 1460: 16; 1462: 17; 1476: 19; 1481: 19.

[*20. The som olaga skorstena haffua, böte xij (12) marck.]
Punkten inskjuten af Ingevald. — Jämf. 1476: 20; 1481: 20.

21. The som haue bar näffra tak, the lathi komma ther jordh vpa eller torff innan xiiij (14) dage wider sine iij (3) marck. Sammeledes the som vnne skorstene haue, the läthi them bätre wider samme budh.

Jämf. 1460: 20; 1461: 7 (för slutet); 1462: 18; 1476: 21; 1481: 21.

22. Ingan bere eld vthan kar ok ther han kan thet i forware widher sina iij (3) marck bood.

Jämf. 1460: 21; 1462: 19; 1476: 22; 1481: 22.

81. 23. Ingan hawä ok träkölne pa loftom eller windhan wider for:da boodh.

Jämf. 1462: 20; 1476: 23; 1481: 23, äfvensom 1459: *54; 1478: 43; 1482: 44.

24. Ingan siwda thiäre her i staden wider xij (12) marck, men siude then pa malmena.

Jämf. 1460: 17; 1462: 21; 1476: 24; 1481: 24.

25. Huar man hawi ena watu tunne for sin gard wider iij (3) marck. Ok then henna vm kull kaster, bote xij (12) marck vthan nadhe.

Öfver *watu tunne* har Ingevald skrifvit: *färdog*. — Jämf. 1460: 19; 1462: 22; 1476: 25; 1481: 25.

26. Ingan binde matter i staden wider iij (3) marck bodh.

Jämf. 1460: 18; 1462: 23; 1476: 26; 1481: 26.

27. Borgare, köpmän eller the, som sigla till Norrebodhem(l), ok allä the som staden skut plichtugo äro, the skula her epter komma vpa skothuset medh sit skot innan jull tiidh widher sine xij (12) marck [ok halle vordh ok vaku ok dagxuerke vidh xl (40) marck].

Orden inom klammer tillagda af Ingevald. — Jämf. 1476: 27; 1481: 28, äfvensom 1459: *18; 1460: 29; 1478: 19; 1482: 19.

28. Dyrffues noget her amothe at göre ok giuer ey sit skot vth, som är sacht, ällir komber ey vpa skothuset, nar stadzsins thiänere trösvar tilsacht haffue vm kring staden, offuer them skall rettes, som laghin giffuer, for huar reyse han thetta budh forsittther.

Jämf. 1476: 28; 1481: 29.

29. Ingan qwinnar, som berygtat äre, bäre guld, [silff], eller graskin, [korel], men bäre cledabonit, som them tilbör, eller haue sielffuer skadhe, vm the mistet, [ok gange medh knite klede].

Ingevald har öfver raden infört *silff*, *korel* samt tillagt de sista orden inom klammer. — Jämf. 1462: 42 (slutet); 1476: 29; 1481: 31, äfvensom 1459: *29; 1478: 24, 25; 1482: 24, 25.

30. Ok ingha swadane quinnor skule köpe malt ok brygga ok thet vt manghe igen.

Öfver det andra *ok* har skrifvits *at* af Ingevald, som tillagt sist: *vidh xij marck*. — Jämf. 1476: 30; 1481: 32, äfvensom 1459: *55; 1478: 45; 1482: 46.

31. Ok inghan wyse sin hustrv at gonga til skothuset, än mannen gaar sielffuer, vm han haffuer ey ret förfall, widher xij (12) marck bodh.

Öfver *wyse* har af Ingevald skrifvits *late*. Själfva bötesbeloppet (xij) har senare införts på därför lämnad plats. — Jämf. 1476: 31; 1481: 30.

32. Ok alla the som opne windöga hawe, the skula skate aff xl (40) marck, thet är xiiij (13) öre ok i (1) ortog, ällir läse bodan ater.

Jämf. 1459: *24; 1461: 2; 1476: 32; 1478: 41; 1481: 33; 1482: 42.

33. Inghan haffue sin bodha annarledes, men ther som han haffuer then vm someren, ther haue han then vm winteren wider vj (6) marck.

Jämf. 1459: *45; 1461: 3; 1476: 33; 1478: 39; 1481: 34; 1482: 39.

34. Ingan dyrffues till at bäre nogra haude waben eller kast yxer huarken dagh eller nath widher the bruth ther tilhöra vthan koningx fugate ok hans budh, men hwar en lethi sik nögha at retta.

Ordet *koningx* är struket. — Jämf. 1460: 24; 1462: 26; 1476: 34; 1481: 35, äfvensom 1459: 14; 1478: 14; 1482: 14.

82. 35. Ingan tappe öll, sidhan i wardh är ringt, ok ingan sälie öll, sidan ix (9) är slagin, widher the bruth ther tilhöra.

Jämf. 1460: 22; 1462: 27; 1476: 35; 1481: 36, äfvensom 1459: 13; 1478: 13; 1482: 13.

36. Ok allä the som öll sellia, haffui rät stadzsins stopp ok giffua fulla mathe widher then brud ther tilhöra.

Jämf. 1460: 22; 1462: 28; 1476: 36; 1481: 37.

37. Allä embitzmen, kötmangere, fiskare, skomakere, bagere ok alle andra giffwa mögelikt köpp epter tidhinne, swa at the, som köpe ok sellia, fan fullä gen fulla widher the etc.

Jämf. 1459: *32, *57; 1460: 25; 1462: 29; 1476: 37; 1478: 26; 1481: 38; 1482: 26.

38. Ok ingan embitzmen dyrffues till at bruca mera embite än ith widher sina iij (3) marck, saa ofta han ther medh fintz.

Jämf. 1462: 30; 1476: 38; 1481: 39.

39. Ingan man leggja sit tugh a boman eller krantzen widher sina xij (12) marck ok ingan läthi liggja sit gotz vppa bronu vm natten widher the brut ther tilhöra.

Jämf. 1460: 27, 28; 1462: 32, 33; 1476: 39; 1481: 40, 41.

[*40. Engin styge offuer eller vnder bomen widh sin halss. Gotzet forbrvtet.]

Af Ingevald inskjuten punkt De två sista orden i margen. — Jämf. 1476: 40; 1481: 42; 1482: *61.

41. The som swina kaue haffwa i grendana, the brute them innan solseter ok hwar haffue sine swin vpa malmena ok vthan port, thet är — —

Punkten oafslutad. Mellan *solseter* och *ok* har inskjutits: *3 marck*. — Jämf. 1460: *34; 1462: 34; 1476: 41; 1481: 43, äfvensom 1459: *41; 1478: 37; 1482: 38.

42. Fintz ok nogra swin i sommer her epter i staden, the warde burt taghin.

Ingevald har tillagt: *ok böte iij marck*; ett par otydliga ord skrifna öfver raden. — Jämf. 1476: 42; 1481: 45, äfvensom 1459: *40; 1478: 36; 1482: 37.

[*43. Engin husman eller quinna haffue koo eller swin.]

Af Ingevald inskjuten punkt. I margen: *Nil.* — Jämf. 1459: *51; 1476: 43; 1478: 38; 1481: 46; 1482: 40.

44. Framdelis gör hwar man rent i sin grend ok gatu widher iij (3) marck bodh [ok huar bygge sina gatu wid iij (3) marck].

Orden inom klammer tillagda af Ingevald. — Jämf. 1462: 35; 1476: 45; 1481: 48.

45. Ok ingan före orenliket i strömena äller a brone widher for:de bodh [eller vidh kötmangare bodane].

Orden inom klammer tillagda af Ingevald. — Jämf. 1462: 36; 1476: 46; 1481: 49; äfvensom 1459: 21; 1478: 21; 1482: 21.

46. Ingan leggia timber, stene eller wedakast wider stadzsins mwr eller a almenningx torgh widher iij (3) marck bodh [ok engin legge sten eller tymber pa torget vidh xij (12) marck].

Orden inom klammer tillagda af Ingevald. — Jämf. 1462: 38; 1476: 47; 1481: 50; äfvensom 1459: 22; 1478: 22; 1482: 22.

47. Inghan köpa nogan fisk, näffuer, bräda, thiäre, brene widh, hampp, lin vthan lathe thet först wrake, som tilbör, ok giffua wrakere sin lön. Forsymer sik nogra her vtinnan, haffui sielffuer skade ok giffwa än tha wrakeren sit lön wider bodh iij (3) marck.

Öfver *lön* har, ovisst af hvem, skrifvits: *ij peninga.* — Jämf. 1462: 39; 1476: 48; 1481: 51.

48. Ingan lösa qwinno thaghi til sin eller locka nogra mantz 83.
hion at krugan. Fintz nogra the thet göra, stande bade en rät, wardhe slagen widher stupana ok ryme staden. Komber hon ater, stande sin rät.

Öfver *til sin eller* har Ingevald skrifvit: *pyga.* — Jämf. 1462: 42; 1476: 49; 1478: 50; 1481: 52; 1482: 50.

49. Ok alle them forbiutz badhe malmena, the som stadin haffui forsworet. Dyrffues nogan a mote at göre, stonda sin rät.

Jämf. 1462: 42; 1476: 50; 1478: 52; 1481: 53; 1482: 51.

50. Alla geste ok andra forware sik i sina köpenskapp som tilbör, swa framt the willia ey sielffua haue skade.

Jämf. 1462: 45; 1476: 51; 1481: 54 samt ofvan punkt 8.

[*51. Ok engin säle Kolbergx [salt] fore Traffuen salth.]

Af Ingevald inskjuten punkt. — Jämf. 1476: 52; 1481: 55.

52. Ok ingan dyrffuis till vt at före nogra hande warer, ehwat thet hälst är, vthan bliffua vti ware nadiga herra koningx embitzmans, tolleneres wilia wider the brud ther tilhöra.

I margen: *Nil*.

[*53. Engin före vth etande wara vten medh loff.]

Af Ingevald inskjuten punkt. I margen: *Nil* af någon af de senare stads-skrifvarne. — Jämf. 1462: 24; 1476: 53, *71; 1481: 56.

54. Ware nadige herra koning Cristiern är saa ower ena medh oss, at ingan skall her epter boo vpa malmerna for vthan akerne wider xl (40) marck boodh.

Jämf. 1461: 5; 1482: *72.

55. Ingan aker skall mere haue än i (1) dreng ok ij (2) hesta wider sin iij (3) marck ok ingan akere skule herberga eller hyse löst folk medh sik inne wider sin iij (3) marck.

Jämf. 1461: 6; 1476: 54, 55; 1481: 57, 58.

56. Ingan göre stadzsins tiänere eller them, som stadzsens ärande gonga, nogan quall eller fortredh ok smelikan ordh wider the brudh ther tilhöra.

Jämf. 1461: 8; 1476: 57; 1481: 60.

57. Them som warder dagxuerke tillsacht, the komma betyden. Forsymer sik nogra, böta iij (3) öre, saa ofte han ey komber som tilbör, ok ther skall wa[r]dscriwaren taghi pant fore.

Jämf. 1476: 58; 1481: 61.

[*58. Engin köpe rogh, k[orn] eller andra sädh vtan bolfaste borgare vidh xl (40) marck zak.]

Af Ingevald inskjuten punkt. — Jämf. 1476: 59; 1481: 62, äfvensom 1459: *35; 1478: 29; 1482: 30.

[*59. Engin göre twedrecht eller samningh medh rote breffuin vidh liff ok gotz.]

Af Ingevald inskjuten punkt, sedan öfverstruken. I margen: *Nil* af någon af de senare stadsskrifvarne. — Jämf. punkt 7 här ofvan.

60. The som haue tompter aff staden, the giwa vth, som them for är lacht, eller bryta aff eller stadin well betale them theres bygning vider.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1462: 44.

[*61. Engin omake stadzsins tienara.]

Af Ingevald tillskrifven punkt, men öfverstruken. — Jämf. ofvan punkt 56.

* * *

På sid. 84 har Nicolaus stadsskrifvare till en början infört uppgift på personer, som skulle gå omkring för att bese skorstenar och pörten. Ingevald har därefter infört följande punkter:

1. Item tve skulo waka i huaria gränd troligan widh liiff och gotz.

2. Item hwar man haffui watn pa sin tak.

Vid dessa två punkter är i margen skrifvet: *Nil* af någon af de senare stadsskrifvarne.

3. Item ath wor kere hötuizman her Sten wil bese och skoda folket, som wth skal til Calmarna medh honom, hurw ferdoge the äro.

Punkten öfverstruken.

4. Item hwar man ware wor kere hötuizman hul och tro.

Möjligen ha dessa två punkter afseende på 1476 års Kalmarresa, hvarom talas i Tänkeboken här förut sid. 58, 61.

* * *

5. Item sälköpara köpe engte annadh än traane säl, järn, kopper och sin math fisk, engin skin wara, fisk eller nogan köpen-skap meer än som sagt är wiidh both xl (40) marck och gotzset forgiorth.

I Tänkeboken förekomma motsvarande bestämmelser om sälköpare under 1475, 30 augusti (sid. 25) och 1478, 5 juni (sid. 174).

6. Item enga kötmangara eller — —

Punkten oafslutad.

Burspråk 1476 med senare tillägg.

1476 års burspråk är af stadsskrifvaren Ingevald infördt på särskilt lägg och upptager numera med tilläggen sid. 85—97 i Burspråks- och räkenskapsboken. Det ursprungliga burspråket, som varit föremål för smärre ändringar af senare stadsskrifvare samt öfverstrykningar, torde ha slutat på sid. 92 med punkt 67. Därefter har Ingevald infört sju punkter (68—74), som alla återkomma i 1481 års burspråk. Så följer en rad punkter (75—94), sannolikt alla införda af stadsskrifvaren Helmik fan Nörden, ehuru på olika tider och med en något skiftande piktur. De sista punkterna (95—97) torde vara skrifna af stadsskrifvaren Anders Andersson, hvar-efter följa några af Olavus Petri införda punkter. Se närmare härom inledningen. Framför de flesta punkterna ha i margen två streck tecknats. Mellan punkterna 18 och 19 har skrifvits *b* och vid punkt 23 *a*, likaså vid punkt 62 *b*, vid punkt 68 *a*, vid punkt 79 *b*. Vid punkterna 31, 80, 81, 83, 88 står med stil från nyare tiden : *B* :

* * *

85.

Anno domini medlxx sexto Burspråk circa festum pentecosten.

1. Primo ath all blonadh, blodwite ok drap liggia i tweböte intil worfrv dag then forrä i hösth [8 september].

Ordet *forrä* har (af Helmik) ändrats till *sydermer*. — Jämf. 1459: 1; 1460: 1; 1462: 1; 1463: 1; 1478: 1; 1481: 1; 1482: 1.

2. Hwar man haffue en höuisikan mwn vppa herra och forsta, frwr och jomfrvr ok godha städher. Men hwar lati nögia sik aath retto.

Jämf. 1459: 4; 1460: 5; 1462: 4; 1463: 2; 1478: 4; 1481: 2; 1482: 4.

3. Engin dörffwes til ath föra noger osan tydenge eller ryckte i bland almoghan wiidh liiff och gotz.

Jämf. 1459: 9; 1462: 5; 1463: 3; 1481: 3.

4. Hwar man haffue sith harnisk til redha, ä hwat wordha kan, dagh eller natt. The thet ey haffua, the kiöpe sik harnisk, [then thet formaa, vidh xij (12) marck].

Orden inom klammer synas vara senare tillagda af Ingevald; *xij marck* har vidare (troligen af Helmik) rättats till *xl marck* och slutligen har af Olavus Petri

tillskrifvits: *innan viij vikur*, hvilken tidsbestämning dock ej upptagits i 1527 års burspråk. — Jämf. 1459: 7; 1460: 7; 1462: 7; 1463: 4; 1478: 7; 1481: 4; 1482: 7.

5. Hwar man see hwem han herberger, swa ath husbonden ey vntgeller gestin aath.

Jämf. 1459: 6; 1460: 6; 1462: 6; 1463: 5; 1478: 6; 1481: 5; 1482: 6.

6. The som erende haffua till radzstuffw, the kome, tha klokkan viij (8) slaar. Hwar sik forswmer, haffue sielff skadhan.

Jämf. 1460: 8; 1462: 8; 1463: 6; 1481: 6.

7. Engin göri nogan sampning, forbaandh eller twedrecht widh liiff ok gotz.

Jämf. 1459: 5; 1460: 12; 1462: 9; 1463: 7; 1478: 5; 1481: 7; 1482: 5.

8. Hwar man forwari sik vty sina köpslagan dagh ok natt innan eller vthan staden, men hwar köpe och säli widh the booth ther tilhörer.

Jämf. 1459: 2; 1460: 2; 1462: 2; 1463: 8; 1478: 2; 1481: 8; 1482: 2.

9. Engin borgare eller byaman köpe gestom nogat gotz till 86. handa widh booth lxxx (80) marck, som lakin halda.

Öfver *byaman* har någon af de senare stadsskrifvarne skrifvit: *take peninga ok*; sist har skrifvits: *och gotzet forbrotit*. — Jämf. 1460: 3; 1462: 3; 1463: 9; 1481: 9, äfvensom 1459: *35; 1478: 30; 1482: 31.

10. Engin köpe eller säli eller skipi nogat gotz vthan portana eller olaga hampner widh the brut ther tilhöra.

De fem sista orden strukna af Ingevald, som senare tillagt: *vidh xl marck ok gotzet forbruthet, ty thet gotz her vtföres, skal her först vegas etc.* — Jämf. 1481: 10, äfvensom 1459: 3; 1460: 33; 1462: 31, 41; 1463: 10; 1478: 3; 1482: 3.

11. Engin dörffues til ath slagta a Swdre, Norra malm eller annanstadz vthen porthana vidh the brwth ther tilhöra.

Under stycket har af Olavus Petri skrifvits: *til at selia*. — Jämf. 1463: 11; 1481: 11.

12. Hwar man gange sielffuer sin wordh, som tilbör, tha honom tilsigx, vidh booth iij (3) marck, [ok hwar then i wordh gaar, haffue pantzare, armborst, skio[l]dh och kreffuita].

Orden inom klammer senare tillagda af Ingevald. Orden *sielffuer sin* strukna. I margen har skrifvits (af Olavus Petri?): *Then i vaard gaar, haffue gode verie*. — Jämf. 1460: 9; 1462: 10; 1463: 12; 1481: 12, äfvensom 1459: 8; 1478: 8; 1482: 8. Föreskriften om bevapning återkommer 1481; se äfven 1478: 9; 1482: 9 i sammanhang med burvård.

13. Them som tilsagt wordher vm burwordh, gange sielffuer vidher sina iij (3) marck vthan nade [ok the som vtsegler, haffui en hws man i sitt hws, som word ok dagxuerke gör fore honom].

Orden inom klammer öfverstrukna; *iij* har rättats till *vj*. — Jämf. 1459: 10; 1460: 11; 1462: 13; 1463: 13; 1478: 9; 1481: 13; 1482: 9. För det öfverstrukna jämf. härefter punkt 27 och 1481: 28.

14. Engen göre vordmannome orätth och omak om natte tiidh eller dagh. Findz nogre som ganga vppa fortreth, widherfars them noger skade, the törfwa thet ey klaga.

Helmik har ändrat *orätth* till *fortreth* och *omak* till *hwak*. — Jämf. 1459: 11; 1460: 10; 1462: 11; 1463: 14; 1478: 10; 1481: 14; 1482: 10.

15. Ok the som wordhen ganga, göre engom orätt widh the bruth ther tilhöre.

Jämf. 1460: *35; 1462: 12; 1463: 15; 1478: 11; 1481: 15; 1482: 11.

16. Engen wordman skal ok förre gaa vtaff wordhen, forra än iij (4) slaar om sommaren, vidh sina iij (3) marck.

Jämf. 1459: 8 (tillägg); 1461: 9; 1462: 14; 1463: 16; 1478: 8; 1481: 16; 1482: 8.

87. 17. Vm eeldher wordher lös, som Gudh forbiwde, tha haffui hwar man swadana retzskap, som ther tilhörer, yxe, ämbar, kiäxe ok stygha, vidher xij (12) marck.

Nedanför har Olavus Petri infört en afbruten anteckning om vattentunnor. I margen ett oläsligt ord. — Jämf. 1460: 14; 1462: 15; 1463: 17; 1481: 17.

18. Engin haffui eldh i them hwsom, som olagliget är, i lofftom, bodhom etc.

Jämf. 1460: 15; 1462: 16; 1463: 18; 1481: 18.

19. Engin brygge i them stekare husom, som ey är bryggia skorsten vty.

Jämf. 1460: 16; 1462: 17; 1463: 19; 1481: 19.

20. The som olaga skorstena haffua, böte xij (12) marck.

Helmik har efter *böte* tillagt *töm* samt efteråt: *innan xiiij dagha*. — Jämf. 1463: *20; 1481: 20.

21. The som haffua bar näffra tak, the late koma ther jordh vppa eller torff innan xiiij (14) daga widher therres iij (3) marck. Samaledes the som ondha skorstena haffua, the lati them bätra vidher sama both.

Jämf. 1460: 20; 1461: 7; 1462: 18; 1463: 21; 1481: 21.

22. Engin bäre eeldh vthan kar ok ther han kan honom i forwara vidh sina iij (3) marck.

Jämf. 1460: 21; 1462: 19; 1463: 22; 1481: 22.

23. Engen haffui ok träkiölna vppe i lofftom eller bodhom vidher for:da booth.

Punkten öfverstruken.—Jämf. 1462: 20; 1463: 23; 1481: 23, äfvensom 1459: *54; 1478: 43; 1482: 44.

24. Engin siwde tiära her i stadhin vidher xij (12) marck men siwde pa malmanä.

På slutet tillagdt, som det tycks af Olavus Petri: *epter thenne dag.* — Jämf. 1460: 17; 1462: 21; 1463: 24; 1481: 24.

25. Hwar man haffui ena watu tunna färdoga vidher sin gardh vidh iij (3) marck och then henne om kwll kasther, böte xij (12) marck vthan nadhe.

Öfver *gardh* har någon af de senare stadsskrifvarne (Olavus Petri?) skrifvit *port* samt i kanten: *innan otta dage.* — Jämf. 1460: 19; 1462: 22; 1463: 25; 1481: 25.

26. Engin binde mattor i stadhin vidher iij (3) marck booth. 88.

Jämf. 1460: 18; 1462: 23; 1463: 26; 1481: 26.

27. Borgara eller köpmen eller the som sigla til Norrebroth och alle the som staden skuth pligtoge äro, the skulo her epter koma vppa skuthwseth medh sitt skuth innan jwla tiidh widh sina xij (12) marck ok halla wordh, wakw ok dagxuerke vidh sina xl (40) marck i sina frawarw.

I margen har antecknats (möjligen af Olavus Petri): *köpsuene, nota, fastelaghen.* — Jämf. 1463: 27; 1481: 28, äfvensom 1459: *18; 1460: 29; 1478: 19; 1482: 19.

28. Dyrffwes noget her amothe at göre ok giffuer ey sith skuth vth, som nw är sagt, eller komber ey vppa skuthwset, ner stadzsins tienare trösvar tilsakth haffua kringom stadhin, offuer them skal rättes, som laghin giffua, fore hwaria resa han thetta budet forsitther, bade borgara ok geste.

Jämf. 1463: 28; 1481: 29.

29. Enga quinnor, som berychtade äro, bäre gwll, silff, korell eller graaskin men bäre kledebonath som them tilbör. Haffue sielfue skadhan, om the mystadh, ok gange medh knytaklede.

Öfver raden har Helmik skrifvit *doch* att införas *framför gwll* och i margen att införas efter *graaskin: vijdh iij marck.* — Jämf. 1462: 42 (slutet); 1463: 29; 1481: 31, äfvensom 1459: *29; 1478: 24; 1482: 24.

30. Ok enga swa dana quinnor skulo köpa malth ok brygga ok vt manga widh sina xij (12) marek.

Sist har tillagts af Olavus Petri: *faa the skada, clage thet inthet.* — Jämf. 1463: 30; 1481: 32; äfvensom 1459: *55; 1478: 45; 1482: 46.

31. Ok engin lathe sin hustrv ath ganga till skuthwset. Mannen gaa sielffuer, om han haffuer ey rett forfall, vidh xij (12) marck booth.

Jämf. 1460: 29; 1463: 31; 1481: 30.

32. Ok alle the som vppen wyndoge haffua, the skulo skuta aff xl (40) marck, thet är xiiij (13) öre ok i (1) örtog, eller läsi bodenä aather.

I margen: *nota.* — Jämf. 1459: *24; 1461: 2; 1463: 32; 1478: 41; 1481: 33; 1482: 42.

89. 33. Engin haffui sina bodh annorledes, men ther han hauer henne om sommaren, ther haffui henne ok om wyntren vidh vj (6) marck. [Engin haffui twa opna gatwbodher.]

Orden inom klammer något senare tillskrifna. Helmik har ändrat *annorledes men* till *annorstades än.* — Jämf. 1459: *45; 1461: 3; 1463: 33; 1478: 39; 1481: 34; 1482: 39.

34. Engin dörffues til at bera nogra handa wapn eller kast yxar hwarken dag eller natt vidh the bruth ther tilhöra, vthan fogodin ok hans budh. Men hwar en lati sik nögia aath retta.

Vid *budh* är i margen, ovisst af hvem, insigneradt: *ok stadzens tiänare.* — Jämf. 1460: 24; 1462: 26; 1463: 34; 1481: 35; äfvensom 1459: 14; 1478: 14; 1482: 14.

35. Engin tappe öl, siden i wordh är ryngt, ok engin säli öl, siden ix (9) är slaget, vider the bruth ther tilhörer.

Tillagdt af Helmik: *vijdh iij marck*, hvarjämte *ix*, antagligen af honom, ändrats till *x.* — Jämf. 1460: 22; 1462: 27; 1463: 35; 1481: 36; äfvensom 1459: 13; 1478: 13; 1482: 13.

36. Ok alle the som öl sälia, haffui rett stadz stoop ok giffue fulla motha vider the bruth ther tilhöra.

Jämf. 1460: 22; 1462: 28; 1463: 36; 1481: 37.

37. Alle embetzmen, kötmangara, fiskara, skomakara, bagara ok alle andre giffui mögeliket köp epter tydennä, swa ath the, som köpa ok sälia, faa fwth gen fulla vider the brwt ther tilhöre.

Jämf. 1459: *32, *57; 1460: 25; 1462: 29; 1463: 37; 1478: 26; 1481: 38; 1482: 26.

38. Ok engin embetzman dyrffues till ath brwka flere embete än eth vidher sina iij (3) marck, swa offta han thermedh fintz.

Jämf. 1462: 30; 1463: 38; 1481: 39.

39. Engin lägge sin togh aa boomen ellir krantzen vidher sina xij (12) marck. Ok engen late liggia sith gotz vppa brona [om nätter tiidh]. Hwar thet gör, haffui gotzet forbrwtet.

Orden inom klammer af Ingevald insignerade. — Jämf. 1460: 27, 28; 1462: 32, 33; 1463: 39; 1481: 40, 41.

40. Engin styghe offuer boomen eller vndhe viidh sin halss.

I margen har Anders skrifvit: *bomen*. — Jämf. 1463: *40; 1481: 42; 1482: *61.

41. The som swina koffwa haffua i grendener, the bryte them aff innan solasäther widh iij (3) marck ok hwar haffue sin swin vppa malmanä ok vthen portane.

Koffwa rättadt till *stalla* och *solasäther* till *vijj daga*, såsom det synes, af Helmik. Sist är tillagdt (af Olavus Petri): *far the skada etc.* — Jämf. 1460: *34; 1462: 34; 1463: 41; 1481: 43, äfvensom 1459: *41; 1478: 37; 1482: 38.

42. Findz noger swin i sommar her epter i stadhin, the wordha borth taghin. Hwar them myster, haffue engte ath kära epter them ok böte iij (3) marck. 90.

Jämf. 1463: 42; 1481: 45, äfvensom 1459: *40; 1478: 36; 1482: 37.

43. Engin husman eller husquinno haffui koo eller swin her i stadhin. Hulke them haffua ok myster them, haffui sielff skaden [och böte iij (3) marck, teslikes verdin som thet tilstädter. Then huss och gard haffue, haffui ena ko.]

Orden inom klammer: *och böte* — *tilstädter* senare inskjutna af Ingevald före punkt 45. De följande orden: *Then huss* — *ena ko* skrifna, troligen af Helmik, nedanför nästa puukt. — Därefter har, ovisst af hvem, tillagts: *ey flere. Mister han them, klage thet intet.* — Jämf. 1463: *43; 1481: 46, äfvensom 1459: *51, *52; 1478: 38; 1482: 40.

[*44. Engin haffui swin i windh eller kellare.]

Punkten af Ingevald skrifven i margen och såsom det tyckes afsedd att insignerar efter *stadhin* i föregående punkt, men öfverstruken. Efteråt har, som det synes, Olavus Petri tillagt: *hvarken paa malm eller i by.* — Jämf. 1481: 47.

45. Göri hwar man rentt i sina grend ok gatw vider sina iij (3) marck ok hwar bygge sina gatw widh iij (3) marck.

Jämf. 1462: 35; 1463: 44; 1481: 48.

46. Ok engen före orenliget i strömenä eller pa bronä eller widh kötmangara bodaner widh sina iij (3) marck.

Orden: *eller widh kötmangara bodaner* öfverstrukna. Efter punkten har Helmik skrifvit: *ok skolabacken* samt tillagts, ovisst af hvem, men åter strukits: *vtan lägiel ther kemenerene wilia haffuat*. — Jämf. 1462: 36; 1463: 45; 1481: 49, äfvensom 1459: 21; 1478: 21; 1482: 21.

47. Engen legge tymbur, stena eller widhakaste widher stadz-sins mwr eller aa almenningx torg widh sina xij (12) marck.

Jämf. 1462: 38; 1463: 46; 1481: 50, äfvensom 1459: 22; 1478: 22; 1482: 22.

48. Engin kiöpe nogan fisk, näffuer, bräde, tiära, widh, hamppa, liin, vtan late thet forst wräka ok giffui wräkarenom sin lön, ij (2) peninga. Forswmer sik noget her vtinnan, haffui sielffuer skadhan ok giffui än tha wräkarenom sin lön widh iij (3) marck.

Jämf. 1462: 39; 1463: 47; 1481: 51.

49. Enga lösa quinnor tagi till sin pygher eller lokke noget mans hion aath krogen. Findz noget the thet göra, worde slagne wider stwpona ok ryme stadin. Komber hon aater, stande sin rätt.

Jämf. 1462: 42; 1463: 48; 1478: 50; 1481: 52; 1482: 50.

50. Ok alle the forbiudz bade malmene, the som stadin haffua forsworet. Dyrffues ther noget mote göra, stande sin rätt.

Jämf. 1462: 42; 1463: 49; 1478: 52; 1481: 53; 1482: 51.

91. 51. Alle geste ok andre forware sik i sina köpenskap som tilbör, swa framth the wilia ey sielffue haffua skadhan.

Jämf. 1462: 45; 1463: 50; 1481: 54.

52. Ok engen säli Kolbergx salth fore Traffwen salth.

Jämf. 1463: *51; 1481: 55.

53. Engin före vth äthande warar vten loff.

Jämf. (1462: 24); 1463: *53; 1481: 56.

54. Engin aakare skal meera haffua än en dreng ok ij (2) hästa.

Jämf. 1461: 6; 1463: 55; 1481: 57.

55. Hwar aakare haffui sina kiärra fore sin dör ok ecke pa torget widh sina iij (3) marck ok engin akare herberge eller hyse löst folk vider sina iij (3) marck.

Jämf. 1459: *46; 1463: 55; 1481: 58.

56. Engin haffui sith fää liggiande pa gatwne om nätter tiidh vidh iij (3) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1481: 59, äfvensom 1459: *52.

57. Engin göri stadzsins tienarom eller them, som stadzsins erende ganga, nagat qwal eller fortreth eller giffui smäligen oordh vidh the booth ther tilhöre.

Jämf. 1461: 8; 1463: 56; 1481: 60.

58. Them som wordher dagxuerke tilsagt, the kome bittiden. Forsymer sik nogher, böte iij (3) öre, swa offta han ey komber som tilbör, ok ther skal vordscrifwaren taga pantt fore.

Jämf. 1463: 57; 1481: 61.

59. Engin köpe rog, k[orn] eller andra sädh vthen bolfaste borgara vidh booth xl (40) marck.

I margen: *nota*. — Jämf. 1463: *58; 1481: 62, äfvensom 1459: *35; 1478: 29; 1482: 30.

[*60. Huilken piga sik lather lukka och wardher skämd, hon skal ryma stadin.]

Punkten något senare af Ingevald införd nederst sid. 91. — Jämf. 1478: 51; 1481: 63.

61. Enge sälköpara köpe annat än traane siäl, järn, kopper 92. ok sin matfisk ok engin skinwara, fisk eller nogan annan köpenskap meer än som sagt är widh both xl (40) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1481: 64; Tänkeboken 1475, 30 augusti (sid. 25).

62. Engin springe i baatom epter nogat kiöp vidh sina xij (12) marck.

Tillagdt af Olavus Petri: *oc forbrött thet the köpa*. — Jämf. 1481: 65.

63. Item ner som kötmangerenä köpa fää, om noger borgare är thet begärande, tha skal kötmangaren haffua til goda for sina mödha j ($\frac{1}{2}$) öre fore oxan, i (1) örtog fore koonä, iij (4) peninga fore faaret, ij (2) peninga fore lambeth.

Jämf. 1481: 66.

64. Engin kötmangare slagte pa gatwner viidh therres iij (3) marck.

Punkten är i texten hopskrifven med föregående men öfverstruken. — Jämf. 1481: 67.

65. Engin dragare bäre ööl fraa nogan embitzman til salw widh sina iij (3) marck.

Efter punkten tillagdt af Olavus Petri: *oc ölet forbrötit.* — Jämf. 1478: 53; 1481: 68; 1482: 52.

66. Enge gäste eller Vplenningia skulo lata bliffua liggjande sin kopper i wogene längre än han är weghin widh iij (3) marck

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1478: 54; 1481: 69; 1482: 53.

67. Engen haffue badzstwffwe pa malmane til rentta widh xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1478: 55; 1481: 70.

* * *

*68. Engin kötmangare göre borgharom forfang eller forköp pa noghan fäladh fra mikelsmesso ok til martinsmesso wiidh both xij (12) marck.

Jämf. 1481: 71.

93. *69. Item hwar som stalla haffua östan til widh mwren, bryte them aff innan xiiij (14) daga widh therres xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1481: 72.

*70. Alle the som högboren forste konung Karll bleff nogat skylloger, late koma sina bewisning pa radzstufwne pa manedagin nest effter sancte trinitatis.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1481: 73.

*71. Item engin ätande warer som kiöth och smör skulo vtföres wiidh xl (40) marck och gotzet forbrwtet.

Punkten öfverstruken. — Jämf. ofvan punkt 53 och 1481: 74

*72. Engin late liggia humbla secker eller salth pa torget eller gatwne widh iij (3) marck eller vthen mwren.

Jämf. 1481: 75; 1480 års tänkebok under 23 augusti, här förut sid. 258.

*73. Engin hwgge widh pa malmane widh iij (3) marck.

Vid *hwgge* har insignerats (af Helmik): *stadzens skogh til.* Punkten öfverstruken. — Jämf. 1481: 76.

*74. Engin före oorenlighet [i Gramwnekabro], i the twa gren-
dener swnnan fore Grabrödra gatw och i the twa grändher, som
nordhan fore Grabrödra gatu äru, wiidh xij (12) marck.

Orden inom klammer har Helmik(?) senare tillskrifvit ofvanför raden. —
Jämf. 1481: 77.

* * *

Punkter, sannolikt på olika tider, införda af stadsskrifvaren Helmik fan Nörden.

*75. Engin ögippte borgara i vpstederne fara vthlendes eller i
Norra botn vtan han haffue sith bwra breff medh sigh och hwar
latè sith breff hwart aar fornya wiid theres xl (40) marck.

xl ändradt till xij. — Jämf. 1482: *57, hvars bestämmelse torde hafva miss-
förstått (>borgare fare i vpsteder» ändradt till »borgara i vpsteder»).

*76. Engen bygge sin skypp eller böte innan bomen [eller
barke timber vtan loff] wijdh xij (12) marck.

Orden inom klammer äro senare insignerade (möjligen af Anders). Olavus
Petri har tillagt följande ord: och bark haffera(?) före thet vt in sancti Johannis.
— Jämf. 1481: *27; 1482: *58.

*77. Engen haffue tiera liggiende i trähusom eller vppa gha- 94.
thwnne wiidh sine xij (12) marck, vtan före henne pa malmana.
Liggher hon i staden, miste the hona, klage aldrich ther epter.

Jämf. 1481: 24 (tillägg).

*78. The dandemen, som drengie haffue ok hesta standende,
vnderuisa sina drengie, ath the höffuidzkliga ryda pa gatwne ok
ey renna pa almenningx ghatw, swa ath the nagrom skada göre.

Jämf. 1482: *66.

*79. Engen tildirffuis ath bere nagat granrijs eller birkerijs i
Kogga haffn östan wijdh brona, i Kornhaffn eller anderstades i siön
wiidh staden vjdh sine xij (12) marck.

Jämf. 1481: *85; 1482: *60.

*80. Engen tildirffues at vtkasta nager ballast eller halm
matthor i Koggha haffn eller innan fore bomen wiidh sina xij (12)
marck.

Jämf. 1482: *59.

*81. Engen tildirffwes ath leggie nagat jern wiidh waagh husith
eller wiid stadsens mwr wiidh sine tolf marck.

*82. Alth thet jern pa torgit ligger skynbarliga skal wegcs, forän tet vtföres.

95. *83. Ok alt tet salth, som her i staden köpis ok frandelis vpföres eller vtföres, thet schal wegcs. Forsume the sych ther vtinnan, tha haffue gotzet forbrutit.

Under punkten har Olavus Petri skrifvit:

*83 b) Inghen före vt oueget salt, vtan han forbryter saltit.

*84. Engen derffues til ath lata wegcha nagat jern vti grenderne, vtan latha tet wegcha appenbarlicha pa torgit wijdh iij (3) marck. Och ingen vpstedhers borgere leggie sith jern annerstades än pa Jern torgit.

Jämf. 1481: *84; 1482: *67.

*85. Enghen bacha brödh til ath selies her i staden eller pa badha malmana vtan alenasta bagarana, som ther schickade äre. Hwar ther medh worder befunnen eller beslagen, myste brödith och böte ther til iij (3) marck.

Jämf. 1481: *86; 1482: *65.

*86. Item alle borgara, som hyse eller hema tette löse folkit, pigar och drengiar, som inga tienist haffue, hwa thöm döll vnden stadzsins rettocheet ok findz swa medh skeel, tha forevare sig ther fore vijdh sine vj (6) marck.

I margen: *nota*.

* * *

*87. Item ingen sälie brenth win her i stadin vthan then ther aff radith til satter är. Hwilket(!) ther medh finnes, böte xij (12) marck och miste vin och sin redzschap.

Jämf. 1482: *71.

*88. Tesse piger her i staden, som äre tieniste löse, thage tienisth innen thette ok vj (6) dagha eller ryme stadin.

Öfver *piger* har skrifvits, ovisst af hvem: *eller drenger*. — Jämf. 1459: *49 a) och b); 1478: 40; 1482: 41.

*89. Ingen skere tack törffue pa malmana, forderffuer greswolden och betan viidh sina xij (12) marck vtan nade, som ther vorder viderfwnnen.

Det ser ut som om *b* i *betan* vore rättadt till *f*.

*90. Engen borgara, som köpmen äre och haffue sine apene gathaboda, vyndöoge, haffue ey skoo fale vtan all enest the som i skomagara embetit äre. Fyns anders, myster thöm, haffue sielffue schaden. 96.

*91. Alla skomagara haffue sko fale appenbarlica och theres apene vyndöoge, som forenth ok gamell sidh äre, ok gyffue köp epther thyden vydh sine xij (12) marck.

Jämf. 1482: *69.

*92. Engha tymbermen scholo mera haffua om dagen fraan mydfastan til michessmessan än een öre medh maath och öl och offuer vintern ij artich medh maat och ööll. Huilkin annat gör etc., tha schal man taga then pa gatan, tet gerna haffua wil.

I stället för *een öre* har öfver raden skrifvits *iiij ortig*, hvilka ord åter strukits och i stället har Olavus Petri skrifvit: *i öre*. I stället för *ij artich* har öfver raden skrifvits: *xx peninga*.

*93. Item en arbetes man om dagin fran midhfastan offuer sommaren schal haffua j ($\frac{1}{2}$) öre medh maath och ööl och offuer vintern i (1) artich. Huilken ther ey wijdh taga wil, tha hanom thet biwdes, stande wijdh stupan om dagin for then samma dagx lön.

Lönebeloppen äro ändrade till resp. *ij ortig* och $\frac{1}{2}$ öre. Vid *stande* har insignerats (af Olavus Petri?) *bunden* och tillagts: *oc then honom leyer, giffwe honom sin dagx lön*.

*94. Item enga ämbetzmen aff hwat embete thet helst är schal holle vppe brygge stoll eller selye tunna ööll eller kannu ööl. [Hwilken ther medh befunnen varder, haffue forgiort hela brögden.]

Orden inom klammer senare tillskrifna. I margen: *nota*. — Jämf. om »ämbetsmän» 1459: *55 med hänvisningar.

* * *

Punkter tillagda af stadsskrifvaren Anders Andersson.

*95. Item at ingen legge syn skip, skuter eller baater wijd westra bomen wijd sin tre marck.

*96. Item om akarene til minnes.

*97. Item ingen sta pa brone medh sin fisk, wtmonge antige borgere eller theres folk. Bönder sälie theres fisk i theres baathe, hele tunnar, halffue och fierdunge. 97.

* * *

På en instucken lapp förekomma följande anteckningar af stads-skrifvaren Anders Andersson¹⁾:

1. Item om neffuer, tiere, bråde, baater, malt, smör, Rostogx humle, saltade huder, ferske fisker her widh bomen liggjende sa lenge. Item til my herre om fetaledhe wtaff landet.

2. Item ingen kö[psue]n, svensk eller tysk, dyrffues til köpe jern, koper eller fethe warer wthen the som skot göre i skothuset.

3. Inge geste salte huder, sue[nske] eller tyske, innan sancti Morten dag.

1) På ännu en instucken lapp stå ytterligare några minnesanteckningar af Anders Andersson.

Burspråk 1478.

1478 års burspråk är af stadsskrifvaren Ingevald infördt i ett särskildt lägg och upptager numera sid. 3—9 i Burspråks- och räkenskapsboken. Endast ett mindre antal ändringar eller tillägg äro gjorda, alla så när som på en af Ingevald själf. Framför punkterna 2—11, 14—17, 21, 22, 24, 26, 29, 30, 33, 35, 38—41, 43—45, 47, 48, 53, 57 står följande märke: ☉, dock vid 14, 15 öfverstruket. Vid punkt 16 och 47 står dessutom ett ytterliga *observa* i form af ett pekfinger. Vid punkterna 30, 41, 54, 55 står, med stil från nyare tiden, :*B*:. Punkten 58 är senare tillskrifven, möjligen äfven några af de närmast föregående. Sid. 10 följa några här ej återgifna anteckningar af Olavus Petri.

* * *

Anno domini medlxx octauo Bursprak circa festum natiuitatis domini.

3.

1. Forst epter gambлом stadga skal man hwart aar lysa juwla friidh, swa ath all draap, blanath ok blodwite lyggia i tweböte innan thetta ok xx:dag (20:dag) jwla.

Jämf. 1459: 1; 1460: 1; 1462: 1; 1463: 1; 1476: 1; 1481: 1; 1482: 1.

2. Item hwar man forware sik vty sina kö[p]slaghan, köpe ok säli, som tilbör ok reth är, widh the brwth ther tilhöra.

Jämf. 1459: 2; 1460: 2; 1462: 2; 1463: 8; 1476: 8; 1481: 8; 1482: 2.

3. Item engin köpi ä hwat thet hälst är vthan stadz portane ok ath enge dreng skulo köpa wiidh sex marck.

Jämf. 1459: 3; 1460: 33; 1462: 41; 1463: 10; 1476: 10; 1481: 10; 1482: 3.

4. Item hwar man haffui en höuiskan mwn pa herra ok forsta, frvar ok jomfrvr ok goda städher. Hwar man late sik nögia aath retto.

Jämf. 1459: 4; 1460: 5; 1462: 4; 1463: 2; 1476: 2; 1481: 2; 1482: 4.

5. Item engin göre nogra sampning eller twedräckt i stadh widh liiff ok gotz.

Jämf. 1459: 5; 1460: 12; 1462: 9; 1463: 7; 1476: 7; 1481: 7; 1482: 5.

6. Item hwar man see til hwem han herbergher. Hwar herberge swa dana men, som han wil swara fore, swa ath husbonden vnthgælde ey gästhin aath.

Jämf. 1459: 6; 1460: 6; 1462: 6; 1463: 5; 1476: 5; 1481: 5; 1482: 6.

7. Item hwar man haffui sitt harnisk til redha dag ok natt, ä hwat wordha kan. Then thet ey haffuer, tha radhe sik än her epter wiidh xij (12) marck.

Jämf. 1459: 7; 1460: 7; 1462: 7; 1463: 4; 1476: 4; 1481: 4; 1482: 7.

8. Item hwar man gange sin wordh, som tilbör ok honom bwdeth wordher, wiidh the brwth som ther tilhöra ok ecke gaa aff wordhin, forre än sex slar. Gaa de forre aff ok thymar skadhi, tha skal thet gielda liiff ok gotz. [Engin sätty sin hws oedhe i marcknade eller annarstadz.]

Under *sex* har skrifvita *iiij*. Orden inom klammer senare tillskrifna. — Jämf. 1459: 8; 1482: 8, äfvensom 1460: 9; 1461: 9; 1462: 10, 14; 1463: 12, 16; 1476: 12, 16; 1481: 12, 16.

9. Item then som burward til sigx, han gaa sielffuer vidh sina iij (3) marck.

Under punkten har af Ingevald tillagts följande sedermera strukna ord: *Hwar haffui skiold, hatt, polyxe ok pantzare*. — Jämf. 1459: 10; 1460: 11; 1462: 13; 1463: 13; 1476: 13; 1481: 13; 1482: 9.

10. Item engin göre wordmen fortreth om natta tiidh eller nogrom androm. Fyntz nogre som her i moth göra, faa the noghan skada, the haffuat fore sith egith ok ther til stadzsins reth ofor-swmat epter lagin.

Jämf. 1459: 11; 1460: 10; 1462: 11; 1463: 14; 1476: 14; 1481: 14; 1482: 10.

11. Item engin wordman skal beskatta aff nokrom ööl eller peninga widh sina iij (3) marck.

Jämf. 1482: 11, äfvensom 1460: *35; 1462: 12; 1463: 15; 1476: 15; 1481: 15.

12. Item engin gaa medh pypar eller skraal om natta tidh vppa gatwne vidh zak xij (12) marck. [Huilkin burward ecke sätter them in, tha swari til sakenä.]

Orden inom klammer senare tillagda af Ingevald. — Jämf. 1459: 12; 1482: 12, äfvensom 1460: 13.

13. Item engin säli ööl, epter thet ix (9) är slaget, vidh iij (3) marck.

Jämf. 1459: 13; 1482: 13, äfvensom 1460: 22; 1462: 27; 1463: 35; 1476: 35; 1481: 36.

14. Item engin dyrffwes till ath bera nogan skadelig wäria i stadhin dag eller natt widh the plikt som ther tilhöre.

Efteråt tillfogadt af Ingevald på olika tider: *vidh the brut som laghin giffua, vidh vj marck.* — Jämf. 1459: 14; 1482: 14, äfvensom 1460: 24; 1462: 26; 1463: 34; 1476: 34; 1481: 35.

15. Item hwar man werne sin gäst, ner han i stadhin komber, ath han legge sina weria heema i herberget vidh the plikt, som ther tilhörer ok wärian medh forbrvthen.

Jämf. 1459: 15; 1482: 15, äfvensom 1460: 23.

16. Item hwar husbonde göri borgamestaremo witterliget, ner främände folk komber i stadhin ok hwat therra erende är. Hwar som forswmar sik her vtinnan, böte xij (12) marck.

Jämf. 1459: 16; 1482: 16.

17. Item alle löse men ok qwinnar, som i stadin äro, som til tryggia marcka gotz haffua, vm the ey wilia tiäna, tha skulo the burskap winna ok wara i allom wthskyldom som andre borgara eller pakke sik vtaff stadhin [widh xl (40) marck]. 5.

Ingevald har ursprungligen tillagt: *Koma the i stadin igen, böte widh xl marck,* men strukit det öfriga. — Jämf. 1459: 17; 1482: 17.

18. Item tha mantalet scriffs vm skuth kringom stadhin, ath engin dyrffues til nogra wndhan löna eller dylia vidh xl (40) marck.

Jämf. 1459: 19; 1482: 18.

19. Item hwar man late tymbiligen koma sith skoth fram innan midfasto vidh iij (3) marck.

Jämf. 1459: *18; 1482: 19, äfvensom 1460: 29; 1463: 27; 1476: 27; 1481: 28.

20. Item the som pantta haffua wtsath fore skuth, the löse them igen innan thetta her ok pascha eller haffui sidhan engin meera tiltalen om them.

Jämf. 1459: 20; 1460: 31; 1462: *48; 1482: 20.

21. Item engin före orenligheet i strömyrn, Stora torget, Fiska torget eller Slotz bakkan [eller Grabrödra bro] vidh sina xij (12) marck, vthan före thit som merken staa vppa malmana, ok widh brone.

Ingevald har öfver *Fiska torget* skrifvit: *strand* och insignerat orden inom klammer, men därjämte efter punkten skrifvit: *ok Grabrödra broo.* — Jämf. 1459: 21; 1482: 21, äfvensom 1462: 36, *37; 1463: 45; 1476: 46, 74; 1481: 49, *77.

22. Item engin legge orenligheet, stockka eller annan twngha widh stadzsins mwr wiidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: 22; 1482: 22, äfvensom 1462: 38; 1463: 46; 1476: 47; 1481: 50.

23. Item the som baata haffua i grendenär eller tymber, the late them koma borth innan jwl widh sina xij (12) marck. Alle stadzsins almenningia skulo wara frye.

Jämf. 1459: *25, *26; 1482: 23.

24. Item enga berychtade quinnor, gifft ellir ogifft, bäre gwll, silff, hermelin, graskin eller korella bandh ok the quinnor, som ecke haffua sin bonda när sik, skulo flya stadhin.

Nedanför punkten har Olavus Petri skrivit: *löska quinno bäre tilbörliqa dregt.* — Jämf. 1459: *29; 1482: 24, äfvensom 1462: 42; 1463: 29; 1476: 29; 1481: 31.

6. 25. Item enga lösequinnor bäre frva dräckt eller stärkta doka wiidh therres iij (3) marck. [Gör hon her i moth, böte xij (12) marck.]

Orden: *widh therres iij marck* strukna och orden inom klammer tillagda af Ingevald, som ursprungligen skrivit: *näpsi widh stupona.* — Jämf. 1459: *33; 1482: 25, *74; 1462: 42 (slutet).

26. Item alle gerninges men, hwo the hälst äro, gifft köp effter tidhen, swa hwar faar fulth gen fullo widh therres iij (3) marck.

Jämf. 1459: *32, *57; 1460: 25; 1462: 29; 1463: 37; 1476: 37; 1481: 38; 1482: 26.

27. Item engin haffui köpslagan pa torget om sancte Thomasse dagh widh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: *31; 1482: 27, *56.

*28. Item engin bygge [o: legge?] stocka pa almenningx gatur widh xij (12) marck. [Haue sitt gotz i bodenä pa fönstret.]

Punkten är något senare införd af Ingevald, som ytterligare infört orden inom klammer, hvarjämte han ännu senare skrivit: *humla stocka.* — Jämf. 1482: 28, 29.

29. Item engin ogifft borgare, som ecke haller vppe hws ok heman, dyrffwes til at köpa k[orn] och rogh widh xl (40) marck.

Efteråt har Ingevald tillfogat: *quinnor, pigor eller dreng.* *Änckiar haffui en dreng:* det sista rättadt från: *kiöpe sielffue.* — Jämf. 1459: *35; 1482: 30, äfvensom 1463: *58; 1476: 59; 1481: 62; 1482 års tänkebok under 10 sept., här förnt sid. 373.

30. Item engin köpe gestom nogat gotz til handa widh xl (40) marck och gotzet forbrvtet.

Jämf. 1459: *35; 1482: 31, äfvensom 1460: 3; 1462: 3; 1463: 9; 1476: 9; 1481: 9.

[*31. Engin tagi peninga aff gestom pa järn eller kopper vidh lxxx (80) marck.]

Punkten något senare införd och hopskrifven med föregående. — Jämf. 1482: 32.

32. Item hwar som är kronone toll skylloger, late then koma fram, epter xiiij (14) daga äro forlidne, widh xl (40) marck.

Jämf. 1459: *36; 1482: 33.

33. Item engin haffui inne medh sik stadzsins rentto vidh sina vj (6) marck.

Jämf. 1459: *37; 1482: 34.

34. Item engin säly borth stalla eller bygning, som staa vppa stadzsins tompter, forre än the äro stadenom heembodne, widh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: *38; 1482: 35.

35. Item engin tagi borth stadzsins tymber, vthan han stande tiwffs rätt.

Jämf. 1459: *39; 1482: 36.

36. Item engin haffui swin her i stadhin längre än til pascha vidh sina iij (3) marck. 7.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: *40; 1482: 37, äfvensom 1463: 42; 1476: 42; 1481: 45.

37. Item hwar man bryte aff sina swina stalla innan pascha widh sina iij (3) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: *41; 1482: 38, äfvensom 1460: *34; 1462: 34; 1463: 41; 1476: 41; 1481: 43.

38. Item engin husman eller husquinno skal haffua koo eller swin her i stadhin vidh sina sex marck. Mysta the ok koo ellir swin, haffwij fore engom clagat.

Orden: *husman eller husquinno* öfverstrukna. — Jämf. 1459: *51; 1482: 40, äfvensom 1463: *43; 1476: 43; 1481: 46.

39. Item engin haffui twa gatubodher, östan til om sommaren ok om wintren westan til, vthan swa medh skiäl han boförer, vidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: *45; 1461: 3; 1463: 33; 1476: 33; 1481: 34; 1482: 39.

40. Item engin pigha bliffue her i stadin, vthan hon tagi tienist vidh sina iij (3) marck. Ok alle pighor, som pa gatwne sittia, tagi tienist.

Sista meningén understruken. — Jämf. 1459: *49 a) och b); 1482: 41, äfvensom 1476: *88.

41. Item engin haffui oppen gatubodh, vthan han skote aff xl (40) marck.

Jämf. 1459: *24; 1461: 2; 1463: 32; 1476: 32; 1481: 33; 1482: 42.

42. Item enge v öres borgara skulo vtfara fore xx: dag (20: dag) jwla ok rette marknade äro vidh xl (40) marck.

Punkten förstruken. — Jämf. 1459: *50; 1482: 43.

43. Item engin skal haffua kölna i trähus eller i stalla ok engu trækölnar widh liiff ok gotz.

Ordet *trähus* har öfverstrukits. — Jämf. 1459: *54; 1482: 44, äfvensom 1462: 20; 1463: 23; 1476: 23; 1481: 23.

8. 44. Item hwar som haffuer kölna hws, bryggare hws, forware eeldin vidh liiff ok gotz.

Jämf. 1459: *58; 1482: 45.

45. Item enge embitzmen eller lösa quinnor skulo halda bryggä stool vppe vidh therres xij (12) marck.

Jämf. 1459: *55; 1482: 46, äfvensom 1463: 30; 1476: 30; 1481: 32.

46. Item engin brygge eller thwnne ööl om helge dagx nätter vidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: *56; 1482: 47.

47. Item engin forbygge gatwner medh humbla hws eller göra broar vnde fiska tunnane vidh sina iij (3) marck.

ijj marck har rättats till *xij marck*. — Jämf. 1459: *60; 1482: 48.

48. Item enge gäste ridhä vtaff stadhin vthan fogodins, borga- mestarenes ok radzsins mynne vidh sina xl (40) marck.

Jämf. 1459: *59; 1482: 49.

49. Item hwar som driffuer noghan köpslaghan i Helsingia- land, i Rama, Geffla, Gestrikeland, Östhammar eller Nortälge, i Jemteland, Härnesand, hwar thet gör, haffui gotzet forbrvtet ok xl (40) marck.

Jämf. 1459: *48.

50. Item enga lösa quinnor taghi til sik pighor eller lokke noger mans hion aath kraghin (!). Huilkin ther worder medh be- fwnnen, worde slagin widh stupane ok ryme stadin.

Jämf. 1462: 42; 1463: 48; 1476: 49; 1481: 52; 1482: 50.

51. Item huilken pigho, som laather lokka sik och wordher 9.
skiämd, schal ryma stadhin.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1476: *60; 1481: 63.

52. Item alle them forbiwdz badhe malmanne, the som haffua
stadin forsworeth. Koma the i stadin igen, tha stande sin rett, som
ther tillhör.

Jämf. 1462: 42; 1463: 49; 1476: 50; 1481: 53; 1482: 51.

53. Item engin dragare bäre ööl fra nogan embitzman til
salw widh sina iij (3) marck.

Jämf. 1476: 65; 1481: 68; 1482: 52.

54. Item enga geste eller Vpleninga skulo lata bliffua therres
kopper i wogenä liggiande längre än han är wäghin widh therres
iij (3) marck.

Jämf. 1476: 66; 1481: 69; 1482: 53.

55. Item engin haffui badzstuffw pa malmane til rentto widh
sina xij (12) marck.

Jämf. 1476: 67; 1481: 70.

56. Item huar som hauer swin i stadin, tha göme them inne
eller slagte them. Myster han them, haffue fore engin klagat.

Jämf. 1481: *44.

57. Item engin borgare haffue swa dana drenggh medh sik i
marcknade, thet han faar skada fore.

Jämf. 1482: 54.

[*58. Item om thet prizska breuit, som ludher pa then for-
mängda humblan och jernith, som formänges medh luppa jern, och
fates Geffla jern i annor fath, ok engin skipi gamblan humbla vth
vidh xl (40) marck.]¹⁾

Sid. 10 börjar med en anteckning, som torde härröra från Ingevald: *Item
om hwetith: huar forware sik.*

¹⁾ En lös lapp är stucken kring lägget och innehåller följande, efter hvad
det synes, af Anders stadsskrifvare nedskrifna punkt:

Alle köpsuena, suenske, da[n]ske, tyske, ho the helst äre, göre therres rede-
lige skot fram innan tette oc xx:de dagen wed then brot, som lag tilsige, vtan
alle nade.

Burspråk 1481.

1481 års burspråk är af stadsskrifvaren Ingevald, delvis tämligen vårdslöst, infört i samma lägg, där följdanteckningarna till 1476 års burspråk sluta, och upptager numera sid. 99—108 i Burspråks- och räkenskapsboken. Åtskilliga öfverstrykningar förekomma, tilllägg ha gjorts af Ingevald själf och mindre ändringar af stadsskrifvaren Helmik fan Nörden. Pikturen sid. 103—106 (punkt. 34—77) liknar den senares. Denne, som en tid var vårdskrifvare, skulle sålunda tjänstgjort som biträde vid återgifvande af motsvarande punkter i 1476 års burspråk. Man återfinner vissa af hans egenheter som skrifvare men icke alla: detta i så fall måhända beroende därpå, att han hade att följa en föreliggande text. Äfven i den sista af Ingevald redigerade tänkeboken finner man anteckningar af Helmik. Punkterna 78—84 torde vara senare tillagda af Ingevald och de två sista punkterna, sid. 108 äro införda af Helmik. Märken förekomma framför enstaka punkter och framför punkterna 79, 80, 84 har med stil från nyare tiden skrivits : *B* :

* * *

99. **Anno domini etc. lxxx primo Bursprak circa festum pentecostes.**

1. Primo ath all blanadh, blodwite och draap liggia i tweböte in till worfrv dagh then forra i hösth [8 september].

Jämf. 1459: 1; 1460: 1; 1462: 1; 1463: 1; 1476: 1; 1478: 1; 1482: 1.

2. Hwar man haffue en höuisikan mwn pa herra och forsta, frwr och jomfrvr och goda städher. Meen hwar lati nögia sik aath retto.

Jämf. 1459: 4; 1460: 5; 1462: 4; 1463: 2; 1476: 2; 1478: 4; 1482: 4.

3. Engin derffwes til ath föra noger osan tydenge eller rykte i bland almoghan wiidh liiff och gotz.

Jämf. 1459: 9; 1462: 5; 1463: 3; 1476: 3.

4. Hwar man haffui sitt harnisk til redha, ä hwat warda kan, dagh eller natt. The thet ey haffua, the kiöpe sik harnisk, then thet formaa, wiidh xij (12) marck.

Jämf. 1459: 7; 1460: 7; 1462: 7; 1463: 4; 1476: 4; 1478: 7; 1482: 7.

5. Hwar man see, hwem han härbergher, swa ath husbonden ey wntgeller gestin aath.

Jämf. 1459: 6; 1460: 6; 1462: 6; 1463: 5; 1476: 5; 1478: 6; 1482: 6.

6 The som erende haffua til radzstuffw, the kome, tha klockan viij (8) slaar. Hwar sik forswmar, haffui sielff skadan.

Jämf. 1460: 8; 1462: 6; 1463: 6; 1476: 6.

7. Engin göre noghan sampning, forbaandh eller twedreect wiidh liiff och gotz.

Jämf. 1459: 5; 1460: 12; 1462: 9; 1463: 7; 1476: 7; 1478: 5; 1482: 5.

8. Hwar man forwari sik vty sina kiöpslagan dagh och natt innan eller vthan stadhin. Meen hwar kiöpe ok säli wiidh the booth ther tilhörer.

Jämf. 1459: 2; 1460: 2; 1462: 2; 1463: 8; 1476: 8; 1478: 2; 1482: 2.

9. Engin borgare eller byaman kiöpe gestom nogat gotz til 100. handa wiidh booth lxxx (80) marck [ok gotze forbrvtid].

Orden inom klammer senare tillagda. — Jämf. 1459: *35; 1460: 3; 1462: 3; 1463: 9; 1476: 9; 1478: 30; 1482: 31.

10. Engin kiöpe ellir säli eller skipi nogat gotz vthen portana eller olaga hampnar wiidh xl (40) marck ok gotzet forbrvthet. Ty thet gotz här vtföres, skal här forst wegas.

Jämf. 1459: 3; 1460: 33; 1462: 41; 1463: 10; 1476: 10; 1478: 3; 1482: 3.

11. Engin dyrffues till ath slagta a Swdra, Norra malm eller annarstadz vthan porthane wiidh the brwth ther tilhöre.

Jämf. 1463: 11; 1476: 11.

12. Hwar man gange sielffuer sin wordh som tilbör, tha honom tilsigx, wiidh booth iij (3) marck, ok hwar i wordh gaar, haffui pantzare ok armborst.

Jämf. 1460: 9; 1462: 10; 1463: 12; 1476: 12, äfvensom 1459: 8; 1478: 8; 1482: 8.

13. Them som tilsagt wordher om bwrwordh, gange sielffuer vidh iij (3) marck.

Jämf. 1459: 10; 1460: 11; 1462: 13; 1463: 13; 1476: 13; 1478: 9; 1482: 9.

14. Engin göre wordmannome oräth ok omak om natte tiidh eller dagh. Findz nogre, som gonga vppa fortreth, vidherfars them noger skade, the törfwa thet ey klaga.

Jämf. 1459: 11; 1460: 10; 1462: 11; 1463: 14; 1476: 14; 1478: 10; 1482: 10.

15. Och the som wordhin gonga, göre engom orett vidh the bruth ther tilhöre.

Jämf. 1460: *35; 1462: 12; 1463: 15; 1476: 15; 1478: 11; 1482: 11.

16. Engin wordman skal ok forre ga aff wordhen än iij (4) slaar om sommaren widh iij (3) marck.

Jämf. 1459: 8 (tillägg); 1461: 9; 1462: 14; 1463: 16; 1476: 16; 1478: 8; 1482: 8.

[Quartersmesterene i hwart quarter.]

Rubriken är senare inskjuten.

101. 17. Vm eldher wordher lös, som Gudh forbiwde, tha haffui hwar man swadana retskap, som ther tilhöre, yxe, ämbar, kiäxe ok stigha, vidh xij (12) marck.

Jämf. 1460: 14; 1462: 15; 1463: 17; 1476: 17.

18. Engin haffui eldh i them hwsom, som olagliget är, i lwfftom, bodhom etc.

Jämf. 1460: 15; 1462: 16; 1463: 18; 1476: 18.

19. Engin brygge i them stekare hwsom, som ey är bryggia skorsten vty.

Jämf. 1460: 16; 1462: 17; 1463: 19; 1476: 19.

20. The som olaga skortena haffua, böte xij (12) marck.

Jämf. 1463: *20; 1476: 20.

21. The som haffua bar näffra tak, the late koma ther jordh vppa eller torff innan xiiij (14) daga vidher therres iij (3) marck. Samwledes the som onda skorstena haffua, the late them bätra widh sama booth.

Jämf. 1460: 20; 1461: 7; 1462: 18; 1463: 21; 1476: 21.

22. Engin bäri eeldh vthan [kar] ok ther han kan honom i forwara vidh iij (3) marck.

Jämf. 1460: 21; 1462: 19; 1463: 22; 1476: 22.

23. Engin haffui ok träkiölna vppe i lofftom eller bodhom vidh xij (12) marck.

Jämf. 1462: 20; 1463: 23; 1476: 23, äfvensom 1459: *54; 1478: 43; 1482: 44.

24. Engin siwde tiera her i stadhin wiidh xij (12) marck. Siwde pa malmane. [Engin tiärw liggiandes her i stadin. Hwar her i mote gör, myste tiärtwnna ok böte xij (12) marck.]

Orden inom klammer senare tillagda af Ingevald. — Jämf. 1460: 17; 1462: 21; 1463: 24; 1476: 24, *77.

25. Hwar man haffui ena watu thwnno färdoga vidh sin gaardh vidh iij (3) marck ok then henne om kwll kasther, böte xij (12) marck vthan nade.

Öfver *gaardh* har någon af de senare stadsskrifvarne skrifvit: *portt.* — Jämf. 1460: 19; 1462: 22; 1463: 25; 1476: 25.

26. Engin binde mattor i stadenom vidh iij (3) marck.

Jämf. 1460: 18; 1462: 23; 1463: 26; 1476: 26.

[*27. Engin bygge skip eller baata innan boomen widh xij (12) marck.]

Senare af Ingevald införd punkt nederst sid. 101. — Jämf. 1476: *76; 1482: *58.

28 a). The som sigla til Norrebrotn [eller annerstadz] och stadenom äro pligtoge skut, the skulo innan jwla tiidh koma vppa skuthwset medh sith skuth widh xij (12) marck och halda wordh, waku och dagxuerke i therres frawara widh xl (40) marck.

Orden inom klammer skrifna öfver raden. — Jämf. 1463: 27; 1476: 27, äfvensom 1459: *18; 1478: 19; 1482: 19. I margen *Nil.* Genom öfverstrykning och ändring, ovisst af hvem, har punkten fått följande lydelse:

*28 b). The som sigla til Norrebrotn eller annerstadz, halde wordh, waku och dagxuerke i therres frawara widh xl (40) marck.

29. Dyrffwes her nogher i mothe göra och giffuer ey sitt skuth vth, som nw är sagt, eller komber ey pa skuthuseth medh sitt skuth, ner stadzsins tienara haffua tryswar tilsagt kringom stadin, offuer them skal rettas som lakin giffwa, swa ofta the här i mothe göra bade borgara ok geste.

I margen: *Nil.* Punkten delwis öfverstruken. — Jämf. 1463: 28; 1476: 28.

30. Engin late sina hustrv gonga til skuthhwseth. Mannen gonge sielffuer, om han ey rätt forfall haffuer, widh sina xij (12) marck.

Jämf. 1460: 29; 1463: 31; 1476: 31.

31. Inga quinnar, som berychtade äro, bäri gwl, silff, korell eller graaskin men bäri kledebonath, som them tilbör. Mista the thet, tha haffui sielffue skadha ok gonge medh knithe klede [ok böte iij (3) marck].

Orden inom klammer senare tillskrifna. — Jämf. 1462: 42 (slutet); 1463: 29; 1476: 29, äfvensom 1459: *29; 1478: 24; 1482: 24.

32. Ok enga swa dana quinnor skulo köpa malth ok halla bryggestol widh sina xij (12) marck.

Jämf. 1463: 30; 1476: 30, äfvensom 1459: *55; 1478: 45; 1482: 46.

33. Ok alle the som vppen wyndogha haffua, the skulo skota aff xl (40) marck, thet är xij (13) öre ok i (1) örtog, eller läsi bodhenä aather.

Jämf. 1459: *24; 1461: 2; 1463: 32; 1476: 32; 1478: 41; 1482: 42.

103. 34. Engen haffwi sina bodh annorledes, men ther han haffuer hona om sommarren, ther haffue henne om vynteren vidh sex mark.

Jämf. 1459: *45; 1461: 3; 1463: 33; 1476: 33; 1478: 39; 1482: 39.

35. Engen dirffwes til at bere nograhanda wapn eller kast yxer hwarken dagh eller nath wiidh the brwt ther tilhöre vtan fogitten ok hans budh. En hwar man late siich at nögie at retta.

Efteråt tillagdt: *vidh ij marck.* — Jämf. 1460: 24; 1462: 26; 1463: 34; 1476: 34, äfvensom 1459: 14; 1478: 14; 1482: 14.

36. Engen tappa ööl, siden i vaardh är rynght, ok ingen säly ööl, sydan ix (9) är slagit, wiidh the brwt ther til höre.

Första delen [»Engen — rynght ok»] öfverstruken. — Jämf. 1460: 22; 1462: 27; 1463: 35; 1476: 35, äfvensom 1459: 13; 1478: 13; 1482: 13.

37. Ok alle the ther ööl sälie, haffwi ret stadz stop och giffue fulla maath wiidh the brwt ther til höre.

Jämf. 1460: 22; 1462: 28; 1463: 36; 1476: 36.

38. Alle embetzmen, kötmangara, fiskara, skomagara, bagara och alle andre giffui mögeligit köp epter tydenne, swa at the, som köpe och sälie, faa fwlt igen for fwlla viider the brwth ther til hörer.

Jämf. 1459: *32, *57; 1460: 25; 1462: 29; 1463: 37; 1476: 37; 1478: 26; 1482: 26.

39. Engen embetzman dirffuis at brwka flere embete än it wiidh sina iij (3) marck.

Jämf. 1462: 30; 1463: 38; 1476: 38.

40. Engen leggie sin togh a bommen eller kranzen wiidher sina xij (12) marck.

Jämf. 1460: 27; 1462: 32; 1463: 39; 1476: 39.

41. Ok ingen late læggie siith godz pa brona. Hwa thet gör, haffwi forbrwtit gozseth.

Efteråt har tillskrifvits: *om netter tiidh.* — Jämf. 1460: 28; 1462: 33; 1463: 39; 1476: 39.

42. Engen stiige offuer bomen eller vnde wiidh sin halss.

Jämf. 1463: *40; 1476: 40; 1482: *61.

43. The som swina koffwa haffwa i grenderne, the bryte thöm aff innan soolsätter viidh iij (3) marck, ok hwar haffwe sin swiin pa malmana och vtan portana.

koffwa rättadt till *stall*, såsom det synes, af Helmik. — Jämf. 1460: *34; 1462: 34; 1463: 41; 1476: 41, äfvensom 1459: *41; 1478: 37; 1482: 38.

[*44. Engin giffui [o: haffui?] sin swin pa gatwne wiidh iij (3) marck.]

Senare af Ingevald tillagd punkt nederst sid. 103. — Jämf. 1478: 56.

45. Findz noger swin i sommer her epter i staden pa gatwne, the worde borth tagne. Hwar them myster, haffwe engte at kere epter them ok böte iij (3) marck. 104.

Jämf. 1463: 42; 1476: 42, äfvensom 1459: *40; 1478: 36; 1482: 37.

46. Engen hwsman eller hwsquinno haffue koo eller swin her i staden. Holke thöm haffue ok mister, haffue sielff skaden ok böte iij (3) marck, tesliges värden som thet tilsteder. [Then gard haffuer, haffui en ko.]

Orden inom klammer tillagda af Ingevald. — Jämf. 1463: *43; 1476: 43; äfvensom 1459: *51, *52; 1478: 38; 1482: 40.

47. Engen haffue swyn i vindh eller kellere viidh xij (12) marck.

Jämf. 1476: *44.

48. Göre hwar man renth i syna gatu wiidh sina iij (3) marck ok hwar byggie sina gatu viidh iij (3) marck.

Efteråt har tillagts (af Helmik?): *lagligan.* — Jämf. 1462: 35; 1463: 44; 1476: 45.

49. Ok engen före orenliget i strömänner eller pa brona eller viidh kötmangara bodenna viidh sina vj (6) marck.

Jämf. 1462: 36; 1463: 45; 1476: 46, äfvensom 1459: 21; 1478: 21; 1482: 21.

50. Engen leggie stena eller vidha kast wiider stadzens mwr eller a almenningx torgh wiidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1462: 38; 1463: 46; 1476: 47, äfvensom 1459: 22; 1478: 22; 1482: 22.

51. Ingen köpe noget fisk, näffuer, bräde, tiera, wiidh, hampa, liin vtan late thet först wräka ok giffui wräkarom sin lön, ij (2) peninga. Forswmar sig nogan her vtinnan, haffue sielffuer schaden ok giffue [än] tha wrecharen sin lön wiidh ij (3) marck.

Öfver tiera har *kalk* insignerats af Helmik och efter *sin lön* (första stället): *serdeles for hwart som sat är.* — Jämf. 1462: 39; 1463: 47; 1476: 48.

52. Inge löse quinnor thage til sin pigor eller löcke noget mans hiion at krogen. Findz noget the tet göre, warde slagne wiidh stwpan ok ryme staden, ok kommer hon ather, stande sin reth.

Ordet *löse* har af Helmik ändrats till: *beröchtede.* — Jämf. 1462: 42; 1463: 48; 1476: 49; 1478: 50; 1482: 50.

53. Alle the som forbiwdz bada malmana ok forsworit staden, kome the i staden, stande theres reth.

Jämf. 1462: 42; 1463: 49; 1476: 50; 1478: 52; 1482: 51.

105. 54. Alle geste ok andre forwara sig i sina köpslagen som tilbör, swa framt athe wilia ey sielff haffwa skaden.

Jämf. 1462: 45; 1463: 50; 1476: 51.

55. Ok ingen sälie Kolbergx salt for Traffwen salth.

Jämf. 1463: *51; 1476: 52.

56. Engen före wth äthande warar vtan loff.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1463: *53; 1476: 53.

57. Engen akare schal mera haffwa än en dreng ok ij (2) hesta.

Jämf. 1461: 6; 1463: 55; 1476: 54.

58. Hwar akare haffue sina kerra för sina dör och icke pa torgit wiidh sina ij (3) marck ok ingen akere herberge eller hyse löst folk wiidh sina ij (3) marck.

Jämf. 1459: *46; 1463: 55; 1476: 55.

59. Engen haffwe siith fää lyggiende pa gathwnna om netter tiidh wiidh ij (3) marck.

Jämf. 1476: 56; äfvensom 1459: *52.

60. Engen göre stadzsins tienerom eller them, som stadzsins ärende ganga, nogat qwal eller fortret eller giffui smelegen ordh wiidh the brwt ther til höre.

Jämf. 1461: 8; 1463: 56; 1476: 57.

61. Them som warder dagxwerke tilsagt, kome betiden. For-swmer siigh noyer, böte iij (3) öre, swa opta han ey komber som tilbör, och ther schal wardhscriffueren taga pant fore.

Jämf. 1463: 57; 1476: 58.

62. Engen köpe rogh, k[orn] eller andra säädh vtan bolfaste borgere wiidh boot xl (40) marck.

Jämf. 1463: *58; 1476: 59, äfvensom 1459: *35; 1478: 29; 1482: 30.

63. Hwilken pyga sigh later lucka ok warder skempd, hon schal ryme staden.

Jämf. 1476: *60; 1478: 51.

64. Engen sielköpara köpe annat än traane siel, jern, kopper ok sin matfisk eller nogan annan köpenschap mer än som sagt är wiidh boot xl (40) marck.

I margen: *Nil.* Punkten öfverstruken. — Jämf. 1476: 61 med hänvisning.

65. Engen springe i batom eller nogat köpe wiidh xij (12) marck.

Jämf. 1476: 62.

66. Naar som kötmangarana köpe fää, om noyer borgara är thet begärende, tha scal kötmangaren haffwa til goda for sina möda j (½) öre for oxen, i (1) örtog for kona, iiij (4) peninga fore faaret, ij (2) peninga fore lambeth.

Jämf. 1476: 63.

67. Engen kötmangara slacte pa gathan wiidh theres iij (3) 106.
marck.

Jämf. 1476: 64.

68. Engen dragara bäre ööl fran nogan embetzman wiidh sin iij (3) marck.

Jämf. 1476: 65; 1478: 53; 1482: 52.

69. Engen geste eller Vplenninga latha lyggia sin kopper i wagena lenger än han är wägen wiid iij (3) marck.

Jämf. 1476: 66; 1478: 54; 1482: 53.

70. Engen haffue batzstugw pa malmana til rente wiidh xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1476: 67; 1478: 55.

71. Ingen kötmangare göre borgarom forfong eller forköp pa nogan fäladh fraa michelsmesso och til martensmesso wiidh both xij (12) marck.

Jämf. 1476: *68.

72. Hwar som stalla haffwa östan tiil wiidh mwren, bryte thöm aff innan xiiij (14) daga wiidh theres xij (12) marck.

I margen: *Nil.* Punkten öfverstruken. — Jämf. 1476: *69.

73. Alle the som högboren förste konung Karl bleff nogat skylloger, late koma sina bewisning pa radzstugwna pa mandag nest epter trinitatis.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1476: *70.

74. Engen ätende warer skolo vtföres, som är köt ok smör, wiidh xl (40) marck och gozset forbrwtet.

Jämf. ofvan punkt 56 och 1476: *71.

75. Engen late lyggie hwmbla säckier eller salth pa torgit eller gatwna eller vtan mwren wiidh xij (12) marck [ok gotzet forbrvrtid].

Orden: *pa torgit eller gatwna eller* öfverstrukna. Orden inom klammer senare tillskrifna af Ingevald. Ursprungligen *iiij marck.* — Jämf. 1476: *72.

76. Ingen hwgge wiidh pa malmana wiidh iij (3) marck.

Punkten delvis öfverstruken. — Jämf. 1476: *73.

77. Engen fore wrenligheth [i Gramwnka bro oc] i the twa grenderne swnnan fore Gramwncka gatw och i the twa grender, som nordan fore Gramwncka gatu äre, wiidh xij (12) marck.

Orden inom klammer skrifna öfver raden. Sist har tillagts: *i Kogga hampn eller Korn haffn.* — Jämf. 1476: *74 samt nästa punkt.

* * *

107. *78. Engin före orenliget i Korn hampn, Kogga hampn widh xl (40) marck.

Jämf. 1482: 21.

*79. Engin haffui bragwbencke vidh brona eller bygge wiidh xij (12) marck.

*80. Engin late liggia sitt gotz vthen mwren om netter tiidh. Hwar thet gör, haffui godzet forbrvrtidh.

*81. Wordher noger gripen her i stadhin, tha skal engin taga hans pungh eller egedelar. Hans wäria skal sättias till retto.

*82. Hwar som förer danska hwita, göre toll theraff.

*83. Alla handa warar, lagx, k[orn], rogh, salth eller hwat thet hältst är, som hiit föres til stadin, skal engin skippa wtaff thet ena skippet ok i thet andra wiidh booth xij (12) marck.

*84. Engen vpstädhers borgara latä wegga nogat jern i gren-dener vthan late thet wegga pa torgeth wiidh iij (3) marck ok enge vpstädhers borgara lägge sith järn annarstadz än pa torget.

Orden *vpstäders borgara* strukna. — Jämf. 1476: *84; 1482: *67.

* * *

*85. Item engen bere granrijs eller berkerijs vthaff hwsom 108.
viidh sine xij (12) marck vthan brenne tet vp hwar hem til sin.
Hwar och en godh man vnderuise sit tieniste folk ther vtinnan.

Jämf. 1476: *79; 1482: *60.

*86. Engen dyrffues ath bacha brödh her i staden eller pa malmana til at selies vtan all enast bagara. Hwar tet gör och mister tet, haffue for ingom clagha och böte ther till iij (3) marck.

Jämf. 1476: *85; 1482: *65.

Burspråk 1482 med senare tillägg.

1482 års burspråk upptager ett särskildt lägg i Burspråks- och räkenskapsboken, numera pagineradt sid. 21—37. 1482 års ursprungliga burspråk är infördt sid. 21—32 och omfattar punkterna 1—54. Stadsskrifvaren Ingevald har därefter, ovisst när, tillagt punkterna 55—59. Stadsskrifvaren Helmik fan Nörden har sedermera sid. 32 till öfverst sid 35 tillfogat en fortsättning omfattande punkterna 60—74. Punkterna 75—81, delvis mycket klottrigt och slarfvigt skrivna, torde likaledes härröra från Helmik, de följande punkterna, ehuru införda på olika tider, från stadsskrifvaren Anders Andersson. Se närmare härom inledningen. I det ursprungliga burspråket äro ändringar gjorda såväl av Helmik fan Nörden och Anders Andersson som af Olavus Petri. Framför flertalet punkter är ett märke satt, stundom öfverstruket; då dessa märkens betydelse eller ändamål ej äro kända, har något afseende ej vid dem kunnat fästas. Nedanför punkten 55 har inklottrats orden: *eciam in lingula a, b, c, d* och ofvanför punkten 70: *eciam in ling:a*. Jag har ej lyckats utröna hvad detta betyder. Mellan punkt 1 och 2 står *b*, framför punkt 4 *a*, framför punkt 46 ett groft *a*, likaså framför punkt 70, motsvaradt af samma tecken framför punkt 73, framför punkt 72 *a, b*.

* * *

21. Anno domini medlxxx secundo Bursprak circa festum natiuitatis domini.

1. Forst epter gambлом stadga skal man huart aar lysa juwla friid, swa ath all draap, blanad ok bloduite liggia i tweböte innan thetta och xx:dag (20:dag) juwla.

Jämf. 1459: 1; 1460: 1; 1462: 1; 1463: 1; 1476: 1; 1478: 1; 1481: 1.

2. Item hwar man forware sik vty sina köpslagan, köpi ok säli, som tilbör och rett är, vidh the brvth ther tilhöra.

Jämf. 1459: 2; 1460: 2; 1462: 2; 1463: 8; 1476: 8; 1478: 2; 1481: 8.

3. Engin köpi ä huat thet hälst är vthan stadz portane oc ath enge drengre skulo köpa widh sex marck.

Slutet från och med *oc ath* öfverstruket och ofvanför har skrivits af Olavus Petri: *vid vj marck*. Följande är tillagdt af Anders Andersson: *eler vtan bomen antige borgere, köp[sue]ne eller ryttere*. — Jämf. 1459: 3; 1460: 33; 1462: 41; 1463: 10; 1476: 10; 1478: 3; 1481: 10.

4. Hwar man haffui en höuiskan mwn pa herra oc forsta, frvar ok jomfrvar ok goda städher. Hwar man laty sik nögia aath retto.

Jämf. 1459: 4; 1460: 5; 1462: 4; 1463: 2; 1476: 2; 1478: 4; 1481: 2.

5. Engin göri nogan sampning eller twedrächt i stadhin vidh liff ok gotz.

Jämf. 1459: 5; 1460: 12; 1462: 9; 1463: 7; 1476: 7; 1478: 5; 1481: 7.

6. Hwar man see til hwem han herberger. Hwar herberge swa dana men, som han wil swara fore, swa ath husbonden vnthgelde ey gestin aath. 22.

Helmik har tillagt: *ok vnderuisse fogitten och borgamestara hwadh gester the haffua.* — Jämf. 1459: 6; 1460: 6; 1462: 6; 1463: 5; 1476: 5; 1478: 6; 1481: 5.

7. Hwar man haffui sith harnisk til reda, ä huat worda kan, dagh och natt. Then thet ey haffuer, tha radhe thet sik her epter vidh xij (12) marck.

Jämf. 1459: 7; 1460: 7; 1462: 7; 1463: 4; 1476: 4; 1478: 7; 1481: 4.

8. Hwar man gonge sin wordh som tilbör oc honom bwdet wordher viidh the bruth, som ther tilhöra, ok ecke gaa aff wordhin, for än sex slaar. Gaa the forre aff ok thimar skadi, tha skal thet gielda liff ok gotz. Ok engin säty sin hws ödhe, tha marcknade äro.

Orden från *ok ecke t. o. m. liff ok gotz* understrukna. Det följande t. o. m. *marcknade äro* öfverstruket, och i stället har Ingevald skrivit: *Hwilkin ecke komber, tha kloockan wänder ringia i wordh, böte iij marck*, hvarefter *tha* af Helmik ändrats till *fore*. — Jämf. 1459: 8; 1478: 8, äfvensom 1460: 9; 1461: 9; 1462: 10, 14; 1463: 12, 16; 1476: 12, 16; 1481: 12, 16.

9. Them som burwardh tilsigx, han gaa sielffuer vidh sina xij (12) marck ok hwar haffui skiold, hatt och pantzare och armborst.

Orden från *ok hwar* öfverstruket. *xij* är af Olavus Petri ändradt till *vj*. — Jämf. 1478: 9 samt 1459: 10; 1460: 11; 1462: 13; 1463: 13; 1476: 13; 1481: 13.

10. Engin göri wordh mannom fortreth vm natta tiidh eller nokrom androm. Fynnes nogre som her i mote göra, faa the nogan skada, the haffua thet fore sith egit ok ther til stadzins rett ofor-swmet epter lagin. 23.

Jämf. 1459: 11; 1460: 10; 1462: 11; 1463: 14; 1476: 14; 1478: 10; 1481: 14.

11. Engin wordman skal beskatta aff nokrom ööl eller peninga widh sina iij (3) marck.

Ordet *eller* öfverstruket. — Jämf. 1478: 11, äfvensom 1460: *35; 1462: 12; 1463: 15; 1476: 15; 1481: 15.

12. Engin gaa medh pypar eller skral om natta tidh vppa gatwne vidh sina xij (12) marck och huilken bwrword som ecke sätter them in til retto, tha swari til sakenä.

Punkten öfverstruken. Ofvanför är skrifvet två gånger *Non*, men det ena struket. — Jämf. 1459: 12; 1478: 12, äfvensom 1460: 13.

13. Engin säli ööl ephther ix (9) är slagit viidh iij (3) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: 13; 1478: 13, äfvensom 1460: 22; 1462: 27; 1463: 35; 1476: 35; 1481: 36.

14. Item engin dyrffwes til ath bära nogan skadelig wäria i stadin dag ellir natt vidh sex marck.

Punkten både understruken och öfverstruken. — Jämf. 1459: 14; 1478: 14, äfvensom 1460: 24; 1462: 26; 1463: 34; 1476: 34; 1481: 35.

15. Hwar man werne sin gäst, ner han i stadhin komber, ath han legge sina wäria i herberget, vidh the plikt, som ther tilhörer ok wärian medh forbrvtin.

Ordet *werne* af Helmik rättadt till *föroware*. — Jämf. 1459: 15; 1478: 15, äfvensom 1460: 23.

24. 16. Item hwar husbonde göri borgamestaremo witterliget, ner främände folk komber i stadhin ok huat therra erende är. Hwar som forswmer sik her vtinnan, böte xij (12) marck.

Af Helmik tillagdt framför *borgamestaremo: fogitten och*. — Jämf. 1459: 16; 1478: 16.

17. Alle löse men ok quinnor, som i stadin äro, som til triggia marcka gotz haffua, vm the ey wilia tiäna, tha skulo the burskap winna och wara i allom wtskyldom som andre borgara eller packe vtaff stadhin vidh xl (40) marck.

Punkten öfverstruken och öfver densamma har skrifvits: *Non*. — Jämf. 1459: 17; 1478: 17.

18. Item tha mantalet scriffs vm skut kringom stadin, ath engin dyrffwes til nogra wndhan löna eller dylia vidh xl (40) marck.

Jämf. 1459: 19; 1478: 18.

19. Item hwar man late tymlighan koma sitt skut fram innan midfasto vidh iij (3) marck.

Ett par delwis otydliga ord: (»skoth . . ad tempus») skrifna ofvanför af Anders. — Jämf. 1459: *18; 1478: 19, äfvensom 1460: 29; 1463: 27; 1476: 27; 1481: 28.

20. Item the som pantta haffua vtsatt fore skut, the löse them igen innan thetta her ok pascha eller haffui siden engin meera til-talan till them. 25.

Punkten öfverstruken. Efter densamma tillagdt (af Anders): *xx:de dag.* — Jämf. 1459: 20; 1460: 31; 1462: *48; 1478: 20.

21. Item engin före orenliget i strömyrn, Stoorra torget, Fyska-strand, [Koggahampn], eller Slotzbackan eller Grabrödra bro [eller K[orn]hampn] vidh sina xij (12) marck, vthen före thit som mer-kin staa vppa malmane.

Koggahampn öfver raden och *eller Kornhampn* i margen tillskrifvet; efter *xij* marck har Helmik skrifvit: *vtn nade* och slutligen har Anders efteråt till-lagt: *vhan före i dragere waken.* — Jämf. 1459: 21; 1478: 21, äfvensom 1462: 36; 1463: 45; 1476: 46, *74; 1481: 49, *77, *78.

22. Engin legge orenligheet, stocka eller annan twnga viidh stadzsins mwr vidh sina xij (12) marck.

Punkten öfverstruken och öfver densamma har skrifvits: *Non.* — Jämf. 1459: 22; 1478: 22, äfvensom 1462: 38; 1463: 46; 1476: 47; 1481: 50.

23. Item the som baata haffua i grendener eller tymber, the late them koma borth innan jwl vidh sina xij (12) marck. Alle stadzsins almenningia skulo wara frye.

Framför *Alle* har Helmik skrifvit *ok.* Hela punkten öfverstruken. Ofvanför har skrivits *Non.* — Jämf. 1459: *25, [*26]; 1478: 23.

24. Item enge beryctade quinnor, giffit ellir ogiffit, bäri gwll, silff, hermelin, gra skin eller korelle bandh, och the quinnor som ecke haffua sin bonda ner sik, skulo fly stadin. 26.

Punkten öfverstruken. Orden *skulo fly* underprickade och i margen har skrifvits: *nota.* — Jämf. 1459: *29; 1478: 24, äfvensom 1462: 42 (slutet); 1463: 29; 1476: 29; 1481: 31.

25. Item enge lösa quinnor bäri frva dräckt eller stärecktä doka vidh sina xij (12) marck.

Ofver *eller* har skrivits *bräm* (Olavus Petri). — Jämf. 1459: *33; 1478: 25, äfvensom 1462: 42 (slutet); 1463: 29; 1476: 29; 1481: 31.

26. Item alle gerningx men, hwo the hälzst äro, giffui kiöp effter tidhen, swa ath hwar faar fulth gen fullo vidh therres iij (3) marck.

Jämf. 1459: *32, *57; 1460: 25; 1462: 29; 1463: 37; 1476: 37; 1478: 26; 1481: 38.

27. Engin haffui köpslagan pa torget om sancte Thomesse dagh vidh sina xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. Ofvanför har skrivits: *Non.* — Jämf. 1459: *31; 1478: 27 och här nedan punkt *56.

28. Item engin legge stocka pa almeningx gatwr vidh xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. Ofvanför har skrivits *Non.* — Jämf. 1478: *28.

29. Hwar haffui sin fisk ok humbla i bodene eller pa fönstret.

Punkten öfverstruken och sedan underprickad. — Jämf. 1478: *28.

30. Engin ogiffit borgare, som ecke haldher vppe hws ok hee-
27. man, skal köpa rogh eller korn ok enge pigor eller dränge vidh
xl (40) marck. Änkia haffui en dreng.

eller dränge öfverstruket men ofvanför har åter skrivits *eller drengie* (Anders?). Sedan har tillagts nederst sid. 26 af Anders: *eller preste deiør e ler munke deiør.* Sista meningen öfverstruken. Därefter har följande skrivits (af Helmik) och åter strukits: *Köper dyrt, om eder teckes. I skule intet loff faa tet vtföre i sommer tilkomende och vp[a] torget köpe tet och ingen annerstad.* — Jämf. 1459: *35; 1478: 29, äfvensom 1463: *58; 1476: 59; 1481: 62 och här nedan punkt *76.

31. Item engin köpe gästom nogath gotz til handa vidh xl (40) marck och gotzet forbrvteth.

Jämf. 1459: *35; 1478: 30, äfvensom 1460: 3; 1462: 3; 1463: 9; 1476: 9; 1481: 9.

32. Engin tagi peninga aff gestom pa järn, kopper eller annat vidh lxxx (80) marck och gotzet forbrvtid.

Jämf. 1478: 31.

33. Item hwar som är kronone toll skylloger, lata then koma fram, ephther thet xiiij (14) daga äro forlidne, vidh xl (40) marck.

Öfver raden har skrivits (af Ingevald): *innen jwl.* Punkten öfverstruken. Öfver densamma har skrivits: *Toll.* — Jämf. 1459: *36; 1478: 32.

34. Engin haffui inne medh sik stadzsins rentta vidh sina vj (6) marck.

Jämf. 1459: *37; 1478: 33.

35. Item engin säli borth stalla eller bygning, som staa vppa stadzsins tomptther, forra än the äro stadenom hembodne, vidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: *38; 1478: 34.

36. Engin tagi borth stadzsins tymber, vthen han stande tiwffs rett.

Jämf. 1459: *39; 1478: 35.

28. 37. Engin haffui swin her i stadin längher än til pascha vidh sina iij (3) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: *40; 1478: 36, äfvensom 1463: 42; 1476: 42; 1481: 45.

38. Item hwar man bryte aff sina swina stalla innan pascha vidh sina iij (3) marck.

Öfver *pascha* har skrifvits *juul* (Helmik) och därjämte har af Ingevald på slutet tillskrifvits: *widh almenningæ gatæ*. Punkten sedermera öfverstruken. — Jämf. 1459: *41; 1478: 37, äfvensom 1460: *34; 1462: 34; 1463: 41; 1476: 41; 1481: 43.

39. Engin haffui twa gatubodher, östen till vm sommaren ok om wintren westen till, vthan swa medh skiäl ath han boförer, vidh sina xij (12) marck.

Jämf. 1459: *45; 1478: 39, äfvensom 1461: 3; 1463: 33; 1476: 33; 1481: 34.

40. Item engin husman eller husquinno skal haffua koo eller swin her i stadhin vidh vj (6) marck. Mysta the koo eller swin, haffui fore engom klaga thet.

Öfver *engin* har skrifvits (Helmik?): *prester*, men ordet har åter strukits. Öfver raden efter *i stadhin* har vidare skrifvits (Helmik?): *oc ligge på gatuna om netterne*. — Jämf. 1459: *51; 1478: 38, äfvensom 1463: *43; 1476: 43; 1481: 46.

41. Item enge pighor bliffue her i stadhin, vthan the tagi tjänist vidh sina iij (3) marck. Ok alle pigor, som på gatwne sittia [medh köpinskat], skulo taga tienist eller flye stadin. 29.

Öfvanför *enge* har skrifvits: *drenger eller*. Orden inom klammer af Helmik skrifna öfver raden. — Jämf. 1459: *49 a och b; 1478: 40, äfvensom 1476: *88.

42. Item engin haffui open gatwboodh, vthen han skwte aff xl (40) marck.

Tillagdt af Anders(?): *tet är ortog och xiiij öre i skot ad minus*. — Jämf. 1459: *24; 1461: 2; 1463: 32; 1476: 32; 1478: 41; 1481: 33.

43. Item enge v öres borgare skulo wtfara for xx:dag (20:dag) jwla ok rette marcknade äro vidh xl (40) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: *50; 1478: 42.

44. Item engin skal haffua kölna i trähws eller i stalla ok enga träkölmar wiidh liiff ok gotz.

Öfver *kölna* har skrifvits *trä* (af Helmik?). — Jämf. 1459: *54; 1478: 43, äfvensom 1462: 20; 1463: 23; 1476: 23; 1481: 23.

45. Item hwar som haffuer kölna hws, bryggare hws, forwari eeldin wiidh liiff ok gotz.

Jämf. 1459: *58; 1478: 44.

46. Item enge embetzmen eller lösa quinnor skulo holda bryggestool vppe vidh therres xij (12) marck.

Jämf. 1459: *55; 1478: 45, äfvensom 1463: 30; 1476: 30; 1481: 32.

30. 47. Item engin brigge eller thwnne ööl om helge dagx nätther vidh sina xij (12) marck.

Tillägg af Helmik eller Anders: *vian han haffuer prostens minne*. Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: *56; 1478: 46.

48. Engin forbigge gatwner meth hwmbla hws eller göri broar wnde fiska tunnaer vidh sina xij (12) marck.

Ändringar af Helmik: öfver *forbigge* har skrifvits *försätie* och *o* i *forbigge* ändrats till *ö*; *hws* har strukits; efter *tunnaer* har af Ingevald insignerats: *vthen rennesteenin*. — Jämf. 1459: *60; 1478: 47 samt här efteråt punkt *80.

49. Item enga gäste ridhe vtaff stadhenom vthen fogodins, borgamestarene ok radzsins mynne widh xl (40) marck.

Tillägg af Helmik: *rider han bort vian mynne, swari värden for gester och ingen tösk: köpsuen fari i marknade*. — Jämf. 1459: *59; 1478: 48, äfvensom här nedan punkt *57.

50. Enge löse quinnor tagi til sik pigor eller locke nogers mans hion ath krogin. Huilkin ther worder medh befwnnen, worde slagin viidh stuona och ryme stadhin ok stadz marck.

Jämf. 1462: 42; 1463: 48; 1476: 49; 1478: 50; 1481: 52.

51. Allom them forbiwdas bade malmane, som haffua stadhin forsworet, ok koma the i stadin igen, stande sin rett, som ther tilhörer.

Jämf. 1462: 42; 1463: 49; 1476: 50; 1478: 52; 1481: 53.

31. 52. Engin dragare bäri nogat ööl fra nogan embitzsman til salu vidh sina iij (3) marck.

fra rättadt till fran (Helmik). — Jämf. 1476: 65; 1478: 53; 1481: 68.

53. Enge gäste eller Vplenningia skulo lata bliffua therres kopper i wogenä liggiande längher än han är vägin viidher therres iij (3) marck.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1476: 66; 1478: 54; 1481: 69.

54. Engin borgare haffwi medh sik swa dana dräng i marcknade, thet han faar skada fore.

Jämf. 1478: 57.

* * *

- *55. Engin görä nogrom landzmanne fortreth, swa ath han spiärnar pa säckin, eller giffwe ondh ordh.

*56. Engin skal haffua noghan köpänskatt sancti Thomasse dagin, som är i morgon, vppa torgeth.

Punkten öfverstruken. — Jämf. här ofvan punkt 27 med hänvisningar.

*57. Enge ogipte borgare fare i marknade vthan han haffui bwra breff medh sik ok swa ath hwar lathe hwart aar fornyia sit bwra breff.

Orden: *i marknade* ändrade af Ingevald till: *i vpsteder eller marknade*. Efteråt tillagdt (Helmik): *widh xl marck*. Öfver punkten har skrifvits: *Non*. — Jämf. 1476: *75.

*58. Engin bygge skip eller baata innan bomen vtan bygge 32. them vthen stadin widh xij (12) marck.

Jämf. 1476: *76; 1481: *27.

*59. Engin late koma barlest vtaff skipen ok i hampaner, vthan före thet borth opa holmane widh xij (12) marck.

Jämf. 1476: *80.

* * *

Punkter införda af stadsskrifvaren Helmik fan Nörden.

*60. Engen bäri granryss i syön aff hwsom wijdh both iij (3) marck, vtan brenne thet vp i theres egin hws.

Jämf. 1476: *79; 1481: *85.

*61. Engin kliffwe offuer bomen wijdh sin hals, vtan han löse halsin medh lxxx (80) marck.

Jämf. 1463: *40; 1476: 40; 1481: 42.

*62. Engen landzman knyppe höö innan bomen eller pa malmana. Hwar ther medh wordher funnen, haffue hödh forbrwtidh, oc then tet tilsteder i sin gardh, böte iij (3) marck.

Punkten öfverstruken.

*63. Er forbodit aff var herre och höffuitzman, at ingen dirffuis ath före vth rogh, k[orn], myöl och malt och alla handa etende wara vijdh sine xl (40) marck ok ther medh gotzet forbrvtit. 33.

Punkten öfverstruken. Ofvanför har skrifvits: *non*.

[*64. Ingen köp[su]en packe myöl. Hoo ter bliffuer befunnen medh, haffue förbrutet gozet.]

Punkten är af Anders införd nederst sid. 32 och på samma gång som den föregående öfverstruken. — Jämf. här efteråt punkt *86.

*65. Engen bake brödh til at selia her i staden eller pa bade malmana vtan bagara. Hwo ther vorder medh befunden, böte iij (3) marck och brödet medh forbrutit.

Vid slutet har tillagts: *vtan tet är bondafolk.* Ofvanför har skrivits: *Non.* — Jämf. 1476: *85; 1481: *86.

*66. Alla the, som drengia haffue och hesta haffua pa stall, vnderuise sine drengie, thet the höffuidzkelige ryde medh thera hesta pa gatan, swa ath the ingen schada göre, wij[dh] the bruth ther til höre.

De sex sista orden och *pa gatan* senare tillskrifna. — Jämf. 1476: *78.

*67. Engen [gestär, som til stadin komber,] latha veghe nagat jern i grenderner vthan latha thet veghe vppa appenbara torgith vjdh both iij (3) marck, och inghen latha leggie sith jern annarstades än vppa appenbara torgit.

Orden inom klammer öfver raden. — Jämf. 1476: *84; 1481: *84.

Om skomagarana.

*68. Allä dandemen aff steder eller landz bögden, som skoo haffue fale, skolo och maga sälie thöm fryt och quit vtan allan schada ok alle aff landzbögden koma och velie hiit til staden koma.

Punkten öfverstruken och möjligen afbruten.

34. *69. Ingen skomagere haffua sina skoo til salu annerstades än i appenbara bodher ok hwar sig ther vtinnan forsumer och vil ey effter göre, böte fore hwar thijdh iij (3) marck.

Ofvanför är skrivet: *Non.* — Jämför 1476: *91.

* * *

*70. Ingen lathä leggie nager vrenligheet pa Stora torgit vjdh sine iij (3) marck vtan alla nade. Komber ther och nagher vrenligheet ok vorder ey bar a thakin och vithis tet nagrom, tha värie thet aff sielff iij:e (3:e), en och hwar fore sich vtan alla nade.

Jämf. 1459: *47; 1478: 21 och här ofvan punkt 21, ävensom 1462: *37.

*71. Engen her effter tildyrffues ath selie eller haffwa nagat brent vin faalt, vtan then som ther til satter är aff fogitten ok radit, vjdh sine xij (12) marck.

Punkten öfverstruken. Ofvanför är skrivet: *Non.* — Jämf. 1476: *87.

*72. Alla akara draghe thöm(?) pa malmana, som gamalt och forent varit.

Orden: *draghe thöm* rättade till *bliffue* (möjligen af Anders).

*73. Äre fogitten, borgamestara, radit och xlvij (48) aff me-nighetin til ens, ath the vele haffue en godh man i hwart quarter, som aath wagt haffue om thette treck the vth bere aff hwsen. Huilken tet gör och varder medh fwnnen, böthe iij (3) marck vtan nade, och then man schal holles wiidh fulle macht pa kongens och stadzsins vegna.

Punkten öfverstruken.

*74. Alla lösa quinner affleggje theres frwa dreth.

35.

Punkten öfverstruken. — Jämf. 1459: *33 med hänvisningar.

* * *

*75. Enge bryggessa skal haffua nager stegerskanne(?) vtan alenast iij (4) artich i sin lön.

Orden *än til iij peninga* strukna. Punkten öfverstruken.

*76. Enge köpsuena eller ogiffa köpa nagan spannamaal. Huilken ther vorder medh funnen, böte xij (12) marck vtan nade och gotzet forbrutit.

Jämf. ofvan punkt 30 med hänvisningar.

*77. Om tienista pigar: at ingen thöm til sig thager til tienist vtan medh henne mathmoders mynne, som hon förre tient hauer.

Motsvarande föreskrift införd högre upp på samma sida men struken.

*78. Vm drengie köp pa malmana, som löpa epter höns, egh och andra.

*79. Köpsuena, töske och svenske, leggie sin swissera eller lang kniffue aff wijdh sine xij (12) marck och verien forbrwten.

Jämf. snarlik föreskrift 1459: 15; 1460: 23; 1478: 15 och här ofvan punkt 15.

*80. Vm twnner vtan rennestenin och klede, som legges vtan fore vyndöget.

Punkten öfverstruken. — Jämf. ofvan punkt 48.

*81. Enge köpsuena, som löst seckie salt haffua i bodum eller kellarom, skole tet packa i tunnöm vtan selie tet wth medh seckiom, som the tet köpt haffua.

Punkten öfverstruken.

* * *

**Punkter som synas på olika tider vara införda af stads-
skrifvaren Anders Andersson.**

36. *82. Inghen örenligheth(!) skal leg[g]es innan bomen antige östan eller westan eller innan stadzins mur eller porta wed iij (3) marck wtan alle nade och hulkin piga eller drengh ther worder beslagin met, ligge i siske buren, til tess the iij (3) marck sacke komme pa diskin i radzstuffuen. Icke heller skal then orenlighet legges wijd Munke bron, innan bom eller wtan boman pa isen, wijdh then zache, som för är sakt, wtan störtä tet i dragare waken.

Jämf. här ofvan punkt 21 med anmärkning.

- *83. The ther stalle haffue pa malmaner, göre rent wed sin iij (3) marck wtan alle nade. Sker tet icke, tha skolen aff riffues och ingelunde tilstädes ytermere opbyggia wtan sätie them huar te wele yterst pa malmene.

* * *

- *84. Alle statare aff by eller och scole mestare medh sine diekne lagge [o: lägge?] ther neffst pa.

Punkten öfverstruken.

- *85. Om örenlighet(!) wijd södre maket: föres bort met bater baade winter oc sommer eller i andre strömer.

Punkten öfverstruken. Dessutom har *winter oc* strukits och ofvanför skrifs *om*.

- *86. Ingen kopsuen pace myöl.

Jämf. ofvan punkt *64.

37. *87. The som äre tieniste löse, ma bönder aname, huar the them faa kunne til tjenst.

- *88. Inghen sälie, bythe eller sendher harnisk, bysse, pansser ellere nogre(?) andre werier Rysse i hender wid liiff oc goz.

Punkten öfverstruken.

Anmärkningar och tillägg.

Sid. 1 m. fl. st. *Tenetur* o. s. v. Anteckningen avser sakören till staden, och när ej annat uttryckligen angives, efter hvad det synes, äfven till fogden. Den är stundom utan tvifvel samtidigt införd, stundom senare tillagd. Det är emellertid ganska svårt att afgöra, när det ena eller det andra ägt rum, och i allmänhet torde det sakna betydelse. Det visar sig emellertid, att saköresbeloppet undergått jämkningar eller gjorts till föremål för något slags kompromiss — vederbörande blef »belatin» på en lägre summa — och när detta synes ha varit fallit, har förhållandet i regeln påpekats i en not. Längre fram, under loppet af 1488, utbytes termen *tenetur* mot *dabit* eller *dedit*.

Sid. 3, r. 16: *Birgitta Vyans*. Jag har ej kunnat läsa namnet annorlunda — det förekommer äfven sid. 159 i en stämmingslista — men jag har ej återfunnit det bland de många *Birgittor*, som i öfrigt i tänkeböckerna förekomma.

Sid. 17, r. 15: Namnen *Götzstaff Vlsson* och *Fadher Olsson* äro i tänkeboken felskrifna och böra läsas *Götzstaff Olsson* och *Fadher Vlfsson*.

Sid. 23, r. 10: *Danow Spärkalla*. Jämfördt med sid. 259, r. 23, 24 torde namnet vara identiskt med *Dona kalle* och de bokstäfver, som tveksamt återgifvits med *Spär*, afsett att öfverstrykas.

Sid. 23, r. 17: *hans hustrv Birgitta Meyenborgx*, jämf. med sid. 61, r. 14. Ordet *hans* är på det senare stället med svagt bläck öfverstruket, hvilket torde vara det riktiga.

Sid. 42, r. 8, 19: Orden *ther löntto*, *ther lönttes* o. s. v. äro senare tillskrifna.

Sid. 49, r. 13 m. fl. st. Ordet *idem* skrives förkortadt *id*, hvilket äfven kan betyda *en penning*. Meningen är emellertid tydligen, att sakörena skola uppgå till samma belopp som det i stycket förut angifna (jämf. sid. 251: *Tenetur idem som forscriuat staar* eller sid. 374: *Tenetur idem uten nade*) och en penning är tydligen ett för ringa saköresbelopp. Frågetecknet har emellertid äfven på senare ställen bibehållits.

Sid. 61 m. fl. st.: *lejdas för gästegods*. Af senare anteckningar i tänkeböckerna framgår, att härmed afses betalningsanstånd för gäld till gäster.

Sid. 65, r. 17: Det har ursprungligen stått *xij march*.

Sid. 67, r. 1 nedifr. Tillägg: *I margen: Zaker E*.

Sid. 75, r. 3 nedifr. Det torde böra läsas: *Erik Jonsson*, då Erik Jansson enligt Ämbetsboken icke inträdde som rådman (kämur) förrän med ämbetsåret 1477.

Sid. 79, r. 11. Det har ursprungligen stått: *iiij march*.

Sid. 84, r. 11. Med *bro Laurens vicarius* menas måhända franciskanermunken Laurens Torberni, som var vicarius till den danske ordensministern i provinsen Dacia Ove Jensen (1468—77). Jämf. J. LINDBÆK, *De danske Franciskanerklostre*, s. 270, n. 85.

Sid. 84, r. 16 nedifr. m. fl. st. Anteckningarna *Pro eo fideiussit* o. s. v. äro ej sällan senare tillskrifna.

Sid. 85, r. 8. Samma affär beröres sid. 96, där i st. f. Olaff Olsson står *Olaff Benc'tsson*.

Sid. 87, r. 18. Ursprungligen *x marck*.

Sid. 96, r. 5 nedifr. Kommat mellan *Erik Jonsson* och *Erik Jenson* bör utgå, då det är fråga om den afgående kämnärens leverans till den tillträdande.

Sid. 111, sista anteckningen. Samma sak omtalas sid. 193.

Sid. 113, r. 12—14 nedifr. Samma sak omtalas sid. 114 utförligare.

Sid. 114, r. 8—10 nedifr. Jämf. anteckningen sid. 191 under 26 okt. 1478.

Sid. 123, r. 8. Ursprungligen *iiij marck*.

Sid. 154, r. 9. Ursprungligen *x marck*.

Sid. 170, r. 9 nedifr. Hvad som menas med det illa skrifna ordet *Munkfarg:s* känner jag icke.

Sid. 177, r. 5 nedifr. Ursprungligen *vj marck*.

Sid. 179, r. 16, 17. Jämf. anteckningen om Andres Kota sid. 180.

Sid. 195, r. 14. Ursprungligen *vj marck*.

Sid. 212. Anteckningen om Niels Clausson upprepas sid. 213.

Sid. 215, r. 8. Möjligen *Jenis Ernasson*.

Sid. 220, r. 1 nedifr. Ursprungligen *x marck*.

Sid. 227, r. 9. Läs *Jenis* [o: *Hanis*] *Wesfaale*. Samma sak omnämnes sid. 229.

Sid. 234, r. 8 nedifr. Rubriken: *Andres Swensson* saknar motsvarighet i följande anteckning.

Sid. 244, r. 12. Rubriken: *Om Hanis Priwalkx hustru* saknar sammanhang med följande anteckning.

Sid. 255. *Henrik Babbenhuse*. Sid. 287 under 7 april 1481 synes samma sak beröras.

Sid. 274, r. 4. Det har ursprungligen skrifvits: *Tenetur idem*, men *idem* är öfverstruket.

Sid. 280. Rubriken: *Trugels Esbiörnsson* har ingen skönjbar motsvarighet i följande anteckning.

Sid. 282, r. 7, 8. Samma sak omtalas sid. 286.

Sid. 296, första anteckningen: Uppbudet på mäster Jakobs stenhus omtalas sid. 298 under 21 maj.

Sid. 311, r. 21. Ursprungligen *iiij marck*.

Sid. 334, andra anteckningen. Samma sak sid. 335 under 13 mars.

Sid. 334, r. 12 nedifr. Hvem som afses med »*wykariusse*», känner jag icke.

Sid. 341. *Erik Nilsson*. Samma sak omnämnes sid. 342.

Sid. 376. Framför »*Crastino sancti Michaelis*» insättes [30 september].

Sid. 387, r. 12. Ingevald, som eljes alltid skrifver *for*, har här skrivit *för*.

Sid. 392. *Laurens i Gamblaby ok Laurens tyberman*. Jämf. anteckningen sid. 343 under 27 april och Jordeboken 1474—1498, sid. 84, n. 977.

Sid. 409, r. 12. Läs: *Lasse Gwnnarsson* [o: *Biörnsson*].

Sid. 415, r. 11 följ. Ursprungligen har det stått: *Erik Jonsson och loth vp Lasse tybermanne* och i rad 17 torde menas *Erik Jonsson*.

Ordförklaringar.¹⁾

(Siffror inom parentes hänvisa till sidor i texten.)

A. Å.

aager, atte, äger, ägde eller ägt.
afskyrder, afskurna stycken.
aker (440), åkare.
aklede, sängtäcke.
alisk, kläde från Aalst i Flandern.
altaresten, flyttbart altare (för resor).
aam säl, säl aam, åm sältran.
amaning, kraf.
apen, öppen, appenbarlicka, uppenbarligen.
aardon (90), orden (kloster-).
aanska (260), önska.
arnisk, kläde från Arnhem i Geldern.
artich (467), örtig.

B.

baiosalt, salt från Västeuropa.
bardsa, ett slags fartyg, äfven öknamn (sid. 181, »långa bardsan».)
barnfünge, (251), barnsäng?
basta, detsamma som binda.
beckere, beckiare (tillnamn)?
behold, säkert ställe.
belata, belatin, efterlåta (nedsätta böter), benåda, efterlåten, benådad.
benlösning, uttagning af ben ur sår.
beradha, (42), kräfvä.
beridha (17), underhålla krigsfolk i ett slottslän.
berwarefisk, Bergenfisk.
besitta, bebo (vanligen).
bespraka, föra talan på.

bestaar sik (om lifvet), är i fara (för lifvet).
besätta, besättning, få eller taga införsel eller pant i, införsel, kvarstad, pant.
betiden (bittiden), i rätt tid.
beträga (343), komma åt?
bevara sik, befatta sig.
biucyar, (18), bojor.
blifva, gå förloradt (om fartyg), drunkna.
boföra (432 med hänvisning), flytta?
bolt, rulle med lärft.
bragubänk (484), brobänk, upphalningsplats.
brefvera, breviarium.
brodh, brudh, brut, böter, straff.
brost, pansarskydd för bröstet.
bryggesa, bryggerska.
bryggestol, bryggeri.
burbrief, borgarbrief.
burvard (*burdh wardh*), ett strängare slags vakthållning i staden (motsats till »slät vard»), äfven den person, som gör sådan.
byiasvena, stadstjänare.
byman, borgare.
byssar, skrin eller bössor.
bäkinä, bäcken.
bältare, gördelmakare.
bödkiare, bödeker, bädkiare (tillnamn)?
böfveri, gröfre ofog.
böggher, bågare.
bönahald, förböner.
böte (465), båtar.

¹⁾ Ett och annat ord har måst lämnas oförklaradt.

C.

centum marcas, hundramarck (356, 362), tillnamn.
certar (179), detsamma som »utskuren skrift», se under *U*.

D.

dag, frid för viss tid.
degia, hushållerska, deja.
disk, bord i rådstugan.
dok, duk, hufvudkläde (jämf. *dansedok* 331).
döl, slö, tokig.
dor, dörr.
dorabrot, inbrott.
dorasven, dörrvaktare.
dragare, bärare och packare af vissa varor.
drafveldsman, dålig karl.
droprum, taäckdroppsrum.
dräth, dräkt.
drögare, dröge (tillnamn), senfärdig?
dulsmål (dölsmål), undandöljande, tredska i fråga om betalning.
dycker (255), tiotal af skinn m. m.
dylia, dölja, neka.
dyrfves, derfves, djärfves.

E.

embete, embeite, yrke, handtverk, skrå, *embetzman*, handtverkare (i ett skrå).
emysk öl, öl från Einbeck (i Hannover) eller Emden?
engilst (ä-), engelskt kläde.
entliga (53), enskildt, (201) samfält?
enlyte, änleti, anlete.
eptelifva, änka.
erfve (228), arfslott.
evintyr, risk.

F.

faber, smed.
fall (1000 fall 398), olycksfall.
fallandöwel (1000 f., 58, 132), svordom.
falz, förfalskad.
fan (438 m. fl. st.), få.

fela (subst. och verb), trygghet, trygga.

felighet, felog, trygghet, säkerhet, tryggad, säker.

fem (v)öres borgare, obesutne borgare (»de, som icke hålla uppe hus och heman», 373), som erlagt burskapsafgift.

festa lag, lofva edgång.

fetaledhe (468, för *fetalie*), fetalier, lifsmedel.

fioll, föll.

fiäld, afsöndradt jordstycke.

flageld, sammet.

flärd, dålig, förfalskad vara.

forbiuda (110), lägga kvarstad på.

(i) *forbude*, under eller trots förbud af olika slag.

forbidia, göra afbön.

fordraga, förskona, efterskänka.

foresedh, försörjd, gift.

forfader, släktinge i äldre led.

forföra (66), bortföra, undanhålla.

forord, villkor, förbehåll.

forscrifva, skriva illa om, anklaga.

forslita, utsälja.

forstaa, förestå, sköta.

(i) *forty* (399), icke desto mindre.

forstäckt, förkortad (om lifvet), borttryckt genom döden.

forsättia (190), lämna från sig?

forvara, varna.

forvinna (112), öfvervinna följderna af.

forsya, hushållerska.

fridskilling, afgift vid förvärf af fast egendom i stad.

fultsere, fullt sår.

fälad, betesmark.

fögda, fejd.

fönsteröre, särskild afgift för öppen gatubod.

G.

gamsklo, ett slags dryckeshorn.

gardiekne, gardian i ett gråbrödrakonvent.

gen (438), i utbyte mot.

gera, ett kilformigt stycke mark.

Gobbins must, (41), vin från Guben i Lausitz.

graskin, ekorrskinn.

grisla, brödspade.

gudspenning, hand- eller fästepenning.

gärningsman (*gern-*), handverkare.

gäst, främmande köpsven i stad.

göma, förvar (135), äfven fängelse (279).

gör (20 m. fl. st.), gjord.

H.

hagnisk, kläde från Haghen i Braunschweig.

haarenson, herenson, skökoson.

harpare, spelman.

helgedoma, relikier.

helling (medellågtyska *hellink* = $\frac{1}{2}$ penning), i kombinationen *huar-kin helling* eller *peningh* = »inte en styfver».

hendemera (*hender-*), yttermera.

herskapet, högsta öfverheten.

hiog, högg.

hiolt, höll.

hiälperedhe, undanflykt.

hoftyge säk (24)?

hommodh (263), förolämpning.

hoon (83), hän.

husor, benkläder, strumpor.

hvargins, ingenstädes.

höginde, dyna.

(*the*) *hökenerske* (447), hökarne.

hönskastädherner (38), hansestäderna.

I.

inna (128), taga i besittning.

K.

kaapa, kappa, kåpa, mössa.

kaapasäk, kappsäck.

carnifex, köttmångare, slaktare.

kast (295), räkneenhet vid mynt.

kave (452), kofva, stiga.

kirkiöverende, kyrkovärd.

kirkiospänare (395), kyrkospän-täckare.

kiortzla skaalar (295), silfverbeslag för en kjortel.

klanda, göra anspråk gällande (vid rättegång).

klofva, visst antal fisk (100—120).

knifsko, kniffodral.

knitekläde, (*-dok*), hufvudduk, som motsats till »stärkta doka».

knyta (21, om träbyggnad), förse med knut?

knäpa, knappar.

kokasten (69), köksspis.

koklare, gycklare.

konventa, tunnt lybskt öl.

kor (372, i laxfiske), detsamma som *kolk*, laxnot i en laxfiskebyggnad?

kostwart (224), påkostat.

kraga, pansarskydd för halsen.

kramfat, fat med kramvaror.

krefvita, pansar.

krehake (295), hake, hvarmed ett armborst spändes.

cristale, prydnad eller kärl af kristall.

krugan (453), krogen.

krumpliken, krympling.

krämerie, kramvaror.

kyrsedrank, körsbärsvin.

kämmeri, kämnärskap.

kätterska (111), här person, som beskylls för förbudet könsumgänge eller blodskam.

käxe, brandhake.

kölna, torkhus eller torkkar för malt.

köör (112), kor.

köttmångare, slaktare.

L.

ladha, *ladhin*, lasta, lastad.

ladhar (132), lådor?

lag (*gå lag*), ed.

lagamän, edgärdsmän.

lagin nidherfälllog, ur stånd att gå utfäst ed.

lakt (320), dåligt, läckt?

last (415), klander, lastande.

latterska (tillnamn)?

leda, *leyda* (subst. och verb), lejd, lejda, *ledog*, lejdad.

leysk, kläde från Leyden.
lida sik, skynda sig.
linhatt (*lyn-* 331), hufvudbonad af linne?
listelakan (*lyste-*), lakan med bård.
litt (262), färgad.
loppa (*luppa*) järn, järn i mindre klumpar.
lösunga, lös, löst (folk).

M.

maarenessa, mormessa, jungfru Marias födelsedag, 8 september.
mak, hemlighus, afträde.
malior, maljor, ringar (i en brynja), beslag.
mansläkte (128, *-slätte*, *-slag*), dråp.
mantol (90), yttermur.
marenborsk, kläde från Marienburg.
math (*mate*, *motha*), mått, kvantitet.
mata, matvaror.
medha (173), möda.
mes, korg eller fat för visst mått koppar.
messorede, mässredskap, -tillbehör.
middel, medling.
minne (*mynne*), mindre.
minne (*mynne*), godvilja, godtfinnande.
moghande man (154) myndig.
motho (361), mätte.
mulka (*molka*), mjölka.
must, vin.
mäktabref, fullmakt.
mäla, mäta, *mälisman*, (tomt)mätare.
märsaklede (382)?

N.

namanyng, kraf.
nobla, engelskt guldmynt.
nämpmast (317), närmast.
näresk, kläde från Naarden.
nästekläde (16), byxor, »lärfoder».
nödhwäria (nödvärn).
nögdogt, (nögot), ogärna.

O.

ofelat (*oledat*), olejdad.
offir, offer.
ofästo (193, 371), utan löfte eller lämnad säkerhet.
ofverbögdog, redobogen.
ofvermän, närvarande vittnen vid uppgörelse.
ofvirstadh (277), fördt till slut.
ofvertala (362), aftala.
ombevarat (194), befriad.
ominne (*omynne*), utan tillåtelse.
onäkta, oäkta (i namnet *onäkta Hanis*).

P.

pappegwyja, papegoja (öknamn).
partetal, anpart.
patinematikare, träskomakare.
plaga (8), farsot.
plega for mik (354), göra (rätt) för mig.
pipperkomen, spiskummin.
polyxe, en hellebardliknande stridsyxa.
postulatus (gyllen), en gyllen af sämre halt, ursprungligen slagen af en »kallad» (*postulatus*) biskop i Utrecht.
primgåld, frakttillägg.
pulfver, -makare, krut, -makare.
pust, örfil.
putta, käril, lergryta.

R.

radha sik, skaffa sig.
rafband, radband af bärnsten.
reda, utrustning, tillbehör.
reda w, rusta till, tilltyga.
redde (*ner redde*, 254), illa tilltygade, nära döden.
redasven, förvaltare, skaffare.
resaverke (405), upprest timmerverk.
rippa om (362), framdraga på nytt, rifva upp.
rummeni, ett slags spanskt vin.

rygia, rya, groft täcke af häst- eller nöthår.
ryska (78), löfruska (ett slags skylt?).
räna, råna.
röringa gods, lösöre.

S.

saginströja, tröja af ett slags ylle. (med) *samande hand*, samfäldt.
saraadul (85), här detsamma som böter.
sarduk, med linne blandadt ylletyg.
sartor, skraddare.
segare, visare (på ur).
(i) sender (438), styckevis, i mindre partier (motsats till »i läst»).
(än) sidermer (76), än mindre.
sielarycht, själagagn.
sillasättiare, syllsättare.
(i thetta) sinne (synne), denna gång eller tid.
skifvogarn (skyfvo-, 403)?
skiorte (295), del af rustningen omkring lären.
skipa, skeppa (upp eller ut), lägga.
skittabatin (204), skyttebåten.
skiul, gömställe.
skjäfvel (375), eufemism för djäfvul.
skiöff (312), knuffade.
skot (skut), kommunalskatten i stad; *skota (skuta, skata*, 440, 451), erlägga skott; *skutherre*, uppborðsman af skottet; *skuthus*, uppborðshus.
skotbräde (skut-, 21, 29), skjutbräder?
scrifvin, skeppsskrifvare.
skuddo (148), synade.
skympervis (37), på skämt, gyckel.
skyttarede, tillbehör till armborst.
skögiansson, skökoson.
sköt uppa (178), åberopade, hänvisade till.
sluna (178), slyna.
smögiansson (72), eufemism för skögiansson.
solasäter, solnedgång.
solidus, öre.

solleri (200), krigsfolk; jämf. *soderie* (357), sold?
spada (262), ett slags pil.
spanbelte (295), bälte (med spänne) hörande till rustningen.
spanhake, (388), hake att vinda upp armborst med.
speckerska (130), rökerska, torckerska?
sperbrekan (340), lansbrytning.
sperstake, spjutskäft.
spilare, packare af järn, lax och späck.
spisseri (109), speceri.
standelverk, korsverk.
statare, tiggare, lösdrifvare.
stegare, kock.
stegerskanne (495), brygdkana (som aflöning)?
stekarehus (stegerhus), kök, kökshus.
stongedragare, dragare med dragarestång.
stupa, kåk, skampåle.
ständeka, tennkana.
suf (swff), sof.
suppriare (140) underprior.
sutor, skomakare.
svag, svog, svåger, måg.
svara (nobla), tunga (motsats *lätta nobla*).
svarlösa, underlåtenhet att svara inför rätten.
svinabagge, svinvaktare.
svissera (495), värja.
syke, sjukdom.
säljabod, tranbod.
sätt (änth maal och sätt), förlikt (mål).
sätta (vin), bestämma pris på.

T.

taffelbeer, tunnt lybskt bordsöl.
then (69), tenn.
tigelhus (tygel-), tegelhus.
tifollet, tillfallet.
torfve, *törfve* (436 m. fl. st.), få.
tornegian, tornering.

tranesül, säl för trankokning.
trumba (250), trumma (från en gård).
trumpa, trumma (musikinstrument).
tryskas, tredskas.
trysvär (*träs-*), tre gånger.
tröman, djäfvul, fan, *et trömans aar* (286), »ett djäfla år».
tuga (*tyga*), vittna, *tyge*, vittne, *tyget* (168), åstadkomma det?
tunna (ö1), utspäda.
tylkan (435), dylika, *tylkat*, dylikt.
tymblegan (429), i god tid.
täkan, täcke.
tärning (132, detsamma som medel-lägtyska *terling*), packe kläde.

U.

unna (444), onda, dåliga.
unsatte (262), räddade.
untfalla, *-fioll*, svika, ej bekräfta, ej erkänna.
utföra, bortföra.
untgå (226), förhålla sig, umgås?
untleda sik, fria sig för en beskyllning.
untsigia (*-säga*), hota.
upplåta (*eden*), afstå från, efter-skänka motpartens ed.
upptaga (107), ertappa (t. ex. äkten-skapsbrytare).
utgardes (90), utomgårds.
utlack (55), rann eller läckte ut.
utretta, äfven detsamma som afstraffa.
utskurna scripter, två likalydande skriftliga aftal, passande ihop med i vinklar eller på annat sätt skurna kanter.

V.

var (*bruka sina var*, 284, jämf. sid. 283), synonymt med »göra sitt gagn» med något.

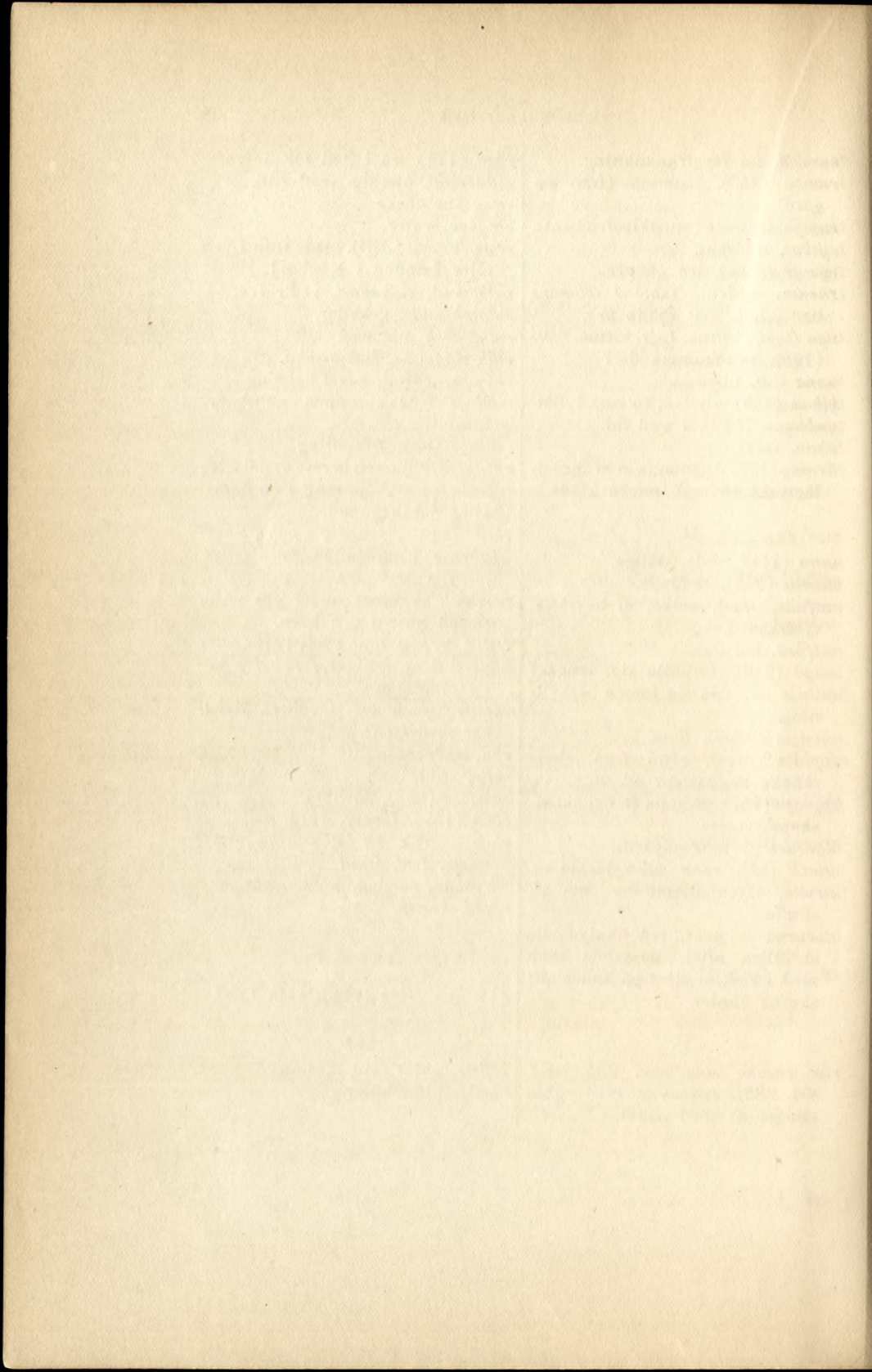
vara (171), gå i god för, lofva.
vedderköp, återköp (rätt till).
vepa, sängtäcke.
verdöra, varor.
vesterlinnesk (328), kläde från Lynn eller London i England.
vidh, ved, *vidhakast*, vedtrafve.
vidherboande, grannar.
vidhergöra, hämnas.
vidherlagssven, bolagsman.
vidhertal, aftal, öfverläggning.
vindoge (*-öga*), öppen gatubod, fönster.
villinge (88), vettvilling.
vittra, afskilja arfvingsars andel i bo.
vogledit (403), öppning i en damm eller fiskebyggnad.
vord (*vardh*, *vaardh*, *varth*), vaktgöring i staden, *vordmen* (*vartmen*), vaktgörare.
vordnat, personer under ens vård, såsom hustru och barn.
vraka, *vräka*, bese vissa varor eller produkter, *vrakere*, (*vräkare*), besiktningssman.
vunder (Gudz fem wndher), Kristi sår (svordom).
väd, vadpenning.
välle, våld.
välsaate (258), förlikta.
vära (137), förvar, vård.
vära (verb), *väria*, *vordher*, *vort*, värja, fria, friad.
värdskap, samlag, könsumgänge.
väria, vapen.

Ä (jämf. E).

ähta och rekta (108), ähta född.

Ö.

öfftete, oblat (vid mässan).
ölsäla, ölförsäljning.

REGISTER.

ÖFVERSIKT.

1. Personregister.
 2. Stockholm.
 - a. Stadsdelar och kringliggande områden.
 - b. Portar, broar m. m.
 - c. Tornen, muren.
 - d. Torg, öppna platser, hamnar.
 - e. Gator.
 - f. Gränder, brinkar.
 - g. Stadens hus (i allmänhet), tomter.
 - h. Världsliga byggnader m. m.
 - i. Kyrkor, fromma stiftelser.
 - k. Gillen.
 - l. Kloster.
 3. Orter (länder) utom Stockholm.
 - a. Kyrkor, kapell, kloster.
 - b. Andra orter (länder) utom Stockholm.
 4. Stadens styrelse.
 - a. Rådet (magistraten).
 - b. Stadens tjänstemän.
 - c. Vissa rättegångsärenden.
 - d. Herredagsmän, herredagar.
 - e. Unionen, utrikes förhållanden.
 - f. Stadens fullmäktige.
 - g. Stadens och kronans inkomster.
 - h. Allmän ordning, renhållning m. m.
 - i. Inventarier, skepp m. m.
 5. Stadens invånare.
 - a. Olika grupper.
 - b. Handel och vandel.
-

1. Personregister.¹⁾

Förkortningar: JB. (jordeboken), d. (död), d:r (dotter), h:u (hustru), st. (stämninglista).

Namnen, ordnade efter förnamn, i allmänhet normaliserade, men de samtida formerna anförda.

A, Å.

Aabiörn 125.

Abraam (Habraam) Magnusson [enl. JB. I, s. 370], klensmed 75, 111, 186, 258; h:u 368.

Adelin Mikelsdotter, skeppar Bengts syster, arfskifte 29.

Adelisa (Adaliza) 355, hennes gård 336, på Strand, arfskifte 385, 386, i stämningsskiftelistor.

Agada, Hans Stubs svärmor, skall ransaka rör. pigor 144, 370, hennes hus 273, 319.

Agnes 158 (st.).

Ake (Aake) Jönsson [Svarte Skåning], riddare, riksråd, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 28, 52, 124, 180, 345. — Närbling (Näring) 237, 255, 260.

Albrekt (Albric, Albrecht, Albrict, Albricht). —, dole, 68, i stämningsskiftelistor; h:u, se Märta. —, rådman i Västerås 30. — Bereman 200, i stämningsskiftelistor. — Gulborg 34. — Gultztorp 416. — Jensson (Jönsson, densamme som dole Albrikt?) 81, 139, 277, 342, köper en stenbod 273. — Jonsson 331. — fan Lancken 310, skall ransaka ang. pigor 370. — målare (perlstickare) 219, hus nära Norreport 337, öfverensk. med Nils skrivfware om ett hvalf 359. — skomakare 294 (st.). — Slutare (Sluttare) 87, 105, i stämningsskiftelistor. — timmerman 62. — Wurre 30, 31.

Alexius [Nampsi] 58, 105, i stämningsskiftelistor.

Alf, h:u 194. — Laurensen 313. — Olsson 205.

Algot guldsmed, tomt på Norrmalm 4. — Västgöte 41, 51, 172, 343, 344, 357.

Ambrosius skomakaredräng, dråpore 117. Amund, h:u 158 (st.). — Jonsson, Sven Helsings dräng 44.

Anders (Andres) litzle 224, lägersmål 16, 21, i stämningsskiftelistor. — Olof Hemingssons tjänare 390. — i Aarestom 215. — i Gamleby 122. — herr, i Kaakedal 64. — i Kraka 336. — i Lundby 244. — i Mädilhogom 111. — i Stensåtra 118. — Stusta 118. — i Vetaby 134. i Videssom 152, 349. — i Åkerby 244. — kyrkoherde i Österhaninge 170.

Anders Andersson 196, 338. — Andersson, biskop Hans fogde 234. — Andersson i Flina 257. — badstufvukarl 293 (st.). — bagare, gamle 55, änka, se Margit. — bagare 381, bötf. för ogilt bröd 329, köper tomt i s. Nicolai port 175. — Bengtsson 307, 387, 388, 391. — Botvidsson 43, 318, gård 328, måg, se Erik. — Botvidsson, borgare i Östhammar 332. — botnakar, dragare 121. — bältare (litzle) 227, 254, 256, 368. — djäkn 37, 47, 174. — Finne 203, gård västan mur 168, köper stenbod m. m. nära Fiskastrand 411. — fiskare 41, 76, dråpt 256, i stämningsskiftelistor.

¹⁾ För borgmästare och rådmän hänvisas till ett snart från rådhuset utkommande arbete. Jag har haft tillfälle taga del af restrycken.

- Greursson 108. — Gudmundsson 15, 16, 34, 62, 151, 175, 184, 233, 265, 314, 339. — gudsmed 117, 142, 334, på Färingön 321, i stämmningslistor. — Gunnarsson, dräpare 136. — Hansson 75, i stämmningslistor. — Hansson, tjuf 37. — Henriksson 203.
- Anders Hiort knapen (a vapen) 147, säljer hus på Långa gatan mot Norreport 154, 156, arfskifte efter hans h:u 316. — Hiort bältare 66, 116, 175, 323, 324, säljer gård på Skomakargatan 115, hus i s. Nicolai port 175. — hörare 231. — höna 242 (st.). — Japsson, i stämmningslistor.
- Anders Jenson (Jönsson)¹⁾ 1, 138, 226, 298, 314, 320, 339, 342, 353, 378, 387, 410, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, stadsfullmäktig 39, 110, 282, kvartersmästare 57, mantalsskrifvare 77, 104, 384, skall ransaka ang. förköp på spannmål m. m. 369, hus östan mur 210. — Jenson 90, 93, 113, 118, 285, 305, i stämmningslistor. — Jönsson fiskare 333. — Jenson, borgm. Nils Perssons tjänare 236, 391. — Jönsson, Olof Jönssons dräng 283. — Jönsson Röd 378. — Jönsson, Storbjörn skinnarens måg, 335. — Jenson vinman 231, 232, 236, 304, 391. — Jönsson östan till 93.
- Anders Jerlasson, unge, stadsfullmäktig 110, mantalsskrifvare 133.
- Anders Jonsson,²⁾ rådmän 2, 29, 38, 48, 89, 104, 106, 116, 136, 139, 191, 218, 222, 232, 235, 246, 253, 262, 264, 314, 362, 364, 365, 368, 369, 376, 387, antecknad som närv. i rätten 119, 150, 310, 376, frånv. 128, 132, 140, 174, 188, 205, 212, 214, 217, 223, 278, roteskrifvare 201, 359, mantalsskrifvare 215, 319, öfver Helga lekamens gilles räkenskap 66, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, utsedd att jämte andra bese en omtvistad häst 268, hans bodar i s. Nicolai port befrias från fönsteröre 48, arfsuppgörelse med Erik Laurenci 208, 209, 226, arfskifte med sonen Antonius 258, säljer jämte Jöns Japsson gård östan mur 59, tvist med Jakob bagare om en mur 90, tomt på Norrmalm 176, tvist med Olof Jonsson om dropprum 115, upplåter åt »svågern» Staffan Skalmel delar i hus östan mur 210, tvist med Olof Rytter i Uppsala 306 341—344, upplåter hus tvärs öfver borgm. Magnus Erikssons 328, h:u, se Katarina.
- Anders Jonsson i Corpa 64. — Jonsson i Sanda, upplåter sin måg stenhus i Laurens Björnssons gränd 281. — Jenson på Åkerö, skall betala Skäphammars kyrka för ett hus 229. — Junkare, dräpare 4, hans h:u 5.
- Anders Karlsson 109, 197, tvist om ett hus östan till 7, hans deposition i rätten och kämnären Peder Olsson 9, 33, 50—52, Gråbrödrakonventet och A. K. om stenhuset östan till 37. — Ketilbjörnsson 387, 389. — Knutsson 292 (st.). — kopparslagare, änka, se Sigrid. — Kota från Norrbotten 179, 180. — kradenpuika 408. — Krok 374. — Curita, tvist med Sven Helsing 335. — köttmångare 281.
- Anders Laurensen 88, 281. — Laurensen i Lamalaby 9. — Laurensen, borgare i Åbo, uppdrag till Viborg med stadens spisning 216. — Laurensen, tjuf, 184, 186. — laxekarl 47, h:u, se Ingegerd.
- Anders Magnusson (Mangs-) 227, 281, 341, 342. — Magnusson i Cursta, bonde 152. — Martinsson i Villenby, arf efter Peder smed 247. — Martinsson, broder och arfvinge till Joan guldsmed 355. — Martinsson, Claus kanegjutares dräng, affär med Jöns Kaare 396 f. — Matsson, tjuf, 23. — Mikelson 191, säljer tomt i Peder Stals gränd 327. — Munk, borgmästare (i Åbo?) 74. — murmästare 67, 227, 229. — murmästare, unge, i nämnden rör.

¹⁾ Mellan denne och följande har ej kunnat säkert skiljas.

²⁾ Om alla hänvisningar gälla rådmannen är ovissst.

- tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson om ett hus 249. — murmästare i Svinagarn, i nämnd rör. tjufnad 392. — målare 310.
- Anders Narvenpuika, arf efter pigan Cristina 383. — Nilsson 30, 31, 128, 175, 219, 413. — Nilsson, Sven Helsings tjänare 256. — Nilsson, rådmän i Bergen, 65, gifvit till Bykyrkan ett silfverbälte 42. — Nilsson i Raumo, beskylld för dråp 270, 316, 317. — Nilsson i Säkiesari 14. — Nilsson i Väsby, tjuv 132.
- Anders Olsson, unge, i Uppsala, h:u, se Elin. — Olsson 58, 147, 151, 206, säljer gård i Gråbrödragränd och får en annan i mellangift 153. — Olsson bergsman 181, 182. — Olsson, borgare i Sigtuna 378. — Olsson i Sydaby 211. — Olsson i Sylta 370. — Persson 46, 60, 82, 328, 353, stadsfullmäktig 282, köper tomt i Makerlands gränd 414. — Persson fiskare 364. — Persson knifsmed 123, 283, vårdslöshet med elden 3, försummat vården 35 — pulfvermakare 204, lofvar staden tjänst 187, 196. — Pung 79. — Ragvaldsson 15, redovisat för arf efter Nils Japsson 8.
- Anders sadelmakare, hus på Stallbacken 47, afliden 318, i stämmningslistor. — Siggason 146. — skipmästare 219. — skrifvare 210, 312, 339, 379, strid med Peder skraddare 361, 364, 381. — skraddare 96, 151, 182, 244, 245, 330, 389, i stämmningslistor. — Skulte 213, 370, olaga köpslagen 386. — Skåning 233. — slaktare 382. — Sleng, i stämmningslistor. — smed 172. — stadstjänare 278, 364 (två stycken). — Stafansson 147, 254, upplåter gård till Örebro kloster 281, h:u, se Ingeborg. — Svensson 144, 192, 224, 273, 276, 318, 320, 339, 393, 413, 414, i stämmningslistor. — Svensson, Anders Jonssons i Sanda måg, får i medgift ett hus i Laurens Björnssons gränd 281.
- Anders timmerman, i stämmningslistor. — Tomasson i Tiokkaby 108. — tornväktare, litzle, 113, 115, 198, gamle 205, i stämmningslistor. — Tovesson, Laurens Hansson bältares dräng 185. — Tjöbo (Törbo [prebendat i Stockholm enl. JB. II, s. 107], låter sälja tomt på Södermalm 264. — Tuveesson, tjuv 48. — Västgöte 403, skall sitta öfver räkenskapen från Gästrikland 328. — Vikhoff, klosterbroder, låter sälja en stenbod 56. — Vinter 99 (st.). — åkare 3, 199, 215, 232, 253.
- Anna, 307, i stämmningslistor. — tjuv 3, d:o 323. —, långa, 214. — klockares 414, i stämmningslistor. — i Lindö [Laurens Olssons änka enl. JB. II, s. 87], köper stenhus på Svartbrödragatan 22, återlämnat en bod 215, inlägger förbön för en person 262, säljer och byter huset på Svartbrödragatan och får en stenbod och en källare västan mur 358, 365, olika anspråk på samma hus 404, 413, 416. — Anders Jönssons 350 (st.). — Blankenstens, h:u, låter sälja en aln jord 62, anspråk på den gård hon bebor 127, samma gård frigjord 130, 203. — Dobbins, hus, som hon talar på, skola skattas 136. — goda måltid 138, i stämmningslistor. — Gude 97 (st.). — Gudolfs 158 (st.). — Henrik Matssons änka, återfått en förlorad son 302. — Hiorts 351 (st.). — Jakob byseskytts h:u 282. — Jöns bagares änka, upplåter sin fastighet på vissa villkor till Nils Persson och uppsäger sitt borgarskap 273, hennes gåfvor fastställas 354. — Jöns Olssons h:u, förvisad staden 280. — Joan kannegjutares änka, säljer sitt hus vid Stora torget och Kåkbrinken 217, befrias från stadens tunga 218. — Krakes, h:u 374. — Lasse Mors änka, arf efter henne 3. — Laurens guldsmeds h:u, arf efter henne 9. — Lydeka 347 (st.). — Magnusdotter 82. — (Martin) Kocks 82, 359. — Mikelsdotter, arf efter skeppar Bengt 29. — fan Omens, borgerska i Söderköping, hennes afl. makes gäld 222. — Paval skipmans h:u, i stämmningslistor. — Peder murarmäst. h:u 273. — Peder smeds (skomakares), medbrottslig

- i tjufnad 390, förvisad ur staden 395. — Simons h:u 181. — tenöga 45.
- Ante, koduxeme, borgare i Raumo 271.
- Antonius, myntmästarensen, Detter Krakas arfvinge, talar på en tomt i Arboga 256. —, rådm. Anders Jonssons son, byte och arfskifte 258. — Jönsson, borgm. Jöns Magnussons son, uppgörelse med styfjadern Mattis Lydeka 405, 406.
- Anund i Åsno 111.
- Arend (Arind) skomakare, h:u, se Elin. — smed, arf efter unge Hans smed 309.
- Arneke 280, h:u, se Cristina; jämf. Årneka.
- Arvid, kyrkoherde i Håtuna, säljer hus i Jakob Custes gränd 199. —, herr, exekutor efter herr Olof kaplan 8. —, herr, på Stäket 45, har stängt vägledet 403. — Jönsson, i stämmingslistor. — Knutsson 206. — Nilsson 128, 134.
- Arvid Olsson, slottsfogde 1, 2, 6, afgår 9, får ansvarsfrihet 14, stöld från honom 184. — Arvid Olsson, mantalskrifvare 104, kämnär 352, 374, 378, 403, 409, 410, 413—416. — Olsson ¹⁾ 51, 74, 78, 106, 134, 139, 212, 213, 215, 216, 246, 355, uppgörelse med styfsonen Laurens Person 7, köper hus västan mur 10, affär med Fredrik skrädare 86, säljer gård i Hans Dänes gränd 89, tomt på Södermalm 324.
- Arvid Trolle (Trulle), väpnare, riksråd, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 124, 125, 378, 379, fordran hos Per Tordssons änka h:u Estrid 125, 126, 196, 197, hus 273. — Trugelsson, Nils Stures tjänare 252.
- Aasmund dragare 191.
- Aasvid Asvid 36, 79, 218, 305, i stämmingslistor. — Siurdsson, säljer tomt på Södermalm 336. — med läppen 348 (st.).
- Augustinus 38.
- Axel Olsson 142, gör anspråk på h:u Annas i Lindö hus 413, 416.

B.

- Baltazar, Godskalks dräng 193. — skeppare 81. — skomakare 353.
- Baner, se Eskil Nilsson.
- Bartolomeus, herr [prebendat i Stockholm], fru Fenis testamentarius 340. — Svarte 255.
- Barbara 149. — Severins 343. — basunares 348 (st.).
- Basse, Sten Stures tjänare 402, sättes som fogde 253; jämf. Jeppe Basse.
- Beata, h:u 120.
- Bela [d:r till Henrik Frankenberg och Lucia], unge Peder Rytters h:u, hennes föräldrars skulder betalas 261.
- Bengt, klosterbroder, 4. — herr, testamente 273. —, mäter, domprost i Västerås 11, förmyndare för Heming Persons barn 141, 250. —, skeppar, änka, se Katarina. —, skeppar Jöns Laurenssons måg 122, 136, 223. — i Gud-
- mundelösa, i nämnd i Enköping 392. — i Risne, i nämnd på Sollentuna ting 259. — i Vigelsröd(?) 191. — Akeson 246. — Albriktsson 12. — Algots-son, väpnare, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — Andersson, dråpare 255. — Brink 57, 122, 171, 330, 387, 388, i stämmingslistor, köper tomt östan mur 261. — bältare 116, 196, 375, olaga byggning 12. — Eriksson 415, köper hus i Jakob Custes gränd 199. — Eriksson i Jung 390. — Fadersson 57. — Finne, arf efter honom 185. — Finvidsson 390. — Hansson 61, h:u 7. — Haraldsson 89. — harpare (trumpare), Nils Stures le-kare 93, 170, 312, 340, 401, 403. — Jacobi, älderman i Helga lekamens gille, säljer Magnus Halstenssons förra gård västan mur 407, jämf. 368, 369. —

¹⁾ Möjligen densamme som kämnären.

- Jonsson 159 (st.). — Karlsson 251. — klensmed 357, skall förnya segaren 333, d:r förgjort ett barn 368.
- Bengt Kog, skeppare, 1, 19, 52, 107, 132, 140, 188, 215, 219, 236, 245, 280, 284, 325, 329, 330, i stämningsskifvare 104, 216, går ed att han ej sålt ryssarne harnesk 37, bötf. för rågköp på malmen 301, hus 224, köper hus västan mur 8, köper jämte Jöns Andersson hus 342, h:u skall ransaka rör. pigor 305. — koklare 152.
- Bengt Kristiernsson [Oxenstierna], riddare, riksråd, närv. i rätten 50. — kruk- makare 207. — Mikelson 104, h:u 148. — Olsson, arf efter honom 59. — Persson, frälseman, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18. — skinnare 195, 353, i stämningsskifvare. — skomakare på Svartsjö, arf efter h:u Birgitta, Gregurs skinnares 169.
- Bengt Smälänning, borgmästare 23, 66, 106, 132, 133, 173, 179, 186, 220, 229, 259, 264, 341, 362, 379, 390, nämnes som sittande borgmästare 6, 29, 39, 104, 107, 130, 142, 143, 192, 209, 213, 260, 295, 310, 317, 335, har vikarie 13, 121, antecknad som frånv. 181, till herredagen i Strängnäs 1477 110, till herredagen i Kalmar 1482 359, skall bese två hästar 268, arfsuppgörelse efter borgm. Jöns Magnusson 322, 323, arfskifte efter Joan guldsmed 355, lånar pengar af Fredagsallmosan 44, hus 87, köper stenbod 23, köper hus vid Norreport 276, västan mur 306, säljer hus på Svartbrödragatan för Nils Magnussons räkning 383, skepp 55, 120, 186. — Trumbel 356.
- Berend Dorenborch 358. — fan Borken [stadens »arst», JB. I, s. 369], bardskäre 38, 51, 62, 63, 183, 235, 344, 389, vittnar om kroppsskada 306, om spetälska 386, skall med sina medbröder dela k. Kristierns drickspengar 198, ang. ett bref af k. Kristiern 259, skall göra afbön 188, hus 54, hans tjänare skött abbedissan i Klara kloster 405. — Hansson från Västervik 354, 382. — Japsson 354.
- Berend Jenson Hake (Hakie), syllsättare, stadens byggmästare 26, 43, 44, 47, 105, 111, 147, 175, 176, 193, 207, 323, 338, 339, 384, syllsättare 115, 135, 138, 199, 322, 328, närv. vid fastighetsaffärer 36, 55, 235, 278, 371, vittne rör. hus 6, 83, 285, 313, i nämnden rör. tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, närv. vid förlikningen mellan rådm. Anders Jonsson och Erik Laurenci 208, befrias från förmynderskap 236, med om att upplåta tomt på Köpmangatan åt Gråbrödrakonventet 95, upplåter tomt på Köpmangatan 129, hus till s. Barbara gille 415, säljer träbod 344, tomt 140. — Kiölp, skeppare 374. — Osenbrygge, änka, se Ragnild. — Wesse 163 (st.).
- Bertil, borgare i Åbo 194. — onäkta Hans' mäg 362. — Friesten, h:u, se Birgitta. — Gramsow, anspråk på det hus han ägt 80, 92, 222, 298, 331. — Jönsson, Sten Stures tjänare 392. — Mikelson, borgare i Åbo 169, 173, 174. — Munk, arf efter honom 332. — målare 75, 76, 152, 172, 186, 310, 387, lejd för gästegods 65, 123, ang. en tafta för Buglösa kyrka 148, 284, 286, i stämningsskifvare. — Nilsson 307, lejd för gästegods 411. — skrifvare 389. — Skytte (Skitte) [tysk rådmän], änka, se Gertrud. — smed (smit) 20. — Swis [Switzer enl. JB. I, s. 268] 210.
- Bertram Hug 326.
- Bielke, se Ture Turesson.
- Birger, decanus i Strängnäs, penningaffär med rådm. Staffan Västgöte 337, 340. — Hakonsson 229. — Karlsson, klosterbroder i Juleta, insamlare åt hertig Emanuel af Albanien 299.
- Birgitta, i stämningsskifvare. —, visas ur staden 299. — halta, får icke bära gråskinn m. m. 409. — i Kyriawsky, arf efter hennes d:r 9. — med taskan, oloflig dräkt 28. —, abbedissa i Skokloster, låter sälja två stenbodar 329. — Aasvids 161 (st.). — Baggans (Bagge), i stämningsskifvare. — Brynings 328, låter sälja gård i s. Laurencii gränd 404. — Dans 162 (st.). — Enbjörnsd:r,

- Jöns i Horn afl. h:u, ang. gåfva till svartbrödrabrodern Finvid Laurencii 90, 91. —, Gregurs skinnares h:u, öfverensk. om tredje penning 48, arfskifte efter henne 169. — Gunnars 241 (st.). —, Hans skinnares h:u 182. —, Heine myntmästares änka, arf efter system Hilla 200, 404. — Henriksd:r i Koliaby 187. —, Henrik Perssons h:u, arfskifte med barnen i förra giftet 143. —, Jöns botnekarls h:u, säljer gård östan till 274. — [Jönsd:r enl. JB. I, s. 385], Bertil Friestens änka, säljer gård i Helvite 311, 316. —, Jöns Henrikssons i Barkala h:u 380. —, Jöns murmästares h:u 254. — Karl Jonssons änka 20, arf efter biskop Olof på Island 39, pantsätter tomt 40, botutredning 363, 383, arf efter henne, se Jöns Jacobi. — latterska (latterska) 187. —, halta Martins h:u, låter pantsätta sin del i Olof Valdemarssons hus 307, i stämmingslistor. —, Mattis timmermans h:u 198. —, Meyenborgs h:u 2, 23, 59, 61, säljer smedja västan mur 24. — murmästarens, hus östan mur 116. — Nils bergsmans h:u 154. — Olofs 165 (st.). —, Olof Olsson Kocks änka, arfskifte efter mannen 169. —, [Olof Perssons d:r enl. JB. II, s. 43], Knut Jenssons h:u, ärfver gård efter sin förra man Nils Staffansson 183, uppgörelse med Laurens tunnbindare 208. —, Olof skräddares h:u 137, 138. —, Olof Sveders h:u 10, arfskifte 303. —, Olof timmermans h:u 83, 233. — Siurds 348 (st.). —, Sone Olssons h:u i Skäginge 230, 244. — Spes (Spets) 113, tomt på Norrmalm 55, 395. — Torkels 294 (st.). — [Tott], fru, i Hammersta, ger sig med sin egendom i Erik Axelsson Totts försvar 63, erkänner sig ha gifvit Hammersta till Uppsala domkyrka 73. —, Urbanus mölnares änka, uppgörelse med styffadern Laurens Paronen 360. — Wrongs h:u 36. — Vyans(?) 3, 159 (st.).
- Björn, länge, 292 (st.). — västan till 242 (st.). — kyrkoherde i Litzla s:n, ägt gård västan mur 338. — i Löt 391. — Bagge 347 (st.). — Bengtsson, väpnare, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — Bengtsson 61. — fodermarskmågen 110. — Hansson, skeppare, bryggare 37, 43, 143, 261, 339, 344, mantalsskrifvare 215, 384. — Ingemundsson 112. — Jenson a vapen, närv. i rätten 124. — Jonsson 327. — laxekarl östan till 73, 264, 320, 375, 396, 411, köper hus mot Fiskestrand 276, i stämmingslistor. — Nilsson 281. — Olsson 241 (st.). — stallsven 286, 412, h:u 180. — verk-mästare 181, 424, 364, 366, i stämmingslistor. — Per Ragvaldssons tjänare 245.
- Bo, skeppare, 172, 197, i stämmingslistor. — Rämyn ?, herr, 409.
- Bonde, se Tord Bonde Philipsson.
- Borg Busse 339.
- Borkard (-kord), se Erik. — fan Camen 356. — vinman 5, 84.
- Botil (-illa), h:u 67, 175, i stämmingslistor. — Drokkins, uppgörelse med brodern Haqon 36, med dennes änka 138, säljer gård 201.
- Botolf Jeppesson 271.
- Botvid [Pedersson enl. JB. I, s. 348], grytgjutare 45, 85, 313, 353, 377, affär med Tile Margit 153, köper tomt på Södermalm 228, hus 251, 407, affär med Jöns Kaare 396 f. — murmästare 65, 310, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249. — i Ösberga 363.
- Brattingsborg, förvisad staden 323.
- Bryniolf i Järfso 251.

C.

(Se vidare under K.)

Cecilia, i stämmingslistor. — h:u 21. — hennes hus 282. — brigissa 101 (st.). — Per bryggares 159 (st.). — Hakons 241 (st.). — väfverska 161 (st.). — Finvid fodermarsks d:r, lägersmål 107, 114, 116. — Hans skräddares h:u, arfskifte

efter henne 107. — Laurens Perssons änka, säljer hus i Gråbrödragränd 259. — Olof skeppsmästares h:u 253. — Paval Kocks h:u 127, 367. — Pelle Perssons svägerska 115.

D.

Dan Jönsson (Jensson) 16, 21, 130, 138, 190, 192, 253, 302, 344, i stämmingslistor.

Daniel 83, upplåter tomt gent mot s. Katarinas gillestuga 3.

David Esbjörnsson 52, 372. — Laurens-son 292 (st.).

Detmer predikare [köpsven enl. JB. I, s. 376] 78, 128, 252, 263.

Detter Krake [tysk borgmästare] 256, hans änka, se Hilla.

Didrik (Dyrik), med skeppar Berend Kiölp

374. — Aldehorst (Ollehorst), 87, 105.

— Blok 132. — Bokaw 81. — fan

Boren 132. — Bösenborgh 256. —

Cordys 117. — Wikow 2, 55, 305,

får stenhus i pant vid Korntorg 275.

Dominicus 156.

Donakalle 23 ?, 259.

Dorotea 244, i stämmingslistor. — Eng-

leka Frowenlowes h:u 69, 372, hus

340, 378.

Drosdow, hans son 109. Jämf. Henrik

Drosdow.

E.

Ebbe Eriksson, guldsmedsdräng 279.

Egerd skomakare, h:u 254.

Ekerholt, h:u, se Elin.

Elaf, kyrkoherde i Brännkyrka(?) säljer jämte brodern Peder hus och tomt västan mur 64. — i Arboga, skeppare 339. — i Järlö 176. — Simonsson 153. — skomakare 280, säljer gård västan mur 26, huggit ved på stadens mark 207, i tvist med skomakareämbetet 343, 353, gamle 298.

Elin, i stämmingslistor. — Anders Ols-sons h:u i Uppsåla 6, 7, 282. — Andersdotter, Ragvald Camps h:u, skall ransaka ang. pigor 249, öfverensk. om tredje penning 275. — Arend skomakares h:u 302. — hältares 349 (st.). — Ekerholtz h:u, ämnar göra pilgrimsresa till Rom 183, skall ransaka ang. pigor 249, 370. — [Gustafsd:r], Erik

Axelsson Totts änka, köper hus på

Svartbrödragatan och tomt tvärs öfver

392, 393. —, Finkenbergs h:u i Åbo

203. — Hans Japssons 349, 350 (st.).

—, Hans Ottes h:u (änka) 364, får sätta

ett altare 318, ger sin måg Peder Mi-

chaelis ett hus i medgift 384. —, Ja-

kob bagares h:u, öfverensk. om tredje

penning 22, arfskifte efter hennes man

140. —, Joan Haquonssons h:u, öfver-

ensk. med mågen Henrik grofsmed

och hans h:u 69. — Jöns Japssons

417 (st.). —, Jöns Nilssons h:u, lägers-

mål 111. —, Jöns timmermans h:u

302. — kattahjärne, skall rymma sta-

den 129. — Kocks, själagäfva för henne

146, sålt ett hus 228. — Kroks 130.

—, Laurens fallendöfvets deja 111. —,

Lasse Laurenssons h:u, hemgång hos

henne 387, 388, (391). — Mattis An-

- derssöns h:u, 257, arf efter Jöns Ervastes-
söns h:u Katarina 67. —, Matt:s Bred-
holts änka, arfskifte efter mannen 13.
[—], Mikel Svartes h:u, skall ransaka
ang. pigor 370. — Olof Japssöns h:u
349 (st.). —, Peder djäkns änka 38,
217. —, Peder Nilssöns h:u, invecklad
i Jöns Kaares affär 396, 401, 402, i
stämningslistor. —, Peder Siurdssöns
h:u 258, 260. — Toniusse 152. — öfver-
skärars h:u 42, 238 (st.).
- Elisabet, Jakob Bengtssöns änka, vittnes-
börd ang. öfverensk. om tredje penning
302.
- Elsaby (Elza, Helz-), i stämningslistor.
—, änka efter tyske rådm. Hans fan
Asken, 3, hus 194. —, borgm. Mag-
nus Erikssöns h:u 58, änka, skall be-
tala ränta för en stadens tomt 90, får
ha sitt vindöga mot gatan m. m. 213,
köper tomt på Södermalm 245, gård
östan till 274, 375, skall bryta af sin
träbyggning på stadens tomt 388, 409.
— Lagans 348, 349 (st.). —, Per Ols-
söns d:r, ang. hennes arf 70, 71. —,
Örjan Nymans d:r, skall rymma sta-
den 119. — fatburskvinnan på Stäket,
Karl murmästares änka, har skänkt
Sko kloster en tomt mot Norreport 315.
- Emanuel, hertig af Albanien (dux Alba-
nie), insamling för hans räkning 299.
- Enevald 137, änka, se Margareta. —
skräddare 13, 71, öfverensk. om tredje
penning 186, skall ransaka rör. pigor
305, h:u, se Katarina.
- Engilbrikt (Äng-) 161 (st.). — Japsson
413.
- Engleka (Ängl-) Froenlow, h:u, se Do-
rotea. — Sandersson (Z-) 20, 105, stads-
fullmäktig 39, 110, 282, mantalsskrif-
vare 55, 133, 215, skall ransaka rör. pigor
249, 305, öfver bytet mellan Clemit
Bengtsson och Hans Fältztorp 338.
- Erengisle 98 (st.).
- Erik, i stämningslistor. —, Anders Bot-
vidssöns måg 362. —, Botvid gryt-
gjutares dräng 396 f. — i Bredavik 34.
— i Gilberga, i nämnd på Sollentuna
ting 259. — i Halmby 244. — i Ham-
- ra 113. — i Kröklinge 244. — i Nyb-
bela 34. — i Sundby 259. — i Sviista
244. — i Vidaby, i nämnd på Sollen-
tuna ting 259. — i Vitiom 145. — i
Äkby 36.
- Erik Andree, prebendat i Stockholm,
kyrkoherde i Solna, 171, 172, motta-
ger till s. Henriks prebenda en gård
med tomt på Kinhästagatan 177, får
bygga gården på Kinhästagatan till
s. Henriks prebenda 193, syssloman i
Skog kloster, säljer två stenbodar för
klostrets räkning 328, 329. — Andree,
djäkne 85. — Andersson, smedsdräng
128. — Andersson i Västerås, blandat
olika slags järn 21. — Axelsson [Tott],
riddare, riksråd 22, 184, 383, närv. i
rätten 59, 200, mottager i sitt hägn
fru Birgitta på Hammersta med hen-
nes egendom 63, jämf. 73, änka, se
Elin. — Björnsson 176, 215. — Björns-
son, Mikel klensmeds dräng 180. —
borgamestare 293 (st.). — Borkord 198.
— Botvidsson i Byrkie 206. — Bot-
vidsson i Lådevik 134.
- Erik dragare 325, tvist i dragareämbetet
364. — Eriksson i Sandeke 306. —
Eriksson i Vätö, arf efter Ingvar Nils-
söns h:u Margareta 346. — Gisleson,
84, 86. — Gisleson i Danzig 262. —
glasmästare 68. — Greursson, frälse-
man, i nämnden öfver Otte Torbjörns-
son 18. — Gunnarsson 326, 372, 390,
skall gå efter bödelspenningar 334. —
Hansson 68, 130, 172, 173, 194, 230,
244, 254, 289, 391. — Ingemari, kloster-
broder 124.
- Erik Jenson (Jö-), rådmän, längre fram
borgmästare, 144, 149, 253, 302, 322,
354, 382, 387, 393, 403, kvartersmä-
stare 57, kämnär 96, 104, 174, 182, 269,
nämnd som närv. i rätten 119, 150,
205, 310, antecknad som frånv. 178,
182, roteskrifvare 201, mantalsskrifvare
215, 319, skall sitta öfver räk-
skapen från Gästrikland 328, öfver-
varit rådm. Hans Lambriktssöns redo-
visning 374, öfver förlikning mellan
rådm. Anders Jonsson och Erik Lau-

- renci 208, brodern Knut Jönsson i Gråbrödra orden upplåter fastighet efter bådas moder 175, köper tomt på Södermalm 264, säljer hus mot Fiskestrand 276, köper en half mur mellan Staffan Vesgötes och sitt hus 301.
- Erik Jönsson 120, 177, 256, 378, 382, 387, arf efter sonen Olof 179, hus östan mur 209, skall ransaka rör. pigor 370, kallas borgare 409, köper tomt bredvid sin egen 412. — Jönsson knape 97 (st.). — Jönsson på Köpmangatan, köper gård 80. — Johannis, herr, testamente omnämndt 392.
- Erik Jonsson, rådmän¹⁾ 36, 68, 75, 106, 116, 133, 140, 144, 152, 246, 255, 297, 312, 319, 320, 325, 334, 336, 339, 363, 394, 404, 414, kämnär 54, 91, 96, 104, nämnd som närv. i rätten 119, 150, 260, antecknad som frånv. 199, 212, 376, mantalsskrifvare 269, 384, föreståndare för s. Örjan 273, 338, 415, får en stadens tomt mot årlig ränta 194, ålderman i s. Nicolai gille 412. — Jonsson, 68, 221. — Jonsson, gamle 218.
- Erik Karlsson [Vase] väpnare, riksråd, närv. i rätten 28, 124, säljer en gård i Helvite 209. — Karlsson i Brynsholm, i nämnd i Enköping 392. — Clausson 233. — knifsmed 3, 79, 265, 337. — Kröpelin 357. — Curita 335, 338, 357, säljer gård västan mur 296. — Laurenci, uppgörelse med styfadern Anders Jonsson om fädernarf 208, 209, om modernearf 226, del i hus 210. — Laurensen 196. — Laurensen i Almunge, arf efter Peder smed 247. — fan Lipen (Ly-), herr [ärkedjåkne i Strängnäs], 215, 273, hus 324, ombud för Elin, Erik Axelson [Totts] änka 392.
- Erik Magnusson (Mangs-), ed som tornväktare 111, 193. — murmästare 118, 170, 300, säljer en half gård m. m. 361, får ej slå sin h:u 369, hus 375. — Nilsson 7, 332, 341, 342, 344. — Nilsson, »presta magn» 372. — Nilsson i Lösta, tjuf 57. — Nilsson i Pita 372. — Olsson 252, 410, mantalsskrifvare 384, säljer gård 342. — Olsson fr. Tövesara, tjuf 395. — organista, i Stockholms Gråbrödrakonvent, säljer för detsamma en stenbod på Långgatan 49, säljer en donation till konventet 109. — orgamästare (organista) 136, 197, upplåter gård västan mur 105.
- Erik Ottesson, riddare, riksråd, 74, 136, 212, närv. i rätten 265, 390, lofvar Stockholms borgare frid 222. — Persson 298, 323, 339, 385, mantalsskrifvare 104, skall ransaka rör. pigor 249. — Persson, mansbot efter honom 213, 214. — Persson, skomakare, dömd för tvegifte 60. — Petri, i Juleta kloster, säljer gatubod på Köpmangatan 219. — Persson, Markus guldsmeds dräng 329. — Persson i Björnsbyn 372. — Persson i Juresta 370. — Persson i Skärna 59. — Persson i Vibaby 68.
- Erik Philpusson, rådmän från 1482, 223, 269, 297, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, mantalsskrifvare 35, 133, 319, stadsfullmäktig 39, 110, 282, ransaka rör. pigor 305, kämnär 352, 358, 361, 416, kallas rådmän 360, i stämningsslistor, hans h:u skall ransaka rör. pigor 249. — Praal, Folmar fan Lundens styfson, 187, leidas för gästgods 203. — Rolf 389. — skinnare 161 (st.). — skräddare 323, i stämningsslistor, änka, se Ingrid. — sülkarl 84. — smed i Gärsvik 195. — Stongenbergs 22. — Tidekesson i Danzig 202. — timmerman 294 (st.). — tornväktare 293 (st.). — trumpare 408, i stämningsslistor. — vägare, h:u 159 (st.). — åkare 189, 194 (h:u), 201, 215, 270, 334, skall bli klockare 344.
- Erland Laurensen i Byrkie 206.
- Ermegård (Ä-), Jöns Olssons h:u, lägersmål 16, förvisad staden 21, 327.
- Ernast 184. — Godskalks son 188. — Muggel, arf efter styfadern Henrik Persson 143.

St. 212

1) Ovisst, om följande hänvisningar gälla en och samma person.

Ertman Bryning 77.
 Esbjörn Olsson 304, 310, köper tomt i Peder Stals gränd 327. — skräddare 75, 77, 146, 148, 393, fullmäktig för h:u Katarina Kölmerawtes arfvingar 185.
 Eskil, klosterbroder, ger sin syster Margareta medgift 51. — Finne 159 (st.). — fiskare, h:u 238 (st.). — Hoppener, h:u (änka), se Ramfrid. — Isaksson [Baner], riddare, riksråd, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 124.
 Estrid (Å-), Per Tordssons änka, 385, på Köpmangatan 251, arfskifte efter

mannen 129, affärer med Arvid Trolle 125, 126, 196, 197, hus 219, 278, säljer tomt på Stallbacken 197, säljer två tomter 287.

Evert, unge, i Västerås 408. — kyrkoherde i Brumma 255, 287. — Aktorp 109. — Dyring (-eng, Döringk) 135, mantalsskrifvare 55, 77, kvartersmästare 57, lejdad för gästagods 315, hus 270, 298, sälbodan 319, pantsätter hus på Svartbrödragatan 320, säljer hus därstädes 294, h:u, se Geseka. — pansarmakare 2, 58, 127, 128, säljer hus han ärft efter föräldrarna, Hans pansarmakare och Cristina 300.

F.

Fader Ulfsson (ej Olsson) [Sparre], riddare, riksråd, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17.
 Fallatin, änka 304, hans mäg 357.
 Fenis (Fenissa) Beeder, fru, 41, 222, 293 (st.), testamente 340.
 Ficke, i Skäninge Svartbrödra konvent, säljer del i hus vid Korntorg 324.
 Finvid (Findwiidh) 99 (st.). — fodermarsk 20, 116, 171, 281, 344, hans d:r, se Cecilia. — Laurencii, i Sigtuna Svartbrödra konvent, fastighetsuppgörelse med brodern Jöns Laurensen i Horn 90, 91, rörande gods på Alsnö 250, säljer hus västan mur 297. — Laurensen, h:u Katarina guldsmeds dräng 405.
 Fiunbo, Laurens skräddares tjänare 188, 190.
 Fingård (Fyngaard) 285, 325, 326.
 Folke Clemetsson i Junkasunda 34.

Folmar (Folmer) fan Lunden [tysk rådmann till okt. 1471], 7, 20, 86, 89, 133, 155, 261, 391, 403, köper smedja m. m. västan mur 24, upplåter arf efter Olof Bjurs sväger 87, upplåter Svartbrödra konventet ett hus med styfsonen Henrik Gesmar 88, Erik Praals styffäder 187, i nämnden rör. tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, utredning efter Karl Jonsson och hans h:u Birgitta 383.

Frans, dräpt 214. Franciscus 204.

Fredrik (Fröderik) 254, i stämmingslistor. — Olof Bjurs sväger, arf efter honom 87. — kakubagare 262, 263, 370. — fan Mer(?) 161 (st.). — fan Mörsen 304, 370. — Peccow, i stämmingslistor. — skräddare köpsven 87, 198, 208, affär med Arvid Olsson 86.

Frovenlow, se Engleka.

Fröjdenborg, se Katarina.

G.

Geldolf van Rade 351 (st.).
 Gerd, dr., se Gertrud. — Herman Lin-
 torps dräng, olaga köpslagan 129. —
 Bödeyker (Beddiker) 26, 31. — De-
 gentow från Danzig 192, 193, 202. —

fan Ensen 289 (st.). — fan Gamelen 416. — Hyttenhuse (Hytteng-) 304, 370. — pungmakare 48, 108. — skomakare 158 (st.). — fan Skälwen (Skälmen?) 105, 106, 113, 117, 122, lejdad

- för gästegods 121. — snickare 294 (st.). — Subborg 161, 241 (st.). — Treling 256. — Verderman 2.
- Germund [Laurencii, prebendat i Stockholm], ålderman i Helga lekamens gille 2, skall låta täcka en byggning 68, skall göra räkenskap för åldermansdömet 135. — Olsson 52, 150, 374, 375, säljer tre träbodur 205, h.u, se Cristin.
- Gertrud 147, 339, i stämmingslistor. — Bertil Skyttes h.u, en tomt säljes för henne 257, en stenbod 273. —, Gerds d:r 355. —, Henrik Dingstads d:r, arf efter henne 175. — Jöns Gets h.u 286, låter sälja hus 22. — Jöns skrädarens änka, g. m. 2) Paval skomakare, arfskifte efter henne 367, 368. — i Laurens botnakers hus 181. —, Nils Dobbins änka, gör sig urarfva 322. —, Nils köpmans änka 329. —, herr Jelfs d:r, Olof Persson sämskars h.u 146, öfverensk. om tredje penning 245. — skinnares 351 (st.). —, skitna [syltekona enl. JB. I, s. 274], i stämmingslistor.
- Geseka (Gez-), Evert Dyrings h.u, säljer hus på Svartbrödragatan 394. — v. d. Heydes, säljer hus västan mur 10. —, Laurens Gracias änka, arfskifte 280. — Laurens Visers h.u 275.
- Gestil, Knut guldsmeds dräng 95. —, Magnus mölnares dräng 336. — Hansson 361.
- Gisle 167. — Magnusson (Mangs-) 271. — målare 95, 124, 234, 270, 271, i stämmingslistor, h.u 387.
- Godskalk 132, 188, 193. — Franke (Frankie) 6, 15, 45, 83, 218, får ej ha eld i sin gård 219. — Magnusson (Mangs-) Hake, skomakare 39, 214, 343, skall ransaka rör. pigor 305, mantalsskrifvare 319, köper tomt på Svartbrödragatan 42, 43, köper byggning å sin tomt 94, hus 304, 394.
- Gregers, Gregurs, Greurs. —, i stämmingslistor. —, länge, 1, 38, 58, 252, 327, olaga köpslagan 353. — badstufvekarl 178, 179, i stämmingslistor. — Bengtsson [Läma], riddare, riksråd 30. — fiskare 278. — fiskare, dråpare 206. — Holm 63. — Hvitt [borgare i Åbo] 74, låter sälja hus mot Söderport 82. — Laurensson hos Bengt Brink 57. — Laurensson 127. — Magnusson [Mangs-] 52, 255. — Matsson [Lilje], riddare, riksråd 271, vid rätttegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 28, 124, 180, 204, 243, 247—250, 265—267, 272, 285, 286, 302, 303, 306, 345, 379, 408, i Gråbrödernas konventstuga 267, medlat mellan rådm. Clemit Bengtsson och Hans Vesfale 338, fullmäktig för fru Elin, Erik Axelsson Totts änka 392. — Ragvaldsson 15, 16, 281. — skinnare 108, 200, 251, 282, 287, 375, öfverensk. om tredje penning 48, arf efter Melker Lewenberg 376, h.u, se Birgitta, Marina. — svärdslipare 66, 309, 339, skall svara för stadens svärd 315. — timmerman i Västerås 395.
- Greta, Hans fan Askens h.u i Åbo 20, 28. —, Segehorns h.u 302.
- Gudelig (Gudelög?), i stämmingslistor.
- Gudmund (Gunnund) i Broby 283. — i Länåker 118. — Nilsson 61.
- Gudolf, i stämmingslistor, h.u, se Anna. Gulle i Erfva 403.
- Gunnar 114, 191, 219, 343, i stämmingslistor. —, länge, 364, 415. — Bagge, h.u 99 (st.). — Bengtsson 403. — Björnsson 127, 146, 387, 409.
- Gustaf (Götzstaff) Karlsson [Gumsehufvud], riddare, riksråd, lagman, 20, afsäger dom i Otte Torbjörnssons mål 19, närv. i rätten 17, 28, 72 (afger utslag), 73, 107, 116, 136, 180, 190, 200, 265—267, 302, 303, 345 (afger utslag), 378, 379, i Gråbrödrakonventsstugan 267, anförtror rätten guld och silfver 135, medlat mellan rådm. Clemit Bengtsson och Hans Vesfale 338, landbo 365.
- Gustaf Olsson (ej Ulfsson) [Stenbock], riddare, riksråd, närv. vid rätttegången med Otte Torbjörnsson 17; 386. — Slatte, häradshöfding i Finland 317.
- Gyllenstierna, se Nils Eriksson.
- Gynter, skeppare, 265.

Göda, h:u, sålt gård i Helvite 209.
 Gödert [van Elzste], perlickare, mäter,
 6, 304, köpt tomt på Södermalm 379.
 — Vekman 117.

Göteka fan Bomelin 8, 25, 339, 382,
 öfverensk. om tredje penning 146, h:u,
 se Cristina Marsiliadr.

H.

Halsten (Halstin, Holstin) 47. — Olsson
 215. — skomakare 294 (st.).

Halvard, kanik i Västerås, låter sälja
 den lilla gården i Karl Ingevaldssons
 gård 79. — Bagge 389.

Hans (Hanis). — [Magni], biskop i Sträng-
 näs, närv. vid rättgången med Otte
 Torbjörnsson, 17, hans fogde 234. —,
 herr, Jöns bältares son, förvärfvar tomt
 61, [prebendat] vid sankt Jakob 287.
 —. klosterbroder, son till h:u Estrid,
 låter jämte modern sälja en källare
 278. —, kyrkoherde i Torpa, 304. —
 i Orom 146. — Aktorp 3. — fan
 Aalen 212, 213. — Alfsson 293 (st.).
 — Andersson [m:r Anders Bondonis
 son enl. JB. II, s. 65], säljer stenbod
 och källare öster om stora porten vid
 torget 276. — Andersson, tjuf 216. —
 fan Asken i Åbo 2, 23, 59, 61, h:u, se
 Greta. — Askenberg 255. — Bagge 389.
 — bagare 39, 45, 255, 274. — bagare,
 gamle 218, 226, 273, hus 307. — ba-
 gare, unge, mantalsskrifvare 269. —
 barberare 238 (st.). — basunare 238
 (st.) — beckere (beckiare) 114, 117,
 213, 265, 370, i stämningsslistor. —
 Bengtsson 97 (st.). — Bengtsson, bor-
 gare i Åbo 69. — Björnsson 86, 254.
 — Blankensten, klosterbroder, inlöst
 en belånad gård 127, 130, 203. —
 Boncholt 132. — botnakarl 112. —
 Brun 69. — bödkiare (bödeker, böd-
 kiare), ang. arf och kvarlätenskap 34,
 74, 75.

Hans fan Dalen 84. — Danske, herr,
 36. — Degner (Degener, Degnar), [tysk
 rådman], skulder och affärsutredning
 26, 29—31, 41, hus 51. — Dingstad
 (Dyngstad, -stede) 20, 28, 55, 105,
 147, 197, 300, 339, 357, 366, 378, 382,
 mantalsskrifvare 249, ombud för hertig
 Emanuel 299, förvärfvar hus vid Stora

torget 94, brodern Sven D. upplåter
 sin andel i hus östan mur 209, hus
 mot Fiskestrand 276. — djäkne 156.
 — Dystermeyer 242 (st.), 291 (st.). —
 [Laurensson] Däne, [skräddare], 130,
 214, 222, 339, 370, hus 221, i stäm-
 ningslistor. — Ericsi, herr, skall be-
 tala h:u Anna Dobbins hennes for-
 dran 136. — Erendorp (Ä-) 274, 314,
 i stämningsslistor. — Est, dragare, 136,
 191.

Hans Falkensten [tysk rådman till okt.
 1471], 29, 34, 39, 62, 117, 207, 306, 319,
 337, 338, 359, 371, 389, roteskrifvare
 58, 359, stadsfullmäktig 40, 282, en af
 höfvitsmännen för stadens folk till Fin-
 land 201, 204, olaga köpslagan 31, skall
 betala Munktorps kyrka skuld 131,
 upplåter styfsonen Magnus Laurensson
 ett hus söder om Sjalagården 314, lö-
 senrätt till samma hus, som sålts 317,
 köpt guld 355, i stämningsslistor.

Hans fiskare 278. — Fitting 240 (st.).
 — Folmar (Folmer, Folmersson?) 255,
 311, 313, 327. — Foss (Fosse) 142,
 181, 194, 198, 219, 257, 307, 310,
 357, 362, roteskrifvare 359, säljer tomt
 på Södermalm 363. — Fris (Fres) 81,
 355. — Hans Fymmerling 51, 189,
 228, 304, 325, pröfvat must 41, vin
 60, köper gård bakom Berend fan
 Borkens hus 54. — Fälskap 49, 87,
 105, 117. — Fältorp [Fälz-, Fäck-]
 213, 412, byte med Clemit Bengts-
 son 323, 338, Clemit Bengtsson upp-
 låter honom sitt och sina bröders arf
 efter Jakob Bengtsson 395. — Gestiken,
 arf efter honom 337. — glasmästare
 93. — Grawe, myntmästare 223. —
 guldsmed 62, 105. — Hake, dotter,
 se Hellenborg. — Hamborg (-ch) 30, i
 stämningsslistor. — Hansson, Jakob guld-
 smeds dräng 144. — fan Hawen, arfs-

uppgörelse med fadern Jakob fan Hawen 27. — Hogben [köpsven enl. JB., II., s. 3] 26, 87, 90, 105, 135, 146, 213, 304, säljer hus västan mur 148, 153, skall uppbära Henning Pinnows fordringar 277, i stämmningslistor.

Hans Holmgersson, rådman 12, 22, 31, 60, 109, 116, 139, 146, 179, 195, 259, 271, 272, 309, 318, 321, 340, 341, 387, 403, 404, 415, nämnd som närv. i rätten 107, 150, 306, till herredagen i Strängnäs 1477 110, herredagarne i Tälge 1478, 1479, 176, 194, en af föreståndarna i Sjalagården 14, mottager för Bykyrkan och Sjalakoren hus i s. Laurencii gränd 43, säljer samma hus 137, säljer för Sjalagårdens räkning ett stekarehus på Strand 336, mottager för kyrkan penningar och silfver 96, en af lekmanaföreståndarne i Helga lekamens gille 71, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, öfver räkenskapen från Gästrikland 328, ombud för Arvid Trolle 196, 197, ombud för h:u Anna i Lindö 358, 365, öfver uppgörelsen mellan borgm. Jöns Magnussons son och änka 322, 323, öfver arfskiftet efter Heming Persson 141, öfver arfskiftet och förlikningen efter Joan guldsmed 355, dödar ett bref rör. panter 265, skall ha sitt dropprum fritt 322.

Hans Holste 238 (st.). — Hovenborg 149, 183. — Hovenhus från Colberg 355. — Hufvendal 51, 68, 151, 152, 213, 333, 334, 359, mantalsskrifvare 384, köper ett hus af Tile Busman 303, efterräkning rör. samma köp för kronansräkning 345. — Isagrim [-greem, Ysa-], köpsven, erlagt mansbot 59, hans död 92, 94, 95, 105, 106, 251, 255. — Japsson 380, h:u, se Elin. — Jensson (Jö-) 12, 75, 82, 95, 149, 206, 212, 259, 284, 285, 309, 314, 315, fråga om den skada Pinnows hus gör Hans Jöns-sons 83, 110, 112, skall betala Bykyrkan kvarlätenskap efter en död 93, byte med Nils guldsmeds barn 138, pantsätter träbod östan till 113, 114, bodar

173, styfson, brodern af Sigtuna 363. — Jönsson från Åbo 245. — Jute 139. — Jute, f. d. fogde i Helsingland, bristande redovisning 48.

Hans Klinckerad 78, 213, 224, i stämmningslistor. — Klubbagarp 57. — kock, i stämmningslistor. — kopparslagare 53, 62. — Kråka (Kraka) 25, 250. — Kröpelin, hans arfvingar sålt ett hus, som Söndagsallmosan gjorde anspråk på 6. — Kröpelin [kanik i Uppsala], uppträde med en dräng, som huggit skog 264. — Kärkow (Kiär-, Ker-) 315, skulle stått på käken 324, skall dit 392. — Könekason från Värmdö, affär med mäster Berend 183. — köpare 244.

Hans Lambriktsson, rådman, 12, 24, 29, 36, 39, 75, 76, 106, 113, 133, 263, 270, 297, 352, närv. i rätten 119, 150, 306, 310, frånv. 176, sitter som borgmästare 121, kämnär 295, mottager sakören 303, i rätten insatta penning 120, redovisar för uppbörden af stadens ränta 374, mantalsskrifvare 384, ombud till herredagen i Strängnäs 1477 110, till herredagen i Tälge 1478 176, skall uppbära tomtören 220, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, skall bese omtvistade hästar 268, ombud för hertig Emanuel 299, fullmäktig för broder Eskil 51, öfver uppgörelsen mellan borgm. Jöns Magnussons son och änka 323, hus 71, fordran hos halte Martin och hans h:u 307.

Hans Laurensso 60, 61, 93, 214, 221, 301, 309, skänkt ett silfverbälte till Bykyrkan och Gråbrödraklostret i Uppsala 42, får i medgift af Otte guldsmed en stenbod 331. — Laurensso, borgare i Arboga 371. — Laurensso i Björnsbyn, änka, se Katarina. — Laurensso i Tiokkaby, vittne om hans börd 108. — Martinsson 56. — Matsson 392. — fan Merling 13. — Mikelsso, öfvervåld mot Lasse Laurens-sons h:u Elin 387, 388, 391. — Milldener 348 (st.). — Millam(?) 304. —

- Missenär, lega af stadens tomt 131. — Munk, borgare i Bergen, arf efter hans broder Bertil 332. — Möleman 370; jfr Möleman. — mölnare 142, 147, har ej att kräfva Helgeandshuset 340.
- Hans Nakeberg, hans h.u 98 (st.). — Nilsson 75, 146, 187. — Näb 378. — Olsson 258, h.u, se Lucia. —, onäkta, bötf. 114, 274, 301, 312, 324, 382, skall lämna stadens tjänst 271; 233, 298, 313, 362, 368.
- Hans Otte, kyrkovärd (d. 1481 eller 1482) 28, 52, 68, 73, 81, 121, 223, 362, 392, stadsfullmäktig 39, 110, 282, till herredagen i Tälge 1479 194, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, behåller för kyrkan en summa penningar 250, Hans fan Askens affärer 2, 23, 61, testamentarius efter Nils Henriksson 19, efter Katarina Kölmerawta 122, 185, 189, 263, köpt en half mur af h.u Estrid 251, h.u, se Elin.
- Hans Ostinrad 348 (st.), 349 (st.). — pansarmakare, Evert pansarmakares fader 300. — Persson 61, 147, 203, 219, 220, 341, 342, uppburit mansbot för brodern Erik 213, 214, i stämningss-listor. — Pedersson skomakare, köpt tomt vid Henning Kocks gård 313. — Persson i Wärmdö 172. — Persson i Norrnäs 278. — Privalk fått portnycklarna vid Söderport 243 (244), pantsätter en sälbod 376, i stämningss-listor.
- Hans fan Ralen (Raalen) 224, upplåter hus östan mur 4, i stämningss-listor. — Remardyng 246. — Remergelt 166 (st.). — rekiere (Rädieker) 31, 194. — rok-ärm 294 (st.). — Rostenborg från Danzig 81. — Rysse, uppträder i Otte Torbjörnssons mål 28, uppburit sältran 34. — Rytting 272.
- Hans Saltman, olaga köpslagan 364. — Sandersson (Z-) 181, 182, 387. — Segenbade, säljer källare västan mur och tomt på Norrmalm 27; 112, i stämningss-listor, h.u 317, 331, i stämningss-listor. — van Sincken 239 (st.). — Skaate i Lybeck 62. — Skarnagu 160 (st.), 370. — Skimblepenning (Skymble-, Skimmel-), [tysk rådmän], 24, 119, 146, 250, 306, 316, 344, 359, stadsfullmäktig 40, 282, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, förbjuden att ha två gatubodar 109, redovisat för arf 70, förmyndare för Heine myntmästares änka 200, fullmäktig för Henning Pinnow 277, ombud för fru Elin, Erik Axelsson Totts änka 392. — skinnare, hus västan mur 56, lägersmål 181, 182. — skipmästare 361. — skrifvare, i stämningss-listor. — skomak., unge 177, 178.
- Hans skräddare Vordberg (-borg) 2, 76, 80, 154, 345, 353, rör. Hans bödekers penningar 34, 74, 75, 76, säljer stenbod västan mur 23, låter sälja hus västan mur 87, h.u, se Cecilia. — smed 20, 38, 83, 106, 128, 138, 140, 252, 263, 275, 285, 319, 334, 337, får skottet bestämdt 284, hus 25. — smed, gamle, får unge Hans smeds hus östan mur 1, utbetalat arf efter honom 309. — smed, lille, säljer tomt västan mur till store Hans smed 224. — smed, store (fete), 72, 173, olaga köpslagan 29, köper tomt västan mur 224, upplåter hus västan mur 306, säljer tomt i Breda gränd 317. — smed, unge, ger sig in till gamle Hans smed 1, uppbär silfver efter fadern 71, arf efter honom 309, intyg att han gifvit sin h.u hälften af sin förmögenhet 321, skulder 322, h.u, se Valborg. — smed i Danzig 255. — snickare 184. — stadstjänare 198, 218, 254. — Stub 1, 37, 137, 254, köper gård vid brinken ofvanför Claus kanngjutare och tomt på Södermalm 139, hans »erfve» på Södermalm 228, svärmoder, se Agada. — Stywekin, tunnbindare 83. — Suderman 30. — Sudorn 30. — Svarte 252, 260. — fan Säwen 262, 292 (st.). — timmerman, olaga köpslagan m. m. 5, 25. — tunnbindare 355. — trumpare 198, i stämningss-listor.
- Hans Ulf (Wlf, Vlf) 5, 36, 37, 41, 60, 84, 200, 212, 213, 234, 250, 272, 278, 279, 304, 362, 363, i stämningss-listor, man-

- talsskrifvare 384, roteskrifvare 201, 359, skall ransaka rör. pigor 144, 305. — Vesfale, vägare, 326, får ej ha ved vid tornet 134, ej köpa gäster till handa koppar eller järn 135, eldsvåda i hans brygghus och tvist med Clemet Bengtsson med anl. däraf 227, 229, 230, 250, 338, hans »egedelar» vid Svartbrödragatan 393, i stämmningslistor. — Vellegö med skeppar Oldenborg 374. — verk-mästare 15, 38, 127, 233, h.u, se Metta. — Vise 132. — Åkesson [Tott], riddare, riksråd, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 124. — öfverskärare 119, 147. — Ölhufvud 203.
- Haquon Drokkin 43, 88, 108, 192, uppgör. med system Botil 36, öfverensk. om tredje penning 126, arf efter honom 138, h.u, se Ingeborg. — Dusing 79. — i Kiista 259. — knifsmed, upplåter till Helgeandshuset de hus han byggt på dess tomt i s. Nicolai port 122, h.u 233. — Sverisson 211. — Torkelson, Jeppe Hanssons dräng 13.
- Harald Jonsson, Erik Karlssons »forfader», har ägt en gård i Helvite 209.
- Hardenacka, h.u 3, 300, i stämmningslistor.
- Hedvig (Hedewiik, Hedeui, Hädwii), i stämmningslistor, 129, litzla 256, tyska, i stämmningslistor.
- Heike Finne 207.
- Heine (Hene, Heyne) Bosse (Henebussa), fullmäktig för herr Anders Tröbo 264, hans h.u får ej ha nunnan, sin systerdotter hos sig 145, skall ransaka rör. pigor 305. — Bisperade i Lybeck, skall leverera »pulfver och pil» 93. — myntmästare, änka, se Birgitta.
- Heineka (Henika) Sveder [borgare i Visby enl. JB. II, s. 72] 166 (st.), släktinge till h.u Birgitta Sveders, och Joan Olsson i Säby sälja en tomt i Breda gränden 303.
- Helga 100 (st.).
- Helge Olsson 241 (st.).
- Hellenborg, jungfru, Hans Hakes d:r, ang. ett pantsatt hus 80.
- Helmik, se Hielmeika.
- Heming 115. — »rike», utsatt för förköp 374. — Eriksson, Arvid Trugels-sons tjänare 252. — Karlsson, dödad på Åland 254, 278. — Magnusson 57. — Olsson 299, 342, 374, mantalsskrifvare 104, 216, 319, skall ransaka om förköp på malmen m. m. 369, uppgörelse med Sjalakoren, Fredags- och Söndagsallmosan om en Joan Skalmes och hans h.us donation 154, öfverensk. om tredje penning 296, köper hus på Svartbrödragatan 296, hus därstädes 394, får sälja sitt hus endast till en köpman 298, fullmäktig att uppbära arf efter Nils Olsson 380, h.u, se Margareta. — Pedersson, bytesbref mellan hans barn och hans änka 141, 250; h.u, se Cristina. — Persson, bonde, 261, 262, 265.
- Henning (Hening, Henyng), litzle 316, i stämmningslistor. — bryggare 8, 65, 198, roteskrifvare 58, varit föreståndare för Helgeandshuset 125, säljer tomt västan mur 56. — Bryning, gäst, 311. — Grapengeter 30. — grytgjutare, arfsskifte efter honom 131, tomt som han ägt 139, änka, se Margit. — Kock 207, 344, fastighet 303, 313. — Pinnow (Pynnow) [tidigare tysk borgmästare] 265, sändt dälilig must 41, 60, hus 83, sälbod 354, skall för Birgitta, myntmästarens h.u, uppbära arf i Lybeck 200, affärer 45, 110, 112, 277, 357, skipmän 353, 356, 358. — skeppare 57. — skipman 27. — skrifvare, skuld till Nädendals kloster 118, 119, 148, affär med herr Anders i Osterhaninge 170, i stämmningslistor.
- Henrik 194, 302, 306, 317, i stämmningslistor. —, länge, Joh. van Campens gäst 117. — Olof Starks son i Pargas, med om tjufnad 395. — i Estala 134. — i Portenäs 188. — i Rörstrand 79, 265. — Albriktsson 6, 206, 300, har olagl. byggt på h.u Birgittas heman 10, tomttvist med rådm. Peder Jönsson 308, säljer tomt på Norrmalm 395. — Andersson, dragare, 38, 105, 121, 274. — Andersson, dråpare, 339. —

- Arensson 252. — Babbenhuse 255, 287. — Badendeck 123. — bagare 38, 63. — bergsman 31, 92. — Blok, ägt bod och mur i s. Nicolai port 176. — borgmästare(?) 293 (st.). — Borkholt 99 (st.). — fan Boske (Busche) 242 (st.), 291 (st.). — Brunenberg 316. — Bryning 308, 316, 325, 380, i stämningsslistor. ³¹¹
- Henrik Dingstad, dr, se Gertrud. — Drosdow 117, jämf. Drosdow. — Eriksson 128, 171, 411, uppsäger borgerskap 286. — Finne 123, på Strand 179, 198, 345, 364, 371, 380. — Flasman 263. — Frankenberg 146, dr, se Bela. — Friare, hans skepp 62. — Gesmar, Folmer fan Lundens styfson, i Stockholms Svartbrödrakonvent 88. — Griis 87, 130, 205. — grofsmed 27, 180, får med sin h:u ett hus af Joan Haquonsson grofsmed och hans h:u Elin 69, ang. arf efter h:un 31^r, h:u, se Likka. — Grymholt 70.
- Henrik Hansson, h:u, se Ursula. — Hansson i Ulfsby, olaga köpslagan 170. — Helmholt (Hielm-), köper gård på Fiskestrand 354, i stämningsslistor. — Horensi 263, brutit edsöret 262, fordringar efter hans död 308. — Höting 418 (st.). — Japsson 216. — Jönsson 13. — knifsmid, (klensmid) 6, 180. — Kock, utredning efter hans död 51, 151, 153. — Korkie, arf efter sonen Nils 19. — kronamakare 364. — Kyle [guldsmed enl. JB. II, s. 107] 200.
- Henrik Lassaw 1, 187. — Laurensen 194. — Laurensen hos Jakob löjekar 283. — Libbenhuse (Lybb-), ang. hans död 302, 303. — fan Linden 34, 42, 94, 120, 353, 354, 358. — Lintorp (Lyn-) 160 (st.). — Magnusson (Mangs-) 52, 121. — Marquardi, i Stockholms Svartbrödrakonvent 140. — Matsson, änka, se Anna. — Mikelson 165 (st.). — Mulle, köttmångare, 41, 46, 64, 66, 78, 144, 191, 218, köper tomt på Norrmalm 24, får ej bygga på malmen högre än husahögt 47, köper hus i s. Laurencii gränd 137, ger sin måg i medgift en gård i s. Laurencii gränd 318, är spetälsk 385, 386, låter upplåta mågen ett hus samt tomten på Norrmalm 386; måg, se Jöns Nilsson. — myntare, köper gård i Mattis Martinssons gränd 54, köper jord i Skobbaby i Pargas s:n 114. — Nilsson 38, 171, 260. — Nilsson i Sävensara 35. — Olsson 255, i stämningsslistor; h:u se Margit. — Olsson, Elin Finkenbergs tjänare i Åbo 203. — Olsson i Henriksby 192. — uppa then Orden 101 (st.), 102 (st.). — Olsson i Örbominne, ang. arf efter hans syster Margareta, Clemit Finnes h:u 75. — Persson 55, 57, 171, 172, 183, 211, 359, 388, 390, arfskifte med styfbarren Otte och Ernst Muggel 143, i stämningsslistor, h:u, se Birgitta. — Persson Serkenso (Z-) 128, 209, 211, 216, 353, 405, 413, 415, 416, svär att han ej sålt ryssarna vapen 38, köpt tomt västan till 56. — pilt 35. — Pinnow (Py-) 357, i stämningsslistor. — Prestetin 304. — Ragvaldsson i Tyrfve 187.
- Henrik Skaak, skeppare, 95, 105. — skinnare 310, 362, 404. — skräddare, åt Svartbrödra 87, köper gård östan mur 320. — smed 309, 341, 416. — stadstjänare 16, 21, 58, 171, 299, 307, 309, unge, 278. — Staffansson, köper tomt i Västerås 330. — säckdragare 88, 186, i stämningsslistor. — sämskare 111, 126, 178, uppsäger borgerskap 283. — Taveste 57. — tunnbindare 294 (st.).
- Henrik Verner 105. — Vestfale 177, 320. — fan Westen, uppsäger burskap 254. — vinman 87, 194, 195 (två personer), profvat vin 41, 60. — Witte 114. — vägarare 64, 172. — Wägener, arf i Västerås efter Hans Gestiken 337. — Zanwe(?) 132. — åkare 190, 191. — öfverskärare 15, 117, 137, h:u, se Katarina. — Östenson, i stämningsslistor. — Ötting (Y-) 152, 230, i stämningsslistor.
- Herbrikt 158 (st.).
- Herman Achtorp 31. — Berendes 41. — Berenholt, i stämningsslistor. — burmästare 348 (st.). — drögare (dröge),

- arf efter Henning grytgjutare 131, säljer tomt han ärft efter denne 139. — Enbeke (Embake) 263, 313. — Elars 371. — Frensson, Lasse Skottes dräng, 177, 185. — Holt 34, 36, 46, 124, 127, 172, 203, 209, 298, 310, 339, 353, 382, uppsäger borgerskap 257. — Horensi, utredning efter brodern Henrik 308. — Kleholt i Lybeck 70. — Kops(?) 351 (st.). — Krefveta 284, mantalsskrifvare 249, 269, skall ransaka rör. pigor 370, får införsel i ett stenhus 51, får Evert pansarmakares andel i ett hus 300. — Lintorp (Lyn-), [tysk rådmän till okt. 1471], 20, 129, 218, 219, stadsfullmäktig 40, 282, en af dem, som ha nycklar till södra tornen 142, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, i stämmingslistor.
- Herman Messelman 141, 142, 201, 217, 223, 263, 357, 394, tvisten med rådm. Olof Matsson 41, 70, 72, 73, olaga köpslagan 2, ang. en gudspenning 63, 64, löftsmän, att han ej skall göra något mot Sveriges rike 149, i stämmings-
- Tillägg:* Hans Pedersson, säljer hus mot Norreport 276.
- listor. — Rogge 235, 301, 302, 345, 382, 387, h:u, se Ingeborg. — van Rântel (Rentel), brutit rättens lejd 262, 263. — Skifverman 294 (st.). — Skyreman, olaga köpslagan 416. — Sot-huse 70, olaga köpslagan 47. — timmerman, skeppare, 22, 210. — vinman 351 (st.). — fan Örden, hus vid Köpmangatan 57.
- Hielmeka (Helmik) fan den Walle 326. — [fan Örden, fan Nörden], vårdskrifvare 89, säljer gård 152, öfverfallen i stadens värf 234, excubiator 254, hus 113, 405. — Sandman 304.
- Hilla, Detter Krakes h:u i Lybeck, testamente och gåfvor 200, 404.
- Hinse Andersson i Pedersö 252. — Jönsson, h:u, se Ingeborg.
- Holmger, Joan guldsmeds son, ägt hus på Köpmangatan 38. — Olsson 413. — Persson, fogde på Svartsjö 355. — skipman 414.
- Holmsten (-in) i Fors 134. — i Torstensboda 34. — sadelmakare, borgare i Västerås 315.
- Holmvast i Faresta 118.

I.

- Inga, Mattis guldsmeds h:u 78, 136. —, Nils skrifvares änka 2.
- Inge Laurensen 221, 236. — Olsson djäkne, dråpare 256. — Olsson 233, 230.
- Ingeborg, i stämmingslistor. — [Tott], Sten Stures maka, inlägger förböner för brottslingar 204, 262. —, gamla späckerskan, h:u 130. — i Gråbrödragränd 14. —, tjuf 328. —, Anders Staffanssons h:u, gjort donation till Örebro kloster 281. —, Haqun Drokkins h:u 192, öfverensk. om tredje penning 126, änka, arfskifte 138. —, Hinse Jönssons h:u, d:r till borgm. Jöns Magnusson, fastighetstransaktioner med styffladern Mattis Lydeka 406, 407. —, Jöns skinnarens änka, upplåter gård västan mur 286. —, Joan guldsmeds h:u, öfver-
- ensk. om tredje penning 177, änka, arfskifte 355. —, rådm. Joan Skalmes h:u, donation 154. —, Laurens Måns-sons h:u 338. —, hos Mikel Laurens-son, fri från stadens tunga 91. —, Olof Erikssons h:u 46, skall ransaka rör. pigor 144, änka, arfsuppgörelse 179, omgift med Herman Rogge 247. — Olof Stenssons änka, får ett hus sig upplåtet 386, upplåter en källare 386, säljer tomt 412.
- Ingegerd, h:u, framliden 19. —, Anders laxekarls h:u 181, 206. — Hardenacka 348, 349 (st.). —, Laurens Sigge-ssons moder i Byrke 145. —, Peder Kocks h:u, arfsuppgörelse med sonen 45.
- Ingemar (-mer) 143, 190, i stämmingslistor. — Jonsson, köpt jord i Medel-

- pad 260. — Olsson i Norra Ljusterö 7. — Olsson i Årmedale 14. — Persson, arf efter honom 10.
- Ingemund 4. —, h:u, se Metta. — 310, i stämmningslistor. —, klosterbroder 402. — Ingevaldsson, säljer jord på Loön 181. — Persson 171.
- Ingevald guldsmed 89, 144, 233, 257, säljer smedja i s. Nicolai port 93, ang. samma smedja eller stenbod 173, 176, bor i hus vid Stora torget 94. — skrifvare åt Svartbrödraorden 46, 227, 274, 357, («vid Svartbrödra») 360, 394, i stämmningslistor. — stadsskrifvare 2, 320, uppdrag att i tänkeboken införa diverse transaktioner eller bref 15, 96, 141, 227, 261, 319, uppbjuder eller upplåter gårdar m. m. 20, 27, 46, 175, 176, 253, 328, 334, 404, lyser sitt sigill ogilt 276.
- Ingevald Torstensson, rådmän, 3, 5, 17, 20, 29, 39, 62, 70, 73, 81, 85, 88, 89, 96, 109, 116, 136, 154, 155, 174, 196, 232, 257, 270—272, 275, 277, 297, 307, 319, 320, 321, 322, 325, 363, 383, 394, 412, 416, i stämmningslistor, kämnär 1, nämnd som bisittare i rätten 107, 133, 306, antecknad som fränv. eller senkommande 188, 192, 197, till herredagen i Strängnäs 1477 110, till herredagen i Tälge 1481 308, till herredagen i Kalmar 1482 359, öfver räkenskapen från Gästrikland 328, öfver räkenskap för stadens ränta 374, öfver en räkenskap med Nådendals kloster 118, öfver borgm. Jöns Magnussons räkenskap 260, skall mottaga tomtören för stadens räkning 220, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, aflägger räkenskap för kvarlåtenskap 299, mottager hus, tomt, träbod, silfver i pant 40, 113, 114, 236, för talan på källare 46, kålgård 386, hus 64, köper hus västan mur 112, upplåter del i hus 51, erkänner ett tomtköp Gödert perlstickare gjort 379, transaktion med svågern Jöns Jacobi 377, 383. — Varg 137, 144, 191, i stämmningslistor.
- Ingrid, i stämmningslistor. — i Geraby, arf efter Peder Svins h:u Katarina 34. —, Erik skrädarens änka 304, 323. —, Laurens Siurdssons dr och Jap Jönssons h:u, öfverensk. om tredje penning 339. —, Joan Lindorms h:u, 379, samtycker till fastighetsförsäljning 405. — Laurens botnekars h:u, arf efter henne 58. — rådm. Nils Torkelssons änka, g. 2) med Mikel Vesgöte, köper källare under s. Olofs hus 19, 49. — Segebades h:u, i stämmningslistor. — skeppar Sones h:u 370, skall ransaka rör. pigor 144, 370.
- Ingvar Nilsson djäkn, föreståndare för Själagården, 31, 41, 111, 143, 297, frändömes ränta i Joan guldsmeds hus 13, får Hans Holmgersson till medföreståndare 14, köper tomt på Södermalm 64, säljer stenbod å Själagårdens vägnar 300, arfskifte efter hans h:u Margareta 346. — i Harg 180. — Laurensen, tjuf 295. — Olsson 160 (st.).
- Isak (Ysaac) säckdragare, h:u 279.
- Ivar (Yvar) Axelsson [Tott], riddare, riksråd, 61, 89, 132, 133, 305, 364, närv. i rätten 17, 200. — Bagge 105. — Gren, riddare, riksråd, närv. i rätten 17, 204, 265—267, 379, i Gråbrödra konventstuga 267.

J.

- Jakob, Jap, Japer, Jeppe. — 202, 363. — (Japer), i stämmningslistor. —, store, 219. — 129. —, mäst. kanik i Västerås, låter sälja stenhus på Svartbrödragatan 296, 298. — i Alby 113. — i Breda gränd 100 (st.). — i Hallinge 134. — på myntet 164, 165 (st.). — i Mölstadaås 186. —, skeppare 382.
- Jakob, ärkebiskop i Uppsala 259, 338, vid rättegången med Otte Torbjörns-son 17, närv. i rätten 135, 136, i Gråbrödra konventstuga 267, förmyndare

- för h:u Birgitta, Heine myntmästares änka 200. —, i Stockholms Gråbrödrakonvent, mottager för dess räkning en gård västan mur 43. — Andersson 78, 304, 317, i stadens tjänst på skyttebåten 204. — Andersson, tjuv 331. — Andersson, borgare i Uppsala 188. — Andersson, Nils Jönssons tjänare 202. — bagare 21, öfverensk. om tredje penning 22, skall mura upp en mur mellan sitt och Anders Jonssons hus 90, arf efter honom 140, h:u, se Elin. — Basse 388, 389.
- Jakob Bengtsson** 6, 20, 38, 69, 96, 175, mantalsskrifvare 35, 55, 215, kvartersmästare 57, roteskrifvare 201, skall ransaka rör. pigor 249, stadsfullmäktig 40, 110, 282, till herredagen i Strängnäs 1477 110, öfverensk. om tredje penning 302, arf efter honom 303, 395, h:u, se Elisabet. — Bengtsson 132, 154, 197. — Bjur 192. — bysseklytt 282, h:u, se Anna. — dagsverkare 350 (st). — fiskare 150. — fan Fräkten (Fläktin) 132, 183.
- Jakob Gresow** 199, 233, mantalsskrifvare 133, skall ransaka rör. pigor 249, 305, vitnar rör. hus 83, 285. — Grund, borgare i Lybeck 1. — guldsmed 144, 233, 368, skall ransaka rör. pigor 305, köper hus på Svartbrödragatan 383. — Hansson 13, 73, 107, 114. — fan Hawen (Haghen), tysk, sedermera svensk rådman 24, 62, 225, antecknad som fråniv. 128, 192, 212, 218, 279, öfver Helga lekamens gilles räkenskap 66, en af lekmanaföreståndarne för gillet 71, roteskrifvare 201, tidigare åtgärd som kyrkovärd 326, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, arfsuppgörelse med sönerne Peder och Hans 27, testamentarius efter h:u Elin Kocks 146, ombud för kyrkoherden Claus i Åker 224, hus i Breda gränd (biskop Birgers gränd) 410, 413. — Henriksson, knifsmed (knifsmedsdräng) 156, 173, 330, 358, 361. — Henriksson i Åbo 169. — Hogesong 239 (st). — Jensson (Jönsson) 318, Henrik fan Lindens styfson 94, får ej bygga på vattnet 210, öfverensk. om tredje penning 216, h:u, se Sigrid. — Jönsson på Skomakargatan (samma som föreg.?) öfverensk. om tredje penning 339, h:u, se Ingrid. — Jensson kroppote 144, 146, 147. — Jensson i Bellista 111.
- Jakob Camp** 121, 123, 147, 219, 221, 222, 323, 338, 414, hus 7, h:u 275, 277. — Karlsson, 47, förköp på spannmål 374, hus 108. — Clausson 81. — knifsmed 186. — Custe, rådman 3, 7, 50, 85, 172, en af föreståndarne för vinkällaren 11, hus västan mur 10, upplåter mågen Claus Grabo ett hus 36, änka, se Valborg. — Kydeling 67, 112. — Laurensen 212, uppburit penningar af sin rote 204, köpt ett stekarehus på Strand 336, fått andelar i h:u Adelas hus på Strand 385, 386, förköp 380. — Laurensen i Lula, orätt bismän 66. — löjakt 94, 130, 170, 198, 283, 333, Olof Olssons styffader 147, brukar olöfligt fodermarskämberet 405. — Magnusson (Mangs-) 37, 47, 52, 75, 84, 208, 299, mantalsskrifvare 269, skall ransaka rör. pigor 144, förmyndare för Karl Ingevaldsson 79, 80, på Köpmanmangatan 214, hans h:u skall ransaka rör. pigor 249. — Mikelsson 402.
- Jakob Moyses (Moyses)**, kämnär och rådman sedan 1479, 20, 60, 147, 155, 179, 205, 210, 215, 229, 235, 236, 272, 273, 308, 315, 354, 374, 380, 413, till herredagen i Strängnäs 1477 110, kämnär 192, 195, 243, 254, anteckn. som fråniv. i rätten 257, 265, 277, mantalsskrifvare 269, 384, köper och säljer tomt på Södermalm 20, 28, hans och Magnus Erikssons änka h:u Elzabys hus 213, villkor att få lega sitt hus västan till åtsmed eller kopparslagare 232, säljer gård i Mattis Martinssons gränd 244, skall bygga igen en dörr östan till ut på vattnet 379, bryta af sin byggning östan till på stadens vatten 412.
- Jakob (Jeppe) Nilsson**, rådman, sedan borgmästare, 39, 56, 70, 73, 88, 136,

- 139, 143, 147, 153, 184, 208, 235, 314, 321, 354, 362, 384, nämnd som närv. rådman 94, 107, 133, antecknad som från. 202, 205, en af föreståndarne för stadens byggning 11, öfver Helga lekamens gilles räkenskap 66, till herredagen i Tälge 1478 176, öfver en förlikning mellan Magnus Persson och Mattis Hermansson 155, sittande som borgmästare 243, 260, 261, 352, 405, 411, till herredagen i Tälge 1481 308, mottager sollarpenningar 281, köper af Gråbrödrakonventet del i hus 115, hus östan mur 116, 261, upplåter mågen Pelle Persson (som med öfift) en gård på Strand 287, köper hus bredvid sitt eget 335, träbyggning 287.
- Jakob Nilsson**, tjuf 403. — **Olsson** 59, 221, 271, 313, 361, 408, 409, köper gård västan mur 279. — **Otter (Utter)** 154, 199, stadsfullmäktig 40, 282, köper af Gråbrödrakonventet gård i Magnus Olssons gränd 145, i stämmningslistor. — (**Jasper**) **Pavalsson** 349 (st.). — **Persson** 3, i stämmningslistor. — **Pedersson** fan Water säljer sin »svåger» Lasse Laurensen en källare 210. — **pulfvermakare**, lofvar staden tjänst 297. — **pumpmakare**, befrias från stadens tunga 87.
- Jakob Runge**, tunnbindare 83. — **Röd**, dr., se **Margit**. — **Rödnacke** 253, 254, 271. — **Sidelman** 13. — **skinnare**, gård 274. — **skräddare** 13, död i Lybeck 176, h:u, se **Katarina**. — **skräddare**, ihjälslagen 145. — **skräddare** 256, 325, får ej bygga på sin tomt utanför Söderport mer än husahögt 211. — **smed** 166 (st.). — **spilare** 305. — **styrman** 38. — **svärdslipare** 184. — **Sylike**, skeppare 345, 352. — **timmerman** 203, stadens timmerman 299. — **Tomasson** i Hieglunda 134. — **Torstensson Pose** köksmästare, **Joan Hanssons** måg, redovisat för spisningen på en Kalmarresa 32, 33, 49. — **trumpare** 382, 408. — **tunnbindare**, i stämmningslistor. — **Urker** 31. — **Valdemarsson** i Tränavik, olaga köpslagen 119. — **verkmästare** från Gefle 403. — **öfverskärare** 37, 60, 105, 175, 233, kvartermästare 57, stadsfullmäktig 40, 110, 282, skall ransaka rör. pigor 144, en af föreståndarne för Helgeandshuset 335, köper hus i Gråbrödragränd 259, hans h:u skall ransaka rör. pigor 305.
- Jelf**, herr, dr., se **Gertrud**.
- Jerle åkare** 99 (st.).
- Jenis**, se **Jöns**.
- Jesper (Jasper)** **Norby** 67, 128, 132, 215, 246, 279, 283, 284, 332, gifvit bref på sin gård till Karlagillet 236.
- Joan**, svartre [köttmångare] 318. — i **Bökesta** 111. —, kyrkoherde i **Holm** 208, 226, låter sälja gård i **Anders Bisa** gränd 153. — **Amundsson** 16, 21. — **Andersson**, skräddare, från **Trosa (Trosa Joan)** 178, 274, 309, 310, 330, 368, 377, 378. — **Andersson** i **Enköping** 392. — **bonde**, byfogde i **Arboga** 31, 377. — **Darre** 139, 298, 375, i stämmningslistor. — **Engelbrektsson** 130.
- Joan Eriksson** (länge **Joan**), delaktig i dråpet på **Hans Isagrim** 94, 95, 105, 251, 255. — **Eriksson**, skräddare 56, 85, 96, 113, 142, 148, 174, 185, 215, 333, 357, 364, ålderman för skräddare-ämbetet 116, stadsfullmäktig 40, 110, 282, köper hus västan mur 297; jämf. **Joan** skräddare. — **Gjordsson**, smed-dräng 312. — **Joan Gråben (Graa-)** 41. — [**Martinsson**] guldsmed 25, 142, 220, 227, 235, 258, stadsfullmäktig 110, tilldömes ett hus 13, köper hus vid bykyrkogården 61, pantsätter hus 327, öfverensk. om tredje penning 177, arfskifte efter honom 355, son, se **Holmger**, h:u, se **Ingeborg**.
- Joan Haquonsson**, grofsmed 22, 228, ger sig in med sin h:u till sin måg 69, 70; h:u, se **Elin**. — **Hansson**, hans måg, se **Jakob Torstensson Pose**. — **Helsing**, får ett husköp inskrifvet i stadens bok 127. — **Japsson** 413. — **Jönsson** 394. — **kanngjutare**, tomt på **Norrmalm** 79, änka, se **Anna**. — **kopparslagare**, arf efter honom 15. — **köttmångare** [**Eriksson** enl. **J. B. I**, s. 407]

- 37, 41, 64, 66, 75, 85, 217, 247, 300, 337, 383, köper hus på Långgatan mot Norreport 156, säljer gård västan mur 279. — köttmångare länge 217, 260. — Körning, arf efter Anders Hiort knapes h:u 316. — Laurenssohn, knapen i Mädelösa 16. — Laurenssohn 62. — Laurenssohn, Cristiern Johanssons skräddare 405.
- Joan Lindorm (Lynd-) 75, 95, 121, 138, 139, 178, 211, 212, 257, 309, 314, 341, 356, 357, 380, mantalsskrifvare 55, 319, skall erlægga förfallna tomtören till staden 220, arfs- och testamentstransaktioner efter borgm. Martin Lindorm och hans änka Sigrid bl. a. med kyrkoh. Claus i Åker och kyrkoh. Udd Birgerssohn i Åker 78, 80, 204, 224, 393, 394, fastighetstransaktioner med Olof Stenssons änka Ingeborg och Jöns Anderssohn 386, varit förmyndare för Clemit Finnes h:u 236, afsäger sig anspråk på Bertil Gramsows hus nära Köpmangatan 298, ägt en sälbod 325, säljer en sådan 330, köper hus tvärs öfver borgm. Magnus Eriksson 328, säljer bartomt på Köpmangatan 57, säljer hus nära Köpmangatan 405, säljer stenbod 410, affärer med herr Peder Stefani 381, 382, 385, 408, träta med Nils skrifvare 379, h:u, se Ingrid.
- Joan Magnussohn (Mangs-) 258. — Nilsson, änka och barn 7, 171. — Nilsson 261, 414, köper en half gård 361. — Nilsson, tjuf 390, 391. — Olsson i Berkieby 65. — Olsson i Säby, släkt med h:u Birgitta Sveders 303. — Ottsson 106. — Perssohn 15, 287, 310, 387. — Pederssohn djäkne, mansbot efter honom 59. — pilt 240 (st.). — Skalme, rådmän (d. o. 1445), donation till Sjalakoren m. m. 154, h:u, se Ingeborg. — Skogbo 411. — skräddare (hufvudsakl. bötf.) 147, 187, 298, 301, 312; jämf. Joan Anderssohn, skräddare. — Slaveka, riddare, riksråd 48, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, ransakar rör. kämnären Peder Olsson 50, anspråk på Bertil Gramsows hus 92, 222, 298. — smed 335. — stadstjänare 114, 133, 196, ihjälslagen 232. — Staffanssohn, 91, 171. — Strossenborg (Stra-, Stru-) 20, 289 (st.), 297.
- Joan Styng, rådmän 24, 29, 39, 54, 62, 78, 79, 92, 96, 121, 123, 126, 135, 136, 139, 155, 169, 179, 191, 229, 251, 299, 300, 327, 330, 353, 360, 378, 394, 413, kämnär 1, 17, 358, 361, affären med förre kämnären Peder Olsson 33, 50 — 52, nämnd som närv. i rätten 107, 306, 310, antecknad som frånv. 212, 219, 304, 333, sitter som fogde 183, 205, mantalsskrifvare 269, en af föreståndarne för stadens byggning 11, en af dem, som få nycklarne till norra tornen 142, öfver Helga lekamens gilles räkenskap 66, öfver räkenskapen från Gästrikland 328, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svenssohn 249, närv. vid arfsupp-görelsen efter fru Fenis 340, köpt en half mur 225, hus 269.
- Joan Svenssohn, borgmästare, d. 1477, 24. — Svenssohn (på Korntorg), rådmän 8, 12, 20, 31, 71, 78, 80, 106, 126, 135, 138, 270, 271, 272, närvarande i rätten 150, 260, 306, antecknad som frånv. 217, sitter som fogde 208, 209, 211, mantalsskrifvare 215, roteskrifvare 359, skall förlika två guldsmeder 89, upplåter Klara kloster en stadens tomt på Norrmalm 156, tvist med Cort Rogge om ett hus och en mur 11, 247—250, 259, 266, affär med riddaren Tord Bonde 19, angrepp mot honom som föreståndare för s. Örjan 136, fullmäktig för rådm. Nils Ragvaldsson från Bergen 42, skall bygga sin tomt vid Söderport som lagligt är 48.
- Joan (Svenssohn?) i Svanaby,¹⁾ blir föreståndare i s. Örjans gård 109, vittnar som sådan 136, mottager en tomt på Norrmalm 156, villkor för inträde i Helgeandshuset 404. — Svenssohn, Jakob Moyses »foder» 147.

¹⁾ Ett par anteckningar gälla måhända den föregående.

- Joan Vyntrunga (?) 161 (st.). — Västgöte 178. — åkare 194, 204, 262.
- Johan, Johannes, Jaban. — Arnaldi från Ramundaboda kloster, bestulen 23—25, 28. — fan Campe (Kampen) 117, 240, skifte med hans h:u för att ägna sig åt Guds tjänst 297, h:u, se Lena. — Kristiernsson [Vase], riddare, riksråd, 265, vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 28, omtalad som död 194, hans son slagit sönder glasen i Vårfrugillestugan 245. — Kyle 390. — Persson 78, 247, köper del i gård i s. Nicolai port 199, i stämmningslistor. — i porten 41, 234, i stämmningslistor. — på malmen, skomakare, tjuv 390, 391. — skrifvare 235, får ej bygga träbyggning annat än med »skotbräde» 29. — van Ville 30.
- Johanna (Ja-), Olof Perssons änka 149, säljer gård på Strand 318.
- Jochim (Ja-) Kock 302, förlikning med Tuve Åkesson skomakare 304, köper hus i biskop Birgers gränd 413.
- Jordan 189. — målare 199, 202.
- Jost basunare 347 (st.).
- Jusse Jute 41, 75, 281.
- Jöns (Jenis). — ihjälslagen 281. — skeppare, h:u 7, 47. — i Ekeby 392. — i Hallinge 134. — i Husaby 303. — i Karsvik, i nämnd på Sollentuna ting 259. — i Lysma 113. — i Näsby 113. — i Orlongsö (Aarl-) 118. — i Skälby 111. — Allefruar (?) 16. — Andersson **Brun**, 16, 28, 60, 91, 222, 245, 309, 310, 318, 322,³²⁵ 388, 389, 404, 409, 415, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, stadsfullmäktig 39, 110, 282, mantalskrifvare 55, kvartersmästare 57, en af höfvitsmännen för folket på Kalmarresan 1476 60, (jämte Ol. Matsson) uppbygga tegelhuset sunnan till 150, 189, köper källare på Köpmangatan 56, tomt af Gråbrödrakonventet 109, afl. Clemit Finnes gård 140, tomt på Köpmangatan 178, 235, uppjuder pantsatta strandbodas på stadens vatten 325, köper sälbod på Södermalm 330, köper af staden hus på Köpmangatan 331, får bygga efter egen vilja 357, köper (jämte Bengt Kog) h:u Valborgs hus m. m. 342, träbod vid sin brunnsgård 344, källare under sitt hus 386, hus n. om Köpmangatan 405.
- Jöns Andersson i Bagnaberga 259. — Andersson, arf efter honom 175. — Andersson i Enköping, i nämnd öfver tjuvnad 392. — Andersson i Ladevik 134. — Andersson i Koppnäsby 306. — Andersson, Greurs svärdslipares dräng 66. — Arvidsson åkare 176, 185. — badstugukarl 15, 201, 215, 270, i stämmningslistor. — bagare 147, aftal med Magnus Persson 55, 273, 352, 354, änka, se Anna. — Balk 142, 381, 387. — Bengtsson i Sladerne 106. — Bengtsson, Sven Helsinges tjänare 261. — Björnsson, hos Hans Fosse 198, 413. — Bok (Buk), h:u, se Sigrid. — Sten Stures småsven 186. — borgare 187, försummat vård och dagsverke 376. — botnekarl, h:u, se Birgitta. — bältare, son, se Hans, herr.
- Jöns Elofsson, 152. — Eriksson, fullmakt att lösa en donation till Nådendals kloster 26. — Eriksson 66. — Eriksson, Folmar fan Lundens gäst 133. — Eriksson, dräpare 145. — Erlanson 97 (st.). — Erlandsson, h:u 175. — Eruason 215. — Ervastesson, föreståndare för Söndagsallmosan (1481), 10, 39, 320, 342, 362, 365, 371, 410, mantalskrifvare 35, 55, roteskrifvare 201, stadsfullmäktig 282, skall ransaka rör. pigor 370, säljer för Söndagsallmosan stenbod m. m. 411, skall låta mura dess hus 413, kyrkobänk 341, öfverensk. om tredje penning 44, arfskifte efter h:u 67, köper tomt väster om Bykyrkan 119, 140, får ej sätta byggning af trä på sin tomt 413; h:u, se Katarina. — Fadersson, borgare i Vadstena, låter sälja del i gård i s. Nicolai port 199. — Falster 253. — fiskare, i stämmningslistor. — Friis, köper gård på Strand 318; h:u, se Katarina. — förköpare, hädelse 148, jämf. 144, 146, 147.
- Jöns Get (Geeth), låter sälja stenhus på

- Svartbrödragatan 22, 134; h.u. se Gertrud. — Geting 162, 163 (st.). — Griis, skall hålla messor vid helga korsaltare i Bykyrkan 150. — Gunnarsson 34. — Gunnarsson i Enköping, mottagit tjuvgods 24, 25, 28. — Hemingsson, skräddare 52, köper smedja (stenhus) i s. Nicolai port vid stadens mur och upplåter byggning och pålar på stadens jord och vatten 93, får vidtagna vissa ändringar med muren 181. — Henriksson i Barkala, arf efter Nils Olsson 380; h.u. se Birgitta. — Henriks-son i Vretaby 10. — Humble 232. — Haquonsson, tjuv 4.
- Jöns Jacobi, i Stockholms Svartbrödra- konvent, Ingevald Torstenssons svåger, arfskifte och utredning efter modern, h.u. Birgitta, Karl Jonssons 377, 383. — Japsson, öfverensk. om tredje penning 5, arfskifte efter honom 39; änka, se Margareta — Japsson, Heming Olssons »orfader» 154, 155. — Japsson 52, 124, 137, 138, 148, 168, 192, 302, 326, 339, mantalsskrifvare 269, 384, skall ransaka rör. pigor 144, på Köpmangatan, säljer jämte Anders Jonsson gård östan mur 59. — Japsson skeppare 279.
- Jöns Jenson (Jönss-) 224. — Jönsson, kyrkoherde i Österhaninge 335. — Jönsson, borgare i Sigtuna, 195, olaga köpslagan 354. — Jenson, Torbjörn Torstenssons tjänare 270. — Jönsson i Åbo 238 (st.). — Jonsson, Knut skräddares dräng 56. — Jonsson 178, 224. — Jute 16, 339, gård västan mur 26. — Kaare, Nils Stures tjänare 187, 205, afär med Karl grytgjutare m. fl. 396—402. — Karfvataska, 245. — Kettilson 61, upplåter gård på Kinhästagan 92. — Clausson, herr Arvids dräng på Stäket 45. — Knutsson, väpnare, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — Knutsson, h.u. se Katarina. — kopparslagare 12, 65, 151, 245, 258, 260, 308, 310, beskyld för falskt bisman 377.
- Jöns Laurensen östan till 283. — Laurensen, skeppare 84, 95, 122, 136, 138, 184, 185, 223, 325, 362, 363, stadd med sitt skepp till herredagen i Kalmar 1482 359. — Laurensen 52, 140, 171, 199, 281, 284, 285, 301, mantalsskrifvare 77, 269, skall ha nycklarna till Söderport 243, hus 303. — [Laurensen] i Horn 76, 250, köper hus mot Söderport 82, fastighetsuppögörelse med brodern Finvid Laurencii i Svartbrödrakonventet i Sigtuna 90. — Laurensen i Gregursby 218. — Laurensen i Säby 134, 149. — Laurensen, tjuv 187. — Lumini 148.
- Jöns Magnusson (Mangsson) [på Korn-torg], rådman, sedan borgmästare, d. 1480, 2, 39, 41, 51, 85, 90, 115, 145, 179?, 196, närv. som rådman 42, rote-skrifvare 58, varit föreståndare för Helgeandshuset 125, en af de två, som få nycklar till södra tornen under marknad 142, sitter som borgmästare 168, 169, till herredagen i Tälge 1478 176, till herredagen i Tälge 1479 194, köper del i Lasse Mors hus 3, köper en aln jord 62, redovisning efter hans död 260, arfskifte 322—324, 406, h.u. se Cristina. — Markusson 171.
- Jöns Matsson 197, 270, 271, 334, 357. — Matsson, Jöns Anderssons gäst 91. — murmästare 111, 140, 178, 179, 233, 280, 339, 353, med om undersökningen af Peccows stenhus 12, skall med andra murmästare täcka kyrkan 67, 113, i nämnden ang. tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, h.u. se Birgitta. — Nilsson, Henrik Muller måg, får en gård i s. Laurencii grund 318, ett hus på Norrmalm 386. — Nilsson Skog 313. — Nilsson öfverskärare 89. — Nilsson 56, 78, 223, 376; h.u. se Elin. — Nilsson, Knut Erikssons tjänare 368. — Nilsson, borgare i Örebro 271. — Nilsson från Portenäs 188. — Nilsson i Siokarlaby 242 (st.).
- Jöns Olavi, vid helga lekamens altare 68, scolasticus 85. — Olsson vid Söderport 2, 20, 59, 83, 105, 155, 187,

- 256, 333, 381, 383, skattningsman af fastigheter m. m. 12, 140, 147, 227, 229, öfver byte mellan Clemet Bengtsson och Hans Fältztorp 338, i nämnd ang. hemgång 387, utredningsman efter h:u Katarina Kölmerawta 185, 189, 263, Olof Olssons »svåger», medgift med dennes brorsdotter 366, anspråk på en kålgård 386.
- Jöns Olsson och hans h:u Ermegård, lägersmål 16, 21. — Olsson och hans h:u Anna, förvista ur staden 280. — Olsson, antagen som stadens timmerman 189. — Olsson, aflägger ed som spillare 282. — Olsson i Estala 134. — Olsson i Nerpes 108. — Olsson på Viborg, låter sälja till borgmästaren Jeppe Nilsson ett stenhus 335. — Olsson från Skåne, dråpare 42. — patinemakare 44, 153, i stämmningslistor. — Persson, 285, arf efter Jöns Japsson 39, öfvertager h:u Ingeborgs, gård östan mur 286. — Persson, arf efter brodern Ingemar 10. — Persson i Trondem 48. — saxen 372. — skeppare 161 (st.). — skinnare, änka, se Ingeborg. — skradda- re 11, 130, ang. en stenbod han köpt i s. Nicolai port 173, 176, mercator, får ej bygga på vattnet 228, änka, se Gertrud. — skraddare 389, 414. — slaktare, i stämmningslistor. — Släng 15.
- Jöns Snare 111, 146, 152, 209, 318, köper källare västan mur och tomt på Norrmalm 27, hans källare och Segenbaes h:u 317, 331, i stämmningslistor. — springare 364. — Staffänsson, borgare i Åbo, arf efter Mattis Bredholt 13. — Svensson 339. — svärdslipare 34, 95, 151, 189, h:u, (änka), se Katarina. — med säcken 101 (st.). — timmerman 65, 362, 375, h:u, se Elin. — Tordsson, dråpare 45.
- Jöns vattenförare 353. — Vesenberg 127, 206. — Vitingsson i Gästrikeby, olaga köpslagan 119. — vägare 95, 254, 277, mantalsskrifvare 249, skall ransaka ang. pigor 305, gjort förköp på säd 387, 388, arfskifte efter hans h:u, se Cristina. — åkare 128, 232, 254, 304, 353. — öfverskärare 65, 119, 182, 251, 252, i stämmningslistor. — Östensson 108.

K, C.

- Kaalhase 93, 241.
- Calmara sytke(?) 57, Calmarna silke(?), bonde 290 (st.).
- Karl, i stämmningslistor. — i Aflöpe 244. — i Stafnäs 252. — i Tjelfvista, affär med Jöns Kaare 401—403, hans d:r, se Margareta. — i Viby 283. — grytgjutare 382, affär med Jöns Kaare 396 f. — Gudsormsson, skomakare, röfvare 24, 28. — Ingevaldsson 22, 63, 184, 318, säljer hus östan mur 11, 12, säljer bartomt på Norrmalm 24, låter sälja tomt på Stallbacken 47, hans gård uppbyjdes 77, hans förmyndare 79, sälja hans gård 80. — Jons-son 379, änka, se Birgitta. — Knutsson, konung, 112, 227, hans bref på gillen 275, räkenskapen från Gästrikland för hans gäld 328, hans fordringsägare skola anmäla sig 464, 484. — Knutsson [Gera], riddare, riksråd, när- vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, när- v. i rätten 124.
- Karl Martinsson 89, 94, 104, 320, 333, 344, säljer tomt på Södermalm 64, hus 209, arfskifte efter hans h:u 106, arfskifte efter brodern Joan guldsmed 355, 356, öfverensk. med Hans Dingstad om en mur 366, förbjuden att t. v. ha eld i bryggghus eller kölna 413, h:u, se Katarina. — murmästare, änka, se Elsaby. — Karl Nilsson, hans änka 15. — Nilsson 414. — Persson 167 (st.). — skraddare, lejdas för gästegods 223. — verkmästare 156, 372, köper tomt på Stallbacken 197.
- Casper 302.
- Katarina (Katerin) 180, 181, i stämmningslistor. —, bleka, 290 (st.). —, kella, 163 (st.). —, långa, 100 (st.). — i Gamleby,

Laurens i Gamleby h:u, testamente 323. — i porten (vid Söderport), i stämningsslistor. —, Anders Jonssons h:u, affär med Meneka Stenbrink 362. — Anundsdotter i Åbo 188. — bagares 291 (st.). —, skeppar Bengts änka, arfskifte efter mannen 29, säljer gård på Kinhästagan 176. — Bertils 293 (st.). — briggressa 350 (st.). — Longabjörns, hus 91. —, Danenbergs d:r, Claus skräddares h:u, öfverensk. om tredje penning 139. — Davids 160 (st.). — djäknes 102 (st.). — Enevald skräddares h:u, arfskifte efter Laurens Hoppener 4, öfverensk. om tredje penning 186. — [Eriksdotter] af Lindholm, fru, änka efter riksrådet Sten Pedersson [Stjärna], hus 146, 195, 227, 228. — faardans, säljer gård i Olof Erikssons gränd 108. — Frögdenborg 65, 230. — fyrhana 87. — guldsmeds 405. — Hans Laurensens i Björnsbyn änka, ang. hennes del i ett laxfiske 372. — Hardenaks, i stämningsslistor. —, Henrik öfverskärrares h:u 214, 222. —, Jakob skräddares änka, säljer stenhus vid kyrkogården 61, villkor att få vara i Helgeandshuset 205. — Jöns Ervastessons h:u, öfverensk. om tredje penning 44, arfskifte efter henne 67. — Jöns fiskares 162 (st.). — Jöns Friis h:u 302. — Jöns La:ssons(?) h:u 305. — Jöns Knutssons 26. —, Jöns svärdslipares h:u 16, änka, arfskifte efter mannen 385. — Karls, värdeföremål deponerade i rätten 195, 243. — Karl Martinssons h:u, arfskifte efter henne 106. — Karl Nilssons h:u, hennes son har pantsatt en gård i Kärkows gränd 414. — Ketils h:u 20, 256, skall ransaka rör. pigor 144, i stämningsslistor. — Kärkows 290 (st.). — Kölmerawtes h:u, arfskifte efter henne 185, hus vid Söderport säljes 189, penningar efter henne 263. — Laurens guldsmeds h:u 261. — Laurens Japssons h:u 142, förvisad ur staden 143. — Laurens Japssons på malmen 128. — Lotterlows, hus vid Korntorg 324. — Magnus Grabos h:u, öfverensk. om

tredje penning 409. —, Mattis klockares änka, arfskifte 108. —, Mikel skipmans syster, arf efter henne 194. — Mikel Svartes h:u, donationer efter hennes död 43, arfskifte 45, 106. — Nils skrifvares h:u 302. — Olofsdotter, förvisad ur staden 280, 329, 333. — Olof Tavestes h:u 382. — papeguja 45, 78, 219, 220. — Paval bagares piga 235, förvisad ur staden 236. — Pedersdotter i Gullestada, mördad sin man 116. — Per Olssons h:u 240 (st.). — Peder smeds änka, arfskifte efter mannen 247. — Per skinnares h:u, 119. — Peder Svins h:u, arf efter henne 34. — Ragvald Västgötes änka, säljer tomt i Hans bagares gränd 285. — Rödehusa, i stämningsslistor. — släppeläniken 214, 253. — säckdragarens, sålt del i gård i Gråbrödragränd 411. — tunnbindares 156. — Tidekes 293 (st.). Kettel, Kietil, Kiättil. — Basse 86. — Karlsson [Vase] biskop 30. — Persson i Norrköping 60. — skräddare 192, 252, 278, i stämningsslistor. Claus, Botvid grytgjutares dräng 353. — [Lindorm], kyrkoherde i Åker, uppgörelse med Joan Lindorm 224. — Aakesson 312. — Arendstorp 276, 391. — Berend i Danzig 202. — Dene 301, 302, 303. — Ficke (Fycke) skipman 123, 327. — Graabo [Grabow, tysk rådmann] 26, 363, får ett hus sig upplåtet af Jakob Custe 36, upplåtet tomt och källare 93, utredningsman efter Jakob Custe 109, öfver arfskiftet efter Heming Persson 141, uppburit sin hus arf efter Jakob Custe 185, h:u, se Cristina. — Gramso 22. — Graw(?) 290 (st.). — Grote 88. — Hansson 187, 188. — Henriksson skipman 353. — kanngjutare 254, 297, 377, 396 f., hus 139. — Kock 294 (st.). — kökmästare 87, 105, 117, 177, 256, 276, 306, 324, 325, 354, 388, 394, 407, mantalsskrifvare 319, köper hus m. m. 317, lånetransaktion med Hans Falkensten 356, 389, i stämningsslistor. — Laurens 139. — Matsson dragare 272, 311, 361.

- Mertens borgare i Rostock 301. — Olsson 41, 178, 320, stadsfullmäktig 282, skall ransaka rör. pigor 305, rote-skrifvare 359, mantalsskrifvare 384. — pungmakares son 326. — Rysse skipman 307. — skeppare 132. — skomakare, köper gård västan mur 26, hus i Joan målares gränd 377. — skrifvare, i stämmingslistor, h.u, se Lucia. — skräddare, länge, 304.
- Claus skräddare¹⁾ köpman(mercator), stadsfullmäktig 40, 282, mälisman 135, öfverensk. om tredje penning 139, tvist med Laurens Svensson skräddare 108, 116, försummelse af tullplikt m. m. 267, 268, förvärfvar kålgård på Södermalm 110, hus i Kärkows gränd 183, afbryta byggnad på stadens vatten 412; 51, 60, 87, 88, 105, 109, 114, 116, 149, 173, 187, 194, 199, 202, 206, 244, 275, 280, 286, 302, 304, 305, 318, 322, 325, 343, 389, h.u, se Katarina.
- Claus Slatte 250. — Sleeff 252. — tunnbindare 241 (st.). — Tyske 13. — Verderman 152, tullpliktig 333. — Vise (Vyse), [tysk borgmästare 1458—71, kallas fortf. stundom herre] 176, 177, 254, skall ge staden ränta af en byggnad vid Söderport 78, hus vid Korntorg 275. — Wänt, kock 287. — öfverskärare 117, 119, 227, 251, 254, 405.
- Clemit, Clemet, Clement. — 7, 45. — Bengtsson, rådman 30, 87, 93, 133, 146, 205, 222, 230, 235, 302, 320, 323, 338, 354, 374, 404, 409, nämnes som närv. i rätten 42, 119, 150, 260, anteckn. som frånv. 140, 215, 219, 221, 278, förest. för vinkällaren 11, roteskrifvare 58, 201, mantalsskrifvare 216, 269, 384, höfvitsman på Kalmarresan 1476 60, till herredagen i Tälge 1478 176, till herredagen i Tälge 1481 308, sätter öfver räkenskapen från Gästrikland 328, arf efter brodern Jakob 395, köper tomt på Södermalm 28, hus 56.
- Clemit Finne [Laurensen enl. JB. I., s. 373], fastighet 109, 140, h.u, se Margareta, son, se Laurens Clemitsson. — Laurensen 364. — Mikelsson 159 (st.). — Möra 35. — Simonsson 365. — skeppare 139, 183, 229, 412, intyg om äkta börd 211. —, skeppare, i Danzig 122. — skinnare 112, hans arfvinge 358. — skinnare 405. — sämskare 107, 414.
- Cleus (Claus?), styrman, från Lybeck 62.
- Knut, i stämmingslistor. —, mäter [fordom kyrkoherde i Stockholm enl. JB. II, sid. 9], ägt en bartomt på Norrmalm 24. — på Gråmunkeholm 310. —, Olof Perssons måg 162 (st.). — Botvidsson 138. — Eriksson 272, 321, 368. — Eriksson köpman, borgare i Örebro 375. — Fordel 378. — Friis 136, skall gå efter bödelspenningar 88, köper hus västan mur 153, mantalsskrifvare 384.
- Knut guldsmed 31, 95, 135, 140, 181, 224, 254, 307, stadsfullmäktig 39, 110, 282, skall ransaka rör. pigor 370, proba silfver, som köpmännen erlägga i tull 272, betalning för silfver han väger 327, husaffär med h.u Anna af Lindö 365, 404, 416, upplåter henne stenbod och källare 365, bod 331. — gäst 74. — hvardag 371. — Jenson, lektor, sedan custos i Gråbrödrakonventet i Stockholm, säljer å dess vägnar gård i Magnus Olssons gränd 145, upplåter åt brodern rådm. Erik Jenson fastighet han ärft efter deras moder 175, lekt med klosterbröderna på Ledernö 340. — Jenson 213, h.u, se Birgitta. — Jönsson på Kopparberg 321. — Martinsson 310. — Posse (Pose), riksråd, 118, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — skipman 136. — skräddare 56, 178. — verkmästare 364, 366, 403.
- Korke, dr, se Margareta. Korkirskan 404.
- Cornelius 72. — Jakobsson 30, 31. — myntare 200.
- Cort, Curt. —, herr [prebendat i Stockholm enl. JB. II, s. 41], låter sälja tomt västan mur 163. — borgmästare, tjuf 258. — tyske, 245. — Grefve 313.

¹⁾ Följande hänvisningar syfta antagligen på mer än en person.

- Hielmholt 117, 151, 193, 194, 263.
 — Olsson i Skälby, arf efter Hans skräddeles h:u Cecilia 107. — Paling 164 (st.). — Quingsstad, profvar must eller vin 41, 60. — Rogge, ärkedjåkne i Uppsala, sedan biskop i Strängnäs, 30, tvist med rådm. Joan Svensson om ett hus 11, 247—250, 259, 266, närv. i rätten 247—250, 265—268, medlat mellan Clemit Bengtsson och Hans Vesfale 338. — skipman 63. — vinman 194. — åkare 79, 116.
- Kristiern (Kersten), konung, 30, 31, 429, 440, 442, 444, 448, 454, stadens fullmäktige vilja ej samtycka honom till konung 110, spådom att han skall komma till Sverige 112, har gifvit bardskärarne drickspengar 198, ett bref från honom 259.
- Kristiern bardskärare 71. — Bengtsson 170. — Johansson [Vase] 390, 405. — Clausson 62. — dörrsven (dora-) 330, anställd vid s. Örjan 118, 136. — smed, mördad 309. — vinman 417 (st.). — öfverskärare 49, 119, 223, 371.
- Cristina, Cristin. — i stämmingslistor. — fru, 1) 202, 204, 253. —, förvisad staden 373. —, drunknat, arf efter henne 383. — i Gran 180, 255, i stämmingslistor. — Arnekes 293 (st.). — i bästa måtto 282. — Germund Olssons h:u 302. — Hans pansarmakares h:u, arf efter henne 300. — Heming Pederssons änka, arfskifte med barnen 141, Staffan Vesgötes h:u 233, 250. —, borgm. Jöns Magnussons änka, omg. med Mattis Lydeke 384, arfsuppörelse med sö-
 nerna Martin och Antonius och dottern Ingeborg 322—324, 406. —, Jöns vägares h:u, arf efter henne 81. — Claus Grabows h:u, arf efter Jakob Custe 185, moder, se Valborg. — laxekarls, skall ransaka rör. pigor 370. — mäster Laurens h:u, skall ransaka rör. pigor 144. — Lindormsdr 393. — Marsiliander, Göteka fan Bomelins h:u, öfversensk, om tredje penning 146, skall ransaka rör. pigor 249. — Mattis Holmgerssons h:u, skall ransaka rör. pigor 144, 249. — Nils skomakares änka, ger sig in till sin måg 82. — Olof Anderssons 165 (st.). — Olof mälares h:u i Söderköping, talar på ett hus östan mur 326. — Per Anderssons, i stämmingslistor. — Peder Olssons h:u, arf efter henne 151. — Philpusse 20. — Skultans 161 (st.). — Staffan Storbäkes änka 40, hus 303. — tornväktares 160 (st.). — Örjans h:u i Eula, Finl., arf efter brodern Mattis Sundensorg 193.
- Kristoffer Finne 126. — Jonsson, köper gård västan mur 338. —, skeppare, 223, 251, 258, 320. — Vise 74, 132, 134, stadsfullmäktig 110.
- Kynna, Elin Ekerholts barn, i Sko kloster 183.
- Kädelik 239 (st.).
- Kädelmund, kyrkoherde i Nysätra, testamente efter Katarina Kölmerawtes 363.
- Kölmerawta (Kyl-) 38, 169, 174, i stämmingslistor; jämf. Nils K., Olof K., Katarina.
- Könika dödgräfvare, dråpare 26.

L.

- Laurens, Lasse. — länge, 368. —, herr, testamentarius efter fru Fenis 340. — (Lasse), taska, 290 (st.). —, mäster, 237, 279, 288, 309, h:u, se Cristin. —, hos Bengt smålänning 390. —, biskop Lydekes tjänare 104. — i Agesta 117. — i Botkyrka 113. — i Lidby 134. — af Pryssen, skeppare 27. — i Skuru, stadens landbo, 325, 326. — i Vedela 2. — (Lasse), rike, i Åbo 194.

) Enligt benägen upplysning af bibliotekarien Claes Annerstedt kan fru Cristina denna tid vara 1) Kristina Kristiansdr [Oxenstierna], g. m. riddaren Nils Ottesson [Tre björnamar]; 2) Kristina Nilssdr [Oxenstierna], g. m. riddaren Nils Fadersson [Sparre]; 3) Kristina Eriksdr [Gyllenstierna], g. m. riddaren Hans Åkesson [Tott].

- Lasse Alfsson 313. — Andersson, skräddare, mottager gård västan mur 105, byter till sig gård östan till 197, köper hus östan mur 270, gård 274. — Andersson, Storbjörn skinnares sväger, upplåter honom arfslott 186. — Andersson 390, 410. — Axelsson [Tott], riddare, riksråd, 4, närv. i rätten 59. — bagare vid Korntorg 119, 235, 327. — Bagge 51, 73, 74, 81, 112, 169, 191, 210, 262, 323, 339, mantalsskrifvare 55, 249, brukat två ämbeten 92, hans h:u skall ransaka rör. pigor 144, 249, 305. — Bagge, Nils Svenssons tjänare, dräpt 4. — Björnsson [Kopparslagare enl. JB. I, s. 272] 173, 203, 257, 313, 320, 324, 393, tvist med Laurens Gunnarsson om byggning 313, 324, 357, 358, skall ransaka om förköp på spannmål m. m. 369. — Björnsson, borgare i Arboga 63. — Björnsson, borgare i Enköping 211, 212. — botnekarl 181, 230, 345, h:u, se Ingrid. Bruddason 244. — Budde 136. — Bundenberg 355. — bältare, h:u 196.
- Lasse dalakar 62. — dragare 31, 289, 293 (st.). — Eriksson 163. — Esbjörnsson 251. — fallendöfvel, herr 111. — Finne i Skarpa 334. — fiskare 84, 278, 382; jämf. L. Japsson. — i Gamleby [Staffansson enl. JB. I, s. 454] 353, köper gård i s. Laurencii gränd 334, 335, upplåter gård i samma gränd 343, 392, h:u, se Katarina. — Galle 364. — Gracia, knifsmid, 26, köper gård i Olof Erikssons gränd 108, arfskifte efter honom 280, h:u, se Geseka. — Gregursson i Trögd, i nämnd i Enköping 392. — gudsfrid, spådom 112. — guldsmed 85, 96, 151 (h:u), 153, 331, 361, arfskifte efter hans h:u 9, h:u, se 1) Anna, 2) Katarina. — Gunnarsson 1, 41, 137, 275, 313, 324, 357, 358, 409, i stämningss-listor.
- Laurens fan Hadelin 356. — Hansson, stadsfullmäktig 39, 110, 282, gård 335. — Hansson bältare 177, 185. — Haquonsson 36, 78. — Hemingi, herr, 8, 20; jämf. ofvan Laurens, herr. — Hemings-son 184, 374. — Hemingsson, dräpt 255. — Henriksson 294 (st.). — Hiessa 80. — Holmvidsson 227. — Hoppener 4, 71, änka, se Lucia. — Hoppener 43, 52, 108, 206, 209, 393, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, mantalskrifvare 249, 384, stadsfullmäktig 282, köper hus i Gråbrödragatan 232, h:u, skall ransaka rör. pigor 305. — Ingevaldsson i Rikesten, säljer jord i Glya på Loön 181. — Isantessen (Y-) från Raumo 133.
- Laurens Japsson, skomakare 39, mälisman 313, köper gård västan till 152. — Japsson 44, 121, 320, 330, 333, 337, 365, uppgörelse med hans styffader Peder Kock 45, säljer Godskalk Magnusson den byggning han uppfört på dennes tomt 94, mälisman 313, säljer en half gård västan mur 341. — Japsson på malmen 128. — Japsson fiskare, hans hus lägersmål 142, 143. — Japsson i Magnistakta 118. — Jansson, arf efter honom 14. — Jönsson, frälseman, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18. — Jönsson 46, 190. — Jönsson i Fitalom 234. — Jönsson i Vagensö 253. — Jönsson, borgare i Åbo 191. — Johannis, i Svartbrödraorden, arf efter honom 15. — Johannis, i Svartbrödraorden, mottager en tomt på Köpmangatan 129. — Jonsson 237. — Jute timmerman 40.
- Laurens kanngutare 89, 94, 205, 214, 222. — Karlsson, frälseman, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18. — Clemitsson, subprior i Strängnäs Svartbrödrakloster, hans och hans systems gård säljes 140. — klensmed 158, 160 (st.). — Knutsson från Raumo, ang arf efter hans broder Olof 317. — Korke 312. — Krok 362. — Curita 321, 334. — Custe 313, 339, skall ransaka rör. pigor 305. — köttmångare [Jönsson enl. JB. I, s. 405] 37, 46, 56, 90, 179, 195, 199, 217, 218, 235, 247, 299, 323, 339, 353, 386, 415. — Laurens, rådman 1477, 6, 20, 47, 96, 189, 190, 287, 342, 355, 358, 403, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, skottherre 67, 236, käm-

när 104, 111, 120, 174, 182, 269, anteckn. som närv. i rätten 119, 150, 310, som från v. 219, 279, 376, mantalsskrifvare 216, 269, 319, köper källare eller stenbodar 210, 32S, 329, 410. — Laurensen Finne 341, 342. — Laurensen 171, 361, 414, h:u, se Elin. — Laurensen i Byrkie 145. — Lydekesson 87. Laurens Magni, doktor, prior i Stockholms Svartbrödrakonvent 228, 229, öfver förlikningen mellan Anders Jonsson och Erik Laurenci 208. — Magnusson (Mangs-) 63, 92, 106, 178, 191, 194, 299, 338, 415, olaga köpslagan 11. — Magnusson, Nils Stures tjänare 305. — Magnusson, skräddaredräng 77. — Mathei, herr, 273. — Martinsson, timmerman, 311. — Matsson, våld mot stadstjänarne 220, 221. — Matsson 357. — Matsson, Jöns badstufvekarls dräng 270. — Mikelsson 9, 10, 144, 231, 232, 236. — Mikelsson i Frösunda, säljer tomt på Svartbrödragatan till en prebenda vid s. Katarina gille 195. — Mikelson hos herr Evert i Brumma 255. — Mor, hus 3, 371, änka, se Anna. — — murmästare 148, 197, 300, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249. — målare, tomt på Norrmalm 176.

Laurens Nilsson på Norrmalm, uppburit sollarpenningar 281. — Nilsson 38, arfslott i ett hus vid Norreport 312. — Nilsson i Antenäs 372. — Nilsson i Björnsbyn 372. — Nilsson, borgmästare i Laglösa köping 122. — Nilsson i Suderby, arftagare efter Ingvar Nilssons h:u Margareta 346. — Nilsson i Vitiom 146. — Olsson 211, 272, 356, 371, 413. — Olsson, dräpt 339. — Olsson dragare 121. — Olsson i Bergom 196. — Olsson i Hölesta 9. — Olsson i Järfra 306. — Olsson i Knegesta 259. — Olsson i Koduxe 170. — Olsson, borgare i Åbo 169. — orgamästare, mäter, medgift till mågen Peder Jensson 91; jämf. Laurens, mäter.

Laurens Paronen, rådman i Åbo, arfskifte med styfdottern Birgitta Urbanus möl-

nares 360. — patinemakare 101 (st.). — Pavalsson 60. — Perman 87, 155, 156, 413. — Persson, hans barns förmyndare 7, gåfva till Gråbrödraorden af ett halft stenhus i Gråbrödragränd 21, änka, se Cecilia. — Persson fiskare 44. — Persson 142, 144, 185. — Persson, ihjälslagen 145. — Persson, Godskalk skomakares dräng 270. — Persson i Arboga 216. — Persson i Kneista 259. — Philippi, klosterbroder 49. — Pipper 112, förvisad staden 118, 126. — pungmakare, skall ransaka ang. pigor 305. — — Rödehusa (Rode-) 79, 80, h:u, i stämmingslistor.

Laurens Sandersson (Z-), i Stockholms Gråbrödrakonvent, säljer för konventet en stenbod på Långgatan 49. — Siggason 145. — Siurdsson, d:r, se Ingrid. — Skalme, borgare i Åbo, 2. — skeppare 163 (st.). — skinnare 260, upplåter till Bykyrkan en gård han byggt på dess tomt 10, i stämmingslistor. — skolmästare 104. — skomakare, länge, [Nilsson enl. JB. II, s. 27] 90, 118, 156, 173, 203, 257, 258, 323, 343, 356, 392, köper gård på Skomakargatan 115. — Skotte (Skutte), skomakare, 122, 185, 287, 298, 309, 341, 342, 343. — scriptor, i Stockholms Gråbrödrakonvent 144, upplåter del i ett konventets stenhus östan mur 115, lector 387. — skrifvare 184, 305. — skrifvare, fru Cristinas tjänare, dråpare 253. — skräddare 16, 21, 87, 89, 105, 174, 190, 279, 309, 310, 358, 382; jämf. L. Andersson. — skräddare, lille (minor) 244, 287, 344. — skräddare, hos Sten Sture 382. — skräddare, borgare i Västerås, olaga köpslagan 367.

Laurens Skulte 34, 172, 186, i stämmingslistor. — slaktare 3, 187. — smältare 252. — Sonesson (Z-) 128. — Staffansson 179, arf efter hans broder Nils 123. — Staffansson i Algö säljer jämte sin svärmoder en tomt i unge Hans bagares gränd 285. — Staffansson, borgare i Uppsala 85. — Laurens Stegonis, prior i Stockholms Svartbrödra-

- konvent, tvist om arf med Mattis kopparslagare 15, mottager ett stenhus som ingift med Henrik Gesmar 88. — styrman 197, 410. — Svarte 163 (st.). — Svensson, skräddare, 52, 61, 83, 108, 109, 116, 121, 130, 233, 285, 321, 376, 391, 393, köper tomt västan mur 377; jämf. Laurens skräddare. — svärdslipare 7, 154, 254, 271, 332, hans h:u skall ransake rör. pigor 305.
- Laurens tegelslagare, i stämmingslistor. — timmerman 16, 41, 112, 148, 180, 203, 207, 307, stadsfullmäktig 40, 110, 282, mantalsskrifvare 104, 384, fått i pant Joan guldsmeds hus 327, köper gård af Laurens i Gamleby 343, jämf. 392, säljer gård till s. Örjan 415. — Tomasson väpnare, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — Tomasson 44. — Tordsson guldsmed 383. — tunnbindare 38, 123, säljer gård i Kärkows gränd 183, arfsförlikning efter Nils skonakare 179, 208. — Törko 238 (st.).
- Lasse Varg, hus vid Norreport 276. — vatuförare 345. — [Torberni?] vicarius i Gråbrödraorden 84. — Vinter 254. — Vise (Vyse), pantsätter två stenhus 275, h:u, se Geseka. — Ödmundsson, köper gård västan mur 296.
- Lazarus skinnare 261, 262.
- Lena, Johan fan Campens h:u 57, 296.
- Likka (Lykka), Henrik grofsmeds h:u, uppgörelse med föräldrarne 69, 70, arfskifte efter henne 315.
- Lilje, se Gregurs Matsson.
- Lindorm Björnsson [Vinge], riksråd, vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17, närv. i rätten 124.
- »Litid och gott» 117, i stämmingslistor.
- »Litzla ränta», i stämmingslistor.
- Lotterlow, h:u, se Katarina.
- Lucia, syster till Peder Jutes h:u 127. — i stämmingslistor. — gotniska, i stämmingslistor. — Hans Olssons 279. — kakubakarens 417 (st.). — Claus skrifvares änka 382. — Laurens Hoppeners änka, arfskifte efter mannen 4, skall svara för mannen 71. — Magnusdotter 175, 176.
- Ludvig (Lodvik) Vestman (Ves-), borgmästare, 60, 65, 70, 83, 139, 170, 185, 321, 323, 325, 409, sitter som borgmästare 1, 42, 54, 68, 72, 107, 130, 133, 142, 143, 192, 209, 213, 295, 310, 317, 335, till herredagen i Tälge 1478 176, mottager gåfva till Bykyrkan 42, lånar pengar af henne 122. —, mäter 304. — Kock 239 (st.). — vinman 1.
- Lydeka, biskop i Västerås, 104, 388, närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — (Ludeka) gamle 211. — unge, byte med »svågern» Hans bagare 274. — bagare 142, 371, köper gård bredvid Hielmekas hus 152. — krögare 88, 137, 138, 307, 329, i stämmingslistor. — (Lydke) skipman 38, 62. — skräddare, gamle 108, 194, 235, hans h:u skall ransaka ang. pigor 305. — skräddare 411, bötf. för två ämbeten 115.
- »Långa bardsan» 181.

M.

- Magdalena, Nils skinnares h:u i Västerås, arfsuppgörelse 169.
- Magnus, Magnis. — 292, 410. —, herr, 387. —, Nils Stures stallsven 395. — i Fors 132, 134. — i Lundby 134. —, kyrkoherde i Pedersöre 295, 296, 306. — i Sanö 134. — i Skogby 145. — i Skäginge 244. — i Undarö 91. — i Velista 134. — Algotsson, köpt del i gård i Gråbrödragränd 411. — Björnsson 302, 408, 409, i stämmingslistor, köper gård i Gråbrödragränd 153, skall bryta af bygning 358, ransaka om förköp på spannmål m. m. 369, i stämmingslistor. — Bram, Sten Stures tjänare 171. — dragare 272.
- Magnus Eriksson, borgmästare, d. 1476 19, 49, 51, 58, 81, sitter som borgmästare 13, 29, 39, 42, får en del i Lasse Mors hus 3, husaffär med Peccow 6, 12, säljer hus västan mur 8, är död 90, hus 328, 364, 365, änka, se Elsaby Gerdsd:r.
- Magnus [o: Jöns] Ervastesson 410. — Fal-

- kiusten 290 (st.). — fiskare 314, 315. — Grabo (Graabo) 16, 155, 192, 276, 323, 328, 410, mantalsskrifvare 35, 384, stadsfullmäktig 39, 110, 282, skall ransaka rör. pigor 249, 305, företräda Peder Rytter 193, öfverensk. om tredje penning 409, i stämmingslistor, h:u, se Katarina.
- Magnus Gren 121. — grytgjutare 233, 284, 386, i stämmingslistor. — Halstensson 147, 150, 151, 172, 193, 263, mantalsskrifvare 77, gård och Helga lekamens gilles anspråk därpå 368, 369, 407. — Hemingsson 304, 343, 389. — Holmgersson, uppsäger borgerskap 257. — Jensson, Nils Stures tjänare 252. — Jensson i Äkerö, Åland, arfvinge till h:n Adalissa 356. — Jönsson i Aflöpe 244. — Karlsson, anspråk på fru Katarinas af Lindholm hus 227, 228. — klockare 85. — köpman 411. — köttmångare 342, 353. — Laurens-son, borgare i Viborg, Hans Falkenstems styfson 314, 317.
- Magnus Michaelis, provisor i Ramundaboda kloster 256. — Mikelsson i Hammarlandstorp, Peder Torssons måg, arfskifte efter denne 129. — i Skägga 264. — murmästare 44, 227, 229, 323, 338, ransakat om hus 12, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249. — murmästare, unge 65, 335, köper h:u Botil Drockins gård 201. — mölnare 279, 336, får ej ha södra kvarn 49, skall göra upp med Klara kloster och staden 59. — Nilsson 244, 374, 382, i stämmingslistor. — Nilsson i Mustesara 122.
- Magnus Olsson, syssloman vid Klara kloster 49, 140, 144, affär med Näden-dals kloster 118, 119, 148, verkställer byte mellan Klara kloster och s. Örjans gård 156, säljer tomt östan mur 261. — Olsson 148, 236, 343, 344, 352, 402, hus västan mur 365, köper gård östan mur 4, får af fogden Peder Rag-valdsson tomt nedan Vattenbrinken 66, i stämmingslistor. — Olsson möl-nare [i Törn] byter gård östan till mot jord i Österhaninge 197. — Olsson i Lenalunda 244. — Olsson i Nora 257. — Olsson i Ynninge 146. — Olsson i Öjaby 306. — Olsson från Finl., tidelag 117.
- Magnus Otter [Ottir, Utter enl. JB.], rådmän, 48, 62, 82, 84, 87, 95, 124, 145, 172, 200, 280, 358, anteckn. som från-v. i rätten 197, 205, om en hans åtgärd som kyrkovärd 326, 327, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, skall upp-bära mansbot 212, i stämmingslistor.
- Magnus Persson 6, 78, 95, 145, 155, 235, 413, upplåter tomt i Makerlands gränd 414, aftal med Jöns bagare 55, 273, 352, tomt 127, i stämmingslistor. — Persson, dräpt en man 345. — Rag-valdsson 297. — Simonsson verkmästare 15, 169, 203, 256, 367, 368, ang. en stöld hans tjänare begått 23—25, 28, säljer gård 367, i stämmingslistor. — skräddare 212, köper hus på Svart-brödragatan 2. — slaktare 103 (st.). — Stut 254. — Tidekesson (Ty-), dråpare 113. — tolk 229, köper tomt på Södermalm 341. — verkmästare, unge 361. — Vrong 242 (st.). — Åkesson, borgmästare i Västerås 25.
- Malborg(?), en kvinna 343.
- Margareta, Marget, Margit. —, bagarens, — briggessa, — dragares, — Hoppners, — skeppar Japs svära, — kirebäret, — Kylmerawtes, — Martins, — Peders, — Per Finnes: samtl. i stämmingslistor. — 111. —, hus 273. —, matta, uppsäger borgarskap 414. — med munnen 411. —, sikka, 180. —, stuckit ihjäl en man 281. —, bränt ett barn 151. — Anders bagares änka, arfskifte 35. — Enevalds änka, gårdsaffärer med Nils Claussen 277, 320. — i Engiaby, h:u, arf efter Mikel Svartes h:u Katarina, hennes syskonbarn 105. — i Eslehammar, h:u, arf efter Mikel Svartes h:u, hennes syster 45. —, Hans Degners änka, urarfva 29. —, Heming Olssons h:u, 155, öfverensk. om tredje penning 296, skall ransaka rör pigor 249, 370. —, Henning grytgjutares änka,

- arfskifte efter mannen 131, låter sälja tomter på Södermalm 228, 284. — Henriksd:r goda måltid 82. — Henrik Olssons h:u, arf efter Bengt Olsson 59. — Herman Krefvetas syster, medgift 51. — [Eriksd:r], Ingvar Nilsson djäkns h:u, arf efter henne 346. — Jönsd:r i Mudesby, arf efter brodern Mattis Bredholt 13. — Jöns Japssons h:u, öfverensk. om tredje penning 5, änka, arfskifte efter mannen 39. —, Karls i Tjelfvesta d:r, affär med Jöns Kaare 401-403. —, Clemit Finnes h:u 95, arf efter henne 75, förmyndares redovisning 236. —, Korkes d:r 373. —, Lasse Bagges piga, tjufnad och lägersmål 73-75. —, Mattis Sundensorgs h:u, skall t. v. svara för mannens vårdhållning 82, änka, arfskifte efter mannen 193. —, Mikel fan der Raas (f. d. Aas?) d:r, fastighetsbyte med Mattis Lydeka 410, säljer hus i biskop Birgers gränd 413. —, Nils h:u 283. —, Olof Anderssons änka 340. — Olof Japssons h:u 23. — Olofsd:r, förvisad ur staden 108. — Paval Böstes änka, arfsuppgörelse 270. — Pedersd:r 14. — Picka, gård 411. — räfliska, lägersmål 182. — Sveders, arf efter hennes d:r Katarina 106. —, Storbjörn skinnares h:u, upplåter sin måg del i hus 335. —, Sven tegelslagares änka på Ledarne, förvärfvar tomt i Breda gränd 321, köper hus västan mur 323. — Sverkels 410, 414. — syngerska 178. —, Tile, 65, 151, skall göra afbön på kyrkogården 153, förvisad ur staden 10, 357. — Torsten Anderssons h:u, Jeppe Røds d:r, ang. en gård hon gifvit till Bykyrkan 47.
- Marina, Gregurs skinnares h:u, arf, som tillfallit henne 225.
- Markus (Marchus). —, syssloman vid Klara kloster 390. — bergsman 216, i stämmingslistor. — dragare 67. — guldsmed 329, 371, i stämmingslistor. — Japsson, Sten Stures tjänare, lägersmål 142, 143. — Jenson 202, 252, 295. — Laurens 190. — »Laurens svärdslipare h:u pilt» 332. — Staffansson 408.
- Marquard Gruel (Grwl, Krwel) [tysk rådmann] 30, 39, 139, 177, 187, 246, 322, 342, 352, 394, köper hus vid Korntorg 324, utredning efter Karl Jonsson och hans h:u Birgitta 383.
- Marta 308, 314, 315, i stämmingslistor. —, Anders Hanssons h:u 242 (st.). — Gerd's h:u 239 (st.); jämf. Märta.
- Martin, i stämmingslistor. —, säger staden tjänst 62. —, halte och hans h:u pantsätta del i hus 307, h:u, se Birgitta. —, klosterbroder 152. —, mäter förbjudes ha eld i sitt hus 259. — i Fasta 195. — Finne i Enköping 28, 125, 73, änka, se Valborg. — Frome [prebendat i Stockholm enl. JB.] 24, 308, låter sälja gård bakom Berend fan Borkens hus 54. — Hansson 320. — Jenson, bödeln i Åbo 111, 112. — Jönsson 374. — Jönsson, borgm. Jöns Magnussons son, arf efter fadern 322, 324, uppgörelse med styffadern Mattis Lydeka 405, 406, hus 337. — Knulle 171, 203, 235, hus 91, förbjuden brygga i sitt bryggghus 196, i stämmingslistor. — Kock, i stämmingslistor, h:u, se Anna.
- Martin Custe 182, 183, skall ransaka rörpigor 305, köper tomt på Södermalm 363, i stämmingslistor. — Laurensen i Köping 107. — Lindorm, borgmästare i Stockholm, d. 1464, ang. ett hus han låtit uppmura å stadens vägnar 120, kraf på honom för ett skepp 211, 212, arf efter honom 224, 393, 394, tillägg till burspråk 440, h:u, se Sigrid. — Martinsson 350 (st.). — Nilsson 67, 195, 414, 416, leidas för gästegods 307, g. m. Olof Valdemarssons d:r och medgift med henne 393, i stämmingslistor; jämf. halte Martin. — Nilsson i Björnsbyn 372. — skinnare 38. — skipman 71, 337. — skrifvare 123, 256, 277, 362. — smed 42, 260. — Spinke 278. — Trossen i Tävesari 14.
- Mathias (-es), mäter, 228, jämf. mäter Mattis. — med myntmästaren 177. — Gruel, 30, 31. — Silfverman 314.

Mattis, i stämmingslistor. —, prost 151, jämf. Mattis Erici. —, klosterbroder 4, i Nådendals kloster(?) 119. —, mäter, bardskärare 198, 304, 344; jämf. Mathias. —, paska, 293. — tjuf 225. —, som tjänt Lasse Alfsson 313. —, Olof Holmgerssons måg 344. —, Simon bagares dräng 372. — i Hallinge 134. — på Holmen 350 (st.). — i Hunningeby 43. — i Orensö 299. —, kyrkoherde i Ryd 287. — i Sikla, stadens landbo, hans skyldigheter 141, 142. — i Stusta 113. — i Talby 134. — i Torresta, i nämnd i Enköping 392.

Mattis Andersson 34, 81, 317, i stämmingslistor, h:u, se Elin. — bagare 350 (st.). — bardskärare, se ofvan. — Bengtson, arf efter brodern Jakob 303. — botnekarl 101 (st.). — Bredholt, rådmän, arfskifte efter honom 13, hans hus stanna hos s. Nicolai och s. Gertruds gille 408, hans hus på Köpmangatan skall värderas och pengarna gå till Bykyrkan, s. Nicolai och s. Barbara gille 414, samma hus 415, h:u, se Elin. — Budde 180. — Erici, prebendat i Stockholm 8, 48. — Eriksson i Mattasunda 372. — Eskilsson, smedsdräng 85. — Est, dragare 121. — Finne 2, 366, köper en half gård västan mur 341. — fiskare 164 (st.). — Greursson i Mora 76. — grofsmed 362. — guldsmed 62, 251, 263, 329, 330, skall ge ränta af gård på stadens tomt 78, bor i hus vid Stora torget 94, h:u, se Inga. — Hansson, skräddare, köper gård på Svartbrödragatan 135, hyresfordran 223, köper ett halft hus bredvid sitt eget 298. — Haraldsson, i nämnd i Enköping 392. — harneskmakare 417 (st.).

Mattis Hermansson, rådmän från 1479, 2, 6, 14, 32, 83, 155, 254, 287, 307, 308, 313, 327, 358, 367, 368, 411, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, mantalsskrifvare 35, 269, roteskrifvare 58, till herredagen i Strängnäs 1477 110, uppbär Birgittepenningar 184, kämnär 192, mottager deponerade pengar

m. m. 195, öfverlämnar samma deposition 243, skall uppbära sakören 257, 263, nämnd som närv. i rätten 260, antecknad som frånv. eller senkommande i rätten 197, 246, 265, 278, säljer gård i s. Laurencii gränd 334, 335, hus 329.

Mattis Holmgersson, h:u, se Cristina. — Holmgersson i Nusta 114, 191. — Japs-son 75, 339, 343. — Jansson (Jö-) 8, 38, 41, mantalsskrifvare 319. — Jansson, Jakob Bengtssons måg 154. — Jansson, styrman 190. — Jansson åkare 185, 253. — Jönsson, borgare i Raumo och Stockholm 316. — klockare 65, arfskifte 108, h:u, se Katarina. — kopparslagare 12, 15, 46, 62, 151, 387, bedömer koppar 308, i stämmingslistor. — Kraka, löftesmän 46, 86, 95, ang. lån på en gård 127, 128, 130, 203, 204. — Laurensen smed 85 (smedsdräng), köper del i hus i Norrport 311. — Lydeka 384, 394, 413, skall ransaka ang. förköp på spannmål m. m. 369, arfsuppgörelse med styfbarnen Martin och Antonius Jönsson och Ingeborg Jönsd:r 405, 406, husaffärer med Staffan Västgöte 407, fastighetsbyte med h:u Margareta, Mikel fan der Raas (f. d. Aas?) d:r 410, h:u, se Cristina.

Mattis Martinsson, rådmän 8, 24, 39, 75, 77, 93, 113, 139, 140, 152, 229, 284, 353, 366, 367, kallas rådmän 1, kämnär 54, uppbär sakören 104, verksamhet som kämnär 247, nämnes som närv. i rätten 119, 150, antecknad som frånv. eller senkommande 128, 174, 176, 181, 188, 189, 265, 278, mantalsskrifvare 216, 319, 384, en af föreståndarna för Helgeandshuset 335, köper gård västan mur 244, hus västan mur 407, köper källare under sitt hus 389, säljer (för andra) del i hus på Köpmangatan 38, säljer för kaniken Jakob i Västerås hus på Svartbrödragatan 296, 298.

Mattis Matsson, borgare i Nådendal 81. — Matsson, Gregurs Matssons tjänare 272, 306. — Mikelsson 198. — Nilsson 41, 47, 51, 126, 139, 142, 147, 220.

- 361, 409, i stämmningslistor, säljer gård västan mur 115, köper gård i Helvite 209, affär med Johan Kristiernsson [Vase] 194, 195, skall bortföra orenlighet 331. — Olsson 129, 184. — Olsson, tjuf 326. — Olsson från Ulfsby, säljerandel i Lasse Mors hus 3. — Petri, ålderman i Helga lekamens gille 94, köper tomt på Norrmalm 55, uppburit rådets lån af gillet 108, prebendat i Stockholm och notarius publicus, öfver uppgörelsen mellan Erik Laurenci och Anders Jonsson 208, 226, skall låta mura nedanför huset på Strand 257. — Persson 42, 188, 190, 365, försummat vård 404. — Pedersson, röfvare 24.
- Mattis repslagare** 81, säger staden tjänst 187. — skinnslagare, h:u 257. — skomakare, gård västan mur 26. — smed 300, 335, 392. — Staffansson 233, moder, se Sigrid, Anders kopparslagares änka. — Sundensorg (Synd-), h:un skall göra hvarannan vård under hans sjukdom 82, änka, se Margit. — timmerman, i stämmningslistor, h:u, se Birgitta. — Tomasson 11, 84, 130, 141, 142, 152, affär med rådm. Sven Helsing 170, 262, fullmäktig å halte Martins och hans hus vägnar 307. — vinman 60. — åkare 262.
- Melker Löwenberg (Lew-),** arf efter honom 376, i stämmningslistor.
- Meneka Stenbrink** 25, 89, 258, 356, skuld till rådm. Anders Jonsson 362, lejdas för gästegods 380, 381, hans h:u stämmd inför rätten 263, 264.
- Metta, Ingemunds h:u,** uppsäger borgerskapet 55. — bryggerska 161 (st.). —, Hans verkmästares h:u 302. — höna 292 (st.).
- Meyenberg [Meideborg, Jurgen],** h:u, se Birgitta.
- Mikel, mäter, bödeln** 24. —, tjuf 279. — Andersson från Helsingland 251. — Andersson, Mattis Martinssons dräng 367. — bagare 226, 235, 329. — Björns-son 233, 391, 393, 408, 413. — dragare 126. — Eriksson 34. — Gregursson 201, 203. 215, 356. — grofsmed 280, 310, änka 315. — Helsing 11. — Japsson i Fastaraby, arf efter Nils Japsson 8. — Jensson 127, i stämmningslistor. — Jensson från Pargas 8. — Jute 390.
- Mikel Jönsson Rauka (Rawka)** 128, 264, 322, 333, 339, 365, 403, 411, i stämmningslistor, mantalsskrifvare 77, skall gå efter bödelspenningar 334, skall ransaka om förköp på spannmål m. m. 369, ransaka ang. pigor 370, köper gård i Hans Dänes gränd 89, köper gård invid hans egen 367. — kalkrörare 241 (st.). — Karlsson 315, arf efter Anders Hjorts h:u 316. — Clausson, h:u 242 (st.). — kopparslagare med h:u, i stämmningslistor. — köttmångare 85, 113, 217. — Laurens-son 47, 187, 255, 343—345, 413, köper gård i Anders Bysas gränd 153, skall er-lägga mansbot 214. — Laurens-son, dråpare 42. — Nilsson 108.
- Mikel Nilsson, klensmed,** 2, 69, 89, 108, 126, 130, 139, 179, 180, 222, 233, 245, 247, 300, 337, i stämmningslistor, stadsfullmäktig 39, 110, 282, till herredagen i Strängnäs 1477 110, skall ransaka ang. pigor 144, 249, öfver arfskiftet efter Laurens Gracia 280, öfver detsamma efter Joan guldsmed 356, öfver uppgörelsen mellan Erik Laurenci och Anders Jonsson 208, köper tomt på Norrmalm 4. — Nilsson, Gregurs Matssons dräng, dråpare 95.
- Mikel Olsson** 246. — Olsson, dråpare 44. — Persson 245. — fan der Raa (f. d. Aa?), d:r, se Margareta. — Raske 165 (st.). — Remars måg, skall ha portnycklarne en tid 119. — Rankamåg (Rankamåg?) 105, 107. — Simonsson 375. — skipman, arf efter skeppar Pava-vals h:u 194. — skomakare 14. — skraddare 207, 325, i stämmningslistor, mantalsskrifvare 249, 384. — Storm 138.
- Mikel Svarte** 1, 6, 26, 47, 52, 73, 83, 147, 221, 227, 278, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, stadsfullmäktig 40, 110, 282, mantalsskrifvare 133, rote-skrifvare 201, kyrkovärd 300, antar en

- tegelslagare 301, syllsättare 135, 138, köper tomt i Peder Stals gränd 335, arfskifte efter första h:u 45, 105, upplåter Bykyrkan för sig och sin af. h:u hus i s. Laurencii gränd 43, d.o. åt Gråbrödrakonventet en gård västan mur 43, fullmäktig för kaniken Halvard i Västerås 79, h:u, se 1) Katarina, 2) Elin. — Typpekolf 121.
- Mikel Västgöte, rådman sedan 1478, 86, 120, 122, 321, 385, 396, kämnär 168, inventering till ny kämnär 195, nämnd som närv. i rätten 260, 310, antecknad som frånv. eller senkommande 192, 196, 197, 202, 203, 218, mantalsskrifvare 216, köper stenbod på Långgatan 49, köp af hus vid Söderport 182, 189, skuldfordran 276, ingriper i affären med Jöns Kaare 401, h:u, se Ingrid. — äkare 78, 190, 191, 201, 214, 310, i stämmingslistor.
- Monstracius på Södermalm, inbrott hos honom 310, 311.
- Moyses 350, —, litze, 86.
- »Munkaskoriman» 374.
- Musta 290.
- Myntmästaren 150, 177, 180, 213, 239, 258, 272, 327; jämf. Heine, Hans Grawe.
- Myther (Möther) 385.
- Märta (Merta), dole Albriks h:u 274, 275, 375, i stämmingslistor. — gåsagräs 290 (st.).
- Möleman, skeppare 8; jämf. Hans M., Peder M.
- Mörtirskan 290 (st.).

N.

- Nils, Niels, Nic, Nisse, Nikles. — blinde, förest. för Karlagillet, skall skifta en källare med skeppar Simon 138. —, länge, lägersmål 107. — kyrkoherde i Alsnö 206, 287. — i Agesta 118. — i Bellista 111. — i Fridsvik 318. — i Sponga 36. —, prior i Svartbrödraklostret i Sigtuna 297. —, kyrkoherde i Sparsätra, hus 232, 416. — Sverkel fiskares broder 67.
- Nils Andersson, arf efter honom 175. — Andersson 184, 348 (skeppare), 370. — Andersson i Ingaberga 415. — Andersson i Kollevik 7. — Nils Bagge 38, 54, 78, 79, 147, 234, 285, 339, 375, 383, mantalsskrifvare 35, 215, stadsfullmäktig 39, 110, 282, ransaka om pigor 249, 305, skall ransaka om förköp på spannmål m. m. 369. — bergsman, dragare 33, 44, 64, h:u, se Birgitta. — Björnsson i Vaksala 247. — Björnsson, h:u Anna Krakes dräng 374. — Blancke 256. — bryggare 73.
- Nils Dobbin (Dubin), rådman, d. 1481, 30, 38, 141, 177, 196, 210, 217, 222, 250, 272, 320, nämnd som närv. i rätten 260, antecknad som frånv. 128, 135, 140, 174, 176, 202, 205, 212, 221, 304, kämnär 243, till herredagen i Strängnäs 1477 110, till herredagen i Tälge 1479 194, hans h:u gör sig urarfva 322, hans affärer 323, 325, 359, 361, 403, 404, hus 388, h:u, se Gertrud.
- Nils Eriksson [Gyllenstierna], riddare, riksråd, 190, närv. i rätten 265—267, 345, 378. — Eriksson 128. — Fadersson [Sparre], riddare, riksråd 201, närv. i rätten 17, 200, 247, 248, i nämnd i Enköping 392. — fatmakare 239 (st.). — Finke 207. — Finne 381, ransaka ang. förköp på spannmål m. m. 369. — fiskare, befriad från stadens tunga 271. — Gobbe 99 (st.). — grofsmed 79, 156, 189. — Gudmundsson djäkne 312. — guldsmed, ägt hus på Svartbrödragatan 135, byte mellan hans barn och Hans Jensson 138. — Gulleson i Hökamark 123. — Gunnarsson 178, 244, 254, 277 (skraddare), 313, 405, köper tomt i Breda gränd 303.
- Nils Hagulaw (Hagulan) 38, olaga köpslagan 373, 374. — Hakke, befrias från stadens tunga 325. — Haly 49. — Hawerland 79. — Henriksson, arf efter honom 19. — Henriksson 279. — Her-

- mansson 40, 71, 113, 175, 207, 220, 227, 275, i stämmningslistor. — Hinsson 184. — Hoffman 43, 47, 214, i stämmningslistor. — Hvit 122, 155, mantalsskrifvare 133, 216, får en tomt på Norrmalm 233.
- Nils Ingevaldsson 414. — Japsson från Fastareby, arf efter honom 8. — Japsson 159 (st.). — Jansson (Jö-) 121, 126, 130, 260, 271, 377, i stämmningslistor. — Jönsson Brask 326 (h.u), tvist om förköp 371, 378. — Jönsson, Joan åkares dräng 204. — Jonsson 106, 202, 307 (h.u). — Jute, skomakare 48, 169, säljer gård på Svartbrödragatan till s. Katarina gille 253.
- Nils Clausson [till Vik], riksråd, deltagit i ransakningen med förre kämnären Peder Olsson 50, fått lilla tullen i förläning 63. — Clausson 132, 190, 212, 213, 215, 216, 415, lejdad för gästgods 261, hans gård östan mur 270, 277, 320. — klensmed 83. — Knäg 241 (st.). — Kristiernsson [Oxenstierna], riddare, 30, 31. — Kylmerawta 37, 49, 174, i stämmningslistor. — köpman, änka, se Gertrud. — Laurensen 237. — Laurensen i Grimsta 149. — Laurensen, Björn laxekarls dräng 264. — Laurensen, Hans Fältztorps dräng 412. — Libbenhuse (Ly) 6, 55.
- Nils Magnusson (Mangs-), rådman 1478, stadsfullmäktig 110, kämnär 168, leverering till ny kämnär 195, rådman 192, 222, 367, 368, antecknad som frånv. i rätten 192, 202, 203, 212. — Magnusson (Mangs-)¹⁾ 16, 44, 69, 88, 91, 96, 156, 175, 179 (klensmed), 214, 221, 278, 283, 301, 310, 361, 375, hus på Svartbrödragatan 368, pantsatt en gård 340. — Magnusson (Mangs-) i Tuna, frälseman, låter sälja hus på Svartbrödragatan 383. — Matsson 136, 252. — Matsson, skeppare från Danzig 122. — Mört 128. — Nilsson 147, 284 (h.u). — Nilsson i Pedersö 372.
- Nils Olsson, skeppare 122, får utföra en viss mängd lax till Lybeck 67, äfven-
- tyr till sjöss 104, 105. — Olsson 44, 184, 186, 212, 271, arf efter Bengt Olsson 59. — Olsson dragare 311, tvist med dragareämbetet 361, 362, 364, 365. — Olsson, Knut Jönssons tjänare på Kopparberget 321. — Olsson på Garpaberget 380. — Olsson, bonde från Näs 353. — Ottesson [Tre björnramar], riddare 30, 204. — (Nikles) Paale, borgare i Danzig, ang. arf efter Melker Löwenberg 376.
- Nils Persson, borgmästare 23, 60, 68, 154, 236, 257, 259, 264, 325, 391, sitter som borgmästare 1, 13, 72, 163, 169, 243, 260, 261, 352, 405, uppträder inför rätten 179, 323, till herredagen i Tälge 1479 194, till herredagen i Tälge 1481 308, lånar stadens altaren 355, får ej hålla vin falt 78, skall bryta af en byggning 91, 92, tomt 376, förvärfvar tomt på Norrmalm 176, köper stenbod m. m. vid Stortorget öster om porten 276, säljer hus västan mur invid sitt eget 221, bod 273.
- Nils Persson, kvarlätenskap 142. — Persson 34, 295, 387, 413, köper tomt 272, gård i Helvite 316, tomt i Måkerlands gränd 415, talat å ett dråp 270, 317; jämf. Jöns bagare. — Persson i Rin-kaby 259. — Persson i Finland 320. — Porse, borgare i Västerås 258, 260. — Ragvaldsson, rådman i Bergen 39, 42, 43. — Siggason 309. — Siurdsson 255, arf efter fadern 299. — skeppare 64; jämf. N. Olsson skeppare. — skinnare, h.u, se Magdalena. — skomakare 95, arfskifte 208, änka, se Cristina. — skomakare 343.
- Nils skrifvare 74, 134, 150, 207, 252, 304, 333, 386, stadsfullmäktig 282, skall ransaka ang. förköp på spannmål m. m. 369, köper bod i Libbenhuse gränd 300, tomt mot Norreport 337, 355, sämja om en mur med Albrekt perlstickare 359, våld mot Joan Lindorms hu 379, h.u, se Katarina. — skräddare 344. — skräddare i Byrke 146. — Skägge 362. — [Hansson enl. J.B. I] stadsskrifvare,

¹⁾ I hvilken mån hänvisningarna för denna person gälla rådmannen, har ej kunnat afgöras.

änka, se Inga. — Staffänsson skomakare, köper gårdar i Kärkows gränd 25, arf efter honom 123, 183, 208, änka, se Birgitta. — Spak 314. — Ström 178.

Nils Sture, riddare, riksråd 252, 265, 305, 340, 395—400, närv. i rätten 6, 17, 28, 72, 73, 124, 136, 204, 265—267, 378, 379, Sten Stures ställföreträdare 61, medlat i en tvist 338, ärende upp-

skjutet till hans och Sten Stures närvaro 85.

Nils Svarte 159 (st.). — Svarte, borgare i Åbo 388. — Svensson 4, 106, 281, 339. — säckdragare, arf efter honom 411. — timmerman i Arboga 218. — Torckelson, rådman, änka, se Ingrid. — Urväder 281, 282, 287, 378. — verk-mästare 119.

O.

Oldenburg (Aaldenborch), skeppare, 103, 346, 348, 352, 374.

Olof (Olaf). — 193, 310, 337, 368, 372. —, biskop på Island 39. —, kaplan vid s. Örjan, omtalas som död 8. — kaplan vid Helga kors altare, tjänstgöring 307. —, Henrik Muller dräng 64. —, Karl verkmästares dräng 372. — Peder Staky dräng 368. — i Ballista 118, 181. — i Fytiom 113. — i Fors 134. — i Hageby 392. —, kyrkoherde i Närtuna, omtalas som död 193. — i Nöta 254. — i Orenö 299. — i Orlongsö 118. — i Råby 371. — i Skyllaby 111. — i Slavista 113. — i Tenö 305. —, tolk 299.

Olof Amundsson, arfvinge efter h:u Katarina Kölmerawta 185, 186. — Andree [prebendat] 143, 381. — Andersson, arf efter honom 147, änka, se Margit. — Andersson 41, 105, 130, 150, 221 (gamle), 227, 260, 326, 339, i stämmingslistor. — Andersson i tor-net, i stämmingslistor. — Andersson, Esbjörn skrädarens dräng 77. — Andersson hos Per Jönsson, försummat värden 376. — Andersson hos Svarte Joan 318. — Andersson i Holtatorp 302. — Andersson i Malmby 196. — Andersson i Näsby 134. — Andersson i Vigby 392.

Olof Bagge 220, 221. — Bagge, Mikel grofsmeds dräng 310. — Bengtsson, herr, son till Bengt Finne och h:u Valborg, arf efter fadern 185. — Bengtsson 96, 353, 387. — Bengtsson smed

152, 227, 229, 312, 335, 392, 415, upplåter del i hus vid Norreport 311, köper gård 336. — Bengtsson i Horn 265. — bergsman 174. — Bjur 2, 156, 188, 189, 223, 245, 408, 409, 412, skall gå efter bödelspenningar 88, skuld till Helgeandshuset 40, köper hus västan mur 87, tomt västan mur 168. — Björns-son [Vinge], lagman i Värmland, riksråd (?), närv. vid rättegången med Otte Torbjörnsson 17. — Boman 69, 214, 215, 242, 262. — Botvidsson, dödad 383. — Brun 278. — bältare [Siurds-son enl. JB. II, s. 155] 40, 94.

Olof Elofsson 186, 373. — Eriksson 26, kvartersmästare 57, till herredagen i Strängnäs 1477 110, mantalsskrifvare 133, arf efter honom 179, 247, hus 108, h:u, se Ingeborg. — Eriksson i Utsvik 176, 177. — Esbjörnsson i Närpes 108. — Finne [Eriksson enl. JB. I, s. 343], skeppare, 39, 155, 184, 313, 325, 327, mantalsskrifvare 384, h:u 269, skall ransaka ang. pigor 370. — Finne i Bagarom, dödad 113. — fiskare 3. — Friis 130, 339. — gillesven 165 (st.). — Griis dragare 31, 82, 121. — grofsmed 280; jämf. O. Bengtson. — Grotte 136, 364, 365. — Gunnarsson, Ivar Axelssons landbo, 132. — Gäst-rike 348 (st.).

Olof Halin 60, 75, 172, 179, 312, 365, i stämmingslistor. — hand i säck 240 (st.). — Hansson, borgare i Uppsala 113. — Haquonsson, skrädare, 57,

- 309, 318. — Haquonsson i Råne 373. — Helsing köttmångare 15, 16, 21, 359, 414, i stämmingslistor, h:u, pantsätter gård i Martin Martinssons gränd 235. — Hemingsson 25, 36, 144, 149, 193, 258, 314, 387, 390, mantalsskrifvare 35, stadsfullmäktig 40, 282, höfvitsman till Finland 201, 204, 234, 235, tvist med Per Körting 76, 85, får ej bygga på stadens allmänning 338, i stämmingslistor. — Henriksson skräddare 12, 56, 77, 253, 341, 342, 375; jämf. O. skräddare. — Henriksson, dömd på Sollentuna ting 259. — Hinsseson 35, 57, 106, 246, 280, 374, 376, anklagad att ha sålt vapen åt ryssarna 38, skall ransaka ang. pigor 144, tomt på Södermalm 245, köper hus 269, pantsätter hus 352. — Holmgersson, drunknat 343, 344. — Hordenacke 408.
- Olof Ingemundsson i Lundby 244. — Ingevaldsson, friboren man, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18. — Ingevaldsson i Ballista 118. — Ingevaldsson, se Olof Systemsson.
- Olof Jacobi, prior i Örebro Svartbrödrakloster, mottager gåfva till klostret 281. — Japsson 47, 187, 302, h:u, se Margareta. — Japsson, borgare i Uppsala, upplåter tomt i Bredgränd 321. — Japsson, dräng, 169. — Jansson (Jö-) 6, 12, 26, 108, 178, 200, 246, 263, 264, 283, 315, 372 (i Martin Lindorms gränd), 385, 392, i stämmingslistor, h:u, skall ransaka ang. pigor 305. — Jönsson, tjuf, 311. — Jönsson i Geta 358. — Johannis, antages till stadens kaplan 4. — Jonsson a vapen, får sig upplåten en gård västan mur af Helga lekamens gille 407. — Jonsson 175, 192, 222, ang. hans byggning 115. — Jonsson i Eneby 283, 284. — Jonsson i Hedemora 257. — Jute 332, 342.
- Olof Karlsson 207, 309, 310. — Kedelvastesson i Jällista 145. — Ketilsson 158 (st.), 350 (st.). — Knutsson 317. — Clausson 38. — Clausson gillesven 139. — Clemitsson i Jällista 145. — Kock 13, 170, arf efter brodern Paval Böste 270. — Kristiernsson, kopparslagare 151, 308. — Curita 218, 334, 338. — Kylmerawta 374, 414. — köttmångare 353, 358; jämf. O. Helsing och O. Laurensen.
- Olof Laurensen 152, 318, 323, 414. — Laurensen köttmångare 325. — Laurensen, Laurens guldsmedsven 361. — Laurensen poyka, borgare i Raumo 134. — Laurensen i Torsvi 339. — Long 120, 357. — Magnusson 153, 247. — Magnusson i Åbo, skall med stadens spising till Viborg 216. — Marcusson 99 (st.).
- Olof Matsson, rådmän, 85, 149, 218, 275, 307, 318, 365, kämnär 6, 8, 41, närv. i rätten 260, 306, antecknad som frånv. 170, mottager nycklarna till böshuset 58, skall uppbygga tegelhuset 150, mantalsskrifvare 269, 384, uppjuder del i hus 307, pant i Peder Dobbins hus 323, i Nils Magnussons hus 340, tvist med Herman Messeman 70, 72, 73, fordran hos Evert Dyring 319, 320. — Matsson (jämf. O. Matsson, rådmän) 120, 122 (hans h:u), 123, 174, 359 (h:u), 413. — Matsson, dråpare 224.
- Olof Mikelsson i porten [skeppare enl. JB. II, s. 200], i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, stadsfullmäktig 110, en af dem, som få nycklarna till norra tornen 142, roteskrifvare 201, mälsman 43, ang. »besättning» i ett skepp 20 (densamme som store O. Mikelsson?). — Mikelsson, store, 252, till herredagen i Tälge 1479 194. — Mikelsson i Gråbrödragränd eller lille, 95, 139, mantalsskrifvare 55, roteskrifvare 58, köper hus västan mur 64, säljer det samma 112. — Mikelsson skomakare 258, 325, 385. — Mikelsson östan till 326, köper gård östan mur 59. — Mikelsson köpsven 408. — Mikelsson¹⁾ 51, 114, 136, 140, 175, 207, 222, 342, 413, tomt i Makerlands gränd 415, i stämmingslistor; h:u, får ej ha ölför-

¹⁾ I hvad mån följande hänvisningar skola fördelas på de föregående har jag ej kunnat afgöra.

- säljning 389. — målare från Söderköping, h.u, se Cristin. — mölnare 70, 80.
- Olof Nilsson 356. — Nilsson fiskare 341, 342. — Nilsson, Tile Busmans dräng, olaga köpslagan 128. — Nilsson i Enköping 392. — Nilsson i Stenby 244. — Olsson, knapen, upplåtit tomt på Norrmalm 4. — Olsson 49, 53, 60, 83, 85, 207, 236, arfskifte med styffadern Jakob löjekar 147, i stämningsslistor. — Olsson knifsmid (halte) 362. — Olsson Kock, arfskifte 169, änka, se Birgitta; jämf. Olof Kock. — Olsson, skomakare (sutor), köpman (mercator) 14, 56, 362, säljer gård västan mur 54, får ej ha eld i kölna 49, köper tomt i Hans bagares gränd 235, uppgörelse med »svågern» Jöns Olsson 366, i stämningsslistor. — Olsson i Köro 380. — Olsson, Vårfruberga klostertjänare 320.
- Olof Pavalsson 364. — Persson, änka, se Johanna. — Persson 12, 17, 37, 42, 52, 80, 94, 95, 120, 133, 151, 178, 183, 184, 201, 205, 209, 223, 228, 244, 253, 310, 340, 344, 353, 359, i stämningsslistor. — Persson vid kyrkogården 153, 244, dr. Nils skomakares änka, 179, 208. — Persson, Gregurs badstufvukarls husman 178, 179. — Persson, Magnus Otters dräng, lejdad för gästgods 280. — Persson, skrädraresven på slottet 171. — Persson sämskare, öfverensk. om tredje penning 245, h.u, se Gertrud. — Persson bläckutane, bonde, 161 (st.), 353. — Persson i Byrkeby 36. — Persson i Eahammöby 169. — Persson, borgare i Kalmar 226, 227. — Persson ringare 372. — Philpusson 349 (st.).
- Olof Ragvaldsson 235, gjort förköp 371. — Ragvaldsson i Vindesta 281. — Ram 271. — Rasy, h.u 99 (st.). — redesven, i stämningsslistor. — Rytter, borgare i Uppsala, tvist med rådm. Anders Jonsson 306, 341—344. — skipmästare, h.u, se Cecilia. — skipman 158 (st.). — skinnare 186. — skraddare 75, 77, 89, 130, 137, 138, 177, 311, i stämningsslistor, h.u, se Birgitta. — skrifvare 271. — Skytte, Sten Stures skipman 356. — Skåning 114. — smed (vid Norreport), se Olof Bengtsson. — stadstjänare 158 (st.). — Stark i Pargas 395.
- Olof Stensson 10, 14, 54, 77, 79, 80, 82, 105, 111, 118, 152, 176, 193, 207, 278, 285, 314, 318, 323, 338, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18, stadsfullmäktig 39, 110, 282, mantalsskrifvare 104, syllsättare 115, 199, 322, 328, ransaka angpigor 144, till herredagen i Tälge 1479 194, roteskrifvare 201, kvartersmästare 57, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och Joan Svensson 249, mottager kvarlåtenskap efter Martin Lindorms änka 78, skall jämte Joan Lindorm råda öfver hennes prebenda 204, hus 209, 276, köper tomt på Stallbacken 47, köper tomt på Köpmangatan 57, säljer källare på Köpmangatan 56, säljer tomt östan mur mot slottskålgården 120, säljer tomt på Köpmangatan 178, änka, se Ingeborg.
- Olof Ström 178. — Stök 49, 78, 114. — Sveder, h.u, se Birgitta. — Svensson 222 (h.u), i stämningsslistor. — säckdragare 14, 186. — säk 321. — Systemsson [Ingevaldsson kallad Systemsson enl. J.B. I, s. 192] 253, 341, mottager som kyrkovård gårdar på Bykyrkans vägnar 10, 47, stadens anspråk på tomt, som han sålt 223, gård 205, köper källare under h.u Agadas hus 273, uppbygger den 319, förtal mot hans dr 230, 244. — Taveste skomakare 357, i stämningsslistor, h.u, se Ramfrid; jämf. Katarina. — tegelslagare, lofvar Mikel Svarte tjänst 301. — timmerman 84, 233, 415, skall på kåken 373, h.u, se Birgitta. — Tomasson 87. — Torgilsson, smedsdräng 312. — Torstensson, rådman i Arboga 62. — Tröbo, i stämningsslistor. — tunnbindare, ihjälslagen 15, 16. — tunnbindare 15, köper gård västan mur 115.
- Olof Valdemarsson 19, 36, 41, 49, 91, 116, 118, 138, 147, 207, 227, 285, 371, i nämnden öfver Otte Torbjörnsson 18,

stadsfullmäktig 39, 110, 282, uppburit pengar för Söndagsallmosan 61, upplåter tomt på Södermalm 245, framliden 307, 332, änka, omgift med Signat Björnsson, arfsanspråk 393; måg, se Martin Nilsson. — Vitingsson 86 (densamme som följande?). — Vikinsson, köper två tomter 287. — åkare 412. — Östensson, h.u 162 (st.).
 Osinbrygge, se Berend O.
 Otte fan Damen 260, 284, 304. — guldsmed, älderman i s. Barbara gille, 62, 223, 365, 412, skall probra silfver, som köpmännen införa 272, upplåter

mågen Hans Laurensen en stenbod 331, köper för s. Barbara gille tomt i Bredgränd 317, säljer för gillet en tomt mot Norreport 337, tvist om en till gillet skänkt tomt 344, mottager för detsamma Mattis Bredholts hus 415. — Henriksson 130, 253, 277, 391, säljer Mattis skräddare ett halft hus 298. — köpsven 263. — Muggel, herr, artskifte efter styfadern Henrik Persson 143. — Torbjörnsson, riksråd, rättengången mot honom 17—19, 28.
 Oxenstierna, se Bengt, Nils och Sten Kristiernsson.

P.

Paval 254. — Andersson 56, 381. — bagare 120, 234, 235, 329, 404, piga, se Katarina. — Björnsson 43. — Böste 19, arfskifte efter honom 270, änka, se Margreta. — dragare 311, 403 (P. Olsson). — Finne 112, 113. — fiskare 3. — Göteka 12. — Hemingsson 340. — Henriksson, testamente efter honom 371. — Jute 367. — Karlsson, dråpare 145. — klossmakare, skeppare, 95, 105, 135 (skepp). — knifsmid 310. — Kock, h.u, se Cecilia. — Pale, bagare 226. — Ragvaldsson 317. — Ragvaldsson, borgare i Raumo 133. — skeppare 45, 139, 194, 322, 325, 414, h.u, se Katarina. — skipman 62, 245, i stämningsskiften. — skomakare 203, h.u, se Gertrud. — skräddare 38, 330. — Skulte från Riga 105. — Tymme 65, 361. — Sviktenberg 122. — vatten-dragare 242 (st.).

Peccow, se Tideke.

Peder, Peter, Petrus, Pelle, Per. — 219. —, kyrkoherde i Lula, 136. — domare i Trögd, i nämnd i Enköping 392. —, mäter, bardskärare, 198, 250, 386. — i Eleby 123. — i Elfvenäs, arf efter Laurens botnekarls h.u Ingrid 58. — i Kranka 118. — i Kymblinge, i nämnd på Sollentuna ting 259. — i Langabro 113. — i Stutsta 118.

Per Andersson, rådman, 5, 40, 60, 65, 66, 68, 83, 87, 106, 306, 312, 313, 319, kämnär 6, 8, antecknad som fränv. i rätten 135, 223, 279, en af föreståndarne för tegelhuset 193, mantalsskrifvare 215, till herredagen i Tälge 1481 308.

Peder Andreae, i Stockholms Svartbrödrakonvent, hans ärfda gård säljes 139. — Andersson 76, 77, 112, 121, 122, 209, 211, 233, 257, 284, 318, 370, i stämningsskiften. — Andersson hos länge Gregurs 353. — Andersson, Knut Jönssons tjänare på Kopparberg 321. — Andersson, stamme, 85. — Andersson, dråpare, skall göra pilgrimsfärd till Rom 254, 278. — Andersson, bonde, 302. — Andersson i Boda, olaga köpslagan 133. — Andersson i Hotzleby 113. — Andersson i Skötby 134. — Andersson i Vappa 391.

Peder Bagge kopparslagare, älderman i s. Katarina gille, 308, stadsfullmäktig 39, 110, 282, brukat två ämbeten 112, skall ransaka ang. pigor 370, köper för gillet tomt på Svartbrödragatan 195, gård på samma gata 253. — Bedekin tunnbindare 83. — Bengtsson 192, 413, 414. — Bengtsson, Henning bryggares dräng 198. — bergsman 170, 179, 274, 300, 370, i stämningsskiften. — Ber-

- nardi, prebendat i Strängnäs, en af förmyndarna för Heming Perssons barn 141. — Björnsson 68. — Björnsson i Nempna 80. — Bok (Buk) 194, 199, 235, mantalsskrifvare 384, köper tomt på Södermalm 331, samma tomt 341. — Borneman, köpsven från Danzig, 198, 199, 213, 288, 296, olaga köpslagan 215, lägersmål 251, skall sättas i sisekeburet 286. — botnakarl 95. — Brun från Ulfby 35. — bryggare, i stämningsslistor. — byasven 158 (st.). — båtsman 390. — bältare 232, 256, hans son 326.
- Peder Daarhus, skeppare 253. — djäkn 96, änka, se Elin. — Dobbin 108, 187, 273, pantsatt hus 323. — dragare 191, 361. — Elofsson jämte brodern herr Elof i Brenna säljer hus och tomt 64. — Eriksson 140. — Eriksson i Tadam, säljer tomt väster om Bykyrkan 119. — Eriksson smedsdräng 156. — Eriksson, tjuftar 64, 298.
- Peder Fadersson [altarista i Sjalakoren enl. JB. II, s. 94] 403. — Falkinsten 281, 391. — Finne 105, 246. — fiskare 15, 22, 130, 195. — Greursson 213. — grytgjutare 101 (st.). — Gudmundi, prebendat i Stockholm 392. — Gudmundsson 102 (st.). — Gunnarsson 78.
- Peter Hafvensang 130. — Hansson 339. — Hansson hos Olof Curita 218. — Hansson, skall sköta renhållningen 319. — Hansson i Fastaraby, arf efter Nils Japsson 8. — Hansson i Nyconäs 212. — Hansson i Ägnö 65. — Haquonsson, borgare i Arboga 62. — Hardenacke 341, 242. — fan Hawen, i Stockholms Svartbrödrakonvent, arfsuppgörelse med fadern 27. — Hemingsson i Estala 134. — Henekason 12, 176 i stämningsslistor. — Henriksson 154, 211. — Henriks-son, Henrik Matssons son, intyg om hans börd 302. — Henriksson hos Karl verkmästare 372. — Holmgeri, i Gråbrödrakonventet 109, mottager för konventet en tomt på Köpmangatan 95, säljer för konventet en stenbod 332.
- Peder Ingemari, herr, 234. — Ingevalds-
ton i Skaptuga 211. — Japsson, köper hus östan mur 11. — Japsson 84, 111, 192, 233, 264, 392, h:u, se Ramborg. — Japsson barkastötare 370. — Japsson bältare, ihjälslagen 42. — Japsson djäkne 15. — Japsson, kötmångare-dräng 45. — Japsson, tjuftar 46, 171. — Japsson i Gränoma 145. — Japsson af Haga, olaga köpslagan 3. — Japsson i Pöjakoste, arf efter Henrik grofsmeds h:u Likka 315. — Japsson af Runö 105. — Japsson i Talby 134. — Japerson 344.
- Peder Jensson (Jö-), rådman, längre fram borgmästare, 71, 73, 143, 145, 179, 259, 268, 271, 272, 273, 278, 313, 357, nämnd som närv. i rätten 68, 260, 306, 310, vikarie för fogden 123, 218, antecknad som frånv. 196, 197, 199, 205, 216, 220, 265, kämnär 295, roteskrifvare 58, mantalsskrifvare 384, i nämnden uti tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, förmyndare för borgm. Jöns Magnussons änka 322, 323, öfver rådm. Hans Lambriktssons redovisning 374, upplåter »svågern» Hans Dingstad hus vid Stortorget 94, tvist med Henrik Albriktsson om byggning 308, säljer gård västan mur 375.
- Peder Jensson (Jö-) 153, 171, 203, 211, 252, 271, 313, 325, 326, 376, mantalsskrifvare 104, 319, 384, skall ransaka ang. pigor 349, köper gård västan mur 137. — Jensson, Laurens orgamästares mäg 91. — Jönsson borgare, fete, 278, 327, 382. — Jönsson hundramark (centum marcas) 356, 362, 376, förvisad ur staden 414. — Jönsson bältare 324. — Jensson skomakare 254, 255. — Jönsson, tjuf 415. — Jensson i Norrköping 60. — Jensson, borgare i Västerås 198. — Jensson i Talby 134, 149. — Jönsson i Ägnö 367. — Jönsson 46, 105, 124, 314, 387, mantalsskrifvare 249, 269, roteskrifvare 359, skall ransaka ang. pigor 305, 370, köper gård västan mur 375, arf efter h:u Adalissa på Strand 385, skall bryta af

- byggning östan till på stadens vatten 412. — Jonsson smedsdräng 128. — Jul 64, 124, 172, 298, 327, 329, 378 (h:u), 408, i stämmingslistor. — Jute 207, 233, 304, 380, mantalsskrifvare 77, får en gård med sin h:u, Peder Ketilssons d:r 127. — Jute, Sten Stures tjänare 28.
- Peder kanngjutare 205, 254, 313, köper hus vid Stortorget 217, inblandad i Jöns Kaares affär 398 f. — Ketilsson i Bolsta, hans måg Peder Jute 127. — Knutsson 221. — Kock, 256, arfsuppgörelse med Laurens Japsson 45, befrias från stadens tunga 115, h:u, se Ingegerd. — Kopman 55, 74, 117, 191, 219, 233, 275, 277, mantalsskrifvare 249, köper jord i Glya på Loön 181. — kopparslagare 293 (st.). — Cure 178, 179, i stämmingslistor. — Kyrilaw, olaga köpslagan 124. — Käke (Kiäke) 317. — Körting köttmångare, tvist med Olof Hemingsson 76, 85, 370. — köttmångare (densamme som föregående?) 16 (h:u), 79 (två ämbeten), 192 (h:u).
- Peder Laurenci, rådm. Anders Jonssons affidne styfson 208, 209. — Laurensen 184, i stämmingslistor. — Laurensen, Bengt Kogs dräng 132. — Laurensen, fogde på Korsholm 134, 317. — Laurensen i Lundby, i nämnd i Enköping 392. — läkare (lekiare) 349 (st.). — Laurensen, dråpare 136. — Laurensen, tjuf 149. — Long 15, 184. — Magnusson (Mangs-) 15, 38, 182, 183, 408, 409, köper tomt västan mur 56, skall ransaka om förköp på spannmål m. m. 369, mantalsskrifvare 384, i stämmingslistor. — Martinsson 341, 342, 404. — Matsson, Sten Stures tjänare 58, 59, 95, 152. — Matsson, Nils Jonssons brödsven 202. — Matsson, tjufvar, 203, 204, 331, 391, 392.
- Peder Mikelsson, slottsfogde,¹⁾ insättes i ämbetet 226, aflägger ed 229, insätter vikarie 253, erbjuder sig stå till svars 354, 356, inlägger bön för en borgare i Danzig 234, tilltalar en köpsven 271, omnämnes 229, 230, 235, 243, 245, 247, 251, 255, 258—263, 277, 279, 280, 285, 286, 295, 296, 299, 302, 303, 306—312, 315, 316, 319, 322, 328, 337, 352, 355, 358, 365, 368, 370, 373, 380, 381, 385, 389, 392, 402, 405, 411, 412.
- Peder Michaelis, h:u Elins, Hans Ottes, måg får i medgift ett stenhus m. m. 384. — Mikelsson 194, 207, 247, 336, 378. — Mikelsson, riddare, aflägger ed som spilare 282, 286; 333, 339. — murmästare, h:u, se Anna. — mölnare, drunknat 354. — Möleman 300. — Nanneson 256. — Nilsson, får gård på Kinhästagan 92, inblandad jämte hans h:u i Jöns Kaares affär 396, 401, 402. — Nilsson 310 (2 stycken). — Nilsson på Köpmangatan, lejdad för gästgods 220. — Nilsson verkmästare 372. — Nilsson, Claus skräddares tjänare 202. — Nilsson i Suderby, arf efter Ingvar Nilssons h:u Margareta 346. — Näb 315.
- Peder Olsson, f. d. kämnär 7, 15, 16, bristande redovisning m. m. 9, 32, 33, 50—52. — Olsson, en af föreståndarne för Karlbröderna 138. — Olsson²⁾ 34, 47, 76, 79, 137, 153, 154, 172, 246, 251 (h:u), 281, 336, 339, roteskrifvare 201, mantalsskrifvare 216, gård i pant i Makerlands gränd 235, i stämmingslistor, h:u, se Cristina. — Olsson, d:r, se Elsaby. — Olsson Finne 244. — Olsson krusalok 199, i stämmingslistor. — Olsson styrman 43. — Olsson, Anders skräddares tjänare 245. — Olsson, unge Everts tjänare i Västerås 408. — Olsson, Fallatins måg 357. — Olsson, h:u Ingeborgs tjänare 192. — Olsson, hos Katarina Ketils 293 (st.). — Olsson, h:u Sigrids måg 197. — Olsson i Enhammoveby 169. — Olsson i

¹⁾ För slottsfogdarna Per Mikelsson och Per Ragvaldsson äro hänvisningar gjorda endast då deras namn förekomma.

²⁾ I hvad mån f. d. kämnären äsyftas i följande hänvisningar har ej kunnat afgöras.

- Kyesta 259. — Olsson i Torsvi 163 (st.).
 Petrus Olavi, kaplan vid s. Örjan 136, lofvar att stanna 310. — [Olavi enl. JB. II, s. 154], kyrkoherde i Skå, son till h:u Cristina, Nils skomakares änka, ang. hans arfslott 82.
- Peder patinemakare 94, i stämmingslistor. — patinemakare, tjuf 73—75. — Pavalsson 247. — Persson (Pellesson) 115, 147, 262, 263, 306, 401—403, 412, hans gård skall stanna vid spitalen 21, får af svågern borgm. Jeppe Nilsson en gård på Strand 287, låter sälja en gård på Strand 354. — Persson fiskare 220. — Pedersson Räfvaklo 252, mantalsskrifvare 269. — Pedersson, borgare i Raumo 128. — Philpusson 414, gjort landköp 353. — Pomare (Pomeriing, -erering), verkmästare 230, 309, arf af Elsaby Pedersdotter 71.
- Peder Ragvaldsson, slottsfogde, insättes i ämbetet 9, har vikarie 123, 205, 208, 209, 211, 218, antecknad som senkommande 220, efterskänker konungssaken 41, meddelar, att Nils Clausson fått förläning på lilla tullen 63, upplåter tomt han fått i danaarf 66, medger viss person utskjeppning af lax 67, öfverläter kalk m. m. till Helga lekamens altare 68, förhör köpsvennerna, om han gjort dem någon orätt 72, tillfrågas ang. myntmästarens köpslagan 150, går i borgen för Olof Bagge 221, afgår och får ansvarsfrihet 226, omnämnes 11, 13, 15, 21, 26, 27, 32, 36, 39, 40, 49, 52, 54, 59, 65, 66, 71, 76, 79, 84, 86, 88, 89, 91, 94, 95, 105, 110, 117, 119—121, 123, 130, 131, 137, 139, 142, 143, 146, 148, 151, 155, 168, 176, 179, 188, 192, 203—206, 210, 213, 220, 223, 224.
- Peder Ragvaldsson 245, olaga köpslagan 3. — Ragvaldsson a vapen 304. — Ragvaldsson i Viby 11. — Rater 29. — Rikvidsson 207. — Romulav 47. — Ryiane 290 (st.). — Rytter 410, stadsfullmäktig 282, gamle 321, 336, 334, 337, 342, föreståndare för tegelhuset 193, hus östan till 197. — Rytter, unge 146, 176, 261, h:u, se Bela. — sadelmakare 310, 362. — Severinsson 253. — Siurdsson, kopparslagare 151, 245, 255, 279, h:u, se Elin. — skinnare 48, 51, 76, 119, 169 (Pryss), 207, 220, 250 (unge), 282, 403, h:u, se Katarina. — Skofat 413. — Skog 281, i stämmingslistor. — skomakare 132. — skomakare (smed?), tjuf 390, h:u, se Anna. — skomakare, röfvare 24. — skräddare 361, 364, 381, 415.
- Peder Skytte (-a, -o), rådman 1480, 20, 25, 48, 51, 72, 83, 109, 118, 219, 304, 320—322, 332, 340, 353, 371, 376, 387, 388, i nämnden öfver Otte Torbjörns-son 18, representant för menigheten i Helga lekamens gilles styrelse 71, till herredagen i Strängnäs 1477 110, till herredagen i Tälge 1479 194, köper del i hus på Köpmangatan 38, kämnär 243, 295, nämnd som närv. i rätten 306, 310, antecknad som frånv. 257, 304, mantalsskrifvare 319, 384, öfver räkenskapen från Gästrikland 328, skall bese hästar 268.
- Peder Slatte, Sten Stures tjänare 229. — smed 416. — smed, änka, se Katarina. — smit i Danzig 20, 30. — smith i Runesö, arf efter Peder Olssons h:u Cristina 151. — Sonason (Z-), i stämmingslistor. — spisman 84. — stadstjänare, lofvar staden tjänst 10; 34, 181 (gamle), 330, 364. — Staffansson (Stephani), herr [prebendat?], säljer en half mur 225, son till h:u Sigrid, Anders kopparslagares änka 233, affärer med Joan Lindorm 381, 382, 385, 408, säljer hus nedanför Joan Styngs 269. — Staffansson, Olof Kocks dräng 170. — Staky 368. — Stal 31, 74, 153. — Sunnanå 185. — Svarte, guldsmed 135, 146, 279, 284, i stämmingslistor, inblandad i Jöns Kaares affär 396 f. — Sveder 60, 86, 130, 144, 413. — Svensson 220. — Svensson, rådman i Arboga 256. — Svensson i Kil 244. — Svin 35, 37, arfskifte efter h:un 34, upplåter Själakoren gård 51, i stämmingslistor, h:u, se Katarina. — Syl 271, 365, 378, 382.

- Per timmerman 325. — Tomasson 150.
 — Tordsson 44, hus på Köpmangatan 54, 56, änka, se Estrid, måg, se Magnus Mikelsson. — Tordsson, Olof Halins dräng 312. — Tysk 289 (st.). — Törbo 170, Olof Hemingssons »förfader» 338. — Varg 413. — verkmästare 310, 362. — Vise (Wyse) 380, gård 43, i stäm-
 ningslistor jämte h.u. — Östenson 138.
 Philpus Japsson 370, i stämningsslistor.
 — Olsson, väpnare, närv. vid rätt-
 gången med Otte Torbjörnsson 17,
 affärer med Ragvald Pampe 123, 124,
 133, 134, 171.
 Pinnow (Py-), se Henning, Henrik.
 Posse, se Knut.

R.

- Ragnild, 45, 88, i stämningsslistor. —,
 Berend Osenbrygges h.u 25, änka 75,
 149, säljer del i hus på Svartbrödra-
 gatan 134, säljer hus östan mur 270.
 — grågåås, anklagad för »kätteri» 111,
 112, i stämningsslistor. — i Finland 132.
 Ragvald, skall ransaka ang. pigor 144.
 — herr (densamme som följande?) 93.
 — kyrkoherde i Tornö 137, 138, 175.
 —, Berend Osenbrygges son, i Stock-
 holms Svartbrödrakonvent, låter sälja
 en kålgårdstomt på Södermalm 109.
 — i Brumasten 276. — i Vårby 113.
 — Andersson på Strand 147, 221, 222,
 287, 364, pantsätter skepp 393. — Ar-
 vidsson i Raumo 128. — Björnsson
 371, 413, olaga köpslagan 115. — gryt-
 gjutare 228. — Henriksson i Finland
 385. — Japsson 371. — Jenson (Jö-)
 138, 165. — Jonsson 34, 44 (på Strand),
 348.
 Ragvald Pedersson Camp 33, 55, 69, 112,
 116, 138, 210, 227, 229, 245, 261, 274, 323,
 338, stadsfullmäktig 39, 110, 282, rote-
 skrifvare 201, 359, öfverensk. om tredje
 penning 275, köper tomt mot slotts-
 kålgården 120, h.u, se Elin Andersdr.
 — Laurensen, befrias från vård och
 vaka 66. — Pampe 52, 123, 151, 171, 336,
 339, 341, säljer jord i Medelpad 260,
 tomt på Södermalm 331, affärer med
 Philpus Olsson 123, 124, 133, 134. —
 Persson i Joarsösby 253. — skomakare
 95, 191, 274, 299, h:un förbjudes brygga
 öl 83. — Västgöte, änka, se Katarina.
 Ramborg, h:u, säckedragares 254. — Pe-
 der Japssons h:u 411.
 Ramfrid, h:u, affär med Staffan Väst-
 göte 29, 357, hennes altare 83. —,
 Olof Tavestes h:u 254. — Eskil Hop-
 peners h:u 261, änka 326.
 Remer (-ar) Röfvare, tomt på Södermalm
 363, h:u skall ransaka ang. pigor 144.
 Renholt, affär med Buglösa kyrka 284,
 286, huslega 342, 355. — Henning
 bryggares dräng 65. — Lehusen 246,
 263, 359, 362, 383, 388, 410, förestån-
 dare för tegelhuset 310, för kyrkans
 byggnad 412, säljer tomt vestan mur
 377. — Tonge 246.
 Rodehusa, se Laurens R.
 Rod. Brut (Brwt) 355.
 Roland, h:u 114, 191, 375.
 Rolf Dusing 193.

S.

- Sander (Z-) Leksson (Lexon) 12, 200, i
 nämnden uti tvisten mellan biskop
 Cort och rådm. Joan Svensson 249.
 Segehorn (Z-), se Greta.
 Segenbade (Z-), se Hans S.
 Serkenso (Z-), se Henrik S.
 Severin, h:u, se Barbara.
 Sigfrid 380. — Andersson 314, 410. —
 fiskare 345. — Japsson 340. — Mats-
 son på Helgeandsholmen 364. — Mi-
 kelsson 312.
 Sigge i Byrke 145. — Jönsson [Svarte
 Skåning], riddare, riksråd 169. — Lau-
 rensson 218.

- Signt (Signet) Björnsson, g. m. Olof Valdemarssons änka, köper stenbod af Gråbrödrakonventet 332, en annan stenbod 371, hans h:u har ej anspråk på Olof Valdemarssons hus vid Köpmangatan 393.
- Sigröd, i stämmningslistor. —, h:u, måg, se Peder Olsson. —, Anders kopparslagares änka, upplåter hus vid Gråbrödragatan 232, barn, se Mattis och Peder Staffänsson. —, Jakob Jenssons h:u, öfverensk. om tredje penning 216. —, Jöns Boks h:u 111, förvisad staden 112. — krakadegia 162 (st.). —, borgm. Martin Lindorms aflidna änka, hennes hus m. m. skall användas till hennes själagagn 78, Joan Lindorm skall redovisa för hennes kvarlätenskap 80, prebenda i s. Katarina kor 204, hus 386. — Munks 241 (st.). — verkmästares, i stämmningslistor. — Vernars 308, i stämmningslistor.
- Silvast Mikellson, borgare i Åbo 169.
- Simon 127, 181. — bagare 235, 329, 350 (h:u), 372, köper hus västan mur 221. — Jute 106. — Fränzel (-sil) 79, 154. — skeppare 41, 82, 212, 234, 343—345, ang. arf efter Clemit Finnes h:u Margareta 75, 236, med om att upplåta Gråbrödrakonventet en tomt på Köpmangatan till hennes äminnelse 95, uppgörelse med Karlbröderna om en källare 138, 140, säljer tomt på Köpmangatan 235, mansbot för ett dråp 212—214. — åkare 15, 116, 128, tomt på Södermalm 363. — öfverskärare 114.
- Siurd, litzle 238 (st.). — fiskare 186, 187 (unge), 212, 219 (gamle), köper tomt på Södermalm 336. — Ketilsson 164 (st.). — köttmångare 16, 21, uppgörelse med svärmodern h:u Cristina 82, arfskifte efter honom 299. — Rölekason 81.
- Sivarad Olsson 196.
- Sivast Olsson i Corpa 64.
- Skymblepening, se Hans S.
- Skärlag Nilsson i Bränneboda, arf efter styfsonen Laurens Jensson 14.
- Snörapil 412.
- Sone (Z-), skeppare 41, 44, 45, 88, 122, 271, h:u, se Ingrid. — Magnusson i Arboga 318. — Olsson i Skäginge 230, 244.
- Sparre, se Fader Ulfsson, Nils Fadersson.
- Spyring, skeppare, ang. en skeppspart 246, hus 313.
- Staffan 36, 197, 274, 302, i stämmningslistor. —, litzle 230, 340, 364, 371, mantalsskrifvare 77. —, länge 46. — i Hogslaby 134, 147, 149. — Andersson 239. (st.). — bältare 58, 73, 174, 227, i stämmningslistor. — Eriksson, förköp 370. — Finne 95. — handlös 163 (st.). — Nilsson 14, 46, i stämmningslistor. — Olsson, tjuf 44. — Persson 53, 111, 127, i stämmningslistor. — pungmakare, arf efter Melker Lewenberg 376, köper hus på Svartbrödragatan 394.
- Staffan Skalm. måg till rådm. Anders Jonsson 60, 64, 105, stadsfullmäktig 40, 282, mantalsskrifvare 269, får af Anders Jonsson delar i hus 210. — skipman 184. — skomakare 232. — Storbäke [tysk rådman], änka, se Cristina. — Ulfsson, riddare, riksråd, närvid rätttegången med Otte Torbjörnsson 17; 47, 76.
- Staffan Västgöte (Ves-), rådman, 12, 24, 29, 38, 70, 84, 85, 92, 120, 123, 184, 185, 191, 205, 221, 233, 246, 251, 272, 276, 277, 285, 302, 322, 327, 328, 336, 337, 339, 340, 355—57, 362, 363, 378, 387, 416, antecknad som från v. eller senkommande i rätten 135, 174, 189, 192, 196, 197, 202, 203, 206, 212, 216, 218, 220, 279, 376, inlägger vad 381, mantalsskrifvare 269, tvist med medkännären Peder Olsson 32, 33, 50, 52, öfver rådm. Hans Lambrikssons redovisning för stadens ränta 374, mottager för Helgeandshuset hus i s. Nicolai port 122, får löfte om stadens sekret för ett bref 250, gård 303, stadens rätt till en tomt han köpt 223, får sig upplåten tomt och källare 93, får en sälbod i pant 376, säljer en half mur till rådm. Erik Jönsson 301, husaffärer med Mattis Lydeka 407, i stämmningslistor, h:u, se Cristina.

- Stakie, borgmästare i Laglösa köping 122.
- Sten Bagge 34, 117, 139, leidas för gästgods 65. — Bengtsson i Aspenäs, herr Joan Slavekas »förfader», ang. lån till Bertil Gramsow och ett hus i tvärgatan på Köpmangatan 92, 222, 298. — Kristiernsson [Oxenstierna] 390, smäddar Stockholms borgare 343. — Olsson 317, slaktare, d:r 166 (st.).
- Sten Sture till Gripsholm, riddare, riksföreståndare, 37, 48, 85, 271, 277, 332, 333, 338, 343, 370, 380, 400, 455, 493, ger slottsfogdarna Arvid Olsson och Per Ragvaldsson ansvarsfrihet 14, 226, leder rättegången med Otte Torbjörns-son 17—19, 28, deltagar i rättegången med kämnären Peder Olsson 50, 52, Kalmarresan 1476 60, insätter Nils Sture till ställföreträdare 61, förlänat Nils Claussion lilla tullen 63, ransakning om kronans gods Bellista 125, förkunnar beslutet om myntet på Tälge herredag 1478 180, frågor om kronans tull, 61, 267, 345, utsett ombud att granska räkenskapen från Gästrikland 328, de lybska brefven och förhandlingar med de tyska köpsvennerna 72, 227, 246, 248, 267—269, köpsvennernas silfvertull och silfrets probering 227, 272, föreskrift om sättet för klädesinförsel och magistratens skrifvelse med anl. däraf 227, 230, 231, förordning jämte riksråd och magistraten om lösa kvinnor 125, beslutar med magistraten utförelsebud på spannmål m. m. 378, ransakar i tvisten mellan biskop Cort och rådm. Joan Svensson 249, 266, nämnes i öfrigt som närv. i rätten 38, 61, 72, 124—126, 172, 190, 200, 204, 225, 247, 249, 265—268, 271, 272, 328, 345, 378, 379, förvärfvar fru Katarinas af Lindholm hus 227, 228, skepp 210, 211, 246, 352, tjänare, skipmän, skraddare o. s. v., se Basse, Bertil Jönsson, Jöns Buk, Knut gäst, Laurens skraddare, Magnus Bram, Markus Japsson, Olof Skytte, Peder Jute, Per Matsson, Peder Slatte, Stig, Torbjörn, basunare 246.
- Stenbock, se Gustaf Olsson.
- Stig Vigelsson 326, 344, skall ransaka ang. pigor 305. — Sten Stures tjänare 105, 306.
- Stjärnenberg, skeppare 63, 64.
- Storbjörn Ketilsson, herr Ludvigs tjänare 70. — skinnare 51, arf i tomt västan mur 186, ger sig med h:u in till mågen Anders Jönsson 335, h:u, se Margareta.
- Storbäke, se Staffan.
- Sture, se Nils Sture, Sten Sture.
- Surman, död i Åbo 88.
- Svante [Nilsson], riksråd 390.
- Sven 197. — i Hönse(?) 73. — i Nyaboda, herr Hans Kröpelins landbo 264. — Andersson i Fiskjö, arf efter Jöns och Nils Andersson 175. — Andersson köttmångare 204, 217. — Dingstad, i Stockholms Svartbrödrakonvent, upplåter sin broder Hans D. sin andel i hus 209. — fodermarsk 107, 114, 205 (d:r), 209, 219, 389. — gatuläggare 158 (st.). — Haquonsson bältare 254, afvittring med svärmodern h:u Gertrud 367, 368. — harneskmakare 239 (st.).
- Sven Helsing [Clementsson enl. enl. JB. I, s. 282], rådmän, 25, 44, 49, 80, 83, 106, 118, 155, 177, 201, 217, 232, 256, 278, 281, 314, 316, 321, 332, 334, 335, 338, 378, 415, antecknad som frånv. i rätten 178, 214, 246, 304, 376, skall vara öfver Helga lekamens gilles räkenskap 66, uppburit s. Birgittas penningar 184, roteskrifvare 58, hans kista förbruten 225, 243, i konflikt med riksföreståndaren 271, 272, tvist rör. en häst 261, 262, 268, 271, gård 188, 190, får endast bygga brunn jämlikt jordeboken 77, förvärfvar tomt gent mot s. Katarina gillestuga 3, köper stenbod af Anders Wikhoff 56, arfskifte efter en styfdotter 170.
- Sven Jonsson 16, 34, 62, 124, 170, 219, 281, 339, 344, 365, 413. — Jonsson i Lamalaby 9. — Laurens 375. — Laurencii, prebendat i Stockholm 392. — Nilsson 96, 151. — Olsson 16. — Olsson, borgare i Skara, låter sälja jord i Finland 114. — Persson (Petri), kyrkoherde i Stock-

holm, kanik i Uppsala och Skara, 11, 191, 285, uppträder inför rätten 22, 118, 137, öfver förlikningen mellan Anders Jonsson och Erik Laurenci 208, 226, köper tomt på Norrmalm 395, hus i s. Laurencii gränd 404. — Serkenso, ihjälslagen 26. — Siurdsson 60, 62, 221, 255, 412. — Skåning 178.

— Svensson 17. — Svensson, borgare i Danzig 234. — tegelslagare i Lidarne, änka, se Margit. — tornväktare 178.

Sverkel 410. — fiskare 16, 67, 79, 84, 124, 126, 127, 196, 340 (h.u.), i stämningsslistor.

T.

Tala Björns, h.u [g. m. Björn Nilsson enl. JB. I, s. 228], låter säljer tomt i s. Nicolai port 175.

Tegne skräddare 15.

Tideke (Ty-) i Lula 387. — Hansson 373. — Mönik 34. — Peccow [tysk rådman till okt. 1471], ang. hans hus 6, 12.

Tideman (Tyd-), herr, upplåter jämte andra Gråbrödrakonventet en tomt på Köpmangatan 95, befrias från förmyndarskap 235. — knifsmid 108, 280.

Tile (Ty-) 150. —, litzle 37, 151. — Mentz 256. —, se Margit. — Busman [tysk rådman till okt. 1471], 128, 363, 368, i stämningsslistor, husaffär med Hans Hufvendal 303, 345, tomt i Ingevald Torstenssons gränd 324, invisas i Evert Dyrings sälbodas 319.

Tjelfve 3, 136, 189, 274, i stämningsslistor. — Östensson 37, 44, 179, 295, köper gatubod vid Köpmangatan 219, källare under samma hus 278.

Tomas 241 (st.). —, litzle, Jöns Anderssons dräng 55. — herr, hans deja 25. — Aktorp 64. — Andersson 26, 207. — Andersson i Pöyekoste by 315. — bagare 226, skall upptaga pålar han byggt på vattnet 228, bötf. för ogilt bröd 329. — fiskare 16, i stämningsslistor, arfskifte efter Jöns svärslipare 385. — Kruse 246, Björn stallsvens dräng 286. — Laurensen (död) 65. — Laurensen 142, 188, 271, 310, 313, 366, 381. — Laurensen, skräddare-dräng 378. — Pavalsson skeppare 2,

132. — smed 101 (st.). — tunnbindare 65.

Tonius 100 (st.). Jämf. Antonius.

Torbjörn 333. —, Sten Stures fogde 41. — Torgelsson 172. — Torstensson 144, 229, 234, 269, 270, 299.

Tord, i stämningsslistor. — Bonde Philipsson, riddare, riksråd, närv. i rätten 17, 124, affär med rådm Joan Svensson 19. — Japsson från Danzig, dräpt 253. — Japsson 413. — murmästare 12, 140, 338, skall täcka kyrkan med tegel 113, besett en kölnamur 227, 229. — Persson 414, i stämningsslistor. — Siggesson 139.

Torgels, Trogels, Trugels. —, tjuf 300. — Bagge 268, 271. — Esbjörnsson 280. — Hake 92, 407 (hans son i Juleta kloster). — Laurensen, skomakare 373. — smed 281, 282, 367, 371, 376, 377. — Östensson i Söderköping 60.

Torkel Jenson 49, 218, 219, 227, 256, h.u, får ej bära guld m. m. 59. — Jonsson 404. — skeppare 114.

Torlef Bagge, arf efter Anders Hjort knapes h.u 316.

Torsten, i stämningsslistor. — Andersson 178, upplåter gård till Bykyrkan 47, jämf. 341, h.u, se Margit. — grytgjutare 213, köper tomt på Södermalm 284, samma tomt 336, försummat vård 380.

Tott, se Birgitta, Erik Axelsson, Hans Åkesson, Ivar Axelsson, Laurens Axelsson, Ingeborg.

Trolle, se Arvid Trolle.

Ture dragare 12. — Jönsson [Svarte Skåning], riddare, riksråd 169, 170, närvid rättegången med Otte Torbjörns-son 17. — Turesson [Bielke], riddare, riksråd 272, 339, närv. i rätten 180.	Tuve Akesson, skomakare, förlikning med Jachim Kock 304.
Tymme Kesare 123.
Tälpadjupet, förvisad ur staden 323.
Tälsika, h:u 242 (st.). |
|---|--|

U.

Udd Birgersson, kyrkoherde i Åker, arfskifte med Joan Lindorm efter Martin Lindorm 393 f.	Ulfart (Wlf-) Gerdsson 330.
Urbanus mölnare, änka, se Birgitta.
Ursula, Henrik Hanssons h:u 274.
Ulf i Culla 75, 76. — Andersson 351 (st.). — dragares hustru 349 (st.).	

V. (W.).

Valborg, i stämmningslistor. —, Hans smeds änka 333, utredning efter mannens död 321, 322, 325, 334, hennes hus 342, affär med s. Barbara gille 344, 409. — Jakob Custes änka 246, utredning efter mannens död 109, arfskifte med sonen, herr Olof Bengtsson 185. — [Bengtspotter enl. JB. II, s. 56], Claus Rytings änka, låter (med sonen) sälja en tomt på Norrmalm 233. — Martin Finnes änka från Enköping 125. — Olofsdotter 14.	Vaste Bok 130. — i Tränavik 118.
Veneke, h:u, hennes hus 406.
Verner (-ar) 61, h:u, se Sigrid. — Byneghus 292 (st.).
Wilken Insel 30, 31.
Valdemar, klosterbroder, från Juleta, säljer en stenbod under det hus hans fader Olof Valdemarsson ägde 371. — kopparslagare 307.	Villam 61, 302, 410, i stämmningslistor. — i badstufvan, i stämmningslistor, bardskärare 349 (st.), lekiare, i stämmningslistor. — Mört på Strand 37, 44, 67, 123, 186, 199, 207, 211, 285, mantalskrifvare 35, förmyndare för Karl Ingevaldsson 79, 80, för h:u Marina 225, bötf. för oloffig salthandel 170. — rakare 89, 270, i stämmningslistor (jämf. ofvan). — sacristan i Gråbrödrakonventet, säljer å konventets vägnar del i hus östan mur 115, gård västan mur 137. — fan Bomelen 51.
Valder Hovemester 326.	
Vase, se Erik Karlsson, Johan Kristierns-son, Kettil Karlsson, Kristiern Johans-son.	

A se A.

Ä.

- Ärneka, mantalskrifvare 77; jämf. Arneke. — Poye i Ulfsby s:n 8.

Ö.

Odvid 99 (st.).

Örjan Andersson 31, 60. — bagare 166 (st.). — bardskärare [mäster Örjan, mäster O. Fot. enl JB. II, s. 262], 75, 190, 198, 260, vittnar om spetälska 386, vill läka abbedissan i Klara kloster 405, i stämmningslistor. — basunare 348 (st.). — kanngjutare 103 (st.), 159 (st.). — Nyman, dr, se Elsaby. — Olsson 77, 121, 233, lejdass för gästa-

gods 311, pantsätter källare och bod 316, hus 325, 328, upplåter gård (i Peder Stals gränd) 336. — skomakare, borgare i Västerås 191. — sporsmed 343. — vinman 87, 105, skall bese öl 20, profvat must 41, profvat vin 60, sålt en tafsa till Buglösa kyrka 148, testamentarius efter fru Fenis 340. Östen 294 (st.). — i Belzaby 372. — Matsson 176.

2. Stockholm.

a. Stadsdelar och kringliggande områden.

Allmänningen 12, 55, 338, 430 (med hänv.).
Stadens mark och vatten 88 (pålarne vid Gråbrödra), 93 (jord och vatten), 142 (skog), 207 (mark), 210, 228, 325 (vatten), 218 (skog), 342 (jord och vatten), 363 (vatten och rum), 379, 412 (vatten).
Brunkeberg 395.

Gråbrödraholm (Gråmunke-) 24, (88), 203, 310.

Helgeandsholmen 37, 364.

Helvite 209, 316.

Ledarne (-ö, Lydharnö) 321, 323, 340.

Malmarna 45, 90, 128, 236, 252, 301, 369, 430 (med hänv.), 446 (med hänv.), 454, 464 (med hänv.), 465, 466 (med hänv.), 434, 493, 494, 495, 496.

Norrmalm 4, 23, 24, 26, 27, 55, 79, 92, 156, 176, 203, 233, 281, 340, 386, 395, 445, 449 (med hänv.).

Södermalm 20, 28, 64, 110, 139, 141, 203, 228, 245, 253, 264, 234, 304, 308, 309—311, 324, 327, 330, 331, 336, 341, 363, 379, 406, 440, 445, 449 (med hänv.).

Västan mur (västan till) 5, 8, 10, 15, 23, 24, 26, 27, 43, 54, 56, 68, 87, 105, 103, 112, 115, 137, 145, 152, 153, 156, 168, 186, 221, 224, 232, 244, 279, 281, 286, 296, 297, 306, 323, 337, 338, 341, 343, 365, 375, 377, 407, 496.

Östan mur (östan till) 1, 3, 4, 7, 11, 12, 25, 37, 50, 59, 92, 93, 113, 114, 115, 123, 138, 153, 197, 205, 208, 209, 210, 257, 261, 270, 274, 281, 283, 320, 326, 375, 379, 411, 412, 414, 464, 484, 496.

Innan mur 392, för öfrigt i förteckningar på mantalsskrifvare m. fl.

Sikla (stadens fiskare) 141, 142.

Skuru (stadens landbo) 325, 326.

b. Portar, broar m. m.

Stadsportarna 58, 120, 427 (med hänv.), 449 (med hänv.), 496.

Nicolai port 37, 48, 93, 123, 173, 175, 176, 199.

Norreport 154, 156, 227, 229, 276, 312, 315, 337, 355, 415.

Söderport 2, 48, 49, 78, 82, 83, 122, 155, 182, 185, 187, 190, 211, 227, 229, 243, 263, 333, 383.

Gråmunkebro 369, 465, 484, Gråbrödra-bro 489.

Söderström 62, 326, 219 (strömmen), 223 (strömmen), 430 (med hänv.).

c. Tornen, muren.

Tornet 134, tornen, norra, södra 142, tornet nära slottskålgården 120.

Muren 11 (gamla), 90 (mantolin), 93 (gamla), 173, 176, 258, 394, 409, 411,

- (östan till), 430 (med hänv.), 464, 465, 484, 496.
- d. Torg, öppna platser, hamnar.
- Allmänningstorg 369, 446 (med hänv.).
Bron 3, 49, 90, 92, 261, 319, 438 (med hänv.), 446 (med hänv.), 465, 467, 484.
- Fiskastrand (-torget) 120, 273, 276, 354, 411, 432, 447, 471, 489.
- Järntorget 466 (med hänv.).
Korntorget 11, 109, 119, 266, 275, 324, 336, 406, 446.
- Munkbron 212, 496.
- Skolabacken 462.
- Slottsbacken 471, 489.
- Stallbacken 47, 197, 412.
- Stora torget (torget) 20, 94, 217, 220, 276, 310, 373, 394, 431 (med hänv.), 432, 446, 464, 471, 472, 484, 489, 494.
- Stranden 44, 179, 225, 257, 287, 318, 336, 335, 393, 440.
- Koggahamn 465, 484, 489.
- Kornhamn 465, 484, 489.
- e. Gator.
- Allmänningsgata 6 (lilla), 4 (stora), 6 (stora), 4, 12, 56, 108, 135, 228, 258, 358, 394, 465, 472, 490.
- Gatan gent mot Jap Moyses hus 213.
- Gråbrödragatan 153, 232, 465, Gråmunkegatan 484.
- Kinhästagatan 92, 177, 193, 383, 396.
- Köpmangatan 25, 38, 54, 56, 57, 80, 94, 95, 129, 140, 152, 178, 214, 219, 220, 235, 251, 254, 298, 331, 393, 405, 414.
- Långgatan 49, 156 (västan mur), 407.
- Skomakaregatan 115, 339.
- Svarbrödragatan 2, 23, 43, 135, 195, 253, 296, 320, 358, 365, 368, 379, 383, 392, 394.
- Tvärgatan på Köpmangatan 298.
- f. Gränder, brinkar.
- Anders Bysa gränd 153.
- Breda gränd 100, 303, 317, 321, 406, 407, 410.
- Biskop Birgers gränd 406, 413.
- Brinken nedanför Olof Stensson 209.
- Brinken ofvanför Claus kannegjutare 139.
- Gråbrödragränd 14, 21, 64, 153, 259, 270, 411.
- Gränden, där Laurens Björnsson bor 281.
- (Unge) Hans bagares gränd 285.
- Hans Dänes gränd 89.
- Hans Jenssons gränd 138.
- Hans smeds gränd 336.
- Ingevald Torstenssons gränd 324.
- Jakob Custes gränd 3, 199.
- Joan målares gränd 377.
- Kerkows gränd 25, 183, 414.
- Kåkkbrinken 217.
- Laurencii gränd 4°, 137, 318, 319, 334, 335, 404, 415.
- Libbenhus gränd 33, 300.
- Magnus Olssons gränd 145.
- Makerlands (Mar-) gränd 414.
- Martin Lindorms gränd 372.
- Mattis Martinssons gränd 27, 54, 235, 244, 338.
- Mikel Svartes gränd 286.
- Mikel Västgötes gränd 385.
- Olof Erikssons gränd 108.
- Peder Nilssons gränd 129.
- Peder Stals gränd 327, 335.
- Skomakarbrinken 91.
- Torsten grytgjutares gränd 244.
- Vattenbrinken 66, 91.
- g. Stadens hus (i allmänhet), tomter.
- Hus och tomter 10, 78, 90, 131, 173, 194, 213, 223, 331, 388, 409, 447, 454, 473 (med hänv.).
- h. Världsliga byggnader m. m.
- Bommen, Kransen 123 (b. östan till), 438 (med hänv.), 452 (med hänv.), 465 (med hänv.), 467 (västra b.), 468, 486, 493, 496.
- Bösshuset (byssa-) 58.
- Fataburet 144, 150, 355.
- Fängelse: bödeliet 278, 288; stadens göma 279; stadens heftilse 85, 201; sysekeburet (-en) 90, 254, 260, 286, 496; tornet 221.
- Maket 15 (västan till), 244, 333, 339 (södra), 496 (södra).

Repslagarebanan 187.
 Salista, litzla 331.
 Skotthuset 149, 236, 285, 438 (med hänv.),
 451 (med hänv.), 468.
 Södra kvarn 49.
 Tegelhuset 149, 189, 193, 252, 310.
 Timmergården 384.
 Tullboden 327.
 Vinkällaren 11, 20.
 Våghuset, vågen 49, 50, 174, 201, 464
 med hänv.), 465.

* * *

Badstugor 54, 90, 92, 116, 128, 251, 464
 (med hänv.).
 Gatubodar. 1) öppet vindöga, fönstret, 84,
 109, 208, 215, 282, 366, på Köpman-
 gatan 94, 219, i s. Nicolai port 48,
 173, 176; 430 (med hänv.), 432 (med
 hänv.), 440 (med hänv.), 467, 472, 490,
 494, 495.
 Köttmångarebodar 342, 453 (med hänv.),
 481.
 Stall 431 (med hänv.), 464, 484, 496.
 Strandbodar 325.
 Sälbodar 319, 325, 330, 354, 376.
 Träbyggningar 21, 29, 37, 47, 342, 388, 413.

* * *

Slottet 171, 284, 320, 430.
 Slottskålgården 120.

i. Kyrkor, fromma stiftelser.

Bykyrkan 2, 10, 27, 42, 43, 47, 66, 67,
 81, 93, 96, 113, 119, 122, 137, 146,
 150, 250, 258, 273, 324, 327, 334, 341,
 412, 414, bänkar 341, 375, gamla taflan
 42, klockor 133, 189, organer 189, h.u.
 Elins altare 318, Helga kors altare
 150, 207, 307, Helga lekamens altare
 68, Helga lekamens kor 79, s. Hen-
 riks prebenda 176, 193, Karlagillet
 altare 79, 81, s. Katarina kor, h.u. Si-
 grids prebenda 204, s. Kristofers kor
 393, rådets kor 324, h.u. Ramfrids al-
 tare 83, Sjalakoren, se Sjalagården.

Bykyrkogården 62, 153, 208, 244.
 S. Birgittas tomt 66, hus 323. — S.
 Jakob 4, 287, 368 (kyrkogård). —
 Maria Magdalena kapell 334. — S. Olof
 19, 49.
 Fredagsallmosan 44, 154.
 Söndagsallmosan 6, 23, 61, 154, 155, 411,
 413.
 Sjalagården och Sjalakoren 13, 14, 43,
 51, 69, 137, 154, 300, 301, 314, 336,
 346, 403.
 Helgeandshuset 4, 25, 40, 91, 122, 125, 175,
 205, 206, 208, 335, 340 (kvarn), 404.
 Sankt Örjan 8, 70, 109, 118, 136, 138,
 156, 252, 273, 310, 322, 323, 338, 415.
 Spitalen 21.

k. Gillen.

K. Karls bref på gillen 275. — S. Bar-
 bara gille 317, 337, 344, 355, 409, 414,
 415; ålderman, se Otte guldsmed. —
 S. Gertruds gille och gillestuga 393,
 408. — Helga grafs gille 210, 393. —
 Helga lekamens gille 15, 46, 66, 71,
 108, 135, 149, 368, 369, 407; ålder-
 män, se Bengt Jacobi, Germund Lau-
 rencii, Mattis Petri; föreståndare, se
 Jakob fan Hawen, Hans Holmgerrson.
 — Karlagillet 79, 81, 138, 140, 236;
 föreståndare, se blinde Nils, Per Olsson.
 — S. Katarina gille, gillestuga och pre-
 benda 3, 195, 253, ålderman, se Peder
 Bagge. — S. Nicolai gille 408, 412,
 414; ålderman, se Erik Jonsson, råd-
 man. — Vårfru gille och gillestuga
 245, 274.
 Gillestugan, gillesfriden 16, 27, 31, 84, 108,
 172, 181, 182, 205, 207, 220, 221, 223,
 224, 275, 315, 321, 391, 392, gille-
 svenner 189, 224.

l. Kloster.

Gråbrödrakonventet, konventstugan 267,
 268, klosterhäggnaden 205, vårfrualtaret
 332, gåfvor till messor och vigilier 383,
 fastigheter förvärfvas och säljas 21, 37,

1) Hänvisning till alla de ställen, där bodar, stenbodar eller träbodar nämnas,
 har icke skett.

43, 49, 95, 109, 115, 137, 145, 332, konventsbrödernas lekar på Ledernö 340; klosterbröder, se Erik organista, Jakob, Knut Jenson, Laurens scriptor, Laurens Sandersson (densamme?), Peder Holmgeri, Villam sacristan; minister i klostret 205; kyrkovärdar 37. Svartbrödrakonventet 193, 284, 374 («munkaskoriman»), fastighet 88; priorer,¹⁾ se Laurens Magni, Laurens Stenonis; klosterbröder, se Henrik Gesmar, Hen-

rik Marquardi, Jöns Jacobi, Laurens Johannis, Peder Andreae, Peder fan Hawen, Ragvald, Sven Dingstad; skrifvare, se Ingevald; skräddare, se Henrik; vinmannen under Svartbrödra 193. Klara kloster 24, 79, 113, 140, 143, förhållande till Magnus mölnare 59, tegelhus 390, träbyggning i s. Nicolai port 37, andra fastigheter 156, abbedissan 405, syssloman, se Magnus Olsson, Markus.

3. Orter (länder) utom Stockholm.

a. Kyrkor, kapell, kloster.

Enköping, Vårfrukyrkan 390; Gråbrödrakloster (gardianen) 404.
Eskilstuna, Johanniterkloster (priori) 304.
Juleta, Cistercienserkloster, hus i Stockholm 381, 407, klosterbröder, se Birger Karlsson, Erik Petri, Valdemar.
Linköping, s. Annas krona 390.
Nådendal, Birgittinkloster, donation i Lukkaresby 26, skuldfordran 118, 119, 148.
Ramundaboda, s. Antonii kloster på Tiveden, se Johannes Arnaldi, Magnus Michaelis.
Sigtuna, Svartbrödrakloster 363, prior, se Nils, klosterbroder, se Finvid Laurencii.
Skäninge, Svartbrödrakloster, klosterbroder, se Ficke.
Sko, Cistercienserkloster, 183, 329, in-teckning i hus i Stockholm 298, tomt mot Norreport 315.
Strängnäs, Svartbrödrakloster, subprior, se Laurens Clemitsson.
Söderköping, s. Johannes kapell (helga Jenis) 395.
Uppsala, domkyrkan, fru Birgittas till Hammerstad donation 73, Gråbrödraklostret, donation 42, s. Erik, ränta 384.

Vadstena, Birgittinkloster, 30, tomt i Stockholm 66, hus 323, Birgittapeningar 184.
Vårfruberga, Cistercienserkloster, tjänare, se Olof Olsson.
Västerås, s. Gertruds kapell 395, Svartbrödrakloster 395.
Örebro, kapell 395, Svartbrödrakloster, donation 281, prior, se Olof Jacobi.

b. Andra orter (länder).

A, Å.

Abo (Aabo) 2, 13, 35, 61, 69, 74, 88, 111, 169, 173, 174, 188, 191, 194, 203, 216, 245, 360, 388.
Aflöpe 244.
Agesta 117, 118.
Aaker 224, 234, 393.
Aakerby 244.
Åland (Aa-) 218, 254, 278, 305, (Aalen-ningiar 297).
Albanien 299.
Alby 113.
Algö 285.
Almunge 247.
Alsnö 206, 250, 287.
Amsterdam 235.
Antenäs 372.
Arboga 31, 62, 63, 216, 218, 256, 318, 339, 371, 377, 403.

¹⁾ Jämf. -F. de Brun, Anteckningar rör. Svartbrödraklostret i Stockholm, Samfundet Sankt Eriks årsbok 1916.

Aarestom 215.

Aarlongsö (Orl-) 118.

Aasno 111.

Aspenäs 92.

B.

Bagarom, Sollentuna s:n 113.

Ballista 118, 181.

Barkala 380.

Bellista 111, 125.

Belzaby 372.

Bergen (Berwen) 39, 42, 43, 65, 332.

Bergom, Närtuna s:n 196.

Berkieby 65 (Sunga s:n), Byrkeby 36.

Beyersta 111.

Bjursäng 54.

Björnsby 372.

Boda, Löfånger s:n 123.

Bogxås 260.

Bolsta, Pargas s:n 127.

Borga 332.

Botakirkia 113.

Bredavik, Frötuna s:n 35.

Brenna[kirkia?] 64.

Broby, Kalmarna s:n 283.

Brumasten 276.

Brumma 125, 255, 287, 410.

Brynsholm 392.

Bränneboda, Kimito s:n 14.

Buglösa 148, 284, 286.

Byrke, Byrkie 145, 206.

Bägby, Tierp s:n 186.

Bägnaberga, 259.

Bökesta 111.

D.

Dalarne 180.

Danzig (Danzeke, Danska, Danzekare)

18, 20, 28, 30, 69, 81, 122, 127, 132,

183, 192, 202, 215, 234, 253, 255, 262,

376, 390, 447.

E.

Edha 410.

Ekeby 392.

Eleby 123.

Elfvenäs 58.

Elfvensborg 17, 18, 28.

Eneby, Kalmarna s:n 283.

Engiaby, Lenbo s:n 105.

Enhammöveby 169.

Enhörne 59.

Enköping 24, 25, 28, 73, 125, 211, 212,
316, 380, 391, 392.

Erfva 403.

Ernavi, Fundbo s:n 407.

Eslehammar, Lenbo s:n 45.

Estala 134.

Estland 408.

Eula (Finland) 193.

F.

Faresta 118.

Fasta 195.

Fastaraby, Tenale s:n 8.

Fiskiö, Kumblinge s:n 175.

Fitalom (Fy-) 234.

Fitiom 113.

Flina, Husaby s:n 257.

Fors 132, 134.

Fridsvik, Rydbo s:n 318.

Frösunda 195.

Frötuna 77.

Färegö 169, 321.

Färna, Norrbotten 328.

G.

Gamblaby 122, 322, 323, 334, 335, 343,
353, 392.

Garpaberget 380.

Geddeholm 109.

Gefa 403, 432, 474.

Geraby, Mustesare s:n 34.

Gestrikeby 119.

Gestrikaland 230, 328, 432, 474.

Geta 358.

Gilberga 259.

Glya 181.

Gotland 303.

Gran 180, 255.

Gregursby, Finnaström s:n 218.

Grimsta (Gry-), Frästa s:n 149.

Gripsholm 3, 199, 332.

Gronna, Helsingland 358.

Grytaby, Vendel s:n 171.

Gränoma, Stabbo s:n 146.

Gudmundelösa 392.

Gullestada, Estuna s:n 116.

Gärsvik, i Verendö 195.

H.

Haga 3.

Hagaby 392.

Hallinge 134.
 Halmby 244.
 Hambra 113.
 Hammarlands torp, Hammarlands s:n 129.
 Hammersta 63, 73.
 Hangede udd 132.
 Hansestäderna (»städerna») 38, 124, 180,
 206, 227, 231, 243, 267, 336, 378.
 Harg, Vätö s:n 180.
 Hatuna 199.
 Havu s:n 19.
 Helsingieland 48, 165, 251, 185, 358, 432,
 474.
 Henemora 257.
 Henriksby, Kirkioslätt s:n 192.
 Hieglunda 134.
 Hogslaby (Hotsl-), Släm s:n 113, 134,
 147, 149.
 Hola arne(?) hamn 187.
 Holm 153, 208, 226.
 Holtatorp, Cristberga s:n 302.
 Horn 76, 82, 90, 148, 250, 265.
 Hunningaby 43.
 Husaby 303.
 Hvetelanda 178.
 Härnesand (Herningsang) 432, 474.
 Hökamark 123.
 Hölbo 111.
 Hölesta 9.
 Hönse(?) 73.

I.

Ingaberga. Furabo s:n 115.
 Island 39.

J.

s. Jakob [de Compostela] 106.
 Joarsösby, Gutröra s:n 253.
 Jomfruhamn 231, 248.
 Jung 390.
 Junkasunda 34.
 Juresta, Jättendal s:n 370.
 Jällista, Knutaby s:n 145.
 Jämtland (Jemte-, Jempte-) 432, 474.
 Järfra 306.
 Järfös 251.
 Järlö 176.

K.

Kaakedal, Jutland 64.
 Calmar 32, 60, 226, 333, 359, 382, 455.

Camen 356.
 Kampen 296.
 Karis 47.
 Karsvik 259.
 Karsö 104.
 Kiesta 259.
 Kil, s. Olofs s:n 244.
 Klohammar 63.
 Knegesta, Kneista 259.
 Kodugxe 170.
 Colberg 355.
 Koliaby 187.
 Kollevik, Nykyrka s:n 7.
 Kopperberg 180, 321, 371, 403.
 Koppnäsby, Pita s:n 306.
 Corpa 64.
 Korsholm 134, 317.
 Kraka 336.
 Kranka 118.
 Kröklinge 244.
 Culla, Riale s:n 75.
 Cursta 152.
 Kymblinge 259.
 Kyriawsby, Nävu s:n 9.
 Köpung 107, 122, 201, 295; jämf. Laglösa
 köpung.
 Köro, Tavastland 380.

L.

Ladevik (Läde-) 134.
 Laglösa köpung 122.
 Lagund 302.
 Lamalaby, Kimito s:n 9.
 Langabro 113.
 Lenalunda 244.
 Lestrunga 395.
 Lidby 134.
 Lidinge (Ly-) 81.
 Lindholm (Ly-) 227.
 Lindö (Ly-) 22, 215, 262, 358, 365, 404,
 413, 416.
 Lisma (Ly-) 113.
 Litzla 338.
 Loön 181, 406.
 Lukkaresby, Masko s:n 26.
 Lula 66, 136, 387.
 Lund 48.
 Lundby, Lunby 134, 244, 392.
 Lybeck (Lubeke, Lybbeke) 1, 20, 22, 62, 67,

70, 72, 84, 93, 109, 176, 183, 184, 200,
211, 223, 246, 248, 251, 258, 268, 300, 316.

Länaker 118.

Lösta 57.

Löt 391.

M.

Magnistäkta 118.

Malmby, Närtuna s:n 196.

Markeme s:n 125.

Mattasunda 372.

Mora, Ländbo s:n 76.

Mudesby, Pargas s:n 13.

Munkatorp 131.

Mustesara 122.

Munsö 132.

Mädelösa 16.

Mädilthagom 111.

Mälare 36.

Mälisby, Nava s:n 132.

Mölstadaaas 186.

N.

Nempna, Ö. Haninge s:n 80.

Norrbottnen (Norrebodhem) 8, 76, 107,
127, 134, 174, 179, 190, 451 (med
hänv.), 465, 479.

Norrköping 60.

Nornäs 278.

Norre Liustra 7.

Norrtälge (-telgie) 432, 474.

Nusta, Frötuna s:n 114, 191.

Nybbela 34.

Nyaboda 264.

Nyconäs, Corpa s:n 212.

Nyköping 258, 311.

Nysätra 263.

Nädendal 81.

Närpes 108, 211, 415.

Närtuna 193.

Näs 353.

Näsby 113, 134.

Nöta, Fogla s:n 254.

O.

Oland (Oo-) 355.

s. Olofs s:n, Finland 320, 385.

s. Olofs s:n vid Sigtuna 244.

Orensö 299.

Orom (Oo-), Närdinghundra 146.

P.

Pargas 8, 54, 187, 395.

Pedersö(-öre) 252, 295, 296, 306, 372.

Pita 372.

Portenäs 188.

Poya s:n 145.

Pryssen 8, 27, 234, (Pryssarefara 17).

Pöyäkoste, Kyru s:n 315.

R.

Raaby, Calmarna s:n 371.

Rama (Raumo) 128, 133, 134, 270, 271,
316, 317, 432, 474.

Raane 373.

Refla (Rä-) 13, 62, 132, 147, 218, 410.

Riga 76, 105.

Rikesten 181.

Rinkaby 259.

Risne 259.

Rodhin 406.

Rom 183, 254, 278.

Rostock 301, 468.

Runesö 151.

Runö 105.

Ryd 287.

Rörstrand 79, 265.

S.

Salsta, Lenbo s:n 105.

Sanda 281.

Sandeke 306.

Sanö 134.

Sastamaala 187.

Sela 281.

Sidhaby (Sy-), Ulfsby s:n 211.

Sigtuna 244, 354, 378, 390.

Siokarlaby 242.

Skaptuga, Närpes s:n 211.

Skara 114, 208, 226.

Skarpa 334.

Skobbaby, Pargas s:n 114.

Skogby, Adelunda s:n 145.

Skå 82.

Skyllaby 111.

Skäginge (Skiä-), Bälunge s:n 230, 244

Skägge, Verendö s:n 264.

Skälby, Härads s:n 107, 111.

Skäphammar (Skiä-) 229.

Skäptuna (Skiä-) 279.

Skärna (Skiä-) på Enhörne 59.
 Skötby 134.
 Sladerne 106.
 Slavista 113.
 Sollentuna 259.
 Solne 171, 172, 193.
 Sparsätra 232, 416.
 Sponga 36.
 Stafnäs 252.
 Stenby 244.
 Stensätra 118.
 Strängnäs 15, 17, 110, 135, 141, 231,
 246—249, 262, 266—268, 337, 340.
 Stusta 113, 118.
 Stäket 45, 315, 383, 403.
 Suderby 346, 406 (Loön).
 Sundby 259.
 Svanaby 109, 136.
 Svartasio 169, 355.
 Sviista 244.
 Svinagarn 392.
 Sylta, Rogstada s:n 370.
 Säby 134, 149, 303.
 Säckiesare, Kimito s:n 14.
 Sävensara 35.
 Söderköping 60, 222, 326.

T.

Tadhom (Tadem), Skaanelda s:n 119.
 Talby 134, 149.
 Tenale s:n 149.
 Tenö 305.
 Tielvesta 401.
 Tillinge (Ty-) 406.
 Tiokkaby, Närpes s:n 108.
 Tornö 35, 137, 138, 175, 261, 372.
 Torpa 304.
 Torresta 392.
 Torstensboda, Frötuna s:n 34.
 Torsvi 339.
 Trafvamynde 326.
 Trondemn 48.
 Trosa 212, 274, 309, 330, 368, 377, 378.
 Tränavik 118.
 Trögd 392.
 Tuna 383.
 Tyrfrve, Sastamala s:n 187.
 Tälge 176, 180, 191, 194, 212, 228, 231,
 308, 378.
 Tävaresare (Tövesare) 14, 395.

U.

Ulfsby 3, 8, 35, 170.
 Undarö 80, 91.
 Undrarö, Solna s:n 125.
 Upsala 17, 42, 73, 85, 113, 117, 188,
 208, 226, 255, 259, 267, 287, 281, 306,
 321, 344.
 Utsvik, Sponga s:n 176, 177.

V.

Vadstena 36, 199.
 Vagensö 253.
 Vappa 391, 392.
 Varby 113.
 Varhiälla 385.
 Vaxala 247.
 Vedela, Tillinge s:n 2.
 Velista 134.
 Verendö 7, 172, 183.
 Vermeland 17.
 Vesby, Munsö 132.
 Vestervik 353, 382.
 Vetaby 134.
 Vibaby (Vy-), Lula s:n 68.
 Viborg 20, 201, 203, 216, 225, 234, 314,
 335, 387, 388.
 Viby 11 (Björnlunda s:n), 283.
 Vidaby (Vy-) 259.
 Videssom 152.
 Vigby 392.
 Vigeslröd(?) 191.
 Vikingeaker 410.
 Villenby 247.
 Vilsnak 106.
 Vinak (Vy-), Ö. Haninge s:n 197.
 Vindesta (Vy-) 281.
 Vintergata 410.
 Vitiom, Tuna s:n 145.
 Vretaby 10.
 Västerås 11, 17, 21, 25, 30, 79, 121, 141,
 169, 186, 191, 198, 206, 215, 228, 250,
 258, 296, 315, 330, 337, 367, 395,
 408.
 Vätö 346.

Y.

Ynninge, Stabby s:n 146.

Å se A.

Å.
 Agnö 65, 367.
 Åkby 36.
 Åkerö 229, 386 (Åland).
 Armedale, Kimito s:n 14.
 Ö.
 Öland 135.

Örabro 271, 369, 375.
 Örbominne 75.
 Ösberga 363.
 Österhaninge 170, 335.
 Östhammar 332, 432, 474.
 Östuna 145.
 Öyaby 306.

4. Stadens styrelse.

a. Rådet (magistraten).

Riksföreståndaren eller riksråd närvarande i rätten: **1475** 6 ($\frac{6}{5}$), 14 ($\frac{19}{6}$), 17—19 ($\frac{1-4}{7}$), 28 ($\frac{30}{9}$), 38 ($\frac{18}{11}$); **1476** 48 ($\frac{8}{4}$), 49 ($\frac{27}{4}$), 52 ($\frac{29}{4}$), 59 ($\frac{10}{6}$), 61 ($\frac{28}{6}$), 63 ($\frac{8}{7}$), 72 ($\frac{30}{9}$), 73 ($\frac{5}{10}$, $\frac{9}{10}$); **1477** 107 ($\frac{2}{6}$), 116 ($\frac{28}{7}$), 124 ($\frac{27}{9}$), 125 ($\frac{1}{10}$), 135, 136 ($\frac{19}{11}$); **1478** 169 ($\frac{23}{5}$), 172 ($\frac{30}{6}$), 180 ($\frac{20}{7}$), 190 ($\frac{19}{10}$); **1479** 200 ($\frac{19}{7}$, $\frac{21}{7}$), 204 ($\frac{11}{8}$), 222 ($\frac{1}{12}$); **1480** 225 ($\frac{22}{1}$), 227 ($\frac{23}{2}$), **247** ($\frac{8}{6}$), **248** ($\frac{7}{6}$), **249** ($\frac{9}{6}$), 265 ($\frac{16}{10}$), 266 ($\frac{18}{10}$), 267 ($\frac{19}{10}$), 268 ($\frac{23}{10}$), 271 ($\frac{8}{11}$), 272 ($\frac{15}{11}$); **1481** 285 ($\frac{28}{3}$), 302 ($\frac{23}{6}$), 303 ($\frac{25}{6}$), 306 ($\frac{1}{8}$), 328 ($\frac{15}{12}$); **1482** 345 ($\frac{8}{5}$), 378, 379 ($\frac{12}{10}$), 392 ($\frac{4}{12}$); **1483** 408 ($\frac{3}{6}$).

Burspråk 84, 125, 180, 268, 269, 336, 373, 427—496.

Rådets verksamhet (utom rättsskipningen):¹⁾ **1475**: utser stadens kaplan 4; ny slottsfogde tillträder 9; föreskrifter om vården 9; ed af en stadstjänare 10; dragarna förbjudas bära öl från ämbetsmän 10; pålning östan till vid gamla muren 11; föreståndare för stadens byggnad och för vinkällaren 11; föreståndare för Sjalagården 14; den afgående slottsfogden erhåller ansvarsfrihet 14; två lekmän deltaga i förvarandet af Helga lekamensgillet värdeföremål 15; soldenärernas aflöning 20; uppbrännande af förfalskat öl 20, 21; knytning af träbyggnader m. m. 21; sälköparnes köplagan 25; skottet från hyrda gårdar, som tillhöra klerkerna 27; mantalsskrifvare 35; stadsfullmäktige 39; öfverenskommelser med

dem 40; gåfvor till Bykyrkan, en tafva från densamma till Uppsala kloster 42.

1476: borgm. Bengt Smälänning får låna Fredagsallmosans penningar 44; kopparslagare smida koppar endast för borgare 46; bodar i s. Nicolai port befrias från fönsteröre 48; förbud att ha eld i kölna 49; måttet på dragarnes mesar m. m. 49; mantalsskrifvare 55; kvartersmästare 57; roteskrifvare 58; nycklarna till byssahuset 58; stadsportarna läsas under »samningen» 58; prisbestämmelse på vin 58; förbud för en hustru att bära guld, silfver m. m. 59; höfvytsmän för folket, som skulle till mötet i Kalmar 60; kyrkans täckande 67; ringningen till helga lekamens messa 68; föreståndare för Helga lekamens gille 71; förhör med köpsvennerna 72; utser förmyndare 76; mantalsskrifvare 77; stadstjänarne till säga om svinen 77; förbud att hålla vin falt 78; räntan af stadens byggnad vid Söderport 78; platsen för Karlagillet altare i Bykyrkan 79, 81; platsen för h:u Ramfrids altare 83; förbud att brygga öl till salu 83.

1477: skottet från gatubodar med öppet vindöga 84; köpsvennernas mantalsskrifning 85; uppörden af bödelspenningar 88; pålarna vid Gråbrödrholmen 88; vårdskrifvare utses 89; malmbor förbjudas elda badstugor 90; ränta från en stadens tomt 90; åkare ej åka på bron 92; borgen af köpsvenner, som ej gjort sitt skott 92; köp af krut och pilar i Lybeck 93; ombud från uppstäderna kallas till möte 93;

¹⁾ Ett och annat oviktigt ärende förbigånget.

mantalsskrifvare 104; förbud att segla till Norrbotten utan att sörja för vård och vaka 107; lånet från Helga lekamens gille 108; föreståndare för s. Örjan 109; stadsfullmäktige och öfverenskommelser med dem 110, 111; herredagsmän till Strängnäs 110; ed af tornväktaren 111; uppgifter om pigor, som ha mjölk i brösten 113; kyrkan täckas med tegel 113; svinen drifvas ur staden 113; förbud att skeppa lax 117; en dörrsven till s. Örjan 118; portnycklarnas förvarande 120; utförsel förbud 121, 124; lösa kvinnors dräkt 125; skrifvande af baiosalt 127; förbud att fara i marknader 129; lega för en stadens tomt 131; mantalsskrifvare 133; förbud att för gäster köpa koppar eller järn 135; landbons i Sickla skyldigheter 142; tornnycklarna under marknadstid 142.

1478: personer att rannsaka ang. pigor 144; beslut om själägafva till kyrkan 146; behandling af pigor, som låta skämma sig 148; tegelhuset sunnan till 149; messorna vid Helga kors altare 150; tunnbindarna och tunnbindarämbetet 155, 168; prästers och djäknars friheter 172; svinen köras in på stadens tomt 173; stadstjänarnes ersättning 173; föreskrifter för sälköpare och tunnbindare 174; herredagsmän till Tälge 176; arbetares aflöning 179, 182; vikten på baiosalt 182; löst folk hjälpa till på landsbygden, bättre brödbakning 182; krutmakare anställes 187; utskeppningstillstånd 188; tegelhusets byggande 189; stora klockans ringande och orgelbälgar 189; öfverenskommelse med riksföreståndaren om ämbetsmän och mattbindare 190.

1479: tornväktarens ed 193; föreståndare för tegelhuset 193; herredagsmän till Tälge 194; förbud att brygga i stekarehus 195, 196; nytt kontrakt med krutmakaren 196; förbud att fara till marknad, innan man enats om krigshjälp mot Ryssland 200; roteskrifvare

och höfvitsmän 201; aflöning af skepparen till Viborg 203; styrelsen för h.u. Sigrids prebenda 204; skyttebåten 204; förbud att hantera gästegods 204; anslag åt höfvitsmännen 204; afgift för upptagande i Helgeandshuset 205; försäljning af löst salt och salt i tunnor 206; utförsel förbud 206; kyrkovårdarne uppbära lefvande offer 207; skeppning af lax 210; köpmännen inför rätten 211; ställföreträdare för den af rådet, som far bort 212; mantalsskrifvare 215; stadens spisning till Viborg 216; förbud för smederna att kasta oreiniighet i strömmen 223.

1480: rotmästarne skicka soldenärerna penningar 225; ny slottsfogde, den afgående får ansvarsfrihet 226; köpsvennerna före för riksföreståndaren, klädesimport 227; förbud att bygga på vattnet 228; bestämmelser om kopparsmedjor 229; den nya fogdens ed 229; bref till riksföreståndaren om klädesimporten 230, 231; anteckning om beslutet ang. myntet 231; tillstånd att segla till Preussen 234; priset på grytor, som kämnärerna mottaga 234; tillstånd för en skeppare från Amsterdam att sälja salt och köpa råg 235; nycklarne till Söderport 243; köpsvennerna före 246; borgmästares och rådmäns löner ökas 246; köpsvennerna i rätten inför riksföreståndaren 248; mantalsskrifvare 249; personer att rannsaka ang. pigor 249; löfte om stadens sekret för ett bref 250; förbud att elda badstugor på malmarna 251; förbud för gäster att ha humla m. m. på gator och gränder 258; stadstjänarnes lön för sisekeburet 260; borgm. Jöns Magnussons räkenskap 260; tomma skepp flyttas undan för främmande 261; de lastade skeppen få segla 263; borgarnes tull till kronan 267; köpsvennerna i rätten inför riksföreståndaren 267; burspråk rör. dem 263, 269; dräktförbud för beryktade kvinnor 269; mantalsskrifvare 269; beslut med rikets råd om proberande af köpsvennernas silfver 272; k. Karls

brief på gillen stadfastes 275; stads-skrifvaren lyser sitt sigill ogillt 276.

1481: förbud för löst folk att köpa spannmål 279; stadsfullmäktige och öfverenskommelser med dem 282; spilare aflägga ed 282 (286); olja säljas efter vikt 285; beslut ang. fönsteröre 286; krutmakare anställas 297; kyrkavård utses 300; hvetebrödets vikt 303; personer att rannsaka ang. pigor 305; tjänstgöringen vid Helga kors nya altare 307; herredagsmän till Tälge 308; kaplanen vid s. Örjan lofvar stanna 310; beslut om råköp, utförsel förbud, gästers kraf af sin gäld, svin på gatan 310, 311; utförsel förbud 316; h:u Elins altare 318; beslut om renhållning 319; mantalsskrifvare 319; afgift för vägande af silfver 327; räknenskapen från Gästrikland 328.

1482: ogifta borgare ej köpa spannmål 323; åkarne föra bort orenlighet 331, 333; ett skepp byggas för stadens räknning 333; Bykyrkans murande 334; uppörd af bödelspenningar 334; dragarne och sammansläende af koppar 336; utförsel förbud 336; klockare utses 344; slottsfogden ställer sig till svars 351, 356; stadens altaresten utlånas 355; stadstjänarna tillägga om svinen 358; ombud och utrustning till mötet i Kalmar 359, 360; påbud till dragare-ämbetet 364; förordning om det lösa folket, kramhandel på gatan, stadens lagbok 365, 366; tunnagodspackning 369; rannsaking om förköp på spannmål m. m. 369; personer att rannsaka ang. pigor 370; burspråk rör. flera ärenden 373; afgift från uppstädersborgares och bönders gårdar 374; jämte riksföreståndaren utförsel förbud, postulatussyllens kurs 378; Finnsmör 381; mantalsskrifvare 384; undersökning ang. spetälska 385; förbud för ölsalu 389.

1483: afgift för inträde i Helgeands-huset 404; dräktförbud 409; stadens tomt och mur 409; förbud för dragare

att bära öl från ämbetsmän 409; ingen byggning vid stadens mur östan till 411; Bykyrkans byggande 412; befrielse för viss person från stadens tunga där- under 412; beryktade kvinnors dräkt 412; älderman i s. Nicolai gille 412. Jämf. *5 a*: uppsägande af borgarskap och befrielse från stadens tunga; *5 b*: lejd för gästegods.

b. Stadens tjänstemän.

Slottsfogde, se Arvid Olsson, Per Mikels-son, Per Ragvaldsson.

Borgmästare, se Bengt Smälänning, Jakob Nilsson, Joan Svensson, Jöns Magnusson, Ludvig Vesman, Magnus Eriksson, Martin Lindorm¹⁾, Nils Persson.

F. d. borgmästare, tyska, se Henning Pinnow, Claus Vise.

Kämmärer, se Arvid Olsson, Erik Jansson, Erik Jonsson, Erik Philpusson, Hans Lambriktsson, Ingevald Torstensson, Jakob Moyses, Joan Styng, Lasse Laurensson, Mattis Hermansson, Mattis Martinsson, Mikel Västgöte, Nils Dobbin, Nils Magnusson, Olof Matsson, Per Andersson, Peder Jönsson, Peder Skytte.

F. d. kämnärer, Peder Olsson, Staffan Västgöte.

Kämmärernas verksamhet (kämmeri) 7, 9, 17, 32, 45, 50—53, 59, 72, 75, 77, 80, 90, 91, 96, 107, 109, 111, 114, 117, 129, 174, 182, 186, 195, 201, 212, 234, 243, 247, 252, 259, 261, 269, 285, 286, 295, 308, 311, 312, 322, 324, 355, 358, 360, 361, 368, 381, 385, 404, 408, 412.

Rådmän, se Anders Jonsson, Erik Jansson, Erik Jonsson, Erik Philpusson, Hans Holmgerrson, Hans Lambriktsson, Ingevald Torstensson, Jakob fan Hawen, Jakob Custe, Jakob Moyses, Jakob Nilsson, Joan Styng, Joan Svensson, Jöns Magnusson, Clemit Bengtsson, Lasse Laurensson, Magnus Otter, Mattis Hermansson, Mattis Martinsson, Mikel Västgöte, Nils Dobbin, Nils Magnusson, Olof Matsson, Per Andersson,

¹⁾ Redan afidne borgmästare och rådmän upptagas i allmänhet icke.

- Peder Jansson, Peder Skytte, Staffan Västgöte, Sven Helsing.
- F. d. rådmän, tyska, se Folmar fan Lunden, Hans Falkensten, Hans Skimblepenning, Herman Lindtorp, Claus Grabo, Marquard Gruel, Tideke Peccow, Tile Busman.
- Rättafogdar 186, 212.
- Skotherrar 92, 285.
- Stadskrifvare, se Nils, Ingevald.
- Jordeboken 13, 77, 120, 155 (stadens böcker), 176, 352.
- Tänkeboken 11, 15, 33, 36, 52, 127 (stadens bok), 180, 231 (stadens bok), 247, 261 (stadens bok), 269 (d.o), 319.
- Vårdskrifvare, se Hielmeka; hans verksamhet 9, 55, 85, 454 (med hänv.).
- Vården, vårdmännen 9, 35, 82, 107, 205, 376, 380, 382, 404 och Burspräken.
- Burvården 115 och Burspräken.
- Kyrkoverende 207, se Hans Otte, Mikel Svarte, Olof Systersson, (Jakob fan Hawen, Magnus Otter), Renholt Lehusen.
- Söndagsallmosan, föreståndare, se Olof Valdemarsson, Jöns Ervastesson.
- Själakoren (-gården), föreståndare, se Hans Holmgersson, Ingvar djäkn; altaria se Peder Fadersson.
- Helgeandshuset, föreståndare, se Henning bryggare, Jap öfverskärare, Jöns Magnusson, Mattis Martinsson, Staffan Vesgöte.
- Sankt Örjan, föreståndare, se Erik Jons-son, rådman, Joan Svensson, rådman, Joan i Svanaby; kaplan, se Olof, Petrus Olavi.
- Nycklarne till Söderport, se Jöns Laurensson, Hans Priwalk.
- Nycklarna till norra tornen, se Joan Styng, Olof Mikelsson i porten.
- Nycklarna till södra tornen, se Jöns Magnusson, Herman Lindtorp.
- Byssehusnycklarna, se Olof Matsson.
- Föreståndare för stadens byggning, se Jakob Nilsson, Joan Styng.
- Föreståndare för vinkällaren, se Jakob Custe, Clemit Bengtsson.
- Föreståndare för tegelhuset, se Peder Rytter, Peder Andersson, Renholt Lehusen.
- Fodermarsk, se Finvid.
- Syllsättare, se Berend Jansson, Mikel Svarte, Olof Stensson.
- Stadsmätare 361.
- Vägare, se Hans Vesfale, Jöns.
- Tornvaktare, se Anders, Erik Magnusson, Sven.
- Vräkare 189, 446, 453 (med hänv.).
- Pulfvermakare, se Anders, Jakob.
- Stadens repslagare, se Mattis.
- Stadens timmerman, se Jakob, Jöns Olsson.
- Stadstjänare, se Anders, Hans, Henrik, Joan, Per, Olof; uppgifter och verksamhet 77, 82, 148, 173, 184, 219, 220, 221, 254, 260, 329, 353, 441 (med hänv.), 451 (med hänv.).
- Bysven, se Per.
- Svinbaggen 5, 113.
- Bödeln 24, 148, 205.
- * * *
- Kvartersmästare 57.
- Mantalskrifvare 35, 55, 77, 104, 133, 215, 249, 269, 319, 384.
- Rannsakare efter pigor med barn 113, 144, 249, 305, 369.
- Rotemästare 225.
- Roteskrifvare (läggare af rotetal) 58, 201, 359.
- Höfvitsmän 60, 201, 204.
- Stadens krigsfolk (soldenärer, solleri) 20, 60, 200, 216, 225, 234, 235.
- * * *
- Prästerskap: stadens kyrkoherde, se Knut, Sven Persson (Petri); kaplan se Olof Johannis; prebendater, se Anders Törbo, Erik Andreæ, Germund Laurencii, Hans, Jöns bältares son, Cort, Mattis Erici, Martin Frome, Mattis Petri, Olof Andreæ, Peder Gudmundi, Peder Staffansson(?), Sven Laurencii; präster vid Helga kors altare, se Jöns Griis, Olof capellan; vid Helga lekamens altare, se Jöns Olavi; klockare 65. 85, 344.
- Scolasticus, se Jöns Olavi, skolmästare 496.

- c. Vissa rättegångsärenden.
- Märkligare rättegångar. Rättegången med Otte Torbjörnsson 17, 28. — Rättegången med f. d. kämnären Peder Olsson 32, 50—52. — Rättegång med Jöns Kaare 396—402. — Rättegång om ett kronogods 125. — Tvisten mellan biskop Cort och rådmannen Joan Svensson 11, 247—250, 259, 266.
- Fridlysning mellan parter: 83, 105, 106, 114, 120, 121, 128, 137, 146, 151, 172, 203, 205, 233, 235, 252, 256, 262, 265, 270, 299, 324, 333, 343, 344, 364, 366, 388, 392, 403, 410.
- Förseelser och brott.
- Bristande edgång 14, 47, 64, 68, 75, 114, 116, 133, 154, 182, 193, 194, 202, 203, 217, 218, 222, 223, 245, 280, 287, 301, 307, 308, 309, 311, 321, 324, 332, 353, 358, 367.
- Dobbel 49, 187, 274, 312, 321, 324, 376, 377, 416.
- Dråp och mord 4, 15, 26, 42, 44, 45, 78, 81, 87, 92, 94, 95, 105, 106, 113, 116, 117, 145, 190, 206, 212, 220, 232, 253—255, 256, 270, 278, 281, 288, 301, 303, 309, 317, 339, 345, 377.
- Edsöret 219, 262, 387, 389.
- Falsk vikt och mått, ogilt bröd, ondt vin m. m. 20, 60, 66, 170, 180, 219, 279, 312, 329, 377.
- Förköp, landsköp, se Olaga köpslagan.
- Förseelser mot allmän ordning 1, 3, 4, 12, 13, 14, 16, 22, 25, 28, 41, 44, 59, 81, 83, 87, 92, 107, 116, 123, 127, 128, 129, 145, 146, 177, 178, 206, 214, 220, 252, 274, 404.
- Förseelser mot rådet, kämnärer m. fl., lasteligt tal, olydnad, svarlösa, ohöfviskt uppträdande 3, 12, 16, 41, 58, 67, 83, 87, 91, 94, 109, 112, 113, 116, 118, 126, 130, 132, 149, 151, 173, 199, 216, 229, 230, 232, 236, 244, 255, 258, 264, 278, 283, 285, 322, 331, 344, 364, 368, 370, 371, 375, 376, 380, 385, 409, 410, 414, 415, 416.
- Högmälisärende 146 (jämf. 148).
- Kätter 111.
- Lejdebrott 262.
- Lägersmål 13, 16, 21, 31, 73, 87, 89, 90, 91, 107, 111, 119, 142, 143, 148, 156, 181, 182, 213, 214, 234, 235, 251, 254, 261, 262, 264, 287, 299, 305, 314, 319, 325, 330, 357, 373, 394, 405, 411, 414, 415.
- Okvädinsord, smädelse, olofligt tal mot enskilda 1, 16, 31, 44, 63, 66, 67, 72, 73, 74, 77, 80, 81, 94, 104, 108, 111—113, 119, 120, 122, 130, 134, 137, 144, 151, 174—176, 178, 179, 180, 182, 183, 194, 195, 203, 211, 221, 222, 224, 226, 237, 233, 254, 258, 260, 271, 275, 282, 304, 320, 326, 344, 355, 375, 381, 410, 411.
- Olaga köpslagan, förköp, landsköp m. m. 3, 5, 9, 11, 29, 31, 32, 37, 42, 45, 47, 58, 90, 107, 115, 118, 119, 122—124, 128, 129, 132, 134, 170, 198, 215, 219, 223, 283, 301, 302, 309, 333, 337, 353, 354, 356, 364, 367—375, 378, 380, 386—388, 408, 416.
- Oloflig talan 174, 179, 180.
- Olofligt arbete 62, 65.
- Olaga byggning 6, 10, 12, 29, 56, 91, 92, 115, 357, 358.
- Slagsmål, sårämål, våld m. m. 2—5, 7, 11—14, 16, 20, 22, 26—28, 31, 34, 35, 37, 33, 40, 41, 44—46, 53, 55—59, 61—69, 71, 74, 77—80, 82, 84, 85, 87—89, 93—95, 107, 111, 114—118, 120, 121, 123, 126—129, 130, 132, 133, 136, 138, 139, 143, 144, 146, 147, 150, 152, 154—156, 169—173, 177, 178, 180, 181—183, 185, 186, 188, 190, 192—197, 198, 199, 203—205, 207, 210, 211, 214—216, 220—224, 226, 232—234, 244—247, 252, 253, 255—258, 262—264, 270—272, 274, 275, 277—283, 284, 287, 298, 301, 302, 304—313, 315, 318, 320, 325, 326, 329, 330, 333, 336, 338, 339, 341, 343—345, 352, 353, 356, 359, 361, 362, 364, 367, 370—374, 381, 382, 389, 391, 392, 403—405, 408, 410, 412—416.
- Tidelag 117.
- Tjufnad 3, 4, 23, 24, 26, 28, 37, 40, 41, 44—46, 48, 57, 64, 73, 88, 108, 111, 132, 149, 171, 176, 184, 186, 187, 201, 203, 204, 212, 214, 216, 222, 225, 253,

- 258, 279, 280, 295, 298, 300, 306, 311,
323, 326, 328, 329, 331, 333, 342, 362,
390, 391, 395, 408, 415.
- Tvegifte 60.
- Två borgarskap 316, 375.
- Två ämbeten 27, 31, 41, 79, 83, 92, 112,
115, 282, 287.
- Straff.
- Arbete för staden eller fogden 66, 129,
130, 181, 253, 279.
- Dödsstraff 4, 23, 24, 26, 37, 42, 44—
46, 48, 60, 64, 75, 95, 111, 113, 117,
132, 136, 145, 146, 149, 171, 184, 186,
206, 212, 220, 225, 253, 255, 256, 258,
279, 295, 298, 311, 326, 331, 339, 390
—392, 395, 415.
- Mansbot 59, 212, 213, 214, 255, 256.
- Vådabot 65.
- Förvisning ur staden 3, 5, 10, 21, 25,
45, 88, 108, 112, 118, 126, 129, 143,
145, 148, 176, 236, 280, 299, 300, 323,
327, 328, 329, 330, 333, 357, 373, 376,
377, 395, 408, 414.
- Kringförande af stadstjänarne genom sta-
den 148.
- Stupan, stupaslås, kåken, stocken 3, 5,
10, 25, 48, 57, 88, 108, 119, 129, 143,
175, 176, 182, 230, 236, 279, 300, 323,
324, 328, 329, 373, 392, 395, 408, 414.
- Mista örat 3, 88, 395, 408.
- Pilgrimsfärder 309, till s. Jakob och Wiis-
nack 106, till Rom 254, 278.
- d. Herredagsmän, herredagar.
- Strängnäs 1477 110, 135, 231, Jomfruhamn
(hösten 1477) 231, Tälge 1478 176,
Tälge 1479 194, 231, Jomfruhamn 1480
248, Tälge 1481 308; beslutet om
myntet i Tälge 1478 180; ärende att an-
draga på herredagen i Tälge 1478 172.
- e. Unionen, utrikes förhållanden.
- Unionsmötet i Kalmar 1473, utrustningen
till detsamma och kämnärernas redo-
visning 32, 50—52; unionsmöte 1476
(Calmarna resa) 60, 455; spörsmål till
stadens fullmäktige, om de ville ha k.
Kristiern till konung i Sverige (1476)
110; unionsmötet i Kalmar 1482, om-
bud och tillrustningar 333, 359, 360.
- Lybeck 72, 248, 267, 268.
- Ryssland, ryska kriget 20, 37, 38 (vapen
sålde åt ryssar), 200, 201, 203, 204,
216, 225, 234, 235, 496 (förbud att
sälja ryssarna vapen).
- f. Stadens fullmäktige (commu-
nitas).
- Fullmäktige utses 39 (1475 dec.), 110
(1477 juni), 282 (1481 febr.); öfverens-
kommelser med rådet 40, 110, 174, 282.
- Menigheten 204, 334, 373, 412.
- g. Stadens och kronans in-
komster.¹⁾
- Skott (skut) 27 (af klerkernas uthyrda
gårdar), 67, 84 (af gatubodar), 87, 92
(af köpsvenner), 115, 148, 248 (af köp-
svenner), 273, 284, 335, 429 (med
hänv.), 438 (med hänv.), 440 (med
hänv.), 451 (med hänv.), 468.
- Bödelspenningar 88, 334.
- Fönsteröre 48, 286.
- Afgift af dem, som sitta på torget 286.
- Solleripenningar 281.
- Rotepenningar 204.
- Ränta och tomtören 10, 78, 90, 120, 131,
194, 220, 223, 338, 374 (af uppstads-
borgares och bönders gårdar), 431 (med
hänv.), 447, 454.
- Oförtulladt och undandoldt gods 61.
- Dagsverken 273, 283, 376, 454 (med hänv.).
- Räkenskapen af Gastrikland 230, 328.
- * * *
- Kronans tull 180 (af danska hvita), 227
(silfvertullen af köpsvenner), 231, 267,
272, 333, 345, 431 (med hänv.), 485
(af danska hvita).
- Lilla tullen (i Stockholm) 63.
- h. Allmän ordning, renhållning
m. m.
- Förbud för borgare och gäster att bära
vapen 429 (med hänv.), 437 (med hänv.).

¹⁾ Stadens och kronans sakören äro icke upptagna.

- Förbud för »samning» och tvedräkt i staden 428 (med hänv.).
- Föreskrifter eller förbud åsyftande varsamhet med elden 49, 195, 196, 219, 259, 413, 433 (med hänv.), 434 (med hänv.), pingstburspräken, flera punkter.
- Förbud mot oljud på gatan 429 (med hänv.), mot »rännande» med hästar på gatan 465 (med hänv.).
- Gatas »byggande» 182, 213, 411, 453 (med hänv.).
- Förbud att »förbygga» eller belamra gata eller gränd 258, 430 (med hänv.), 432, 434 (med hänv.), 440, 472 (med hänv.), 495; att slakta på gatan 463 (med hänv.); att kasta ris eller ballast i hamnarna 465 (med hänv.).
- Renhållning 211, 213, 220, 223, 270, 319, 331, 333, 430 (med hänv.), 432 (med hänv.), 446 (med hänv.), 465 (med hänv.), 495, 496.
- Svin och andra kreatur i staden och på gatan 12, 13, 14, 16, 40, 77, 113, 173, 311, 358, 432 (med hänv.), 433 (med hänv.), 438 (med hänv.), 452 (med hänv.), 461 (med hänv.), 463 (med hänv.), 475 (med hänv.).
- i. Inventarier, skepp m. m.
- Stadens silfverskålar m. m., 96, 195, 243, sekret (incigle) 250, 380, altaresten 355, lagbok 366, stenar 21, svärd 315. Stadens skepp 32 (bardsa), 333.

5. Stadens invånare.

a. Olika grupper.

- Burskap 254, 316, 429 (med hänv.).
- Burbref 465 (med hänv.).
- Uppsägning af borgarskap, befrielse från stadens tunga 55, 66, 87, 91, 115, 218, 254, 257, 271, 273, 283, 286, 325, 335, 414.
- Tredje penning (inbördes testamente) 5, 22, 44, 48, 126, 139, 146, 177, 186, 216, 245, 275, 296, 302, 339, 409.
- Lifstidsunderhåll (sytning) 1, 55, 70, 82, 232, 286, 335.
- Sjukdomar: plaga 8, pestilentia 8, spetalska 218, 323 (syke), 385, 386.
- * * *
- Bofasta borgare (de som äga hus och heman), rättigheter och plikter, se i allmänhet Burspräken.
- Femöresborgare, löst folk, ogifta borgare, drängar, lösa kvinnor, pigor 40, 182, 279, 282, 283, 311, 328, 365, 366, 369, 373, 427, 429 (med hänv.), 431 (med hänv.), 433 (med hänv.), 454 (med hänv.), 465, 466, 469, 486, 495, 496.
- Husmän, huskvinnor 40, 373, 432 (med hänv.), 433 (med hänv.).
- Lösa (beryttade) kvinnor 28, 40, 59, 113, 125, 144, 148, 249, 269, 305, 369, 370, 409, 412, 430 (med hänv.), 431 (med hänv.), 433 (med hänv.), 446 (med hänv.), 451 (med hänv.), 495.
- Arbetare (arbetsmän), dagspenning m. m. 179, 182, 467.
- Ämbetsmän, gärningsmän 10, 40, 190, 409, 431 (med hänv.), 433 (med hänv.), 438 (med hänv.), 445 (med hänv.), 464 (med hänv.), 467.
- Bagare 182, 303, 329, 431, 438 (med hänv.), 466 (med hänv.).
- Bardskärare 198, 385.
- Botnakarlar (de som segla till Norrbotten) 107, 373, 451 (med hänv.), 465 (med hänv.).
- Dragare, dragareämbetet, stångdragare 10, 49, 298, 304, 336, 362, 364, 409, 410 (tjufdragare), 464 (med hänv.).
- Fiskare 438 (med hänv.).
- Guldsmedsämberet 89.
- Klockgjutare 133.
- Kopparslagare 46, 151, 229, 232.
- Kopparvräkare 189.
- Köttmångare, -ämbetet 217, 218, 342

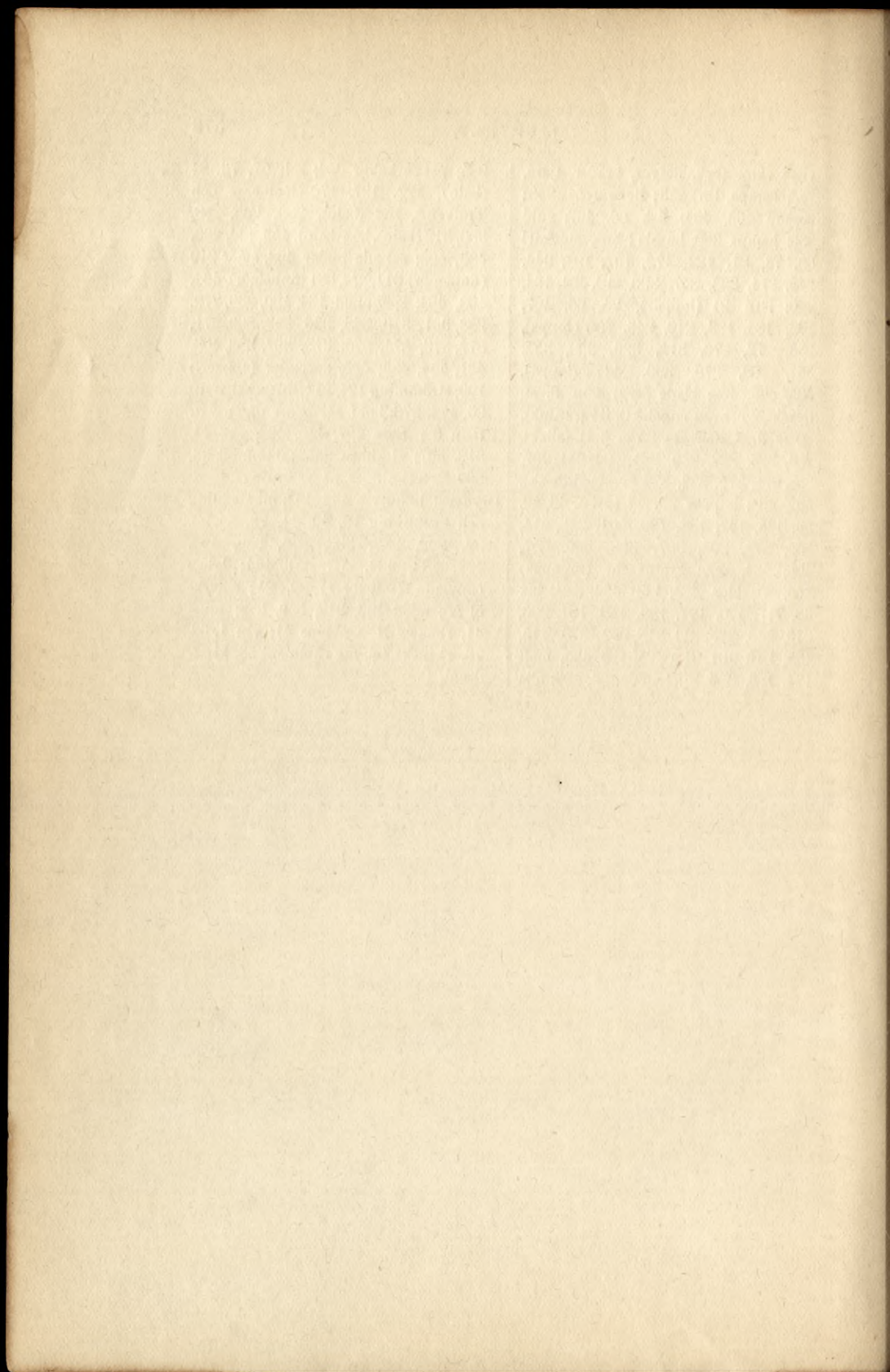
- 438 (med hänv.), 463 (med hänv.), 464 (med hänv.).
 Mattbindare 190, 437 (med hänv.).
 Murmästare 67, 113.
 Packare 369.
 Skinnareämbetet 416.
 Skomakare, -ämbetet 343, 353, 445 (med hänv.), 467, 494.
 Skräddare, -ämbetet 116, 174, 189, 318.
 Smeder 223.
 Spilare 282, 286.
 Sälköpare 25, 174, 455, 463 (med hänv.).
 Timmermän, lönebestämmelser 467.
 Tunnbindare, -ämbetet 83, 155 (skrå), 168, 174, 369.
 Åkare 66, 92, 331, 333, 432 (med hänv.), 440 (med hänv.), 446, 454 (med hänv.), 467, 494.
 Gäster 46, 135, 210, 258, 311, 364, 373, 408, 428 (med hänv.), 429 (med hänv.), 431 (med hänv.), 434 (med hänv.), 438, 447 (med hänv.), 459, 464 (med hänv.), 468, 473 (med hänv.), 475 (med hänv.), 479, 494.
 Köpsvenner, köpmän, svenska och tyska, 72, 85, 92, 198, 211, 227, 231, 246, 248, 267, 268, 272, 320, 375, 451 (med hänv.), 468, 486, 492, 493, 495, 496.
 Klerkerit, klerkerna (präster och djäknar) 27, 68, 71, 172 (lefnadssätt), 207.
- b. Handel och vandel.
- Mynt: rikets mynt, beslutet i Tälge 1478 m. fl. st. 180, 231. — Lödigg mark 42, 48, 304, 321, 327 (värde i mark penningar), 374, 389. — Gamla örtuger 51, 52, 195, 231, 243, 295, 413. — Örtuger (prägling) 180. — Småpenningar 51, 52, 180. — Åboen (Åbomynt) 231. — Ängleskin (dansk mynt) 231. — Skilling 64. — Danska hvita (hvitten) 135, 180, 485.
 Dukater 119. — Gyllen 23, 64, 187, 253, 71 (lätta). — Postulatus gyllen 24, 28, 256, 378, 389. — Rhensk gyllen 24, 171, 389. — Ungersk gyllen 24, 25, 28, 256. — Nobla, lätta 48, svåra engelska 48.
- Silfver i tull 227, 272.
 Bestämmelser om pris, vikt m. m. Pris på vissa slags viner 58; baiosalts skrifvande vid införsel 127; vikten på baiosalt 182; olja vägas med viktskålar 285; priset på grytor i stadens uppboörd 234; tunnagodspackning 369.
 Lönebestämmelser: arbetare 179, 182, 467; timmermän 467; tunnbindare, packare 168, 369.
 Handel. Köpslagen i allmänhet 427 (med hänv.); utom stadsportarna 427 (med hänv.), 495; på torget 310, 373, 431 (med hänv.); gatuhandel 40, 336, 433 (med hänv.); hökare på Strand 447; i bakbodnar, gränder, uppenbara bodar 282, 366, 435, 440, 467, 490, 494; i skepp och båtar 283, 373, 463, 467, 483, 485; i förbudna orter och olaga hamnar 134, 432 (med hänv.); uppskeppning af gods 438 (med hänv.).
 Marknader, prästamot 76 (Distingen), 111 (Persmessan, prästamot), 129, 139, 142, 186 (Västerås), 200 (Olofsmässan), 201 (Köping), 206 (Västerås), 208 (Distingen), 212 (Tälge), 286, 312 (Distingen), 373, 433 (med hänv.), 465, 475, 492, 493.
 Uppstäderna 37, 93 (ombud kallas till Stockholm), 129, 354 (Sigtuna), 374 (uppstadsborgares gårdar i Stockholm), 465, 466, 493; Upplänningar 47, 416, 464 (med hänv.); Norrbotten 76, 107, 190, 451 (med hänv.), 465.
 Gästegods, -penningar, lejd för, 61, 65, 66, 70, 110, 121 ä(fven borgares gods), 123, 129, 203, 204, 208, 210, 220, 223, 261, 267, 280, 307, 311, 315, 316, 373, 374, 380, 381, 408, 411.
 Utförsel förbud 117 (lax), 121 (lax), 124 (strömning), 206 (lax), 311 (ätande varor), 316 (d:o), 336 (spannmål, malt, mjöl), 378 (spannmål, ätande varor), 444 (ätande varor, hästar), 454 med hänv. (ätande varor), 464 med hänv. (d:o), 493 (spannmål, mjöl, malt, ätande varor).
- Några viktigare varor.¹⁾ Vräkande af

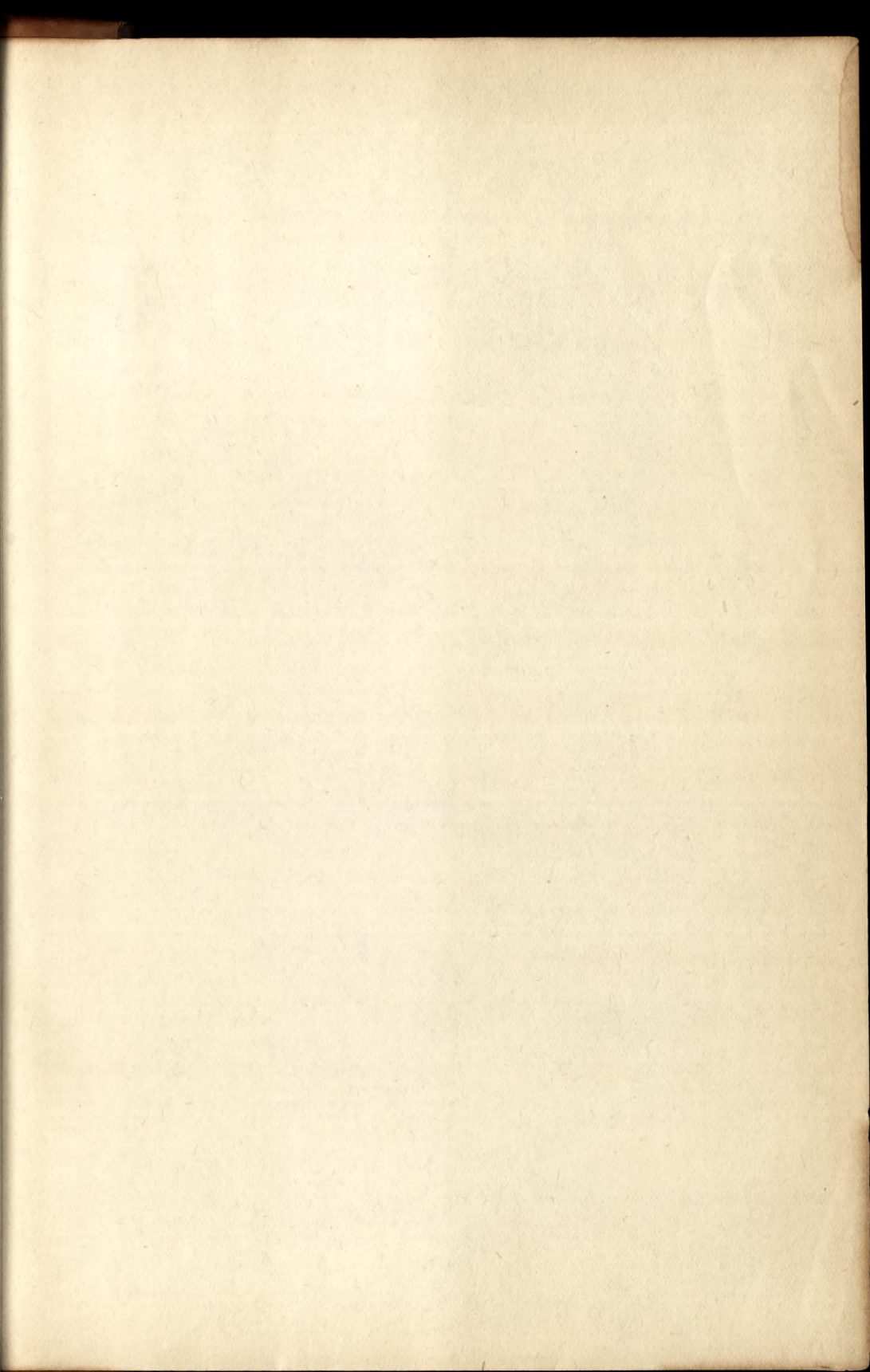
¹⁾ Ett urval hänvisningar har gjorts.

vissa varor (fisk, näfver, bräder, tjära, ved, hampa, lin) 453; Berwarefisk 255; boskap 463, 464; fisk 66, 467; guld 355; hampa 280; humla (-hus, -stockar) 60, 78, 81, 122, 173, 197, 198, 244, 258, 274, 333, 357, 390, 410, 434, 464, 490; järn 21 (loppa-), 25, 66, 107, 135, 184, 188, 210, 246, 250 (loppa), 256, 272, 276, 312, 326, 339, 355, 357, 368, 376, 390, 447 (loppa), 465, 466, 468; kläde (tyg) 4 m. fl. st. (leysk), 23 (hvitt engelskt), 64 (sarduk), 80 m. fl. st. (näresk), 95 m. fl. st. (alisk), 109, 223, 227, 230, 231, 234, 251, 267, 268, 271, 275, 322, 328 (vesterlinnesk), 382, 435; koppar 25, 43 (pris), 46, 49, 93, 135, 147, 188, 189, 201, 213, 214, 255, 275, 298, 307, 308, 336, 357, 408, 464, 468; kramvaror (krämeri) 366; kryddor 435; kött 464, 484; lax 68, 117, 120, 121, 183, 188, 191, 206, 210, 263, 265, 311, 318, 352, 373, 413, 485; lärf 191, 212, 225, 416, 435; malt 174, 186, 336; mjöl 336, 493, 496; olja

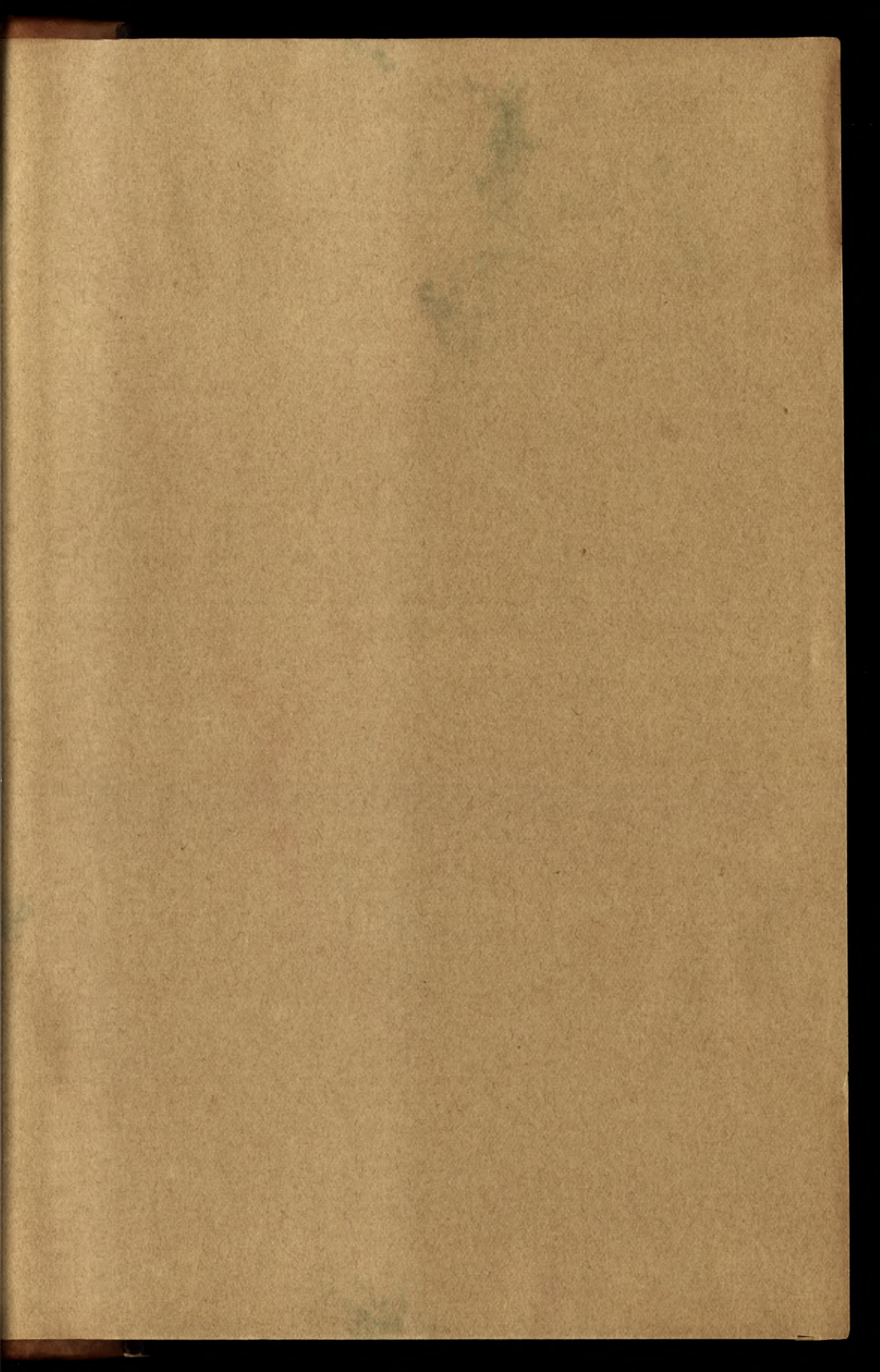
285; pepparkakor 354; salt 57, 76, 84 (baio), 122, 127, 170 (Kolbergs- och Trafven-), 182 (baio), 206, 235, 258, 300, 312 (baio), 354 (baio), 453, 464, 466, 485, 495; saltade hudar 468; smör 219 (finnsmör), 311, 374, 381 (finnsmör), 464, 468, 484; spannmål 134, 190, 235, 279, 283, 301, 310, 328, 336, 353, 369, 371, 372, 373, 374, 375, 378, 387, 388, 408, 431, 454, 485, 495; specerier (spisseri) 109; strömming 124, 311, 370; säl(tran) 25, 174, 373; jämf. sälköpare ofvan *5 a*; tenn 69; tjära 437, 465, 468; vax 44, 312, 337; älgshorn 255. Jämf. 32, 33, 360 förteckningar på »spisning».

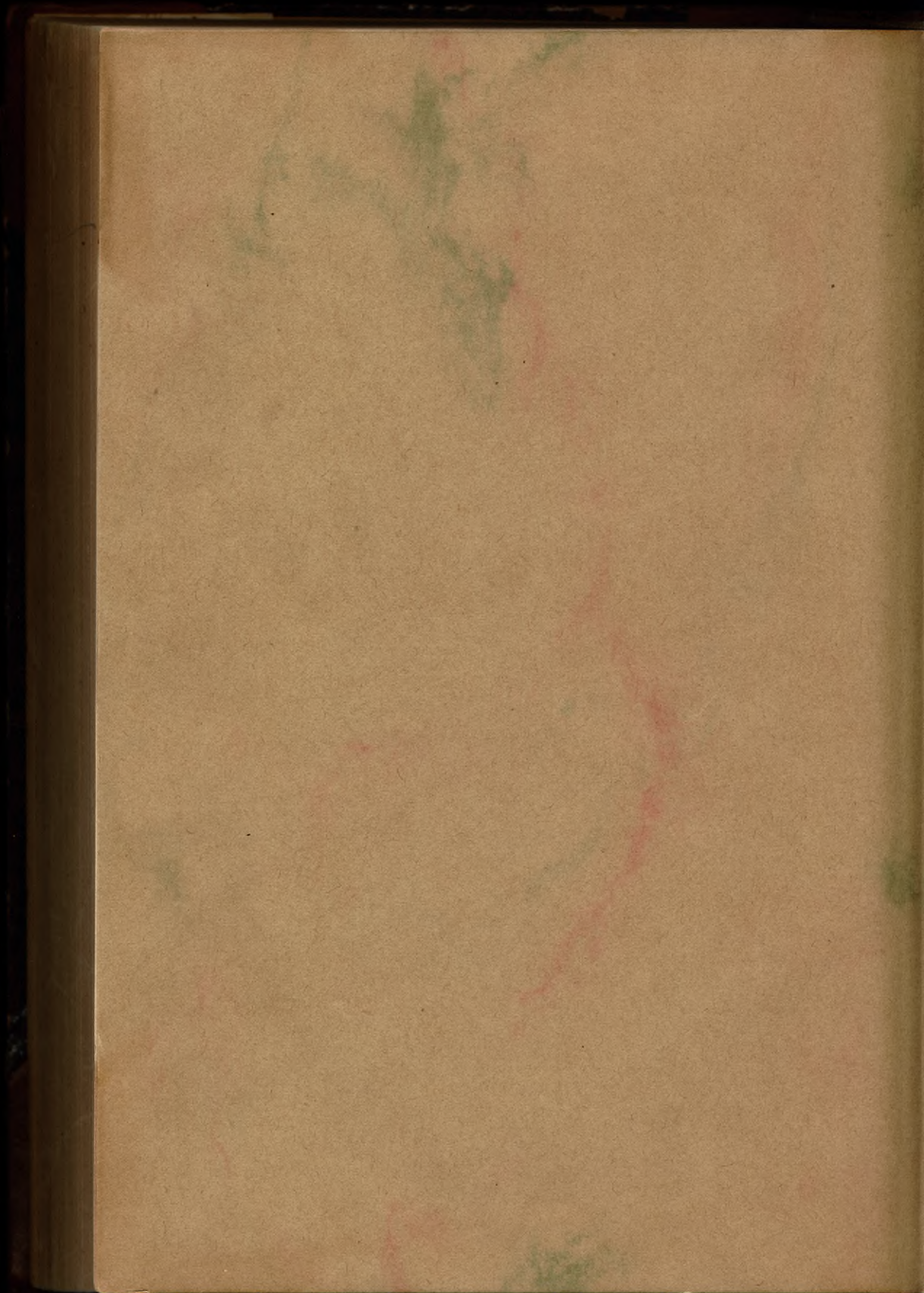
Drycker: brännvin 466, 494; ölberedning och försäljning 10, 40, 44, 79, 83, 90, 92, 252, 287, 300, 378, 389, 409, 429, 433, 434, 437, 451, 464; lybsk conventa (taffelbeer) 20, 21; emyskt öl 55; mjöd 133, 312, 359, 388; must 41, rhensk 41, Gobbins 41; vin 1, 60, 78, rhenskt 58, 60; rummeni 58; kirse-dränk 2.

9. 11. 0
1. 1. 1

6000096751

Göteborgs universitetsbibliotek

